

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

**ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-
ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ
5 ປີ ຄັ້ງທີ VII (2011-2015)
(ສະບັບຍາວ)**

(ຜ່ານກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ ສະໄໝສາມັນເທື່ອທີ 1, ຊຸດ VII
ໃນລະຫວ່າງວັນທີ 15 ມິຖຸນາ ຫາ ວັນທີ 24 ມິຖຸນາ, ມາ 2011,
ທີ່ສະພາແຫ່ງຊາດ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ)

ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ
ວຽງຈັນ, ວັນທີ 7 ຕຸລາ 2011

ສາລະບານ

ພາກທີໜຶ່ງ:.....ການສະຫຼຸບຕີລາຄາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VI (2006-2010).....	11
I. ສະພາບແວດລ້ອມສາກົນ, ພາກພື້ນແລະພາຍໃນ.....	11
1. ສະພາບແວດລ້ອມສາກົນແລະພາກພື້ນ.....	11
[1]. ຂໍ້ສະດວກ.....	11
[2]. ຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກ.....	12
2. ສະພາບແວດລ້ອມພາຍໃນປະເທດ.....	12
[1]. ຂໍ້ສະດວກ.....	12
[2]. ຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກ.....	13
II. ຜົນສຳເລັດຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VI.....	15
1. ການຂະຫຍາຍຕົວດ້ານເສດຖະກິດມະຫາພາກ.....	15
1.1. ການເຕີບໂຕທາງດ້ານເສດຖະກິດ.....	15
1.2. ການບໍ່ປົນແປງໂຄງປະກອບທາງດ້ານເສດຖະກິດ.....	17
1.3. ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງຂະແໜງຕ່າງໆ.....	18
2. ການດຸ່ນດ່ຽງພື້ນຖານເສດຖະກິດ.....	20
2.1. ການດຸ່ນດ່ຽງແຮງງານແລະສ້າງວັກເຮັດງານທຳ.....	20
2.2. ການດຸ່ນດ່ຽງແຫວນທຶນພາຍໃນແລະການພັດທະນາ.....	23
2.3. ການດຸ່ນດ່ຽງປະມານແຫ່ງລັດ.....	25
2.4. ການດຸ່ນດ່ຽງຂາເຂົ້າ-ຂາອອກ.....	25
3. ການພັດທະນາຕາມຂະແໜງການຕົ້ນຕໍ, ຂົງເຂດ ແລະ ເຂດແຄວ້ນ.....	29
3.1. ການພັດທະນາຂະແໜງການ.....	29
3.1.1. ດ້ານກະສິກໍາ-ປ່າໄມ້.....	29
3.1.3. ດ້ານການບໍລິການ.....	40
3.1.4. ການເຊື່ອມໂຍງເສດຖະກິດເຂົ້າກັບພາກພື້ນແລະສາກົນ.....	50
3.1.5. ການກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ:.....	54
3.2. ການພັດທະນາພາກແລະເຂດແຄວ້ນ.....	56
[1]. ອັດຕາສ່ວນເສດຖະກິດຂອງພາກເໜືອ, ກາງ ແລະ ໃຕ້.....	56
[2]. ການຫັນປ່ຽນໂຄງປະກອບເສດຖະກິດຂອງເຂດແຄວ້ນ.....	57
[3]. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບຸນຄ່າໂຄງການ ແລະ ກິດຈະກຳທີ່ພື້ນເດີມ.....	59
3.3. ການພັດທະນາຂົງເຂດສັງຄົມ.....	64

3.3.1.	ການພັດທະນາຊຸມນະບົດ-ລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ການພັດທະນາເຂດຈຸດສຸມ.....	64
3.3.2.	ດ້ານການສຶກສາ ແລະ ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ.....	74
3.3.3.	ດ້ານສາທາລະນະສຸກ.....	75
3.3.4.	ດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ.....	76
3.3.5.	ດ້ານຊັບພະຍາກອນ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.....	76
3.3.6.	ດ້ານແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ.....	78
3.3.7.	ດ້ານຖະແຫຼ່ງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ.....	81
3.3.8.	ດ້ານວັດທະນະທຳ.....	84
3.3.9.	ດ້ານກິລາກາຍະກຳ.....	85
3.4.	ການສົມທົບລະຫວ່າງການພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມກັບການປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ.....	88
4.1.	ອົງການນິຕິບັນຍັດ.....	89
4.2.	ການພັດທະນາອົງການບໍລິຫານແຫ່ງລັດ.....	90
4.3.	ພັດທະນາວັດທະນະທຳ.....	91
5.	ການພັດທະນາພາກເອກະຊົນ.....	92
6.	ການປະຕິບັດ 11 ແຜນງານ ແລະ 111 ໂຄງການ.....	96
7.	ສັງລວມຜົນສຳເລັດທຳອິດພື້ນເດັ່ນ ແລະ ສາຍເຫດພາໃຫ້ບັນລຸ ຜົນ 101	
7.1.	ຜົນສຳເລັດທຳອິດພື້ນເດັ່ນ.....	101
7.2.	ສາຍເຫດທຳອິດພາໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນສຳເລັດ.....	102
III.	ຈຸດອ່ອນ, ຂໍ້ຄົງຄ້າງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 2006-2010 ແລະ ສາຍເຫດ.....	103
1.	ຈຸດອ່ອນ ແລະ ຂໍ້ຄົງຄ້າງ.....	103
1.1.	ຂໍ້ຄົງຄ້າງທຳອິດຕິດພັນກັບບາງຄາດໝາຍມະຫາພາກ.....	103
1.2.	ຂໍ້ຄົງຄ້າງທຳອິດຕິດພັນກັບບັນດາຂະແໜງການ ແລະ ການພັດທະນາທ້ອງຖິ່ນ.....	104
1.3.	ຂໍ້ຄົງຄ້າງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ 11 ແຜນງານ ແລະ 111 ໂຄງການ..	106
1.4.	ຂໍ້ຄົງຄ້າງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການແກ້ໄຂ, ທົກກະໄພໃນປີ 2009.....	106
1.5.	ສັງລວມຈຸດອ່ອນ-ຂໍ້ຄົງຄ້າງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VI.....	106
2.	ສາຍເຫດທຳອິດພາໃຫ້ມີຂໍ້ຄົງຄ້າງ.....	108

IV. ບົດຮບົນທົ່ວຖອດຖອນໄດ້ 108

ພາກທີ ສອງ: .....ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VII (2011-2015)

I. ທິດທາງລວມຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VII (2011-2015)..... 113

1. ຄາດຄະເນສະພາບແວດລ້ອມທົ່ວໄປອຳນວຍແລະສົ່ງທ້າທາຍ..... 113

1.1. ສະພາບແວດລ້ອມທົ່ວໄປອຳນວຍ(ຂໍ້ສະດວກ):..... 113

1.2. ສົ່ງທ້າທາຍ(ຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກ) 116

2. ຈຸດໝາຍລວມຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VII 118

3. ທິດທາງໜ້າທົ່ວໄປລວມຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VII 118

4. ຄາດໝາຍສູນຊີ້ນຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VII 121

4.1. ຄາດໝາຍສູນຊີ້ນດ້ານເສດຖະກິດມະຫາພາກ..... 121

4.2. ຄາດໝາຍສູນຊີ້ນດ້ານຂະແໜງການເສດຖະກິດ..... 122

4.3. ຄາດໝາຍສູນຊີ້ນດ້ານສັງຄົມ..... 124

4.4. ຄາດໝາຍສູນຊີ້ນດ້ານຂະແໜງສົ່ງແວດລ້ອມແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ..... 125

4.5. ຄາດໝາຍສູນຊີ້ນການເຊື່ອມໂຍງສາກົນ..... 126

5. ຄາດຄະເນການດຸ່ນດ່ຽງມະຫາພາກ..... 126

5.1. ການດຸ່ນດ່ຽງການລົງທຶນ..... 126

5.2. ການດຸ່ນດ່ຽງບົດບະມານແຫ່ງລັດ..... 128

5.3. ການດຸ່ນດ່ຽງການໃຊ້ຈ່າຍແລະ ການສະສົມ..... 129

5.4. ການດຸ່ນດ່ຽງຂາສອກ-ຂາເຂົ້າ..... 129

5.5. ການດຸ່ນດ່ຽງແຮງງານ..... 130

II. ທິດທາງໜ້າທົ່ວໄປຕົ້ນຕໍຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VII 130

1. ການພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກແລະ ຫລຸດຜ່ອນຄວາມ ດ້ອຍພັດທະນາ..... 130

2. ການພັດທະນາຂະແໜງການ..... 136

2.1. ການພັດທະນາຂົງເຂດເສດຖະກິດ..... 136

2.1.1. ກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ 136

2.1.2.	ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ	142
2.1.3.	ພະລັງງານ-ບໍ່ແຮ່	145
2.1.4.	ໂຍທາທິການ-ຂົນສົ່ງ	148
2.1.5.	ໄປສະນີ ແລະ ໂທລະຄົມມະນາຄົມ	153
2.1.6.	ການເງິນ-ການທະນາຄານ ແລະ ຕະຫຼາດທຶນ	155
2.2.	ການພັດທະນາຂົງເຂດສັງຄົມ	158
2.2.1.	ການສຶກສາ ແລະ ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະ ກິລາ	158
2.2.2.	ສາທາລະນະສຸກ ແລະ ໂພຊະນາການ	164
2.2.3.	ແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ	169
2.2.4.	ຖະແຫຼ່ງຂ່າວ - ວັດທະນະທຳ - ທ່ອງທ່ຽວ	173
2.2.5.	ຂະແໜງການຍຸຕິທຳ:	178
2.2.6.	ການພັດທະນາປະຊາກອນ, ການສົ່ງເສີມຄວາມສະເໝີພາບລະຫວ່າງ ຍິງ-ຊາຍ ແລະ ຄວາມກ້າວໜ້າຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ວຽກງານແມ່ ແລະ ເດັກ	180
2.2.7.	ການພັດທະນາເຍົາວະຊົນ ແລະ ຊາວໜຸ່ມ	188
2.2.8.	ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ	190
2.2.9.	ການເສີມສ້າງຄວາມສາມັກຄີທົ່ວປວງຊົນ	192
2.2.10.	ການແກ້ໄຂປະກົດການຫຍໍ້ທໍ້ທາງສັງຄົມ ແລະ ການແກ້ໄຂບັນຫາຢາເສບຕິດ	194
2.3.	ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ, ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ-ການຄຸ້ມຄອງພັດທະນາທິດິນ	196
2.3.1.	ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ, ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ	196
2.3.2.	ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພັດທະນາທິດິນ	202
3.	ການພັດທະນາວິສາຫະກິດ	205
3.1.	ວິສາຫະກິດຂອງລັດ	206
3.2.	ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍແລະ ກາງ (SMEs):	208
3.3.	ວິສາຫະກິດປະຊາຊົນ, ວິສາຫະກິດປະສົມ ແລະ ຫຸ້ນສ່ວນ	210
4.	ການພັດທະນາເຂດແຄວ້ນ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ	212
4.1.	ການພັດທະນາຕາມພາກ	212
4.1.1.	ເຂດພາກເໜືອ	213
4.1.2.	ເຂດພາກກາງ	221
4.1.3.	ເຂດພາກໃຕ້	225

4.2.	ການພັດທະນາຕາມພູມສັນຖານ.....	230
4.3.	ການພັດທະນາຕົວເມືອງ.....	232
4.4.	ການສ້າງບ້ານພັດທະນາແລະເຂດຈຸດສຸມ.....	234
4.4.1.	ການສ້າງບ້ານພັດທະນາ.....	234
4.4.2.	ການພັດທະນາເຂດຈຸດສຸມ.....	236
4.5.	ການພັດທະນາເຂດເສດຖະກິດພິເສດ.....	236
5.	ການພັດທະນາຂົງເຂດລັດ.....	240
5.1.	ອົງການນິຕິບັນຍັດ.....	240
5.2.	ອົງການບໍລິຫານ.....	242
5.3.	ອົງການຕຸລາການ.....	244
6.	ການປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ.....	246
6.1.	ການປ້ອງກັນຊາດ.....	246
6.2.	ການປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ.....	248
7.	ການຮ່ວມມືກັບສາກົນແລະພາກພື້ນ.....	249
7.1.	ການຮ່ວມມືກັບບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ.....	249
7.2.	ການຮ່ວມມືໃນຂອບອາຊີບັນ.....	251
7.3.	ການຮ່ວມມືໃນຂອບຂອງການພັດທະນາອະນຸພາກພື້ນແມ່ນ້ຳຂອງ(GMS).....	252
7.4.	ການຮ່ວມມືໃນຂອບສັນຍາແມ່ນ້ຳຂອງວ່າດ້ວຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ.....	253
7.5.	ການກະກຽມເຂົ້າແບ້ນສະມາຊິກຂອງອົງການການຄ້າໂລກ.....	254
8.	ການຫັນປ່ຽນ, ດສາຫະກຳແລະທັນສະໄໝ.....	255
III.	ມາດຕະການແລະກົນໄກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VII.....	259
1.	ຊຸມ, ກຸ່ມ, ການຕັ້ງປະຕິບັດດ້ານເສດຖະກິດມະຫາພາກ.....	259
2.	ມາດຕະການບັນລຸ, ເປົ້າໝາຍສະຫວັດສະຫວັດດ້ານການພັດທະນາ.....	262
3.	ມາດຕະການພັດທະນາຊຸມນະບົດແລະລືບວ້າງຄວາມທຸກຍາກແລະປົກປ້ອງກຳລັງງານແອດວັດສະມາຊິກໃຫ້ການພັດທະນາມີຄວາມຍືນຍົງ.....	264
4.	ມາດຕະການຜະລິດແບ້ນສິນຄ້າ.....	265
5.	ເອົາໃຈໃສ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ດສາຫະກຳການຫັນປ່ຽນ, ດສາຫະກຳແລະທັນສະໄໝ, ສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ວິທະຍາສາດເຕັກໂນໂລຊີ.....	266
6.	ເພີ່ມທະວີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການບໍລິຫານ, ງານ ແລະ ນຳໃຊ້ພະນັກງານ, ກະຊວງກອນ.....	267

7.	ບັນຫາການປະສານງານແລະ ການແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ພົວພັນກັບຫຼາຍຂະແໜງການ.....	268
8.	ເພີ່ມທະວີຄວາມສັກສິດໃນການຄຸ້ມຄອງລັດແລະຄຸ້ມຄອງສັງຄົມ ແລະການແບ່ງຂັ້ນຄຸ້ມຄອງ.....	269
9.	ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VII ແລະການແບ່ງຂັ້ນຄຸ້ມຄອງ.....	271
9.1.	ການແບ່ງຂັ້ນຄຸ້ມຄອງແລະຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງແຕ່ລະຂັ້ນ	271
9.2.	ການປະສານງານລະຫວ່າງສາຍຕັ້ງສາຍ ຂວາງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານແລະໂຄງການ.....	273
9.3.	ຜັນຂະຫຍາຍແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VII ໃຫ້ເຂົ້າສູ່ພາກຕົວຈິງຂອງຂະແໜງການແລະທ້ອງຖິ່ນ- ຮາກຖານ.....	274
9.4.	ການຕິດຕາມແລະການປະເມີນຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນ ພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມຄັ້ງທີ VII.....	275

ຕາຕະລາງ, ຮູບສະແດງ, ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ

- ຕາຕະລາງ

ຕາຕະລາງ 1:	ສົມທົບບັດຕາການເຕີບໂຕຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນລະຫວ່າງ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແລະຄາດໝາຍຂອງແຜນການ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VI (2006-2010).....	16
ຕາຕະລາງ 2:	ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນສະເລ່ຍຕໍ່ຫົວຄົນ (ສົມທົບແຜນແລະ ປະຕິບັດ).....	17
ຕາຕະລາງ 3:	ອັດຕາສ່ວນແຮງງານຕາມຂະແໜງການ.....	22
ຕາຕະລາງ 4:	ການລົງທຶນຂອງເອກະຊົນພາຍໃນແລະຕ່າງປະເທດແຕ່ 2006-2010.....	24
ຕາຕະລາງ 5:	ໂຄງປະກອບການສົ່ງອອກຂອງສປປລາວແບ່ງຕາມຜະລິດຕະພັນ..... ແຕ່ປີ 2005OE2009 (%).....	27
ຕາຕະລາງ 6:	ໂຄງປະກອບການນໍາເຂົ້າຂອງສປປລາວແບ່ງຕາມຜະລິດຕະພັນ..... ແຕ່ປີ 2005OE2009 (%).....	28
ຕາຕະລາງ 7:	ສົມທົບການເປີດປະເທດທາງດ້ານການຄ້າ (ການເຊື່ອມໂຍງ) ໃນໄລຍະ 2006-10.....	52
ຕາຕະລາງ 8:	ໂຄງປະກອບຂອງຕະຫຼາດສົ່ງອອກກັບປະເທດຄູ່ຄ້າຫວັກປີ 2008...53	53

ຕາຕະລາງ 9: ໂຄງປະກອບເສດຖະກິດ ແລະ ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນຕໍ່ຫົວຄົນ ຕາມພາກສະເລ່ຍ ແຕ່ 2006-2010.....	58
ຕາຕະລາງ 10: ອັດຕາຄວາມທຸກຍາກຂອງບັນດາແຂວງໃນທົ່ວປະເທດເປັນ (%).....	68

- ຮູບສະແດງ

ຮູບສະແດງ 1: ຮູບທາດອາຍ, ຂອງພົນລະເມືອງລາວ ປີ 2010.....	14
ຮູບສະແດງ 2: ໂຄງປະກອບທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແຕ່ 2006-2010.....	17
ຮູບສະແດງ 3: ມູນຄ່າການສົ່ງອອກ ແລະ ນຳເຂົ້າສິນຄ້າ ແຕ່ ປີ 2005-2009.....	29
ຮູບສະແດງ 4: ຂະຫນາດສະເລ່ຍຂອງເນື້ອທີ່ກະສິກຳຕໍ່ຄົວເຮືອນ.....	30
ຮູບສະແດງ 5: ໂຄງປະກອບມູນຄ່າເພີ່ມຂອງຂະແໜງອຸດສາຫະກຳສະເລ່ຍ ແຕ່ 2006-2010.....	35
ຮູບສະແດງ 6: ໂຄງປະກອບການຜະລິດຂົງເຂດຂະແໜງບໍລິການ ແຕ່ 2006-2010.....	41
ຮູບສະແດງ 7: ອັດຕາສ່ວນຄວາມທຸກຍາກ ແຕ່ ປີ 1992-1993 ຫາ 2007-2008.....	67
ຮູບສະແດງ 8: ຮູບທາດອາຍ, ພົນລະເມືອງໃນປີ 2015.....	115

- ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1: ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍຂອງແຜນການ ແລະ ຜົນການຈັດຕັ້ງ..	278
ປະຕິບັດແຜນການ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VI (ສັງລວມ 5 ປີ).....	278
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2: ຮູບທາດອາຍ, ພົນລະເມືອງ ປີ 2010 ແລະ 2015.....	280
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 3: ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍຂອງແຜນການ ແລະ ຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.....	282
ແຜນການ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VI (ສັງລວມແຕ່ລະປີ).....	282
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 4: ຕາຕະລາງສັງລວມຄວາມທຸກຍາກ, ຊ່ອງວ່າງ, ຄວາມຮຸນແຮງ ຂອງຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ຄວາມແຕກໂຕນຂອງສັງຄົມ.....	285
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 5: ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VII (2011-2015).....	288
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 6: ບັນດາເປົ້າໝາຍ, ຄາດໝາຍ ແລະ ຕົວຊີ້ວັດໃນ MDGs..	291
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 7: ອະທິບາຍຄຳສັບ.....	302

ອະນຸພາບ

ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VI (2006-2010) ສ້າງຂຶ້ນບົນເປົ້າໝາຍລວມຂອງຍຸດທະສາດການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຮອດປີ 2020 ແລະ ມະຕິ 8 ຂອງພັກ, ໂດຍໄດ້ຖືກຮັບຮອງເອົາໂດຍກອງປະຊຸມຄັ້ງ ປະຖົມມະລືກຂອງສະພາແຫ່ງຊາດຊຸດທີ VI ໃນເດືອນກໍລະກົດ 2006; ແຜນ ດັ່ງກ່າວຖືໄດ້ວ່າເປັນແຜນບຸກທະລຸ ແລະ ຕອບສະໜອງທິດສະນະຂອງພັກທີ່ ຍືດໝັ້ນໃນການພັດທະນາ, ຖືເອົາເສດຖະກິດເປັນໃຈກາງ ແລະ ຍູ້ ການເຕີບໂຕ ຂອງເສດຖະກິດ ໃຫ້ບັນລຸສະເລ່ຍ 7,5% ຕໍ່ປີ; ຈາກນັ້ນ, ລັດຖະບານກໍ່ໄດ້ ຜັນຂະຫຍາຍອອກເປັນແຜນງານ ແລະ ໂຄງການລະອຽດເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນ ແຕ່ລະສົກປີ. ພາຍໃຕ້ການຊີ້ນຳນຳພາຂອງພັກ ແລະ ລັດຖະບານ, ເຖິງແມ່ນ ວ່າຈະມີສິ່ງທ້າທາຍທົດສອບຫຼາຍປະການກໍ່ຕາມ, ດ້ວຍຄວາມບຸກບືນ ພະຍາຍາມສູງຂອງບັນດາຂະແໜງການ, ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ປະຊາຊົນທົ່ວປະເທດ ເຮັດ ໃຫ້ແຜນດັ່ງກ່າວ ໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ສາມາດບັນລຸຜົນຕາມ ຄາດໝາຍໃຫຍ່ທີ່ກຳນົດໄວ້. ຄວັດຄູ່ກັນນັ້ນ, ກໍ່ຍັງມີບາງບັນຫາທີ່ຍັງ ຄົງຄ້າງ ເຊິ່ງຈະຕ້ອງສືບຕໍ່ແກ້ໄຂໃນຕໍ່ໜ້າ. ບົດຮົບໃນການຈັດຕັ້ງ

ປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VI ຈະເປັນພື້ນຖານ ທີ່ດີໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໃນໄລຍະ 5 ປີຕໍ່ໜ້າ (2011-2015).

ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VII (2011-2015) ເປັນແຜນສືບຕໍ່ໜາກຜົນທີ່ຍາດມາໄດ້ໃນແຜນການ 6 ຄັ້ງຜ່ານມາ, ມີບົດບາດສຳຄັນ ແລະ ເປັນມາດຕະການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມະຕິກອງປະຊຸມ ໃຫຍ່ ຄັ້ງທີ IX ຂອງພັກ, ຍຸດທະສາດພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຮອດປີ 2020 ແລະ ຍຸດທະສາດການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ, ສ້າງໃຫ້ມີການ ຫັນປ່ຽນໃໝ່ ຢ່າງໜັກແໜ້ນໃນການນຳພາປະເທດຊາດຫຼຸດພົ້ນອອກຈາກ ສະຖານະພາບປະເທດດ້ອຍພັດທະນາໃນປີ 2020, ເປີດກວ້າງການເຊື່ອມໂຍງກັບພາກ ພື້ນ-ສາກົນ. ຄຸນລັກສະນະຂອງແຜນການ 5 ປີ ຄັ້ງນີ້ ຍັງເປັນແຜນສືບຕໍ່ “ ບຸກທະລຸ”, ໂດຍມີ 4 ບຸກທະລຸ ຄື: (1). ບຸກທະລຸດ້ານຈົນຕະນາການ, (2). ບຸກທະລຸດ້ານການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, (3). ບຸກທະລຸລະບົບກົນໄກ, ລະບອບ, ລະບົບການບໍລິຫານ ແລະ (4). ບຸກທະລຸດ້ານການ ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນ ດ້ວຍການຂຸດຄົ້ນແຫວນຮ່າງທຶນຕ່າງໆ ແລະ ດ້ວຍນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມ ພິເສດ, ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງທາງດ້ານເສດຖະກິດ- ສັງຄົມຢ່າງມີຈຸດສຸມ. ຊຶ່ງມີເປົ້າໝາຍສ້າງໃຫ້ໄດ້ ອັດຕາການເຕີບໂຕ ຂອງເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດທີ່ໄວ ແລະ ໝັ້ນທີ່, ຮັກສາສະຖຽນລະພາບຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງປະເທດ ແລະ ຄວາມເປັນລະບົບຮັບຮັອຍໃນ ສັງຄົມ, ເປັນການພັດທະນາທີ່ເນັ້ນຫນັກຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມຍືນຍົງ, ບັນລຸໃຫ້ໄດ້ເປົ້າໝາຍສະຫວ່າງສະຫວັດດ້ານການພັດທະນາ (MDGs) ໃນປີ 2015 ແລະ ສ້າງປະຖົມບັດໃຈເປື້ອງຕົ້ນໃຫ້ການຫັນປະເທດເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝໃນອານາຄົດ. ໂຄງປະກອບຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງ ທີ່ VII (2011-2015) ປະກອບດ້ວຍ: ພາກສະຫວ່າງບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນ ພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VI (2006-2010), ແລະ ພາກແຜນພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VII (2011-2015), ເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍການຄາດຄະ ເນສະພາບ ແວດລ້ອມພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ, ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ໜ້າທີ່ລວມ, ຄາດໝາຍດ້ານມະຫາພາກ, ໜ້າທີ່ການພັດທະນາຂະແໜງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ, ມາດຕະການ ແລະ ກົນໄກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

ເປົ້າໝາຍລວມແລ້ວ

ແຜນດັ່ງກ່າວ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຍັງຮັກສາຕາມປະເພນີທີ່ເຄີຍເຮັດຜ່ານມາ. ສຳລັບບັນຫາໃໝ່ໃນແຜນ ຄັ້ງທີ VII ໄດ້ກຳນົດແຈ້ງຕື່ມ ທົບໃສ່ແຜນ ຄັ້ງ ທີ່ VI ແມ່ນ: ການດູ່ນດູ່ບັງຄັບຕ່າງໆ, ການພັດທະນາວິສາຫະກິດ, ການພັດທະນາເຂດ ເສດຖະກິດພິເສດ, ການພັດທະນາເຂດຈຸດສຸມ; ໄດ້ເພີ່ມຄາດໝາຍການເຊື່ອມ ໂຍງກັບສາກົນ, ການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ; ຈະໄດ້ຫລຸດຜ່ອນ

ບັນດາແຜນງານທີ່ ກວມເອົາຫຼາຍຂະແໜງການມາເປັນແຜນງານ ຫລື ໂຄງການຂອງ
ຂະແໜງການ ຕາມກົດໝາຍການ ລົງທຶນຂອງລັດເປັນຫລັກ;
ໃນວິທີການຂັບແຜນພັດທະນາຂະແໜງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນໄດ້ໃຊ້ຄວາມ
ພະຍາຍາມໃຫ້ຕົວພັນກັບ ແຜນວັກ, ແຜນທຶນ ແລະ
ຄວາມຮັບຜິດຊອບໄປພ້ອມໆກັນ (ການພັດທະນາຂະແໜງການມີທິດທາງ, ຄາດໝາຍ,
ແຜນງານ-ໂຄງການ ແລະ ມາດຕາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ)...

ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VII ຄາດວ່າຈະມີເງື່ອນ
ໄຂຂັ້ນສະດວກດີຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ ແລະ ຈະພົບກັບສິ່ງທ້າທາຍທົດສອບຂັ້ນ
ຫຍຸ້ງຍາກຫລາຍປະການ, ແຕ່ຈາກບົດຮຽນ ປະສົບການທີ່ສະສົມໄດ້ສົມທົບ
ກັບຄວາມບຸກບືນກະຕືລືລົ້ນຂອງທົ່ວສັງຄົມ, ແສງສະຫວ່າງຂອງມະຕິ 9
ຂອງພັກ, ການຊີ້ນຳນຳພາຂອງພັກ, ອົງການປົກຄອງທຸກຂັ້ນ, ການປະກອບສ່ວນ
ຂອງທຸກຊັ້ນຄົນ, ການສະໜັບສະໜູນຂອງເພື່ອນມິດ, ສາກົນ ການປະຕິບັດ
ແຜນພັດທະນາຈະສຳເລັດຕາມຄາດໝາຍບັນລຸໄວ້ໄດ້ເປັນຢ່າງດີ.

ພາກທີ ຫ້າ: ການສະຫຼຸບຕົວລາຄາການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດແຜນພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VI (2006-2010)

ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ຄັ້ງທີ VI ແມ່ນສ້າງຂຶ້ນບົນເປົ້າໝາຍລວມ ຂອງຍຸດທະສາດ ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ເສັງຄົມຮອດປີ 2020 $A\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ 8 ຂອງພັກ, ໂດຍໄດ້ຖືກຮັບຮອງເອົາໂດຍກອງປະຊຸມ ຄັ້ງປະຖົມມະລືກຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ ຊຸດທີ VI ໃນເດືອນກໍລະກົດ 2006; ແຜນການ ດຶງດູງກຳລັງໄດ້ ວ່າແປ້ນແຜນບຸກທະລາ ແລະ ສະໜອງຕອບທັດສະນະຂອງພັກທຳອິດໝັ້ນໃນການພັດທະນາ, ໂດຍຖືເອົາເສດຖະກິດແປ້ນໃຈກາງ, ຄາຍໜາຍຕົ້ນຕໍ ແມ່ນເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດຂອງປະເທດເຕີບໂຕສະເລ່ຍ 7,5-8,0% ຕໍ່ປີ, ໃນນັ້ນ ກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ 3,0-3,4%, ອຸດສາຫະກຳ 13,0-14,0% ແລະ ການບໍລິການ 7,5-8,0%; ອັດຕາການສົ່ງອອກໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 18,1% ຕໍ່ປີ ແລະ ນຳເຂົ້າ 8,8% ຕໍ່ປີ; ລາຍຮັບງົບປະມານ ສະເລ່ຍໃຫ້ໄດ້ 14,8% ຕໍ່ GDP, ການລົງທຶນທັງໝົດ ກວມ 32% ຂອງ GDP, ໃນນັ້ນ ການລົງທຶນຂອງລັດກວມ 10% ແລະ ການລົງທຶນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ກວມ 22%; ຈຳນວນພົນລະເມືອງ 6,17 ລ້ານຄົນ ໃນປີ 2010; ຫລຸດອັດຕາສ່ວນຄົວເຮືອນທຸກຍາກລົງໃຫ້ ຍັງເຫລືອ ຕໍ່າກວ່າ 15% ຂອງຄົວເຮືອນທັງ ໝົດໃນທົ່ວປະເທດ, ຍຸດຕິການຖາງປ່າເຮັດໄຮ່ເລື້ອນລອຍຢ່າງສົ້ນເຊີງ ໃນປີ 2007, ສ້າງວັກເຮັດງານທຳໃຫ້ໄດ້ ປະມານ 652.000 ຄົນ, ອັດຕາເຂົ້າຮັບຊັ້ນປະຖົມ ອາຍຸ 6-10 ປີ ໃຫ້ໄດ້ 90,6%, ຫລຸດອັດຕາສ່ວນການຕາຍຂອງເດັກອາຍຸ ຕໍ່າກວ່າ 1 ປີ ໃຫ້ໄດ້ 55 ຕໍ່ເດັກເກີດມີຊີວິດ 1.000 ຄົນ, ຫລຸດອັດຕາສ່ວນການຕາຍຂອງແມ່ ໃນລະດັບ 300 ຕໍ່ເດັກເກີດມີຊີວິດ 100.000 ຄົນ. ດ້ວຍຄວາມບຸກບັນພະຍາຍາມ ສູງຂອງບັນດາຂະແໜງການ, ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ປະຊາຊົນທົ່ວປະເທດ, ໃນໄລຍະ 5 ປີ ຜ່ານມາ ພວກເຮົາສາມາດບັນລຸຜົນ ຕາມຄາດໝາຍໃຫຍ່ ທີ່ກຳນົດໄວ້, ແຕ່ກໍ່ຍັງມີບາງບັນຫາທີ່ ຍັງຄົງຄ້າງ ແລະ ບົດຮຸນສຳຄັນຈຳນວນໜຶ່ງ.

I. ສະພາບແວດລ້ອມສາກົນ, ພາກພື້ນ ແລະ ພາຍໃນ

1. ສະພາບແວດລ້ອມສາກົນ ແລະ ພາກພື້ນ

[1]. ຂໍ້ສະດວກ

(1) ການຮ່ວມມືກັບສາກົນຂອງ ສປປ ລາວ ເຮົາຍັງຢູ່ ໃນສະພາບ ແລະ ທ່ວງທ່າທີ່ດີ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນການເຊື່ອມໂຍງເສດຖະກິດກັບອາຊີບັນ.

(2) ປະເທດເຮົາມີຕະຫຼາດສາກົນກວ້າງກວ່າເກົ່າ, ການຊ່ວຍເຫລືອລ້າ ແລະ ກູ້ຢືມດ້ວຍອັດຕາດອກເບ້ຍຜ່ອນຜົນມີຫລາຍຂຶ້ນ ແລະ ການລົງທຶນ ໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດກໍ່ເພີ່ມຂຶ້ນທົບໃສ່ໄລຍະຜ່ານມາ.

(3) ຂະບວນການວິວັດທາງດ້ານວິທະຍາສາດເຕັກໂນໂລຊີ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ດ້ານຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ຊີວະພາບວັດສະດຸໃໝ່ ໄດ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງ ແຂງແຮງ, ຂະບວນການຫັນໄປສູ່ເສດຖະກິດພູມປັນຍາມີທ່າອ່ຽງຂະຫຍາຍຕົວ ຢ່າງກວ້າງຂວາງໃນທົ່ວໂລກ.

(4) ບັນດາປະເທດເພື່ອນມິດຍຸດທະສາດມີພື້ນຖານເສດຖະກິດຂະຫຍາຍຕົວ ແຮງ ແລະ ໄດ້ສືບຕໍ່ໃຫ້ ການສະໜັບສະໜູນປະເທດເຮົາໃນຫຼາຍດ້ານຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ.

[2]. ຂໍ້ຫຍໍ້ງຳກ

(1) ຄວາມຂັດແຍ້ງດ້ານການເມືອງຢູ່ໃນໂລກ ແລະ ສົງຄາມຢູ່ບາງ ພູມິພາກ ໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການ ພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງບັນດາປະເທດຕ່າງໆໃນໂລກລວມທັງສປປລາວ.

(2) ພື້ນຖານເສດຖະກິດຂອງປະເທດເຮົາຍັງອ່ອນໄຫວ ແຕ່ຢູ່ໃນ ທ່າມກາງການແຂ່ງຂັນສູງໃນເວທີເສດຖະກິດໂລກ ເຮັດໃຫ້ການເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າ ກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນມີຫລາຍອັນຫຍຸ້ງຍາກ.

(3) ໃນໄລຍະ 5 ປີຜ່ານມານີ້ ໂລກໄດ້ປະສົບກັບພາວະເສດຖະກິດຖືດຖອຍ ແລະ ວິກິດການ ການເງິນໂລກທີ່ເປັນປະຫວັດການ ຊຶ່ງສົ່ງຜົນກະທົບ ໜັກໜ່ວງຕໍ່ປະເທດຕ່າງໆລວມທັງສປປລາວ ໂດຍສະເພາະຂະແໜງການສົ່ງອອກ ແລະ ໂຄງການລົງທຶນໃຫຍ່ຈຳນວນໜຶ່ງ.

(4) ຄວາມຮັບຮ້ອງຕ້ອງການທາງດ້ານແຫວນງວັດຖຸດິບຂອງພາກພື້ນ ແລະ ບັນດາປະເທດໃກ້ຄຽງຢູ່ໃນລະດັບສູງ ເຮັດໃຫ້ການຊອກຄົ້ນ ແລະ ນຳໃຊ້ ແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນຢູ່ສປປລາວ ມີຄວາມເຄັ່ງຕຶງຂຶ້ນ ທັງສົ່ງຜົນ ກະທົບຕໍ່ສະພາບແວດລ້ອມ.

2. ສະພາບແວດລ້ອມພາຍໃນປະເທດ

[1]. ຂໍ້ສະດວກ

(1) ແນວທາງນະໂຍບາຍພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ທີ່ກຳນົດຢູ່ໃນມະຕິກອງ ປະຊຸມໃຫຍ່ຄັ້ງທີ VIII ຂອງພັກແມ່ນຖືກຕ້ອງ ແລະ ແທດເໝາະກັບສະພາບຕົວ ຈິ່ງ.

(2) ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີຄັ້ງທີ VI (2006-2010) ໄດ້ຖືກ ຮັບຮອງໂດຍສະພາແຫ່ງຊາດຢ່າງເປັນທາງການໃນປີ 2006.

(3) ຂະແໜງການຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ໄດ້ຫັນແຜນພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VI ເປັນແຜນງານ, ໂຄງການລະອຽດ ແລະ ຈັດຕັ້ງ ນຳພາປະຕິບັດແຜນງານ ແລະ ໂຄງການດັ່ງກ່າວເປັນຢ່າງດີ.

(4) ແຜນພັດທະນາໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຈາກພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ຢ່າງສະເຫມີຕົ້ນສະເຫມີປາຍ.

(5) ປະເທດເຮົາມີສະຖະກິດພັດທະນາໄດ້ຮັບການເມືອງຢ່າງຫນັກຫນ່ວງ ແລະ ມີຄວາມສະຫງົບຮົບຮຸ້ນ ຮັບຮອງໂອກາດສັງຄົມ ເຮັດໃຫ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການ ໄດ້ຮັບຜົນດີພິເສດສົມຄວນ.

(6) ສູນກາງພັກ, ລັດຖະບານ ແລະ ສະພາແຫ່ງຊາດ ມີຄວາມເປັນເອກະ ພາບສູງໃນການພິຈາລະນາແຜນທີ່ເຫມາະສົມ ແລະ ແບດເຫມາະກັບສະພາບການຕົວ ຈິງຂອງປະເທດ.

[2]. ຂັ້ນຕອນ ຍ່າງຍາກ

(1) ໄພທຳມະຊາດເກີດຂຶ້ນຮ້າຍແຮງ 2 ຄັ້ງ (ປີ 2008 ແລະ 2009) ແລະ ມີພະຍາດລະບາດ ເຊັ່ນ: ໄຂ້ຫວັດສັດປີກ ແລະ ໄຂ້ຫວັດສາຍພັນໃໝ່ H1N1 ເຊິ່ງໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບຫລາຍສົມຄວນຕໍ່ການພັດທະນາປະເທດ.

(2) ວິກິດການການເງິນໂລກ ໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ພາກທຸລະກິດ ເປັນ ຕົ້ນແຜ່ນລາຄາສິ່ງອອກ, ການລົງທຶນໃສ່ໂຄງການໃຫຍ່ຈຳນວນໜຶ່ງ, ໃນນັ້ນ ວິກິດການທາງດ້ານວັດຖຸດິບ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ເຊື້ອເພີງ ໄດ້ສົ່ງຜົນ ກະທົບໂດຍກົງຕໍ່ການດຳເນີນງານຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ.

(3) ການຮັບຮອງເອົາແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VI (2006-2010) ຊ້າກວ່າ 1 ປີ ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງເຮັດການຜັນຂະຫຍາຍເປັນແຜນງານ ແລະ ໂຄງການແມ່ນຊ້າເຊັ່ນດຽວກັນ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ການປະຕິບັດຕົວຈິງ ພົບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ.

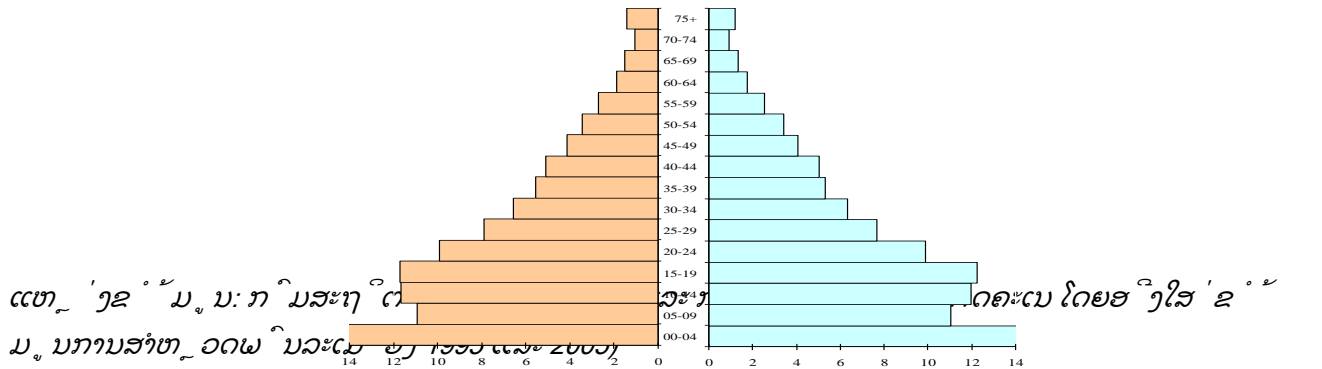
(4) ຫລາຍແຜນງານ ແລະ ຫລາຍໂຄງການຂາດແຫລ່ງທຶນໃນການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ, ມີຫລາຍໂຄງການໄດ້ມີການດັດແກ້ໄປສູ່ໂຄງການພື້ນຖານ ກະທົບຈາກໄພພິບັດທຳມະຊາດ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ຂາດທຶນຮອນໃນການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດແຜນ; ນອກຈາກນັ້ນ, ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ບໍລິຫານເສດຖະກິດມະຫາພາກ ຂອງອົງການລັດຍັງຈຳກັດ, ຍັງມີການລະເມີດວິໄນແຜນການ ແລະ ການເງິນ ຢູ່ບາງພາກສ່ວນ.

(5) ພົນລະເມືອງຈຶ່ງເປັນບັດໄຈໜຶ່ງໃນການກະຕຸ້ນເສດຖະກິດ ແລະ ເຮັດ ໃຫ້ເສດຖະກິດມີການເຕີບໂຕ, ແຕ່ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງກຳລັງແຮງງານ ແລະ ຜູ້ ອາຍຸສູງກໍ່ເປັນສົ່ງທ້າທາຍ ເຊິ່ງມັນຮົບຮ້ອງໃຫ້ມີນະໂຍ ບາຍ ແລະ ມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອຮັບປະກັນການສ້າງສົມ ແຮງງານ ແລະ ນະ ໂຍບາຍສະຫວັດດີການ ສັງຄົມທີ່ດີ, ໃນການປັບປຸງທັກສະຄວາມຊຳນານງານຂອງ ແຮງງານທີ່ມີໃນປະຈຸບັນ ແລະ ແຮງງານໃໝ່ ເພື່ອຮັບປະກັນການກະຈາຍຜົນປະ ໃຫຍດແບບຍືນຍົງ (ກ່ອງ1).

ກ້ອງ 1: ການຂະຫຍາຍຕົວ ແລະ ໂຄງປະກອບຂອງພົນລະເມືອງ

--- ໃນປີ 2005 ພົນລະເມືອງເພີ່ມຂຶ້ນ 1.047.000 ຄົນ ເທິງກັບ 2,1% ຕໍ່ປີ ຖ້າທົບກັບການສຳຫລວດຄັ້ງ ກ່ອນປີ 1995, ແລະ ອັດຕາການເພີ່ມແບບທຳມະຊາດ ປະມານ 2,5% ຕໍ່ປີ. ໂຄງສ້າງຂອງອາຍຸ ແລະ ເພດຂອງພົນລະເມືອງ ງສະແດງໃຫ້ເຫັນດ້ວຍຮູບທາດຂອງພົນລະເມືອງ, ຊຶ່ງໃນປີ 2010 ມີປະຊາກອນທັງໝົດປະມານ 6.256.197 ຄົນ ຊຶ່ງໃນນັ້ນເຫັນວ່າ ອັດຕາການເກີດຂອງເດັກນ້ອຍແມ່ນຍັງສູງສຸດ ສູງຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ຖານລູກມສຸດຍັງສູງສຸດ ກວ່າ ກວ່າງ ແລະ ຖ້າສ້າງເກດເບິ່ງຖານເທິງສຸດຂອງຮູບທາດອາຍຸ ກໍ່ເຫັນວ່າ ມີຖານທີ່ ຄ່ອຍໆກວ່າ ອອກຖ້າທົບໃສ່ປີ 2005, ເຊິ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ໃນຕໍ່ໜ້າບັນຫາກ່ຽວກັບຜູ້ສູງອາຍຸ ໃນສັງຄົມຈະມີຫລາຍຂຶ້ນ. ດັ່ງນັ້ນ, ສັງຄົມຕ້ອງໄດ້ມີນະໂຍບາຍຮອງຮັບທາງດ້ານການດູແລ, ສະຫວັດດີການ ແລະ ປຶ້ນປົວຜູ້ສູງອາຍຸ.

ຮູບສະແດງ 1: ຮູບທາດອາຍຸ ຂອງພົນລະເມືອງລາວ ປີ 2010

(6) ຂາດການຕິດຕາມປະເມີນຜົນທີ່ທັນເວລາ ແລະ ເປັນລະບົບແຕ່ສູນກາງລົງຮອດທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ບໍ່ມີປະສິດທິຜົນ. ຂໍ້ມູນຂ່າວສານສະຖິຕິ ຢັ້ງຢືນ ແລະ ບໍ່ພົບໄດ້.

II. ຜົນສໍາເລັດຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VI

ຜ່ານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນໄລຍະ 5 ປີ ຜ່ານມາ, ເຫັນວ່າເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງ ສປປ ລາວ ໄດ້ມີການເຕີບໂຕຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ມີຈຸດໝັ້ນທີ່, ອັດຕາເງິນເຟີ້ຢູ່ໃນລະດັບຕໍ່າ, ຄັງເງິນແຮສຳຮອງຂອງປະເທດໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດງົບປະມານບັນລຸຄາດໝາຍຊຶ່ງເປັນຄັ້ງທຳອິດໃນປະຫວັດສາດຂອງຊາດເຮົາ. ລະດັບຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນໄດ້ຫຼຸດລົງຈາກ 33,5% ໃນປີ 2003 ມາເປັນປະມານ 26% ໃນສົກປີ 2009-2010. ລາຍຮັບ ແລະ ລະດັບຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງພົນລະເມືອງໄດ້ຮັບການປົວແປງ ແລະ ຍົກສູງຂຶ້ນຢ່າງຈະແຈ້ງ. ດັດຊະນີພັດທະນາມະນຸດຂອງ ສປປ ລາວ (HDI) ໄດ້ເພີ່ມສູງຂຶ້ນຈາກລະດັບ 137 ໃນປີ 2007 ມາຢູ່ລະດັບ 130 ໃນສົກປີ 2008. ຜົນສໍາເລັດພື້ນຖານ ແລະ ລະອຽດໃນແຕ່ລະດ້ານດັ່ງນີ້:

1. ການຂະຫຍາຍຕົວດ້ານເສດຖະກິດມະຫາພາກ

1.1. ການເຕີບໂຕທາງດ້ານເສດຖະກິດ

• ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ ເທົ່າກັບ 219.853 ຕື້ກີບ, ສະເລ່ຍ 43.970 ຕື້ກີບຕໍ່ປີ ດ້ວຍອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວເພີ່ມຂຶ້ນສະເລ່ຍປະມານ 7,9% (ແຜນການ 7,5%), ມູນຄ່າຂອງ GDP ໃນສົກປີ 2009-2010 ບັນລຸໄດ້ 54.282 ຕື້ກີບ ສົມທົບໃສ່ສົກປີ 2004-2005 ເຫັນວ່າເພີ່ມຂຶ້ນ 1,89 ເທົ່າ. ໂຄງປະກອບຂອງ GDP ສະເລ່ຍ 5 ປີ (2006-2010) ເຫັນວ່າປະຕິບັດໄດ້ດີກວ່າເກົ່າຫລາຍ, ໃນນັ້ນ ຂະແໜງກະສິກໍາປະມານ 4,0%, ຂະແໜງອຸດສາຫະກໍາ 12,6% ແລະ ບໍລິການ 8,4% (ການເພີ່ມຂຶ້ນເປັນຜົນເນື່ອງມາຈາກເສດຖະກິດຂອງປະເທດໄດ້ຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ດັ່ງສະແດງຢູ່ຕາຕະລາງ 1). ສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ເສດຖະກິດມີການເຕີບໂຕໃນຈັງຫວະທີ່ໜ້າເພິ່ງພໍໃຈຍ້ອນ: ແນວທາງລວມກໍ່ຄື ແນວທາງດ້ານເສດຖະກິດທີ່ຖືກຕ້ອງຂອງພັກ; ຄວາມສະຫງົບ ແລະ ຄວາມເປັນລະບົບຮັບຮັອຍ ທາງດ້ານສັງຄົມ, ສະຖຽນລະພາບທາງການເມືອງ ແລະ ເສດຖະກິດ; ການເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າສູ່ສາກົນ ແລະ ພາກພື້ນຫຼາຍຂຶ້ນ, ຄວັດຄູ່ກັນນັ້ນ, ກົດໝາຍຕ່າງໆ ເປັນຕົ້ນ ກົດໝາຍສິ່ງ

ເສີມການລົງທຶນຂອງເອກະຊົນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ກໍ່ໄດ້ ຮັບ
ການບໍ່ບໍ່ ງ່ຽມ ກົດໝາຍສົ່ງເສີມການລົງທຶນ ເພື່ອສົ່ງ
ເສີມໃຫ້ ມີການລົງທຶນຫຼາຍຂຶ້ນ ເຊິ່ງຖ້າທົບໃສ່ ບັນດາປະເທດໃນ
ຂົງເຂດ ກໍ່ ເຫັນວ່າ ສປປ ລາວ ມີການຂະຫຍາຍຕົວໃນຈັງຫວະທີ່ ສູງ
ສົມຄວນ.

ຕາຕະລາງ 1: ສົມທົບອັດຕາການເຕີບໂຕຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍ
ໃນລະຫວ່າງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຄາດໝາຍ
ຂອງແຜນການ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VI (2006-2010)

ຂົງເຂດ	ຄາດໝາຍສູງ ຊົນ(2006-2010)	ຄາດໝາຍ(ສະເລ່ຍຕໍ່ປີ)	ປະຕິບັດ(ສະເລ່ຍຕໍ່ປີ) ¹
ກະສິກຳ-ປ່າໄມ້	3~3,4%	3,2%	4,0%
ອຸດສາຫະກຳ	13~14,0%	13,7%	12,6%
ການບໍລິການ	7,5~8,0%	7,3%	8,4%
ລວມ	7,5~8,0%	7,6%	7,9%

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ ສັງຄົມ 2006-2010 ແລະ ວາລະສານສະຖິຕິປະຈຳປີ 2005-2008.

• ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນຕໍ່ຫົວຄົນ ບໍ່ວ່າຈະຄິດໄລ່ ເປັນ ເງິນກີບ ຫລື ເງິນໂດລາສະຫະລັດ ເຫັນວ່າໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນລື້ນ ຄາດໝາຍຂອງແຜນການ 5 ປີ (2006-2010), ຊຶ່ງສະແດງອອກ ຄື: ໃນສົກປີ 2007-2008 ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນສະເລ່ຍຕໍ່ຫົວຄົນ ບັນລຸໄດ້ 818 ໂດລາສະຫະລັດ, ສົກປີ 2008-2009 ບັນລຸໄດ້ 906 ໂດລາສະຫະລັດ. ໃນສົກປີ 2009-2010 ບັນລຸໄດ້ 1.069 ໂດລາສະຫະລັດ, ເພີ່ມຂຶ້ນປະມານ 18% ທົບໃສ່ ສົກປີ 2008-2009. ການເພີ່ມຂຶ້ນດັ່ງກ່າວສາມາດຢັ້ງຢືນໄດ້ ຈາກການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງດັດຊະນີການຊົມໃຊ້ ຕໍ່ເດືອນຂອງຄົວເຮືອນ ເຊິ່ງເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 1,1 ລ້ານກີບ ໃນສົກປີ 2002-2003 ມາເປັນ 2,2 ລ້ານກີບ ໃນສົກປີ 2007-2008 (ເພີ່ມຂຶ້ນປະມານ 2 ເທົ່າຕົວ). ໃນນັ້ນ: ການຊົມໃຊ້ໃນເຂດຕົວເມືອງ ເພີ່ມຈາກ 1,7 ລ້ານກີບ ເປັນ 2,9 ລ້ານກີບ ແລະ ຊົນນະບົດ ເພີ່ມຈາກ 9 ແສນກີບ ເປັນ 1,8 ລ້ານກີບ, ສະ

¹ ສຳລັບສົກປີ 2005/2006 ເຖິງ 2007/2008 ປະຕິບັດ, ສ່ວນສົກປີ 2008/2009 ແລະ 2009/2010 ແມ່ນຄາດຄະເນເປັນອາດຕະຢາກ

ເລ່ຍແລ້ວການຊົມໃຊ້ຂອງຄົວເຮືອນຕໍ່ເດືອນເພີ່ມຂຶ້ນ 14,8% ຕໍ່ປີ.

ຕາຕະລາງ 2: ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນສະເລ່ຍຕໍ່ຫົວຄົນ (ສົມທົບແຜນ ແລະ ປະຕິບັດ)

ສົກປີ	ແຜນການ (ໂດລາ/ຄົນ/ປີ)	ປະຕິບັດ (ໂດລາ/ຄົນ/ປີ)	ສົມທົບປະຕິບັດ ໃສ່ແຜນການ (%)
2005/2006	556	573	3,1
2006/2007	619	687	11,0
2007/2008	682	818	19,9
2008/2009	752	906	20,5
2009/2010	823	1.069	29,8

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ກົມສະຖິຕິກະຊວງແຜນການ ແລະ ການວັງທຶນ

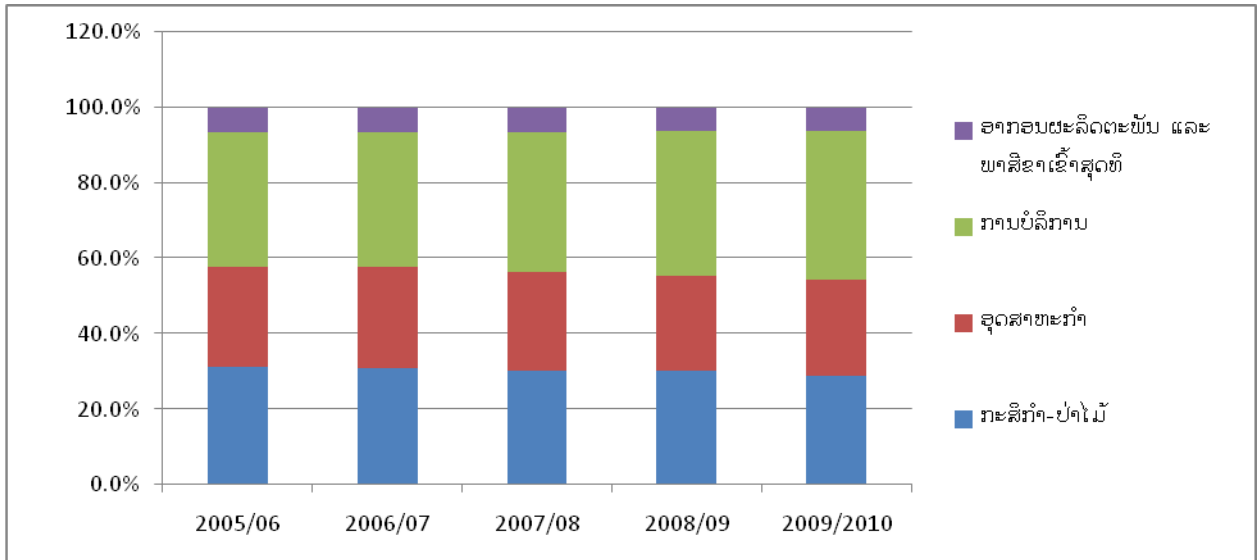
1.2. ການບໍ່ປົນແປງໂຄງປະກອບທາງດ້ານເສດຖະກິດ

ໂຄງປະກອບເສດຖະກິດ ໄດ້ບໍ່ປົນແປງຕາມທ່າອ່ຽງ ການຫັນບໍ່ປົນ ເສດຖະກິດຈາກທຳມະຊາດໄປສູ່ເສດຖະກິດຜະລິດສິນຄ້າ, ເສດຖະກິດ ຕະຫລາດ, ເພີ່ມທຸກທ່າແຮງພາຍໃນ ແລະ ກະແສກະທົບຂອງປະເທດອ້ອມຂ້າງ:

ໂຄງປະກອບເສດຖະກິດຕາມຂະແໜງການ ແລະ ການສ້າງມູນຄ່າ ເພີ່ມຂອງບັນດາຂະແໜງການ ໄດ້ມີການເໜັງຕີງໃນລະດັບທີ່ດີ ແລະ ຖືກຕາມທິດທີ່ກຳນົດໄວ້ ພໍສົມຄວນເຊັ່ນ: ໃນສົກປີ 2008-2009 ຂະ ແໜງກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ ກວມເອົາ 30,4% ຂອງເສດຖະກິດລວມ ແລະ ມີມູນຄ່າ ເພີ່ມ 14,36 ພັນຕື້ກີບ; ຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ ກວມເອົາ 24,9% ຂອງເສດຖະກິດລວມ ແລະ ມີມູນຄ່າເພີ່ມ 11,74 ພັນຕື້ກີບ ແລະ ຂະແໜງ ບໍລິການ ກວມເອົາ 38,4% ຂອງເສດຖະກິດລວມ ແລະ ມີມູນຄ່າເພີ່ມ 18,14 ພັນຕື້ກີບ ແລະ ຄາດວ່າໃນສົກປີ 2009-2010 ໂຄງປະກອບດັ່ງກ່າວບໍ່ປົນ ແປງເລັກໜ້ອຍ ຄື: ກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ ກວມ 29,0%, ອຸດສາຫະກຳກວມ 26,0% ແລະ ການບໍລິການກວມ 39,0% ຂອງເສດຖະກິດລວມ. (ການວິໄລລົງເລິກການ ຂະຫຍາຍຕົວຂອງຂະແໜງການ ແມ່ນຈະສະເໜີໃນຂໍ້ 3 ຂອງພາກ ທີ່ໜຶ່ງນີ້).

ໂດຍລວມແລ້ວ ໃນໄລຍະ 5 ປີຜ່ານມາ ໂຄງປະກອບເສດຖະກິດຂອງຂະແໜງ ກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ ສະເລ່ຍ ກວມເອົາ 30,4%, ອຸດສາຫະກຳ ກວມເອົາ 26,1% ແລະ ບໍລິການກວມເອົາ 37,2%.

ຮູບສະແດງ 2: ໂຄງປະກອບທາງດ້ານເສດຖະກິດແຕ່ 2006-2010

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ກົມສະຖິຕິ ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ
 - ສຳລັບສົກປີ 2005-2006 ເຖິງສົກປີ 2007-2008 ແມ່ນຂໍ້ມູນ
 ປະຕິບັດ, ສ່ວນສົກປີ 2008-2009 ແມ່ນການຄາດຄະເນປະຕິບັດ ແລະ
 2009-2010 ແມ່ນການຄາດຄະເນເບື້ອງຕົ້ນ.

1.3. ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງຂະແໜງເງິນຕາ

[1]. ຖານະການເງິນຂອງລະບົບທະນາຄານ

ໃນໄລຍະ 5 ປີຜ່ານມາຂະແໜງທະນາຄານ ໄດ້ປະກອບສ່ວນຮັກສາສະຖຽນລະພາບເງິນຕາ ແຫ່ງຊາດໄດ້ຢ່າງໜັ້ນທົ່ວໄປ; ຕະຫຼາດເງິນຕາຕ່າງປະເທດໄດ້ມີຄວາມຄ່ອງຕົວຫຼາຍຂຶ້ນ ສະແດງອອກ ຄື: ປະລິມານເງິນເຜີ້ມຂຶ້ນປະມານ 23% ຕໍ່ປີ, ກວມເອົາປະມານ 19,6% ຂອງ GDP ແລະ ໃນປີ 2009-2010 ກວມເອົາປະມານ 35% ຂອງ GDP. ປະລິມານການ ສະໜອງເງິນລວມຫຼັກ M₂ ໄດ້ເຜີ້ມຂຶ້ນຍ້ອນການເຜີ້ມຂຶ້ນຂອງນັກ ລົງທຶນຕ່າງປະເທດ. ປະລິມານເງິນຕາມຄວາມໝາຍແຄບ (ເງິນ ຢູ່ນອກລະບົບທະນາຄານ ແລະ ເງິນຝາກກະແສລາຍວັນໃນສະກຸນເງິນກີບ) ກວມເອົາປະມານ 30%, ໃນຂະນະທີ່ປະລິມານເງິນປະເພດອື່ນໆ ກວມເອົາປະມານ 70%, ໃນນັ້ນ, ອັດຕາສ່ວນເງິນຝາກເປັນ ເງິນຕາຕ່າງປະເທດແມ່ນ ກວມເອົາປະມານ 80% ຂອງປະລິມານເງິນປະເພດອື່ນໆ ໃນໄລຍະ 2006-2008 (ເຫັນ ວ່າເຜີ້ມຂຶ້ນຈາກປີ 2005 ປະມານ 3%); ຊັບສິນຕ່າງປະເທດ ແລະ ພາຍໃນ ສູດທິໄດ້ມີການເຜີ້ມຂຶ້ນ, ຄວບຄູ່ກັນນັ້ນ, ຄັ້ງເງິນແຮສຳຮອງເປັນ ເງິນຕາຕ່າງປະເທດກໍໄດ້ເຜີ້ມຂຶ້ນ ແລະ ມີເງິນຕາຕ່າງປະເທດທີ່ ສາມາດນຳໄປຊຳລະການນຳເຂົ້າສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການຈາກຕ່າງປະເທດ ກຸ້ມໄດ້ປະມານ 6 ເດືອນ. ໂດຍລວມແລ້ວ ຖານະການເງິນຂອງລະບົບທະນາຄານ ມີຄວາມໜັ້ນຄົງໂດຍພື້ນຖານ, ຕະຫຼາດເງິນຕາເຜີ້ມຄວາມຄ່ອງຕົວ ຫຼາຍຂຶ້ນ.

[2]. ການພັດທະນາຂອງຂະແໜງທະນາຄານ

ຂະແໜງທະນາຄານ ແມ່ນຂະແໜງການໜຶ່ງທີ່ມີການຂະຫຍາຍຕົວ ແຮງ ແລະ ພື້ນທີ່ ນັບຕັ້ງແຕ່ໃນແຜນການ 5 ປີ ຄັ້ງນີ້ ຍ້ອນໄດ້ມີການ ສ້າງຕັ້ງ ອຸປະກອນ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍທີ່ຈຳເປັນໃຫ້ແກ່ການດຳເນີນທຸລະ ກິດ ເປັນຕົ້ນ ແມ່ນການປັບປຸງກິດໜາຍ ແລະ ລະບົບການຕ່າງໆເພື່ອ ໃຫ້ສາມາດແຂ່ງຂັນກັບສາກົນ ແລະ ຮອງຮັບຄວາມຕ້ອງການພັດທະນາທາງ ດ້ານເສດຖະກິດໃຫ້ໄວຂຶ້ນ. ໃນໄລຍະເວລາ ພົງສັ້ນໆ ໄດ້ມີຈຳນວນ ທະນາຄານທຸລະກິດກໍ່ຕັ້ງໃໝ່ຂຶ້ນເປັນຈຳນວນບໍ່ໜ້ອຍ ຊຶ່ງເປັນ ຜົນດີໃຫ້ແກ່ ສັງຄົມ ກໍ່ຄືພາກທຸລະກິດມີທາງເລືອກໃນການ ເຂົ້າເຖິງ ແລະ ນຳໃຊ້ການບໍລິການທີ່ມີຄຸນນະພາບ, ທັນສະໄໝຍິ່ງ ຂຶ້ນ ແລະ ມີລາຄາການບໍລິການທີ່ຖືກລົງ; ນອກຈາກນັ້ນ, ການ ກະກວັດກໍ່ຕັ້ງຕະຫຼາດຮຸ້ນແຫ່ງທຳອິດຂອງປະເທດກໍ່ພວມດຳເນີນໄປ ຢ່າງເຄັ່ງຮັບ ຄາດວ່າຈະໄດ້ເປີດໃນຕົ້ນປີ 2011 ນີ້. ການປ່ອຍສິນເຊື້ອຂອງທະນາຄານໃຫ້ແກ່ພາກສ່ວນເສດຖະກິດໄດ້ເພີ່ມ ຂຶ້ນປະມານ 85% ໃນທ້າຍປີ 2008 ແລະ ໃນເດືອນ 3 ປີ 2009 ປະມານ 82,3% ເມື່ອທົບໃສ່ ເດືອນ 3 ປີ 2008. ຜົນສຳເລັດດັ່ງກ່າວຊຶ່ງໃຫ້ເຫັນ ວ່າທະນາຄານໄດ້ສ້າງຄວາມເຊື່ອຫມັ້ນໃຫ້ແກ່ສັງຄົມຫລາຍຂຶ້ນ; ພ້ອມດ້ວຍກັນ ນັ້ນ, ການປ່ອຍກູ້ທີ່ບໍ່ເກີດອອກອອກຜົນ ຫລື ໜີ້ເສຍ (NPL) ໄດ້ຫຼຸດລົງ ຊຶ່ງອັດຕາສ່ວນຫນີ້ບໍ່ເກີດ ອອກອອກຜົນຕໍ່ອັດສິນເຊື້ອຫລຸດລົງຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງຈາກ 10,52% ໃນປີ 2006 ມາເປັນ 3,84% ໃນເດືອນ 7 /2009 ຊຶ່ງຕໍ່າກວ່າເປົ້າຫມາຍທີ່ວາງໄວ້ບໍ່ເກີນ 5% ຂອງລວມອັດສິນເຊື້ອທັງຫມົດ, ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ການເຂົ້າເຖິງ ສິນເຊື້ອ ອຸ່ມ ເຂດຊົນນະບົດນັ້ນກໍ່ຍັງຈຳກັດຢູ່. ໂດຍລວມແລ້ວ ເຫັນວ່າຄຸນນະພາບການບໍລິການ, ການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື້ອໄດ້ຮັບການ ປັບປຸງ ແລະ ລະບົບທະນາຄານເພີ່ມຄວາມທັນສະໄໝ.

[3]. ອັດຕາເງິນເຟີ້

ໃນໄລຍະຜ່ານມາ ເຫັນວ່າອັດຕາເງິນເຟີ້ໄດ້ມີການເໜັງຕົງໄປໃນ ທາງບວກດິພິສົມຄວນ, ຊຶ່ງອັດຕາເງິນເຟີ້ໄດ້ຫຼຸດລົງຈາກ 8% ໃນ ສົກປີ 2005-2006 ມາເປັນ 4,1% ໃນສົກປີ 2006-2007, ເພີ່ມເປັນ 7,9% ໃນ ສົກປີ 2007-2008 ແລະ ຫລຸດລົງມາເປັນ 0,74% ໃນສົກປີ 2008-2009 (ໃນໄລຍະ 6 ເດືອນທ້າຍປີ ອັດຕາເງິນເຟີ້ ໄດ້ຕິດລົບຕິດຕໍ່ກັນ ເຊິ່ງເຫັນວ່າຕໍ່າທີ່ສຸດນັບແຕ່ເລີ່ມມີການເກັບກຳຂໍ້ມູນຕົວ ເລກດັ່ງກ່າວຕັ້ງແຕ່ປີ 1990 ເປັນຕົ້ນມາ) ແລະ ໃນສົກປີ 2009-2010 ອັດຕາ ເງິນເຟີ້ ໄດ້ມີທ່າອ່ຽງເພີ່ມຂຶ້ນ ໝົດສົກປີ ເທົ່າກັບ 4,71%, ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ ໂດຍລວມແລ້ວເຫັນວ່າ ລາຄາສິນຄ້າ ອຸ່ມ ປະໂພກມີສະຖຽນລະພາບ ແລະ ອັດຕາເງິນເຟີ້ ສະເລ່ຍ 5 ປີ 5,09%

ຕໍ່າກວ່າອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດ.

[4]. ອັດຕາແລກປ່ຽນຕາຕ່າງປະເທດ

ອັດຕາແລກປ່ຽນມີຄວາມສະຫງົບ ແລະ ເງິນກີບ

ມີຄ່າສູງຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ, ໃນສົກປີ 2005-2006 ອັດຕາແລກປ່ຽນ (ສະເລ່ຍ) ເທົ່າກັບ 10.411 ກີບ/ໂດລາສະຫະລັດ ມາເປັນ 9.679 ກີບ/ໂດລາສະຫະລັດ ໃນສົກປີ 2006-07; ສົກປີ 2007-2008 ເທົ່າກັບ 8.980 ກີບ/ໂດລາສະຫະລັດ, ສົກປີ 2008-2009 ແມ່ນ 8.532 ກີບ/ໂດລາສະຫະລັດ ແລະ ສົກປີ 2009-2010 ອັດຕາແລກປ່ຽນແມ່ນເທົ່າກັບ 8.372 ກີບ/ໂດລາສະຫະລັດ. ສ່ວນຕ່າງຂອງອັດຕາແລກປ່ຽນລະຫວ່າງທະນາຄານ ແລະ ຕະຫລານອກລະບົບ ໄດ້ຫຍັບເຂົ້າໃກ້ກັນ ຈາກ 0,25% ໃນເດືອນ 12/2005 ມາເປັນ 0,01% ໃນເດືອນ 11/2009 ແລະ ສ່ວນບຸນບາດ ໃນໄລຍະເວລາດົວກັນແມ່ນ ຈາກ 0,14% ມາເປັນ 0,15%. ການແຂງຄ່າຂຶ້ນຂອງ ເງິນກີບ ແມ່ນສອດຄ່ອງກັບການອ່ອນຄ່າຂອງເງິນໂດລາສະຫະລັດໃນທົ່ວໂລກ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການເງິນກີບທີ່ເພີ່ມສູງຂຶ້ນ ຈາກການເຂົ້າມາ ລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ. ການແຂງຄ່າຂອງເງິນກີບ ແມ່ນໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການສົ່ງອອກຂອງປະເທດໜ້ອຍ ເນື່ອງຈາກວ່າ ບໍລິມາດຂອງການສົ່ງອອກສ່ວນໜຶ່ງແມ່ນມາ ຈາກການຂາດຄື້ນ ແລະ ສົ່ງອອກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ເຊິ່ງບໍ່ໄດ້ ຕິດພັນກັບອັດຕາແລກປ່ຽນ. ກົງກັນຂ້າມເມື່ອສົມທົບເງິນກີບໃສ່ ສະກຸນເງິນຕາຕ່າງປະເທດອື່ນໆ ໂດຍສະເພາະເງິນກີບຕໍ່ເງິນບາດມີຄ່າ ອ່ອນລົງ; ການອ່ອນຄ່ານີ້ ສ່ວນໜຶ່ງແມ່ນຍ້ອນ ສປປ ລາວ ຍັງມີການ ຄ້າຂາຍກັບປະເທດໄທໃນອັດຕາທີ່ສູງ.

2. ການດຸ່ນດ່ຽງພື້ນຖານເສດຖະກິດ

2.1. ການດຸ່ນດ່ຽງແຮງງານແລະ ສ້າງວັກເຮັດງານທຳ

ໂຄງປະກອບຂອງແຮງງານຕາມຂະແໜງເສດຖະກິດ ໄດ້ມີການຫັນປ່ຽນຕາມທິດຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ຕາມການຫັນປ່ຽນໂຄງປະກອບເສດຖະກິດ ແລະ ການຫັນປ່ຽນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ ການ ສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃຫ້ກຳລັງແຮງງານ, ການບຸ້ນບຸງຫຼັກສູດວິຊາຊີບ, ກົນໄກປະສານງານ ແລະ ການຈັດຫາວັກເຮັດງານທຳທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໄດ້ຮັບການບຸ້ນບຸງຢ່າງຕັ້ງໜ້າ.

ຂະແໜງແຮງງານໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ສືບຕໍ່ຊຸກຍູ້ ແລະ ປະສານສົມທົບ ກັບບັນດາສູນຜັກວິຊາຊີບທັງຂອງລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ຈັດຕັ້ງຜັກ ສົມແຮງງານລາວ ຜູ້ທີ່ບໍ່ທັນມີສົມເປັນຕົ້ນແມ່ນ ນັກຮຽນ ທີ່ຮຽນຈົບມັດຕິນ ແລະ ມ່າຍ ຕາມສາຂາວິຊາຊີບຕ່າງໆ ເພື່ອໃຫ້ ແທດເໝາະກັບວັກເຮັດງານທຳ. ຜ່ານການ

ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົວເລກຄາດໝາຍສູງຊົນ
 ເຫັນວ່າຕົວເລກການຜຶກວິຊາຊີບ ແລະ ການພັດທະນາສົມມຸດຕິຖານ
 ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 5.070 ຄົນ ໃນປີ 2006 ມາເປັນ 5.374 ຄົນ ໃນປີ 2007
 ມາເປັນ 16.158 ຄົນ ໃນປີ 2008 ແລະ ມາເປັນ 29.766 ຄົນ ໃນປີ 2009.
 ສັງລວມແລ້ວໄລຍະ 4 ປີ ຜ່ານມາ, ສາມາດຜຶກສົມມຸດຕິຖານ ໄດ້ທັງໝົດ
 56.368 ຄົນ, ທົບໃສ່ແຜນການ 5 ປີ ເທົ່າກັບ 81,33%.
 ຖ້ານັບທັງຕົວເລກຄາດໝາຍສູງຊົນປີ 2010
 ທີ່ກຳລັງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ ຈະສາມາດຜຶກສົມມຸດຕິຖານໄດ້ທັງໝົດ
 74.069 ຄົນ, ທົບໃສ່ແຜນການ 5 ປີ ລື່ນຄາດໝາຍ 6,88% (ຕົວເລກ
 ຄາດໝາຍສູງຊົນແຜນການ 5 ປີ ແມ່ນ 69.300 ຄົນ), ຖ້າແຍກອອກ
 ເປັນແຕ່ລະຂົງເຂດ: ຂົງເຂດກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ 16.152 ຄົນ,
 ຂົງເຂດອຸດສາຫະກຳ ແລະ ກໍ່ສ້າງ 27.856 ຄົນ, ຂົງເຂດບໍລິການ 30.061
 ຄົນ.

ການຈັດຫາວັກເຮັດງານທຳ ກໍ່ໄດ້ປັບປຸງກົນໄກປະສານງານ
 ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບສະພາບຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດແຮງງານ
 ນອກນີ້ ຍັງໄດ້ປະສານສົມທົບກັບທຸກພາກສ່ວນທັງພາກລັດ ແລະ
 ເອກະຊົນໃຫ້ມີສ່ວນຮ່ວມການສະໜອງຂໍ້ມູນຄວາມຕ້ອງການ ແລະ
 ການສະໜອງ, ການຈັດຫາງານຄ່ອຍເຂົ້າສູ່ລະບົບເພື່ອລະກ້າວ
 ບໍລິສັດຈັດຫາງານ ແລະ ສາຂາໄດ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວຈາກ 3 ບໍລິສັດ ໃນປີ
 2005 ມາເປັນ 9 ບໍລິສັດ, ໃນປີ 2006 ສາມາດຈັດຫາວັກເຮັດງານທຳໄດ້ 6.404
 ຄົນ, ປີ 2007 ໄດ້ 21.099 ຄົນ, ປີ 2008 ໄດ້ 74.992 ຄົນ ແລະ ໃນປີ 2009
 ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 241.949 ຄົນ.

ສັງລວມແລ້ວ, ສາມາດຈັດຫາວັກເຮັດງານທຳໃຫ້ກຳລັງແຮງງານລາວໄດ້
 ທັງໝົດ 317.444 ຄົນ, ເທົ່າກັບ 58,35% ຂອງແຜນ 5 ປີ (544.000 ຄົນ
 ຫລື 108.800 ຄົນ ຕໍ່ປີ).
 ຖ້ານັບທັງຕົວເລກທີ່ກຳລັງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນປີ 2010,
 ເມື່ອຮອດທ້າຍປີຄາດວ່າຈະສາມາດປະຕິບັດໄດ້ຕື່ມອີກ 325.440 ຄົນ,
 ລວມເປັນ 642.884 ຄົນ, ລື່ນແຜນການ 18,2% ທົບໃສ່ແຜນການ 5 ປີ.
 ໃນນີ້, ຈັດຫາວັກເຮັດງານທຳຢູ່ພາຍໃນໄດ້ 626.691 ຄົນ
 ໃນຂົງເຂດກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ 584.589 ຄົນ, ຂົງເຂດອຸດສາຫະກຳ ແລະ ກໍ່ສ້າງ
 38.435 ຄົນ ແລະ ຂົງເຂດບໍລິການ 3.667 ຄົນ. ສາມາດຈັດສົ່ງແຮງງານໄປ
 ຕ່າງປະເທດໄດ້ 16.193 ຄົນ: ຂົງເຂດກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ 1.042 ຄົນ,
 ຂົງເຂດອຸດສາຫະກຳ ແລະ ກໍ່ສ້າງ 13.396 ຄົນ ແລະ ຂົງເຂດບໍລິການ 1.755
 ຄົນ. ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ເກັບກຳ ແລະ
 ຂຶ້ນທະບຽນຜູ້ຕ້ອງການມືວັກເຮັດງານທຳໄດ້ທັງໝົດ 298.775 ຄົນ,
 ໃນນີ້ ຂົງເຂດກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ 192.904 ຄົນ, ຂົງເຂດອຸດສາຫະກຳ ແລະ

ກໍ່ສ້າງ 74.194 ຄົນ ແລະ ຂົງເຂດບໍລິການ 29.677 ຄົນ, ຖ້າທັບໃສ່ ແຜນ 5 ປີ ທີ່ວາງໄວ້ 390.000 ຄົນ ແມ່ນ ປະຕິບັດໄດ້ແຕ່ 76,6%. ພ້ອມກັນນີ້ ຍັງໄດ້ປະສານກັບອົງການຄຸ້ມຄອງແຮງງານຂອງປະເທດຕ່າງໆ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນປະເທດໄທທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການແຮງງານລາວ ຈຳນວນ 10.434 ຕຳແໜ່ງ, ຍິງ 152 ຕຳແໜ່ງ, ຍີ່ປຸ່ນຕ້ອງການ 300 ຕຳແໜ່ງ/ປີ, ມາເລເຊຍ ຕ້ອງການ 1.000 ຕຳແໜ່ງ/ປີ ແລະ ຍັງໄດ້ຮ່ວມມືກັບກະຊວງແຮງງານ ສ.ເກົາຫລີ ເພື່ອກະກຽມຄວາມພ້ອມໃນການສົ່ງແຮງງານລາວໄປ ເຮັດວຽກຢູ່ປະເທດດັ່ງກ່າວ.

ດ້ານໂຄງປະກອບຂອງແຮງງານຕາມຂະແໜງການເສດຖະກິດ ເຖິງແມ່ນວ່າ ຈະຊັກຊ້າ ແຕ່ກໍ່ໄດ້ມີການຫັນປ່ຽນຕາມທິດຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ຕາມການຫັນປ່ຽນໂຄງປະກອບເສດຖະກິດ ແລະ ການຫັນປ່ຽນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ. ອັດຕາສ່ວນແຮງງານໃນຂະແໜງກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ ໄດ້ຄ່ອຍໆ ຫຼຸດລົງ ຈາກ 78,5% ໃນປີ 2005 ເປັນ 75,1% ໃນປີ 2010, ອັດຕາສ່ວນແຮງງານໃນຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ກໍ່ສ້າງ ກໍ່ມີທ່າອ່ຽງເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 4,8% ມາເປັນ 5,5%, ແລະ ຂະແໜງ ບໍລິການຈາກ 16,7% ໃນປີ 2005 ເປັນ 19,5% ໃນປີ 2010 (ຕາຕະລາງ 3). ອັດຕາການເຄື່ອນຍ້າຍແຮງງານຈາກຂະແໜງກະສິກຳໄປສູ່ຂະແໜງ ທີ່ບໍ່ແມ່ນກະສິກຳ ແມ່ນຢູ່ໃນລະດັບປະມານ 0,7% ຕໍ່ປີ, ໃນນັ້ນ ຂະແໜງບໍລິການຈະເປັນຂະແໜງທີ່ຮັບຮອງແຮງງານຈາກກະສິກຳຫຼາຍກວ່າ ຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ.

ຕາຕະລາງ 3: ອັດຕາສ່ວນແຮງງານຕາມຂະແໜງການ

ລ/ດ	ລາຍການ	ປ		ຄາດໝາຍ 2006-2010
		2005 ²	2010	
1	ຂົງເຂດກະສິກຳ-ປ່າໄມ້	78,5%	75,1%	73,9%
2	ຂົງເຂດອຸດສາຫະກຳ	4,8%	5,5%	9,3%
3	ຂົງເຂດບໍລິການ	16,7%	19,5%	16,9%

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຂົງໄວ້ ໂດຍອີງໃສ່ຜົນການສຳຫຼວດພົນລະເມືອງປີ 2005 ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VI (2006-2010)

² ຕົວເລກດັ່ງກ່າວແມ່ນອີງໃສ່ຜົນການສຳຫຼວດພົນລະເມືອງຄັ້ງລ້າສຸດປີ 2005, ຊຶ່ງອາດແຕກຕ່າງຈາກຕົວເລກຄາດຄະເນທີ່ລາຍງານໃນບົດສະຫຼຸບແຜນພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຄັ້ງທີ VI (ແຮງງານທີ່ມີວັດຖຸເຮັດໃນຂະແໜງກະສິກຳກວມ 76,6%, ອຸດສາຫະກຳ 7,7% ແລະ ບໍລິການ 15,6% ໃນປີ 2005.

2.2. ການດຸ່ງດູແຫວນ ງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ

[1]. ການລົງທຶນຂອງລັດ

ການປະຕິບັດແຜນການລົງທຶນຂອງລັດໃນໄລຍະ 5 ປີຜ່ານມາ ເຫັນວ່າ ການຈັດສັນທຶນເຂົ້າໃສ່ບັນດາໂຄງການຂອງຂະແໜງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນຕ່າງໆແມ່ນມີປະສິດທິຜົນພໍສົມຄວນ ແລະ ໂດຍລວມແມ່ນໄປຕາມ 11 ແຜນງານ 111 ໂຄງການຈຸດສຸມຂອງລັດຖະບານ. ປະຕິບັດການລົງທຶນໄດ້ 24.747 ຕື້ກີບ; ໃນນັ້ນ ສະເພາະທຶນພາຍໃນ ປະຕິບັດໄດ້ 3.982 ຕື້ກີບ ເທົ່າກັບ 98,7% ຂອງແຜນການອະນຸມັດໃນ 5 ປີ ເຊິ່ງໄດ້ລົງທຶນໃສ່ໃນຂົງເຂດເສດຖະກິດ 2.150 ຕື້ກີບ, ຂົງເຂດສັງຄົມ 956 ຕື້ກີບ ແລະ ຂົງເຂດອື່ນໆ 876 ຕື້ກີບ ແລະ ທຶນຕ່າງປະເທດ 20.765 ຕື້ກີບ.

[2]. ການດຸ່ງດູແຫວນ ງທຶນຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ

ໃນໄລຍະ 5 ປີຜ່ານມາ, ຍ້ອນສະພາບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກທາງດ້ານເສດຖະກິດຂອງໂລກ, ແຫວນ ງທຶນຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ (ODA) ຫຼື ຊຸກພ ໃນສາກົນ ແລະ ບາງຂົງເຂດມີທ່າອ່ຽງຫຼຸດລົງ; ແຕ່ ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ແລະ ບັນດາປະເທດເພື່ອນມິດ ທີ່ໄດ້ໃຫ້ຄໍາໝັ້ນສັນຍາໃນການຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ ສປປ ລາວ ຍັງສືບຕໍ່ເພື່ອມຊື້, ຍ້ອນວ່າບັນດາປະເທດເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ສະໜັບສະໜູນຕໍ່ນະໂຍບາຍພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງພັກ ແລະ ລັດຖະບານເຮົາ, ສະນັ້ນ ໃນ 5 ປີອັດທິນ ຊຸກພ ປະຕິບັດຕົວຈິງທຶນສະແດງອອກ ໃນບົດລາຍງານປະຈຳປີ ຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ຊຸກພ ແມ່ນປະຕິບັດໄດ້ 2.251 ໂຄງການ, ຊື່ງມີມູນຄ່າ 2.443 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ, ສະເລ່ຍ 488 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ/ປີ; ນອກຈາກນັ້ນ, ກໍ່ມີທຶນສົມທົບຈາກລັດຖະບານ 88,66 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ (ສະເລ່ຍປະມານ 17,73 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ/ປີ). ເມື່ອເບິ່ງລວມແລ້ວປະສິດທິຜົນໃນການນຳໃຊ້ທຶນຊຸກພມີທ່ວງທ່າເພື່ອມຊື້; ການປະຕິບັດໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອລ້າຈາກຕ່າງປະເທດໄດ້ປະກອບສ່ວນຢ່າງຕັ້ງໜ້າເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງປະເທດ ເຮົາ.

[3]. ການດຸ່ງດູການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ

ໃນໄລຍະ 5 ປີ, ສາມາດດຸ່ງດູການລົງທຶນເອກະຊົນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໄດ້ 1.022 ໂຄງການ, ມີມູນຄ່າທຶນອະນຸມັດ 11,01 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ; ເປັນການລົງທຶນຈາກນັກທຸລະກິດພາຍໃນ ຈຳນວນ 2,2

ຕົ້ນໂດລາສະຫະລັດ. ໃນທົນອະນຸມັດດັ່ງກ່າວນັ້ນ ການລົງທຶນ ໃສ່ຂະແໜງໄຟຟ້າ 3,44 ຕົ້ນໂດລາສະຫະລັດ ກວມ 31,24%, ບໍ່ແຮ່ 2,88 ຕົ້ນໂດລາສະຫະລັດ ກວມ 25,85%, ບໍລິການ 1,48 ຕົ້ນໂດລາສະຫະລັດ ກວມ 13,44% ແລະ ຂະແໜງການອື່ນໆ 3,21 ຕົ້ນໂດລາສະຫະລັດ ກວມ 29,15% ຂອງ ທົນອະນຸມັດທັງໝົດ. ສະເພາະສົກປີ 2008-2009 ໄດ້ອະນຸມັດການລົງທຶນທັງໝົດມູນຄ່າ 4,3 ຕົ້ນໂດລາສະຫະລັດ ແລະ ບັນດາປະເທດທີ່ເຂົ້າມາລົງທຶນຫຼາຍກວ່າໝູ່ແມ່ນປະເທດສປປຈີນ, ສສ ຫວຽດນາມ ແລະ ໄທ.

ຕາຕະລາງ 4: ການລົງທຶນຂອງເອກະຊົນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ແຕ່ 2006-2010

ຫົວໜ່ວຍ: ຕົ້ນໂດລາສະຫະລັດ

ສົກປີ/ການລົງທຶນ	ການລົງທຶນທັງໝົດ	ການລົງທຶນຈາກພາຍໃນ
ລວມທັງໝົດ	11,01	2,2
ສົກປີ 2005-2006	2,70	0,4
ສົກປີ 2006-2007	1,14	0,2
ສົກປີ 2007-2008	1,22	0,3
ສົກປີ 2008-2009	4,31	0,9
ສົກປີ 2009-2010	1,64	0,3

ແຫລ່ງຂໍ້ມູນ: ກົມສົ່ງເສີມການລົງທຶນ, ກະຊວງ ຜທ

ການລົງທຶນຕ່າງປະເທດໄດ້ປະກອບສ່ວນສຳຄັນຂຶ້ນໃນການພັດທະນາ າເສດຖະກິດ, ການຫັນປ່ຽນໂຄງປະກອບເສດຖະກິດ, ການຜະລິດສິນຄ້າ, ການສ້າງວັກເຮັດງານທຳ ແລະ ການພັດທະນາທ້ອງຖິ່ນ, ພ້ອມກັນນັ້ນ ກໍ່ກະຕຸ້ນຊຸກຍູ້ໃຫ້ຂົງເຂດເສດຖະກິດເອກະຊົນພາຍໃນໄດ້ຮັບການພັດທະນາດີຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ.

ໝາກຜົນທີ່ໄດ້ຮັບຂ້າງເທິງນັ້ນ ແມ່ນຍ້ອນລັດຖະບານໄດ້ນຳໃຊ້ຫຼາຍມາດຕາການ ແລະ ນະໂຍບາຍເພື່ອສົ່ງເສີມ ແລະ ດຶງດູດການລົງທຶນເຊັ່ນ: ໄດ້ປັບປຸງກົດໝາຍສົ່ງເສີມການລົງທຶນ, ປັບປຸງກົນໄກອະນຸມັດການລົງທຶນຜ່ານປະຕູດູດບົວ, ການແບ່ງສິດໃຫ້ທ້ອງຖິ່ນສາມາດອະນຸມັດ ແລະ ຄຸ້ມຄອງໂຄງການລົງທຶນຕ່າງປະເທດ ໂດຍອີງຕາມປະເພດໂຄງການ ແລະ ມູນຄ່າການລົງທຶນ, ໄດ້ຈັດຕັ້ງພົບປະກັບນັກລົງທຶນ ແລະ ນັກທຸລະກິດທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດປະລະຄັ້ງ ເພື່ອກຳສະພາບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ແລະ ເພື່ອຊອກຫາວິທີທາງແກ້ໄຂ. ນອກຈາກນັ້ນ, ຍັງໄດ້ເຄື່ອນໄຫວໂຄສະນາດຶງດູດນັກລົງທຶນຢູ່ຕ່າງປະເທດ.

2.3. ການດຸ່ນດ່ຽງງົບປະມານແຫ່ງລັດ

ແຜນການ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VI ໄດ້ກຳນົດລາຍຮັບສະເລ່ຍເທົ່າກັບ 14-16% ແລະ ລາຍຈ່າຍ 20-22 % ຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ; ການຂາດດຸ່ນດ່ຽງງົບປະມານແມ່ນໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບ 6-8% ຂອງ GDP.

ຜ່ານການຈັດຕັ້ງໃນໄລຍະທີ່ຜ່ານມາ ສາມາດເວົ້າໄດ້ວ່າຖານະທາງດ້ານງົບປະມານແຫ່ງລັດໄດ້ຮັບການປັບປຸງໃຫ້ເຂັ້ມແຂງຂຶ້ນເທື່ອລະກ້າວ; ໃນນັ້ນ, ສາມາດປະຕິບັດການຈັດເກັບງົບປະມານລື່ນແຜນການສາມປີຕິດຕໍ່ກັນ. ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງລາຍຮັບງົບປະມານສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນໄດ້ມາຈາກການເກັບພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນໂດຍກວມສະເລ່ຍປະມານ 70% ຂອງລາຍຮັບທັງໝົດ. ໃນໄລຍະ 2006-2010 ຄາດວ່າຈະສາມາດຈັດເກັບລາຍຮັບໄດ້ທັງໝົດ 38,05 ພັນຕື້ກີບ ກວມ 17,31% ຂອງ GDP, ເທົ່າກັບ 10,5% ຂອງແຜນການ, ໃນນັ້ນລາຍຮັບພາຍໃນ 32,31 ພັນຕື້ກີບ.

ສ່ວນລາຍຈ່າຍງົບປະມານປະຕິບັດໄດ້ທັງໝົດ 49 ພັນຕື້ກີບ ກວມ 22,29% ຂອງ GDP, ເທົ່າກັບ 103% ຂອງແຜນການ; ການຂາດດຸ່ນດ່ຽງງົບປະມານເທົ່າກັບ 10,95 ພັນຕື້ກີບ (ລວມການຊ່ວຍເຫລືອລ້າ), ກວມ 4,98% ຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (ແຜນການວາງໄວ້: 6,1% ຂອງ GDP), ໂດຍລວມແລ້ວເຫັນວ່າຈັ່ງຫວະການຂາດດຸ່ນດ່ຽງທຸກຊ່ວຍເຫລືອ. ໃນການປະຕິບັດລາຍຈ່າຍ ແມ່ນສຸມໃສ່ປະຕິບັດນະໂຍບາຍເງິນເດືອນພະນັກງານ, ລັດຖະກອນ ເຊິ່ງເປັນບູລິມະສິດອັນດັບຫນຶ່ງຂອງລັດຖະບານ. ດັດຊະນີເງິນເດືອນໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 3 ປີຕິດຕໍ່ກັນໂດຍສະເລ່ຍເທົ່າກັບ 18,66% ຕໍ່ປີ.

ນອກຈາກນີ້, ໃນຕົ້ນປີ 2007 ໄດ້ປະກາດນຳໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍງົບປະມານແຫ່ງລັດສະບັບປັບປຸງ. ຈຸດປະສົງຫຼັກຂອງການປັບປຸງກົດໝາຍສະບັບນີ້ແມ່ນເພື່ອປັບປຸງກົນໄກການຄຸ້ມຄອງງົບປະມານໃຫ້ມີຄວາມສອດຄ່ອງຫຼາຍຂຶ້ນໂດຍໄດ້ຫັນເອົາ 3 ຂະແໜງຄື: ຄັງເງິນ, ພາສີ ແລະ ອາກອນ ໃຫ້ມາລວມສູນ ແລະ ຂຶ້ນກັບສາຍຕັ້ງ; ໃນກາງປີ 2007 ກໍ່ຍັງໄດ້ປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການກວດສອບບັນຊີ ໂດຍໄດ້ອະນຸຍາດໃຫ້ອົງການກວດສອບແຫ່ງລັດ ສາມາດລາຍງານໂດຍກົງຕໍ່ສະພາແຫ່ງຊາດໄດ້. ໂດຍລວມແລ້ວເຫັນວ່າ ຖານະທາງດ້ານງົບປະມານແຫ່ງລັດໄດ້ຮັບການປັບປຸງໃຫ້ເຂັ້ມແຂງຂຶ້ນເທື່ອລະກ້າວ.

2.4. ການດຸ່ນດ່ຽງຂາເຂົ້າ-ຂາອອກ

ແຜນການ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VI ໄດ້ແນໃສ່ຂໍ້ໄດ້ປຸງທາງດ້ານການຄ້າເພື່ອກະຕຸ້ນການເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດ ໂດຍຜ່ານການແຂ່ງຂັນທີ່ເພີ່ມສູງຂຶ້ນ ແລະ ນຳໃຊ້ຂໍ້ໄດ້ປຸງທາງດ້ານເດີມຖານຂອງປະເທດພ້ອມທັງປະຕິບັດບັນດາຄຳໝັ້ນສັນຍາທາງດ້ານເສດຖະກິດກັບສາກົນ

ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນພາຍໃຕ້ຂອບການຄ້າເສລີອາຊີບັນຫຼືອັບຕາ (AFTA), ຂອບການຄ້າສອງຝ່າຍ ແລະ ຫຼາຍຝ່າຍ ນັບທັງການກົມເຂົ້າແບ່ງປັນສະມາຊິກຂອງອົງການການຄ້າໂລກ (WTO). ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງການຄ້າຕ່າງປະເທດໄດ້ສົ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ການຄ້າພາຍໃນ ມີການຂະຫຍາຍຕົວ, ໂດຍການເປີດກວ້າງການຈໍລະຈອນສິນຄ້າ ລະຫວ່າງຕົວເມືອງ ແລະ ຊົນນະບົດ; ຄົງຄູ່ກັນນັ້ນ, ກໍ່ເອົາໃຈໃສ່ຊຸກຍູ້ການຜະລິດແບ່ງປັນສິນຄ້າ ແລະ ພັດທະນາການສົ່ງອອກ, ຄຸ້ມຄອງການຄ້າຊາຍແດນ ແລະ ຂະບວນການຜະລິດເພື່ອຊົມໃຊ້ພາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກໃຫ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວເພີ່ມຂຶ້ນ. ການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານການຄ້າແມ່ນບັດໃຈທາງບວກຕໍ່ການພັດທະນາມະນຸດກໍ່ຄືການຍົກສູງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ຊຶ່ງເຫັນໄດ້ໃນຫຼາຍດ້ານ ເຊັ່ນ: ການສ້າງວັກເຮັດງານທຳ, ການເຄື່ອນຍ້າຍແຮງງານ, ການຄ້າຊາຍແດນ, ການຂະຫຍາຍໄຟຟ້າຊົນນະບົດ ແລະ ອື່ນໆ.

ບູລິມະສິດໂດຍລວມຂອງລັດຖະບານໃນແຜນການ 5 ປີຄັ້ງທີ VI ແມ່ນເລັ່ງໃສ່ການເພີ່ມສັດສ່ວນຂອງການສົ່ງອອກສິນຄ້າທີ່ມີມູນຄ່າເພີ່ມສູງເຂົ້າໃນການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນພ້ອມກັນນັ້ນ, ກໍ່ພະຍາຍາມເຊື່ອມໂຍງການສົ່ງອອກເຂົ້າສູ່ຂະແໜງການຕ່າງໆເພື່ອເພີ່ມການຈ້າງງານ ແລະ ສ້າງລາຍໄດ້ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນກໍ່ຄືປະເທດໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ.

ໃນໄລຍະ 5 ປີ 2006-2010: ມູນຄ່າການສົ່ງອອກ ເທົ່າກັບ 5,69 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ ກວມ 23,4% ຂອງ GDP ແລະ ມີລັກສະນະເພີ່ມຂຶ້ນໃນທຸກໆປີ ເປັນຕົ້ນແມ່ນການສົ່ງອອກ ໃນປີ 2009 ຄາດວ່າຈະມີມູນຄ່າເຖິງ 1.005,3 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ຊຶ່ງເຫັນວ່າຫຼຸດລົງເລັກໜ້ອຍຖ້າທົບໃສ່ປີ 2008 ແລະ ຄາດວ່າຈະມີມູນຄ່າເພີ່ມຂຶ້ນສູງເຖິງ 1.789 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ໃນປີ 2010 ຖ້າທົບໃສ່ໄລຍະຕົ້ນຂອງແຜນການ ແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນສອງເທົ່າໃຕ້. ສິນຄ້າທີ່ສົ່ງອອກສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນແຮ່ທາດ (ເງິນ, ຄຳ ແລະ ທອງແດງ), ໄຟຟ້າ, ເຄື່ອງຕັດຫຍິບ, ຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ (ສາລີ, ຊາ, ຖົ່ວດິນ, ເຂົ້າ, ສັດລ້ຽງ...), ກາເຟ, ໄມ້ ແລະ ຜະລິດຕະພັນໄມ້.

ໂຄງປະກອບການສົ່ງອອກ ໃນປີ 2009 ໄດ້ຊຶ້ງໃຫ້ເຫັນວ່າອັດຕາສ່ວນການສົ່ງອອກແຮ່ທາດ ແມ່ນກວມອັດຕາສ່ວນຫຼາຍກວ່າໜູ່ເຖິງ 45%, ໃນນັ້ນທອງແດງແມ່ນກວມອັດຕາສ່ວນຫຼາຍກວ່າໜູ່ 33% ຂອງສັດສ່ວນການສົ່ງອອກທັງໝົດ ແລະ ການສົ່ງອອກຄຳ ແລະ ເງິນ ແມ່ນກວມ 9,28%. ຮອງລົງມາແມ່ນເຄື່ອງໂຮງງານ ກວມເອົາ 12,7% ເຫັນວ່າອັດຕາສ່ວນດັ່ງກ່າວໄດ້ຫຼຸດລົງ ປະມານ 10-11%

ເມື່ອທົບທວນໃສ່ 2008. ສິ່ງອອກໄຟຟ້າ ກວມ 9,97% ຊຶ່ງເພີ່ມຂຶ້ນພວ້ນໄປຈາກໜ້ອຍເມື່ອທົບທວນໃສ່ປີ 2008. ນອກນັ້ນ ກໍ່ຍັງມີບັນດາຜະລິດຕະພັນໄມ້ ກວມ 4,90%, ກາເຟກວມ 2,25% ແລະ ອື່ນໆ ເຊິ່ງລາຍລະອຽດສາມາດເບິ່ງໄດ້ ໃນຕາຕະລາງຂ້າງລຸ່ມນີ້.

ຕາຕະລາງ 5: ໂຄງປະກອບການສິ່ງອອກ ຂອງສປປ ລາວ
ແບ່ງຕາມຜະລິດຕະພັນ
ແຕ່ປີ 2005-2009 (%)

ລາຍການ	2005	2006	2007	2008	2009
-- ຜະລິດຕະພັນໄມ້	14.13	11.09	9.71	6.02	4.90
- ກາເຟ	1.35	1.11	3.13	1.69	2.25
- ຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ/ເຄື່ອງປ່າ	3.65	2.52	1.80	4.82	9.06
- ຜະລິດຕະພັນອື່ນໆ	3.74	2.72	2.52	2.60	15.43
- ເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມ	20.04	14.45	13.69	23.45	12.70
- ໄຟຟ້າ	17.81	11.47	9.13	9.89	9.97
- ບໍ່ແຮ່ ໃນນັ້ນ:	39.16	56.55	59.94	51.44	45.26
ຄຳແລະ ເງິນ	15.69	12.47	10.06	7.38	9.28
ທອງແດງ	20.40	41.99	47.89	40.85	33.51
ອື່ນໆ	3.07	2.08	1.99	3.21	2.47
- ນ້ຳມັນເຊື້ອໄຟທົ່ວໆປະເທດຊື້ໄປ	0.13	0.09	0.09	0.09	0.44
ລວມສິນຄ້າຂາອອກFOB:	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ.

ມູນຄ່າການນຳເຂົ້າຂອງ ສປປລາວ ໃນໄລຍະ 2006-2010 ເທົ່າກັບ 6,61 ຕື້ ໂດລາສະຫະລັດ, ກວມ 27,3% ຂອງ GDP, ສັດສ່ວນການນຳເຂົ້າເຫັນວ່າ ມີລັກສະນະເພີ່ມຂຶ້ນໃນທຸກໆປີ ເຊັ່ນ: ໃນປີ 2009 ການນຳເຂົ້າ ຄາດວ່າຈະມີມູນຄ່າເຖິງ 1.413,5 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ເຊິ່ງເພີ່ມຂຶ້ນ ເລັກໜ້ອຍຖ້າທົບທວນໃສ່ປີ 2008 ແລະ ຄາດວ່າຈະມີມູນຄ່າເພີ່ມຂຶ້ນເຖິງ 1.670,97 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ໃນປີ 2010. ໃນໄລຍະຜ່ານມາ, ສິນຄ້າທີ່ນຳເຂົ້າສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນ ສິນຄ້າເພື່ອການລົງທຶນ ປະກອບມີເຄື່ອງຈັກ, ພາຫະນະການຜະລິດ ຕະຫຼອດຈົນເຖິງເຄື່ອງກໍ່ສ້າງ ແລະ ເຄື່ອງໄຟຟ້າ (ເຊັ່ນ: ໃນປີ 2008 ສິນຄ້າດັ່ງກ່າວແມ່ນກວມອັດຕາສ່ວນປະມານ 40% ແລະ ໃນປີ 2009 ກໍ່ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 69,61%). ຖ້າດຶງມາ ແມ່ນສິນຄ້າເພື່ອການຊົມໃຊ້ ເຊັ່ນ: ອາຫານ, ຢາປົວພະຍາດ ແລະ

ເສຍອັດຕາສ່ວນ (ເຊັ່ນ: ໃນປີ 2009 ກວມອັດຕາສ່ວນເຖິງ 21,87% ແຕ່ເຫັນວ່າສິນຄ້າດັ່ງກ່າວມີອັດຕາສ່ວນຫຼຸດລົງເທົ່າກົວເມີ້ອສົມທົບໃສ່ປີ 2008); ຮອງລົງມາແມ່ນວັດຖຸດິບ ແລະ ເຄື່ອງທີ່ໃຊ້ສຳລັບຂະແໜງ ຕັດຫຍິບ ກວມອັດຕາສ່ວນ 4,72% ຂອງການນຳເຂົ້າທັງໝົດ (ເຫັນວ່າຫຼຸດລົງຈາກປີ 2008 ປະມານສາມເທົ່າກົວ) ແລະ ອື່ນໆ ເຊິ່ງລາຍລະອຽດສາມາດ ເບິ່ງໄດ້ໃນຕາຕະລາງຂ້າງລຸ່ມນີ້.

ຕາຕະລາງ 6: ໂຄງປະກອບການນຳເຂົ້າຂອງສປປ ລາວ ແບ່ງຕາມຜະລິດຕະພັນ ແຕ່ປີ 2005-2009 (%)

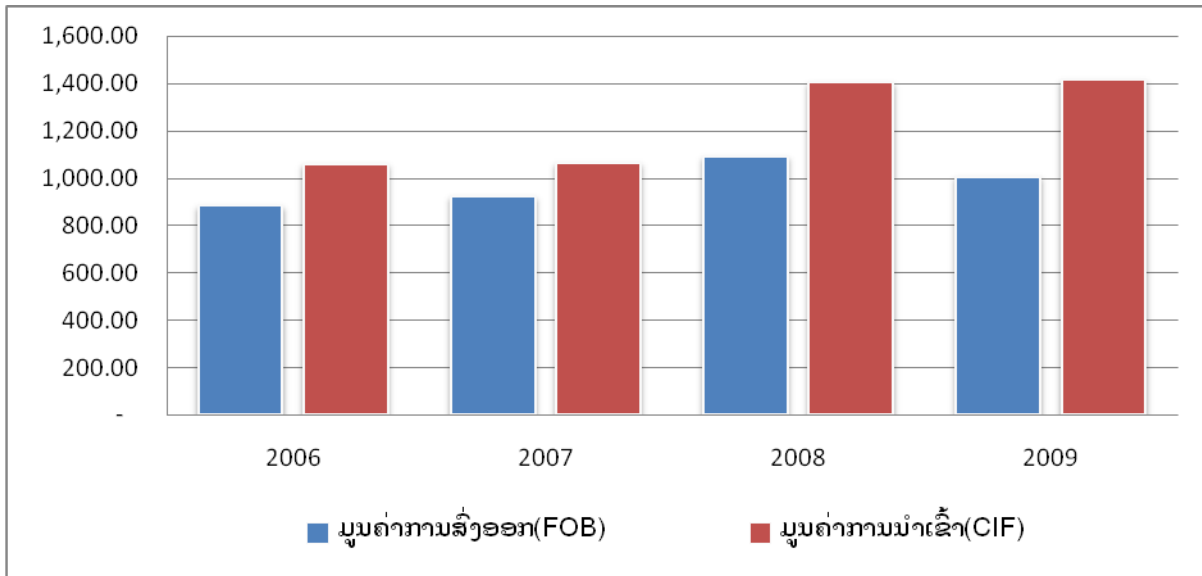
ລາຍການ	2005	2006	2007	2008	2009
ສິນຄ້າເອກະຊົນ	44.14	46.75	55.69	40.45	69.61
ເຄື່ອງຈັກ ແລະ ພາຫະນະການຜະລິດ	14.35	13.44	16.62	22.46	47.23
ພາຫະນະ (50% ຂອງມູນຄ່າທັງໝົດ)	5.33	5.65	10.91	3.92	11.10
ນໍ້າມັນ (50% ຂອງມູນຄ່າທັງໝົດ)	9.75	9.16	16.31	10.65	6.28
ເຄື່ອງກໍ່ສ້າງ/ເຄື່ອງໄຟຟ້າ	14.71	18.50	11.85	3.42	5.00
ສິນຄ້າຊຸມໃຊ້	45.20	41.52	33.93	43.57	21.87
ວັດຖຸດິບ ແລະ ເຄື່ອງຈັກຂະແໜງຕັດຫຍິບ	7.92	9.31	7.55	12.48	4.72
ວັດຖຸ, ມີຄ່າ	1.14	0.99	0.95	1.44	1.20
ໄຟຟ້າ	1.38	1.23	1.66	1.92	2.45
ນໍ້າມັນເຊື້ອໄຟ	0.23	0.21	0.22	0.13	0.14
ລວມສິນຄ້າຂາເຂົ້າ (CIF)	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ທະນາຄານແຫ່ງສປປ ລາວ

ການຂາດດຸນການຄ້າ: ການຄ້າຕ່າງປະເທດ ຂອງ ສປປ ລາວ ຍັງສືບຕໍ່ຂາດດຸນ ຊຶ່ງໃນໄລຍະ 2006-2010 ມີປະມານ 0,92 ຕື້ ໂດລາສະຫະລັດ (ຂາດດຸນສະເລ່ຍເທົ່າກັບ 184 ລ້ານໂດລາ ສະຫະລັດຕໍ່ປີ), ກວມ 16,17% ຂອງການສົ່ງອອກທັງໝົດ. ແຕ່ເຫັນວ່າການພັດທະນາການຄ້າຕ່າງປະເທດ ມີທ່າອ່ຽງດີຂຶ້ນ ເຊັ່ນ: ອັດຕາການຂາດດຸນການຄ້າຕໍ່ເສດຖະກິດລວມ ໄດ້ຫຼຸດລົງຈາກ 10,79% ໃນໄລຍະປີ 2001-2005 ມາເປັນ 3,8% ໃນໄລຍະປີ 2006-2010 (ແຜນການ 2006-2010 ໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບ 5% ຂອງ GDP).

ຮູບສະແດງ 3: ມູນຄ່າການສົ່ງອອກແລະນຳເຂົ້າສິນຄ້າແຕ່ປີ

2005-2009

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ດ, ນການຊຳລະສະສາງກັບຕ່າງປະເທດ, ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ

ລາວ

3. ການພັດທະນາຕາມຂະແໜງການຕົ້ນຕໍ, ຂົງເຂດ ແລະ ເຂດແຄວ້ນ

3.1. ການພັດທະນາຂະແໜງການ

3.1.1. ດ້ານກະສິກຳ-ປ່າ-ໄມ້

- ໃນໄລຍະຜ່ານມາຂະແໜງກະສິກຳ-ປ່າ-ໄມ້ ໄດ້ ຂະຫຍາຍຕົວໂດຍສະເລ່ຍ 4,0% ແລະ ກວມ ເອົາປະມານ 30,4% ຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ. ໃນນັ້ນ, ຂະແໜງປູກຝັງ-ວັດ ບົງສັດ ແລະ ປ່າໄມ້ ຂະຫຍາຍຕົວສະເລ່ຍ 4,07% ແລະ ກວມເອົາປະມານ 88,6% ຂອງມູນຄ່າເພີ່ມໃນ ຂະແໜງກະສິກຳ-ປ່າ-ໄມ້, ຂະແໜງການປະມົງຂະຫຍາຍຕົວສະເລ່ຍ 4,03%, ກວມເອົາ 11,4% ຂອງ ມູນຄ່າເພີ່ມໃນຂະແໜງກະສິກຳ-ປ່າ-ໄມ້. ໂດຍລວມແລ້ວ

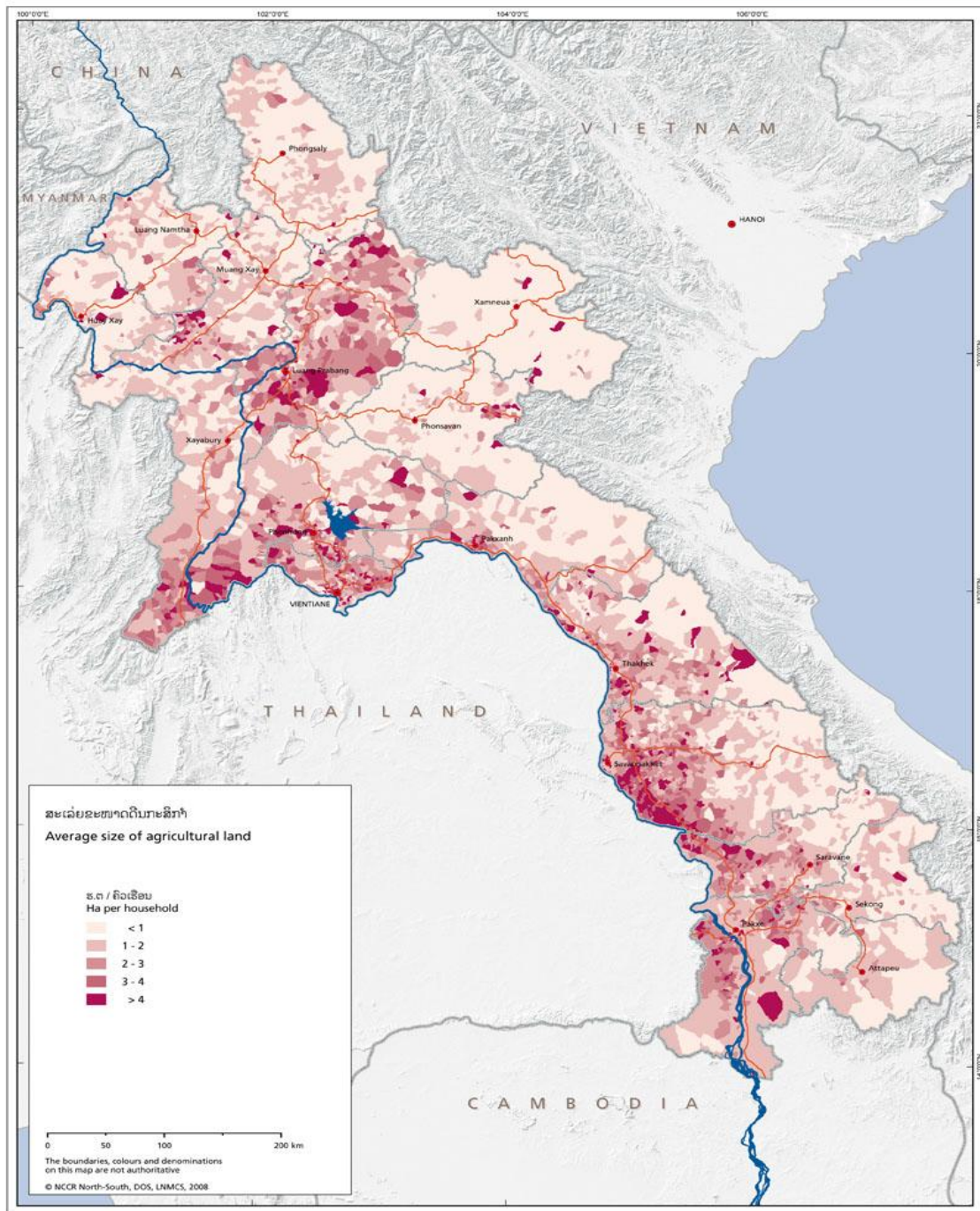
ການຜະລິດຂອງຂະແໜງກະສິກຳ-ປ່າ-ໄມ້ ໄດ້ ຮັບການພັດທະນາ ແລະ ສາມາດຕອບສະໜອງສະບັບຮາຫານຕໍ່ຄວາມຕ້ອງການພາຍໃນໄດ້ ໂດຍພື້ນຖານ.

ເນື້ອທີ່ ແລະ ຜົນຜະລິດກະສິກຳ ໂດຍສະເພາະແມ່ນເຂົ້າ ແລະ ພືດສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຢູ່ ເຂດ ພາກກາງ ເຊິ່ງກວມປະມານ 55% ຂອງເນື້ອທີ່ ແລະ 57% ຂອງຜົນຜະລິດທັງໝົດ, ຖ້ວນລົງມາແມ່ນ ພາກໃຕ້ ກວມປະມານ 23% ແລະ ພາກເໜືອ ກວມປະມານ 22% (ເນື້ອທີ່) ແລະ 20% (ຜົນຜະລິດ), ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ເປັນແຂວງທີ່ມີເນື້ອທີ່ ປູກພືດ (ເຂົ້າ) ຫລາຍກວ່າຫມູ່ ກວມເອົາ 22%, ຖ້ວນຈາກນັ້ນ ແມ່ນແຂວງຈຳປາສັກ 12%, ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ 9% ແລະ

ສາລະວັນ 9% ແລະ ແຂວງວຽງຈັນ ປະມານ 8% ຂອງເນື້ອທີ່ ປູກເຂົ້າທັງໝົດ ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ໂດຍ ສະເລ່ຍແລ້ວ ຄົວເຮືອນທີ່ ເຮັດກະສິກໍາ ມີເນື້ອທີ່ ຜະລິດ ປະມານ 1,6 ເຮັກຕາ. ແຜນທີ່ ສະແດງໃຫ້ ໃຫ້ ເຫັນ ເຖິງຄວາມແຕກຕ່າງຂະໜາດຂອງເນື້ອທີ່ ການຜະລິດກະສິກໍາຕໍ່ ຄົວເຮືອນລະຫວ່າງແຂວງໃນ ຂອບເຂດທີ່ ວິວັດປະເທດ.

ຮູບສະແດງ 4 : ຂະໜາດສະເລ່ຍຂອງເນື້ອທີ່ ກະສິກໍາ ຕໍ່ ຄົວເຮືອນ

ແຫລ່ງຂໍ້ມູນ: ປຶ້ມແຜນທີ່ ກ່ຽວກັບເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງ ສປປ ລາວ

• ການສົ່ງເສີມການຜະລິດສະບັງອາຫານ ແລະ ພືດຜັກ :
 ໄດ້ມີການຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມການຜະລິດບາງຜະລິດຕະພັນ
 ທີ່ເປັນທາງແຮງເປັນຕົ້ນ: ການຜະລິດເຂົ້າ, ສາລີ, ອ້ອຍ, ກາເຟ, ຊາ,
 ຢາສູບ, ຖົ່ວດິນ, ຖົ່ວເຫຼືອງ, ຖົ່ວຂົວ, ມັນຕົ້ນ, ຜ້າຍ, ສັດລ້ຽງ.
 ການຜະລິດເຂົ້ານັບແຕ່ປີ 2006 ມາເຖິງປະ
 ຈຸບັນສາມາດສືບຕໍ່ກູ້ມຕົນເອງໄດ້ໃນຂອບເຂດທີ່ວ່າປະເທດ ແລະ
 ຍັງມີສ່ວນແຮງເຮັດເປັນສິນຄ້າອີກດ້ວຍ . ໂດຍສະເລ່ຍແລ້ວ

ຜົນຜະລິດເຂົ້າລວມໃນແຕ່ລະປີ ປະມານ 2,9 ລ້ານໂຕນ (ຜົນຜະລິດເຂົ້າ
ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ຈາກ 2,56 ລ້ານໂຕນໃນປີ 2005) ແລະ ປະຕິບັດໄດ້ ປະມານ
88% ຖ້າທົບກັບຄາດໝາຍທີ່ວາງໄວ້ໃນແຜນ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VI (3,3
ລ້ານໂຕນ) ຖ້າທົບສົກປີ 2009-2010 ໃສ່ກັບສົກປີ 2005-2006
ເຫັນວ່າ ມີການເພີ່ມຂຶ້ນປະມານ 26,4%

ການຜະລິດເຂົ້າເປືອກຕໍ່ຫົວຄົນໄດ້ປະມານ 470 ກລ/ຄົນ/ປີ
ເຊິ່ງສາມາດຕອບສະໜອງໃຫ້ແກ່ສັງຄົມໄດ້ໂດຍພື້ນຖານ
ແຕ່ບາງລະດູການລາຄາເຂົ້າມີການເໜັງຕຽງສູງຂຶ້ນ
ເນື່ອງມາຈາກການຈຸລະຈອນແຈກຢາຍ ຍ່ຽດບໍ່ທັນໄດ້ດີ.

ສະມັດຕະພາບການຜະລິດກໍ່ມີການຂະຫຍາຍຕົວ ຈາກ 3,49
ໂຕນ/ເຮັກຕາໃນປີ 2005 ມາເປັນ 3,54 ໂຕນ/ເຮັກຕາໃນປີ 2008.
ໃນລະດູການຜະລິດປີ 2009 ການຜະລິດເຂົ້າໄດ້ 3,14 ລ້ານໂຕນ, ໃນນັ້ນ
ອັດຕາສ່ວນຂອງຜົນຜະລິດເຂົ້ານາປີກວມເອົາ 78%,
ຜົນຜະລິດເຂົ້ານາແຊງກວມອັດຕາສ່ວນ 14,4% ແລະ
ຜົນຜະລິດເຂົ້າເຂດເນີນສູງກວມອັດຕາສ່ວນ 7%.

ສະຫລຸບລວມແລ້ວ, ແຕ່ປີ 2006-2010 ການຜະລິດເຂົ້ານາປີ
ສາມາດບັນລຸໄດ້ໃນເນື້ອທີ່ສະເລ່ຍ 631 ພັນເຮັກຕາ/ປີ
ສະເລ່ຍຜົນຜະລິດໄດ້ 2,3 ລ້ານໂຕນຕໍ່ປີ, ການຜະລິດເຂົ້ານາແຊງ ບັນ
ລຸດໄດ້ໃນເນື້ອທີ່ສະເລ່ຍ 89 ພັນກວ່າເຮັກຕາ/ປີ
ສະເລ່ຍຜົນຜະລິດໄດ້ 423 ພັນໂຕນ, ການຜະລິດ
ເຂົ້ານາແຊງຍ່ຽບໄດ້ຕາມແຜນການ ເຊິ່ງສາເຫດມາຈາກບັດໄຈພາຍໃນ ແລະ
ບັດໄຈພາຍນອກເຊັ່ນ : ຜົນກະທົບທາງທຳມະຊາດ, ສະພາບແວດລ້ອມ,
ການເໜັງຕຽງຂອງລາຄານຳມັນ, ຕົ້ນທຶນການຜະລິດ, ກິນໄກຕະຫຼາດ ແລະ
ອື່ນໆ..., ການຜະລິດເຂົ້າເຂດເນີນສູງ
ສາມາດບັນລຸໄດ້ໃນເນື້ອທີ່ສະເລ່ຍ 110 ພັນເຮັກຕາ/ປີ ແລະ
ຜົນຜະລິດສະເລ່ຍ 205 ພັນໂຕນ.

ນອກຈາກການຜະລິດເຂົ້າແລ້ວ, ມີການຜະລິດພືດສະບັງອາຫານຕ່າງໆ ເຊິ່ງໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ
ຢ່າງຈະແຈ້ງທົບໃສ່ໄລຍະຜ່ານມາ ແລະ
ສາມາດສະໜອງໃຫ້ແກ່ການບໍລິໂພກຂອງສັງຄົມໄດ້ໂດຍພື້ນຖານ, ສະພາບການຊື້-ຂາຍກໍ່ປົກກະຕິ, ມີຜົນຜະລິດພົບພໍ ແລະ
ລາຄາກໍ່ບໍ່ເໜັງຕຽງຫຼາຍ. ຜົນຜະລິດພືດຜັກ, ຜົນອກມັນ ແລະ
ໝາກໄມ້ ຊະນິດຕ່າງໆ ເພີ່ມຂຶ້ນ ແທນການນຳເຂົ້າໄດ້ສືບຕໍ່ຂະຫຍາຍ
ຕົວ.

ໄປຄວບຄູ່ກັບການສົ່ງເສີມການຜະລິດສະບັງອາຫານສະໜອງໃຫ້ແກ່
ການບໍລິໂພກຂອງສັງຄົມແລ້ວ

ຍັງໄດ້ສົ່ງເສີມການຜະລິດເພື່ອເປັນສິນຄ້າບັນຊີໂຮງງານແປຮູບຕ່າງ
 ໆ ເຊັ່ນ : ການຜະລິດສາວີອາຫານສັດ
 ສາມາດບັນຊີໂຮງງານຜະລິດຫົວອາຫານສັດພາຍໃນຢ່າງພົບພໍ້ ແລະ ມີສ່ວນ
 ເຫຼືອສົ່ງອອກໄປຕ່າງປະເທດ . ຜົນຜະລິດປະຕິບັດໄດ້ ຄື :
 ເນື້ອທີ່ປູກສາວີເພີ່ມຂຶ້ນ 32.7% ຈາກ 113,8 ພັນເຮັກຕາ ໃນປີ
 2005 ມາເປັນ 151 ພັນເຮັກຕາ ໃນປີ 2010. ສ່ວນຜົນຜະລິດສາວີ
 ແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນ 88, 3% ຈາກ 403,5 ພັນໂຕນ ໃນປີ 2005 ມາເປັນ 760
 ພັນໂຕນ ໃນປີ 2010, ການຜະລິດສາວີສ່ວນຫລາຍ
 ແມ່ນຢູ່ບັນດາແຂວງພາກເຫນືອ ເປັນຕົ້ນແມ່ນແຂວງໄຊຍະບູລີ ,
 ບໍ່ແກ້ວ, ຫົວພັນ, ອຸດົມໄຊ, ຫລວງພະບາງ ແລະ ຊຽງຂວາງ .
 ການຜະລິດມັນດິ່ນໄດ້ມີການສົ່ງເສີມໃຫ້ປະຊາຊົນຜະລິດ
 ເປັນຂະບວນຢ່າງກວ້າງຂວາງ

ເພື່ອສະຫນອງໃຫ້ແກ່ໂຮງງານຜະລິດແປ້ງມັນຕົ້ນສົ່ງອອກ , ໃນນີ້
 ຜົນຜະລິດເພີ່ມຂຶ້ນເຖິງ 3 ເທື່ອ ຈາກ 51 ພັນໂຕນ ໃນປີ 2005 ມາເປັນ
 161 ພັນໂຕນ ໃນປີ 2010 ,
 ການຜະລິດອ້ອຍເພື່ອສະຫນອງໃຫ້ແກ່ໂຮງງານຜະລິດນໍ້າຕານ
 ເພີ່ມຂຶ້ນ 3 ເທື່ອ ຈາກ 218 ພັນໂຕນ ໃນປີ 2005 ມາເປັນ 703 ພັນໂຕນ
 ໃນປີ 2010, ການຜະລິດກາເຟ ສະເລ່ຍແຕ່ລະປີ ບັນລຸ 45.194 ໂຕນ
 ນອກຈາກນີ້, ຍັງມີການປູກພືດຜັກທີ່ໄປແລະ ພືດຜັກ
 ບອດສານເຄມີຈໍານວນຫນຶ່ງຢູ່ເຂດທີ່ມີຕົງອັນໄຂອໍານວຍຄວາມສະດວກ
 (ເຂດປາກຊ່ອງ, ພູພົງບໍລິເວນ) ເພື່ອສົ່ງອອກຂາຍຕ່າງປະເທດເຊັ່ນ:
 ຜັກກະລໍາປີ, ຫມາກຊູ, ຜັກຫອມ ແລະ ພືດອື່ນໆ...

• ການລົງສັດ ແລະ ການປະມົງ: ເພື່ອຄໍ້າປະກັນສະບັບໂຮງອາຫານ
 ກໍ່ໄດ້ລິເລີ່ມຫນຸ່ມບໍລິນລະບົບ ການຜະລິດ ຂຶ້ນເໝືອນລະກ້າວ
 ໂດຍໄດ້ມີການບໍ່ບຸງການລົງສັດແບບທໍາມະຊາດ ແລະ ການລົງໃສ່ຄັງ
 ແລະ ຄອກພ້ອມທັງມີການຄຸ້ມຄອງຫລາຍຂຶ້ນ
 ໄດ້ສົ່ງເສີມການລົງແບບທີ່ວ່າງຊົນ, ໄດ້
 ຄວບຄຸມການເຄື່ອນຍ້າຍສັດ ແລະ ສະຫນອງຢາກັນພະຍາດ
 ໄດ້ຂະຫຍາຍສັດຕະວະແພດບ້ານ, ສາມາດສັກຢາກັນພະຍາດສັດໃຫຍ່ໄດ້ 36%,
 ຫມູ 26% ແລະ ສັດປີກ 24%, ສະພາບການລະ
 ບາດຂອງໄຂ້ຫວັດສັດປີກແມ່ນສາມາດຄວບຄຸມໄດ້ຢ່າງທັນການ,
 ການລົງສັດ ແລະ ການລົງປາ ແບບອຸດສາຫະກຳ
 ໄດ້ມີທ່າວຽກທ່າຂະຫຍາຍຕົວໃນຮູບແບບເປັນຟາມຫລາຍສົມຄວນ
 ຕາມຊານເມືອງ ໃຫຍ່ ແລະ ຢູ່ຕາມເຂດພູດອຍ
 ເພື່ອເປັນສິນຄ້າແລກປ່ຽນຕາມຊາຍແດນເປັນຕົ້ນ ແມ່ນການລົງ
 ສັດໃຫຍ່, ລົງຫມູ, ສັດປີກ ແລະ ປາ
 ສັງລວມມູນຄ່າສະຫນອງພາຍໃນປະມານ 102,4 ລ້ານໂດລາ
 (ສິນຄ້າຕົ້ນຕໍແມ່ນ ງົວ ປະມານ 40 ພັນໂຕ, ຄວາຍ ປະມານ 45 ພັນໂຕ).

ຂະຫຍາຍຕາຫນ່າງ ການຜະລິດ ລູກປາ ລົງສູ່ 32 ສະຖານີ ຂອງລັດ ແລະ ປັບປຸງ ຄຸ້ມຄອງການຜະລິດ ເພື່ອສະຫນອງ ລູກປາໃຫ້ ສັງຄົມ ເຊື່ອງຜ່ານມາສະຫນອງລູກປາໄດ້ ໃນລະດັບ 46%

ຂອງຄວາມຕ້ອງການໃນທົ່ວປະເທດ ຫລື ປະມານ 300 ລ້ານໂຕ.

• **ການຜະລິດສົນຄ້າດ້ານບ່າໄມ້:** ສາມາດສະຫນອງພາຍໃນປະເທດ ປະມານ 31,4 ລ້ານໂຕລາ, ເປັນສົນຄ້າສົ່ງອອກປະມານ 74,4 ລ້ານໂຕລາ. ການປູກໄມ້ ປະຈຸບັນໄດ້ມີຂະບວນແຜ່ຫລາຍ ຢູ່ທົ່ວສັງຄົມ ແລະ ເຫັນວ່າພາກລັດ, ເອກະຊົນ, ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງ, ພື້ນແມ່ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ, ກໍ່ໄດ້ຕັ້ງຫນ້າ ແລະ ເອົາໃຈໃສ່ ປູກໄມ້ ເປັນທຸລະກິດຫລາຍຂຶ້ນ ເປັນຕົ້ນ ການປູກໄມ້ວິກ, ການປູກ ໄມ້ສັກ, ການປູກໄມ້ເກດສະຫນາ ແລະ ການປູກຢາງພາລາ. ການລົງທຶນຈາກຕ່າງປະເທດໃສ່ການ ປູກໄມ້ ກໍ່ມີທ່າອ່ຽງເພີ່ມຂຶ້ນເປັນລຳດັບ ເຊັ່ນ: ສສ.ຫວຽດນາມ, ໄທ ແລະ ສປ.ຈີນ, ລົງທຶນໃສ່: ປູກ ຢາງພາລາ ຢູ່ແຂວງພາກເຫນືອ, ພາກກາງ, ພາກໃຕ້, ປູກໄມ້ວິກ ຢູ່ພາກກາງ. ເຖິງວ່າການປູກໄມ້ ໄດ້ກາຍເປັນຂະບວນ, ແຕ່ການບົວລະບັດຮັກສາຍັງບໍ່ທັນໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ເທົ່າທຶນຄວນ ແລະ ຍັງຂາດທຶນຮອນຈຳນວນຫນຶ່ງທຶນເປັນໄມ້ ງົດທາງ ດ້ານວິຊາການ ເປັນຕົ້ນ ແມ່ນການສົ່ງເສີມການລົງສູ່ຮາກ ຖານຍັງບໍ່ທັນແຂງແຮງເທົ່າທຶນຄວນ.

• **ການຜະລິດສົນຄ້າການຂຸດຄົ້ນໄມ້ ແລະ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ :** ໃນໄລຍະຜ່ານມາໄດ້ຮັບການເອົາໃຈໃສ່ ຫັນເຂົ້າສູ່ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຂຸດຄົ້ນຢ່າງມີແຜນການ, ພ້ອມທັງມີບັນດານະໂຍບາຍ ແລະ ຂໍ້ກຳນົດ, ລະບົບການ, ຄຳສັ່ງແນະນຳສະເພາະເປັນບ່ອນອົງໃຫ້ແກ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຜ່ານມາ. ການຂຸດຄົ້ນໄມ້ ຈາກບ່າທຳມະຊາດ ແມ່ນຫລຸດລົງເປັນກ້າວໆໃນແຕ່ລະປີ, ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງເກີດມີຂະບວນ ການຊຸກຍູ້ໃຫ້ພາກສ່ວນທຶນ ດ້ານນິທຸລະກິດໄມ້ ເອົາໃຈໃສ່ການປຸງແຕ່ງໄມ້ ເພື່ອການສົ່ງອອກຕ່າງປະເທດ ເພື່ອສ້າງ ມູນຄ່າເພີ່ມໃຫ້ແກ່ສົນຄ້າ, ປູກໄມ້ທົດແທນເພື່ອກ້າວໄປສູ່ການຂຸດຄົ້ນ ແລະ ປຸງແຕ່ງ ໄມ້ປູກໃນຕໍ່ຫນ້າ. ການຂຸດຄົ້ນໄມ້ສ່ວນຫລາຍແມ່ນ ລັ່ງໃສ່ ເຂດກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງຂອງລັດ ຖະບານ ແລະ ເຂດທີ່ໄດ້ຜ່ານການສຳຫລວດຈັດສັນບ່າຜະລິດແບບຍືນຍານ.

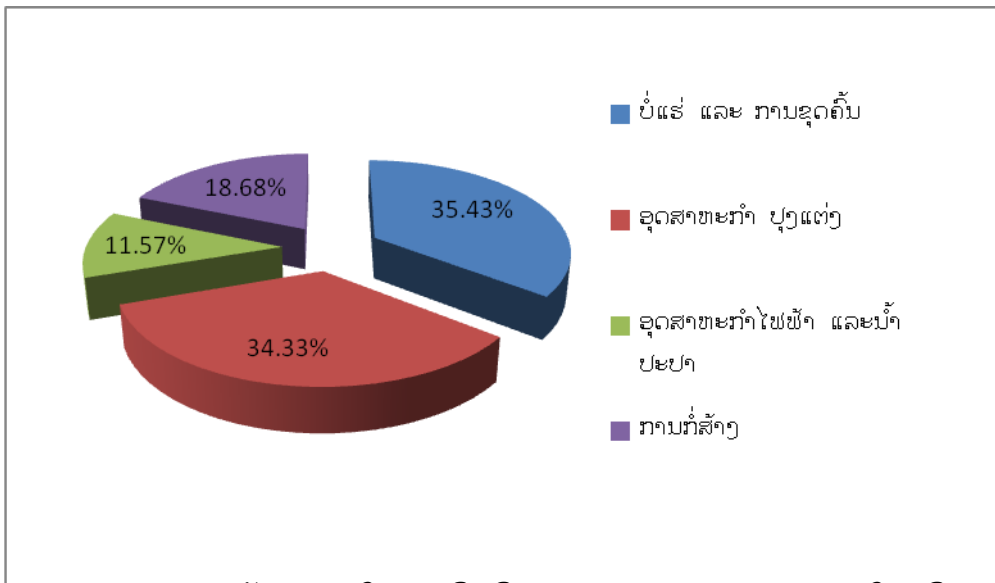
ສຳລັບເຄື່ອງປ່າຂອງດົງທຶນມີການເກັບກູ້ ແລະ ສາມາດເປັນສົນຄ້າຕົ້ນຕໍມີຄ່າ: ຫວາຍ 8,1 ລ້ານເສັ້ນ, ໄມ້ປ່ອງ 5,1 ລ້ານລຳ, ຫລັກຮົ້ວ 38 ພັນຫລັກ, ພືນ 178 ພັນຫລາ, ໄມ້ເກດ ສະຫນາ 180 ໂຕນ ແລະ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງປະເພດ (ຢາງ, ເປືອກ, ເຄືອ, ດອກ, ຮາກ, ຫົວ ແລະ

ອື່ນໆ) ໄດ້ ທັງຫມົດ 64.667 ໂຕນ. ການບູກໄມ້ ແລະ ການພັດທະນາບ່າໄມ້ ປະຈຸບັນ ໄດ້ ມີ ຂະບວນການແຜ່ຫລາຍຢູ່ ທົ່ວສັງຄົມ ຄື: ປີ 2008 ການກ້າເບ້ຍໄມ້ ເພີ່ມຂຶ້ນເຖິງ 219% ຈາກ 36 ລ້ານເບ້ຍ ໃນປີ 2005 ມາເປັນ 113 ລ້ານເບ້ຍ ໃນປີ 2008, ບູກໄມ້ ໄດ້ 40 ພັນເຮັກຕາ ທົບກັບ 14 ພັນເຮັກຕາ ໃນປີ 2005 ເຫັນວ່າເພີ່ມຂຶ້ນ 191%, ສ່ວນການຟື້ນຟູບ່າ ຮອດປະຈຸບັນ ສາມາດປະຕິບັດໄດ້ 127 ພັນເຮັກຕາ ທົບກັບ 57 ພັນເຮັກຕາ ໃນປີ 2005 ເພີ່ມຂຶ້ນ 124%.

3.1.2. ດ້ານອຸດສາຫະກຳ

ໃນໄລຍະຜ່ານມາຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ ໄດ້ ມີ ການຂະຫຍາຍຕົວ ໂດຍ ສະເລ່ຍ 12,6% ຕໍ່ ປີ, ໃນນັ້ນ ການຂຸດຄົ້ນແຮ່ທາດກວມເອົາ 35,4% ຂອງ ລວມຍອດມູນຄ່າເພີ່ມຂອງຂະແໜງການອຸດສາຫະກຳ, ອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງ ກວມເອົາປະມານ 34,3% ແລະ ສ່ວນເຫລືອແມ່ນການກໍ່ສ້າງໄຟຟ້າ ແລະ ນໍ້າປະປາ. ລະອບໂດຍ ຈຸດປະສານ 5 ຂ້າງລຸ່ມນີ້.

ຮູບສະແດງ 5: ໂຄງປະກອບມູນຄ່າເພີ່ມຂອງຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ ສະເລ່ຍ ແຕ່ 2006-2010

ແຫລ່ງຂໍ້ມູນ: ກົມສະຖິຕິ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ

[1]. ຂະແໜງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່:

ກ. ອຸດສາຫະກຳໄຟຟ້າ:

- ການຜະລິດໄຟຟ້າ ໃນໄລຍະ (2006-2010) ສະເລ່ຍເພີ່ມຂຶ້ນ 21,12% (ຕາມລາຄາປະຈຸບັນ) ແລະ ເພີ່ມຂຶ້ນ 9,3% (ຕາມລາຄາຄົງທີ່) ກວມເອົາ 3,1% ຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນ ພາຍໃນ ແລະ ເທິງກັບ 97% ຂອງແຜນການ. ການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນໄຟຟ້າ ນັບແຕ່ປີ 2005 ເປັນຕົ້ນມາ ສຳເລັດ 5

ເຂື່ອນ ຄື: ເຂື່ອນນ້ຳມັງ 3 (40 MW), ນ້ຳເຫີນ 2 (1.088MW), ເຂື່ອນເຊເສັດ 2 (76MW), ເຂື່ອນນ້ຳລືກ 1/2 (100MW) ແລະ ເຂື່ອນນ້ຳງື່ມ 2 (615MW), ຊື່ງລວມກຳລັງຕົດຕັ້ງທັງໝົດ 1.919 ເມກາວັດ ແລະ ມີຄວາມສາມາດຜະລິດພະລັງງານໄດ້ ປະມານ 8.022 GWH ຕໍ່ປີ ເຫັນວ່າເພີ່ມຂຶ້ນເກືອບ 3 ເທົ່າຕົວເທບໃສ່ປີ 2005, ໃນນີ້ ເປັນໂຄງການເອກະຊົນລົງທຶນ(IPP) 3 ແຫ່ງ. ມາຮອດປະຈຸບັນ ເຂື່ອນໄຟຟ້າທຶນກຳລັງຕົດຕັ້ງ 1 ເມກາວັດຂຶ້ນໄປມີ 14 ແຫ່ງ, ຖ້າລວມ ເຂື່ອນຂະໜາດນ້ອຍທົ່ວປະເທດມີ 29 ແຫ່ງກຳລັງຕົດຕັ້ງ 2.583,72 ເມກາວັດ ສາມາດຜະລິດພະລັງງານໄດ້ ປີໜຶ່ງປະມານ 11.514 GWH. ສຳລັບໂຄງການ ທີ່ໄດ້ລົງທຶນກໍ່ສ້າງໃນໄລຍະແຜນການ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VI ນີ້ ມີທັງໝົດ 6 ໂຄງການ (ເຂື່ອນ) ລວມກຳລັງຕົດຕັ້ງ 662,2 ເມກາວັດ, ໃນນີ້ ຈະສຳເລັດໃນປີ 2011 ມີ: ເຊຂະໜານ 3, ນ້ຳງື່ມ 5, ນ້ຳຍອນ ແລະ ຕາດສະແດນ; ຈະສຳເລັດປີ 2012 ມີ: ເຫີນຫີນບູນພາກຂະຫຍາຍ ແລະ ເຂື່ອນນ້ຳຊອງ. ສຳລັບໂຄງການໄຟຟ້າພະລັງຄວາມຮ້ອນຫຼັງສາ(1.878MW) ກຳລັງດຳເນີນການຍົກຍ້າຍຈຸດສັນປະຊາຊົນ ແລະ ວັດທະນະຊື່ງແວດລ້ອມ; ຈະເປີດພິທີການກໍ່ສ້າງເປັນທາງການປີ 2011.

ປະຈຸບັນທົ່ວປະເທດມີສາຍສົ່ງໄຟຟ້າທັງໝົດຍາວ 29.601km, ໃນນັ້ນ ເປັນສາຍສົ່ງແຮງດັນສູງລະບົບ 500kv ຈຳນວນ 138km, ລະບົບ 230 kv ຈຳນວນ 406km (ໃຊ້ເພື່ອການສົ່ງອອກ ຕ່າງປະເທດ), ແຮງດັນສູງລະບົບ 115kv ໃຊ້ເພື່ອເຊື່ອມຕໍ່ພາຍໃນທົ່ວປະເທດ ມີ 2.060,9km. ຕາຂ່າຍແຮງດັນກາງ (35kv, 34kv, 22kv) ມີ 14.577,2km ແລະ ແຮງດັນຕໍ່າ 0,4kv ຈຳນວນ 12.419km. ຮອດເດືອນ 8 ປີ 2010 ອັດຕາການຊົມໃຊ້ໄຟຟ້າ ປະຕິບັດໄດ້ 98% ຂອງເມືອງທັງໝົດ, 60,48% ຂອງບັນດາບ້ານ ແລະ 72% ຂອງຈຳນວນຄອບຄົວໃນທົ່ວປະເທດ.

ສາຍສົ່ງທຶນກຳລັງກໍ່ສ້າງ ມີ: ໂຄງການ NARPD ຢູ່ພາກເໜືອຍາວ 1.627km ສຳເລັດ 98%; ໂຄງການ REP1 ຢູ່ເຂດພາກໃຕ້ ຍາວ 2.472 km ສຳເລັດ 93%, ໂຄງການ GMS ປາກຊ່ອງ-ຈັບໄຊ-ບັງເຄາະ ປະຕິບັດໄດ້ 64%; ປາກຊ່ານ-ທ່າແຂກ-ສະຫວັນນະເຂດ ຍາວ 285km ປະຕິບັດໄດ້ 18%, ສາຍສົ່ງ 115kv ນ້ຳງື່ມ 5 ຍາວ 142m, ສາຍສົ່ງ 230kv ນ້ຳລືກ-ຫີນເຫີບ-ທ່າລາດ-ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ສາຍສົ່ງ 500kv ນາບົງ-ຊາຍແດນໄທ. ສາຍສົ່ງແຮງກາງ-ຕໍ່າ ເຂດເມືອງສຸຂຸມາ, ເມືອງມຸນລະປະໂມກ, ເມືອງພິນ-ຕາດໄຮ.

ມູນຄ່າການລົງທຶນຂອງພາກເອກະຊົນເຂົ້າໃນຂະແໜງໄຟຟ້າໄລຍະ ແຕ່ປີ 2006-2009 ມີ 2.995,5 ລ້ານໂດລາ ເພີ່ມຂຶ້ນ 88,5% ທົບໃສ່ 5 ປີ ຜ່ານມາ 2001-2005.

ສະຫລຸບແລ້ວ, ການຜະລິດໄຟຟ້າ ສະເລ່ຍເພີ່ມຂຶ້ນ 9,3% ຕໍ່ປີ; ລວມຍອດມູນຄ່າເພີ່ມຂອງ ຂະແໜງໄຟຟ້າ ກວມເອົາປະມານ 15% ຂອງຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ປະມານ 3% ຂອງ GDP

ຂ. ອຸດສາຫະກຳບໍ່ແຮ່ :

• ການຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ : ຍອດມູນຄ່າການຜະລິດບໍ່ແຮ່ ໃນໄລຍະ 5 ປີ 2006-2010 ເທົ່າກັບ 16.772,47 ຕື້ກີບ ມີການຂະຫຍາຍຕົວສະເລ່ຍເພີ່ມຂຶ້ນ 19,91% ຕໍ່ປີ (ຕາມລາຄາປະຈຸບັນ), ທົບໃສ່ 5 ປີຜ່ານມາ (2001-2005) ແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນ 5 ເທື່ອ, ກວມເອົາ 9,5% ຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ; ການຂຸດຄົ້ນແລະ ຫຼອມຄຳແທ່ງ 4 ປີ (2006-2009) ບັນລຸ 33,13 ໂຕນ (ປີ 2006 ໄດ້ 12,65 ໂຕນ, ປີ 2007 ໄດ້ 9,2 ໂຕນ, ປີ 2008 ໄດ້ 5,81 ໂຕນ, ປີ 2009 ໄດ້ 5,47 ໂຕນ) ແລະ ແຜນການ 2010 ໃຫ້ໄດ້ 5 ໂຕນ (ການຜະລິດຄ່າຫຼຸດລົງໃນແຕ່ລະປີ ຍ້ອນປະລິມານແຮ່ຄ່າໃນດິນແຮ່ທີ່ຂຸດຄົ້ນນັ້ນ ມີການບໍ່ປົນແປງ). ຜະລິດທອງແຜ່ນ 321.487 ໂຕນ ແລະ ທອງຟຸ່ນ 585.607 ໂຕນ, ມູນຄ່າຈຳໜ່າຍ 3.274 ລ້ານໂດລາ, ສະເພາະບໍ່ຄຳແຊໂບນ ປີ 2006-2009 ມອບພັນທະເຂົ້າລັດໄດ້ 445 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ແລະ ປີ 2010 ຄາດວ່າຈະສາມາດມອບ ພັນທະ 148 ລ້ານໂດລາ, ນອກນັ້ນ ມອບ ທຶນພັດທະນາທ້ອງຖິ່ນປີລະ 5 ແສນໂດລາ. ສ່ວນບໍລິສັດພູເບ້ຍໃນປີ 2010 ໄດ້ມອບພັນທະ 18 ລ້ານໂດລາ ແລະ ຈະສືບຕໍ່ມອບຕື້ມອີກ, ສ່ວນທຶນພັດທະນາທ້ອງຖິ່ນໄດ້ມອບປີລະ 2 ແສນໂດລາ. ມູນຄ່າການລົງທຶນໃນຂະແໜງບໍ່ແຮ່ ທັງໝົດ 5 ປີ 2.545,3 ລ້ານໂດລາ ເພີ່ມຂຶ້ນ 5 ເທື່ອຕົວເມື່ອທົບກັບ 5 ປີຜ່ານມາ (2001-2005). ປະຈຸບັນມີນັກລົງທຶນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ດຳເນີນກິດຈະການບໍ່ແຮ່ ທັງໝົດ 154 ບໍລິສັດ ມີ 269 ໂຄງການ; ໃນນັ້ນ, ເປັນໂຄງການຂຸດຄົ້ນແລ້ວ 49 ໂຄງການ ແລະ ກຳລັງສຳຫລວດ 220 ໂຄງການ. ສຳເລັດໂຮງງານປຸງແຕ່ງເກືອກາລິຢູ່ທີ່ ງມູງເມືອງໄຊທານີ (ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ) ຂະໜາດ 50 ພັນໂຕນຕໍ່ປີ ແລະ ຈະສືບຕໍ່ຂະຫຍາຍເປັນ 1 ລ້ານໂຕນຕໍ່ປີ, ກຳລັງກໍ່ສ້າງແຫ່ງທີ 2 ຢູ່ເມືອງທ່າແຂກ (ແຂວງຄຳມ່ວນ) ແລະ ກຳລັງກະກົມເພື່ອຈະກໍ່ສ້າງໂຮງງານປຸງແຕ່ງເຫລັກຢູ່ແຂວງວຽງຈັນ.

• ດ້ານທໍລະນີສາດ: ການສ້າງແຜນທີ່ທໍລະນີສາດ-ແຮ່ທາດ ແມ່ນສຳຄັນທີ່ສຸດ, ແຜນທີ່ມາດຕາສ່ວນໃຫຍ່ເທື່ອໃດ ຍິ່ງຈະຮູ້ລະອຽດ ກ່ຽວກັບຈຳນວນແຮ່ທາດໃນພື້ນດິນ. ຮອດປະຈຸບັນ ໄດ້ສຳເລັດການສ້າງແຜນທີ່ມາດຕາສ່ວນ 1/1.000.000 ທີ່ວປະເທດແລ້ວ, ມາດຕາສ່ວນ 1/200.000 ໄດ້ 54,86% ຂອງເນື້ອທີ່ທີ່ວປະເທດ ແລະ ແຜນທີ່ມາດຕາສ່ວນ 1/50.000 ແມ່ນສຳເລັດຢູ່ບາງເຂດເທື່ອນັ້ນ ເຊັ່ນ: ເຂດເຊໂບ

ນ, ຊະນະຄາມ, ລົບຕາມແຄມແມ່ນ້ຳຂອງເຂດພາກເໜືອ ແລະ ເຂດທົ່ວ ມີເປົ້າ
ໝາຍຂຶ້ນຂອງບໍລິສັດ.

ສະຫລຸບແລ້ວ, ລວມຍອດມູນຄ່າເພີ່ມຂອງຂະແໜງການບໍ່ແຮ່
ຂະຫຍາຍຕົວສູງ, ການເພີ່ມຂຶ້ນໂດຍສະເລ່ຍໃນໄລຍະ 2006-2010
ແມ່ນປະມານ 19,91% ແລະ ປະກອບສ່ວນຂອງຂະແໜງການນີ້ ຕໍ່ລວມຍອດ
ຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ ແມ່ນປະມານ 9,5%.

[2]. ອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງ

- ອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງເປັນຂະແໜງການຫນຶ່ງທີ່ສຳຄັນ
ໃນຂົງເຂດວັດຖຸກຳກວດ ອຸດສາຫະກຳ ແລະ
ຫັດຖະກຳກໍ່ຄືໃນໂຄງປະກອບເສດຖະກິດໂດຍລວມ
ເພາະເປັນຂະແໜງທີ່ປະກອບສ່ວນຫຼາຍ ພໍ່ສົມຄວນ
ບໍ່ວ່າຈະເປັນການສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມກໍ່ຄືການສ້າງວັດຖຸກຳ
ພ້ອມທັງມີອິດທິພົນຕໍ່ການຂະຫຍາຍຕົວໄວຊຶ່ງເຫັນໄດ້ ຈາກລວມຍອດມູນ
ຄ່າເພີ່ມຜົນຜະລິດຂອງຂະແໜງອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງໄດ້ຂະຫຍາຍຕົວ
ໃນອັດຕາສະເລ່ຍປະມານ 9,4% ຕໍ່ປີ ໃນໄລຍະ 2006-2010. ອຸດສາຫະກຳປະເພດ
ນີ້ເປັນຂະແໜງທີ່ໃຊ້ທຶນຫນ້ອຍກວ່າ ເມື່ອທົບໃສ່ ຂະແໜງ
ອຸດສາຫະກຳອື່ນໆ ແຕ່ມີການຈ້າງງານທີ່ສູງ. ບາງຂະແໜງ
ການຕົ້ນຕໍຂອງອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງທີ່ມີການຂະຫຍາຍຕົວດີ ເຊັ່ນ:
ການຜະລິດແຜ່ນແຜ່, ຕັດຫຍິບ, ການປຸງແຕ່ງໄມ້ ແລະ ສາຫານ.
ຈຳນວນຫົວໜ່ວຍວິສາຫະກິດ ກໍ່ປົວກັບ ອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງ ມີ 24.331
ຫົວໜ່ວຍ, ກວມ 19,2% ຂອງຈຳນວນວິສາຫະກິດທັງໝົດ
(ຜົນການສຳຫລວດເສດຖະກິດທົ່ວປະເທດ ໃນປີ 2006).

ຂະແໜງຕັດຫຍິບ: ເປັນຂະແໜງທີ່ມີການຂະຫຍາຍຕົວດີ
ສາມາດສ້າງລາຍຮັບ, ສ້າງວັດຖຸ ເຮັດງານທຳ
ໃຫ້ແກ່ສັງຄົມໄດ້ຫລາຍພໍ່ສົມຄວນ. ປັດຈຸບັນມີໂຮງງານ 463 ແຫ່ງ,
ໃນນັ້ນເປັນໂຮງງານຂະຫນາດໃຫຍ່ 39 ແຫ່ງ, ຂະຫນາດກາງ 18 ແຫ່ງ ແລະ
ຂະຫນາດນ້ອຍ 406 ແຫ່ງ, ອຸດສາຫະກຳທີ່ກໍ່ປົວຂ້ອງອື່ນໆ ເຊັ່ນ:
ໂຮງງານຊັກຟອກ ມີ 5 ແຫ່ງ, ໂຮງງານປັກກາ ມີ 12 ແຫ່ງ, ໂຮງງານພິມກາ ມີ
10 ແຫ່ງ, ໂຮງງານຜະລິດແກ້ດເຈ້ຍ ມີ 3 ແຫ່ງ, ມູນຄ່າການລົງທຶນ ພາກ
ເອກະຊົນຂະແໜງຕັດຫຍິບ ໄລຍະ 2006-2009 ແມ່ນ 15.715 ພັນໂດລາ
ແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນ 84,9% ເມື່ອທົບກັບ 5 ຜ່ານມາ (2001-2005).
ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ການພັດທະນາຂະແໜງການຕັດຫຍິບ
ຍັງໄດ້ຮັບຄວາມກົດດັນບາງບັນຫາ ເຊັ່ນ: ການ
ຂາດເຂີນການສະຫນັບສະຫນູນການເງິນ, ຂາດການ
ເຊື່ອມຕໍ່ທາງການຜະລິດ ເພື່ອຮອງຮັບ ແລະ
ສະຫນັບສະຫນູນການຜະລິດທີ່ຕໍ່ເນື່ອງ, ຄ່າຂົນສົ່ງແພງ ແລະ
ອິດທິພົນການຜະລິດ.

ຂະແໜງຫັດຖະກຳ:

ໃນໄລຍະຜ່ານມາ,

ສິນຄ້າຫັດຖະກຳໄດ້ຮັບການພັດທະນາທາງດ້ານ ລວດລາຍ ແລະ

ສົມໄສລາຍມືຂຶ້ນເປັນກ້າວໆ

ເຮັດໃຫ້ສາມາດຂະຫຍາຍຕະຫລາດຈຳຫນ່າຍຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ແລະ

ກຸ້ມຄຸ້ມໄດ້ຮັບລາງວັນຈາກການເຂົ້າປະກວດຜະລິດຕະພັນຫັດຖະກຳໃນລະ

ດັບພາກພື້ນ ຊຶ່ງປະຈຸບັນໄດ້ມີ

ການສ້າງຕັ້ງເປັນຫົວຫນ່ວຍທຸລະກິດທັງສ່ວນບຸກຄົນ ແລະ

ລວມຫມູ່, ໂດຍສະເພາະຢູ່ເຂດຊົນນະບົດຫ່າງໄກສອກຫລີກ

ໄດ້ກຳນົດເອົາການຜະລິດຫັດຖະກຳເປັນຫນ້າ

ວຽກຫນຶ່ງໃນການສ້າງວັດຖຸຮັດງານທຳ ແລະ ສ້າງລາຍຮັບເພີ່ມ

ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການຫລຸດ

ຜູ້ອຸບັດຕິເຫດທຸກຍາກຕາມນະໂຍບາຍຂອງລັດຖະບານ; ນອກນັ້ນ, ລັດຖະບານ

ຍັງມີການສົ່ງເສີມການ

ຜະລິດສິນຄ້າຫັດຖະກຳໂດຍການສ້າງຕັ້ງກຸ່ມວິຊາຊີບຫັດຖະກຳ.

ປະຈຸບັນ, ການລົງທຶນຂອງເອກະຊົນລາວ ແລະ ຕ່າງປະເທດ

ໃນຂະແໜງຫັດຖະກຳມີທັງ ຫມົດ 40 ຫົວຫນ່ວຍ,

ສາມາດຈຳຫນ່າຍຜະລິດຕະພັນຫັດຖະກຳໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນປະມານ 7-8%

ແລະ ສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດສົ່ງເສີມຫັດຖະກຳຂຶ້ນ 18 ຈຸດ.

ການຜະລິດວັດສະດຸກໍ່ສ້າງ:

ແມ່ນໄດ້ຮັບການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງວ່ອງໄວຕາມສະພາບຄວາມ

ຕ້ອງການຂອງຕະຫລາດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ

ການຜະລິດຊຶມ ງສາມາດຕອບສະໜອງໄດ້ 80% ຂອງ

ຄວາມຕ້ອງການໃນທົ່ວປະເທດ, ຜະລິດຕະພັນແມ່ນໄດ້ມາດຕະຖານສາກົນ

ແລະ ເປັນທີ່ຍອມຮັບ ຂອງຕະຫລາດພາຍໃນ;

ການລົງທຶນໃນຂະແໜງນີ້ມີທ່າອ່ຽງເພີ່ມຂຶ້ນ.

ປະຈຸບັນມີໂຮງງານຜະລິດຊຶມ 6 ແຫ່ງ, ໃນນີ້

ໂຮງງານທີ່ໃຫຍ່ກວ່າໝູ່ແມ່ນ ໂຮງງານຊຶມ ຢູ່ແຂວງຄຳມ່ວນ

(ໃນແຜນການ 5 ປີ ຄັ້ງກ່ອນມີພື້ນທີ່ 2 ແຫ່ງ ຄື: ໂຮງງານຊຶມ ງວັງວັງ

ຫລັງ 1 ແລະ 2) ລວມກຳລັງການຜະລິດທັງ ຫມົດ ປະມານ 1,2 ລ້ານ ໂຕນ/ປີ.

(ແຜນການວາງໄວ້ ຮອດປີ 2010 ໃຫ້ບັນລຸ 1,3 ລ້ານໂຕນ)

ເພີ່ມຂຶ້ນສະເລ່ຍ 44% ຕໍ່ປີ; ນອກຈາກນີ້,

ກຸ້ມຄຸ້ມບັນດາໂຮງງານທີ່ສະໜອງວັດສະດຸກໍ່ສ້າງ ຊຶ່ງໃນ

ໄລຍະຜ່ານມາ ເຫັນວ່າ

ຜະລິດຕະພັນດັ່ງກ່າວສາມາດກຸ້ມຄົມເອງໄດ້ໃນລະດັບໃດຫນຶ່ງແລ້ວ,

ໃນນັ້ນ ມີໂຮງງານຜະລິດ ແລະ ສະໜອງເຫລັກກໍ່ສ້າງ (ເຫລັກເສັ້ນ ແລະ

ເຫລັກຮູບປະພັນ) ຈຳນວນ 24 ແຫ່ງ, ໂຮງງານກະເບື້ອງ ມຸງຫລັງຄາ ແລະ

ຊີແຜັກ ຈຳນວນ 10 ແຫ່ງ, ໂຮງງານຜະລິດ ເບຕົງ ແລະ ຄອນກຣີດ ຈຳນວນ 308

ແຫ່ງ.

ການປຸງແຕ່ງອາຫານ ແລະ ເຄື່ອງດື່ມ: ການຜະລິດເບຍ, ເຫລົ້າ,

ນ້ຳຫວານ ແລະ ຢາສູບ

ເປັນຂະແໜງການໜຶ່ງທີ່ໄດ້ຮັບການຂະຫຍາຍຕົວຕະຫລອດມາ, ສາມາດສະໜອງພາຍໃນໄດ້ 100% ແລະ ສ່ວນໜຶ່ງໄດ້ສົ່ງອອກຕ່າງປະເທດ. ການຜະລິດເບຍ ໃນໄລຍະປີ 2006-2009 ຜ່ານມາບັນລຸ ໄດ້ 5.180.179 ເຮັກໂຕລິດ, ເພີ່ມຂຶ້ນສະເລ່ຍ 14% ຕໍ່ປີ, ໃນນີ້ ໂຮງງານຜະລິດເບຍແຫ່ງທີ 2 ທີ່ແຂວງຈຳປາສັກ ແລະ ໂຮງງານເບຍໄທເກີ ຢູ່ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ ແລະ ເບຍສະຫວັນນະເຂດ ກໍ່ໄດ້ສຳເລັດການກໍ່ສ້າງ ແລະ ໄດ້ເປີດການຜະລິດແລະ ຈຳໜ່າຍ ແລ້ວ. ຜົນການສຳຫຼວດເສດຖະກິດ ປີ 2006 ໄດ້ລະບຸໄວ້ວ່າ ຂະແໜງ ບຸກຄົນແຕ່ງອາຫານ ມີຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງທັງ ຫມົດ 15.804 ແຫ່ງ, ໃນນັ້ນ 28 ແຫ່ງ ແມ່ນໂຮງງານຂະໜາດໃຫຍ່ ທີ່ມີການຈ້າງງານຫລາຍກວ່າ 100 ຄົນຂຶ້ນໄປ ແລະ 171 ແມ່ນມີໂຮງງານ 10-99 ຄົນ ຊຶ່ງຖືວ່າເປັນຫົວໜ່ວຍ ການຜະລິດຂະໜາດກາງ ແລະ ສ່ວນທີ່ເຫຼືອອີກ 15.625 ແຫ່ງ ແມ່ນຫົວໜ່ວຍການຜະລິດ ຂະໜາດນ້ອຍ ຊຶ່ງມີໂຮງງານຫນ້ອຍກວ່າ 10 ຄົນ ຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ. ສະຫລຸບແລ້ວ ຂະແໜງນີ້ ມີທ່າແຮງບັນລຸອັນໃນການຂະຫຍາຍຕົວສູງ ເນື່ອງຈາກວ່າ ສປປ ລາວ ມີຄວາມອຸດົມສົມບູນໄປດ້ວຍດິນ ທີ່ສາມາດສ້າງຜົນຜະລິດພືດອື່ນໆ ເປັນສິນຄ້າລວມທັງລົບສັດ. ເຖິງ ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ ເນື່ອງຈາກວ່າ ຊາວກະສິກອນສ່ວນໃຫຍ່ ຍັງບໍ່ທັນ ສຸມການຜະລິດ ເພື່ອເປັນສິນຄ້າເທື່ອ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ອຸດສາຫະກຳບຸກ ແຕ່ງອາຫານພົບກັບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ. ນອກນັ້ນ ກໍ່ຍັງມີບັນຫາກ່ຽວ ກັບລະດູການ ຊຶ່ງວັດຖຸດິບພາຍໃນສາມາດຜະລິດໄດ້ ໃນບາງລະດູການ ເທົ່ານັ້ນ ແລະ ລະບົບການຂົນສົ່ງໃນປະຈຸບັນກໍ່ຍັງບໍ່ທັນ ສາມາດຂົນສົ່ງວັດຖຸດິບໃນໄລຍະທາງໄກໄດ້ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ. ນອກ ນັ້ນ, ຊາວກະສິກອນ ສ່ວນໃຫຍ່ ຍັງໄດ້ນຳເອົາຜະລິດຕະພັນຂອງຕົນ ໄປຂາຍຕາມແຂວງຊາຍແດນເພາະຈະໄດ້ລາຄາດີກວ່າ. ສະນັ້ນ ຖ້າຈະເພີ່ມການ ສົ່ງອອກຂະແໜງການນີ້ ຈຳເປັນຕ້ອງມີຄວາມສາມາດແຂ່ງຂັນກັບ ສາກົນທາງດ້ານມາດຖານ ແລະ ຄຸນນະພາບສິນຄ້າ.

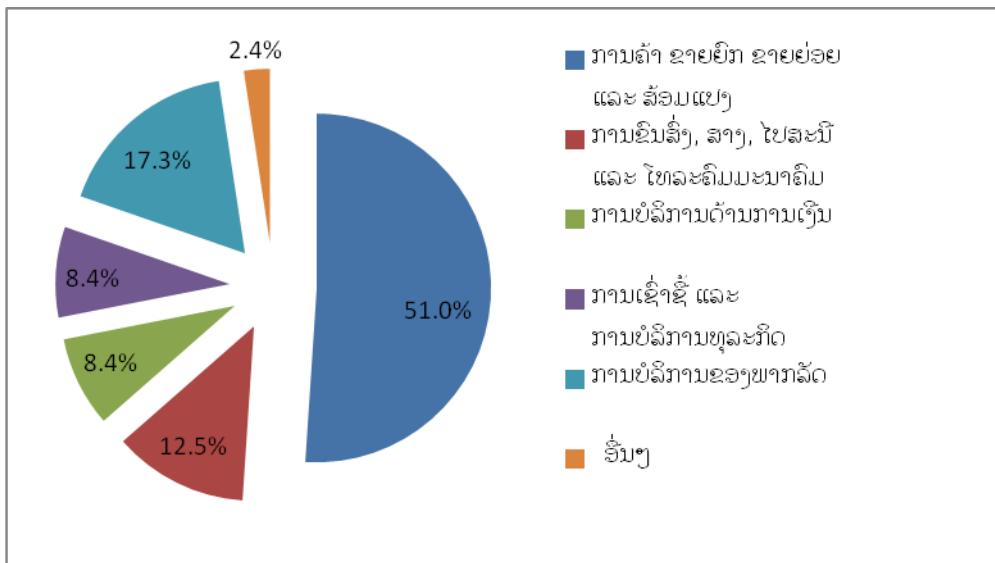
ສະຫລຸບແລ້ວ, ຂະແໜງອຸດສາຫະກຳບຸກ ແຕ່ງອາຫານປະເທດເຮົາ ໄດ້ຄ່ອຍໆເກີດມີໜ້າແໜ້ງ ແລະ ພື້ນຖານການຜະລິດຈຳນວນໜຶ່ງ ສາມາດຕອບສະໜອງໃຫ້ສັງຄົມໃນລະດັບດິພິສັມຄວນ ເປັນຕົ້ນ: ຊີ້ນ, ຫລັກເສັ້ນ ແລະ ຫລັກຮູບປະເພັນ, ຝັ່ງນຸ້ວຜາບ, ອາຫານ ແລະ ເຄື່ອງດື່ມ ແລະ ອື່ນໆ. ໃນນີ້ ພາກສ່ວນວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ໄດ້ປະກອບສ່ວນອັນສຳຄັນເຂົ້າໃນ ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງຂະແໜງອຸດສາຫະກຳບຸກ ແຕ່ງອາຫານ ໂດຍເຫັນວ່າຈຳນວນຫົວໜ່ວຍວິສາຫະກິດທີ່ ດຳເນີນກິດຈະການເຄື່ອນໄຫວທາງອຸດສາຫະກຳບຸກ ແຕ່ງອາຫານ ໄດ້ມີການຂະຫຍາຍ ຕົວເຊິ່ງຜ່ານການສຳຫລວດເສດຖະກິດທົ່ວປະເທດ ໃນປີ 2006 ມີ ຈຳນວນ 24.331 ຫົວໜ່ວຍ, ກວມ 19,2% ຂອງຈຳນວນວິສາຫະກິດທັງໝົດ.

3.1.3. ດ້ານການບໍລິການ

ຂະແໜງການບໍລິການຂະຫຍາຍໂຕໃນລະດັບທີ່ຊ້າກວ່າ ຂະ ແໜງອຸດສາຫະກຳ ເຊິ່ງມີອັດຕາຂະຫຍາຍຕົວໂດຍສະເລ່ຍ 8,4% ຕໍ່ປີ ໃນໄລຍະ 2006-2010. ການບໍລິການເປັນຂົງເຂດ

ໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຊຶ່ງຜ່ານ ມາການບໍລິການສາມາດປະກອບສ່ວນ ເຂົ້າໃນເສດຖະກິດ ປະມານ 37,2% ຂອງ GDP; ໃນນັ້ນ, ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນການຄ້າຂາຍຍົກ-ຍ່ອຍ ແລະ ສ້ອມແປງ ກວມເອົາສ່ວນ ປະມານ 51%, ການບໍລິການຂອງລັດ ກວມ 17,3%, ການ ຂົນສົ່ງ-ສາງ-ໄປສະນີ ແລະ ໂທລະຄົມ ກວມ 12,5% ແລະ ທີ່ເຫຼືອແມ່ນການບໍລິການດ້ານການເງິນ, ການເຊົ່າຊື້, ບໍລິການ ທຸລະກິດ, ການບໍລິການມວນຊົນ, ສັງຄົມ ແລະ ສ່ວນບຸກຄົນ, ໂຮງແຮມ, ຮ້ານອາຫານ ແລະ ອື່ນໆ.

ຮູບສະແດງ 6: ໂຄງປະກອບການຜະລິດຂົງເຂດຂະແໜງບໍລິການແຕ່ 2 006-2010

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ກົມສະຖິຕິ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການວັງທຶນ

[1]. ດ້ານການຄ້າພາຍໃນ:

ໃນໄລຍະ 2006-2010, ການພັດທະນາຂະແໜງການຄ້າໄດ້ເລັ່ງໄປສູ່ການ ພັດທະນາຕະຫຼາດພາຍໃນ ແລະ ໄດ້ນຳໃຊ້ຫຼາຍມາດຕະການ ເພື່ອຊຸກຍູ້ ສົ່ງເສີມການເຄື່ອນໄຫວດ້ານການຄ້າໃນຂອບເຂດທີ່ວປະເທດ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ສາມາດຈຳໜ່າຍບັນດາສິນຄ້າທີ່ໄດ້ຜະລິດອອກໃຫ້ສັງຄົມ ລວມທັງຕົວເມືອງ ແລະ ຊຸມນະບົດ ແລະ ສາມາດສ້າງພື້ນຖານໃຫ້ຕະຫຼາດຈຳໜ່າຍຜະລິດຕະພັນ. ການພັດທະນາ ໂຄງລ່າງພື້ນຖານການຄ້າ ເຊັ່ນ: ລະບົບຕະຫຼາດ (ລວມທັງຕະຫຼາດຊາຍແດນ), ເຂດການຄ້າຊາຍແດນ, ສູນການຄ້າ, ລະບົບການຈຳໜ່າຍ (ຂາຍຍົກ-ຂາຍຍ່ອຍ), ຮ້ານຈຳໜ່າຍ, ລະບົບສາງ, ສະຖານີຈອດລົດ, ທ່າເຮືອໄດ້ຮັບການປັບປຸງ, ສືບຕໍ່ປັບປຸງຄຸນນະພາບ ບຂອງການຕອບສະ ຫນອງການບໍລິການ ສຳລັບ ລະບົບການຈົດທະບຽນວິສາຫະກິດມີຄວາມສະດວກກວ່າເກົ່າ, ຫຼຸດຜ່ອນບັນດາຂັ້ນຕອນຕ່າງໆທີ່ບໍ່ຈຳເປັນ ເພື່ອຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ນັກທຸລະກິດ. ສົ່ງເສີມພາກເອກະຊົນ

ໃຫ້ມີສ່ວນຮ່ວມທຸກຂັ້ນ ແລະ ຫ້າວຫັນຂັ້ນໃນຂົງເຂດການບໍລິການ; ໄດ້ຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດສົ່ງເສີມການແລກປ່ຽນ, ຈໍລະຈອນສົນຄ້າໃຫ້ສະດວກວ່າໄວ ໃນຂອບເຂດທີ່ວ່າປະເທດ; ມີການຈັດຕັ້ງການວາງສະແດງສົນຄ້າ ແລະ ຈັດຕັ້ງການຈຳໜ່າຍສົນຄ້າກະສິກຳໃຫ້ປະຊາຊົນຢູ່ເຂດພູດອຍ. ທັງ ຫມົດໄດ້ເຮັດໃຫ້ຕະຫລາດພາຍໃນຮັບການເປີດກ້ວາງ ແລະ ພັດທະນາ ດີຂຶ້ນເປັນກ້າວໆ, ປະລິມານ ແລະ ອັດຕາເພີ່ມຂອງການຈໍລະຈອນ ສົນຄ້າແຕ່ລະປີເພີ່ມຂຶ້ນເລື້ອຍໆ ລວມມູນຄ່າຈໍລະຈອນສົນຄ້າ ພາຍໃນໄລຍະ 5 ປີ 2006-2010 ບັນລຸໄດ້ 29,395 ຕື້ກີບ, ເພີ່ມຂຶ້ນສະ ເລ່ຍ 11% ຕໍ່ປີ.

- ການກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄ້າ ໄດ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວ ຢ່າງກ້ວາງຂວາງ, ມາເຖິງປະຈຸບັນ ທີ່ວ່າປະເທດ ນັບທັງຕົວເມືອງໃຫຍ່ ຈົນເຖິງເຂດຊົນນະບົດຫ່າງໄກສອກຫລີກ ມີຕະຫລາດທັງຫມົດ 628 ແຫ່ງ. ໃນນີ້ຕະຫລາດໃຫຍ່ 73 ແຫ່ງ, ລະດັບກາງ 156 ແຫ່ງ, ລະດັບນ້ອຍ ແລະ ຕະຫລາດນ້ອຍ 429 ແຫ່ງ; ນອກຈາກນັ້ນ, ຍັງມີສູນການຄ້າ, ຮ້ານສັບ ພະສົນຄ້າ, ຕະຫລາດກາງຄືນ ໄດ້ມີການພັດທະນາຢ່າງເປັນລະບົບຄົບ ຊຸດຢູ່ໃນ 4 ແຂວງໃຫຍ່ ເຊັ່ນ: ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ, ແຂວງຫລວງພະບາງ, ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ແລະ ແຂວງຈຳປາສັກ; ການລົງທຶນກໍ່ສ້າງຕະຫລາດ ແລະ ສູນການຄ້າ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຫັນໄປໃນຮູບແບບໃຫ້ພາກສ່ວນເອກະ ຊົນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເປັນຜູ້ລົງທຶນກໍ່ສ້າງ ແລະ ຈັດສັນເອງ ດ້ວຍຮູບການສຳປະທານຕາມອາຍຸ, ການສັນຍາກັບລັດ ຖະບານ ແລະ ບັນດາແຂວງ ຕ່າງໆຕາມລະບົບການ; ເວົ້າລວມແລ້ວ ຕະຫລາດຢູ່ບັນດາຕົວເມືອງ ໃຫຍ່ຕ່າງໆ ໃນທີ່ວ່າປະເທດໄດ້ຮັບການຂະຫຍາຍ ເຮັດໃຫ້ການແລກປ່ຽນ ຊື້-ຂາຍ ແລະ ຈໍລະຈອນແຈກຢາຍສົນຄ້າສາມາດລົງສູ່ຊົນນະບົດ ແລະ ບ່ອນຫ່າງໄກສອກຫລີກ. ນອກນີ້ ຍັງມີດ່ານຊາຍແດນສາກົນ 17 ແຫ່ງ, ດ່ານທ້ອງຖິ່ນ 43 ແຫ່ງ, ຈຸດຊາຍແດນຊື້-ຂາຍແລກປ່ຽນຂອງປະຊາຊົນ 63 ແຫ່ງ. ມາຮອດທ້າຍປີ 2009 ຫົວໜ່ວຍວິສາຫະກິດ, ທຸລະກິດ, ຜູ້ປະກອບການ ທີ່ຂຶ້ນທະບຽນ ແລະ ສາມາດເຄື່ອນໄຫວຢ່າງເປັນປົກກະຕິມີ 122.182 ຫົວໜ່ວຍ.

ການເພີ່ມຂຶ້ນດັ່ງກ່າວໄດ້ເຮັດໃຫ້ມູນຄ່າເພີ່ມຂອງຂະແໜງ ການຄ້າມີການເພີ່ມຂຶ້ນເລື້ອຍໆ ແລະ ມີການຂະຫຍາຍຕົວ ໂດຍສະ ເລ່ຍ 7,6% ຕໍ່ປີໃນໄລຍະ 2006-2010 ໄດ້ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນລວມຍອດມູນ ຄ່າເພີ່ມໃນຂະແໜງບໍລິການ ປະມານ 51%.

- [2]. ດ້ານຄົມມະນາຄົມ-ຂົນສົ່ງ, ໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ:
- ກ. ການຄົມມະນາຄົມ-ຂົນສົ່ງ:

ໃນໄລຍະປີ 2006-2010 ວົງການດ້ານໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ໄດ້ສຸມໃສ່ປະຕິບັດ 25 ໂຄງການ ທີ່ເປັນຕົວຢ່າງດີ ນັບຕາໂຄງການຕ່າງໆທີ່ນອນໃນ 11 ແຜນງານໃຫຍ່ 111 ໂຄງການ ໂດຍ ສະເພາະແມ່ນແຜນງານໃຫຍ່ທີ່ 8 ດ້ານຄົມມະນາຄົມ-ຂົນສົ່ງ ໄດ້ສຸມໃສ່ 2 ໂຄງການ ຄື: (1) ໂຄງການກໍ່ສ້າງ-ປັບປຸງດ້ານຄົມມະນາຄົມ, ຂົນສົ່ງ ແລະ ຕິດຕໍ່ສື່ສານໃນອະນຸພາກພື້ນ ແລະ ຂົງເຂດ; (2) ໂຄງການກໍ່ສ້າງ-ປັບປຸງດ້ານຄົມມະນາຄົມຂົນສົ່ງ ແລະ ຕິດຕໍ່ສື່ສານພາຍໃນປະເທດ.

ການຂົນສົ່ງໃນປະຈຸບັນປະກອບມີ 4 ຮູບແບບ ຄື: (1) ການຂົນສົ່ງທາງລົດໄຮໂຕ ມີເສັ້ນທາງທັງໝົດ 37.768 ກມ (ກວມ 80% ຂອງບໍລິມາດການຂົນສົ່ງທັງໝົດ) ເຊິ່ງໃນໄລຍະ 2006-2008 ການຂົນສົ່ງສິນຄ້າ ແລະ ໂດຍສານໄດ້ຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ, ໃນນັ້ນ ການຂົນສົ່ງສິນຄ້າເພີ່ມຂຶ້ນປີລະ 5-8% ແລະ ສຳລັບການຂົນສົ່ງໂດຍສານເພີ່ມຂຶ້ນປີລະປະມານ 8-10% ແລະ ສາມາດຂົນສົ່ງໂດຍສານໄປເຖິງທຸກໆເມືອງໃນຂອບເຂດທີ່ວ່າປະເທດ, (2) ການຂົນສົ່ງທາງນໍ້າຫຼາຍກວ່າ 3.000ກມ (ກວມ 18% ຂອງການຂົນສົ່ງທັງໝົດ), (3) ການຂົນສົ່ງທາງອາກາດທີ່ວ່າປະເທດ ມີສະໜາມບິນ ທັງໝົດ 11 ແຫ່ງ (ກວມ 2%) ແລະ (4) ການຂົນສົ່ງທາງລົດໄຟ.

ວົງການຂົນສົ່ງ-ທາງໄດ້ມີການພັດທະນາຫຼາຍກວ່າດ້ານອື່ນໆ ໂດຍສະເພາະຕາໜ່າງເສັ້ນທາງໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 17% ໃນໄລຍະ 5 ປີ (2005-2009) ຈາກ 33.803 ກມ ມາເປັນ 39.568 ກມ. ໂດຍສະເລ່ຍ ເພີ່ມຂຶ້ນ 4,6% ຕໍ່ປີ ຫຼື ປະມານ 1.824 ກມ ຕໍ່ປີ; ໃນນັ້ນ, ທາງບູຢາງເພີ່ມຂຶ້ນ ປະມານ 7% ຕໍ່ປີ ຈາກ 4.582 ກມ ມາເປັນ 4.882 ກມ; ໄດ້ສຳເລັດການກໍ່ສ້າງຂົນສົ່ງຂອງສະຫວັນນະເຂດ-ມຸກດາຫານ, ທາງເລກ 1 ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ທາງ R3 (ບໍ່ເຕັ້ນ-ຫ້ວຍຊາຍ), ໂຄງການປັບປຸງທາງເລກ 9 (ສະຫວັນນະເຂດ-ເຊໂນ), ທາງເລກ 12 (ຊ່ວງທ່າແຂກ-ຍົມມະລາດ) ແລະ ກຳລັງກໍ່ສ້າງມີ: ຂົວຂ້າມນໍ້າຂອງທ່າແຂກ-ນະຄອນພະນົມ ສຳເລັດ 40%, ທາງເລກ 2E (ເມືອງຂວາ-ໄຕຈາງ) ສຳເລັດ 31%, ທາງເລກ 14A; ສຳເລັດກໍ່ສ້າງສະຖານີລົດໄຟດົງໂພສີ-ທ່າ ນາແລ້ງ 3 ກມ; ສຳເລັດໂຄງການຮ່ວມມື ADB ເພື່ອພັດທະນາຕົວເມືອງນ້ອຍ ຈຳນວນ 12 ຕົວເມືອງ; ໂຄງການນໍ້າປະປາສຸຂາພິບານພາກເໜືອ-ພາກກາງ ສຳເລັດ 69%. ເຖິງວ່າຈະມີການປັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາລະບົບເສັ້ນທາງຢ່າງຫຼວງຫຼາຍກໍ່ຕາມ, ແຕ່ຈາກຂໍ້ມູນຂ້າງເທິງ ກໍ່ເຫັນວ່າ ຄວາມ

ຕ້ອງການໃນການພັດທະນາເສັ້ນທາງແມ່ນຍັງມີສູງ
 ເນື່ອງຈາກຈຳນວນເສັ້ນທາງທີ່ໄດ້ຮັບການປຸງຢາງແມ່ນມີໜ້ອຍ, ແຕ່
 ເສັ້ນທາງສ່ວນຫຼາຍເປັນເສັ້ນທາງດິນປະສົມຫີນ, ທາງດິນທຳມະຊາດ
 ໂດຍສະເພາະກໍ່ແມ່ນທາງຫຼວງຂອງແຂວງ, ເມືອງແລະທາງຊົນນະບົດ
 ເຊິ່ງມີຄວາມສ່ຽງສູງຫຼາຍໃນການເດີນທາງໃນໄລຍະລະດູຝົນ; ນອກນັ້ນ,
 ເສັ້ນທາງແຕ່ເທດສະບານແຂວງໄປຫາເມືອງຈຳນວນໜຶ່ງໃນທີ່ວ່າປະເທດ
 ຍັງບໍ່ສາມາດໄປໄດ້ຕະຫຼອດປີ,
 ບັນດາເສັ້ນທາງຫຼວງແຫ່ງຊາດສາຍຫຼັກທີ່ເປັນທາງພາກພື້ນແລະ
 ຂົງເຂດຍັງມີມາດຖານເຕັກນິກຕ່າງກວ່າບັນດາປະເທດອ້ອມຂ້າງ
 ເຊິ່ງເປັນອຸປະສັກໃນການຫຼຸດປະເທດລາຄາຮົ່ວ.

ໃຫ້ເປັນປະເທດບໍລິການທາງຜ່ານດ້ານຄົມມະນາຄົມ-ຂົນສົ່ງ.
 ພື້ນຖານເຕັກນິກ, ວັດຖຸ, ອຸປະກອນ, ພາຫະນະການຂົນສົ່ງ
 ຍັງບໍ່ທັນສາມາດແຂ່ງຂັນກັບບັນດາປະເທດອ້ອມ
 ຂ້າງໄດ້ເຮັດໃຫ້ການປະສານລະຫວ່າງຮູບແບບການຂົນສົ່ງຢູ່ພາຍໃນ
 ແລະຜ່ານແດນຍັງບໍ່ທັນສອດຄ່ອງກົມກວັດກັນ. ສະນັ້ນ,
 ໂດຍລວມແລ້ວພື້ນຖານໂຄ່ງລ່າງດ້ານຄົມມະນາຄົມ-ຂົນສົ່ງ
 ກໍ່ຄືການບໍລິການດັ່ງກ່າວເຫັນວ່າຍັງອ່ອນໄຫວ
 ທັງທາງດ້ານປະລິມານແລະຄຸນນະພາບ.

ໄດ້ຍົກລະດັບ ແລະ ສ້ອມແປງສະໜາມບົນປາກເຊ ສຳເລັດ 81%.
 ເປີດນຳໃຊ້ສະໜາມບົນສະຫວັນນະເຂດຄືນໃໝ່ ແລະ ອື່ນໆ.

ດ້ານການບໍລິການການຂົນສົ່ງ ໃນໄລຍະປີ 2006-2010
 ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄດ້ 111,9 ລ້ານໂຕນ, ຕ່າງກວ່າແຜນການທີ່ຄາດໄວ້
 1%, ສ່ວນບໍລິມາດການຂົນສົ່ງໂດຍສານ ປະຕິບັດໄດ້ 210
 ລ້ານເທື່ອຄົນ ແລະ ຫລຸດແຜນການ 2%.

ຂ. ໄປສະນີ ແລະ ໂທລະຄົມມະນາຄົມ

ບັນດາຕາຫນ່າງໄປສະນີ-ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ໄດ້ຮັບການປັບປຸງ ແລະ
 ຂະຫຍາຍຕົວດິຈິຕໍລິເວີ. ໄດ້ຂະຫຍາຍການບໍລິການໄປສະນີກໍ່ຄື
 ໂທລະຄົມມະນາຄົມ, ຕອບສະຫນອງການບໍລິການສົ່ງໄປສະນີພັນພາຍໃນ-
 ຕ່າງປະເທດ, ໃບຜາກເງິນພາຍໃນແລະຕ່າງປະເທດ, ເມດວນ EMS/Fedex ພາຍໃນ-
 ຕ່າງປະເທດ, ຈົດຫມາຍພາຍໃນ-ຕ່າງປະເທດ, ການສະສົມສະແຕມພາຍໃນ-ຕ່າງ
 ງປະເທດ, ຕູ້ໄປສະນີໃຫ້ກວ້າງຂວາງລວມທັງການພັດທະນາລົງສູ່
 ຊົນນະບົດເທື່ອລະກ້າວ.

ຫ້ອງການໄປສະນີ ລວມທັງຫມົດທີ່ວ່າປະເທດ ມີ 119 ແຫ່ງ
 ເພີ່ມຂຶ້ນ 1 ແຫ່ງ, ຈ່າມໄປສະນີ 108 ແຫ່ງ. ນອກຈາກນັ້ນ, ຍັງສາມາດ
 ຄາດຄະເນວ່າ ໃນສົກປີ 2009-2010 ນີ້ ຈະສາມາດຂະຫຍາຍຕາຫນ່າງ

ໄປສະນີຂັ້ນເມືອງ ເພີ່ມອີກ 3 ແຫ່ງ ລວມທັງຫມົດເປັນ 117 ແຫ່ງ. ຂະຫຍາຍສາຍກາບໄຍແກ້ວທົ່ວປະເທດໄດ້ທັງຫມົດ 11.500 ກິໂລແມັດ, ສູນກາງໂທລະສັບລວມທັງຫມົດມີ 99 ແຫ່ງ ເຊິ່ງໃນນີ້ ລັດວິສາຫະກິດໂທລະສັບລວມມີ 38 ແຫ່ງ, ລັດວິສາຫະກິດປະສົມລາວໂທລະສັບ 58 ແຫ່ງ, ບໍລິສັດສະຕາເທເລຄອມ 2 ແຫ່ງ ແລະ ບໍລິສັດມິດສອມລາວ 1 ແຫ່ງ.

ຄວາມສາມາດຂອງສູນກາງໂທລະສັບທັງຫມົດ ມີປະມານ 3,6 ລ້ານເລກຫມາຍ ເຊິ່ງໃນນີ້ ໂທລະສັບຕັ້ງໃຕ້ມີປະມານ 149,3 ພັນເລກຫມາຍ (ນຳໃຊ້ແລ້ວ ປະມານ 99,4 ພັນເລກຫມາຍ ທົບໃສ່ປີຜ່ານມາເພີ່ມຂຶ້ນ 2,7%), ໂທລະສັບມືຖືມີປະມານ 3,39 ລ້ານເລກຫມາຍ ນຳໃຊ້ແລ້ວ ປະມານ 2,59 ລ້ານເລກຫມາຍ ທົບໃສ່ປີຜ່ານມາເພີ່ມຂຶ້ນ 53%, ໂທລະສັບວິນິໄສ (ຕັ້ງໃຕ້ບໍ່ມີສາຍ) ມີ 50 ພັນເລກຫມາຍ ນຳໃຊ້ແລ້ວ 29,57 ພັນເລກຫມາຍ ທົບໃສ່ປີຜ່ານມາເພີ່ມຂຶ້ນ 5%. ໃນປີ 2009-2010 ຈະສູ້ຊົນຊຸກຍູ້ໃຫ້ບັນດາບໍລິສັດຜູ້ໃຫ້ການບໍລິການດ້ານໂທລະສັບຂະຫຍາຍຕາຫນ່າງໂທລະສັບອອກສູ່ຊົນນະບົດໃຫ້ກວ້າງອອກຕື່ມ, ຍົກສູງຄຸນນະພາບ ແລະ ຂະຫຍາຍການບໍລິການໂທລະສັບທີ່ມີຢູ່ໃນຕົວເມືອງລົງສູ່ຂັ້ນບ້ານໃຫ້ໄດ້ 80% ຂອງຈຳນວນບ້ານທັງຫມົດ.

ສືບຕໍ່ຂະຫຍາຍເຄືອຂ່າຍໂທລະສັບມະນາຄົມສູ່ຊົນນະບົດໃນທົ່ວປະເທດ ແລະ ກໍ່ສ້າງສາຍໄຍແກ້ວໃຫ້ໄດ້ 13,2 ພັນ ທົບໃສ່ປີຜ່ານມາເພີ່ມຂຶ້ນ 15% ເຊິ່ງກວມເອົາບັນດາແຂວງ 90% ແລະ ບັນດາເມືອງ 80%. ຕິດຕັ້ງສະຖານີຮັບ-ສົ່ງສັນຍານມືຖື (BTS) ໃຫ້ໄດ້ທັງຫມົດ 2.000 ແຫ່ງ, ຄາດຄະເນຫມົດສົກປີ 2009-2010 ການນຳໃຊ້ໂທລະສັບໃນທົ່ວປະເທດ 3 ລ້ານເລກຫມາຍ ທົບໃສ່ປີຜ່ານມາເພີ່ມຂຶ້ນ 10%, ລະດັບຄວາມຫນາແຫນ້ນຂອງໂທລະສັບ 48 ຫນ່ວຍ/100 ຄົນ. ຄາດຄະເນຫມົດສົກປີ 2009-2010 ລາຍຮັບໄປສະນີຈະໄດ້ 40,11 ຕື້ກີບ ທົບໃສ່ປີຜ່ານມາເພີ່ມຂຶ້ນ 2% ແລະ ຈະມອບພັນທະໃຫ້ງົບປະມານໄດ້ 4,4 ຕື້ກີບ ທົບໃສ່ປີຜ່ານມາ ເພີ່ມຂຶ້ນ 2% ແລະ ລາຍຮັບຂອງຂະແໜງໂທລະສັບມະນາຄົມຈະໄດ້ 2.127 ຕື້ກວ່າກີບ ທົບໃສ່ແຜນປີຜ່ານມາເພີ່ມຂຶ້ນ 32% ແລະ ຈະສາມາດມອບພັນທະໃຫ້ງົບປະມານໄດ້ 600 ຕື້ກວ່າກີບ ທົບໃສ່ປີຜ່ານມາເພີ່ມຂຶ້ນ 7%.

ບັນດາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ໃນຂົງເຂດການບໍລິການໄດ້ຮັບການປັບປຸງ ແລະ ນັບມື້ນັບຂະຫຍາຍ ຕົວ, ເສັ້ນທາງລະດັບຕ່າງໆ, ຕາຄ່າຍໄຟຟ້າ, ລະບົບຊົນລະປະທານ, ສະຫນາມບົນ ແລະ ອື່ນໆ ໄດ້ກາຍເປັນແຮງສະຫນັບສະຫນູນທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມ ໃຫ້ແກ່ການຜະລິດ, ການຂົນສົ່ງ, ການຄ້າ-ການລົງທຶນ, ການດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ຮັບປະກັນວັດທະນະທຳ ປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ. ໄດ້ຂະຫຍາຍການເຊື່ອມໂຍງ

ສັ້ນທາງບົກ ແລະ ອາກາດກັບອານຸພາກພື້ນເພີ່ມຂຶ້ນ, ໄດ້ກໍ່ສ້າງ ສິ່ງຮອງຮັບທາງດ້ານການທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ຕາຫນ່າງໂທລະຄົມມະນາຄົມ.

ສະຫວ່າງບວມແລ້ວ ຂະແໜງຄົມມະນາຄົມ-ຂົນສົ່ງ, ສາງ, ໄປສະນີ ແລະ ໂທລະຄົມມະນາຄົມມີບົດບາດ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບແບບທະວີຄູນ ໄດ້ຊຸກຍູ້ໃຫ້ຂະແໜງການອື່ນມີການຂະຫຍາຍຕົວ ໂດຍສະເລ່ຍມູນຄ່າ ເພີ່ມຂອງຂະແໜງການຈະມີການຂະຫຍາຍຕົວ ໃນລະດັບ 7,8% ຕໍ່ປີ ແລະ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນໂຄງປະກອບເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ ໂດຍສະເລ່ຍ 4,6%.

[3]. ດ້ານການທ່ອງທ່ຽວ:

ຂະແໜງທ່ອງທ່ຽວ ເປັນຂະແໜງໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນທີ່ສ້າງຜົນປະ ໃຫຍດແບບທະວີຄູນ ແລະ ສາມາດນຳລາຍໄດ້ໃຫ້ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ທັງ ເຂດຕົວເມືອງ ແລະ ຊົນນະບົດ, ມີການພົວພັນທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມກັບ ບັນດາຂະແໜງການອື່ນໆໃນລະບົບເສດຖະກິດ. ມາຮອດປະຈຸບັນການທ່ອງ ທ່ຽວໃນ ສປປ ລາວ ແມ່ນມີການຂະຫຍາຍຕົວໄວຖ້າທົບໃສ່ຂະແໜງການອື່ນ ເຊິ່ງຈະເຫັນໄດ້ຈາກ

ອັດຕາການເພີ່ມຂຶ້ນກທ່ອງທ່ຽວເຂົ້າມາໃນປະເທດ ໃນປີ 2009 ມີຈຳນວນ 2.008.363 ຄົນ ເພີ່ມຂຶ້ນ 15,55% ຖ້າທົບໃສ່ປີ 2008 ແລະ ຄາດວ່າໃນປີ 2010³ ຈະເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 2.216.986 ຄົນ ຫຼື ເພີ່ມ ຂຶ້ນປະມານ 10,39%. ຖ້ານັບແຕ່ປີ 2006-2010 ຈຳນວນນັກທ່ອງທ່ຽວ ທີ່ເຂົ້າມາໃນ ສປປ ລາວ ມີທັງໝົດ 8,79 ລ້ານເທື່ອ ອາດສະເລ່ຍ 1,76 ລ້ານເທື່ອຄົນຕໍ່ປີ, ເພີ່ມຂຶ້ນສະເລ່ຍ 15,8% ຕໍ່ປີ ແລະ ສ້າງລາຍຮັບສະເລ່ຍຕໍ່ປີໄດ້ 258,04 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ສົມທົບການ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃນ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VI (2006-2010) ໃສ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ 5 ປີ ຄັ້ງທີ V (2001-2005) ເຫັນວ່າ ນັກທ່ອງທ່ຽວທີ່ເຂົ້າມາ ສປປ ລາວ ເພີ່ມຂຶ້ນ 44,45% ແລະ ລາຍຮັບ ຈາກການທ່ອງທ່ຽວ ແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນເທື່ອຕົວ.

ຈຳນວນນັກທ່ອງທ່ຽວ ເມື່ອສັງເກດເບິ່ງເປັນພາກ ແລະ ແຂວງ⁴ ແລ້ວ ເຫັນວ່າພາກທີມີ ຈຳນວນນັກທ່ອງທ່ຽວເຂົ້າໄປທ່ອງທ່ຽວຫຼາຍກວ່າໝູ່ໃນປີ 2006- 2008 ແມ່ນພາກກາງກວມ 62,4% ຂອງຈຳນວນນັກທ່ອງທ່ຽວທັງໝົດ ເຊິ່ງໃນແຕ່ລະປີເພີ່ມຂຶ້ນ ປະມານ 22,7%, ຮອງລົງມາແມ່ນ ພາກເໜືອ 28,2% ແຕ່ລະປີເພີ່ມຂຶ້ນ 37,5% ແລະ ພາກໃຕ້ 9,4% ແຕ່ລະປີເພີ່ມຂຶ້ນປະມານ 31,9%. ສຳລັບແຂວງທີ່ມີ

³ ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ປຶ້ມວາລະສານຂອງອົງການທ່ອງທ່ຽວແຫ່ງຊາດປີ 2008
⁴ ຈຳນວນນັກທ່ອງທ່ຽວຕາມແຂວງ ແລະ ພາກ ແມ່ນເກັບໄດ້ຈາກບັນດາດ່ານ, ໂຮງແຮມ ແລະ ເຮືອນພັກຊື່ ງວມເອົາຈຳນວນນັກທ່ອງທ່ຽວພາຍໃນເຂົ້ານຳ(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ປຶ້ມວາລະສານຂອງອົງການທ່ອງທ່ຽວແຫ່ງຊາດ 2008)

ນັກທ່ອງທ່ຽວຂົ່ວເມັດໄປທ່ອງທ່ຽວຫຼາຍກວ່າໝູ່ ແມ່ນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ກວມ 28,7% ຂອງຈຳນວນນັກທ່ອງທ່ຽວທັງໝົດ ຂອງປະເທດ ຫຼື ກວມ 46,1% ຂອງຈຳນວນ ນັກທ່ອງທ່ຽວ ໃນພາກກາງ, ເຊິ່ງເປັນຈຸດທຳອິດ ນັກທ່ອງທ່ຽວຂົ່ວເມັດ ກາມາພັກ ແລະ ເປັນຈຸດເລີ່ມຕົ້ນ ສຳລັບການເດີນທາງເພື່ອໄປທ່ຽວຢູ່ແຂວງອື່ນໆຕໍ່ໄປ ເນື່ອງຈາກນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນເປັນສູນກາງຂອງ ການຄົມມະນາຄົມ, ຮອງລົງມາກໍ່ແມ່ນ ແຂວງ ສະຫວ່າງນະເຂດ ກວມ 15,5% ຂອງ ຈຳນວນ ນັກທ່ອງທ່ຽວທັງໝົດ ຂອງປະເທດ ຫຼື ກວມ 24,9% ຂອງຈຳນວນ ນັກທ່ອງທ່ຽວໃນພາກກາງ ຊຶ່ງ ເຫດຜົນນັກທ່ອງທ່ຽວສາມາດເຂົ້າມາໄດ້ສະດວກຫຼາຍຂຶ້ນ ພາຍຫຼັງມີ ດ່ານຂົວມິດຕະພາບ ແຫ່ງທີ 2 ລະຫວ່າງ ແຂວງສະຫວ່າງນະເຂດ-ມຸກດາຫານ (ປະເທດ ໄທ) ແລະ ຫຼວງພະບາງ ກວມ 11,3% ຈຳນວນນັກທ່ອງທ່ຽວທັງໝົດຂອງປະເທດ ຫຼື ກວມປະມານ 40% ຂອງຈຳນວນນັກທ່ອງທ່ຽວໃນ ພາກເໜືອ ເນື່ອງຈາກຫຼວງພະບາງເປັນເມືອງ ມໍລະດົກໂລກທີ 1 ມີຊື່ສຽງ ທັງຍັງເປັນແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວ ທາງທຳມະຊາດ ແລະ ວັດທະນະ ທຳທີ່ສຳຄັນແຫ່ງໜຶ່ງຂອງ ສປປ ລາວ.

ສຳລັບລາຍຮັບຈາກການທ່ອງທ່ຽວ, ພາກທີ 1 ມີລາຍຮັບຈາກການທ່ອງທ່ຽວຫຼາຍກວ່າໝູ່ ແມ່ນ ພາກກາງ ກວມ 62,39% ຫຼື ເທົ່າກັບ 160.653.188 ລ້ານໂດລາໃນໄລຍະ 2006-2010 ລາຍຮັບ ດັ່ງກ່າວ ເພີ່ມຂຶ້ນປະມານ 15%; ພາກກາງ 28,2% ຫຼື ເທົ່າກັບ 72.609.457 ລ້ານໂດລາ ເພີ່ມຂຶ້ນແຕ່ລະປີ ປະມານ 22,5% ແລະ ພາກໃຕ້ 9,42% ຫຼື ເທົ່າກັບ 24.523.113 ລ້ານໂດລາ ແຕ່ລະປີ ເພີ່ມຂຶ້ນ 19,75%. ແຂວງທີ່ ສ້າງລາຍຮັບຈາກການທ່ອງທ່ຽວຫຼາຍກວ່າໝູ່ ແມ່ນ ນະຄອນຫຼວງ ວຽງຈັນ ກວມ 28,7% ຂອງລາຍຮັບທັງໝົດ ຫຼື ເພີ່ມຂຶ້ນແຕ່ລະປີ ປະມານ 8%, ຮອງລົງມາ ແມ່ນແຂວງສະຫວ່າງນະເຂດ ກວມ 15,53% ເພີ່ມຂຶ້ນແຕ່ລະປີ ປະມານ 27% ແລະ ຫຼວງພະບາງ 11,26% ເພີ່ມຂຶ້ນແຕ່ລະປີ ປະມານ 24,15% .

ຈຳນວນໂຮງແຮມ ແລະ ເຮືອນພັກ ໃນປີ 2008 ມີທັງໝົດ 1.385 ແຫ່ງ ເພີ່ມຂຶ້ນ 4,1% ເມື່ອ ທົບໃສ່ປີ 2007, ໃນນັ້ນ ເປັນໂຮງແຮມ 265 ແຫ່ງ ເພີ່ມຂຶ້ນ 25,6% ທີ່ມີ 1.120 ຊຸ້ງ ເຫັນວ່າ ຢູ່ ໃນລະດັບເທົ່າເດີມ «É¾ê¼@Ã!È- ó 2007; ໃນປີ 2009 ຈຳນວນໂຮງແຮມ ແລະ ເຮືອນພັກ ມີທັງໝົດ 1,484 ແຫ່ງ ເພີ່ມຂຶ້ນ 7,2% ຖ້າທົບໃສ່ປີ 2008, ໃນນັ້ນ ເປັນໂຮງແຮມ 357 ແຫ່ງ ເພີ່ມຂຶ້ນ 34,7% ແລະ ເຮືອນພັກ 1,127 ແຫ່ງ ເພີ່ມຂຶ້ນ 0,6% ເມື່ອທົບໃສ່ປີ 2008; ໃນປີ 2010 ຈຳນວນໂຮງແຮມ 383ແຫ່ງ, ເຮືອນພັກ ແລະ ລີ້ສອດ ມີ 1,379 ແຫ່ງ, ຮ້ານ ອາຫານ 1,389 ແຫ່ງ ໂດຍສະເລ່ຍແລ້ວ (2006-2010) ແຕ່ລະປີ ຈຳນວນໂຮງແຮມ ຈະເພີ່ມຂຶ້ນປະມານ 21% ແລະ ເຮືອນພັກ 5%.

ແຂວງທີ່ ມີໂຮງແຮມຫຼາຍກວ່າໝູ່ ແມ່ນ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ກວມ 43% ຂອງຈຳນວນທັງໝົດ, ຮອງລົງມາແມ່ນ ແຂວງຈຳປາສັກ ກວມ 13,2% ແລະ ຫຼວງພະບາງ ກວມ 11,7% ຂອງຈຳນວນໂຮງແຮມທັງໝົດໃນປີ 2008.

ເຮືອນພັກ ແລະ ລົດສອດ ມີຫຼາຍກວ່າໝູ່ແມ່ນ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ກວມ 16,5%, ແຂວງວຽງຈັນ ກວມ 16% ແລະ ຫຼວງພະບາງ ກວມ 14,4% ຂອງຈຳນວນ ເຮືອນພັກທັງໝົດໃນປີ 2008.

ຈຳນວນຮ້ານອາຫານ ໃນປີ 2008 ມີຈຳນວນ 742 ແຫ່ງ, ປີ 2009 ມີ 1148 ແຫ່ງ ເພີ່ມຂຶ້ນປະມານ 55% ເມື່ອທົບໃສ່ປີ 2008 ແລະ ພາກທິມີຈຳນວນຮ້ານອາຫານ ຫຼາຍກວ່າ ໝູ່ແມ່ນພາກເໜືອ ແລະ ພາກກາງ, ເຊິ່ງພາກເໜືອ ກວມ 45,3% ສ່ວນພາກກາງ ກວມ 44,5% ສຳລັບພາກໃຕ້ ກວມພຽງແຕ່ 10,2% ຂອງຈຳນວນຮ້ານອາຫານທັງໝົດ. ສຳລັບແຂວງທີ່ມີຮ້ານອາຫານຫຼາຍກວ່າໝູ່ແມ່ນແຂວງ ວຽງຈັນ 16,4%, ບໍລິຄຳໄຊ 13,5% ແລະ ອຸດົມໄຊ 11,6% ສ່ວນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ກວມພຽງ 9,3% ຂອງຈຳນວນຮ້ານອາຫານທັງໝົດ.

ຈຳນວນສະຖານທີ່ບັນເທີງໃນປີ 2008 ມີຈຳນວນ 164 ແຫ່ງ ເພີ່ມຂຶ້ນປະມານ 20% ເມື່ອທົບໃສ່ປີ 2005 ແລະ ເພີ່ມຂຶ້ນ 7,2% ເມື່ອທົບໃສ່ປີ 2007. ສຳລັບພາກທິມີຈຳນວນສະຖານທີ່ບັນເທີງຫຼາຍກວ່າໝູ່ແມ່ນ ພາກກາງ ກວມ 70%, ສຳລັບພາກເໜືອ ແລະ ພາກໃຕ້ ກວມພຽງແຕ່ 17,1% ແລະ 12,8% ຂອງຈຳນວນສະຖານທີ່ບັນເທີງທັງໝົດຕາມລຳດັບ. ສຳລັບແຂວງທີ່ມີສະຖານທີ່ບັນເທີງຫຼາຍກວ່າໝູ່ແມ່ນ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ກວມ 56%, ຈຳປາສັກ ກວມ 9,1% ແລະ ແຂວງຫົວພັນ ກວມ 4,9% ຂອງຈຳນວນສະຖານທີ່ບັນເທີງທັງໝົດ.

ຈຳນວນບໍລິສັດນຳທ່ຽວ ກໍ່ມີຈຳນວນເພີ່ມຂຶ້ນເທົ່າຕົວ ຈາກ 64 ບໍລິສັດໃນປີ 2005 ມາເປັນ 93 ບໍລິສັດໃນປີ 2006, 113 ບໍລິສັດ ໃນປີ 2007 ແລະ 143 ບໍລິສັດໃນປີ 2008 ແລະ 169 ບໍລິສັດໃນປີ 2010 ເຫັນວ່າຈາກ 2005 ເຖິງ 2010 ຈຳນວນບໍລິສັດນຳທ່ຽວໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ຈຳນວນ 105 ບໍລິສັດ ຫຼື ເທົ່າຕົວ (ທົບໃສ່ 2005); ນອກຈາກນັ້ນ, ກໍ່ຍັງມີບັນດາສາຂາບໍລິສັດອື່ນ ເຊິ່ງໄດ້ເປີດບໍລິການພາຍໃນປະເທດ ເຊິ່ງ ໃນປີ 2005 ບໍລິສັດສາຂາ ມີຈຳນວນ 36 ແຫ່ງ, ປີ 2006 ມີ 44 ແຫ່ງ, ປີ 2007 ມີ 49 ແຫ່ງ, 2008 ມີຈຳນວນ 65 ແຫ່ງ ແລະ ປີ 2010 ມີຈຳນວນ 77 ສາຂາບໍລິສັດ, ເຫັນວ່ານັບແຕ່ປີ 2005 ຮອດ 2010 ຈຳນວນສາຂາບໍລິສັດໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ເຖິງ 41 ແຫ່ງ ຫຼື ເພີ່ມຂຶ້ນ 2 ເທົ່າຕົວ.

ປະຈຸບັນທີ່ວ່າປະເທດມີແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທ່ຽວທ່ຽວທ່ຽວທ່ຽວທ່ຽວ 1.493 ແຫ່ງ, ໃນນັ້ນ ມີແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທ່ຽວທ່ຽວທ່ຽວທ່ຽວທ່ຽວ 849 ແຫ່ງ, ແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທ່ຽວທ່ຽວທ່ຽວທ່ຽວທ່ຽວທ່ຽວ 435 ແຫ່ງ ແລະ ແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທ່ຽວທ່ຽວທ່ຽວທ່ຽວທ່ຽວທ່ຽວທ່ຽວ 209 ແຫ່ງ ຊຶ່ງ ແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທີ່ໄດ້ຮັບການພັດທະນາແລ້ວ ແລະ ເປີດບໍລິການໃຫ້ນັກທ່ອງທ່ຽວເຂົ້າ ຊົມ ມີຈຳນວນ 626 ແຫ່ງ, ແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທີ່ໄດ້ຮັບການສຳຫຼວດແລ້ວແຕ່ບໍ່ທັນໄດ້ຮັບການ ພັດທະນາມີ 141 ແຫ່ງ,

ແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທ່ຽວທ່ຽວກຳລັງດຳເນີນການສຳຫຼວດມີ 230 ແຫ່ງ ແລະ ແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທ່ຽວທ່ຽວທ່ຽວ ທີ່ບໍ່ທັນ ໄດ້ຮັບການສຳຫຼວດມີ 496 ແຫ່ງ. ແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທ່ຽວທ່ຽວ ໄດ້ກ່າວມານັ້ນ, ແມ່ນໄດ້ຮັບການຈັດບຸລິມະສິດໃນການພັດທະນາໃຫ້ເປັນລະບົບ, ເໝາະສົມກັບ ອຸປະກອນຂອງທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບ ຄວາມຕ້ອງການຂອງນັກທ່ອງທ່ຽວພາຍໃຕ້ການຮ່ວມມືຂອງ ອົງການທ່ອງທ່ຽວແຫ່ງຊາດ ແລະ ບັນດາແຂວງຂອງ ສປປ ລາວ.

ຜົນໄດ້ຮັບດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນຜົນຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແນວທາງນະໂຍບາຍເປີດກວ້າງ ແລະ ສົ່ງເສີມການທ່ອງທ່ຽວຢ່າງຈິງຈັງ ຂອງລັດຖະບານ ເຊິ່ງສະແດງອອກໃນແຕ່ລະດ້ານ ຄື:

- ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການເຂົ້າ-ອອກ ຄື: ເປີດດ່ານສາກົນໃຫມ່ 1 ແຫ່ງ ຄື: ດ່ານບ້ານເມືອງມ້ອມ, ເມືອງຕົ້ນເຜີ້ງ ແຂວງບໍ່ແກ້ວ ເຮັດໃຫ້ປະຈຸບັນມີດ່ານສາກົນໃນທົ່ວປະເທດ 22 ແຫ່ງ ສາມາດວິຊາກັບດ່ານໄດ້ 18 ແຫ່ງ ແລະ ອອກອະນຸຍາດຢູ່ໄດ້ 30 ວັນ ເທົ່າກັບວິຊາຢູ່ສະຖານທູດ ແລະ ກົງສຸນລາວຢູ່ຕ່າງປະເທດ. ພ້ອມດ້ວຍກັນນັ້ນ ກໍ່ຍັງອະນຸຍາດຕໍ່ໄລຍະເວລາ ຢູ່ ສປປ ລາວ ໄດ້ທຸກແຂວງເຊິ່ງແຕ່ກ່ອນແມ່ນສາມາດປະຕິບັດໄດ້ແຕ່ຢູ່ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນບ່ອນດ້ວຍ.

- ຍົກເວັ້ນວິຊາໃຫ້ແກ່ພົນລະເມືອງຂອງ ບັນດາປະເທດອາຊີບິນ ແລະ ປະເທດອື່ນໆ ເຊັ່ນ: ຍີ່ປຸ່ນ, ລັດເຊຍ, ມົງໂກລີ, ອະນຸຍາດໃຫ້ວິຊາສຳລັບຄົນເຊື້ອຊາດລາວ 3 ເດືອນ ຖ້າເອົາວິຊາຢູ່ສະຖານທູດລາວ ແມ່ນຕໍ່ໄດ້ອີກ 3 ເດືອນ, ຖ້າຕໍ່ກັບດ່ານໄດ້ 2 ເດືອນ ແລະ ຕໍ່ໄດ້ອີກ 2 ເດືອນ.

- ປະຕິບັດການໂຄສະນາ ແລະ ສົ່ງເສີມການຕະຫລາດ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ບັບປຸງ ແລະ ສ້າງສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານທາງການທ່ອງທ່ຽວຢູ່ອົງການທ່ອງທ່ຽວແຫ່ງຊາດ ແລະ ທຸກແຂວງໃນທົ່ວປະເທດ, ສ້າງເວັບໄຊທ່ອງທ່ຽວ, ເຂົ້າຮ່ວມງານວາງສະແດງທ່ອງທ່ຽວສາກົນຫລາຍຄັ້ງ ເຊັ່ນ: ITB ທີ່ ແບັກແລ້ງ ປະເທດເຢຍລະມັນ, TTM ທີ່ ບາງກອກ ປະເທດໄທ, CITM ທີ່ ຊຽງໄຮ ປະເທດຈີນ, ງານວາງສະແດງການຄ້າ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວ ທີ່ ນານຫນຶ່ງ ສປ.ຈີນ, ງານວາງສະແດງ ການທ່ອງທ່ຽວອາຊີບິນ (ATF) ທີ່ ສົງກະໂປ, JATA ທີ່ ປະເທດ ຍີ່ປຸ່ນ, ITE ທີ່ ໂຮ່ຈິມິນ ສສ. ຫວຽດນາມ. ນອກຈາກນັ້ນ, ຍັງໄດ້ຮັບກວດເປັນເຈົ້າພາບຈັດກອງປະຊຸມການທ່ອງທ່ຽວໂລກ(World Ecotourism Conference) ທີ່ ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ ສປປ ລາວ ໃນສົກປີ 2008-2009.

- ປະສານ ແລະ ສົມທົບກັບຂະແຫນງວັດທະນະທຳ ແລະ ບັນດາທ້ອງຖິ່ນ ຈັດເທດສະການ ແລະ ບຸນປະເພນີເພື່ອການໂຄສະນາ ແລະ ສົ່ງເສີມການທ່ອງທ່ຽວໃນເວທີສາກົນກໍ່ຄືພາຍໃນປະເທດຢ່າງກວ້າງຂວາງ ເຊັ່ນ: ບຸນວັດພູ ແຂວງຈຳປາສັກ, ບຸນພະທາດສີໂຄດຕະບອງ ແຂວງຄຳມ່ວນ,

ບຸນ ຊ້າງ ແຂວງໄຊຍະບູລີ, ບຸນພະທາດອົງຮັງ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ, ບຸນຊົນເຜົ່າໄຕດຳ ແຂວງຫລວງ ນ້ຳທາ, ບຸນຊົນເຜົ່າຕວງ ແຂວງອຸດົມໄຊ, ບຸນດອກງົ້ວບານ ແຂວງບໍ່ແກ້ວ.

ນອກຈາກສິ່ງທີ່ກ່າວມານີ້ ພາກສ່ວນທຸລະກິດ ກໍ່ ເປັນພາກສ່ວນສຳຄັນໃນການພັດທະນາ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການຍົກລະດັບ ຄຸນນະພາບຂອງການບໍລິການໃຫ້ດີຂຶ້ນ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ນັກທ່ອງທ່ຽວ ທີ່ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ມີການໃຊ້ຈ່າຍສູງມາໃຊ້ຈ່າຍຢູ່ປະເທດເຮົາ ເພີ່ມຂຶ້ນ ເຊິ່ງໃນນັ້ນ ປະເທດທີ່ໃຊ້ຈ່າຍຫລາຍ 10 ອັນດັບ ຕົ້ນຕໍແມ່ນ ໄທ, ຫວຽດນາມ, ຈີນ, ອາເມລິກາ, ຝຣັ່ງ, ອັງກິດ, ມີເປຍ, ອົດສະຕາລີ, ເຢຍລະມັນ ແລະ ການາດາ.

3.1.4. ການເຊື່ອມໂຍງເສດຖະກິດເຂົ້າກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ

ການເຊື່ອມໂຍງເສດຖະກິດ ຂອງ ສປປ ລາວ ເຂົ້າກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ໂດຍຜ່ານ ການປະຕິບັດນະໂຍບາຍເປີດກວ້າງການຮ່ວມມືເສດຖະກິດກັບຕ່າງປະເທດ ບົນພື້ນຖານຫລັກການ ຄວາມເປັນເອກະລາດ ຕ່າງຜ່າຍຕ່າງມີປະໂຫຍດ, ໄດ້ເພີ່ມທະວີການພົວພັນຮ່ວມມືເສດຖະກິດ-ການຄ້າ ການເຈລະຈາວິກ ງານການຄ້າຕ່າງປະເທດໃນຂອບສອງຝ່າຍ, ພາກພື້ນ, ອະນຸພາກພື້ນ ແລະ ຫລາຍຝ່າຍ ນັບມື້ນັບກວ້າງຂວາງ ແລະແຫນ້ນແຜ່ນ. ສິ່ງທີ່ພື້ນ ເດັ່ນແມ່ນ ວົງການການຮ່ວມມືການຄ້າຫລາຍຝ່າຍ, ການຮ່ວມມືເສ ດຖະກິດອາຊີບີນ ແລະ ພາກພື້ນ, ການຮ່ວມມືໃນຂອບເຈລະຈາ ລະຫວ່າງ ອາ ຊີບີນກັບປະເທດຄູ່ເຈລະຈາ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສັນຍາການຄ້າອາຊີ- ປາຊີຟິກ (APTA) ເຊິ່ງໄດ້ສະແດງອອກດັ່ງນີ້:

ການຮ່ວມມືການຄ້າຫລາຍຝ່າຍ ເຖິງແມ່ນວ່າ ຍັງບໍ່ທັນສາມາດ ເຂົ້າເປັນສະມາຊິກການຄ້າໂລກຕາມຄາດຫມາຍທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນແຜນການ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VI ກໍ່ຕາມ ແຕ່ໄດ້ມີຄວາມພະຍາຍາມຊຸກຍູ້ຈົນເຮັດ ໃຫ້ການເຈລະຈາເຂົ້າເປັນສະມາຊິກອົງການການຄ້າໂລກ (WTO) ໄດ້ຮັບ ຜົນສຳເລັດເປັນກ້າວໜຶ່ງ. ສຳເລັດການຕອບຄຳຖາມຂອງບັນດາປະເທດສະມາຊິກ ອົງການການຄ້າໂລກ ຈຳນວນ 700 ກວ່າຂໍ້ ແລະ ໄດ້ສຳເລັດການຈັດກອງ ປະຊຸມຫນ່ວຍປະຕິບັດງານການເຂົ້າເປັນສະມາຊິກອົງການການຄ້າໂລກ 5 ຄັ້ງ. ນອກນັ້ນ, ກໍ່ໄດ້ມີການຖອດຖອນບົດຮົບກ່ຽວກັບວົງການການ ເຂົ້າເປັນສະມາຊິກອົງການການຄ້າໂລກຢູ່ ສປ.ຈີນ ແລະ ສສ.ຫວຽດນາມ ກ່ຽວກັບປະສົບການການເຈລະຈາເຂົ້າເປັນສະມາຊິກອົງການການຄ້າໂລກ. ການກະກຽມເຂົ້າເປັນສະມາຊິກອົງການການຄ້າໂລກ (WTO) ໄດ້ຊ່ວຍ ຊຸກຍູ້ຂະແຫນງການກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອໃຫ້ສຳເລັດການປັບປຸງບັນດາ ລະບົບກົດຫມາຍ ຄື: ກົດຫມາຍວ່າດ້ວຍອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ, ກົດຫມາຍວ່າດ້ວຍວິສາຫະກິດ, ກົດຫມາຍວ່າດ້ວຍຊັບສິນທາງບັນຍາ,

ກົດ ຫມາຍວ່າດ້ວຍມາດຖານ, ກົດຫມາຍວ່າດ້ວຍປ່າໄມ້, ດຳລັດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດຫມາຍພາສີ, ກົດຫມາຍວ່າດ້ວຍການລັບັງສັດ ແລະ ການສັດຕະວະແຜດ, ກົດຫມາຍວ່າດ້ວຍການປ້ອງກັນພືດ, ກົດຫມາຍວ່າດ້ວຍການສົ່ງເສີມການລົງທຶນ, ນະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດ ວ່າດ້ວຍຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານ, ດຳລັດວ່າດ້ວຍຂັ້ນຕອນການອອກໃບອະນຸຍາດນຳເຂົ້າ, ກົດຫມາຍວ່າດ້ວຍການປະມົງ, ລັດຖະບັນຍັດການປະມົງ, ລັດຖະບັນຍັດປະທານປະເທດວ່າດ້ວຍການເກັບຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ແລະ ດຳລັດວ່າດ້ວຍຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານ.

ການຮ່ວມມືເສດຖະກິດກັບອາຊີບ ແລະ ພາກພື້ນ:
 ແຜນການສ້າງປະຊາຄົມເສດຖະກິດ ອາຊີບ ຫຼື
 ການເຂົ້າຮ່ວມເຂດການຄ້າເສລີອາຊີບ ສຳເລັດການຮ່ວມລົງນາມໃນ
 ສັນຍາການຄ້າດ້ານຜະລິດຕະພັນອາຊີບ (ATIGA) ແລະ ການຮ່ວມລົງນາມໃນ
 ສັນຍາການລົງທຶນອາຊີບ ASEAN (ACIA) ເຊິ່ງໃນປະຈຸບັນ
 ກຳລັງຢູ່ໃນຂັ້ນຕອນຂໍສັນຕະຍາບັນຈາກສະພາແຫ່ງຊາດ; ສຳເລັດການ
 ເຈລະຈາ ແລະ ໄດ້ລົງນາມ ໃນສັນຍາການຄ້າດ້ານການບໍລິການອາຊີບ
 ພາຍໃຕ້ສັນຍາອາຊີບ ວ່າດ້ວຍການບໍລິການ ຈຳນວນ 7 ພູດ ແລະ
 ກຳລັງເຈລະຈາພູດທີ 8.

ການຮ່ວມມືໃນຂອບເຈລະຈາລະຫວ່າງ ອາຊີບກັບຄູ່ເຈລະຈາ:
 ກໍ່ຕັ້ງກັບຂົງເຂດການຄ້າເສລີ ມາ ຮອດປະຈຸບັນ
 ໄດ້ສຳເລັດການເຈລະຈາເຂດການຄ້າເສລີ ອາຊີບ-ສປ.ຈີນ
 ເຊິ່ງມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ ໃນວັນທີ 1 ມັງກອນ 2010 ລະຫວ່າງ ອາຊີບ+6 ແລະ
 ສປ.ຈີນ. ສຳເລັດການຮ່ວມລົງນາມໃນສັນຍາການຮ່ວມມືເສດຖະກິດ
 ຮອບດ້ານລະຫວ່າງອາຊີບ-ອີ.ປູ.ນ, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຕ່ວັນທີ 01
 ທັນວາ 2008 ເປັນຕົ້ນມາໂດຍນຳໃຊ້ແບບພອມນຳເຂົ້າ-ສົ່ງອອກສິນຄ້າ
 ອາຊີບ-ອີ.ປູ.ນ (AJ), ໃນປີ 2009, ສຳເລັດການຮ່ວມລົງນາມໃນສັນຍາ ວ່າ
 ດ້ວຍການສ້າງຕັ້ງເຂດການຄ້າເສລີ ລະຫວ່າງ ອາຊີບ-ອິນເດຍ, ສຳເລັດການຮ່ວມລົງ
 ນາມໃນສັນຍາການລົງທຶນ ລະຫວ່າງ ອາຊີບ-ສ.ເກົາຫລີ. ສຳເລັດການສ້າງ
 ບົດສັກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂອງການສ້າງເຂດການຄ້າເສລີ ລະຫວ່າງອາ
 ຊີບ+3 (EAFTA) ແລະ ອາຊີບ+6 (CEPEA), ເຊິ່ງຈະເປັນພື້ນຖານໃນການສົ່ງ
 ເສີມດ້ານການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນ ໃນພູມິພາກພື້ນ, ແລະ ປະສານຮ່ວມ
 ມືໃນຂະແໜງການເສດຖະກິດຕ່າງໆ ໃນຂອບການຮ່ວມມືເສດຖະກິດອາຊີບໃນ
 ລະດັບຕ່າງໆ ເພື່ອຍາດແຍ່ງຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນ
 ທີ່ໄດ້ກຳນົດ.

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສັນຍາການຄ້າອາຊີ-ປາຊີຟິກ (APTA): ສປປ
 ລາວ ໄດ້ເຂົ້າເປັນສະມາຊິກ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ
 ເຂົ້າຮ່ວມເຈລະຈາສັນຍາການຄ້າ, ແຜນຫລຸດຜ່ອນມາດຕະການພາສີ ແລະ
 ບໍ່ແມ່ນພາສີ (ອັດຕາພາສີ), ການອຳນວຍຄວາມສະດວກທາງດ້ານການຄ້າ ແ
 ລະ ການບໍລິການອາຊີ-ປາຊີຟິກ ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ.

ການຮ່ວມມືການຄ້າສອງຝ່າຍ ໄດ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວກວ້າງເພີ່ມຂຶ້ນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນກັບບັນດາປະເທດໃກ້ຄຽງໃນພາກພື້ນອາຊີ ຄື: ການພົວພັນການຄ້າ ລາວ-ຫວຽດ, ການພົວພັນການຄ້າລາວ-ຈີນ ແລະ ການພົວພັນການຄ້າລາວ-ໄທ. ປະຈຸບັນໄດ້ເຊັນສັນຍາສອງຝ່າຍ ກ່ຽວກັບ ເສດຖະກິດ ແລະ ການຄ້າ ກັບ 18 ປະເທດ ຄື: ສ.ບູນກາລີ, ໄທ, ມຽນມາ, ເກົາຫລີເຫນືອ, ສປປຈີນ, ຫວຽດ ນາມ, ກຳປູເຈຍ, ມາເລເຊຍ, ອິນເດຍ, ສ.ລັດເຊຍ, ສ.ແບນລາຣ, ສ, ອາກຊັງຕິນ, ອາເມລິກາ, ຕວກກີ ແລະ ກູເວດ.

ສະຫລຸບແລ້ວ, ວົບກງານການກະກຽມເຂົ້າເປັນສະມາຊິກອົງການການຄ້າໂລກ ກໍ່ຄືຄວາມພະຍາຍາມຂອງຄະນະເຈລະຈາ ໃນການຂຶ້ນຂວາຍສະມາຊິກອົງການການຄ້າໂລກ ເພື່ອສະຫນູນສະຫນູນ ສປປ ລາວເຂົ້າເປັນສະມາຊິກ ໂດຍໄວ ໄດ້ມີບາດກ້າວທີ່ຈະແຈ້ງ ແລະ ດີຂຶ້ນ. ການປະຕິບັດວົບກງານຮ່ວມມືເສດຖະກິດອາຊີໃນໄລຍະ 5 ປີຜ່ານມາ ເຫັນໄດ້ວ່າ ປະສົບຜົນສຳເລັດເປັນຢ່າງດີ ແລະ ສະແດງອອກໃຫ້ເຫັນຢ່າງຊັດເຈນ ຜົນສຳເລັດຂອງການເຈລະຈາ ແລະ ໄດ້ລົງນາມໃນສັນຍາດັ່ງກ່າວມາຂ້າງເທິງ. ພ້ອມທັງໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມລົງນາມໃນສັນຍາການຮ່ວມມືດ້ານເສດຖະກິດ ລະຫວ່າງ ອາຊີນ-ສ.ເກົາຫລີລົງນາມ 7 ສັນຍາ ການຮ່ວມມືເສດຖະກິດອາຊີນ ແລະ ອາຊີນ-ສປປຈີນ ເຊິ່ງເປັນການສົ່ງເສີມຂະຫຍາຍຂອບເຂດການຮ່ວມມືທາງເສດຖະກິດພາຍໃນອາຊີນ ພ້ອມກັບປະເທດຄູ່ເຈລະຈາຂອງອາຊີນ ໃຫ້ນັບມື້ນັບກວ້າງຂວາງ ເພື່ອກ້າວໄປສູ່ເປົ້າຫມາຍໃນການເປັນປະຊາຄົມເສດຖະກິດອາຊີນ ແລະ ເປັນຕະຫລາດອັນຫນຶ່ງອັນດັບໃນອານາຄົດ. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດພັນທະພາຍໃຕ້ສັນຍາ APTA ກໍ່ໄດ້ສຳເລັດການສ້າງບັນຊີຫລຸດຜ່ອນອັດຕາພາສີນຳເຂົ້າ ສປປ ລາວ ໃນຂອບ APTA ເຖິງ 1.803 ລາຍການ. ຈາກຜົນງານດັ່ງກ່າວ, ເຮັດໃຫ້ປະເທດສະມາຊິກໄດ້ສະແດງ ທ່າອຸ່ງອັນດີໃນການສືບຕໍ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນ ແລະ ສະຫນູນສະຫນູນໃຫ້ເສີມຂະຫຍາຍການເປີດເສລີທາງດ້ານການຄ້າໃນຂອບ APTA.

ການເປີດກວ້າງການຄ້າກັບສາກົນ ການພົວພັນຮ່ວມມືການຄ້າ ໄດ້ຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມເປີດກວ້າງ ແລະ ພັດທະນາຕະຫລາດໃຫ້ມີຫລາຍຮູບແບບການເຂົ້າເຖິງຕະຫລາດໃນຂົງເຂດ ແລະ ພາກພື້ນ ເຫັນໄດ້ວ່າມີການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ. ມູນຄ່າການສົ່ງອອກ ແລະ ການນຳເຂົ້າ ມີການເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ສົ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ລະດັບການເປີດກວ້າງທາງການຄ້າ ໃນໄລຍະ 2006-2010 ຢູ່ໃນລະດັບ 83% ໃນປີ 2010 ຊຶ່ງເພີ່ມຈາກ 41,5% ໃນປີ 2005. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມອັດຕາສ່ວນການຄ້າສາກົນຕໍ່ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ(GDP) ແມ່ນຍັງຕ່ຳຫລາຍ ເມື່ອທົບໃສ່ບັນດາປະເທດສະມາຊິກອາຊີນອື່ນໆ ຢ່າງຄວບຄຸມປະເທດມຽນມາ (ເບິ່ງຕາຕະລາງ 7).

ຕາຕະລາງ 7: ສົມທົບການເປີດປະເທດທາງດ້ານການຄ້າ(ການເຊື່ອມໂຍງ) ໃນໄລຍະ 2006-10

ປະເທດ	ອັດຕາສ່ວນການຄ້າສາກົນ (ການສົ່ງອອກ+ການນຳເຂົ້າ) ຕໍ່
-------	---

	ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ(GDP)
ສປປ ລາວ	83,2
ຫວຽດນາມ	159,1
ກຳປູເຈຍ	105,6
ໄທ	151,1
ຟີລິບປິນ	85,1
ຮຽງກຽງ	406,5
ມາເລເຊຍ	205,9
ສິງກະໂປ	443,2
ພະມ່າ	52,8

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ກົມສະຖິຕິ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ແລະ ອົງການການຄ້າໂລກ.

ຕະຫຼາດສິ່ງອອກ ແລະ ໂຄງປະກອບຂອງຕະຫຼາດສິ່ງອອກ ໃນປີ 2010 ມູນຄ່າການສິ່ງອອກປະຕິບັດໄດ້ 1.789 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ແລະ ນຳເຂົ້າ 1.670 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ໃນນັ້ນ ສິ່ງອອກແຮ່ທາດຕ່າງໆກວມເອົາ 58%, ພະລັງງານສິ່ງອອກກວມ 16% ຂອງການສິ່ງອອກທັງໝົດ, ສິນຄ້າທີ່ນຳເຂົ້າເພື່ອຮັບໃຊ້ໂຄງການລົງທຶນຂອງລັດກວມເຖິງ 40% ຂອງການນຳເຂົ້າທັງໝົດ; ສຳລັບປີ 2008 ສປປ ລາວໄດ້ຮັບການຄ້າກັບບັນດາປະເທດຄູ່ຄ້າທີ່ຢູ່ໃນເຂດພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ຫຼາຍກວ່າ 90 ປະເທດ ໃນໂລກ ເຊິ່ງມີມູນຄ່າການຄ້າທັງໝົດປະມານ 2.495 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ (ນຳເຂົ້າ ແລະ ສິ່ງອອກ) ຫຼື ເທົ່າກັບ 47,28% ຂອງ GDP, ໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງສປປ ລາວໄດ້ສິ່ງສິນຄ້າອອກໄປຕະຫຼາດໂລກ ປະມານ 48 ປະເທດ (ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ) ຊຶ່ງລວມມູນຄ່າການສິ່ງອອກໃນປີດັ່ງກ່າວ ປະມານ 1.091,91 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ຫຼື ເທົ່າກັບ 20,69% ຂອງ GDP ໃນປີ; ໃນນັ້ນ, ຕະຫຼາດສິ່ງອອກຕົ້ນຕໍແມ່ນປະເທດໄທ ກວມອັດຕາສ່ວນການສິ່ງອອກ ທັງໝົດແມ່ນ 59,60% ຫຼື ເທົ່າກັບ 650,78 ລ້ານໂດລາ; ຮອງລົງມາແມ່ນ ຫວຽດນາມ 13,37%, ອິດສະຕຣາລີ 6,19%, ຈີນ 1,85% (ລະອຽດເບິ່ງຕາຕະລາງ 8 ຂ້າງລຸ່ມ).

ຕາຕະລາງ 8: ໂຄງປະກອບຂອງຕະຫຼາດສິ່ງອອກ ກັບປະເທດຄູ່ຄ້າຫລັກ ປີ 2008

ລຳດັບ	ປະເທດ	ມູນຄ່າ (ລ້ານໂດລາ)	ສ່ວນສ່ວນ (%)
1	ໄທ	650.78	59.60
2	ຫວຽດນາມ	145.99	13.37

3	ອົດສະຕຣາລີ	67.59	6.19
4	ຈີນ	20.20	1.85
5	ສະວິດເຊີແລນ	10.05	0.92
6	ໂປແລນ	9.61	0.88
7	ສາທາລະນະລັດເກົາຫລີ	9.50	0.87
8	ສະຫະລັດອາເມລິກາ	4.04	0.37
9	ເຢຍລະມັນ	5.13	0.47
10	ເນເທີແລນ	4.37	0.40
11	ອື່ນໆ	164.66	15.08
ລວມ		1,091.91	100.00

ແຫລ່ງຂໍ້ມູນ: ການຄິດໄລ່ຂອງກົມສະຖິຕິໂດຍອີງໃສ່ຂໍ້ມູນຈາກກົມ
ພາສີ, ກະຊວງການເງິນ ແລະ ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ

ສະຫລຸບລວມແລ້ວ, ໂຄງປະກອບຕະຫລາດສົ່ງອອກຂອງ ສປປ ລາວ ໃນ 5 ປີ ຜ່ານມາ ໄດ້ແກ່ຕະຫລາດອາຊີ ກວມອັດຕາສ່ວນແບ່ງ 67,54%, ອີຢູ ກວມ 20,40%, ໂອເຊຍານີ (ອົດສະຕຣາລີ) 10,4% ແລະ ອາເມລິກາເຫນືອ 2,02%. ໃນ ນັ້ນ ອາຊີບົນ (10 ປະເທດ) ກວມ 53,55%, ອາຊີບົນ+3 ກວມ 63,03%. ສະເພາະໃນ ຕະຫລາດອາຊີ, ອາຊີບົນ 10 ປະເທດ ກວມ 79,29%, ໃນນັ້ນ ໄທ ມີສ່ວນແບ່ງ 36,09%, ຫວຽດນາມ 11,37%, ມາເລເຊຍ 5,97%. ສົມທົບພາຍໃນອາຊີບົນ+3, ຈີນ ກວມອັດຕາສ່ວນ 6,03%, ຍີ່ປຸ່ນ ກວມ 1,07% ແລະ ເກົາຫລີໃຕ້ 7,93%. ພາຍໃນຕະຫລາດອີຢູ, ອັງກິດ ມີສ່ວນແບ່ງ 5,34%, ຝຣັ່ງ 2,30%, ເຢຍລະມັນ 3,34%. ສຳລັບ ໂຄງປະກອບຕະຫລາດນຳເຂົ້າ 5 ປີ ຜ່ານມາ ເຫັນວ່າ ຕະຫລາດກຸ່ມປະເທດອາຊີ ກວມເອົາ 96,00%, ອີຢູ 2,3%, ເຫລືອນັ້ນແມ່ນ ການນຳເຂົ້າຈາກທະວີບອາເມລິກາເຫນືອ (ການາດາ ແລະ ສະຫະລັດອາເມລິກາ) ແລະ ທະວີບໂອເຊຍານີ (ນີວຊີແລນ ແລະ ອົດສະຕຣາລີ). ສຳລັບຕະຫລາດອາຊີ, ສປປ ລາວ ນຳເຂົ້າຈາກບັນດາປະເທດອາຊີບົນ 10 ກວມອັດຕາສ່ວນ 81,34% ຫລາຍ ກ່ວາຫມູ່ແມ່ນນຳເຂົ້າຈາກໄທ 67,26%, ຫວຽດນາມ 12,25%, ຈີນ 8,3%, ຍີ່ປຸ່ນ 2,60%, ເກົາຫລີໃຕ້ 1,88% ແລະ ມາເລເຊຍ 0,6%. ສຳລັບຕະຫລາດອີ ຢູ, ນຳເຂົ້າຈາກເຢຍລະມັນ 1,04%, ຝຣັ່ງ 0,70% ແລະ ບັນດາປະເທດອື່ນໆ ຊຶ່ງເປັນມູນຄ່າບໍ່ຫລາຍປານໃດ.

3.1.5. ການກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ:

ໃນໄລຍະຜ່ານມາການກໍ່ສ້າງໄດ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວສູງສົມຄວນ, ໂດຍສະເພາະໃນແຜນການ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VI (2006-2010) ຂະຫຍາຍຕົວໂດຍສະເລ່ຍ 11,26% ແລະ ກວມເອົາ 4,8% ຂອງລວມຍອດມູນຄ່າຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ. ການ ກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງເປັນການສະໜັບສະໜູນທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມ

ໃຫ້ແກ່ຂະແໜງການຄ້າ-ການລົງທຶນໃຫ້ຂະຫຍາຍຕົວ, ການຂົນສົ່ງທຸກໆໂດຍສານ-ສິນຄ້າເພີ່ມຂຶ້ນ, ການຜະລິດກະສິກໍາ- ບໍ່າໄມ້ ເພີ່ມຂຶ້ນ, ການປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບມີສະຖຽນລະພາບ ແລະ ຮັບປະກັນການຈໍລະຈອນໄປມາຫາສູ່ກັບໄດ້ທົ່ວປະເທດໃນຕະຫລອດປີ. ວົງການການເຊື່ອມ ໂຍງເສັ້ນທາງ ບົກແລະ ອາກາດກັບອະນຸພາກພື້ນກໍ່ມີທ່າກ້າວສໍາຄັນປະກົດຂຶ້ນ.

ສໍາເລັດໂຄງການປ້ອງກັນຕະຜົ່ງເຈື່ອນຕາມລໍານ້ຳຂອງ ເຊັ່ນ: ເຂດເມືອງຕົ້ນແຜ່ງ, ເຂດເມືອງ ຫາດຊາຍຟອງ ແລະ ກໍ່ມອື່ນໆຈໍານວນໜຶ່ງ, ສໍາເລັດໂຄງການກໍ່ສ້າງນໍ້າປະປາເຂດດົງໝາກຄາຍ, ກໍ່ລົງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການພັດທະນາຕົວເມືອງນ້ອຍໄລຍະ 1, ໂຄງການນໍ້າປະປາ ແລະ ສຸຂາພິບານເມືອງນ້ອຍໄລຍະ1, ໂຄງການນໍ້າປະປາ ແລະ ສຸຂາພິບານພາກເໜືອ-ພາກກາງ ແລະ ໂຄງການປັບປຸງນໍ້າປະປາເກື້າລໍ້ວ, ຈີ່ນາຍໄມ້. ໄດ້ສໍາເລັດກໍ່ສ້າງເຂື່ອນນ້ຳມັງ 3 ໃນປີ 2005; ສໍາເລັດການ ກໍ່ສ້າງເຂື່ອນນ້ຳລົກ1/2; ໂຄງການທົ່ວຈະສໍາເລັດໃນປີ 2011 ມີ: ໂຄງການເຂື່ອນນ້ຳງື່ມ2, ເຊຂະ ໝານ 3, ໂຄງການນ້ຳງື່ມ 5 ແລະ ຕາດສະແລນ, ແລະ ໂຄງການທົ່ວຈະ ສໍາເລັດໃນປີ 2012 ມີ: ເຫຼິ້ນຫຼິ້ນບູນພາກຂະຫຍາຍ ແລະ ເຂື່ອນນ້ຳຊອງ ; ໂຄງການສາຍສົ່ງພາກ ເໜືອ, ສາຍສົ່ງພາກກາງ-ໃຕ້, ສໍາເລັດໂຄງການສາຍສົ່ງແຮງກາງໄປສູ່ 7 ເມືອງແຂວງອຸດົມໄຊ , ສາຍສົ່ງແຮງກາງໄປເມືອງນາແລ. ສໍາລັບວົງການ ກໍ່ສ້າງຊັບພະຍາກອນ(ຊັບທ) ໄດ້ສໍາເລັດໂຄງການກໍ່ສ້າງຊັບພະຍາກອນ ນໍ້າຕົ້ນແຂວງໄຊຍະບູລີ , ໂຄງການກໍ່ສ້າງລະບົບຊລປທດົງໂພສ (ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ) ແລະ ໄດ້ສຸບຕໍ່ສໍາເລັດແບ່ງບັນດາຊລປທທົ່ວ ເພ ຈາກໄພທໍາມະຊາດ ແລະ ທົ່ວເກື້າແກ່ຈໍານວນໜຶ່ງ.

ພ້ອມນັ້ນ, ການລົງທຶນເຂົ້າໃນການກໍ່ສ້າງສົ່ງຮອງຮັບທາງ ດ້ານການທ່ອງທ່ຽວ ໂດຍສະເພາະແມ່ນທົ່ວພັກ (ໂຮງແຮມ ແລະ ເຮືອນພັກ) ແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນຫລາຍພໍສົມຄວນ ແລະ ຖ້າເບິ່ງຈາກຂໍ້ມູນທາງ ດ້ານການລົງທຶນໃນໄລຍະປີ 2006-2010 ໃຫ້ຮູ້ວ່າການລົງທຶນ (ສະເພາະ FDI) ໃສ່ການທ່ອງທ່ຽວທັງໝົດແມ່ນ 166 ລ້ານໂດລາ, ສະເລ່ຍໃນແຕ່ລະ ປີແມ່ນປະມານ 33 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ເປັນການລົງທຶນໃສ່ການສ້າງທົ່ວ ພັກ (ໂຮງແຮມ ແລະ ຮ້ານອາຫານ); ນອກນັ້ນ, ກໍ່ຍັງມີການລົງທຶນໃສ່ຂະ ແໜງການ ທົ່ວອຍສະໜັບສະໜູນທາງດ້ານການທ່ອງທ່ຽວ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນການສ້າງໂຄງລ່າງພື້ນຖານໂທລະຄົມມະນາຄົມ ເຊື່ອງມືມູນຄ່າ ໃນ ປີ 2008 ແມ່ນ 32,45 ລ້ານໂດລາ ແລະ ປີ 2009 ມີມູນຄ່າ 83,77 ລ້ານໂດລາ ເພີ່ມຂຶ້ນກວ່າເທື່ອຕົວຂອງປີ 2008.

ສໍາລັບການລົງທຶນດ້ານການທ່ອງທ່ຽວຂອງພາກລັດຖະບານ ແມ່ນ ສູງໃສ່ການລົງທຶນທາງດ້ານພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ເຊັ່ນ: ການປັບປຸງ ເສັ້ນທາງເຊື່ອມຕໍ່ຫາແຂວງ, ປັບປຸງການຂົນສົ່ງທາງນໍ້າ, ທາງອາກາດ ແລະ ທາງບົກ, ເພີ່ມພາຫະນະການຂົນສົ່ງທົ່ວສະໄໝໃສ່ລະບົບຂົນ ສົ່ງ, ເພີ່ມຖັບວິວບິນ, ຂະຫຍາຍເສັ້ນທາງການບິນລະຫວ່າງແຂວງ, ເພີ່ມ ຖັບວິວໂດຍສານ ແລະ ມີຫລາຍລະດັບການບໍລິການ ເຊື່ອງການລົງທຶນ ໃສ່ດ້ານນີ້ ໃນໄລຍະປີ 2006-2010 ມີມູນຄ່າທັງໝົດແມ່ນ 2.060

ຕົ້ນກົບທົບໃສ່ໄລຍະປີ 2001-2005 ເພີ່ມຂຶ້ນ 7,3%, ໃນນັ້ນ ເປັນທຶນ
ພາຍໃນ 272 ຕົ້ນກົບ ເພີ່ມຂຶ້ນ 12% ແລະ ທຶນຕ່າງປະເທດ 1.788
ຕົ້ນກົບ ເພີ່ມຂຶ້ນ 20%.

ໄດ້ປັບປຸງສະໜາມບົນຫລວງນ້ຳທາ, ກໍ່ສ້າງເສັ້ນທາງ R3 ເຊິ່ງ
ເປັນເສັ້ນທາງທີ່ເຊື່ອມຕໍ່ກັບປະເທດໃນອານຸພາບພື້ນ, ທາງເລກທີ
12, ການເປີດນຳໃຊ້ຂົວມິດຕະພາບລາວ-ໄທ ແຫ່ງທີ 2 ສະຫວັນນະເຂດ-
ມຸກດາຫານ ແລະ ເສັ້ນທາງອື່ນໆ ເພື່ອເຊື່ອມຕໍ່ກັບປະເທດເພື່ອນ
ບ້ານ, ສ້າງເສັ້ນທາງເຂົ້າຫາແຫລ່ງທ່ອງທ່ຽວ ເປັນຕົ້ນ: ຖ້ຳກອງ
ລຳ, ຕາດກວາງຊື່, ໄດ້ປັບປຸງສົ່ງອັນວຍຄວາມສະດວກຢູ່ແຫ່ງທ່ອງ
ທ່ຽວ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ຫ້ອງນ້ຳສາທາລະນະ, ຈຸດຊົມທົ່ວທິດ, ບ່ອນຈອດ
ລົດ ແລະ ອື່ນໆ; ຂະຫຍາຍເຄື່ອນຍ່າຍຕາຫນ້າໄພຟ້າ, ນ້ຳປະປາແລະ ສາທາລະ
ນະປະໂພກອື່ນໆ.

ການພັດທະນາກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງພື້ນຖານ, ໄດ້ເສີມສ້າງໂອກາດໃຫ້
ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ເຂົ້າເຖິງການຜະລິດ, ການສຶກສາ, ສາທາລະນະສຸກ
ແລະ ຕະຫລາດນຸມມື້ນຸມ ບົດຂຶ້ນ, ຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ-ການຄ້າ, ການ
ລົງທຶນ (ທຸກໆພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ), ການກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງ ແລະ
ໄພຟ້າຊື່ນນະບົດ ໄດ້ຮັບການພັດທະນາຫລາຍຂຶ້ນ ແລະ ການເພີ່ມຂຶ້ນ
ຂອງກຸ່ມທ່ອງທ່ຽວທຸກໆພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ, ການສ້ອມແປງ, ການ
ຂຶ້ນສົ່ງ, ສາງ, ໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ, ໂຮງແຮມ ແລະ ຮ່າງອາຫານກໍ່
ຄືການບໍລິການອື່ນໆ ການຂະຫຍາຍຕົວດິຈິຕາລ໌.

3.2. ການພັດທະນາພາກແລະ ເຂດແຄວ້ນ

ການຕີລາຄາການພັດທະນາເຂດແຄວ້ນ ແມ່ນເນັ້ນໃສ່ການປ່ຽນແປງ
ທາງດ້ານໂຄງປະກອບ ເຊິ່ງຕິດພັນກັບການເຕີບໂຕຂອງເສດຖະກິດ 3 ຂະ
ແໜງການຫລັກ ຄື: ກະສິກຳ, ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການບໍລິການ ແລະ
ສະພາບຄວາມທຸກຍາກ. ເນື່ອງຈາກກົນໄກການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ
ບັນດາແຜນງານ ແລະ ໂຄງການບໍ່ທັນເປັນລະບົບ ສົມທົບໃສ່ຄວາມຂາດແຄນ
ຂໍ້ມູນສະຖິຕິ ການຕີລາຄາຈຶ່ງມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ, ໂດຍສະເພາະ ການຕີ
ລາຄາບັນດາຄາດຫມາຍ ເຊັ່ນ: ງົບປະມານ, ການລົງທຶນ, ຜົນໄດ້ຮັບກໍ່ຄື
ປະສິດທິຜົນຂອງການລົງທຶນ ຂອງບັນດາໂຄງການບຸລິມະສິດ ທີ່ນອນໃນ
11 ແຜນງານ ແລະ 111 ໂຄງການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນແຕ່ລະພາກ. ເຖິງຢ່າງໃດ
ກໍ່ຕາມ, ການຕີລາຄາ ພະຍາຍາມນຳສະເໜີບັນດາກິດຈະກຳ ຫລື ໂຄງການ
ພັດທະນາຕ່າງໆ ທີ່ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃນໄລຍະ 2006-2010.

[1]. ອັດຕາສ່ວນເສດຖະກິດ ຂອງພາກເໜືອ, ກາງ ແລະ ໃຕ້⁵

ເສດຖະກິດຂອງບັນດາພາກມີການເຕີບໂຕທີ່ບໍ່ສະເໝີກັນ, ພາກ
ກາງເປັນພາກທີ່ມີການພັດທະນາສູງກວ່າພາກເໜືອ ແລະ ພາກໃຕ້

⁵ ເພື່ອສາມາດເຫັນ ໄດ້ສະພາບເສດຖະກິດ ຂອງພາກກົມສະຖິຕິໄດ້ນຳໃຊ້ວິທີການ ການຄາດຄະເນ
ໂດຍອີງໃສ່ລວມອັດຕາຜະລິດຕະພັນ ຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ໂຄງປະກອບ ຂອງ ເນື້ອທີ່ ການຜະລິດກະສິກຳ
ບັນດາຫົວຫນ່ວຍ ວິສາຫະກິດ ແລະ ຜົນຜະລິດ ແບ່ງຕາມ ຂະແໜງການ ເພື່ອຈັດແບ່ງ ໂຄງປະກອບ
ລວມອັດຕາຜະລິດຕະພັນພາຍໃນໃນຂັ້ນເຂດ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ ຕົວເລກດັ່ງກ່າວຈະຊື່ໃຫ້ເຫັນພາບລວມ ແລະ
ໃນຕໍ່ຫນ້າວຽກການການສ້າງລະບົບການຄິດໄລ່ ເສດຖະກິດ ແລະ ຂໍ້ມູນຕາມພາກ ແມ່ນຈຳເປັນທີ່ສຸດ

ເນື້ອຈາກວ່າມີທ່າແຮງທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ເປັນສູນລວມຂອງປະຊາກອນ, ມີໂຄງລ່າງພື້ນຖານທີ່ດີກວ່າ. ໂດຍສະເລ່ຍ ແຕ່ໄລຍະປີ 2006-2010 ເສດຖະກິດພາກກາງ ກວມເອົາປະມານ 70,7% ຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນທີ່ປະເທດ, ສ່ວນພາກເໜືອ ກວມເອົາ 15,3% ແລະ ພາກໃຕ້ ກວມເອົາພົງແຕ່ 14,1% ເທົ່ານັ້ນ. ຄວາມແຕກຕ່າງດັ່ງກ່າວແມ່ນຍ້ອນເຂດພາກເໜືອຂອງລາວເປັນເຂດທີ່ມີຕົງື່ອນໄຂຫຍຸ້ງຍາກ ເຊັ່ນ: ພູມສັນຖານເປັນເຂດພູສູງ ແລະ ຜາຫີນ, ໂຄງລ່າງພື້ນຖານຍັງບໍ່ທັນພັດທະນາຢ່າງພົງພໍ, ການຜະລິດກະສິກຳຕົ້ນຕໍແມ່ນອົງໃສ່ນຳພ້ອມຳພັນ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ພາກເໜືອມີທ່າແຮງທາງດ້ານພະລັງງານໄຟຟ້າ, ບໍ່ແຮ່ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວກໍ່ຄືການພັດທະນາເຂດຊາຍແດນ.

[2]. ການຫັນປ່ຽນໂຄງປະກອບເສດຖະກິດຂອງເຂດແຄ້ວ

ການຫັນປ່ຽນໂຄງປະກອບເສດຖະກິດ ຢູ່ເຂດພາກເໜືອ: ຂະແຫນງກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ ກວມເອົາອັດຕາສ່ວນສູງ ແຕ່ກໍ່ມີທ່າອ່ຽງຫລຸດລົງ, ໃນຂະນະທີ່ໂຄງປະກອບຂອງຂະແຫນງການອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍລິການເພີ່ມຂຶ້ນເມື່ອທົບໃສ່ ປີ 2005. ເຂດພາກເໜືອມີທ່າແຮງ ແຕ່ການພັດທະນາອຸດສາຫະກຳແມ່ນຍັງບໍ່ທັນພັດທະນາເທື່ອ, ປະຈຸບັນມີພົງແຕ່ເຂື່ອນໄຟຟ້າຈຳນວນຫນຶ່ງ, ການຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ຂະຫນາດນ້ອຍ ແລະ ບາງອາຊີບຫັດຖະກຳ ແລະ ການປຸງແຕ່ງອາຫານແບບຄອບຄົວຍັງມີບໍ່ຫຼາຍ.

ການຫັນປ່ຽນໂຄງປະກອບເສດຖະກິດ ຢູ່ເຂດພາກກາງ: ການປ່ຽນແປງທາງດ້ານໂຄງປະກອບແມ່ນມີທ່າອ່ຽງໄປໃນທິດທາງອັນດັບອັດຕາສ່ວນກະສິກຳຫລຸດລົງ ແລະ ຂະແຫນງການອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍລິການເພີ່ມຂຶ້ນ. ສະເພາະເຂດພາກກາງຂະແຫນງບໍລິການ ຈະກວມເອົາອັດຕາສ່ວນຫລາຍກວ່າ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ການຜະລິດຢູ່ພາກກາງ ຍັງສຸມຢູ່ເຂດທີ່ງົບງຳດັບຕາມແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ຂະແຫນງການບໍລິການ ແມ່ນການຄ້າລວມທັງການຄ້າຊາຍແດນ, ການທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ການຂົນສົ່ງ.

ການຫັນປ່ຽນໂຄງປະກອບເສດຖະກິດຢູ່ເຂດພາກໃຕ້: ເຂດພາກໃຕ້ຂອງລາວມີທີ່ຕັ້ງສຳຄັນໃນສາມລ່ຽມເສດຖະກິດສາກົນ ແລະ ມີທ່າແຮງໃນການຂະຫຍາຍຕົວສົມຄວນ. ກະສິກຳເປັນຂະແຫນງການທີ່ກວມເອົາຫລາຍກວ່າ 50% ຂອງເສດຖະກິດຂອງພາກແຕ່ກໍ່ມີທ່າອ່ຽງຫລຸດລົງເຊັ່ນກັນ.

ສະຫລຸບແລ້ວເຫັນວ່າ ໂຄງປະກອບເສດຖະກິດຂອງ 3 ພາກ ແມ່ນມີຄວາມແທດເຫມາະກັບທ່າອ່ຽງພາວະວິໄສ ເຊິ່ງແມ່ນກົດເກນຂອງປະເທດກໍ່ຄື ພາກທີ່ຢູ່ໃນໄລຍະຕົ້ນຂອງຂະບວນການຫັນປ່ຽນອຸດສາຫະກຳ

, ເຊິ່ງເຫັນວ່າການຜະລິດສິນຄ້າຂະຫນາດນ້ອຍ ເພື່ອການຊົມໃຊ້ຂອງ
 ຕົນເອງຫລາຍກວ່າ ການຜະລິດທີ່ເປັນສິນຄ້າຂະຫນາດໃຫຍ່. ເຖິງຢ່າງ
 ໃດກໍ່ຕາມ, ການປ່ຽນແປງຢ່າງຊື່ໃຫ້ເຫັນເຖິງການບຸກບັກທ່າແຮງຂອງ
 ທ້ອງຖິ່ນ. ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນຢູ່ເຂດພາກກາງ ໃນສົກປີ 2009-
 2010 ປະມານ 1.142 ໂດລາ, ໃນຂະນະທີ່ພາກເຫນືອ ປະມານ 771 ໂດລາ ແລະ
 ພາກໃຕ້ ປະມານ 718 ໂດລາ ໃນປີ 2009 -2010
 ຄາດວ່າລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ ໂດຍສະເລ່ຍ ຈະສູງກວ່າເມື່ອມີຂຶ້ນ
 ເມື່ອທົບໃສ່ 2008 -2009, ພາກກາງຈະຢູ່ໃນລະດັບ ປະມານ 1.400 ໂດລາ,
 ພາກເຫນືອ ປະມານ 500 ໂດລາ ແລະ ພາກໃຕ້ ປະມານ 783 ໂດລາ. ເຫັນວ່າ
 ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນຕໍ່ຫົວຄົນ
 ແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນພໍສົມຄວນ ລະຫວ່າງແຂວງ
 ໂດຍສະເພາະບັນດາແຂວງທີ່ມີອັດຕາສ່ວນຄວາມທຸກຍາກສູງ,
 ມີເນື້ອທີ່ ການຜະລິດຫນ້ອຍ ແລະ ຈຳນວນຫົວຫນ່ວຍວິສາຫະກິດ ແລະ
 ຫ້າງຮ່າງຫນ້ອຍ. ການຜະລິດໃນຂົງເຂດອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການບໍລິການ
 ເຫັນວ່າສູງ ຢູ່ໃນເຂດຕົວເມືອງໃຫຍ່ເທົ່ານັ້ນ.

ຕາຕະລາງ 9: ໂຄງປະກອບເສດຖະກິດ ແລະ ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນຕໍ່ຫົວຄົນ ຕາມພາກສະເລ່ຍ ແຕ່ 2006-2010

	ອັດຕາການເຕີບໂຕ GDP (%)	ໂຄງປະກອບເສດຖະກິດ			ລາຍໄດ້ສະເລ່ຍຕໍ່ຫົວຄົນ (ໂດລາສະຫະລັດ)
		ກະສິກຳ (%)	ອຸດສາຫະກຳ (%)	ບໍລິການ (%)	
ພາກເຫນືອ:	8,45	55,63	21,20	23,07	771
ແຂວງຜົ້ງສາລີ	6,72	53,44	25,77	20,78	720
ແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ	7,81	69,74	14,52	15,73	668
ແຂວງບໍ່ແກ້ວ	7,65	49,04	19,07	31,92	1.004
ແຂວງອຸດົມໄຊ	10,86	58,34	20,54	21,10	651
ແຂວງຫຼວງພະບາງ	9,36	47,00	18,00	35,00	821
ແຂວງໄຊຍະບູລີ	8,41	48,83	25,1	25,36	1.057
ແຂວງຫົວພັນ	8,97	65,6	14,14	20,24	397
ແຂວງຊຽງຂວາງ	7,78	53,08	32,46	14,43	852
ພາກກາງ:	9,94	40,67	34,03	22,81	1.142
ແຂວງວຽງຈັນ	8,69	48,55	39,54	11,91	751
ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ	11,85	19,64	44,67	35,55	2.148
ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ	7,8	38,03	27,27	34,19	1.029
ແຂວງຄຳມ່ວນ	10,84	44,81	36,28	17,14	887
ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ	10,5	52,33	22,4	25,27	897
ພາກໃຕ້:	10,65	46,87	24,04	29,09	718

ແຂວງ ຈຳປາສັກ	9,76	45	26,3	28,7	1.097
ແຂວງ ສາລະວັນ	10,14	56,86	18,41	24,73	710
ແຂວງ ອັດຕະປື	12,28	36,01	36,36	27,6	654
ແຂວງ ເຊກອງ	10,43	49,6	15,08	35,31	412

[3]. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາໂຄງການ ແລະ ກິດຈະກຳທີ່ພົ້ນເດັ່ນ

ກ. ເຂດພາກເໜືອ:

ການພັດທະນາໄດ້ສຸມໃສ່ການພັດທະນາກະສິກຳ ແລະ ພັດທະນາ ຊຸມນະບົດ, ການພັດທະນາຕົວເມືອງໂດຍຕິດພັນກັບການກໍ່ສ້າງ ພື້ນຖານອຸດສາຫະກຳ, ການບໍລິການ ແລະ ພັດທະນາທາງດ້ານສັງຄົມ ເພື່ອແນໃສ່ການຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງ ແຂວງ ແລະ ພາກ. ການພັດທະນາໄດ້ສຸມໃສ່ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ເຊັ່ນ:

- ໄດ້ສືບຕໍ່ກໍ່ສ້າງ ແລະ ສ້ອມແປງບັນດາລະບົບຊົນລະປະທານ ເສັ້ນທາງ, ໂຮງຮຽນ, ໂຮງຫມໍ່ ແລະ ອື່ນໆ ເຊັ່ນ: ລະບົບຊົນລະປະທານນ້ຳ ແສງ, ນ້ຳແທ້, ນ້ຳມ້າວ-ນ້ຳແຫນ້ນ;

- ສຳເລັດການກໍ່ສ້າງເສັ້ນທາງ R3 (ບໍ່ເຕັນ-ຫ້ວຍຊາຍ), ສຳເລັດ ການກໍ່ສ້າງ ແລະ ຍົກລະດັບທາງຫລວງນ້ຳທາ -ນາແລ; - ກຳລັງດຳເນີນການກໍ່ສ້າງເສັ້ນທາງ 2W (ເມືອງເງິນ-ປາກແບ່ງ), ທາງເລກ 2E (ເມືອງຂວາ-ໄຕຈາງ), ທາງ1D (ທາງຍຸດທະສາດປ້ອງກັນຊາດ- ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ຊຸບົງ ຂວາງ -ບໍລິຄຳໄຊ); ສຳເລັດການກໍ່ສ້າງຕ້ານເຈື່ອນຕາມລຳນ້ຳຂອງເຂດເມືອງຕົ້ນເຜີ້ງ.

- ໄດ້ສຳເລັດໂຄງການສາຍສົ່ງໄຟຟ້າເມືອງໆອຍ-ເມືອງວັງຄຳ ແຂວງຫລວງພະບາງ, ສາຍສົ່ງໄຟຟ້າແຮງກາງ 7 ເມືອງ (ເມືອງໄຊ -ເມືອງງາ- ເມືອງແບງ-ເມືອງຮຸນ-ເມືອງປາກແບງ, ເມືອງນາໝໍ້ ແລະ ເມືອງຫຼາ) ແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ສາຍສົ່ງແຮງກາງ ແຕ່ເມືອງນ້ຳທາ-ເມືອງນາແລ ແຂວງ ຫລວງນ້ຳທາ. ສຳເລັດການກໍ່ສ້າງ ສະຖານີໄຟຟ້າ ຢູ່ເມືອງໄຊ ແລະ ເມືອງນາໝໍ້, ສຳເລັດການກໍ່ສ້າງສາຍສົ່ງໄຟຟ້າແຮງສູງ 115 KV ຈາກ ສປ.ຈີນ ຫາເມືອງນາໝໍ້ ແຂວງອຸດົມໄຊ. ພື້ນຟູ ແລະ ສ້ອມແປງ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ ໃນປີ 2008 ສຳ ເລັດເປັນຢ່າງດີ.

- ໄດ້ກໍ່ສ້າງ ແລະ ສ້ອມແປງບັນດາລະບົບຊົນລະປະທານ ເຊັ່ນ: ຊົນລະປະທານນ້ຳແສງ, ນ້ຳແທ້, ນ້ຳມ້າວ-ນ້ຳແຫນ້ນ ແລະ ອື່ນໆ.

- ໄດ້ສົ່ງເສີມໃຫ້ປະຊາຊົນບຸກພຶດເປັນສິນຄ້າເປັນຕົ້ນ ແມ່ນຂະບວນການບຸກສາວີ ຢູ່ ແຂວງໄຊຍະບູລີ ຈາກ 95.000 ໂຕນໃນປີ 2005 ມາເປັນ 328.196 ໂຕນ ໃນປີ 2010 ແລະ ຍັງມີ ແຂວງອຸດົມໄຊ, ບໍ່ແກ້ວ, ຫົວພັນ ແລະ ຊຸບົງຂວາງ ເພື່ອຕອບສະຫນອງໃຫ້ ຕະຫລາດ ເຊັ່ນ: ໄທ, ສປ.ຈີນ

ແລະ ສສ.ຫວຽດນາມ. ຄົງຄູ່ ກັນນັ້ນ, ກໍ່ໄດ້ມີການສົ່ງເສີມພາກເອກະ
ຊົນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດລົງທຶນ ບຸກພືດອຸດສາຫະກຳເປັນຕົ້ນແມ່ນ
ຢາງພາລາ.

- ສົ່ງເສີມ ແລະ ພັດທະນາແຫວນ ທ່າງທ່າ ບົວແບບທຳມະຊາດ, ວັດທະນະ
ທຳ ເຊັ່ນ: ໂຄງການທ່າ ທ່າ ບົວຊຸມຊົນ, ໂຄງການຈັດສັນເທດສະການ
ເພື່ອດຶງດູດນັກທ່າ ທ່າ ບົວ ຢູ່ ສະຖານທີ່ ທີ່ມີຊື່ສຽງ ເຊັ່ນ:
ຫລວງພະບາງ, ວັງວຽງ, ເມືອງສົງ, ຊຸບົງຂວາງ,.... ປັບປຸງພື້ນຖານບໍລິການ
ການທ່າ ທ່າ ບົວ, ຍົກລະດັບການບໍລິການ, ການທ່າ ທ່າ ບົວ, ການຄ້າຂາຍ
ຕາມຊາຍແດນ ກໍ່ໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປັນຢ່າງດີ.

- ວຽກງານການສຶກສາ ໄດ້ມີການສືບຕໍ່ປັບປຸງ ແລະ ສະຫນອງ
ອຸປະກອນການສຶກສາຕາມເຂດກຸ່ມບ້ານພັດທະນາ ແລະ ການສຶກສາ
ຊັ້ນສູງ, ສຳເລັດການສ້າງຕັ້ງມະຫາວິທະຍາໄລ ສຸພານຸວົງ ຢູ່
ແຂວງຫລວງພະບາງ.

- ດ້ານສາທາລະນະສຸກ ກໍ່ມີການສ້າງຕັ້ງກອງທຶນປະກັນສຸຂະພາບ
ຂອງຊຸມຊົນ ເພື່ອສ້າງເງື່ອນໄຂສະດວກໃນການເຂົ້າປົ່ນປົວ.

ຄົງຄູ່ ກັບການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ແລະ
ການພັດທະນາຕົວເມືອງ ພວກເຮົາສາມາດສະຫລຸບຜົນໄດ້ຮັບຂອງ
ການຜະລິດ ກໍ່ຄືການພັດທະນາອັນພົ້ນເດັ່ນຢູ່ ເຂດພາກເຫນືອ ຄື:
ການຜະລິດເຂົ້າ ແລະ ພືດເປັນສິນຄ້າ ຢູ່ ແຂວງໄຊຍະບູລີ, ບໍ່ແກ້ວ;
ການລ້ຽງງົວ ຢູ່ ໄຊຍະບູລີ ແລະ ລ້ຽງຫມູ ຢູ່ ແຂວງຫົວພັນ;
ການປູກຕົ້ນໄມ້ອຸດສາຫະກຳ ເຊັ່ນ: ຢາງພາລາ, ຊາ, ອ້ອຍ ຢູ່
ແຂວງຜົ້ງສາລີ, ຫລວງນ້ຳທາ, ອຸດົມໄຊ;
ການພັດທະນາການຄ້າຂາຍແດນລາວ-ຈີນ ຢູ່ ແຂວງ ຫລວງນ້ຳທາ, ແລະ ລາວ-
ໄທ ຢູ່ ແຂວງບໍ່ແກ້ວ ແລະ ໄຊຍະບູລີ, ລາວ-ຫວຽດນາມ ຢູ່ ແຂວງຫົວພັນ;
ການພັດທະນາການທ່າ ທ່າ ບົວໃນຫລາຍຮູບແບບຢູ່ ແຂວງ ຫລວງພະບາງ;
ການພັດທະນາຫັດ ຖະກຳ, ຕ່າງຫູກ, ທ່າໄຫມ, ຈັກສານ
ຢູ່ ບັນດາແຂວງພາກເຫນືອ; ການຂຸດຄົ້ນຄຳ ຢູ່ ເມືອງລອງ ແຂວງ
ຫລວງນ້ຳທາ. ເຖິງແມ່ນວ່າ,
ການຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກຈະຫລຸດລົງດັ່ງທີ່ໄດ້ສະເຫນີ
ລະອຽດໃນຂໍ້ 3.3.1 ແລະ ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2 ແຕ່ ແຂວງຫົວພັນ
ກໍ່ຍັງເປັນແຂວງທີ່ມີອັດຕາສ່ວນຄວາມທຸກຍາກທີ່ສູງທີ່ສຸດ
ຖ້າທົບໃສ່ບັນດາແຂວງພາກເຫນືອ, ໃນຂະນະທີ່ ແຂວງໄຊຍະບູລີ
ເປັນແຂວງທີ່ມີອັດຕາສ່ວນຄວາມທຸກຍາກຕ່ຳທີ່ສຸດ.

ຂ. ເຂດພາກກາງ:

ຂອບເຂດພາກກາງ ເປັນຂອບເຂດທີ່ມີທ່າແຮງທາງດ້ານທີ່ຕັ້ງ, ການຜະລິດ, ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ການຕິດຕໍ່ພາຍໃນ ແລະ ສາກົນ. ບັນດາທີ່ຖືກນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ແລະ ສາມາດສົ່ງອອກໄປຕ່າງປະເທດ. ແຂວງທີ່ມີການຜະລິດເຂົ້າ ແລະ ພືດສູງກວ່າຫມູ່ແມ່ນ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ, ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ, ວຽງຈັນ, ຄຳມ່ວນ; ການລ້ຽງສັດໃຫຍ່ ຢູ່ ແຂວງຊຽງຂວາງ, ສະຫວັນນະເຂດ, ວຽງຈັນ ສະເພາະການລ້ຽງຫມູ່ແມ່ນຢູ່ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ແລະ ບໍລິຄຳໄຊ; ການລ້ຽງປາກະຊັງ ພື້ນດິນທີ່ສຸດ ແມ່ນ ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ, ວຽງຈັນ ແລະ ຄຳມ່ວນ; ການຂຸດຄົ້ນໄຟຟ້າ ຢູ່ ແຂວງຄຳມ່ວນ, ວຽງຈັນ ແລະ ແຮ່ທາດ ເພື່ອການສົ່ງອອກ ຢູ່ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ, ຊຽງຂວາງ; ການຜະລິດຊີ້ນ ຢູ່ ແຂວງ ວຽງຈັນ, ສະຫວັນນະເຂດ; ສ້າງນິຄົມອຸດສາຫະກຳ ຢູ່ ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ 2 ບ່ອນ ຄື: ນິຄົມອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າຫລັກ 21 ມິເນີຍູໂທ 110 ເຮັກຕາ ແລະ ນິຄົມອຸດສາຫະກຳນະຄອນຫລວງ (VIP); ການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງຂອງ ຕົວເມືອງ ຄັນທະບູລີ, ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ ແລະ ປາກເຊ; ການພັດທະນາເຂດອຸດສາຫະກຳ ຢູ່ ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ.

ອັນທີ່ພື້ນດິນທີ່ສຸດແມ່ນໄດ້ສຸມໃສ່ການສ້າງນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ ຊຶ່ງໄດ້ດຳເນີນກິດຈະກຳການກໍ່ສ້າງຕົ້ນຕໍ:

- ໄດ້ກະກຽມສະເຫລີມສະຫລອງການສ້າງຕັ້ງນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ ຄົບຮອບ 450 ປີ ຢ່າງເປັນຂະບວນພົດພື້ນທີ່ວ່າວຽງຊົນ ເປັນຕົ້ນ: ໄດ້ປັບປຸງເສັ້ນທາງຕ່າງພາຍໃນນະຄອນຫລວງ, ປັບປຸງເດີນທາງຫລວງ, ສວນໄຊເສດຖາ.

- ໄດ້ດຳເນີນການສ້າງເສັ້ນທາງດົງໂດກ-ດົງໂພສີ (ທາງ 450 ປີ ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ), ປັບປຸງ ທາງເລກ 9 (ສະຫວັນນະເຂດ-ເຊໂນ), ທາງເລກ 12 (ທ່າແຂກ-ຍົມມະລາດ), ກໍ່ສ້າງທາງກາສີ-ເມືອງນານ, ໄດ້ເປີດນຳໃຊ້ເສັ້ນທາງລົດໄຟວຽງຈັນ-ຫນອງຄາຍ, ສຳເລັດການກໍ່ສ້າງຂົວຂ້າມນ້ຳຂອງສະຫວັນນະເຂດ-ມຸກດາຫານ ແລະ ວາງສີລາລືກໂຄງການກໍ່ສ້າງຂົວຂ້າມນ້ຳຂອງ ແຂວງຄຳມ່ວນ-ນະຄອນພະນົມ, ສຳເລັດການກໍ່ສ້າງທາງເລກ 1 ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ. ເປີດນຳໃຊ້ສະໜາມບົນສະຫວັນນະເຂດຄືນໃໝ່ ແລະ ດຳເນີນການກໍ່ສ້າງຕ້ານເຈື່ອນແຄມຂອງຢູ່ ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ ແລະ ສວນເຈື່ອນຮຸ່ວົງ.

- ສຳເລັດການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນໄຟຟ້າ ນ້ຳລືກ 1/2, ນ້ຳເທີນ 2 ແລະ ກຳລັງທົດລອງດຳເນີນການຜະລິດ, ກຳລັງກໍ່ສ້າງໂຄງການເຂື່ອນໄຟຟ້າເທີນຫີນບູນພາກຂະຫຍາຍ,

ເປີດນຳໃຊ້ໂຮງງານຊົມ້ງວັງວັງແຫ່ງທິ 2, ໂຮງງານຊົມ້ງແຂວງຄຳມ່ວນ; ເປີດໂຮງງານຜະລິດນ້ຳຕານ, ກໍ່ສ້າງໂຮງງານປຸງແຕ່ງທອງແດງ, ປຸງແຕ່ງກີ່ວທິ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ, ດຳເນີນການກໍ່ສ້າງສາຍສົ່ງໄຟຟ້າແຮງກາງ-ຕ່ຳ ໄປສູ່ 8 ບ້ານຂອງນະຄອນຫລວງ (ບ້ານຫມາກນາວດົງ, ດົງບອງ, ພັດທະນາ, ໄຟໄຊ, ທ່າເດື່ອ, ຈັດສັນ, ຫ້ວຍສະກັນ ແລະ ດອນຫມາກໄມ) ແລະ 12ເຂດຈຸດສູນເມືອງພື້ນຕາດໄຮ.

- ສຳເລັດການສ້າງສະຫນາມກິລາ ແລະ ເປັນເຈົ້າພາບ ການແຂ່ງຂັນຊີເກມຄັ້ງທິ 25.

ນອກນັ້ນ, ກໍ່ໄດ້ສຳເລັດໂຄງການກໍ່ສ້າງອານຸສອນສະຖານປະທານສຸພານຸວົງ (ໂຄງການກໍ່ສ້າງສວນ 21 ມິນຸ) ທິ ແຂວງຄຳມ່ວນ; ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ບຸລະນະສ້ອມແປງ ແລະ ພື້ນຜູ້ບັນດາໂຄງການທິ ເສຍຫາຍຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ ໃນປີ 2008. ການລັບງົວ, ຄວາຍ, ຫມູ (ແບບເປັນຟາມ), ໄກ (ແບບເປັນຟາມ), ລັບງແບ້, ລັບງປາກະຊັງ ແລະ ປາຫນອງທຳມະຊາດ ມີການຂະຫຍາຍຕົວ; ສຳລັບການພັດທະນາວັກການບໍລິການ, ວັກການທ່ອງທ່ຽວ, ສຶກສາ, ສາທາລະນະສູນ, ການພັດທະນາສົມມຸດຕິຖານ ແລະ ວັກຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ. ບັນດາແຂວງກໍ່ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດິຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ; ແຂວງທິ ມີອັດຕາສ່ວນຄວາມທຸກຍາກຕ່ຳກວ່າຫມູ່ຢູ່ເຂດພາກກາງແມ່ນ ນະຄອນຫລວງວັງຈັນ. ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ແລະ ບໍລິຄຳໄຊ ເປັນແຂວງທິ ມີອັດຕາສ່ວນຄວາມທຸກຍາກຫລຸດລົງຫລາຍທິ ສຸດທົບໃສ່ບັນດາແຂວງອື່ນໆ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ ໃນພາກກາງອັດຕາສ່ວນຄວາມທຸກຍາກແມ່ນ ຫລຸດລົງຕ່ຳກວ່າໃນລະດັບຊາດ (ລະອບົດເປີ່ງເອກະສານຊ້ອນ 2).

ຄ. ເຂດພາກໃຕ້:

ຄັບຄູ່ກັບການພັດທະນາການກໍ່ພື້ນຖານໂຄງລ່າງທິ ໄດ້ສະເຫນີໃນການຕີລາຄາຂະແຫນງການ ຂໍ້ 3.1.5 ຂ້າງເທິງນັ້ນ ຍັງມີບາງໂຄງການສະເພາະທິ ສຸມໃສ່ການພັດທະນາການຜະລິດເຂດພາກໃຕ້ຄື:

- ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ກໍ່ສ້າງ ແລະ ສ້ອມແປງລະບົບຊົນລະປະທານ, ຊຸກຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມປະຊາຊົນປູກເຂົ້ານາແຊງ ແລະ ການປູກພືດຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ປູກກະລໍ່າປີ, ຜັກກາດ, ຫມາກແຫນ່ງ.

- ການລັບງົວ ເຊັ່ນ: ລັບງົວ, ຄວາຍ, ຫມູ, ໄກ, ການລັບງປາກະຊັງ, ແບ້ ກໍ່ໄດ້ຂະຫຍາຍຕົວຂຶ້ນຕື່ມ. ສືບຕໍ່ພັດທະນາຕາມແຜນແມ່ບົດການເຊື່ອມໂຍງເຂດ 3 ຫລໍ່າ ບົມເສດຖະກິດ ເຊັ່ນ: ໂຄງການກໍ່ສ້າງທາງແຕ່ເມືອງທ່າແຕງ-ບ້ານແບ່ງ (ທິນຊ່ວຍເຫລືອໃນໂຄງການພັດທະນາເຂດ 3 ຫລໍ່າ ບົມ), ການກໍ່ສ້າງທາງ 15A ແລະ ກໍ່ສ້າງຂົວຂ້າມນ້ຳເຊໂດນ. ກໍ່ສ້າງທາງລຽກ 14A (ຂົວຂ້າມປາກເຊ-ຊາຍແດນລາວ-ກຳປູເຈຍ); ກໍ່ສ້າງເສັ້ນທາງເຊກອງ-ດັກຈຶ່ງ-ຊາຍແດນຫວຽດນາມ; ຍົກລະດັບ ແລະ

ສ້ອມແປງສະຫນາມບົນປາກເຊ. ນອກຈາກນັ້ນ, ຍັງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ກໍ່ສ້າງ ແລະ ສ້ອມແປງລະບົບຊົນລະປະທານ, ຊຸກຍູ້ສິ່ງເສີມປະຊາຊົນປູກເຂົ້າ ແລະ ປູກພືດຕ່າງໆເຊັ່ນ: ກະລໍ່າປີ, ຜັກກາດ, ຫມາກແຫນ່ງ; ລົບຽສັດເຊັ່ນ: ງົວ, ຄວາຍ, ຫມູ, ໄກ່ ແລະ ອື່ນໆ.

- ໄດ້ສືບຕໍ່ກໍ່ສ້າງສາຍສົ່ງໄຟຟ້າແຮງກາງ-ຕໍ່ໆ ໄປສູ່ 6 ບ້ານ ເຂດຊາຍແດນລາວ-ໄທ ເມືອງ ສຸຂຸມມາ (ສຳເລັດແລ້ວ 4 ບ້ານ) ແລະ ເລີ່ມດຳ ເນີນການກໍ່ສ້າງສາຍສົ່ງ ໄປ 26 ບ້ານຊາຍແດນລາວ-ກຳປູເຈຍ ເມືອງມຸນ ລະປະໂມກ ແຂວງຈຳປາສັກ.

- ສົມທົບກັບຂະແຫນງການສືບຕໍ່ປັບປຸງຂອດການບໍລິການການ ຄ້າຜ່ານແດນຕາມເຂດດ່ານຕ່າງໆ; ພັດທະນາສະຖານທີ່ທ່ອງທ່ຽວເພື່ອ ດຶງດູດນັກທ່ອງທ່ຽວ, ສືບຕໍ່ເອົາໃຈໃສ່ພັດທະນາວຽກງານການສຶກສາ ແລະ ສະຫນອງອຸປະກອນການສຶກສາ.

- ຕິດຕາມ ແລະ ເຜົ້າລະວັງການລະບາດຂອງພະຍາດໄຂ້ຫວັດສັດປີກ.

- ໄດ້ສຳເລັດການຈັດຕັ້ງແຂ່ງຂັນກິລາແຫ່ງຊາດ ທີ່ແຂວງຈຳປາສັກ; ການພັດທະນາສົມແຮງງານ ແລະ ວຽກງານອື່ນໆ ກໍ່ໄດ້ຮັບ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດີຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ.

ຈາກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດັ່ງກ່າວ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ບັນດາແຂວງທີ່ຢູ່ເຂດພາກໃຕ້ໄດ້ຮັບການພັດທະນາ ບໍ່ວ່າຈະເປັນການຜະລິດກະສິກຳ, ອຸດສາຫະກຳກໍ່ຄືການບໍລິການ ຊຶ່ງສະແດງອອກ ຄື: ແຂວງຈຳປາສັກເປັນແຂວງທີ່ມີອັດຕາ ສ່ວນຄວາມທຸກຍາກຕໍ່າກວ່າຫມູ່ໃນເຂດພາກໃຕ້ ແລະ ຂອບ ເຂດທີ່ປະເທດ, ສ່ວນ ແຂວງອັດຕະປື ແມ່ນມີອັດຕາສ່ວນຄວາມທຸກຍາກຕໍ່າກວ່າອັດຕາຄວາມທຸກ

ຍາກສະເລ່ຍລະດັບຊາດ (ລາຍລະອຽດເບິ່ງເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2). ຜົນຜະລິດທີ່ພົບເດັ່ນທີ່ສຸດໃນ ຂົງເຂດກະສິກຳແມ່ນກາເຟ, ຫມາກຖົ່ວ, ມັນຟຣັ່ງ, ຢາສູບ ແລະ ຜັກຊຶ່ງແຂວງຈຳປາສັກເປັນ ແຂວງທີ່ມີການຜະລິດສູງທີ່ສຸດ. ສ່ວນການປູກຢາງພາລາແມ່ນໄດ້ປູ ກຢູ່ທຸກໆແຂວງຂອງພາກໃຕ້. ນອກ ຈາກນັ້ນ, ການພັດທະນາຕົວເມືອງທີ່ສຳຄັນຂອງພາກເຊັ່ນ: ເມືອງປາກເຊ, ເມືອງໄຊເສດຖາ, ເມືອງ ລະນາມ ແລະ ເມືອງສາລະວັນກໍ່ໄດ້ຮັບການປັບປຸງ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ການຄ້າມະນາຄົມຂຶ້ນສົ່ງສິນຄ້າ ແລະ ໄດ້ຍສານມີຄວາມຄ່ອງຕົວ.

ບັນດາຕົວເມືອງທີ່ມີບົດບາດເປັນເສັ້ນທາງເຊື່ອມຕໍ່ລະຫວ່າງສູນ ນາງ ກັບ ເຂດຜະລິດສິນຄ້າ ແລະ ບັນດາຕະຫລາດບໍລິໂພກພາຍໃນຂົງເຂດເຊັ່ນ: ສາມັກຄີໄຊ, ທ່າໂທມ (ອັດຕະປື), ຄົງເຊໂດນ (ສາລະວັນ), ທ່າແຕງ (ເຊກອງ), ປາກຊ້ອງ, ປະທຸມພອນ (ຈຳປາສັກ) ກໍ່ໄດ້ຮັບການເອົາໃຈໃສ່ກໍ່ສ້າງ, ປັບປຸງ ແລະ ຈະສືບຕໍ່ບຸລະນະຮັກສາ. ຂະແຫນງອຸດສາຫະກຳ ປຸງແຕ່ງອາຫານເຊັ່ນ:

ການປຸງແຕ່ງກາເຟ, ຊາ, ປຸງແຕ່ງໄມ້ໄດ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວດີ; ຕະຫລາດ ຊາຍແດນໄດ້ຮັບການພັດທະນາຢ່າງຈະແຈ້ງແລະຕິດພັນກັບການພັດທະນາ ແລະສົ່ງເສີມການ ທ່ອງທ່ຽວ (ລາຍລະອຽດດ້ານການທ່ອງທ່ຽວ ແມ່ນສະເໜີໃນຂໍ້ 3.1.3).

3.3. ການພັດທະນາຂົງເຂດສັງຄົມ

ຄວັດຄາວ ກັບການພັດທະນາດ້ານເສດຖະກິດຢ່າງແຂງແຮງນັ້ນພັກ ແລະລັດຖະບານເຮົາກໍ່ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ພັດທະນາຂົງເຂດວັດທະນະທຳ ສັງຄົມ ເພື່ອປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນບັນດາ ເຜົ່າໃຫ້ນັບມື້ນັບດີຂຶ້ນ; ພ້ອມກັນນັ້ນ, ກໍ່ໄດ້ມີຄວາມ ພະຍາຍາມສູງເພື່ອຍົກດັດສະນີຫມາຍດ້ານສັງຄົມໃຫ້ ສູງຂຶ້ນແລະຫຍັບເຂົ້າໃກ້ກັບບັນດາປະເທດອ້ອມຂ້າງ ແລະພາກພື້ນ, ໃນແຕ່ລະປີໄດ້ເພີ່ມອັດຕາສ່ວນການລົງທຶນຂອງລັດໃນຂົງເຂດ ສັງຄົມໃຫ້ສູງຂຶ້ນຕາມລຳດັບ ເຊິ່ງສະແດງອອກໃນບາງວົບກງານພື້ນ ເດີ້ນດັ່ງນີ້:

3.3.1. ການພັດທະນາຊົນນະບົດ-ລືບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ການ ພັດທະນາເຂດຈຸດສຸມ

[1]. ການພັດທະນາຊົນນະບົດ ແລະ ລືບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ

ສປປ ລາວ ແມ່ນປະເທດໜຶ່ງທີ່ນອນຢູ່ໃນບັນດາປະເທດທີ່ມີ ອັດຕາຄວາມທຸກຍາກສູງໃນຂົງເຂດປະເທດອາຊີຕາເວັນອອກ ແລະ ປາຊີຟິກ. ຈາກການສຳຫລວດການຊົມໃຊ້ ແລະ ການໃຊ້ຈ່າຍຂອງຄົວເຮືອນສົກປີ 2007- 2008 ອັດຕາຄວາມທຸກຍາກແມ່ນ 27,6%⁶. ຕົວເລກດັ່ງກ່າວໂດຍສົມທົບ ກັບບັນດາປະເທດເພື່ອນບ້ານໂດຍສະເພາະແມ່ນຫວຽດນາມ, ກຳປູເຈຍ ແລະ ໄທເຫັນວ່າຍັງຂ້ອນຂ້າງສູງສົມຄວນ; ສະພາບຄວາມທຸກຍາກດັ່ງກ່າວມີ ລັກສະນະໜັກໜ່ວງຫຼາຍໃນເຂດຊົນນະບົດ ແລະ ຫ່າງໄກສອກຫລີກ ເປັນຕົ້ນແມ່ນຢູ່ໃນເຂດເມືອງຈຸດສຸມບູລີມະສິດທາງພາກເໜືອ ແລະ ພາກໃຕ້. ໃນຂະນະດຽວກັນ, ບັນຫາຄວາມບໍ່ເທົ່າທຽມກັນລະຫວ່າງຜູ້ ທຸກ ແລະ ຜູ້ຮັ່ງກໍ່ເປັນອີກບັນຫາໜຶ່ງທີ່ກົດໜ່ວງຕໍ່ ການຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ.

-ໂດຍຍຶດໝັ້ນໃນອຸດົມການ ແລະ ຄາດໝາຍສູງຂຶ້ນຂອງພັກ-ລັດ ທີ່ພະຍາຍາມລືບລ້າງຄວາມ ທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນໃຫ້ໄດ້ໂດຍພື້ນຖານ ພາຍໃນປີ 2010, ບັນລຸເປົ້າໝາຍສະຫັດສະຫວັດດ້ານການພັດທະນາໃນປີ 2015 ແລະ ນຳພາປະເທດຊາດຫລຸດພື້ນອອກຈາກປະເທດດ້ອຍພັດທະນາໃນປີ 2020 ນັ້ນ, ວົບກງານແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກໄດ້ກາຍເປັນພາລະກິດ

⁶ ປະເທດໄທ, ປະເທດລາວ, ປະເທດກຳປູເຈຍ, ປະເທດມຽນມາ, ປະເທດຫວຽດນາມ, ປະເທດໄທ, ປະເທດລາວ, ປະເທດກຳປູເຈຍ, ປະເທດມຽນມາ, ປະເທດຫວຽດນາມ, ປະເທດໄທ (Leacs4) 2007/2008, ປະເທດໄທ, ປະເທດລາວ, ປະເທດກຳປູເຈຍ, ປະເທດມຽນມາ, ປະເທດຫວຽດນາມ, ປະເທດໄທ.

ແລະເປັນວົງການບູລິມະສິດໜຶ່ງທີ່ສໍາຄັນຂອງລັດຖະບານໃນຂົງເຂດ
 ວົງການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງປະເທດ. ໃນໄລຍະຜ່ານມາ, ລັດຖະບານ
 ໄດ້ມີມາດຕະການ, ແຜນງານ, ສູນທຳນຽມຮອນ ແລະ ບຸກຄະລາກອນ ໃສ່ການແກ້
 ໄຂຄວາມທຸກຍາກໂດຍຕິດພັນກັບວົງການພັດທະນາຊຸມນະບົດ ກໍ່ຄືການ
 ສ້າງບ້ານແລະກຸ່ມບ້ານພັດທະນາໃນຂອບເຂດທີ່ວ່າປະເທດ, ໂດຍໄດ້
 ກໍານົດເຂດຈຸດສູນບູລິມະສິດໃນການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກແລະ ນະໂຍບາຍ
 ພິເສດຕໍ່ເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກທີ່ມີເງື່ອນໄຂຫຍຸ້ງຍາກ ແລະ ເຂດ
 ທີ່ໝັ້ນການປະຕິວັດເກີ້າ.

ຜ່ານການປະຕິບັດຕົວຈິງກໍ່ໄດ້ມີຄວາມຄືບໜ້າ ແລະ ສາມາດ
 ບັນລຸຜົນສໍາເລັດທີ່ເປັນໜ້າເພີ່ງພໍໃຈຈໍານວນໜຶ່ງ ເປັນ
 ຕົວຢ່າງໄດ້ສຸມໃສ່ການສ້າງຂັດຄວາມສາມາດ ໃນການວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມ
 ບ້ານໃຫ້ແກ່ພະນັກງານວາງແຜນຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນໄດ້ທັງໝົດ 2.760 ຄົນ,
 ສໍາເລັດການສ້າງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານແບບມີສ່ວນຮ່ວມທັງໝົດ 133
 ກຸ່ມບ້ານໃນ 69 ເມືອງທຸກຍາກ, ລວມມີ 1.620 ໂຄງການ. ເຊິ່ງໄລຍະຜ່ານມາ
 ລັດຖະບານໄດ້ອະນຸມັດງົບປະມານ

ເພື່ອສຸມໃສ່ໂຄງການພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ
 ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກທັງໝົດ 491 ໂຄງການ, ມູນຄ່າ 124 ຕື້ກີບ. ກອງ
 ທຶນພັດທະນາບ້ານໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ 528 ບ້ານ, ມີ
 ສະມາຊິກ 34.856 ຄອບຄົວ, ໃນ 54 ເມືອງ, ໃນນັ້ນມີ 46 ເມືອງທຸກຍາກ
 ທີ່ສຸດ, 4 ເມືອງທຸກຍາກ ແລະ 4 ເມືອງທີ່ບໍ່ທຸກຍາກ, ມີ
 ທຶນໝູນວບົນທັງໝົດ 42,53 ຕື້ກີບ, ທຶນສະສົມຂອງປະຊາຊົນ 6,78 ຕື້
 ກີບ, ມີທັງໝົດ 1664 ໂຄງການ; ທະນາຄານສົ່ງເສີມກະສິກໍາໄດ້ປ່ອຍສິນ
 ເຊື້ອໃຫ້ຊາວກະສິກອນເພື່ອນໍາໄປປູກຝັງ, ລ້ຽງສັດ ແລະ ເຮັດທຸລະກິດ
 ຂະໜາດນ້ອຍໃນ 140 ເມືອງ, ມີ 4.152 ບ້ານ ແລະ 130.000 ຄອບຄົວເປັນ
 ຈໍານວນເງິນສິນເຊື້ອທັງໝົດ 1.284 ຕື້ກີບ. ທະນາຄານນະໂຍບາຍ
 ສາມາດປ່ອຍສິນເຊື້ອທັງໝົດ 805,55 ຕື້ກີບ, ໃນ 46 ເມືອງ, 1.171
 ບ້ານ, 65.431 ຄອບຄົວ. ສາມາດຂະຫຍາຍໜ່ວຍບໍລິການໄດ້ 33 ແຫ່ງ ໃນ
 ທີ່ວ່າປະເທດ. ກອງທຶນຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ (ທລຍ)

ໄດ້ດໍາເນີນການເຄື່ອນໄຫວຢ່າງຕັ້ງໜ້າຢູ່ 5 ແຂວງເປົ້າໝາຍ
 ຊຶ່ງມີ 21 ເມືອງທຸກຍາກ, 161 ກຸ່ມບ້ານ, 1.900
 ບ້ານມີງົບປະມານເຂົ້າໃນການປະຕິບັດໂຄງການຕົວຈິງ 203 ຕື້ກີບ,
 ມີ 1.673 ໂຄງການ (ໄລຍະ 2006-2010). ນອກຈາກນີ້, ກໍ່ຍັງມີກອງ
 ທຶນພັດທະນາບ້ານ ແລະ ກຸ່ມທ້ອງຖິ່ນຕ່າງໆຕື່ມອີກເຊັ່ນ: ກອງ
 ທຶນພັດທະນາຂອງຊາວບ້ານເອງ, ກອງທຶນ ແລະ ກຸ່ມທ້ອງຖິ່ນຂອງ
 ສະຫະພັນແມ່ຍິງ, ຊາວໜຸ່ມ, ສະຫະພັນກໍາມະບານ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ກອງ
 ທຶນນໍາລິນ, ທະນາຄານເຂົ້າ, ທະນາຄານສັດ, ສະຫະກອນສິນເຊື້ອ, ເງິນ
 ຝາກປະຢັດ ແລະ ກອງທຶນອື່ນໆຊຶ່ງອົງການແນວລາວສ້າງຊາດ, ບັນດາ

ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນສະຖາບັນການເງິນ ອື່ນໆໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນດ້ານທຶນຮອນ ແລະ ໄດ້ນຳພາຈັດຕັ້ງຂຶ້ນ ຢູ່ບ້ານຕ່າງໆໃນທົ່ວປະເທດ.

ບົນພື້ນຖານດັ່ງກ່າວ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ອັດຕາຄວາມທຸກຍາກ ຫລຸດລົງໃນລະດັບທີ່ໜ້າພໍໃຈ ຄວາມທຸກຍາກໃນແງ່ການຊົມໃຊ້ໄດ້ ຫລຸດລົງ, ການຄ້າປະກັນສະບຽງອາຫານໄດ້ຮັບການປັບປຸງ ແລະ ສິດໃນການ ຄອບຄອງຊັບສິນໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ. ອົງໃສ່ຜົນການສຳຫລວດການຊົມໃຊ້ ແລະ ການໃຊ້ຈ່າຍທີ່ໄດ້ເກັບກຳໃນທຸກໆ 5 ປີ ເລີ່ມແຕ່ສົກປີ 1992-1993 ຫາສົກປີ 2007-2008 ສາມາດເຫັນໄດ້ຢ່າງຊັດເຈນວ່າທ່າ ອ່ຽງຄວາມທຸກຍາກຂອງ ສປປ ລາວ ໃນລະດັບແຂວງ, ພາກ ແລະ ລະດັບຊາດແມ່ນ ຫລຸດລົງຕາມລຳດັບ. ແຕ່ປີ 1992-1993 ອັດຕາຄວາມທຸກຍາກແມ່ນ 46% ຫລຸດລົງເປັນ 39,1%ໃນປີ 1997-1998, 33,5% ໃນປີ 2002-2003⁷ ແລະ 27,6% ໃນ ປີ 2007-2008 ແລະ ສົກປີ 2009-2010 ຍັງເຫຼືອປະມານ 26%. ຈາກຕົວເລກ ດັ່ງກ່າວສັງເກດໄດ້ວ່າໃນຊ່ວງໄລຍະແຕ່ສົກປີ 1992-1993 ຫາສົກປີ 1997-1998 ການຫລຸດລົງຂອງອັດຕາຄວາມທຸກຍາກໃນລະດັບຊາດແມ່ນຫລຸດ ລົງຫລາຍໃນໄລຍະ 10 ປີ. ໃນຂະນະດຽວກັນນັ້ນ, ໃນເຂດຈຸດສູງ ມບູລີມະສິດ (ໝາຍເຖິງເມືອງທຸກຍາກທີ່ສູງ) ຄວາມທຸກຍາກໄດ້ຫລຸດລົງໃນອັດຕາ ສ່ວນທີ່ຫລາຍກວ່າເມືອງອື່ນ. ນອກຈາກນັ້ນ, ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ຈຳນວນໜຶ່ງເປັນຕົ້ນແມ່ນຖະໜົນຫົນທາງ, ໄຟຟ້າ, ນ້ຳປະປາ, ໂຮງຮັບ, ໂຮງໝໍ ຫລື ສຸກສາລາທີ່ຮັບໃຊ້ໃຫ້ຫລາຍໆບ້ານ ແລະ ກຸ່ມບ້ານໃນ 47 ເມືອງທຸກຍາກໄດ້ຮັບການພັດທະນາ ແລະ ປັບປຸງດີຂຶ້ນເປັນກ້າວໆ.

ຄວາມທຸກຍາກໃນແຕ່ລະພາກ: ພາກເໜືອ, ພາກກາງ, ແລະ ພາກໃຕ້ ແມ່ນ ຫລຸດລົງເປັນລຳດັບ. ເຊິ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນດັ່ງນີ້:

ພາກເໜືອ: ອັດຕາຄວາມທຸກຍາກໃນເຂດຕົວເມືອງແມ່ນຫລຸດລົງ ຈາກ 30,6% ໃນສົກປີ 2002-2003 ເປັນ 14,6% ໃນສົກປີ 2007-2008 ແລະ ໃນເຂດ ຊົນນະບົດຫລຸດລົງຈາກ 39,1%ໃນສົກປີ 2002-2003 ເປັນ 36,5% ໃນສົກປີ 2007-2008. ໃນນັ້ນ, ອັດຕາສ່ວນຄວາມທຸກຍາກຕ່ຳກວ່າໝູ່ຢູ່ເຂດ ພາກເໜືອແມ່ນແຂວງໄຊຍະບູລີ ເຊິ່ງຫລຸດລົງຈາກ 25,0%, ໃນສົກປີ 2002-03 ເປັນ 15,7% ໃນສົກປີ 2007-2008, ຖ້ວມແມ່ນແຂວງຫລວງພະບາງ ອັດຕາສ່ວນຄວາມທຸກຍາກຫລຸດລົງຈາກ 39,5% ໃນສົກປີ 2002-2003 ເປັນ 27,2% ໃນສົກປີ 2007-2008, ໃນຂະນະທີ່ແຂວງຫົວພັນ ຊຶ່ງພົວພັນອັດຕາ ສ່ວນຄວາມທຸກຍາກສູງເຖິງ 50,5%.

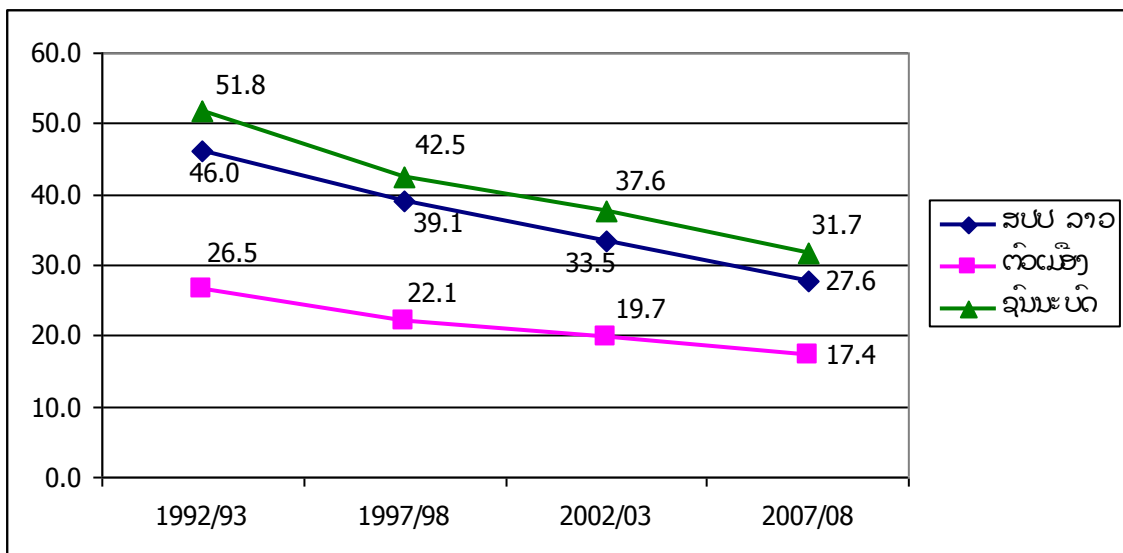
ພາກກາງ: ອັດຕາຄວາມທຸກຍາກໃນເຂດຕົວເມືອງແມ່ນ 20,1% ໃນສົກ ປີ 2002-2003 ເປັນ 22,2% ໃນສົກປີ 2007-2008, ໃນເຂດຊົນນະບົດແມ່ນ ຫລຸດລົງຈາກ 39,0% ໃນສົກປີ 2002-2003 ມາເປັນ 33,5% ໃນສົກປີ 2007-2008. ໃນນັ້ນ, ແຂວງທີ່ມີອັດຕາສ່ວນຄວາມທຸກຍາກຕ່ຳກວ່າໝູ່ ຢູ່ເຂດພາກກາງ ແມ່ນແຂວງບໍລິຄຳໄຊ ເຊິ່ງຫລຸດລົງຈາກ 28,7% ໃນສົກ

⁷ທ່າອ່ຽງຄວາມທຸກຍາກໃນ ສປປ ລາວ ສົກປີ 1992-03 ຫາ 2002-03 ສູນສະຖິຕິແຫ່ງຊາດ, ຄະນະ ກຳມະການແຜນການ ແລະ ການວັງທຶນ.

ປີ 2002-2003 ເປັນ 21,5% ໃນສົກປີ 2007-2008 ແລະ ແຂວງທີ່ມີອັດຕາຄວາມທຸກຍາກສູງກວ່າໝູ່ ໃນເຂດພາກກາງ ແມ່ນແຂວງຊຽງຂວາງ ມີເຖິງ 42% ໃນສົກປີ 2007-2008.

ພາກໃຕ້: ໃນເຂດຕົວເມືອງແມ່ນຫລຸດລົງຈາກ 12,8% ໃນສົກປີ 2002-2003 ມາເປັນ 11,3% ໃນສົກປີ 2007-2008 ແລະ ໃນເຂດຊົນນະບົດແມ່ນຫລຸດລົງຈາກ 35,5% ໃນສົກປີ 2002-2003 ມາເປັນ 25,5% ໃນສົກປີ 2007-2008 ໃນນັ້ນ, ຢູ່ພາກໃຕ້ແຂວງທີ່ມີອັດຕາຄວາມທຸກຍາກຕໍ່າກວ່າໝູ່ ແມ່ນແຂວງຈຳປາສັກ ຄືຫລຸດລົງຈາກ 18,4% ໃນສົກປີ 2002-2003 ມາເປັນ 10% ໃນສົກປີ 2007-2008, ກ່ຽວກັບຂ້າມແຂວງເຊກອງ ມີ 51,8% ໃນສົກປີ 2007-2008 ເຊິ່ງເປັນແຂວງທີ່ທຸກຍາກກວ່າໝູ່ ໃນພາກໃຕ້. (ລາຍລະອຽດເບິ່ງຕາຕະລາງຊ້ອນທ້າຍ2).

ຮູບສະແດງ7: ອັດຕາສ່ວນຄວາມທຸກຍາກແຕ່ປີ 1992-1993 ຫາ 2007-2008

ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ອັດຕາຄວາມທຸກຍາກຂອງ ສປປ ລາວ ແມ່ນຍັງຂຶ້ນຂ້າງສູງຖ້າສົມທົບໃສ່ ບັນດາປະເທດໃນພາກພື້ນເຊິ່ງບັນຫາດັ່ງກ່າວເຫັນວ່າຍັງຮຸນແຮງຫລາຍໃນເຂດພາກເໜືອທົ່ວປະເທດ ພາກກາງ ແລະ ພາກໃຕ້ ຕໍ່ ຄື ພາກໃຕ້ ພ້ອມກັນນັ້ນ, ຈາກການວິໄຈຍັງຊຶ້ງໃຫ້ເຫັນວ່າການຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ແມ່ນຍັງຂຶ້ນກັບທີ່ຕັ້ງພູມສັນຖານເຊັ່ນ: ເຂດຊາຍແດນຕິດກັບຫວຽດນາມ ຍັງເປັນເຂດທີ່ມີຄວາມທຸກຍາກ ຫລາຍປະມານ 54,5%, ເຂດຊາຍແດນຕິດກັບພະມ້າ ແມ່ນ 28,2% ແລະ ກຳປູເຈັຍ ແມ່ນ 23,1% ; ໃນຂະນະທີ່ເຂດລົບຕາມແມ່ນ້ຳຂອງ ເຊິ່ງສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຊາຍແດນຕິດກັບໄທ ຄວາມທຸກຍາກ ໃນປີ 2007-2008 ແມ່ນ 16,1%. ເຖິງວ່າອັດຕາສ່ວນຄວາມທຸກຍາກ ຫລຸດລົງ 3,8% ຕໍ່ປີ

ແຕ່ຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບພັດເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 32,6 % ເປັນ 35,4 % ຫລື ເພີ່ມຂຶ້ນ 1,7% ຕໍ່ປີ. (ລາຍລະອຽດສະເໜີເບິ່ງຕາຕະລາງຊ້ອນທ້າຍ

2). ເຖິງແມ່ນວ່າອັດຕາຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບຈະຢູ່ໃນລະດັບຕໍ່າກວ່າບັນດາປະເທດໃນຂົງເຂດກໍ່ຕາມ, ແຕ່ທ່າອ່ຽງດັ່ງກ່າວກໍ່ຍັງຮັບຮູ້ຮັງໃຫ້ມີກົນໄກກະຈາຍລາຍໄດ້ ແລະ ການສ້າງວັກເຮັດງານທຳ

ລວມທັງການແກ້ໄຂການເຮັດວຽກນອກລະດູ, ການກະສິກຳ ໃຫ້ທົ່ວເຖິງ ແລະ ເຫມາະສົມ.

ຕາຕະລາງ10:ອັດຕາຄວາມທຸກຍາກຂອງບັນດາແຂວງໃນທົ່ວປະເທດເປັນ (%)

ລ/ດ	ຊື່ແຂວງ	2002-2003 (Leacs III)	2007-2008 (Leacs IV)
I	ພາກເໜືອ		
	ແຂວງຫົວພັນ	51.5	50.5
	ແຂວງຜົ້ງສາລີ	50.8	46.0
	ແຂວງຊຽງຂວາງ	41.6	42.0
	ແຂວງອຸດົມໄຊ	45.1	33.7
	ແຂວງບໍ່ແກ້ວ	21.1	32.6
	ແຂວງຫລວງນໍ້າທາ	22.8	30.5
	ແຂວງຫລວງພະບາງ	39.5	27.2
	ແຂວງໄຊຍະບູລີ	25.0	15.7
II	ພາກກາງ		
	ແຂວງຄຳມ່ວນ	33.7	31.4
	ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ	43.1	28.5
	ແຂວງວຽງຈັນ	19.0	28.0
	ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ	28.7	21.5
	ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ	16.7	15.2
III	ພາກໃຕ້		
	ແຂວງເຊກອງ	41.8	51.8
	ແຂວງສາລະວັນ	54.3	36.3
	ແຂວງອັດຕະປື	44.0	24.6
	ແຂວງຈຳປາສັກ	18.4	10.0

ຕີລາຄາບັນດາບັດໄຈທີ່ເປັນທ່າອ່ຽງ ແລະ ເອື້ອອຳນວຍ ໃຫ້ແກ່ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກໃນໄລຍະຜ່ານມາ:

- ການເຕີບໂຕທາງດ້ານເສດຖະກິດທີ່ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ຕໍ່ເນື່ອງ: ໃນໄລຍະຜ່ານມາເສດຖະກິດໂດຍລວມຂອງ ສປປ ລາວ ແມ່ນມີການຂະຫຍາຍຕົວ ເລີ່ມແຕ່ມີການຫັນປ່ຽນນະໂຍບາຍເສດຖະກິດແບບລວມສູນມາເປັນ ເສດຖະກິດຕະຫລາດ, ເຫັນໄດ້ວ່າລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນຕໍ່ຫົວຄົນເພີ່ມຂຶ້ນຕາມລຳດັບ. ການຂະຫຍາຍຕົວທີ່ສາມາດເຫັນໄດ້ຢ່າງຊັດ

ເຈນ ແມ່ນໃນພາກການຜະລິດອຸດສາຫະກຳ ແລະ ກະສິກຳຂອງປະຊາຊົນ ແມ່ນ ມີການເພີ່ມຂຶ້ນຕະຫລອດ, ຈຳນວນໂຮງຮັກໂຮງງານຂະໜາດໃຫຍ່ ແລະ ຂະໜາດນ້ອຍກໍ່ມີການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງກວ້າງຂວາງ. ໃນພາກການ ຜະລິດສິນຄ້າກະສິກຳຂອງປະຊາຊົນກໍ່ມີການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງເປັນຂະ ບວນແລະມີໜ້າແໜ້ງໃໝ່ເກີດຂຶ້ນໃນຫລາຍໆທ້ອງຖິ່ນ ເຊິ່ງການຜະລິດທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນແມ່ນ: ສາວ, ອ້ອຍ, ຖົ່ວເຫຼືອງ, ຊາ, ກາເຟ ແລະ ອື່ນໆ ລວມທັງຂະບວນການປູກພູດ, ຕົ້ນໄມ້ ອຸດສາຫະກຳ ເພື່ອສົ່ງອອກ, ການລົງສັດປະເພດຕ່າງໆທີ່ເປັນລັກ ສະນະຟາມແມ່ນເກີດຂຶ້ນຫຼາຍໃນທ້ອງຖິ່ນ⁹.

• ການເຕີບໂຕທາງດ້ານການຊົມໃຊ້ຕໍ່ຫົວຄົນ ລະດັບການຊົມໃຊ້ ຕໍ່ຫົວຄົນຂອງປະຊາຊົນລາວແມ່ນມີການເຕີບໂຕເປັນລຳດັບ ເລີ່ມ ແຕ່ສົກປີ 1992-1993 ເປັນຕົ້ນມາ. ອັດຕາການເຕີບໂຕຂອງຄົວ ເຮືອນທີ່ມີລະດັບການຊົມໃຊ້ສູງກວ່າເສັ້ນຄວາມທຸກຍາກ ແມ່ນສູງ ກວ່າອັດຕາການເຕີບໂຕຂອງຄົວເຮືອນທີ່ມີລະດັບການຊົມໃຊ້ຕໍ່າ ກວ່າເສັ້ນຄວາມທຸກຍາກ. ຈາກທ່າແຮງເສດຖະກິດທີ່ມີການຂະຫຍາຍ ຕົວຕະຫລອດໄລຍະທີ່ຜ່ານມາສົ່ງຜົນໃຫ້ປະຊາຊົນມີລາຍໄດ້ທີ່ ຂຶ້ນເປັນກ້າວໆ. ສົ່ງຜົນກ່າວນີ້, ກາຍເປັນບັດໄຈໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນ ເຮັດໃຫ້ອັດຕາຄວາມທຸກຍາກ ໂດຍລວມຫລຸດລົງ. ການຊົມໃຊ້ສະເລ່ຍ ຕໍ່ເດືອນຂອງຄົວເຮືອນແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນໂດຍສະເລ່ຍ 14,8% ຕໍ່ປີ, ໃນນັ້ນຕົວເມືອງເພີ່ມຂຶ້ນປະມານ 12% ແລະ ຊົນນະບົດແມ່ນ 16,4%. ແຂວງທີ່ມີການຊົມໃຊ້ຂອງຄົວເຮືອນເພີ່ມຂຶ້ນສູງສຸດແມ່ນແຂວງ ໄຊຍະບູລີ ເພີ່ມຂຶ້ນເຖິງ 22.5% ຕໍ່ປີ (ຫລື 2,8 ເທື່ອ ໃນປີ 2007- 2008 ເມື່ອທົບໃສ່ປີ 2002-2003), ເຊິ່ງເພີ່ມຂຶ້ນສູງກວ່າລະດັບສະເລ່ຍຂອງທົ່ວປະເທດ.

• ການສຸມໃສ່ໃນການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຢູ່ທ້ອງຖິ່ນ ການຈັດ ສ້າງບັນດາໂຄງການທີ່ສຸມໃສ່ວຽກງານພັດທະນາຊົນນະບົດ ແລະ ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກໃນລະດັບແຂວງ ໂດຍສະເພາະແມ່ນເຂດຈຸດສຸມ ບູລິມະສິດ ໃນໄລຍະຜ່ານມາເຫັນວ່າມີການເຕີບໂຕຫລາຍ. ບັນດາຂະແໜງ ການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນໄດ້ອະນຸມັດທຶນຂຶ້ນໃນວຽກງານພັດທະນາ ຊົນນະບົດ ແລະ ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກກໍ່ຄືການສ້າງບ້ານ ແລະ ກຸ່ມ ບ້ານພັດທະນາໃນແຕ່ລະປີປະມານ 300-350 ກວ່າຕື້ກີບ, ສະເພາະສົກປີ 2008-2009 ມີເຖິງ 296 ຕື້ກີບ, ລວມມີ 440 ໂຄງການ, ໃນນັ້ນລັດຖະບານ ຈັດສັນສະເພາະມີ 36 ຕື້ກີບ ແລະ 164 ໂຄງການ¹⁰. ຈາກທ່າແຮງດັ່ງກ່າວ ນີ້ໄດ້ເຮັດໃຫ້ອັດຕາຄວາມທຸກຍາກໃນແຕ່ລະແຂວງ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະ ເທດມີການຫລຸດລົງຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ.

⁹ໂຮງຮັກໂຮງງານ-ໂຮງຮັກໂຮງງານຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ຂະໜາດນ້ອຍ ທີ່ມີຈຳນວນອາວຸກ ຈາກ 10 ຫາ 50 ອາວຸກ ມີ 207 ຕື້ກີບ ປີ 2007/2008
¹⁰ໂຮງຮັກໂຮງງານ-ໂຮງຮັກໂຮງງານຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ຂະໜາດນ້ອຍ ທີ່ມີຈຳນວນອາວຸກ ຈາກ 10 ຫາ 50 ອາວຸກ ມີ 207 ຕື້ກີບ ປີ 2008

• ການພັດທະນາຊຸມນະບົດ: ແມ່ນວົກທົ່ວສຳຄັນ ແລະ

ເປັນວົກທົ່ວລະດັບສູງ ມີມະສິດຈຸດສູງ ມີໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ -ສັງຄົມ ລະດັບພາກພື້ນ. ໃນໄລຍະຜ່ານມາລັດຖະບານໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ສະໜັບສະໜູນ ອຸດສາຫະກຳຂະໜາດນ້ອຍໄປຄົງຄູ່ກັບການສ້າງວົກເຮັດງານທຳ, ປັບປຸງ ແລະສົ່ງເສີມລະບົບເຄື່ອນຂ້າງການຂົນສົ່ງແລະສື່ສານ ແລະ ປັບປຸງເງື່ອນໄຂການດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນ ໃນເຂດຊຸມນະບົດ ໂດຍ ຜ່ານ

ການຊຸກຍູ້ການຜະລິດແບບຄອບຄົວຫັນໄປສູ່ການຜະລິດແບບສົນຄ້າ ແລະ ຕະຫຼາດ, ການສ້າງເງື່ອນໄຂ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ບໍ່ມີຄວາມສາມາດໃນການປະກອບອາຊີບ ແລະ ດຳເນີນທຸລະກິດ ແມ່ນໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງກວ້າງຂວາງລວມທັງ ການຕອບສະໜອງສິນເຊື້ອ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ. ໃນສົກປີ 2007-2008 ອັດຕາສ່ວນຂອງບ້ານທີ່ມີຕະຫຼາດ 51%. ນອກຈາກນີ້, ກໍ່ໄດ້ມີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍທີ່ດິນ, ການມອບກຳມະສິດ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ຍາວນານໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນຜູ້ເຮັດການຜະລິດ ເພື່ອພັດທະນາປ່າແລະປູກໄມ້ໄລຍະຍາວ. ໃນສົກປີ 2007-2008 ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ 95%

ຂອງຄົວເຮືອນທັງໝົດແມ່ນເປັນເຈົ້າຂອງທີ່ດິນ. ທັງໝົດນັ້ນໄດ້ ເຮັດໃຫ້ຄວາມທຸກຍາກຢູ່ເຂດຊຸມນະບົດແມ່ນຫຼຸດລົງຈາກ 37,6% ໃນສົກປີ 2002-03 ມາເປັນ 31,7% ໃນສົກປີ 2007-2008. ການເຂົ້າເຖິງລະບົບພື້ນຖານໂຄງລ່າງທີ່ຈຳເປັນກໍ່ໄດ້ຮັບ ການປັບປຸງດີຂຶ້ນເປັນກ້າວໆ ເປັນຕົ້ນແມ່ນຈຳນວນບ້ານທີ່ມີໂຮງຮັບປະຖົມໃນບ້ານ ແມ່ນ ເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 79% ໃນສົກປີ 2002-2003 ມາເປັນ 89% ໃນສົກປີ 2007-2008, ສະເພາະບ້ານໃນເຂດຊຸມນະບົດແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 80% ໃນສົກປີ 2002-2003 ມາເປັນ 91% ໃນສົກປີ 2007-2008, ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ເຮັດໃຫ້ອັດຕາການຮູ້ໜັງສືໂດຍລວມແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 85% ໃນສົກປີ 2002-2003 ມາເປັນ 87% ໃນສົກປີ 2007-2008.

ຄົງຄູ່ກັບການສຶກສາ, ການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການດ້ານສາ ທາລະນະສຸກກໍ່ເພີ່ມຂຶ້ນຊັບຊ້ອນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນຢູ່ເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ. ຈາກຕົວເລກໃນສົກປີ 2007-2008 ຊື່ໃຫ້ເຫັນວ່າ 66% ຂອງບ້ານແມ່ນມີຖົງຢາ ຫຼື ຊຸດເຄື່ອງມືປະຈຳບ້ານ ທົບໃສ່ສົກປີ 2002-2003 ມີພົງແຕ່ 36%. ນອກຈາກນີ້ການເຂົ້າເຖິງພື້ນຖານໂຄງລ່າງອື່ນໆ ໃນເຂດຊຸມນະບົດ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນການນຳໃຊ້ໄຟຟ້າແມ່ນມີການ ເພີ່ມຂຶ້ນຫຼາຍທົບໃສ່ສົກປີ 2002-2003 ແມ່ນລື່ນ ຄາດໝາຍປະມານ 50%. ທາງດ້ານສຸຂະອານາໄມກໍ່ເຫັນໄດ້ຊັດເຈນວ່າ 78% ຂອງຄົວເຮືອນທັງໝົດແມ່ນສາມາດເຂົ້າເຖິງນ້ຳສະອາດ.

ອົງກອນຂອງການໜີ້ໄຫວລັດຖະບານໄດ້ໃຫ້ຄວາມສຳຄັນ ແລະ ຖືເປັນວົກ ບູລິມະສິດໃນໄລຍະຜ່ານມາ. ສະເພາະໄລຍະປີ 2001-2005 ໄດ້ອະນຸມັດທຶນ ທັງໝົດເຊິ່ງໃນຂະແໜງການສາທາລະນະສຸກ 96 ຕື້ກີບລວມມີ 15 ໂຄງການ, ໃນນັ້ນ 12 ໂຄງການ ແມ່ນກ່ຽວກັບການພັດທະນາດ້ານສຸຂະພາບ ແລະ ຄຸນນະພາບຊີວິດຂອງປະຊາຊົນ, 3 ໂຄງການ ແມ່ນກ່ຽວກັບການ ກໍ່ສ້າງລະບົບການເງິນທຶນຄັບຄູ, ໂຄງການປັບປຸງກົນໄກ, ສ້າງກົດລະ ບົບ ແລະ ກົດໝາຍເພື່ອສຸຂະພາບ¹². ຈາກບົດລາຍງານສະຖິຕິປະຈຳປີ 2008 ສະແດງໃຫ້ເຫັນອີກວ່າຈຳນວນໂຮງໝໍ, ສູກສາລາ, ຈຳນວນແພດ ແລະ ພະຍາບານ ແມ່ນມີການເພີ່ມຂຶ້ນໃນແຕ່ລະປີເຊິ່ງສົ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ອັດຕາການ ຕາຍລວມ, ອັດຕາການຕາຍຂອງແມ່, ອັດຕາການຕາຍຂອງເດັກຫລຸດລົງຕາມ ລຳດັບ. ຈາກບັນດາບັດໄຈເຫລົ່ານີ້ ເຮັດໃຫ້ມາດຖານຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງປະຊາຊົນໄດ້ຮັບການປັບປຸງດີຂຶ້ນ.

- ການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງເພື່ອແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງທີ່ຈຳເປັນຢູ່ຊຸມນະບົດ ເພື່ອບໍລິການຮັບໃຊ້ສັງຄົມ ແລະ ການຜະລິດຂອງປະຊາຊົນເປັນຕົ້ນແມ່ນເສັ້ນທາງ, ລະບົບໂທລະ ຄົມມະນາຄົມ, ໄຟຟ້າ ແລະ ອື່ນໆໄດ້ຮັບການພັດທະນາຂຶ້ນ. ໃນປີ 2008 4.923 ບ້ານ ແມ່ນມີເສັ້ນທາງທົ່ວໄດ້ 2 ລະດູ, ໃນທຸກໆເມືອງ ແລະ ປະມານ 60% ຂອງບ້ານທັງໝົດແມ່ນສາມາດຕິດຕໍ່ທາງໂທລະສັບໄດ້ ແລະ ປະມານ 49% ຂອງບ້ານທັງໝົດສາມາດຊົມໃຊ້ໄຟຟ້າ¹³. ນອກຈາກນີ້, ຂະແໜງ ພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ກໍ່ມີຜົນກະທົບທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມຕໍ່ ການພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ ແກ້ໄຂລົບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ຂອງປະຊາ ຊົນຢູ່ບໍລິເວນເຂດສຳປະທານ ແລະ ບໍລິເວນເຂດພັດທະນາຂອງໂຄງການ ຕ່າງໆເປັນຕົ້ນແມ່ນການຈັດສັນອາຊີບ ແລະ ການຕັ້ງຖິ່ນຖານຄົງ ທຶນ, ການສ້າງວັກເຮັດງານທຳ, ກິດຈະກຳສ້າງລາຍຮັບຂອງປະຊາຊົນ, ກໍ່ຄື ການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ວັດທະນະທຳ - ສັງຄົມອື່ນໆເຊັ່ນ: ໂຄງການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນໄຟຟ້ານ້ຳເຕີນ 2, ໂຄງການ ນ້ຳງື່ມ 2, ໂຄງການຂຸດຄົ້ນບູຮຸ້ນອຳເພີໂປນ ແລະ ໂຄງການອື່ນໆ. ທັງໝົດ ເຫລົ່ານີ້ ລ້ວນແລ້ວແຕ່ເປັນເງື່ອນໄຂທີ່ເອິ້ອອຳນວຍໃຫ້ ແກ້ໄຂການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ.

- ການເຕີບໂຕຂອງປະຊາກອນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄວາມທຸກຍາກ ຂະໜາດ ຂອງພົນລະເມືອງ ແລະ ການເຕີບໂຕຂອງພົນລະເມືອງ ແມ່ນຕິດພັນ ຢ່າງສະໜິດແໜ້ນກັບການພັດທະນາ. ຈາກຜົນການ ສຳຫລວດການຊົມໃຊ້

¹² ອັດຕາການຕາຍຂອງເດັກ 2.5 ປີຕໍ່ 1000 ຜູ້ໄດ້ເຮັດການປຸງແຕ່ງປາກົດຕໍ່ ປີ 2001-2005. ປີ 2001-2005. ປີ 2001-2005. ປີ 2001-2005.

¹³ ອັດຕາການຕາຍຂອງເດັກ 2.5 ປີຕໍ່ 1000 ຜູ້ໄດ້ເຮັດການປຸງແຕ່ງປາກົດຕໍ່ ປີ 2001-2005. ປີ 2001-2005. ປີ 2001-2005. ປີ 2001-2005.

ແລະ ການໃຊ້ ຈ່າຍຂອງຄົວເຮືອນໄດ້ ສະແດງໃຫ້ ເຫັນວ່າ ຄົນທຸກສ່ວນ ຫລາຍ ແມ່ນ ອາໄສຢູ່ ໃນຄົວເຮືອນທີ່ ມີ ຂະໜາດໃຫຍ່ ແລະ ມີ ອັດຕາການ ເອີ້ນ ອຍອື່ງ ສູງກວ່າ ຄົນບໍ່ ທຸກ. ຈາກການສຳຫລວດພົບລະເມືອງ ແລະ ທີ່ ຢູ່ ອາໄສປີ 2005 ພົບວ່າ ອັດຕາສ່ວນຂອງຄົວເຮືອນຂະໜາດໃຫຍ່ ໃນ ສປປ ລາວ ແມ່ນ ຫລຸດລົງຕາມລຳດັບແຕ່ ປີ 1985-2005. ຢູ່ ໃນ 47 ເມືອງ ບູລິມະສິດເຫັນວ່າ ຈາກສົກປີ 1992-1993 ຫາສົກປີ 1997-1998 ຄວາມທຸກຍາກ ແມ່ນ ເພີ່ມຂຶ້ນໄປ ພ້ອມກັບການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງ ຂະໜາດຂອງຄົວເຮືອນ ແລະ ໄລຍະຕໍ່ມາ ນັບແຕ່ ສົກປີ 1997-1998 ຫາສົກ ປີ 2002-2003 ການຫລຸດລົງຂອງຄວາມທຸກຍາກ ແມ່ນ ຫລຸດລົງພ້ອມກັບ ການຫລຸດລົງຂອງຂະໜາດຄົວເຮືອນ¹⁴ ແລະ ໃນສົກປີ 2007-2008 ກໍ່ ເຊັ່ນ ກັນ ¹⁵. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ຍັງຢູ່ໃນໃຫ້ ເຫັນວ່າ ການເຕີບໂຕຢ່າງຊ້າໆ ຂອງພົບລະເມືອງ ແມ່ນ ມີຄວາມສຳຄັນໃນການຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ.

[2]. ການພັດທະນາເຂດຈຸດສ,ມ

ຜ່ານມາລັດຖະບານ ໄດ້ ເອົາໃຈໃສ່ ໃນການບໍ່ ບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງປະຊາຊົນໃນເຂດຈຸດ ສ,ມພັດທະນາ 6 ເຂດຂອງສູນກາງເຊັ່ນ: ເມືອງໄຊສົມບູນ ແຂວງວັງຈັນ (ເຂດສ,ມຜາລະແວກ, ຈຸດສ,ມເມືອງອ່າວ, ຈຸດສ,ມເມືອງອ້ອມ, ຈຸດສ,ມວ່ອງແຈ້ງ), ແຂວງຊຸບົງຂວາງ (ຈຸດສ,ມສັນຫຼວງເມືອງຄູນ ແລະ ຈຸດສ,ມນ້ຳເມືອງຜາໄຊ), ໃນບັນດາເຂດຈຸດສ,ມດັ່ງກ່າວ ແມ່ນໄດ້ ສ,ມໃສ່ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວັດ ງານກໍ່ສ້າງຮາກຖານການເມືອງ, ການບັງຄັບຄວາມສະຫງົບ, ການຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມການ ຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນ ແລະ ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງຊຸດນະບົດ ເຮັດໃຫ້ ເກີດມີກຸ່ມ ການຜະລິດ ແລະ ກຸ່ມທ່ຽວນັບຖືບຸກຄົນ; ຢູ່ ແຂວງຈຳປາສັກ, ແຂວງອັດຕະປື, ແຂວງເຊກອງ ແລະ ແຂວງຫົວພັນ ເຊິ່ງໄດ້ ມີການຈັດສັນງົບປະມານໃຫ້ແກ່ ເຂດດັ່ງກ່າວທັງໝົດ 81 ຕື້ກີບ, ໂດຍສ,ມໃສ່ ການຈັດສັນບ້ານ , ກຸ່ມບ້ານ ແລະ ສ້າງອາຊີບຄົງທີ່ໃຫ້ ປະຊາຊົນ; ກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງຈຳນວນນຶ່ງ ເຊັ່ນ: ຖະໜົນຫົນທາງ, ໂຄງລ່າງກະສິກຳ, ສຶກສາ, ສາທາ ເພື່ອສ້າງເງື່ອນໄຂເອື້ອອຳນວຍໃນການ ດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນ; ຊຸກຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມການຜະລິດເປັນສິນຄ້າຂອງປະຊາຊົນ, ບູລະນະ ແລະ ບໍ່ ບປຸງກົງຈັກອຳນາດການປົກຄອງຢູ່ ທ້ອງຖິ່ນຮາກຖານ ໃຫ້ ມີຄຸນນະພາບໃຫມ່, ມີຄວາມປອດ

¹⁴⑥Ⓜ-134"-234- 134--20-134£34-£34'ê÷j-34j-Ã- l-- i34,, -ñ®-Á³È-À©-ê%²14² 134-À©-2-1²CE134--ÍÐ©°È°-- £,34'ê÷j-34j-Ã- 15 - °È³4--34. 1-1½«ò²ò-Á¹È²-S34©, £½-½-jç'½-j34--Á°-134- Ái½ j34--ið²êò--
¹⁵134--£34©-£½-À-À©²²³¹-34j-134--lç-Í,© Leçs4 - ó 2007/08. jö´«ò²ò-, j½S,²-Á°-134- Ái½ j34--ið²êò-.

ໃສອັນໄດ້ ເຮັດໃຫ້ ຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງປະຊາຊົນ ດີຂຶ້ນເທື່ອ ອລະກ້າ ວ.

3.3.2. ດ້ານການສຶກສາ ແລະ ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ

ໃນໄລຍະຜ່ານມາ ສັງເກດເຫັນວ່າ ວົງການການສຶກສາໄດ້ ສືບຕໍ່ ປັບປຸງ ຕາໜ່າງການສຶກສາ ແລະ ຂະຫຍາຍໂຮງຮຽນລະບົບສາມັນສຶກສາ ໄປ ສູ່ ທ້ອງຖິ່ນ ແຂດຫ່າງໄກສອກຫລີກ ໂດຍສະເພາະກໍ່ ແມ່ນຢູ່ ບັນດາ ເມືອງ ທຸກຍາກ. ພ້ອມກັນນັ້ນ ກໍ່ໄດ້ ມີການຍົກລະດັບໃຫ້ ຄູ່ສອນ ທີ່ ຍັງ ບໍ່ ທັນໄດ້ ມາດຖານ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ຄູ່ຜູ້ ທີ່ ຢູ່ ແຂດຫ່າງໄກ ສອກຫລີກ, ແຂດທີ່ ຂາດແຄນຄູ່ ມາຍົກລະດັບໃນລະບົບຕໍ່ເນື່ອງ ຢູ່ ຕາມສະຖາບັນ ສ້າງຄູ່ ໃຫ້ ຫລາຍຂຶ້ນ ເພື່ອ ເປັນການແນໃສ່ ຮັບປະກັນ ເຮັດໃຫ້ ຄູ່ ນະພາບຂອງການສຶກສາ ມີການຫັນປ່ຽນເທື່ອ ອລະກ້າ ວ.

ການຂະຫຍາຍໂຮງຮຽນລັດ ວັດ ແລະ ອະນຸບານ ເພີ່ມຂຶ້ນ ຈາກ 969 ແຫ່ງ ໃນປີ 2005 ມາເປັນ 1.284 ແຫ່ງ ໃນປີ 2009 ເພີ່ມຂຶ້ນ 315 ແຫ່ງ ຄິດສະເລ່ຍເພີ່ມຂຶ້ນປີລະ 3% ເຮັດໃຫ້ ອັດຕາການ ເຂົ້າຮັບ ຂອງເດັກໃນເກນອາຍຸ 3-4 ປີ ບັນລຸໄດ້ 14,6% (ຄາດໝາຍຂອງການສຶກສາ ເພີ່ມທຸກຄົນ ຫຼື EFA ແມ່ນ 10,4% ໃນສົກຮົບປີ 2009-2010) ແລະ ອັດຕາການເຂົ້າຮັບ ຂອງເດັກອາຍຸ 5 ປີ ບັນລຸ 36,7% (ຄາດໝາຍຂອງການສຶກສາ ເພີ່ມທຸກຄົນ ຫຼື EFA ແມ່ນ 27,4% ໃນສົກຮົບປີ 2009-10). ໂຮງຮຽນປະຖົມໄດ້ ເພີ່ມຈາກ 8.573 ແຫ່ງ ໃນປີ 2005 ມາເປັນ 8.968 ແຫ່ງ ໃນສົກປີ 2009-2010, ເພີ່ມຂຶ້ນຈຳນວນ 395 ແຫ່ງ, ອັດຕາການເຂົ້າຮັບຊັ້ນປະຖົມ ເພີ່ມຈາກ 84,2% ໃນປີ 2005-2006 ມາເປັນ 93% ໃນສົກປີ 2009-2010 (ຄາດໝາຍ ຂອງການສຶກສາ ເພີ່ມທຸກຄົນ ຫຼື EFA ແມ່ນ 88,8% ໃນສົກຮົບປີ 2009-2010). ເຊິ່ງສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ ສະແດງເຖິງຄວາມພະຍາຍາມຂອງລັດຖະບານໃນການ ຂະຫຍາຍໂອກາດໃຫ້ ພົນລະເມືອງລາວທັງຍິງ ແລະ ຊາຍ ບໍ່ ວ່າ ຢູ່ ແຂດຕົວ ເມືອງ ຫລື ແຂດຊົນນະບົດ ຫ່າງໄກສອກຫລີກ ໃຫ້ ມີໂອກາດເຂົ້າເຖິງການ ສຶກສາ ຊັ້ນປະຖົມ ຢ່າງທົ່ວເຖິງກັນ. ຄວບຄູ່ ກັບການພັດທະນາວົງການ ການສຶກສາກ່ອນໄວຮຽນ ແລະ ການສຶກສາຊັ້ນປະຖົມແລ້ວ ອຳນາດການ ປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ກໍ່ ຄຶ ຊຸມຊົນໄດ້ ພ້ອມກັນພັດທະນາການສຶກສາ ຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາ ຢ່າງແຂງແຮງ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນການປະຕິບັດ ຍຸດທະສາດການປະຕິຮູບລະບົບ ການສຶກສາແຫ່ງຊາດ ຈາກ 5+3+3 ເປັນ 5+4+3, ໄດ້ ຍົກລະດັບຄູ່ສອນທີ່ ຍັງ ບໍ່ ທັນໄດ້ ມາດຖານ ຢູ່ ສະຖາບັນ ສ້າງຄູ່ ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ປະຈຸບັນ ມີຄູ່ສອນທີ່ ວ່າປະເທດ 58.404 ຄົນ ເພີ່ມຂຶ້ນ 34% ທົ່ວ ໃສ່ປີ 2005. ນອກນັ້ນ ບັນດາສະຖາບັນອາຊີວະສຶກສາ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລ ກໍ່ໄດ້ ມີ ການຂະຫຍາຍເພີ່ມຂຶ້ນ ຢ່າງບໍ່ ອັນເປັນຕົ້ນ:

ມະຫາວິທະຍາໄລ ສຸພານຸວົງ (ຫຼວງພະບາງ), ມະຫາວິທະຍາໄລສະຫວັນນະເຂດ,

ມະຫາວິທະຍາໄລວິທະຍາສາດການແພດ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລຈຳປາສັກ
 ປະຈຸບັນມີສະຖາບັນການສຶກສາຊັ້ນສູງ 154 ແຫ່ງ ມີນັກສຶກສາ 122.026
 ຄົນ. ລັດຖະບານໄດ້ມີການລົງທຶນໂດຍໄດ້ນຳໃຊ້ງົບປະມານລາຍຈ່າຍຂອງ
 ລັດຖະບານເຂົ້າໃສ່ຂະແໜງການສຶກສາເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 11,63% ປີ 2005 ມາ
 ເປັນ 13,21% ໃນປີ 2009.

ອັນພື້ນເດັ່ນແມ່ນພາກເອກະຊົນໄດ້ປະກອບສ່ວນເຂົ້າ
 ໃນການພັດທະນາການສຶກສານັບມື້ນັບເພີ່ມຂຶ້ນ.
 ການລົບລ້າງຄວາມບໍ່ຮູ້ໜັງສືໃຫ້ເປົ້າໝາຍຕ່າງໆດຳ
 ເນີນໄປເປັນປົກກະຕິ,
 ມາຮອດປະຈຸບັນທົ່ວປະເທດມີຜູ້ຮູ້ໜັງສືເພີ່ມຂຶ້ນ.

3.3.3. ດ້ານສາທາລະນະສຸກ

ໄດ້ສືບຕໍ່ປະຕິບັດນະໂຍບາຍເບື້ອງແຍງ ແລະ ບັບປຸງສຸຂະພາບຂອງ
 ປະຊາຊົນຕາມທິດຖືເອົາວິກາງານການປ້ອງກັນພະຍາດເປັນຕົ້ນຕໍ, ການ
 ປຶ້ນປົວເປັນສຳຄັນ, ຕາໜ່າງສາທາລະນະສຸກໄດ້ຮັບ
 ການຂະຫຍາຍຕົວໄປພ້ອມກັບການບໍ່ລຽບສ້າງແພດໝໍລະດັບຕ່າງໆເພີ່ມ
 ຂຶ້ນໃນແຕ່ລະປີ, ເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນໄດ້ຮັບການບໍລິການສາທາລະນະສຸກ
 ຂຶ້ນພື້ນຖານຢ່າງກວ້າງຂວາງແລະມີຄຸນນະພາບດີຂຶ້ນ. ອາຍຸ
 ຍືນສະເລ່ຍປະມານ 64,7 ປີ (ແມ່ຍິງປະມານ 66,7 ປີ, ຜູ້ຊາຍປະມານ 62,7
 ປີ). ສູ້ຊົນໃຫ້ປະຊາຊົນເຖິງແລະໄດ້ຮັບການບໍລິການ
 ສາທາລະນະສຸກຂຶ້ນພື້ນຖານກວ້າງຂວາງແລະມີຄຸນນະພາບ, ໄດ້ຮັບການ
 ບັບປຸງທາງດ້ານຮ່າງກາຍ ແລະ ຈິດໃຈ. ຕາໜ່າງສາທາລະນະສຸກໄດ້ສືບຕໍ່
 ຮັບການບັບປຸງແລະຂະຫຍາຍຕົວໃນຊັ້ນນະບົດ ແລະ ເຂດຕ່າງໆໂກສອກຫລັກ
 ຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ, ການບຳລຸງສ້າງພະ
 ນັກງານແພດໝໍລະດັບຕ່າງໆເພີ່ມຂຶ້ນ, ປະຈຸບັນມີແພດໝໍທັງໝົດ
 9.861 ຄົນ ເພີ່ມຂຶ້ນ 2.897 ຄົນ, ສຸກສາລາໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 813
 ແຫ່ງ; ນອກຈາກນັ້ນ, ກໍ່ໄດ້ສຳເລັດການກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງສາທາລະນະສຸກ
 ຈຳນວນຫນຶ່ງ ເປັນຕົ້ນ: ສູນວິໄຈ, ໂຮງໝໍເມືອງ; ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ການ
 ກໍ່ສ້າງບ້ານສາທາລະນະສຸກແບບຢ່າງຕາມ 8 ເນື້ອໃນ
 ຂອງການຮຸກຮານສຸຂະພາບຂັ້ນຕົ້ນໃນຂອບຂອງການສ້າງບ້ານ ແລະ
 ກຸ່ມບ້ານພັດທະນາ; ແພດໝໍ ແລະ
 ພະຍາບານກໍ່ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມໃນພາກທິດສະດີ ແລະ ພາກ
 ການປະຕິບັດຕົວຈິງໃນການບໍລິການຮັບໃຊ້ປະຊາຊົນ
 ພ້ອມທັງມີຈົນຍາບັນໃນການປຶ້ນປົວ, ການສຶກ ຢາ ແລະ
 ຢອດຢາກຸນພະຍາດໃຫ້ແມ່ຍິງແລະເດັກນ້ອຍ ບັນລຸໄດ້ 71%
 ທົ່ວໃສ່ເປົ້າໝາຍຕົວຈິງ; ການສຸຂະສຶກສາ ແລະ
 ໄພສະນາການພາຍຫລັງໄພນຳຖ້ວມກໍ່ໄດ້ຮັບການເອົາໃຈໃສ່ຫລາຍຂຶ້ນ;
 ການສະຫນອງນຳສະອາດບັນລຸໄດ້ 78%;
 ອັດຕານຳໃຊ້ວິດຖ່າຍຂອງປະຊາຊົນບັນລຸໄດ້ 52%;
 ອັດຕານຳໃຊ້ວິດຖ່າຍຂອງໂຮງຮຽນບັນລຸໄດ້ 48%;

ສາມາດສະຫນອງມູນຖານອັນຍືນຍົງໃຫ້ປະຊາຊົນໃນເຂດສ່ວນຕ່າງໆໄດ້ 1,6 ລ້ານຄົນ; ເຮົາໃຈໃສ່ຕ້ານ ແລະ ປ້ອງກັນການແຜ່ພະຍາດໂລກເອດ ໃຫ້ກຸ່ມເບື້ອງໝາຍ ໂດຍສະເພາະກຸ່ມສາວບໍລິການໄດ້ເຂົ້າເຖິງ ການບໍລິການ ແລະ ປ້ອງກັນເຖິງ 80%; ອັດຕາການຕິດເຊື້ອຫຼຸດລົງຕໍ່າກວ່າ 1%; ອັດຕາການປິ່ນປົວວັນນະໂລກປອດບັນລຸໄດ້ 92%; ອັດຕາການເປັນໄຂ້ຍຸງກໍ່ໄດ້ຫຼຸດລົງຫຼາຍພໍສົມຄວນໃນໄລຍະຜ່ານມາ. ໄດ້ຂະຫຍາຍຕາຫນ່າງກອງທຶນ ປະກັນສຸຂະພາບຊຸມຊົນ ມາຮອດປະຈຸບັນມີທັງຫມົດ 9 ແຂວງ, 20 ເມືອງ, ກວມເອົາ 934 ບ້ານ, ມີ 19.211 ຄອບຄົວ, ມີສະມາຊິກຫລືຜູ້ປະກັນຕົນທັງຫມົດ 111,6 ພັນຄົນ ແກ້ໄຂບັນຫາ 3,7% ຂອງປະຊາຊົນເບື້ອງໝາຍ (3 ລ້ານຄົນ) ແລະ 1,8% ຂອງປະຊາຊົນທີ່ອາໄສພາຍນອກ. ລະບົບເຮັດວຽກ ແລະ ເຕືອນໄພລ່ວງຫນ້າການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດສາມາດຕິດຕາມ ແລະ ໂຕ້ຕອບການລະບາດ ຂອງພະຍາດໄຂ້ຫວັດສັດປີກ 2 ຄັ້ງ ແລະ ໄຂ້ຫວັດໃຫຍ່ສາຍພັນໃຫ້ມ H1N1 ໄດ້ຢ່າງທັນການ.

3.3.4. ດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ

ປະກາດໃຊ້ກົດຫມາຍຊັບສິນທາງບັນຍາ, ກົດຫມາຍມາດຕະຖານການຂົນທະນາບັນຍາ ແລະ ກົດຫມາຍ ໄພ, ປະກາດໃຊ້ມາດຖານແຫ່ງຊາດ ດ້ານຜະລິດຕະພັນວັດຖຸກໍ່ສ້າງ, ຜະລິດຕະພັນອາຫານ ແລະ ກະສິກໍາ ຈໍານວນ 6 ມາດຖານ. ສໍາເລັດການຄົ້ນຄວ້າບຸກເຊື້ອຈຸລິນຊີ ແລະ ທົດລອງບຸກເຊື້ອໃສ່ໄມ້ ເກດສະຫນາ, ການສ້າງລະບົບການບໍລິຫານລັດແບບເອເລັກໂຕນິກ ສໍາເລັດ 40%, ສ້າງສູນບໍລິການຂໍ້ມູນຂ່າວສານແບບເອເລັກໂຕນິກ ໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ 11 ແຫ່ງ, ສ້າງໂປຣແກຣມລະບົບພາສາລາວ ໃນຄອມພິວເຕີ, ສາມາດແກ້ໄຂການຮ້ອງຟ້ອງ ສົດທາງຊັບສິນທາງບັນຍາ ໄດ້ຈໍານວນ 20 ກໍລະນີ ແລະ ໄດ້ທຳລາຍສິນຄ້າບໍ່ຮ່ວມແບງ. ສໍາເລັດການຄົ້ນຄວ້າການນຳໃຊ້ນໍ້າມັນພືດທີ່ໃຊ້ແລ້ວມາໃຊ້ໃນ ເຄື່ອງຈັກກາຊວນ. ນອກຈາກນີ້

ຍັງໄດ້ສໍາເລັດການຕິດຕັ້ງເສົາຮັບສັນຍານ Wimax ຢູ່ບັນດາແຂວງ ໄດ້ 16 ເສົາ, ເຊິ່ງຄາດວ່າໂຄງການບໍລິຫານລັດ ແບບເອເລັກໂຕນິກຈະໃຫ້ສໍາເລັດ ແລະ ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ ໃນເດືອນ 6 ປີ 2009, ສໍາເລັດການກໍ່ສ້າງຫ້ອງການສວນອຸທິຍານວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ ຢູ່ ແຂວງບໍລິຄໍາໄຊ (ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງລັດຖະບານລາວ ແລະ ລັດຖະບານອິຕາລີ).

3.3.5. ດ້ານຊັບພະຍາກອນ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

ໄດ້ສຸມໃສ່ການປັບປຸງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ສ້າງບຸກຄະລາກອນເພື່ອ ເຮັດຫນ້າທີ່ຄຸ້ມຄອງມະຫາພາກຕົວຕົນກຸ່ມກໍາແນ ໃສ່ຮັບປະກັນການພັດທະນາເສດຖະກິດໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ ດ້ວຍຈັງຫວະ ການເຕີບໂຕທີ່ໄວຕິດພັນກັບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳ ມະຊາດ ຢ່າງສົມເຫດສົມຜົນ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ;

ໄດ້ລິເລີ່ມວຽກງານການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າແບບປະສົມ
ປະສານ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ທີ່ສອດຄ່ອງ ກັບການຮ່ວມມືກັບບັນດາປະ
ເທດພາຄີສັນຍາແມ່ນໍ້າຂອງ 1995 ວ່າດ້ວຍການພັດທະນາອ່າງແມ່ນໍ້າ
ແບບຍືນຍົງ ໂດຍຜ່ານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາແຜນງານຫຼັກ
ນອນຢູ່ໃນແຜນຍຸດທະສາດ 2009-10 ຂອງຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງ
ສາກົນ ແລະ ບັນດາປະເທດຄູ່ເຈລະຈາໃນອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງຕອນເທິງເພື່ອ
ຈຸດປະສົງການພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ອ່າງແມ່ນໍ້າໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ
ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງປະຊາຊາດອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງ.

ຜ່ານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາແຜນງານໃນສີ່ປະເທດສະມາຊິກ
ຊຶ່ງມີບາງຜົນສຳເລັດອັນພົ້ນເດັ່ນຂອງການຮ່ວມ
ມືກັບຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນດັ່ງນີ້:

ໃນແຜນງານພັດທະນາອ່າງ (BDP) ໄດ້ສຳເລັດການສຶກສາສະພາບໃນເຂດ
ອ່າງແມ່ນໍ້າສາຂາຂອງແມ່ນໍ້າຂອງໃນ ສປປລາວ ແລະ ໄດ້ສຳເລັດການສັງ
ລວມບັນດາໂຄງການກ່ຽວກັບການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ໄດ້
ກຳນົດ 9 ໂຄງການບູລິມະສິດໃນລະດັບພາກພື້ນ ແລະ 40 ໂຄງການບູລິມະ
ສິດຢູ່ ສປປ ລາວ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າແບບປະສົມ
ປະສານ.

ແຜນງານສັງແວດລ້ອມ ໄດ້ສຳເລັດການສ້າງບົດລາຍງານຄຸນນະພາ
ບນໍ້າໃນອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ການເກັບຂໍ້ມູນ ແລະ ຂຶ້ນບັນຊີ
ເບື້ອງຕົ້ນກ່ຽວກັບດິນບໍລິເວນນໍ້າໃນທົ່ວອ່າງແມ່ນໍ້າຕອນ
ລຸ່ມ, ໃນຂະນະດຽວກັນ ໄດ້ສຳເລັດການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ 4 ປະ
ເທດສະມາຊິກໃນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າແບບປະສົມປະສານ.

ໄດ້ສຳເລັດການສ້າງຕັ້ງສູນຄຸ້ມຄອງ ແລະ ບັນເທົາໄພນໍ້າຖ້ວມ
ແລະ ການສຶກສາຄຸ້ມຄອງ ນໍ້າຖ້ວມ ໃນບັນດາປະເທດສະມາຊິກ; ສຳ
ເລັດການສັງລວມຂໍ້ມູນຂ່າວສານພູມສາດ ແລະ ການຈຳລອງອຸທົກກະສາດ
ແລະ ສັງລວມຂໍ້ມູນອຸຕຸນິຍົມ-ອຸທົກກະສາດ.

ສຳເລັດການສຳຫຼວດສະພາບການເດີນເຮືອຢູ່ເຂດອັນຕະລາຍຊ່ວງແຕ
ຫຼວງພະບາງຫາ ປາກ ເຊ ແລະ ຫ້ວຍຊາຍ ຫາ ຫຼວງພະບາງ ແລະ
ຕິດຕັ້ງເຄື່ອງໝາຍການເດີນເຮືອ ແລະ ສຳເລັດການ
ປັບປຸງແຜນຍຸດທະສາດການຄຸ້ມຄອງການປະມົງໃນອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ
ອ່າງເກັບນໍ້າພ້ອມທັງສຳຫຼວດແຫຼ່ງຫາປາ.

ນອກນັ້ນ
ຍັງມີແຜນງານຫຼັກໃນການສຶກສາທາງແຮງພະລັງງານໄຟຟ້ານໍ້າຕົກໃນອ່າງ
ອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງ ພ້ອມທັງກຳນົດກອບການສຶກສາການປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ
ແລະ ບຸດແນະນຳ ການສ້າງເຂື່ອນໃນລຳແມ່ນໍ້າຂອງ;
ຂັ້ນຕົ້ນລົງທຶນ ຕັ້ງຖ້ວງອຸປະກອນຂອງກອງເລຂາຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າ
ຂອງສາກົນ ໂດຍການເປັນເຈົ້າພາບຮ່ວມ ລະຫວ່າງ ສປປ ລາວ ແລະ
ຮາດຊະອານາຈັກກຳປູເຈັຍ.

ນອກຈາກໃນກອບການຮ່ວມມືທຶນກ່າວມາແລ້ວ ຍັງມີຜົນສຳເລັດຫຼາຍດ້ານດັ່ງສະແດງອອກລຸ່ມນີ້:

ໄດ້ສືບຕໍ່ສ້າງແລະປັບປຸງກອບນິຕິກຳເພື່ອຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມແລະຊັບພະຍາກອນນໍ້າໂດຍສປປລາວໄດ້ສ້າງຕັ້ງແບບແຫ່ງການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງຂະໜາດໃຫຍ່ ເຊັ່ນ: ໂຄງການເຂື່ອນໄຟຟ້າ ນໍ້າເທີນ 2 ແລະ ໂຄງການຂຸດຄົ້ນແຮ່ທໍາເຊໂປນ ໂດຍຮັບປະກັນຢ່າງຫນັກແຫນ້ນທາງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ສປປລາວໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ກັບປະຊາຄົມໂລກ ໃນການຕໍ່ສູ້ກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ໂດຍໄດ້ສ້າງຄຸ້ມຄອງພູມິພູມສາດແຫ່ງຊາດ ກໍ່ດ້ວຍການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ເພື່ອກຳນົດບັນດາທິດທາງ ແລະ ມາດຕະການຕົວຈິງໃນການປັບຕົວ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ໃນຂະແຫນງການຫລັກຂອງເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ ເຊັ່ນ: ກະສິກໍາ, ປ່າໄມ້, ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ສາທາລະນະສຸກ. ລວມທັງຄຸ້ມຄອງພູມິພູມສາດ ການຍຸດທິການຖ່າຍປ່າຮັດໄຮ່ ແລະ ການປູກປ່າໃຫ້ໄດ້ 70% ໃນປີ 2020 ແລະ ສ້າງລະບົບເຕືອນໄພ ເຊັ່ນ: ສະຖານີຕິດຕາມແຜ່ນດິນໄຫວ ແລະ ສະຖານີຮາດາຕິດຕາມອາກາດ ເພື່ອຮັບປະກັນການປົກປ້ອງຊີວິດ ແລະ ຊັບສິນຂອງປະຊາຊົນ.

ໄດ້ສືບຕໍ່ປັບປຸງຕາຫນ້າສະຖານີອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດເພື່ອພະຍາກອນອາກາດ ຮັບໃຊ້ການພັດທະນາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມເພື່ອເປັນພື້ນຖານແກ່ການສ້າງລະບົບເຕືອນໄພລ່ວງຫນ້າ.

ໃນກອບການຮ່ວມມືເສດຖະກິດອະນຸພາກພື້ນແມ່ນ້ຳຂອງ ໂດຍໄດ້ເປັນເຈົ້າພາບຈັດກອງປະຊຸມສຸດຍອດຜູ້ນຳ ບັນດາປະເທດອະນຸພາກພື້ນແມ່ນ້ຳຂອງ ໃນປີ 2008 ເຊິ່ງໄດ້ຮັບຮອງເອົາແຜນດຳເນີນງານ ວົງຈັບ ແລະ ກຳລັງສືບຕໍ່ປະຕິບັດແຜນງານຮ່ວມມືໃນ 9 ຂະແຫນງການ, ສັນຍາຂຶ້ນສິ່ງຂ້າມແດນໃນ

ກອບການຫຼ່ຽມແລວຂຶ້ນສິ່ງເປັນແລວທາງເສດຖະກິດ. ພ້ອມທັງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານ ຫລັກດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຢ່າງເອົາໃຈໃສ່:

ນອກຈາກນັ້ນ, ກໍ່ຍັງໄດ້ເຮັດຫນ້າທີ່ເປັນຈຸດປະສານງານ ຂອງລັດຖະບານ ໃນການປະຕິບັດ ສິນທິສັນຍາສາກົນ ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມສາກົນຈຳນວນ 6 ສະບັບ ເປັນຕົ້ນ: ສິນທິສັນຍາ ວ່າດ້ວຍການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ປີ 1995, ແລະ ອະນຸສັນຍາກວ້າງໃຈ 2003, ສິນທິສັນຍາສະຕອກໂຮມ ປີ 2006 ແລະ ສັນຍາແມ່ນ້ຳຂອງ 1995.

3.3.6. ດ້ານແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ

[1]. ດ້ານແຮງງານ:

ສຳເລັດການປັບປຸງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍແຮງງານ; ດຳລັດວ່າດ້ວຍຄ່າແຮງງານຕໍ່າສຸດ ໂດຍໄດ້ປັບປຸງ ແຮງງານຕໍ່າສຸດຈາກ 290.000 ກີບ ຂຶ້ນເປັນ 348.000 ກີບ, ປະກາດໃຊ້ດຳລັດວ່າດ້ວຍ ການສ້າງແລະພັດທະນາສົມມຸດຕິຖານ, ສຳເລັດການສ້າງດຳລັດວ່າດ້ວຍການສ້າງຕັ້ງ ແລະ ຄຸ້ມຄອງ ວິສາຫະກິດບໍລິການຈັດຫາງານ, ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງ ແລະ

ການເອົາອັນໂຫວຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ ກວດກາແຮງງານ;
ປັບປຸງຂໍ້ຕົກລົງຂອງລັດຖະມົນຕີ ວ່າການ ກະຊວງແຮງງານ ແລະ
ສະຫວັດດີການສັງຄົມ ວ່າດ້ວຍການອະນຸມັດນໍາເຂົ້າ ແລະ
ນໍາໃຊ້ແຮງງານຕ່າງປະເທດ.

ໄປພ້ອມກັບການປັບປຸງນິຕິກຳ, ຂະແໜງແຮງງານ
ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງຂອງ
ສູນພັດທະນາສົມມຸດແຮງງານຢູ່ແຕ່ລະພາກ.
ປະຈຸບັນມີສູນພັດທະນາສົມມຸດແຮງງານ ແລະ ສູນວິຊາຊີບທັງໝົດ
ຈຳນວນ 153 ແຫ່ງ ເຊິ່ງສາມາດຜຶກສົມມຸດແຮງງານໄດ້ 79.128 ຄົນ, ລື່ນ
ຄາດໝາຍ ແຜນການ 15,14% ແລະ ໄດ້ຈັດຫາວັກເຮັດງານທຳໃຫ້ແຮງງານລາວ
ໄດ້ທັງໝົດ 556.661 ຄົນ ລື່ນຄາດໝາຍທົ່ວໆໄວ້ 2,23%. ໃນນັ້ນ;
ສູນທີ່ຂຶ້ນກັບການຄຸ້ມຄອງຂອງຂະແໜງ ຮສສ ມີ 4 ແຫ່ງ,
ຂຶ້ນກັບພາກສ່ວນອື່ນ ຂອງລັດມີ 57 ແຫ່ງ ແລະ ຂອງເອກະຊົນ ມີ 92
ແຫ່ງ. ພ້ອມນີ້ຍັງໄດ້ພັດທະນາຫລັກສູດການຜຶກ
ເຊິ່ງສາມາດສ້າງປຶ້ມຕຳລາການຮົບການສອນໄດ້ 7 ສາຂາວິຊາຊ່າງຄື :
ຊ່າງສ້ອມແປງ ແລະ ນໍາໃຊ້ຄອມພິວເຕີ, ຊ່າງໄຟຟ້າ, ຊ່າງລົດຍົນ,
ຊ່າງສ້ອມແປງເຄື່ອງເອເລັກໂຕຼນິກ, ຊ່າງໄມ້, ຊ່າງຕັດຫຍິບ ແລະ
ປຸງແຕ່ງອາຫານ ແລະ ໄດ້ພັດທະນາລະດັບການຜຶກຈາກລະດັບ
ເຄື່ອງຊຳນານງານມາເປັນລະດັບຊຳນານງານ ແລະ ປະຈຸບັນ
ກຳລັງພັດທະນາລະດັບ ນາຍຊ່າງເຕັກນິກ, ຊຶ່ງມີໄລຍະຮົບແຕ່ 2 ອາທິດ
ຫາ 3 ປີ; ສະໜອງອຸປະກອນການຮົບ, ການຜຶກງານໃຫ້ມີຄວາມເປັນເອກະພາບ
ແລະ ສອດຄ່ອງກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດແຮງງານເທື່ອລະກ້າວ.

ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ປົກປ້ອງສິດຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ
ແລະຜູ້ອອກແຮງງານຕາມລະບົບ ກົດໝາຍໂດຍການກວດກາການຈັດຕັ້ງ
ປະຕິບັດກົດໝາຍວ່າດ້ວຍແຮງງານ, ສັນຍາແຮງງານໂດຍສະເພາະກ່ຽວກັບ
ເງິນເດືອນ, ຊີ້ວໂມງເຮັດວຽກ ແລະ
ສະຫວັດດີການຢູ່ໃນຫົວໝວຍແຮງງານຕ່າງໆໄດ້ 1.606 ແຫ່ງ,
ເຊິ່ງກວມເອົາຜູ້ອອກແຮງງານທັງໝົດ 98.342 ຄົນ;
ໄກ້ເກ້ຍຂໍ້ຂັດແຍ່ງລະຫວ່າງຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ ແລະ
ຜູ້ອອກແຮງງານໄດ້ຈຳນວນ 141 ກໍລະນີ ຈາກທັງໝົດ 254 ກໍລະນີ, ສາມາດ
ນຳເອົາຜົນປະໂຫຍດມາໃຫ້ຜູ້ອອກແຮງງານທັງໝົດ 1.684 ລ້ານກີບ.

[2]. ສະຫວັດດີການສັງຄົມ:

ປັບປຸງດຳລັດ 178/ນຍ ວ່າດ້ວຍລະບອບປະກັນສັງຄົມພາກລັດ
ມາເປັນດຳລັດ 70/ນຍ, ໂຮມດຳລັດ 71/ນຍ, 194/ນຍ ແລະ 145/ນຍ ເຂົ້າເປັນດຳລັດ
343/ນຍ, ຫັນເອົາມະຕິ 102/ກມສພ ມາເປັນດຳລັດ 241/ນຍ;
ສ້າງຮ່າງດຳລັດວ່າດ້ວຍສິດທິຄົນພິການ, ອອກບົດແນະນຳ

ວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດຳລັດ 70/ນຍ ແລະ ດຳລັດ 343/ນຍ; ອອກລະບົບຊື່ວຽກວ່າກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ

ກອງທຶນປະກັນສັງຄົມແຫ່ງຊາດ; ສຳເລັດແຜນງານແຫ່ງຊາດ ວ່າດ້ວຍການຕ້ານການຄ້າມະນຸດ ແລະ ການຂຸດຄົ້ນທາງເພດເດັກ

ພ້ອມທັງ ດຳລັດລະກຳ 160/ນຍ ວ່າດ້ວຍການຮັບຮອງ ແລະ ປະກາດໃຊ້ ແຜນງານດັ່ງກ່າວ.

ໄດ້ປັບປຸງຜົນປະໂຫຍດລະບອບອຸດໜູນ ໃຫ້ແກ່ພະນັກງານ- ລັດຖະກອນຈາກ 5 ອຸດໜູນ ໃນດຳລັດ 178/ນຍ ມາເປັນ 8 ອຸດໜູນໃນດຳລັດ 70/ນຍ, ປັບປຸງອັດຕາເງິນສົມທົບກອງທຶນປະກັນສັງຄົມເປັນ 16,5% ໃນນັ້ນ: ເງິນສົມທົບຂອງພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ໃນຖານະຜູ້ອອກແຮງງານ ຈາກ 5% ມາເປັນ 8% ແລະ ລັດຖະບານ ໃນນາມຜູ້ໃຊ້ແຮງງານອອກເງິນສົມທົບ 8,5% ຂອງຄັ້ງເງິນເດືອນ ; ປັບປຸງລະບົບບໍລິການປຶ້ມປົວຂອງຜູ້ປະກັນດ້ວຍການຈ່າຍຄ່າ ປຶ້ມປົວຕາມບົນ ແລະ ຖອນເງິນຄືນໄປສູ່ລະບົບການຈ່າຍແບບມອບເໝົາ. ປະຈຸບັນຊາວຜູ້ອອກແຮງງານໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຈາກລະບົບປະກັນສັງຄົມກວມປະມານ 11,74% ຂອງພົນລະເມືອງລາວ.

ຂະຫຍາຍວົງປະກັນສັງຄົມພາກວິສາຫະກິດ ໄປສູ່ແຂວງທີ່ມີເງື່ອນໄຂສະດວກເທື່ອລະກ້າວ ແລະ ຍົກລະດັບຄ່າປະກັນສຸຂະພາບໃຫ້ແທດເໝາະກັບສະພາບການຂະຫຍາຍຕົວຂອງ ງເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ໃນແຕ່ລະໄລຍະໂດຍໄດ້ປັບອັດຕາຄ່າປະກັນສຸຂະພາບ ໃນປີ 2006 ຈາກ 65.000 ກີບ/ຄົນ/ປີ ຂຶ້ນມາເປັນ 85.000 ກີບ/ຄົນ/ປີ ໃນປີ 2009. ກອງທຶນມີການເຕີບໃຫຍ່ ເຂັ້ມແຂງຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ, ຮັບປະກັນປະຕິບັດນະໂຍບາຍປະກັນສັງຄົມ ໃຫ້ແກ່ຊາວຜູ້ອອກແຮງງານໃນ ວິສາຫະກິດຕ່າງໆຕາມສິດ ແລະ ພັນທະຂອງເຂົາເຈົ້າທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນລະບົບການ.

ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍຕໍ່ພະນັກງານປະຕິວັດອາວຸໂສ ທີ່ມີຄຸນງາມຄວາມດີຕໍ່ການປະຕິວັດ ໃນການປະຕິບັດເປົ້າໝາຍຕ່າງໆໄດ້ທັງໝົດ 14.446 ທ່ານເທົ່າກັບ 17,13% ຂອງຈຳນວນທັງໝົດໃນປະຈຸບັນ(84.944ທ່ານ). ເປັນລິດ 1.028 ຄົນ ແລະ ເປັນ ເງິນ 78.695.898.564 ກີບ ພ້ອມທັງເອົາໃຈໃສ່ຮ່ວມແຮງການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກພາຍໃນ ແລະ ສາກົນ ເພື່ອປະຕິບັດນະໂຍບາຍສັງຄົມສົງຄາມ, ພັດທະນາຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ເກັບ ກູ້ລະເບີດບໍ່ທັນແຕກອອກຈາກສະຖານທີ່ຕ່າງໆ,

ຊື່ ງມິ ຜູ້ ໄດ້ ຮັບ ຜົນ ປະໂຫຍດ ທັງໝົດ 1.295.677 ຄົນ.
ສຳເລັດ ການ ສ້າງ ສຸ ສານ ນັກ ຮົບ ປະຕິ ວັດ ແລະ ນັກ ຮົບ ມີ ລະ ນາມ.

3.3.7. ດ້ານ ຖະແຫຼ່ງ ຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ

[1]. ຖະແຫຼ່ງ ຂ່າວ ແລະ ສື່ ມວນ ຊົນ:

ວົງ ການ ຖະແຫຼ່ງ ຂ່າວ ໄດ້ ມີ ບາດ ກ້າວ ຂະ ຫຍາຍ ຕົວ
ທັງ ດ້ານ ປະ ລິ ມານ ແລະ ຄຸ ນະ ພາ ບັນ ບັ ມີ ດີ ຂຶ້ນ,
ຍົກ ລະ ດັ ບ ທາງ ດ້ານ ວິ ຊາ ສະ ເພາະ ແລະ
ແຕ່ ກນົກ ໃຫ້ ພະ ນັກ ງານ ເພື່ອ ຕອບ ສະ ຫນອງ ຂໍ້ ມຸ ນ
ຂ່າວ ສານ ໃຫ້ ແກ່ ສັງ ຄົມ ທັງ ພາຍ ໃນ ແລະ ຕ່າງ ປະ ເທດ
ໃຫ້ ມີ ປະ ສິດ ທີ່ ພາບ ແລະ ກວ້າງ ຂວາງ; ບັ ບ ບຸ ງ ພາ ລະ ບູ ດ ບາດ ແລະ
ຂອບ ເຂດ ສິດ ຂອງ ບັນ ດາ ກົມ, ອົງ ການ, ກອງ ວິ ຊາ ການ, ສະ ຖາ ບັນ, ໂຮງ ຮົບ,
ພະ ແນກ ຖະ ແຫຼ່ງ ຂ່າວ ແລະ ວັດ ທະ ນະ ທຳ ປະ ຈຳ ແຂວງ, ຫ້ອງ ການ ຖະ ແຫຼ່ງ ຂ່າວ
ແລະ ວັດ ທະ ນະ ທຳ ເມືອງ ໃຫ້ ສອດ ຄ່ອງ ນະ ໂຍ ບາ ຍບັ ບັນ ແບ່ງ ໃຫມ່ ຂອງ ພັກ-ລັດ,
ໂດຍ ໄດ້ ສ້າງ ໂຄງ ປະ ກອບ
ກົງ ຈັກ ການ ຈັດ ຕັ້ງ ແຕ່ ສູນ ກາງ ລົງ ຮອດ ທ້ອງ ຖິ້ນ ໃຫ້ ຫນັກ ແຫນ້ນ
ແລະ ຮັດ ກຸ ມ ກວ່າ ເກົ່າ, ຈຳ ນວນ ພະ ນັກ ງານ ລັດ ຖະ ກອນ ທີ່ ວຂະ ແຫນງ
ຖະ ແຫຼ່ງ ຂ່າວ ແລະ ວັດ ທະ ນະ ທຳ ທັງ ຫມົດ 2.990 ຄົນ, ຍັງ 920 ຄົນ, ໃນ ນັ້ນ
ມີ ພະ ນັກ ງານ ຂັ້ນ ສູນ ກາງ 1.161 ຄົນ, ຍັງ 410 ຄົນ, ຂັ້ນ ທ້ອງ ຖິ້ນ
1.829 ຄົນ, ຍັງ 510 ຄົນ.
ໄດ້ ເອົາ ໃຈ ໃສ່ ບຳ ລຸ ງ ກໍ່ ສ້າງ ພະ ນັກ ງານ ເພື່ອ ຍົກ ລະ ດັ ບ ຄວາມ ຮູ້ ດ້ານ
ທິດ ສະ ດີ ການ ເມືອງ ແລະ ວິ ຊາ ສະ ເພາະ ທັງ ພາຍ ໃນ ແລະ
ຕ່າງ ປະ ເທດ ໃນ ລະ ດັ ບ ຊັ້ນ ກາງ ຈົນ ເຖິງ ປະ ລິ ນ ຍາ ເອກ ຈຳ ນວນ 105 ຄົນ, ຍັງ
30 ຄົນ.

ດ້ານ ການ ອອກ ຂ່າວ ທາງ ຫນັງ ສື່ ພິມ
ກໍ່ ໄດ້ ມີ ການ ຂະ ຫຍາຍ ຢ່າງ ກວ້າງ ຂວາງ ໂດຍ ສະ ເພາະ ການ ແກ້ ບັ ຂ່າວ ແລະ
ອອກ ຂ່າວ ທາງ ຫນັງ ສື່ ພິມ ໃຫ້ ທັງ ນວ ລາ ແລະ ວ່ອງ ໄວ, ນອກ ຈາກ ນັ້ນ
ກໍ່ ໄດ້ ເພີ່ມ ປະ ລິ ມານ ການ ຈັດ ພິມ ຫນັງ ສື່ ພິມ ແລະ ວາ ລະ ສານ
ແຕ່ ລະ ບີ, ໃນ ນັ້ນ ຫນັງ ສື່ ພິມ, ວາ ລະ ສານ ຕ່າງ ງ ກໍ່ ໄດ້ ຂະ ຫຍາຍ ຕົວ
ທົບ ໃສ່ ປີ 2005 ເພີ່ມ ຂຶ້ນ 20 ກວ່າ ສະ ບັບ. ການ ພິມ ຈຳ ຫນ່າ ຍ
ຫນັງ ສື່ ພິມ ໄດ້ ເພີ່ມ ຂຶ້ນ ແບ້ນ 45.368.000 ສະ ບັບ ຕໍ່ ວັນ ເພີ່ມ ຂຶ້ນ
40.426.000 ສະ ບັບ ທົບ ໃສ່ ປີ 2005 ແລະ ໄດ້ ຈຳ ຫນ່າ ຍ ລົງ ຮອດ ບາງ ເມືອງ ທີ່
ຫ່າງ ໄກ ຈາກ ເທດ ສະ ບານ ແຂວງ ໂດຍ ສະ ເພາະ ຢູ່ ແຂວງ ຈຳ ປາ ສັກ, ສະ ຫວັນ ນະ ເຂດ,
ຫຼວງ ພະ ບາງ ແລະ ແຂວງ ຄຳ ມ່ວນ. ພ້ອມ ນັ້ນ,
ກໍ່ ໄດ້ ເຄື່ອນ ໄຫວ ຮັບ ໃຊ້ ສັງ ຄົມ ດ້ວຍ ແນ້ອ ໃນ ຫຼາຍ ຮູບ ຫຼາຍ ສີ
ສາມາດ ຕອບ ສະ ຫນອງ ຂໍ້ ມຸ ນ-ຂ່າວ ສານ ຄວາມ ຮູ້ ຕ່າງ ງ ໃຫ້ ແກ່ ສັງ ຄົມ
ຫຼາຍ ກວ່າ ເກົ່າ,
ປະ ຈຸ ບັນ ວົງ ການ ສື່ ສົ່ງ ພິມ ແລະ ວົງ ການ ເອ ເລັກ ໂຕ ນົກ ໄດ້ ພັດ ທະ ນາ ຂຶ້ນ
ໂດຍ ນຳ ໃຊ້ ແຕ່ ກິນ ໂລ ຊີ ການ ສື່ ສານ ແລະ
ໂທລະ ຄົມ ທີ່ ທັນ ສະ ໄໝ ຂອງ ໂລ ກ ເຂົ້າ ມາ ບັ ບ ບຸ ງ ແລະ ພັດ ທະ ນາ
ວົງ ການ ສື່ ສານ ຂອງ ປະ ເທດ; ເຊິ່ງ ສ້າງ ແວ້ ບ

ໄຊບັນດາສື່ເພື່ອເຊື່ອມຕໍ່ລະບົບອິນເຕີແນັດສາມາດເຮັດໃຫ້ການສົ່ງຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານຂອງຕົນອອກສູ່ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດໄດ້ຢ່າງວ່ອງໄວ, ທັນການ ແລະ ກວ້າງຂວາງ.

ດ້ານການອອກຂ່າວທາງວິທະຍາ ກະຈາຍສົ່ງ ກໍ່ເປັນຂອດຫນຶ່ງທີ່ສໍາຄັນ ຂອງປະເທດເຮົາໄດ້ກໍ່ເນີດ ແລະ ຮັບໃຊ້ໜ້າທີ່ການເມືອງແຕ່ຊຸມປີ 60 ຂອງສັດຕະວັດທີ່ 20 ຜ່ານມານັ້ນ ເຊິ່ງໄດ້ປັບປຸງ ເນື້ອໃນລາຍການຕ່າງໆ ແລະ ທາງດ້ານເຕັກນິກກໍ່ໄດ້ມີການປັບປຸງຈາກລະບົບອານາລອກ(Analog) ໄປສູ່ລະບົບດິຈິຕອນ (Digital), ພ້ອມນີ້ກໍ່ຍັງໄດ້ເພີ່ມການກະຈາຍສົ່ງລະບົບ FM1 ແລະ FM2 ຂຶ້ນຕື່ມ 2 ຊົ່ວໂມງ. ຊຶ່ງປະຈຸບັນກໍ່ໄດ້ມີການປັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາໄປສູ່ຄຸນນະພາບໃໝ່ ແລະ ໄດ້ຂະຫຍາຍຈາກ 14 ສະຖານີໃນເມື່ອກ່ອນຂຶ້ນເປັນ 43 ສະຖານີໃນທົ່ວປະເທດ, ຊຶ່ງຂະຫຍາຍເປັນສອງລະບົບ (ລະບົບ FM ແລະ AM) ສາມາດແຜ່ຄື້ນກະຈາຍສົ່ງເພີ່ມເປັນ 90% ຂອງພື້ນທີ່ທົ່ວປະເທດ; ນອກຈາກນັ້ນ, ກໍ່ໄດ້ມີການປັບປຸງຫນ້າເວບໄຊ ເປັນ 4 ພາສາ ຄື: ພາສາລາວ, ພາສາມິ້ງ, ພາສາຝຣັ່ງ ແລະ ພາສາອັງກິດ; ໄດ້ມີການກະຈາຍສົ່ງໃນລະບົບອອນລາຍເຮັດໃຫ້ລະບົບການກະຈາຍສົ່ງວິທະຍາ FM1 ສາມາດຮັບຟັງໄດ້ທົ່ວໂລກ ແລະ ກໍ່ມີວິທະຍາ FM ສໍາລັບຖ່າຍທອດວິທະຍາສາກົນຂອງບາງປະເທດເຊັ່ນ: ວິທະຍາສາກົນຈີນ, ວິທະຍາສາກົນຝຣັ່ງ ແລະ ວິທະຍາສາກົນອົດສະຕາລີ; ນອກຈາກນີ້, ຍັງໄດ້ອະນຸມັດສ້າງຕັ້ງສະຖານີວິທະຍາ ກະຈາຍສົ່ງກອງທັບ ແລະ ສະຖານີວິທະຍາ ກະຈາຍສົ່ງນະຄອນຫລວງວຽງຈັນຂຶ້ນຕື່ມອີກ.

ທາງດ້ານໂທລະພາບ ກໍ່ໄດ້ປັບປຸງເນື້ອໃນລາຍການອອກອາກາດທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດໃຫ້ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ທັນກັບສະພາບການຂອງພາຍໃນກໍ່ຄື ຕ່າງປະເທດ.

ທາງດ້ານວົກງານໂທລະພາບ, ປະຈຸບັນມີສະຖານີໂທລະພາບ ທັງໝົດ 37 ສະຖານີ, ເພີ່ມຂຶ້ນ 30 ແຫ່ງ, ໃນນັ້ນ, ໂທລະພາບແຫ່ງຊາດມີ 2 ສະຖານີ (ຊ່ອງ 1 ແລະ ຊ່ອງ 3) ສະຖານີຖ່າຍທອດໂທລະພາບ ຫວຽດນາມ 1 ສະຖານີ, ໂທລະພາບ ສ.ປ ຈີນ 2 ສະຖານີ (CCTV4, CCTV9), ໂທລະພາບເອກະຊົນ (ລາວສະຕາ ແລະ ເອັມວີລາວ) 2 ສະຖານີ, ໂທລະພາບທ້ອງຖິ່ນ ຢູ່ ແຂວງ ແລະ ເມືອງ ມີ 30 ສະຖານີ. ສາມາດແຜ່ຄື້ນພາກພື້ນດິນເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 60% ເປັນ 70% ຂອງ ພື້ນທີ່ທົ່ວປະເທດ. ໃນນັ້ນ ໂທລະພາບແຫ່ງຊາດລາວຊ່ອງ 3 ແຫ່ງໃໝ່ ທີ່ໄດ້ມີການເພີ່ມຊ່ອງທີ່ເຫຼືອຈາກ ສ.ປ ຈີນ ມີຄວາມແຮງສົ່ງ 20 KW ໄດ້ສໍາເລັດ ແລະ ໄດ້ນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນງານມະຫາກໍາກິລາ ຊີເກມ ຄັ້ງທີ 25 ໃນທ້າຍປີ 2009 ແລ້ວ, ບັນດາພາຫະນະສື່ດັ່ງກ່າວນັ້ນຕ້ອງມີການປັບປຸງເນື້ອໃນລາຍການທັງໝົດ

ພ້ອມທັງຍົກລະດັບຄຸນນະພາບດ້ານເຕັກນິກແບບເກົ່າຫັນປ່ຽນລະບົບ
ເຕັກນິກຈາກອານາລັອກໄປສູ່ດິຈິຕອນເທື່ອລະກ້າວ.

[2]. ວັດທະນະທຳ:

ໄດ້ມີການພົ້ນພ່ຽມປົກປັກຮັກສາ ແລະ
ເສີມຂະຫຍາຍວັດທະນະທຳທີ່ມີລັກສະນະຊາດ, ກ້າວຫນ້າ ແລະ ມະຫາຊົນ.
ທັງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ສະກັດກັ້ນວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ກ້າວຫນ້າ
ເຊິ່ງຈະສ້າງຄວາມ ເຊື່ອມເສຍໃຫ້ແກ່
ປະເພນີວັດທະນະທຳອັນດີງາມຂອງຊາດ, ຊຸກຍູ້ຂະບວນການສົນລະປະວັນນະ
ຄະດີ ທັງອາຊີບ ແລະ ສະມັກຫລິ້ນ
ນັບແຕ່ຂັ້ນສູນກາງຈົນຮອດທ້ອງຖິ່ນ, ຈັດຕັ້ງງານມະໂຫລານ
ສົນລະປະພື້ນເມືອງ, ງານແຂ່ງຂັນທາງດ້ານສົນລະປະວັນນະຄະດີ
ກໍ່ຄືເທດສະການລະດັບຊາດ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນແນໃສ່ພົ້ນພ່ຽມ ແລະ
ສົ່ງເສີມສົນລະປະວັດທະນະທຳຂອງຊາດກໍ່ຄືສົນລະປະວັນນະຄະ
ດີຂອງຊົນເຜົ່າຕ່າງໆ.

ວຽກງານການຄຸ້ມຄອງການຜະລິດ ແລະ ຈຳຫນ່າຍກະແຊັດ ຫລື
ແຜ່ນສົບເພງຮ້ອງ, ຂັບລຳ, ລະຄອນເວທີປະເພດຕ່າງໆ
ແມ່ນເປັນວຽກງານຫນຶ່ງທີ່ໄດ້ມີການເອົາໃຈໃສ່ເພື່ອຮັບປະກັນ
ທາງດ້ານເນື້ອໃນໃຫ້ຕົວຢ່າງບໍ່ວັດທະນະທຳຂອງຊາດ ແລະ
ຮັບປະກັນທາງດ້ານການນຳໃຊ້ຊັບສິນທາງບັນຍາ
ຂອງບັນດາສົນລະບົນໃຫ້ມີຄວາມເປັນທຳ. ຊຸກຍູ້ບັນດາການຈັດຕັ້ງ,
ບຸກຄົນ ແລະ ນິຕິບຸກຄົນທີ່ຂັບ, ແປ ແລະ ພິມປະເພດຕ່າງໆ
ເຊັ່ນ: ທິດສະດີການເມືອງ, ບົດວິນະກຳ, ກິດ ຫມາຍ ແລະ
ຫລັກສູດການສຶກສາ
ເພື່ອຕອບສະຫນອງຄວາມຮ້ອງຕ້ອງການຂອງສັງຄົມ. ພ້ອມນີ້,
ກໍ່ໄດ້ຈັດຕັ້ງການປະກວດເລື່ອງສັ້ນ, ເລື່ອງຍາວ, ບົດກະວີ ແລະ
ກາບກອນໃຫ້ນັກຂັບ ແລະ ນັກປະພັນທັງມີອາຊີບ ແລະ
ມີສະຫມັກຫລິ້ນໄດ້ມີໂອກາດສະແດງສິນ ແລະ ຫວັດດີປະດິດ
ສ້າງຂອງຕົນອອກສູ່ສັງຄົມ.

ວຽກງານປັບປຸງຫ້ອງສະຫມຸດ, ຫ້ອງອ່ານຫນັງສື
ຕາມຮາກຖານສຳນັກງານ, ຫ້ອງການ, ບ້ານ, ໂຮງຮຽນ ແລະ
ຫ້ອງສະຫມຸດເອື້ອຍທ
ກໍ່ເປັນວຽກງານຫນຶ່ງທີ່ໄດ້ຮັບການປັບປຸງ ແລະ ຂະ
ຫຍາຍການໃຫ້ບໍລິການໃຫ້ມີຄຸນນະພາບດີຂຶ້ນ,
ເຊິ່ງສະແດງອອກຈາກທ່າອຸ່ນ ການເຂົ້າໃຊ້ບໍລິການ
ຫ້ອງສະຫມຸດແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນ
ທີ່ປະເທດມີຫ້ອງສະຫມຸດຈຳນວນ 110 ຫນ່ວຍ, ມາຮອດປະຈຸບັນມີ
ຈຳນວນ 450 ຫນ່ວຍ, ຖ້າທຽບໃສ່ປີ 2005 ເພີ່ມຂຶ້ນ 340 ຫນ່ວຍ.
ຂະແໜງຖະແຫລງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳທ້ອງຖິ່ນ ກໍ່ໄດ້ມີການ

ສ້າງຂະບວນການກໍ່ສ້າງຊີວິດວັດທະນະທຳຊົນນະບົດ ໂດຍຖືເອົາການກໍ່ສ້າງຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານວັດທະນະທຳເປັນມາດຕະການຕົ້ນຕໍ ເຊິ່ງດຳເນີນໄປເປັນຂະບວນກວ້າງຂວາງໃນທົ່ວປະເທດ.

ຂະບວນການສ້າງຄອບຄົວວັດທະນະທຳ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ມີຄອບຄົວວັດທະນະທຳ 279.590 ຄອບຄົວ, ປະຕິບັດໄດ້ລື່ນແຜນການທົ່ວໆໄວ້ 253.590 ຄອບຄົວ ແລະ ສ້າງບ້ານວັດທະນະທຳໄດ້ 1.266 ບ້ານ ລື່ນຄາດຫມາຍ 32%. ໄດ້ມີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຄຸ້ມຄອງຮ່າງບັນເທົາ, ເຮືອນພັກ, ຫ້ອງຫລິ້ນເກມ, ຮ່າງຄາລາໂອເກະ ແລະ ບ້າຍໂຄສະນາຕ່າງໆ, ໂດຍສະເພາະໃນຕົວເມືອງໃຫຍ່ໃຫ້ມີຄວາມສະຫງົບ ແລະ ເປັນລະບົບດີຂຶ້ນ.

ໄດ້ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ທີ່ໄດ້ຮັບຮອງມໍລະດົກໂລກ 2 ແຫ່ງ (ເມືອງຫລວງພະບາງ ແລະ ວັດພູຈຳປາສັກ), ພ້ອມນັ້ນ ກໍ່ໄດ້ມີການສຳຫລວດຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ ເພື່ອປະກອບເອກະສານສ້າງແຜນແມ່ບົດນຳສະເຫນີ ອົງການອຸຍແນດສະໂກ ໃຫ້ພິຈາລະນາຮັບຮອງເອົາທົ່ວໆໃຫ້ເຫັນ ແຂວງຊຸບົງຂວາງເປັນມໍລະດົກໂລກແຫ່ງທີ 3 ຂອງລາວ, ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ໃນການປະຕິສັງຂອນວັດວາອາຮາມ, ສະຖານບູຮານນະຄະດີ ແລະ ສະຖານທີ່ທາງປະຫວັດສາດເຊິ່ງເປັນມໍລະດົກທາງດ້ານວັດທະນາທຳ ແລະ ປະຫວັດສາດຂອງຊາດທີ່ພົ້ນເດັ່ນແມ່ນການບູລະນະ ເມືອງວັງໄຊ, ຖ້ຳປະຫວັດສາດການຕໍ່ສູ້ກູ້ຊາດ. ໄດ້ສົມທົບກັບທັງໝົດໃນການຄຸ້ມຄອງສະຖານ ບູຮານ ແລະ ວັດຖຸບູຮານ ທີ່ຖືກຄົ້ນພົບໃຫມ່ ພ້ອມທັງມີການສຳຫລວດຄົ້ນຄວ້າເອົາວັດຖຸບູຮານທີ່ຢູ່ໃນພື້ນດິນເພື່ອປົກປັກຮັກສາໄວ້ຫໍພິພິດຕະພັນ.

ວັດຖຸບູຮານການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສົ່ງເສີມວັດຖຸບູຮານສົນລະປະຫັດຖະກຳທີ່ເປັນເອກະລັກຂອງຊາດ ກໍ່ແມ່ນວັດຖຸບູຮານຫນຶ່ງທີ່ເປັນວັດຖຸບູຮານທີ່ສຳຄັນ ໂດຍມີການຈັດງານວາງສະແດງຜະລິດຕະພັນຫັດຖະກຳ ແລະ ດ້ານວິຈິດສິນຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດເປັນປົກກະຕິ. ວັດຖຸບູຮານຜະລິດ ແລະ ຮັກສາ ພິມເອກະສານທີ່ສຳຄັນຂອງຊາດແມ່ນເປັນວັດຖຸບູຮານຫນຶ່ງທີ່ໄດ້ຮັບການເອົາໃຈໃສ່. ມາຮອດປີ 2008 ໄດ້ສຳເລັດການຜະລິດຮູບເງົາ ເອກະສານສາລະຄະດີຕ່າງໆ ທັງຫມົດ 14 ເລື້ອງ ແລະ ໄດ້ໂຄສະນາ ເຜີຍແຜ່ໂດຍກົງຜ່ານທາງໂທລະພາບລາວ ແຕ່ລະຊ່ອງ.

3.3.8. ດ້ານວັດຖຸບູຮານຍຸຕິທຳ

ໄດ້ຫັນເອົາມະຕິກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຄັ້ງທີ VIII ຂອງພັກກົວກັບການສ້າງລັດແຫ່ງກົດໝາຍເປັນ ຍຸດທະສາດແຫ່ງການພັດທະນາລັດແຫ່ງກົດໝາຍຮອດປີ 2020 ເຊິ່ງລັດຖະບານໄດ້ຮັບຮອງໃນປີ 2009; ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າປະກອບຄຳເຫັນໃສ່ການຮ່າງກົດໝາຍໃໝ່ ແລະ ປັບປຸງກົດ

ໝາຍເຖິງໄດ້ 49 ສະບັບ, ລັດຖະບັນຍັດ 20 ສະບັບ, ດໍາລັດ 143 ສະບັບແລະນິຕິກຳອື່ນໆ 189 ສະບັບ, ພ້ອມກັນນີ້, ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າ ແລະສ້າງລວມກ່ຽວກັບກົດປະເພນີຂອງ 49 ຊົນເຜົ່າສຳເລັດຜົນ. ໄດ້ປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານສໍາເລັດ 6.649 ເລື້ອງ; ໄດ້ຢັ້ງຢືນຄວາມຖືກຕ້ອງຂອງເອກະສານທັງໝົດ 77.072 ສະບັບ; ສາມາດ ໂຄສະນາກົດໝາຍຢູ່ບ້ານຕ່າງໆໄດ້ 6.730ເທື່ອ ມີຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຟັງ 1.130.821 ຄົນ; ສ້າງຄອບຄົວປອດ ຄະດີໄດ້ 332.731 ຄອບຄົວ, ບ້ານປອດຄະດີໄດ້ 2.472 ບ້ານ, ບັບປຸງໜ່ວຍໄກ່ເກ່ຍຂັດແຍ່ງ ຂັ້ນບ້ານໄດ້ 7.895 ໜ່ວຍ; ສ້າງນັກກົດໝາຍປະລິນຍາຕີໄດ້ 1.450 ຄົນ, ຊັ້ນກາງ 337 ຄົນ, ຈັດເຜີຍກົດໝາຍໄລຍະ 3 ເດືອນໄດ້ 2.687 ຄົນ.

ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ວຽກງານໂຄສະນາ, ເຜີຍແຜ່, ສຶກສາອົບຮົມກົດໝາຍ ຊຶ່ງໄດ້ຫັນເອົາວຽກງານນີ້ລົງ ສູ່ຮາກຖານຢ່າງເປັນຂະບວນ ໂດຍຕິດພັນກັບຂະບວນການກໍ່ສ້າງຮາກຖານການເມືອງ, ການ ສ້າງບ້ານ ແລະ ກຸ່ມບ້ານພັດທະນາຢູ່ແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ ໃນນີ້ແຂວງທົ່ວຝັ່ງເດີມແມ່ນ: ແຂວງຫຼວງ ພະບາງ, ໄຊຍະບູລີ, ຜົ້ງສາລີ, ອຸດົມໄຊ, ຫົວພັນ, ບໍລິຄໍາໄຊ, ສະຫວັນນະເຂດ, ສາລະວັນ ແລະ ແຂວງເຊກອງ ແລະ ບາງແຂວງໄດ້ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ກົດໝາຍເປັນພາສາມື້ງ, ຂະມຸ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ພື້ນ້ອງເຜົ່າຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈກົດໝາຍງ່າຍຂຶ້ນ.

ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດທົ່ວເຖິງຂຶ້ນ ຢ່າງຕັ້ງໜ້າ, ເຮັດບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ເປັນຜູ້ໄກ່ເກ່ຍ, ເປັນກຳມະການຕັດສິນ ແລະ ສ້າງເງື່ອນໄຂອໍານວຍຄວາມສະດວກໃນດ້ານ ຕ່າງໆ ແກ່ຄູ່ກໍລະນີ ເຊິ່ງສາມາດແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທົ່ວເຖິງຂຶ້ນໄດ້ 172 ເລື້ອງ.

3.3.9. ດ້ານກົດໝາຍຍະກຳ

ໃນ 5 ປີຜ່ານມາຂະບວນການກົດໝາຍ, ກາຍຍະກຳປະເພດຕ່າງໆ ໄດ້ ເກີດຂຶ້ນແລະຂະຫຍາຍ ຕົວຢ່າງກວ້າງຂວາງ, ຊຶ່ງໄດ້ປະກອບສ່ວນຢ່າງ ຕັ້ງໜ້າເຂົ້າໃນການພັດທະນາສຸຂະພາບ, ພາລະນາໄມ້ຂອງປະຊາຊົນ, ບຸກລະດົມຂະບວນການຜະລິດທຸລະກິດ, ການປ້ອງກັນຊາດ- ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວເຮັດໜ້າທີ່ສາກົນດີຂຶ້ນ ຕື່ມອີກ: ໄດ້ບຸກລະດົມຂະບວນຫຼີ້ນກົດໝາຍ ເພື່ອສຸຂະພາບ, ມິດຕະ

ພາບ ເພື່ອການຮ່ວມມື ຢ່າງກວ້າງຂວາງ ໄດ້ ຫັນວົກງານການກິລາໃຫ້ ກາຍເປັນຂອງປວງຊົນ ແລະ ກາຍເປັນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງໝົດທຸກຄົນເທື່ອລະກ້າວ; ໄດ້ ນຳເອົາຫຼັກສູດການກິລາເຂົ້າໃນການ ຮບົນການສອນຢູ່ ຕາມໂຮງຮົບ, ສະຖາບັນການສຶກສາຕ່າງໆ ແລະໃນຂົງເຂດບ້ອງກັນຊາດ-ບ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ; ໄດ້ ສຳເລັດການຈັດງານມະຫາກິລາແຫ່ງຊາດ ຄັ້ງທີ 8 ທີ່ ແຂວງຈໍາປາສັກ, ວັນ ສ້າງກິລາລາວ, ກິລາພື້ນເມືອງກໍ່ ໄດ້ ຮັບການຟື້ນຟູ, ສົ່ງເສີມ ແລະຂະຫຍາຍຕົວຕາມທ້ອງຖິ່ນຕ່າງໆໃນຂອບເຂດທີ່ ວປະເທດ ແລະ ໄດ້ ຜັດບົນກັນເປັນເຈົ້າພາບ ແລະ ຮັບໃຊ້ ວັນສຳຄັນຂອງພັກ, ຂອງຊາດ. ພິເສດສປປລາວໄດ້ ຮັບກົດເປັນເຈົ້າພາບຈັດການແຂ່ງຂັນກິລາຊູໂກມຄັ້ງທີ 25 (ປີ 2009) ທີ່ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ເຊິ່ງຖືເປັນຄັ້ງປະຫວັດສາດຂອງຊາດລາວ ແລະ ໄດ້ ຮັບຜົນສຳເລັດຢ່າງສົມກົດແລະສະຫງ່າງາມໂດຍສະເພາະແມ່ນຜົນງານຂອງນັກກິລາລາວທີ່ ສາມາດຍາດມາໄດ້ 33 ຫລັບ ຄຳ(ແຜນການ 25 ຫລັບຄຳ), 25 ຫລັບເງິນ ແລະ 52 ຫລັບບາງລວມທັງໝົດ 110 ຫລັບ; ການກົມຄວາມພ້ອມດ້ານຕ່າງໆ, ການຈັດການແຂ່ງຂັນແຕ່ລະປະເພດກິລາ, ພິທີເປີດ-ພິທີປິດການແຂ່ງຂັນເປັນທາງການແລະການອຳນວຍຄວາມສະດວກດ້ານຕ່າງໆແມ່ນໄດ້ ຮັບການຍ້ອງຍໍ ສັນລະເສີນຈາກບັນດາປະເທດເຂົ້າຮ່ວມແຂ່ງຂັນ, ສົມມວນຊົນທັງພາຍໃນແລະຕ່າງປະເທດເປັນຢ່າງດີ, ຜົນສຳເລັດຢ່າງສະຫງ່າງາມນັ້ນ ໄດ້ ສ້າງຜົນກະທົບທີ່ ຕັ້ງໜ້າໃຫ້ ການຂະຫຍາຍຂະບວນການກິລາ ຂອງປະເທດເຮົາ ແລະ ເປັນການບຸກລະດົມກຳລັງໃຈໃຫ້ ຄົນລຸ່ມໜຸ່ມບຸກບືນຕົວຂຶ້ນ ແລະ ເຊື່ອມຕົວເຂົ້າກັບສາກົນ.

ນອກຈາກນັ້ນ, ກໍ່ ໄດ້ ສົ່ງນັກກິລາເຂົ້າຮ່ວມການແຂ່ງຂັນກິລາປະເພດຕ່າງໆຢູ່ ຂົງເຂດ ແລະ ພາກພື້ນເປັນຕົ້ນແມ່ນກິລາອາຊີບັນອິນດໍ ເກມຄັ້ງທີ 2 ທີ່ ຫມູ່ ເກາະມາເກົາ, ຊູໂກມຄັ້ງທີ 23 ທີ່ ປະເທດ ຫວຽດນາມ, ຄັ້ງທີ 24 ທີ່ ປະເທດໄທແລະໄອແລມປິກທີ່ ບັກກິ່ງ, ອິນດໍ ເກມຫວຽດນາມ ແລະ ກິລາອາຊີບັນພາລາເກມ.

3.3.10. ດ້ານການສະກັດກັ້ນແລະ ຕ້ານໄພສັງຄົມ

ທີ່ ວພັກ-ວັດເວົ້າລວມ, ເວົ້າສະເພາະແມ່ນກຳລັງປກຊ-ປກສ, ອຳນາດການປົກຄອງທັງໝົດ ນັ້ນ ແຕ່ລະຂັ້ນ, ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ມີຄວາມພະຍາຍາມເຄື່ອນໄຫວຈັດຕັ້ງບັນດາກິດຈະກຳ ເພື່ອສະກັດກັ້ນແລະແກ້ໄຂບັນຫາໄພສັງຄົມດ້ວຍຫລາຍວິທີການ, ໂດຍຕິດພັນກັບການບຸກລະດົມຂຶ້ນ ຂວາຍປະຊາຊົນໃຫ້ ມີຄວາມສາມັກຄີເປັນຈິດຫນຶ່ງໃຈດ້ວຍ,

ເປັນຫຼຸເປັນຕາ ແລະ ເປັນເຈົ້າການໃນການ
ປ້ອງກັນຄວາມປອດໄພແລະບັນຫາຫຍໍ້ທໍ້ໃນຄອບຄົວ ແລະ ສັງຄົມ.

ອຳນາດການປົກຄອງທັງໝົດ ໃນແຕ່ລະຂັ້ນ, ອົງການແນວໂຮມ ແລະ
ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊຸມ ໄດ້ພະຍາຍາມເພີ່ມທະວີການເອື້ອອຳນວຍ ແລະ
ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ການສຶກສາ ແລະ
ປຸກລະດົມທຸກຊັ້ນຄົນໃຫ້ເຂົ້າໃຈເຖິງນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ,
ປະເພນີ ແລະ ສະພາບ
ຫຍໍ້ທໍ້ທາງສັງຄົມທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນສັງຄົມປະຈຸບັນເຮັດ
ໃຫ້ບັນຫາຢາເສບຕິດຢູ່ຊຸມຊົນ, ຕົວເມືອງໃຫຍ່, ໄສເພນີ,
ຂີ້ລັກງັດແຮງ, ຕົ້ມຕູ້ນ, ການພະນັນ,
ພະຍາດໂລກເອດສໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂເປັນກ້າວໆ ຊຸກ
ຍູ້ຂະບວນການໃນການສ້າງເມືອງ,
ບ້ານປອດໄສເຂົ້າມາຂອງໂດຍຖືເອົາການຊຸກຍູ້ການຫັນລົງສູ່ຮາກ
ຖານຂອງທຸກພາກສ່ວນຕົວພັນກັບການສ້າງວິວັດວັດທະນາທຳໃຫມ່.

ສືບຕໍ່ປັບປຸງຄຸນນະພາບສູນບຳບັດຢາເສບຕິດເພື່ອສ້າງເງື່ອນ
ນຂ ແລະ ເພື່ອມປະສິດທິພາບໃນການບຳບັດຜູ້ຕິດຢາເສບຕິດ
ນອກນັ້ນ, ກໍ່ໄດ້ມີຄຸນນະສາດຢ່າງຈະແຈ້ງກ່ຽວກັບການປ້ອງກັນ ແລະ
ແກ້ໄຂການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດຕິດແປດທາງສັງຄົມ ແລະ ພະຍາດເອດສ໌,
ໄດ້ສ້າງຕັ້ງຄະນະກຳມະທຳການແຫ່ງຊາດເພື່ອການຄວບຄຸມໂລກເອດ.
ໄດ້ເພີ່ມທະວີມາດຕະການການກວດກາໃຫ້ເຂັ້ມງວດເພື່ອ
ສະກັດກັ້ນແລະຄວາມຄຸມແຫວນ ການຂົນສົ່ງຢາເສບຕິດຜ່ານຊາຍແດນ,
ການກວດກາ ຊຸກຍູ້ຂາຍຂອງ
ພວກກຸ່ມຄົນທີ່ບໍ່ເຂົ້າໃຈແລະຫວັງດີຕໍ່ສັງຄົມໂດຍການເພີ່ມກ
ຳລັງກວດກາ, ປະກອບອຸປະ
ກອນທີ່ທັນສະໄຫມໃຫ້ແກ່ດ່ານກວດກາຄົນເຂົ້າ-
ອອກໃນແຕ່ລະຈຸດລວມທັງໝົດ ເພື່ອມທະວີ
ການຮ່ວມມືກັບປະເທດເພື່ອນບ້ານເຊັ່ນ: ຫວຽດນາມ, ຈີນ, ກຳປູເຈຍ,
ໄທແລະມ້ຽນມ້າ. ໄດ້ມີການຖອດຖອນບົດຮຽນພາຍໃນ ແລະ
ຕ່າງປະເທດໂດຍສະເພາະແມ່ນບັນດາເພື່ອນມິດຄຸນນະສາດຕໍ່ກັບ
ຜົນສຳເລັດໃນການສະກັດກັ້ນແລະຕ້ານໄພສັງຄົມ.

ຄວັງຄູ່ກັບຄວາມຄືບໜ້າດັ່ງກ່າວ,
ວຽກງານສະກັດກັ້ນແລະຕ້ານໄພສັງຄົມຍັງເປັນບັນຫາທີ່ທ້າ
ທາຍແລະມີຂໍ້ຈຳກັດຫລາຍດ້ານໂດຍສະເພາະແມ່ນການແກ້ໄຂປະກົດການຫຍ
ໍ້ທໍ້ຂອງສັງຄົມ, ບັນຫາ ຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບ,
ການປະສານສົມທົບລະຫວ່າງສະຖາບັນຄອບຄົວ,
ໂຮງຮຽນແລະເຈົ້າຫນ້າທີ່
ແລະອຳນາດການປົກຄອງໃນແຕ່ລະຂັ້ນຍັງອ່ອນແອແລະມີຄວາມເອື້ອອຳນວຍ
ແລະ ຂາດຄວາມເປັນເຈົ້າ ການ. ອົງການແນວໂຮມ ແລະ

ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ຍັງບໍ່ທັນມີຮູບແບບການເຮັດໜ້າທີ່ ແລະ ກິດຈະກຳທີ່ ຫຼາກຫຼາຍ, ລັກສະນະສຶກສາອົບຮົມບຸກລະດົມປະຊາຊົນທຸກຊັ້ນຄົນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນລູ້ນສືບທອດທີ່ ຍັງບໍ່ທັນຮັບຮູ້ຢ່າງເລິກເຊິ່ງ ແລະ ບໍ່ທັນແຂງແຮງ. ການເຜີຍແຜ່ ແລະ ການໂຄສະນາ ຊວນເຊື່ອ ຍັງບໍ່ທັນກວ້າງຂວາງ, ປະກົດການຫຍຸ້ງທັ້ນໃນອົງການຈັດຕັ້ງທຸກຂັ້ນ, ຂະແໜງການຍັງບໍ່ທັນ ໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂຢ່າງຄົບຖ້ວນ ແລະ ກົມກວັດ, ການປະສານສົມທົບເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ມີລັກສະນະກວມລວມ ແລະ ກໍລະນີທີ່ບໍ່ເປັນເອກະພາບ, ການເຜີຍແຜ່ ແລະ ການສ້າງສະຕິເຄົາລົບ ແລະ ປະຕິບັດກົດໝາຍຍັງບໍ່ທັນຮັດກຸມ ແລະ ເຂັ້ມງວດ, ການບໍລິການປະຊາຊົນຍັງບໍ່ທັນທີ່ວຽກງານ.

3.4. ການສົມທົບລະຫວ່າງການພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມ ກັບການປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ

-ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ທີ່ວັດສັງຄົມ ແລະ ປະເທດຊາດ ມີຄວາມສະຫງົບ ແລະ ຄວາມປອດໄພ ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ວັດຖຸ ງານປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບໄດ້ຖືກຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດຕາມຄຳສັ່ງແນະນຳຂອງກົມການເມືອງສູນກາງພັກ ເລກທີ 09/ກມສພ ແລະ ຄຳສັ່ງເພີ່ມ ເຕີມຂອງຄະນະເລຂາທິການສູນກາງພັກ ເລກທີ 14/ຄລສພ ແລະ ບັນດາມະຕິຂອງກອງປະຊຸມ ຄະນະບໍລິຫານງານສູນກາງພັກສະໄຫມທິ VIII ໂດຍໄດ້ສູ່ມໃສ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການແກ້ໄຂປະກົດ ການຫຍຸ້ງທັ້ນຂອງສັງຄົມ, ໂຄງການຕ້ານອາດສະຍາກຳຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ເຊິ່ງສາມາດແກ້ໄຂກຸ່ມແກ້ງກໍ່ການກະທຳຜິດ ແລະ ໄດ້ລົງໂທດຕາມກົດໝາຍໄດ້ຫລາຍກຸ່ມ ເຮັດໃຫ້ການກະທຳຜິດຢູ່ບັນດາຕົວເມືອງໃຫຍ່ຫລຸດລົງ ; ໄດ້ສຶກສາອົບຮົມໃຫ້ພໍ່ແມ່ປະຊາຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມບໍ່ໃຫ້ກະທຳຜິດ ແລະ ມີສະຕິລະ ວັດຖຸຕົວໃນການປົກປັກຮັກສາຊັບສົມບັດຂອງຕົນ. ໄດ້ບຸກລະດົມຂັ້ນຂວາຍ ແລະ ຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນເຂົ້າ ຮ່ວມວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບຢູ່ຮາກຖານ ແລະ ສຳນັກງານ-ອົງການ, ອັນພື້ນ ເດັ່ນແມ່ນການປ້ອງກັນໃນ ງານກິລາຊີເກມ ຄັ້ງທີ 25, ກອງປະຊຸມສາກົນ ແລະ ງານໃຫຍ່ຕ່າງໆ, ການແກ້ໄຂຊາວອົບພະຍົກຈາກຕ່າງປະເທດ. ເວົ້າລວມແລ້ວພວກເຮົາສາມາດຮັກສາຄວາມເປັນເອກະ ລາດ, ອະທິປະໄຕ ແລະ ຜືນແຜ່ນດິນອັນຄົບຖ້ວນຂອງຊາດໄວ້ຢ່າງໜ້າສຳເລັດ,

ຮັບປະກັນສະຖຽນລະພາບ, ຄວາມເປັນລະບົບຮັບຮັອຍ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງສັງຄົມໄວ້ໄດ້ຢ່າງຫນ້າແທນ ນ ເຊິ່ງໄດ້ກາຍເປັນເງື່ອນໄຂອັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ວົງການກຸ່ມສ້າງຮາກຖານ-ພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຕໍ່ພົນລະເມັດບວກກັນສ້າງບ້ານ ແລະ ກຸ່ມບ້ານພັດທະນາ, ຮັບປະກັນໃຫ້ທ້ອງຖິ່ນຕ່າງ ໆ ໄດ້ຮັບການພັດທະນາໄປພ້ອມໆ ກັບ ການສ້າງ ຄວາມເຂັ້ມແຂງທາງດ້ານການເມືອງ ແລະ ວົງການປ້ອງກັນຊາດ - ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ; ນອກຈາກນັ້ນ, ໄດ້ສຶກສາໃຫ້ຄວາມຮູ້ທາງດ້ານວົງການປ້ອງກັນຊາດໃຫ້ກັບນັກສຶກສາ ໂດຍໄດ້ນຳເອົາ ວິທີ ແລະ ຫລັກສູດການຮຽນພື້ນຖານທາງການທະຫານບັນຈຸເຂົ້າຫລັກສູດຂອງໂຮງຮຽນອະຊີວະ, ວິທະຍາໄລ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລຕ່າງໆ ຂອງພາກລັດ.

4. ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານລັດໃນກົນໄກເສດຖະກິດຕະຫຼາດຕາມທິດສັງຄົມນິຍົມ

ລັດຖະບານໄດ້ສ້າງລະບົບບໍລິຫານ ແລະ ນິຕິບັນຍັດທິ ມີປະສິດທິພາບໂດຍການຫັນມະຕິ 8 ແລະ ແຜນນະໂຍບາຍອັນດີຂອງພັກວາງອອກມາເປັນຍຸດທະສາດ, ໃນນັ້ນໄດ້ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງດ້ານ ນິຕິກຳ ແລະ ລະບົບການບໍລິຫານ, ໄດ້ປັບປຸງກົງຈັກການປົກຄອງແຕ່ຂັ້ນສູນກາງຮອດຮາກຖານຕາມ ທິດສູນກາງ ເຮັດໜ້າທີ່ຄຸ້ມຄອງມະຫາພາກ, ສ່ວນທ້ອງຖິ່ນ ເຮັດໜ້າທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ໄດ້ປັບປຸງແບບແຜນວິທີ ເຮັດວຽກໃຫ້ແທດເໝາະກັບສະພາບປະຈຸບັນໃນນັ້ນ:

4.1. ອົງການນິຕິບັນຍັດ

- ສະພາແຫ່ງຊາດຊຸດທິ VI ໄດ້ມີການປັບປຸງທັງໃນດ້ານການຕິດຕາມກວດກາຄວາມຮັບຜິດ ຊອບ ແລະ ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງອົງການລັດຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ, ທັງໃນດ້ານການປັບ ປຸງ-ສ້າງນິຕິກຳ ແລະ ການພິຈາລະນາບັນຫາໃຫຍ່ໆລະດັບຊາດ, ໄດ້ຮັບຮອງກົດໝາຍ 47 ສະບັບ, ເພີ່ມຂຶ້ນ 15 ສະບັບທົບໃສ່ປີ 2005.
- ປະຈຸບັນມີກົດໝາຍທັງໝົດ 83 ສະບັບ, ດຳລັດ 176 ສະບັບ, ພິຈາລະນາ ແລະ ຮັບຮອງ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VI ແລະ ແຜນພັດທະນາປະຈຳສິກປີຢ່າງເປັນທາງ ການ, ພື້ນເດັ່ນແມ່ນການຕິດຕາມກວດກາການປະຕິບັດລະບົບການເງິນ, ໄດ້ກວດສອບກວດກາ ການບໍລິຫານ, ບໍລິຫານງານຂອງລັດຖະບານ, ໄອຍາການ

ແລະ ສານປະຊາຊົນປະຈຳທຸກ 6 ເດືອນ, ມີການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງຂໍຄວາມເປັນທຳຂອງປະຊາຊົນຫຼາຍຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ.

- ການພົບປະກັບປະຊາຊົນໃນເຂດເລືອກຕັ້ງກໍ່ມີຫຼາຍຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ, ພິເສດແມ່ນສະພາແຫ່ງຊາດ ໄດ້ສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານຊຸກຖາມຄະນະລັດຖະບານກ່ຽວກັບແຜນງານຂອງລັດຖະບານໃຫ້ປະຊາຊົນຮັບຊາບ, ໄດ້ເປີດສາຍດ່ວນຮັບຄຳຕຳນິຕິຊົມຈາກປະຊາຊົນໃນທຸກກອງປະຊຸມຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ.

4.2. ການພັດທະນາອົງການບໍລິຫານແຫ່ງລັດ

- ປັບປຸງກົນໄກການປະສານງານລະຫວ່າງບັນດາກະຊວງ, ຂະແໜງການ ແລະ ອຳນາດ ການປົກຄອງທັງໝົດ ວ່າຍການປະຊຸມລັດຖະບານ-ເຈົ້າແຂວງ, ສ້າງກົນໄກການປົກຄອງ-ຄຸ້ມຄອງລັດ ຖະກອນ, ກົງຈັກຂອງຂະແໜງການຈຳນວນໜຶ່ງ ເພື່ອໃຫ້ແທດເຫມາະກັບກົນໄກແບບແຜນວິທີເຮັດວຽກຄົວຈິງ; ໄດ້ເຮັດທົດລອງການໂຮມຂະແໜງການເສດຖະກິດ-ແຜນການ-ການເງິນໃນຈຳນວນ 40 ກວ່າເມືອງ; ໄດ້ຫັນການຄຸ້ມຄອງຂອງລັດຕາມທິດທາງຂອງກະຊວງ-ອົງການສູນກາງເຮັດໜ້າທີ່ດ້ານ ມະຫາພາກທັງຕົວພັນກັບຮາກຖານ ແລະ ຈຸນລະພາກ, ໄດ້ຝຶກອົບຮົມວົນກະວັງບໍລິຫານໃຫ້ 140 ເມືອງ; ພ້ອມກັນນັ້ນ, ກໍ່ຍັງໄດ້ສະເໜີຂຶ້ນເທິງຊັບຊ້ອນພະນັກງານຄົນໃໝ່.

- ລັດຖະບານໄດ້ຮັບຮອງເອົາ ຮ່າງຍຸດທະສາດພັດທະນາການປົກຄອງແຫ່ງ ສປປ ລາວ ຮອດປີ 2020, ຍຸດທະສາດພັດທະນາການບໍລິຫານລັດ ໄລຍະ 2011-2015, ໄດ້ຮັບຮອງ ແລະ ປະກາດໃຊ້ດ່ຽວ ລັດວ່າດ້ວຍຄົມມະນາຄົມ, ສຳເລັດເບື້ອງຕົ້ນການຮ່າງຍຸດທະສາດວົນກະວັງຄຸ້ມຄອງລັດຖະກອນ ໄລຍະ 2011-2020; ໄດ້ຮັບຮອງ ແລະ ປະກາດໃຊ້ດ່ຽວ ລັດວ່າດ້ວຍຄົມມະນາຄົມ.

- ໄດ້ປັບປຸງສຳເລັດການປັບປຸງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງ 8 ກະຊວງ, 3 ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ບັນດາອົງການທີ່ຂຶ້ນກັບສຳນັກງານນາຍົກລັດຖະມົນຕີຈຳນວນໜຶ່ງ; ໄດ້ຫັນບາງວົນກະວັງຂອງລະບົບການເງິນໄປສູ່ການຄຸ້ມຄອງແບບລວມສູນ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ວົນກະວັງພາສີ, ອາກອນ ແລະ ຄັງເງິນ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມເຂັ້ມແຂງຂອງງົບປະມານແຫ່ງຊາດ; ໄດ້ສຳເລັດການສ້າງຕັ້ງ 4 ເມືອງໃໝ່ ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຮ້ອງຂໍຂອງການຂອງການພັດທະນາ. ຫົວໜ້າວ່າຍການບໍລິຫານຜ່ານປະຕູດ້ວຍໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໃນລະດັບເມືອງຈຳນວນໜຶ່ງ.

- ວົນກະວັງຄຸ້ມຄອງລັດຖະກອນໄດ້ຮັບການປັບປຸງໃຫ້ດີຂຶ້ນເທື່ອລະກ້າວ; ໄດ້ຮັບຮອງເອົາດຳລັດວ່າດ້ວຍຕຳແໜ່ງບໍລິຫານຂອງລັດຖະກອນ ແລະ ດຳລັດວ່າດ້ວຍນະໂຍບາຍຕໍ່ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ຢູ່ເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ; ກົງຈັກການຈັດຕັ້ງຂອງສູນຝຶກອົບຮົມ

ລັດຖະກອນໄດ້ ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ແລະ ໄດ້ເລີ່ມຜົນກະທົບຮົມ ພະນັກງານການນຳທຸກໆເມືອງໃນທົ່ວປະເທດ.

4.3. ພັດທະນາວົບກງານຕຸລາການ

• ກົດໝາຍ ແລະ ນິຕິກຳຈຳນວນຫຼາຍໄດ້ ຖືກພິຈາລະນາຮັບຮອງ ແລະ ປະກາດໃຊ້ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ ການຄຸ້ມຄອງລັດ ຄຸ້ມຄອງສັງຄົມ ປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນສູງຂຶ້ນ ຊຶ່ງໄດ້ກາຍເປັນ ບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ ອົງການບົກຄອງຂັ້ນຕ່າງໆ ໃນການແກ້ໄຂບັນຫາຄວາມຍຸຕິທຳ, ຂໍ້ຂັດແຍ້ງຄະດີຄວາມ ຕ່າງໆໃນສັງຄົມ, ເສີມສ້າງຄວາມສາມັກຄີ ປອງດອງໃນທົ່ວສັງຄົມ.

• ລະບົບຍຸຕິທຳ ໄດ້ ຮັບການປັບປຸງໃຫ້ ເຂັ້ມແຂງທາງດ້ານການຈັດ ຕັ້ງ ແລະ ບຸກຄະລາກອນ ໂດຍມີການຕົ້ນໂຮມສານ, ໄອຍະການເມືອງໃຫ້ ເປັນສານ, ໄອຍະການເຂດ ແລະ ມີການສ້າງຕັ້ງສານພາກ; ພ້ອມກັນນັ້ນຍັງ ໄດ້ ບຳລຸງຍົກລະດັບຄຸນທາດການເມືອງ ແລະ ວິຊາສະເພາະໃຫ້ແກ່ ພະນັກ ງານ-ລັດຖະກອນໃນຂົງເຂດກົດໝາຍ ແລະ ຍຸຕິທຳ. ເອົາໃຈໃສ່ສ້າງພະນັກງານກົດໝາຍໃນລະບົບ ຊັ້ນກາງ 2 ປີ ເຊິ່ງເປົ້າຫມາຍ ແມ່ນ ນັກຮຽນທົ່ວຮຽນຈົບ 6 ທົ່ວມາຈາກເມືອງທຸກຍາກຕ່າງໆ.

• ໄດ້ ມີການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງຂອງການຈັດຕັ້ງລັດ, ລວມໝູ່ ແລະ ພົນລະ ເມືອງໄດ້ 4.775 ເລື້ອງເທົ່າກັບ 84,54% ຂອງຄຳຮ້ອງທັງໝົດ, ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ສັງຄົມມີຄວາມເປັນ ລະບົບຮັບຮັບ ແລະ ຕິດພັນກັບການບຸກລະດົມປະຊາຊົນສ້າງສາ ແລະ ພັດທະນາປະເທດຊາດໃຫ້ມີຄວາມສະຫງົບໃນໄລຍະ2006-2010 ແມ່ນໄດ້ ມີການ ຕິດຕາມກວດກາ ອົງການສືບສວນ-ສອບສວນ ແລະ ການສັ່ງຟ້ອງໂດຍສະເພາະ ແມ່ນການແກ້ໄຂຄະດີໃນຂັ້ນອົງການໄອຍະການຂັ້ນແຂວງ ແລະ ນະຄອນຫລວງ ໄດ້ທັງໝົດ 13.898 ເລື້ອງເທົ່າກັບ 80,07% ຂອງຈຳນວນຄະດີທັງໝົດ, ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນຂັ້ນອຸທອນໄດ້ 3.420 ເລື້ອງ (ລວມ 3 ພາກ) ເທົ່າກັບ79,81% ຂອງຈຳນວນທັງໝົດ, ໄອຍະການທະຫານຂັ້ນສູງ 133 ເລື້ອງເທົ່າກັບ 82,09% ຂອງຈຳນວນທັງໝົດ ແລະ ໄອຍະການປະຊາຊົນສູງ ສຸດ 3.451 ເລື້ອງເທົ່າກັບ 85,25% ຂອງຈຳນວນຄະດີທັງໝົດ.

• ໄດ້ດຳເນີນການຕິດຕາມກວດກາການດຳເນີນຄະດີຢູ່ສານ ແລະ ການ ປະຕິບັດກົດໝາຍໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຫລືຄຳພິພາກສາ ຂອງສານລວມທັງການກວດກາການປະຕິບັດກົດໝາຍຢູ່ສະຖານທີ່ກັກຂັງ, ກັກຕົວ, ຄ້າຍດັດສ້າງ, ສູນດັດສ້າງ ແລະ ສະຖານທີ່ບັງຄັບອື່ນໆຂອງ ສານກໍ່ໄດ້ ຮັບການພັດທະນາດີຂຶ້ນ; ພ້ອມດ້ວຍກັນນັ້ນ, ກໍ່ໄດ້ມີ ການປະຕິບັດການຄຸ້ມຄວັງ ແລະ ສ້າງນິຕິກຳຫລາຍສະບັບກ່ຽວກັບການ ອອກຂໍ້ກຳນົດ ວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງອົງການ ໄອຍະການປະຊາຊົນແຕ່ລະຂັ້ນ, ບັນດາຂໍ້ກຳນົດ ແລະ ຂໍ້ແນະນຳດ້ານ ວິຊາການ ກ່ຽວກັບ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍການດຳ ເນີນຄະດີອາຍາ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ.

• ໄດ້ໃຫ້ການບໍລິການປະຊາຊົນ, ລູກຄວາມ ແລະ ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອລ້າງານກົດຫມາຍ ຊື່ ສະແດງອອກຄື: ທະນາຍຄວາມໄດ້ຮັບການແຕ່ງຕັ້ງຈາກບຸກຄົນ ແລະ ນິຕິບຸກຄົນ ໃນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ຫລື ຄະດີຕ່າງໆ ລວມທັງຄະດີອາຍາ ແລະ ຄະດີແພ່ງ ຈຳນວນ 11.448 ເລື້ອງ (ສຳເລັດ ແລ້ວ 2.332 ເລື້ອງ, ກຳລັງດຳເນີນ 8.641 ເລື້ອງ ແລະ ຄະດີບໍ່ສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ 475ເລື້ອງ); ໄດ້ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອລ້າງານກົດຫມາຍ ໂດຍແບ່ງເປັນການໃຫ້ຄຳປຶກສາ, ແຕ່ງຕັ້ງ ທະນາຍ ເພື່ອຊ່ວຍບົກບ້ອງປະຊາຊົນໂດຍບໍ່ເສຍຄ່າ, ລົງໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ເຖິງບ້ານຈຳນວນຫນຶ່ງ ແລະ ໃຫ້ ຄຳປຶກສາລ້າງານກົດຫມາຍທາງໂທລະສັບ.

5. ການພັດທະນາພາກເອກະຊົນ

ເພື່ອບັນລຸເປົ້າຫມາຍໃນການພັດທະນາເອກະຊົນ ແມ່ນໄດ້ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງສະພາບແວດ ລ້ອມທົ່ວເອື້ອອຳນວຍໃຫ້ແກ່ການສົ່ງເສີມພາກເອກະຊົນພາຍໃນ ແລະ ດຶງດູດການລົງທຶນຈາກຕ່າງປະ ເທດ ໂດຍໄດ້ມີການປັບປຸງບັນດາລະບົບການ, ກົດຫມາຍ ແລະ ຂັ້ນຕອນຕ່າງໆໃນການສ້າງຕັ້ງ ວິສາຫະກິດ, ຫັນລົດວິສາຫະກິດໄປສູ່ກົນໄກໄລ່ລົງທຸລະກິດ ໂດຍຜ່ານຕະຫຼາດທຶນມີການດຸສົມ ຂອງ ລັດ ການມອບສິດຄວາມເປັນເຈົ້າຕົນເອງທາງດ້ານການເງິນ, ແຜນການ ແລະ ຕະຫຼາດຈົນສາມາດຫຼຸດຜ່ອນການບໍລິຫານແບບເກື້ອກູນ.

ພ້ອມນັ້ນ, ການພັດທະນາພາກເອກະຊົນກໍ່ໄດ້ເຮັດໃຫ້ຕະຫລາດສິນຄ້າການບໍລິການ, ຕະຫຼາດແຮງງານ, ຕະຫລາດການເງິນ(ທຶນ), ຕະຫລາດທຶນດິນ, ຕະຫລາດເທກໂນໂລຊີໄດ້ຮັບການພັດທະນາໄປພ້ອມໆກັນ ໂດຍສະເພາະ ຕະຫຼາດການເງິນ, ຕະຫຼາດຫຼັກຊັບ(LSX) ໄດ້ຮັບການພັດທະນາ ໄວແລະ ໄດ້ມີການເປີດກວ້າງການແຂ່ງຂັນລະຫວ່າງບັນດາທຸລະກິດທະນາຄານ. ລະບົບການບໍລິການຊຳລະ ສະສາງແລະການຫັນເປັນທັນສະໄໝເຊັ່ນ: ການພັດທະນາລະບົບໂອນເງິນ, ການຊຳລະດ້ວຍບັດເອເລັກໂຕຣນິກຕ່າງໆ. ນອກນີ້ ຕະຫຼາດທຶນ ໄດ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວໄວ ໂດຍສະ ເພາະຢູ່ໃນເຂດຕົວ ເມືອງທີ່ມີການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ເຊິ່ງປະກອບມີຕະຫຼາດ: ການເຊົ່າທຶນບຸກຄົນ, ເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທຶນລັດ, ການນຳໃຊ້ທຶນຄ້ຳປະກັນການກູ້ຢືມ, ການຂາຍສິນຄ້າໃຊ້ທຶນ ແລະ ຕະຫຼາດສິນເຊື້ອກ່ຽວກັບທຶນ. ກ. ນະໂຍບາຍລະບົບການແລະ ພາກປະຕິບັດ

- ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ປັບປຸງ ແລະ ສ້າງພາກສ່ວນເສດຖະກິດຂອງລັດ ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນສູງຂຶ້ນ ເນື້ອຍໆ, ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າກຳນົດການຈັດຕັ້ງຄຸ້ມຄອງລັດວິສາຫະກິດຄືນໃໝ່ ຕາມທິດຫຼັກໄປສູ່ລະບອບເປັນເຈົ້າຕົນເອງທາງດ້ານການເງິນຢ່າງຂາດຕົວ. ຫຼຸດຜ່ອນການເກື້ອກູ້ນຕ່າງໆ ຂອງລັດ, ແກ້ໄຂບັນຫາການຫຼຸດທຸກ ແລະ ໜີ້ສິນຄຸ້ມຄອງລັດວິສາຫະກິດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ.
- ນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມ ແລະ ຂະຫຍາຍເສດຖະກິດຫຼາຍພາກສ່ວນ ແລະ ທຸກພາກສ່ວນ ລ້ວນ ແຕ່ມີສິດເສລີພາບຕໍ່ໜ້າກິດໜ້າຍ, ປັບປຸງ ແລະ ດັດແປງ ພາກສ່ວນເສດຖະກິດຂອງລັດ, ສົ່ງເສີມເສດຖະກິດຄອບຄົວຂອງຊາວກະສິກອນ ແລະ ເສດຖະກິດເອກະຊົນໄດ້ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.
- ລັດໄດ້ນຳໃຊ້ບັນດານະໂຍບາຍໄມ້ງົດທາງດ້ານການເງິນ ແລະ ທະນາຄານ ໂດຍແນໃສ່ຊຸກຍູ້ການຜະລິດ-ທຸລະກິດ ໂດຍປະຕິບັດຕາມທິດທາງ ຫຼຸດຜ່ອນທຶນຈາກການລົງທຶນໂດຍກົງ ຂອງງົບປະມານ, ແຕ່ເພີ່ມການລົງທຶນດ້ວຍສິນເຊື້ອ ແລະ ທຶນທີ່ມີເອງຂອງວິສາຫະກິດ.
- ພາກສ່ວນເສດຖະກິດເອກະຊົນ, ເອກະເທດ ໄດ້ມີບົດບາດສຳຄັນ ແລະ ຍາວນານຕໍ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ ແລະ ໄດ້ຮັບການສົ່ງເສີມ-ປຶກສາ ຈາກລັດ. ບັນດາພາກສ່ວນເສດຖະກິດ ແລະ ຮູບການຈັດຕັ້ງເສດຖະກິດເຫຼົ່ານັ້ນມີທັງການແຂ່ງຂັນກັນ, ຮ່ວມມືກັນດຳເນີນທຸລະກິດດ້ວຍຮູບແບບບໍລິສັດຫຸ້ນສ່ວນ ແລະ ອື່ນໆ ຕາມຄວາມຮັບຮ້ອງຕ້ອງການພາວະວິໄສ.

ຂ. ການປັບປຸງຂອບກິດໜ້າຍແລະນິຕິກຳ

- ກິດໜ້າຍວ່າດ້ວຍການສົ່ງເສີມການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດ ແລະ ນະໂຍບາຍທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອ ສ້າງເງື່ອນໄຂສະດວກໃນການ ໄດ້ຮັບການປັບປຸງໃຫ້ແທດເໝາະໃນແຕ່ລະໄລຍະ ແລະ ລົບລ້າງລະບົບການອັນບໍ່ຈຳເປັນບໍ່ສອດຄ່ອງ ແລະ ສ້າງຄວາມສັບສົນໃຫ້ແກ່ການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດ, ທິດໜ້າຍການລົງທຶນສະບັບໃໝ່ຖືກຮັບຮອງ ແລະ ປະກາດໃຊ້.
- ໄດ້ປັບປຸງນະໂຍບາຍ, ລະບົບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ວິທີເຮັດວຽກໃຫ້ກະທັດຮັດ, ຮັດກຸ່ມ ແລະ ວ່ອງໄວ ເຮັດໃຫ້ນັກລົງທຶນຕ່າງປະເທດມີຄວາມໝັ້ນໃຈ ແລະ ມີຄວາມພໍໃຈຕໍ່ການຮ່ວມມື ແລະ ລົງທຶນຢູ່ປະເທດເຮົາ.
- ໄດ້ສ້າງລະບົບກິດໜ້າຍ ແລະ ລະບົບການຄຸ້ມຄອງຂອງລັດທີ່ຮັບໃຊ້ໃນຂົງເຂດເສດຖະກິດ ໃຫ້ມີຄວາມສອດຄ່ອງກັບກິດການພາວະວິໄສ ແລະ ກົນໄກຕະຫຼາດ

ເຊັ່ນ: ລະບົບການບໍລິການ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຂອງລັດໃຫ້ມີຄວາມໂປ່ງໃສເປັນກ້າວໆ ແລະ ການຫັນແນວທາງ, ແຜນນະໂຍບາຍ

ຂອງພັກໃນທຸກດ້ານໃຫ້ກາຍເປັນກົດໝາຍ, ເປັນນະໂຍບາຍອັນລະອບດີທັງດຳເນີນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນັບມື້ນັບຄົບຖ້ວນ.

- ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍແຮງງານ ໄດ້ກາຍເປັນນິຕິກຳພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການເຄື່ອນໄຫວໃນຕະຫຼາດ ແຮງງານ ອັນເປັນເງື່ອນໄຂໃນການສົ່ງເສີມການຂະຫຍາຍຕົວຂອງພາກເອກະຊົນ ໃຫ້ນັບມື້ນັບດີຂຶ້ນ.
- ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທະນາຄານແຫ່ງລັດ, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປະກັນໄພ, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍວິສາຫະກິດ; ນອກນັ້ນ, ກໍ່ຍັງມີດຳລັດວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງການເຄື່ອນໄຫວ ຂອງທະນາຄານ ທຸລະກິດ; ດຳລັດວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງທະນາຄານທຸລະກິດ ແລະ ສະຖາບັນການເງິນ, ດຳລັດວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງການຈໍລະຈອນເງິນຕາຕ່າງປະເທດ ແລະ ວັດຖຸ, ມີຄ່າ, ດຳລັດວ່າດ້ວຍການເຊື່ອສິນເຊື້ອ, ດຳລັດວ່າດ້ວຍໂຮງຊວດຈຳແລະອື່ນໆ.
- ບັນດາພາກສ່ວນເສດຖະກິດຕ່າງໆ ໄດ້ມີການປະກອບສ່ວນ ແລະ ເປັນພາກສ່ວນໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນ ໃນລະບົບເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ ຂອງປະເທດເຮົາ ເປັນຕົ້ນແມ່ນການປະຕິບັດພັນທະດ້ານ ຕ່າງໆຕໍ່ງົບປະມານ.
- ອຸປະສັກຕ່າງໆທີ່ຂັດຂວາງການຈໍລະຈອນສິນຄ້າໃນທົ່ວປະເທດໃນ ເມື່ອກ່ອນໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂເທື່ອລະກ້າວເຮັດໃຫ້ຕະຫຼາດເຄື່ອນໄຫວຢ່າງມີຊີວິດຊີວາ, ການເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າກັບຕະຫຼາດສາ ກົນມີບາດກ້າວ ຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ແລະ ສາມາດຍາດແຍ່ງເອົາສ່ວນແບ່ງຂອງຕະຫຼາດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ໄດ້ດີພໍສົມຄວນ.
- ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ (ວນກ) ໄດ້ຮັບການເອົາໃຈໃສ່ຫລາຍຂຶ້ນ. ດຳລັດວ່າດ້ວຍການສົ່ງເສີມ ແລະ ພັດທະນາວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ໄດ້ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ກາຍເປັນພື້ນຖານຂອງການພັດທະນາ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມ ແຂງໃຫ້ແກ່ການແຂ່ງຂັນໃນລະດັບໃດຫນຶ່ງ, ການເຊື່ອຖືງຕະຫລາດ, ການເຊື່ອຖືງສິນເຊື້ອ ແລະ ລະບົບການເງິນ, ພ້ອມທັງເປັນການ ຊຸກຍູ້ ແລະ ຄວາມກະຕືລືລົ້ນໃຫ້ແກ່ຜູ້ປະກອບການ. ລັດຖະບານໄດ້ຮັບຮອງ ແຜນຍຸດທະສາດການພັດທະນາວິສາຫະກິດ ຊຶ່ງການພັດທະນາວິສາ

ຫະກົດຕາມ 6 ຂົງເຂດນະໂຍບາຍໄດ້ຮັບຜົນສໍາເລັດ ເຊັ່ນ: ການສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທາງດ້ານລະບົບການ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງເນື້ອທີ່ເອື້ອອຳນວຍ, ການຍົກລະດັບຄວາມສາມາດໃນດ້ານການແຂ່ງຂັນ, ການຂະຫຍາຍຕະຫລາດພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ, ການປັບປຸງການເຂົ້າຫາແຫລ່ງງານ, ການຊຸກຍູ້ ແລະ ການສ້າງເງື່ອນໄຂທີ່ເອື້ອອຳນວຍໃຫ້ແກ່ການສ້າງຕັ້ງບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງທາງທຸລະກິດການເສີມຂະຫຍາຍທັດສະນະຄະຕິ ແລະ ຄຸນນະສະນະຂອງຜູ້ປະກອບກິດຈະການໃນສັງຄົມ.

ຄ. ຂໍ້ມູນຂ່າວສານແລະໃຫ້ຄໍາປຶກສາ

- ໄດ້ມີການຈັດພິມເຜີຍແຜ່ກົດຫມາຍທັງສະບັບທີ່ເປັນພາສາລາວ ແລະ ອັງກິດ. ໄດ້ເປີດກວ້າງບັນດາກົນໄກການປະສານງານ ແລະ ການພົບປະລະຫວ່າງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ເພື່ອແກ້ໄຂຂໍ້ຈຳກັດ ທາງທຸລະກິດ ແລະ ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ.
- ໄດ້ຈັດພິມເຜີຍແຜ່ເປັນປະຈຳກໍ່ບົວກັບຂໍ້ມູນສະຖິຕິດ້ານມະຫາພາກ ແລະ ການຜະລິດຂະແຫນງການ, ການຈັດພິມອາລະສານກໍ່ບົວກັບການລົງທຶນ ແລະ ອື່ນໆ.

ພ້ອມນັ້ນ, ການພັດທະນາພາກເອກະຊົນ ກໍ່ໄດ້ເຮັດໃຫ້ຕະຫລາດສິນຄ້າການບໍລິການ, ຕະຫລາດການເງິນ (ທຶນ), ຕະຫລາດທີ່ດິນ ແລະ ຕະຫລາດເທັກໂນໂລຊີ ໄດ້ຮັບການພັດທະນາ ແລະ ພ້ອມດ້ວຍກັນນັ້ນ, ຕະຫລາດກໍ່ສະຫນັບສະຫນູນການພັດທະນາພາກເອກະຊົນ.

ຕະຫລາດສິນຄ້າ ແລະ ບໍລິການ ໄດ້ເກີດຂຶ້ນ ແລະ ຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ ໄດ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວອອກໃນຫຼາຍທິດ, ຫຼາຍຮູບແບບ ແລະ ເຮັດໃຫ້ການພົວພັນດ້ານການຄ້າ ໄດ້ຮັບການຂະຫຍາຍຕົວເຊັ່ນກັນ.

ຕະຫລາດແຮງງານ ໄດ້ຖືກຮັບຮູ້ຢ່າງເປັນທາງການ ວ່າເປັນຕະຫລາດປັດໄຈການຜະລິດທີ່ສໍາຄັນ ທີ່ສຸດໃຫ້ບັນດາການເຄື່ອນໄຫວເສດຖະກິດ ແຕ່ກໍ່ບໍ່ທັນໄດ້ພັດທະນາຢ່າງເຕັມສ່ວນ. ໄດ້ສ້າງຕັ້ງລະບົບພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ຂອງຕະຫລາດແຮງງານ ເຊັ່ນ: ການໃຫ້ຄໍາແນະນຳ ແລະ ການຈັດຫາວັກເຮັດ ງານທຳເປັນຕົ້ນ; ນອກນັ້ນ, ກໍ່ຍັງມີບັນດາຮູບການຕ່າງໆເພື່ອແລກປ່ຽນການບໍລິການແຮງງານກໍ່ອອກຖືກສ້າງຕັ້ງ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວ.

ຕະຫລາດການເງິນ ໄດ້ຮັບການພັດທະນາເພື່ອລະກ້າວ ແລະ ໄດ້ມີການເປີດກວ້າງທາງດ້ານການແຂ່ງຂັນຂອງບັນດາທຸລະກິດທະນາຄານ. ປະຈຸບັນ ສປປ ລາວ

ມີທະນາຄານທຸລະກິດຫຼາຍກວ່າ 22 ແຫ່ງ ແລະ ມີສາຂາຂອງທະນາຄານຫຼ້ນສ່ວນ, ເອກະຊົນ ແລະ ສາຂາຂອງຕ່າງປະເທດ ໃນທົ່ວ ປະເທດ 65 ແຫ່ງ. ນອກນີ້, ສະຖາບັນການເງິນຈຸລະພາກ ທີ່ໄດ້ຮັບການສຳຫຼວດທັງໝົດມີ 5.000 ກວ່າແຫ່ງ, ມີການເຄື່ອນໄຫວກວມ 50% ຂອງຈຳນວນທັງໝົດໃນທົ່ວປະເທດ. ລະບົບການບໍລິການ ຊຳລະສະສາງ ແລະ ການຫັນເປັນທຸລະໄໝຂອງລະບົບທະນາຄານ ໄດ້ມີການເປີດກວ້າງການ ແຂ່ງຂັນ ລະຫວ່າງບັນດາທຸລະກິດທະນາຄານ ສະແດງ ອອກການພັດທະນາລະບົບໂອນເງິນ, ການບໍລິ ການຊຳລະດ້ວຍບັດເອເລັກໂຕຣນິກຕ່າງໆ. ພ້ອມນີ້, ດ້ານຕະລາດທຶນກໍ່ ພວມໄດ້ຮັບການກໍ່ສ້າງຄື: ຕະຫຼາດຫຼັກຊັບ.

ຕະຫຼາດເຕັກໂນໂລຊີ ມາເຖິງປະຈຸບັນສາມາດເວົ້າໄດ້ວ່າ ຕະຫຼາດວິທະຍາການຍັງບໍ່ໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນຢ່າງແທ້ຈິງໃນປະເທດລາວ ເຖິງຈະມີນິຕິກຳຈຳນວນໜຶ່ງກໍ່ຍັງບໍ່ຖືກບຸກຄົນທາງປັນຍາ, ແຕ່ບໍ່ທັນຖືກນຳໃຊ້ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

ຕະຫຼາດທຶນ ທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນຂົງເຂດທີ່ມີການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມທັງຢູ່ໃນເຂດຕົວເມືອງ, ເຂດຊານເມືອງ ແລະ ເຂດຊົນນະບົດ ປະກອບມີຕະຫຼາດການເຊົ່າທຶນ, ຕະຫຼາດການເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທຶນລັດ, ການນຳໃຊ້ທຶນຄຳປະກັນການກູ້ຢືມ, ຕະຫຼາດການຂາຍສິດນຳໃຊ້ທຶນ ແລະ ຕະຫຼາດສິນເຊື້ອ ກໍ່ຍັງບໍ່ທັນເກີດຂຶ້ນ. ຕະຫຼາດທຶນທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນຂົງເຂດ ທີ່ມີການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ, ມີການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ຖະໜົນຫົນທາງ, ໄຟຟ້າ ແລະ ນ້ຳປະປາໃນເຂດຕົວເມືອງ, ຊານເມືອງ ແລະ ຊົນນະບົດ.

6. ການປະຕິບັດ 11 ແຜນງານ ແລະ 111 ໂຄງການ

ຂະແໜງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນໄດ້ຜັນຂະຫຍາຍແຜນງານດັ່ງກ່າວ ເຂົ້າໃນພາກປະຕິບັດຕົວຈິງຂອງຕົນຄື:

- ແຜນງານຮັກສາສະຖຸບັນລະພາບ ແລະ ຄວາມສະຫງົບຮອບດ້ານ: ໄດ້ສຸມ ໃສ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການແກ້ໄຂປະກົດການຫຍໍ້ທົ່ວຂອງສັງຄົມ, ໂຄງການຕ້ານອາດສະຍາກຳ; ໄດ້ສືບຕໍ່ຫັນກຳລັງປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນ ຄວາມສະຫງົບ ແລະ ຖັນແຖວພະນັກງານລົງປະຈຳກຸ່ມບ້ານໃນທົ່ວປະເທດ; ເອົາໃຈໃສ່ວຽກງານກໍ່ສ້າງຮາກຖານພັດທະນາຊົນນະບົດ ແລະ ແກ້ໄຂ ຄວາມທຸກຍາກຕົວພັນກັບການສ້າງບ້ານ ແລະ ກູ້ມບ້ານພັດທະນາ ໄປ ພ້ອມກັບການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງທາງດ້ານການເມືອງ ແລະ ວຽກງານປ້ອງ ກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ.

- ແຜນງານພັດທະນາກະສິກໍາຮອບດ້ານ: ໄດ້ ຜົນ ຂະຫຍາຍຈຸດຕັ້ງປະຕິບັດ ແບບ ນໍາໂຄງການຕົ້ນຕໍ ແມ່ນ ໂຄງການຈັດສັນ ແລະ ພັດທະນາ ພື້ນທີ່ ອາການກະສິກໍາ ເຊິ່ງໄດ້ ເຮັດສໍາເລັດການສ້າງແຜນທີ່ ແບ່ງເຂດດິນກະສິກໍາ ແລະ ບໍ່ າໄມ້ ຂັ້ນເມືອງ ແຂວງຜົ້ງສາລີ, ເມືອງໄຊ ພູທອງ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ; ໂຄງການຍົກສະມັດຖະພາບການຜະລິດ ພື້ນ ເດີນແມ່ນບູກເຂົ້າແບບກະເສດສຸມດ້ວຍກ້າກັບດົວ ໃຫ້ ຜົນຜະລິດ ໄດ້ 7-8 ໂຕນ/ຮຕ ຢູ່ ເມືອງຊື່ນ ແລະ ເມືອງນານ ແຂວງຫຼວງພະບາງ; ການ ລົບລ້າງສັດຮູບແບບເປັນພາມມິ ການຂະຫຍາຍຕົວ; ສາມາດປ້ອງກັນ ແລະ ແກ້ ໄຂບັນຫາ ພະຍາດສັດລະບາດ ເຊັ່ນ: ພະຍາດເຕົ້າໂຮມເລືອດງົວ-ຄວາຍ, ພະຍາດ ໄຂ້ຫວັດໃຫຍ່ ສາຍພັນ AH1N1 ແລະ ອື່ນໆ. ໄດ້ ສໍາເລັດການສ້ອມແປງ ແລະ ພື້ນຜູ້ ຊົນລະປະທານ ຈາກໄພນໍ້າຖ້ວມໃຫຍ່ໃນປີ 2008; ການກໍ່ສ້າງ ຊົນລະປະທານຕ່າງໆມີຄວາມຄືບໜ້າ ເປັນຕົ້ນໂຄງການກໍ່ສ້າງ ຊົນລະປະທານຂຸດສາມບາດ ສໍາເລັດ 95% ຄອງເໜືອງຍາວ 8.700 ແມັດ ສາມາດ ສະໜອງນໍ້າໃນເນື້ອທີ່ 280 ເຮັກຕາ ແລະ ໂຄງການຊົນລະປະທານນໍ້າມັງ 3 ສໍາ ເລັດ 57%, ໂຄງການນາພອກສໍາເລັດ 86%, ໂຄງການເຊແຊະ ສໍາເລັດ 90% ແລະ ອື່ນໆ.

- ແຜນງານການຄຸ້ມຄອງບໍ່ າໄມ້ ແລະ ອຸດສາຫະກໍາໄມ້: ຜົນ ຂະຫຍາຍເປັນໂຄງການໃຫຍ່ ຄື: ໂຄງການພື້ນຜູ້ ແລະ ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນ ບໍ່ າໄມ້ ເພື່ອເປັນໜ້າຍທາງເສດຖະກິດ ແລະ ປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດ ລ້ອມ, ສໍາລັບວົງການຄຸ້ມຄອງບໍ່ າໄມ້ ໄດ້ ລົງສໍາຫຼວດໜ້າຍຂອບເຂດນໍ້າ ຖ້ວມອ່າງເກັບນໍ້າເຂົ້າ ອນໄຟຟ້າເຊກອງ 4. ໂຄງການສໍາຫຼວດ ແລະ ວາງແຜນ ນໍ້າໃຊ້ ທີ່ ດິນບໍ່ າໄມ້ ເຊິ່ງກໍາລັງດໍາເນີນການສ້າງແຜນທີ່ ນໍ້າໃຊ້ ທີ່ ດິນ ແລະ ບໍ່ າໄມ້ ຂອງ 3 ປະເພດບໍ່ າ ຈໍານວນ 5 ແຂວງ ເຊັ່ນ: ຫຼວງພະບາງ, ອຸດົມໄຊ, ຫຼວງນໍ້າທາ, ຜົ້ງສາລີ ແລະ ບໍ່ ແກ້ວ.

- ແຜນງານສ້າງພື້ນຖານອຸດສາຫະກໍາແຫ່ງຊາດ ແລະ ສິ່ງເສີມທັດຖະກໍາ: ໄດ້ ຜົນຂະຫຍາຍເປັນໂຄງການໃຫຍ່ ຄື: ໂຄງການ ພັດທະນາອຸດສາຫະກໍາພະລັງງານລວມມີ 75 ໂຄງການ, ໃນນັ້ນ 45 ໂຄງການມີ ສັນຍາ MOU ເຊິ່ງກໍາລັງສຶກສາ, ສໍາຫຼວດ ເພື່ອສ້າງບົດວິພາກ, ເຊັ່ນ ສັນຍາພັດທະນາ (PDA) 24 ໂຄງການ ແລະ ເຊັ່ນສັນຍາສໍາປະທານ (CA) 6 ໂຄງການ ປະຈຸບັນກໍາລັງກໍ່ສ້າງຢູ່. ໄດ້ ສໍາເລັດໂຄງການນໍ້າເທີນ 2 (1.088 MW) ແລະ ເຂົ້າ ອນເຊເສັດ 2 (76MW), ປີ 2010 ມີ 2 ໂຄງການສໍາເລັດ: ໂຄງການເຂົ້າ ອນ ນໍ້າລຶກ 1/2 (100MW) ແລະ ໂຄງການນໍ້າຍອນ (3MW) ຮອດເດືອນ 3 ປີ 2011 ຈຶ່ງຈະສໍາເລັດ. ມາຮອດປະຈຸບັນ ມີເຂົ້າ ອນໄຟຟ້າດໍາເນີນການຜະລິດທັງ ໝົດ 29 ແຫ່ງ (2.583MW). ສໍາລັບໂຄງການໄຟຟ້າພະລັງຄວາມຮ້ອນຫຼັງສາ (1.878MW) ໄດ້ ຮັບການເຊັນສັນຍາສໍາປະທານກໍ່ສ້າງແລ້ວ ທ້າຍປີ 2009 ກໍາລັງດໍາເນີນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະ ວົງການສິ່ງແວດລ້ອມ

ເຊິ່ງຈະເປັນພິທີການກໍ່ສ້າງຢ່າງເປັນທາງການໃນປີ 2011. ການ
ພັດທະນາອຸດສາຫະກຳບໍ່ແຮ່: ສົກປີ 2009-2010 ໄດ້ສຳເລັດໂຄງການຂຸດ
ຄົ້ນປຸງແຕ່ງເກືອກາລິທິ ງມັງຂະໜາດ 50 ໂຕນຕໍ່ປີ; ໄດ້ອອກ
ອະນຸຍາດລົງທຶນແກ່ບໍລິສັດທັງໝົດ 154 ບໍລິສັດ ມີ 269 ໂຄງການ,
ໃນນີ້ລົງທຶນຕ່າງປະເທດ 118 ບໍລິສັດ ໃນຈຳນວນ 186 ໂຄງການ.

• ແຜນງານສົ່ງເສີມການທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ການບໍລິການຜ່ານ: ວົກ
ງານນິຕິກຳໄດ້ສຳເລັດແຜນແມ່ບົດພັດທະນາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງທ່ອງ
ທ່ຽວເຂດມະຫານະຄົງສິພັນດອນ, ທ່ອງທ່ຽວເມືອງວັງວັງ, ເມືອງວັງໄຊ,
ຕາດເລາະ, ຕາດກວາງຊີ, ບໍ່ນ້ຳຮ້ອນເມືອງວັງທອງ. ໄດ້ສຳເລັດໂຄງການ
ປັບປຸງທາງເຂົ້າສະຖານທີ່ທ່ອງທ່ຽວນ້ຳຕົກຕາດກວາງຊີ ແຂວງ
ຫຼວງພະບາງໃນ ປີ 2005; ກໍ່ສ້າງທາງເຂົ້າຖ້ຳກອງລໍ ແຂວງຄຳມ່ວນ, ສຳ
ເລັດການປັບປຸງສະໜາມບິນຫຼວງນ້ຳທາ. ໄດ້ສ້າງຫ້ອງຂັ້ນມູນຂ່າວສານ
ການທ່ອງທ່ຽວປະຈຳແຂວງໃນທົ່ວປະເທດ ແລະ ວົກງານໂຄງການອື່ນໆ. ໄດ້
ສົ່ງເສີມການທ່ອງທ່ຽວແບບອະນຸລັກປະຊາຊົນມີສ່ວນຮ່ວມ;
ໄດ້ກຳນົດໂຄງການໂຄສະນາສົ່ງເສີມການທ່ອງທ່ຽວລາວ ແລະ ການເຊື່ອມ
ໂຍງການທ່ອງທ່ຽວກັບບັນດາປະເທດໄກ້ຄຽງດ້ວຍຮູບການໂຄສະນາຜ່ານ
ອິນເຕີເນັດ, ສົ່ງພິມຕ່າງໆ, ວິທະຍາ, ໂທລະພາບ, ສາລະຄະດີ, ວິຊີ
ດີທ່ອງທ່ຽວແບບອະນຸລັກ; ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມງານວາງສະແດງ ແລະ ເປັນ
ເຈົ້າພາບຈັດງານຕ່າງໆ: ບຸດວັດພູ, ງານບຸນພະທາດອົງຮັ່ງ, ບຸນຊ້າງ,
ເຂົ້າຮ່ວມງານວາງສະແດງທ່ອງທ່ຽວສາກົນທີ່ຄຸນມິງ ແລະ ໄດ້ສຳເລັດ
ການກຳນົດແຫລ່ງທ່ອງທ່ຽວຂອງສາມປະເທດ ລາວ, ໄທ ແລະ ກຳປູເຈຍ ແລະ
ໂຄງການອື່ນໆ.

• ແຜນງານແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຂອງຄອບຄົວ, ຊຸມຊົນ ແລະ ຢຸດຕິ
ການຖາງປ່າເຮັດໄຮ່ປູກເຂົ້າ: ໄດ້ມີການຈັດສັນພູມລຳເນົາ,
ຈັດສັນທີ່ດິນເພື່ອທຳການຜະລິດ ແລະ ມີການສ້າງແຜນພັດທະນາ
ກຸ່ມບ້ານແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ສຳເລັດທັງໝົດ 133 ກຸ່ມບ້ານ ໃນ 69
ເມືອງທຸກຍາກ; ໄດ້ປ່ອຍສິນເຊື່ອໃຫ້ຊາວກະສິກອນເພື່ອນຳໄປ
ປູກຝັງ, ລ້ຽງສັດ ແລະ ເຮັດທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍໄດ້ 230.287
ຄອບຄົວ ເປັນເງິນ 2.132,08 ຕື້ກີບ; ເກັບກຳຂັ້ນມູນ ກ່ຽວກັບຈຳນວນ
ບ້ານ ແລະ ເມືອງເພື່ອປະກາດຢຸດຕິການຖາງປ່າເຮັດໄຮ່ໃນຂອບເຂດທີ່
ປະເທດ ຄື: ແຂວງຜົ້ງສາລີ ມີ 2 ບ້ານ ເມືອງບຸນເໜືອ, ແຂວງອຸດົມໄຊ
ບ້ານກໍ່ນ້ອຍ ເມືອງໄຊ, ແຂວງບໍ່ແກ້ວ ເມືອງຜາອຸດົມ, ແຂວງຊຽງຂວາງ
ບ້ານຖ້ຳຫອຍ ແລະ ບ້ານຊາງ (ເມືອງໜອງແຮດ ແລະ ເມືອງຄູນ), ແຂວງວັງ
ຈັນ ມີເມືອງເຜືອງ, ຫີນເຫີບ, ໝື່ນ, ວັງວັງ, ກາສີ ແລະ ເມືອງແມດ.
ມາຮອດປະຈຸບັນ ຄົວເຮືອນທຸກຍາກມີ 218.280 ຄົວເຮືອນ ຫລື ປະມານ
22%, ຍັງມີ ເມືອງທຸກຍາກ 46 ເມືອງ (ເມືອງບໍລິຄັນ ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ

ໄດ້ ປະກາດຫລຸດພົ້ນອອກຈາກເມືອງທຸກຍາກແລ້ວ) ຫລຸດລົງ 2,12% ຂອງຈຳນວນເມືອງທຸກຍາກສຸດ.

• ແຜນງານການຮ່ວມມື ແລະ ເຊື່ອມໂຍງເສດຖະກິດກັບຕ່າງປະເທດ ແລະ ສົ່ງເສີມການລົງທຶນ:
ພວກເຮົາໄດ້ຮ່າງນະໂຍບາຍການເຊື່ອມໂຍງເສດຖະກິດຂອງສປປລາວ ເຂົ້າກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ; ນະໂຍບາຍເປີດກວ້າງການຮ່ວມມືເສດຖະກິດກັບຕ່າງປະເທດ ບົນພື້ນຖານຫລັກການຄວາມເປັນເອກະລາດ ຕ່າງຝ່າຍຕ່າງມີປະໂຫຍດ, ໄດ້ເພີ່ມທະວີການພົວພັນຮ່ວມມືເສດຖະກິດ-ການຄ້າ, ການເຈລະຈາວົກ ງານການຄ້າຕ່າງປະເທດໃນຂອບສອງຝ່າຍ, ພາກພື້ນ, ອະນຸພາກພື້ນ ແລະ ຫລາຍຝ່າຍ. ສົ່ງເສີມພື້ນຖານແຜນວຽກງານການຮ່ວມມືການຄ້າ ຫລາຍຝ່າຍ, ການຮ່ວມມືເສດຖະກິດອາຊີບັນ ແລະ ພາກພື້ນ, ການຮ່ວມມືໃນ ຂອບເຈລະຈາລະຫວ່າງອາຊີບັນກັບປະເທດຄູ່ເຈລະຈາ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ສັນຍາການຄ້າອາຊີ-ປາຊີຟິກ (APTA). ການກະກຽມເຂົ້າເປັນສະມາຊິກ ອົງການການຄ້າໂລກ (WTO) ໂດຍໄດ້ປັບປຸງບັນດາລະບົບກົດ ຫມາຍກ່ຽວຂ້ອງ. ວຽກງານການດຶງດູດການລົງທຶນ ຈາກຕ່າງປະເທດມີ ທ່າກ້າວ ແລະ ເປັນທ່າແຮງສູງ, ໄດ້ມີການປັບປຸງນິຕິກຳກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ມີກົນໄກ, ນະໂຍບາຍທີ່ແທດເໝາະສົ່ງຜົນໃຫ້ມີການລົງທຶນທີ່ ເພີ່ມສູງຂຶ້ນ ເຖິງ 1.022 ໂຄງການ, ມີມູນຄ່າທຶນອະນຸມັດ 11,01 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ. ໃນ 5 ປີຍອດທຶນຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ກູ້ຢືມ ສາມາດປະຕິບັດໄດ້ 2.251 ໂຄງການ, ຊຶ່ງມີມູນຄ່າ 2.443 ລ້ານໂດ ລາສະຫະລັດ, ສະເລ່ຍ 488 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ/ປີ.

• ແຜນງານດ້ານຄົມມະນາຄົມຂົນສົ່ງ ແລະ ການຕິດຕໍ່ສື່ສານ:
ສຳລັບກຸ່ມໂຄງການທີ່ມີການເຊື່ອມຕໍ່ອະນຸພາກພື້ນ ໄດ້ສຳເລັດກໍ່ສ້າງຂົວນ້ຳຂອງສະຫວັນນະເຂດ-ມຸກດາຫານ, ທາງR3 (ບໍ່ເຕັນ-ຫ້ວຍຊາຍ), ໂຄງການຂະຫຍາຍທາງເລກ 9 (ສະຫວັນນະເຂດ-ເຊໂນ), ທາງເລກ 12 (ຊ່ວງທ່າແຂກ - ຍົມມະລາດ). ໄດ້ສຳເລັດກໍ່ສ້າງສະຖານນິລົດໄຟດົງໂພສີ-ທ່ານາແລ້ງ 3 ກມ. ໄດ້ສຳເລັດໂຄງການປັບປຸງພັດທະນາຕົວເມືອງນ້ອຍ ADB ຈຳນວນ 12 ຕົວເມືອງ. ການສຳຫລວດອອກແບບອາ ຄານໃໝ່ຂອງເດີນບິນຫຼວງພະບາງສຳເລັດ 100%, ການຂົນ ສົ່ງສິນຄ້າປະຕິບັດໄດ້ 111,9 ລ້ານໂຕນ, ຂົນສົ່ງໂດຍສານປະຕິບັດໄດ້ 210 ລ້ານຄົນ (ຫລຸດແຜນການ 2%). ໂທລະສັບທັງຫມົດມີປະມານ 3,6 ລ້ານ ເລກຫມາຍ (ຕັ້ງໂຕະມີ 149,3 ພັນເລກຫມາຍ, ມີຜູ້ຊົມໃຊ້ແລ້ວ 67%, ທົບໃສ່ປີຜ່ານມາເພີ່ມຂຶ້ນ 2,7%), ໂທລະສັບມືຖືມີ 3,39 ລ້ານ ເລກຫມາຍ ມີຜູ້ຊົມໃຊ້ແລ້ວ 67%, ທົບໃສ່ປີຜ່ານມາເພີ່ມຂຶ້ນ 53%. ໄດ້ຂະຫຍາຍເຄືອຂ່າຍໂທລະຄົມມະນາຄົມສູ່ຊົນນະບົດໃນທົ່ວປະ

ເທດ ແລະ ກໍ່ສ້າງສາຍໄຍແກ້ວໃຫ້ໄດ້ 13,2 ພັນກິໂລແມັດ ທົບໃສ່ ປື້ຜ່ານມາເພີ່ມຂຶ້ນ 15% ເຊິ່ງກວມເອົາບັນດາແຂວງ 90% ແລະ ບັນດາ ເມືອງ 80%.

• ແຜນງານເພີ່ມປະສິດທິພາບ

ດ້ານການຄຸ້ມຄອງເສດຖະກິດມະຫາພາກຂອງລັດ: ມີການປະສານສົມທົບ ກັບຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນສູນກາງໃນການຕິດຕາມສະພາບ ເສດຖະກິດປະຈຳເດືອນ, ປະຈຳໄຕມາດ ແລະ ສະຫຼຸບລາຍງານກ່ຽວກັບຈຸດດີ, ຂໍ້ຄົງຄ້າງ ພ້ອມທັງຄົ້ນຄວ້າວິທີແກ້ໄຂ ເພື່ອນຳສະເໜີໃຫ້ ລັດຖະບານເປັນແຕ່ລະໄລຍະ; ພ້ອມດ້ວຍກັນນັ້ນ, ໜ່ວຍງານມະຫາພາກ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, ກະຊວງການເງິນ, ທະນາຄານແຫ່ງຊາດ ແລະ ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ -ການຄ້າ ກໍ່ໄດ້ຈັດກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືຢ່າງເປັນປົກກະຕິ. ນອກຈາກນັ້ນ ກໍ່ໄດ້ປະສານກັບຂະແໜງການກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ ໂດຍສະເພາະແມ່ນຂະແໜງ ແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ. ຜົນສຳເລັດຂອງການຄຸ້ມຄອງ ເສດຖະກິດມະຫາພາກ ແມ່ນເຮັດໃຫ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ເພີ່ມຂຶ້ນສະເລ່ຍ 7,9% ຕໍ່ປີ; ອັດຕາເງິນເຟີ້ມີການເໜັງຕີງໄປໃນ ທາງບວກໃນລະດັບ 1 ຕົວເລກຕໍ່ປີ; ຖານະທາງດ້ານງົບປະມານແຫ່ງລັດ ແມ່ນໄດ້ຮັບການປັບປຸງໃຫ້ເຂັ້ມແຂງຂຶ້ນເທື່ອລະກ້າວໂດຍສະເພາະ ໄດ້ມີການປັບປຸງກົນໄກການຄຸ້ມຄອງງົບປະມານໂດຍຫັນເອົາ 3 ຂະແຫນງ ຄື: ຄັງເງິນ, ພາສີ ແລະ ອາກອນໃຫ້ມາລວມສູນ ແລະ ຂຶ້ນກັບສາຍຕັ້ງ.

• ແຜນງານພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະ ວັດທະນະທຳ-ສັງຄົມ:

ໄດ້ມີການປະຕິຮູບລະບົບການສຶກສາ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການສຶກສາຂະຫຍາຍ ຕົວທັງດ້ານປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ ໂດຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໂຄງການແຜນຍຸດທະສາດສ້າງຄູ, ປັບປຸງ-ພັດທະນາຫຼັກສູດ ແລະ ເນື້ອໃນ ການຮຽນ-ການສອນ ທັງສາຍສາມັນ, ສາຍສ້າງຄູ, ສາຍອະຊີວະສຶກສາ, ການ ສຶກສາຊັ້ນສູງ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລ; ປະຕິບັດໂຄງການພັດທະນາການ ສຶກສາ, ໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານຊຸມຊົນ; ໄດ້ເພີ່ມ ປຶຮຽນໃນລະບົບສາຍສາມັນຈາກ 11 ປີ ເປັນ 12 ປີ.

ໄດ້ຖືເອົາວົບກງານການປ້ອງກັນພະຍາດ ແລະ ການປົ່ນປົວຮັກສາ ສຸຂະພາບຂອງປະຊາຊົນເປັນສຳຄັນ, ໄດ້ມີການກໍ່ສ້າງ ແລະ ສ້ອມແປງ ສຸກສາລາ, ໂຮງໝໍເມືອງ ແລະ ໂຮງໝໍແຂວງອັນພື້ນເດັ່ນເອກະຊົນພາຍໃນ ໄດ້ລົງທຶນກໍ່ສ້າງໂຮງໝໍແມ່ ແລະ ເດັກ (120 ຕັ້ງ) ຢູ່ນະຄອນຫລວງ ວຽງຈັນ ເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນໄດ້ເຂົ້າເຖິງການບໍລິການສາທາລະນະສຸກຂັ້ນ ພື້ນຖານຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ມີຄຸນນະພາບດີຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ; ນອກ ນັ້ນ, ຍັງໄດ້ຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການຄົ້ນຄວ້າຜະລິດຢາຫຼວງ 880 ລາຍການ ແລະ ຢາພື້ນເມືອງ 228 ລາຍການ;

ໄດ້ມີການພົວພັນພູມິກຸນກັບກຮຸ້ນສາ ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍວັດທະນະທຳ ທີ່ມີລັກສະນະຊາດ, ກ້າວໜ້າ ແລະ ມະຫາຊົນ; ຊຸກຍູ້ຂະບວນການສົນລະ ປະວັນນະຄະດີ ທັງມີອາຊີບ ແລະ ສະມັກຫຼື ນັບແຕ່ຂັ້ນສູນກາງລົງ ຮອດທ້ອງຖິ່ນ; ນອກນັ້ນ ຍັງໄດ້ປັບປຸງລະບົບສື່ມວນຊົນໃຫ້ມີ ຄຸນນະພາບສູງຂຶ້ນ ໂດຍປັບປຸງຈາກລະບົບອານາລິອກ ມາເປັນລະບົບ ດິຈິຕອນ.

• ແຜນງານປັບປຸງຍົກລະດັບປະສິດທິພາບຂອງການບໍລິຫານລັດ:

ໄດ້ມີການປັບປຸງການບໍລິຫານລັດໃຫ້ເຂັ້ມແຂງກວ່າເກົ່າ: ສູນກາງເຮັດໜ້າທີ່ຄຸ້ມຄອງມະຫາພາກ, ທ້ອງຖິ່ນເຮັດໜ້າທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ໄດ້ປັບປຸງການຈັດຕັ້ງ ຂອງທຸກກະຊວງ-ອົງການ, ທ້ອງຖິ່ນໃນນັ້ນມີ 8 ກະຊວງ, ຫ້າເອົາວັກ ງານພາສີ, ອາກອນ ແລະ ຄັງເງິນແຫ່ງຊາດຂຶ້ນກັບສາຍຕັ້ງ, ສຳເລັດການ ເຮັດທົດລອງສ້າງຕັ້ງເທດສະບານເມືອງຫຼວງພະບາງ, ການບໍລິຫານປະຕູດົວ ໂດຍເລີ່ມຈາກບົດຮົບການບໍລິຫານຜ່ານປະຕູ ດົວຍູ່ເມືອງໄຊເສດຖາ ແລະ ຂະຫຍາຍໄປສູ່ພາກສ່ວນອື່ນໆຈຳນວນໜຶ່ງ; ນຳໃຊ້ໃນການຄຸ້ມຄອງລັດ ແບບອິເລັກໂທຣນິກ: ການຄຸ້ມຄອງທະນາຄານແບບອິເລັກໂທຣນິກ, ການຄຸ້ມຄອງລັດຖະ ບານແບບອິເລັກໂທຣນິກ, ການຄຸ້ມຄອງການເງິນແບບອິເລັກໂທຣນິກ.

7. ສັງລວມຜົນສຳເລັດທີ່ພົ້ນເດັ່ນແລະ ສາຍເຫດພາໃຫ້ບັນລຸຜົນ

7.1. ຜົນສຳເລັດທີ່ພົ້ນເດັ່ນ:

- ປະເທດເຮົາມີສະຖິດສະພາບທາງດ້ານການເມືອງຢ່າງໜັກແໜ້ນ, ມີຄວາມສະຫງົບຄວາມເປັນລະບົບຮັບຮັບອັດຕະໂນມັດສັງຄົມ ລະບົບການບໍລິຫານການປົກຄອງ, ລະບົບກົດໝາຍ ປະກອບສ້າງຂຶ້ນເປັນ ພື້ນຖານໃຫ້ການພັດທະນາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງສັງຄົມໃນປະເທດ.
- ໂຄງປະກອບເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ: ກະສິກຳ-ປ່າ-ໄມ້, ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍລິຫານເປັນຕົ້ນເປັນໂຕຂຶ້ນຢ່າງຈະແຈ້ງ, ພື້ນຖານເສດຖະກິດທຳມະຊາດ-ເຄື່ອງທຳມະຊາດ ຄ່ອຍຫັນມາສູ່ການຜະ ລິດເປັນສິນຄ້າ, ກົນໄກເສດຖະກິດຕະຫລາດ ທີ່ມີຫວາຍພາກສ່ວນຂະຫຍາຍຕົວໄປພ້ອມໆ ກັບການມີ ກົນໄກການວາງແຜນ (ການຄຸ້ມຄອງ); ກຳລັງແຮງສັງລວມຂອງສັງຄົມ, ແຫລ່ງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ຄວາມສາມາດບົ່ມຊ້ອນພາຍໃນຖືກຂຸດຄົ້ນມານຳໃຊ້; ບັນດາຄາດໝາຍໃຫຍ່ ດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໃວ້ໃນແຜນການ 5 ປີຄັ້ງທີ VI ບັນລຸຜົນສ່ວນໃຫຍ່. ອັນສຳຄັນ, ພວກເຮົາ ສາມາດຜ່ານຜ່າ

ຜົນກະທົບຈາກໄພທຳມະຊາດຮ້າຍແຮງສອງຄັ້ງ ແລະ
ຜົນກະທົບຈາກວິກິດການການເງິນໂລກໄດ້ໃນລະດັບດີ.

• ຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນຫຼຸດລົງ, ລະດັບຊີວິດການເປັນ
ຢູ່ທາງດ້ານວັດຖຸ ແລະ ຈິດ
ໃຈຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າໄດ້ຮັບການປັບປຸງໃຫ້ດີຂຶ້ນກ້າວໜຶ່ງ,
ຖັງແຖວພະນັກງານ, ບຸກຄະລາກອນເຕີບໃຫຍ່ໃນທຸກຂົງຂອດ, ຂະແໜງການ.
ບັນຍາກາດທີ່ວສົງຄົມ, ຄວາມເປັນເຈົ້າຕົນເອງຂອງ
ປະຊາຊົນ, ຊັບສິນຕ່າງໆສູງຂຶ້ນ,
ລະດັບດຸສະນີໝາຍການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີຂ່າວສານຢູ່ໃນລະດັບດີ.

• ການພົວພັນຮ່ວມມືເສດຖະກິດກັບປະເທດໃກ້ຄຽງ, ພາກພື້ນ,
ສາກົນ, ກັບຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ແລະ
ການເຊື່ອມໂຍງກັບສາກົນໄດ້ຮັບການເສີມຂະຫຍາຍທັງທາງກວ້າງ ແລະ
ທາງເລິກ, ທັງ ສອງຝ່າຍ ແລະ ຫລາຍຝ່າຍ
ເຊິ່ງໄດ້ນຳຜົນປະໂຫຍດມາໃຫ້ຊາດເຮົາ.

7.2. ສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນສຳເລັດ:

ຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ
ຄັ້ງທີ VI (2006-2010) ສາມາດສະຫລຸບຕົວຊີ້ບອກບັນດາສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ມີ
ຜົນສຳເລັດໄດ້ດັ່ງນີ້:

• ແນວທາງການເມືອງທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນມະຕິຕ່າງໆຂອງພັກ
ເປັນຕົ້ນ ມະຕິກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຄັ້ງທີ 8 ແມ່ນຖືກຕ້ອງ ແລະ
ການຊີ້ນຳ-ນຳພາຂອງສູນກາງພັກ ສອດຄ່ອງກັບສະພາບພາຍໃນ ແລະ
ສະພາບແວດລ້ອມສາກົນ.

• ສະພາແຫ່ງຊາດ,
ລັດຖະບານພິຈາລະນາຮັບຮອງເອົາແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ
ເປັນໄປຕາມລະບົບການ, ກົດໝາຍ, ບັນດາຂະແໜງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ
ໄດ້ຜັນຂະຫຍາຍເປັນແຜນງານ, ເປັນໂຄງການຂອງຕົນ ແລະ
ມີແຫຼ່ງທຶນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂດຍທີ່ວ່າໄປ.

• ປະຊາຊົນ, ຊັບສິນຕ່າງໆ, ນັກທຸລະກິດສະໜັບສະໜູນ ແລະ
ເຂົ້າຮ່ວມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານ, ໂຄງການ.

• ເພື່ອນມິດ,
ສາກົນໄດ້ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນຊ່ວຍເຫລືອຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ.

ບັນດາສາເຫດດັ່ງກ່າວໄດ້ສົ່ງຜົນໃຫ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ
ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VI (2006-2010) ໄດ້ຮັບ
ຜົນສຳເລັດ ແລະ ເປັນພື້ນຖານທີ່ແຂ່ງແກ່ນໃຫ້ແກ່ການກ້າວໄປສູ່
ການບັນລຸເປົ້າໝາຍສະຫັດສະຫວັດໃນປີ 2015 ແລະ ນຳພາປະເທດຊາດອອກ
ຈາກປະເທດດ້ອຍພັດທະນາໃນປີ 2020.

III. ຈຸດສ່ວນ, ຂໍ້ຄົງຄ້າງ ໃນການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມ 2006- 2010 ແລະ ສາເຫດ

1. ຈຸດສ່ວນ ແລະ ຂໍ້ຄົງຄ້າງ

1.1. ຂໍ້ຄົງຄ້າງທີ່ຕິດພັນກັບບາງຄາດໝາຍມະຫາພາກ

- ເຖິງວ່າລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນເພີ່ມຂຶ້ນ ແຕ່ຍັງບໍ່ທັນສ້ອງແສງ ແລະ ກະຈາຍໃຫ້ປະຊາຊົນໃນທ້ອງຖິ່ນຢ່າງທີ່ວາງແຜນ; ການເຕີບໂຕສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຍັງສູນກາງຂຶ້ນແຮ່ທາດ, ການສົ່ງອັດຖະ ດົບອອກຕ່າງປະເທດຍັງບໍ່ທັນແມ່ນການປຸງແຕ່ງພາຍໃນ, ການຫັນປ່ຽນ ໂຄງປະກອບເສດຖະກິດ ເຫັນວ່າໂຄງປະກອບຂອງຈຸດສາຫະກຳໄດ້ຂະຫຍາຍຕົວ ຊ້າ ເມື່ອທົບໃສ່ຂະແໜງການບໍລິການ, ສະແດງໃຫ້ເຫັນການຫັນໄປສູ່ ອຸດສາຫະກຳບໍ່ທັນແຂງແຮງ.

- ການລົງທຶນຂອງລັດເຮືອນມາຈາກຮາກຖານແມ່ນດີ, ແຕ່ມີ ລັກສະນະສະເລ່ຍບໍ່ມີຈຸດສຸມ, ປະສິດທິຜົນຍັງຕ່ຳ, ຫລາຍໂຄງການຍັງ ຂາດທຶນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ຂາດທຶນສົມທົບການປະຕິບັດໂຄງການຊ່ວຍ ເຫລືອ ແລະ ກູ້ຢືມ; ການປະຕິບັດນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມການລົງທຶນຫລາຍ ຂະແໜງການທ້ອງຖິ່ນຍັງບໍ່ທັນມີໂຄງການຮັບກຳລັງທຶນ, ກົນໄກ ການບໍລິການປະຕູດັບບໍ່ທັນແຜ່ຫຼາຍ; ການກວດກາ, ຕິດຕາມໂຄງການ ຈຳນວນໜຶ່ງທີ່ໄດ້ອະນຸມັດໄປແລ້ວບໍ່ທັນໄດ້ດີ.

- ການດຸ່ນດ່ຽງບົດບັນຍັດກ່ຽວກັບທາງດ້ານຕາມລຳດັບ, ແຕ່ ອັດຕາສ່ວນການອົງໃສ່ຕ່າງປະເທດຍັງເຫັນວ່າສູງຢູ່, ການເກັບລາຍຮັບ ພາຍໃນຍັງບໍ່ທັນສະໜັບສະໜູນບາງບົດໄດ້ດີ, ບາງບົດບໍ່ທັນໄດ້ດີ ແລະ ບໍ່ທັນຂຶ້ນໄດ້ໜັດທາງແຮງເຫຼືອ ເຮັດໃຫ້ການຕອບສະຫນອງ ຄວາມຮັບຮອງຕ້ອງການທີ່ບໍ່ມີນັບສູງຂຶ້ນບໍ່ທັນໄດ້ດີເທົ່າ ທີ່ຄວນ, ຍັງມີຫນ້າສົນຄຸມເອົາຈຳນວນໜຶ່ງ ແລະ ການປະຕິບັດນະ ໂຍບາຍປະຢັດແຫ່ງຊາດບໍ່ທັນຕັ້ງຫນ້າເທົ່າທີ່ຄວນ.

- ການດຸ່ນດ່ຽງຄວາມຕ້ອງການດ້ານແຮງງານ ແລະ ການແກ້ໄຂວັກ ເຮັດງານທຳ ໃຫ້ພົນລະເມືອງດຳເນີນການໄປຕາມກົນໄກຕະຫລາດແຕ່ບໍ່ ທັນມີການວາງແຜນ, ດ້ວຍເຫດນີ້ຈຶ່ງໄດ້ມີສະພາບບໍ່ຄ່ອງຕົວດ້ານ ຕະຫລາດແຮງງານ (ມີຄົນລາວໄປອອກແຮງງານຢູ່ປະເທດອ້ອມຂ້າງ, ແຕ່ພາຍ ໃນຂາດແຮງງານ ແລະ ນຳເອົາແຮງງານຕ່າງປະເທດເຂົ້າມາແທນບໍ່ນຳຈຳນວນ ຫລາຍ), ແຮງງານກະເສດໃນຊົນນະບົດໄດ້ເອົາອາຍແຮງມາສູ່ຕົວເມື່ອ ອງມີຈຳນວນຫລາຍ ແລະ ເຮັດໃຫ້ເກີດສະພາບຂາດແຮງງານໃນການຜະລິດ ກະສິກຳຢູ່ຊົນນະບົດ.

- ການສົ່ງອອກ-ນໍາເຂົ້າເຫັນວ່າມີທ່າວຽກທ່າດີ ແຕ່ວ່າການສົ່ງອອກສ່ວນໃຫຍ່ຍັງແມ່ນມາຈາກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ເປັນຕົ້ນແຮ່ທາດຫາກບໍ່ແມ່ນການຜະລິດທີ່ມາຈາກພື້ນຖານເສດຖະກິດ, ຊື່ນຊົມຄວາມສ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ

ເມື່ອຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດບົກແຫ້ງ;
 ການສົ່ງອອກເປັນວັດຖຸດິບຍັງກວມ
 ອັດຕາສ່ວນສູງຊຶ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າຍັງບໍ່ທັນເປັນເຈົ້າການໃນການ
 ນຳມາມູນຄ່າເພີ່ມກ່ອນການສົ່ງອອກ.

- ການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກແມ່ນຢູ່ໃນຈັງຫວະທີ່ດີ ແຕ່ຖ້າທົບໃສ່ການເຕີບໂຕທາງດ້ານ ເສດຖະກິດ ເຫັນວ່າຍັງຊັກຊ້າຢູ່.

1.2. ຂໍ້ຄົງຄ້າງທີ່ຕິດພັນກັບບັນດາຂະແໜງການແລະ ການພັດທະນາທ້ອງຖິ່ນ

- ການຜະລິດຂະແໜງກະສິກຳຍັງແມ່ນການຜະລິດສິນຄ້າຂະຫນາດ ນ້ອຍ ແລະ ບໍ່ທັນຕອບສະຫນອງກັບການຜະລິດທີ່ເປັນສິນຄ້າຢ່າງ ເຕັມສ່ວນ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນເພື່ອການປຸງແຕ່ງ ຍັງບໍ່ທັນມີການ ຜະລິດແບບຊຸ້ນລະກະເສດທີ່ກ້າວໜ້າ ແລະ ນຳໃຊ້ຫມາກຜົນອັນໃຫມ່ ຂອງວິທະຍາສາດ ແລະ ເທັກໂນໂລຢີຢ່າງກ້ວາງຂວາງ, ຍັງບໍ່ສາມາດສ້າງຕົວແບບ ແລະ ນຳໃຊ້ຕົວແບບການຜະລິດ ເປັນຕົ້ນການປຸກຝັງ, ລົບຽງສັດທີ່ໜັ້ນຄົງ ແລະ ຂະຫຍາຍຕົວໄດ້. ປະສິດທິພາບການຜະລິດຕ່ຳ, ການຜະລິດຕົ້ນຕໍຂຶ້ນກັບທຳມະຊາດ, ກະ ແຈກກະຈາຍ, ການຄຸ້ມຄອງບໍ່ໄມ້ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ການຄຸ້ມຄອງບໍ່ ສະຫງວນ, ບໍ່ຜະລິດ, ການຈັດສັນ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳ, ການປຸກໄມ້ ເປັນສິນຄ້າຍັງບໍ່ທັນພົ້ນເດັ່ນ ແລະ ບໍ່ທັນບັນລຸຄາດຫມາຍທີ່ ວາງໄວ້.

- ຂາດງົບປະມານ ແລະ ນັກວິຊາການທີ່ມີຄວາມສາມາດໃນການນຳພາ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຕົວຈິງໃນຫລາຍຂະແໜງການ. ຂາດວິຊາ ການສະເພາະດ້ານເຊັ່ນ: ໃນຂະແໜງຜະລິດ ງານ-ບໍ່ແຮ່, ຂະແໜງກະສິກຳ... ການນຳໃຊ້ອຸປະກອນ, ເຕັກນິກ ແລະ ການນຳໃຊ້ບົດຮຽນໃນການຄຸ້ມຄອງ ບໍລິຫານທຸລະກິດ ກວມອັດຕາສ່ວນຕ່ຳປະມານ 10% (ຫວັດນາມ 33%, ໄທ 40% ແລະ ສິງກະໂປ 84%).

- ການຜະລິດ ແລະ ຈຳໜ່າຍໄຟຟ້າຮັບໃຊ້ພາຍໃນຍັງບໍ່ທັນພັດທະນາ ກະແສໄຟຟ້າສ່ວນໜຶ່ງຍັງນຳເຂົ້າຈາກຕ່າງປະເທດ, ການຜະລິດໄຟຟ້າ ເພື່ອສົ່ງອອກຍັງຊັກຊ້າກວ່າ ແຜນການທີ່ວາງໄວ້. ການລົງທຶນຂອງພາກເອກະຊົນຢູ່ໃນຂະແໜງຜະລິດ ງານ-ບໍ່ ແຮ່ ແມ່ນມີຈຳນວນ ຫຼາຍ ແຕ່ ຍັງແມ່ນຂຶ້ນຕອນການຊອກຄົ້ນສຳຫຼວດ ແລະ ມີຫຼາຍໂຄງການກໍ່ແກ່ຍາວເວລາ ບໍ່ປະຕິບັດ ຕາມສັນຍາກໍ່ຄືລະບົບການທີ່ວາງອອກ, ບາງໂຄງການຂຸດຄົ້ນສ້າງຜົນກະທົບຕໍ່ສະພາບແວດລ້ອມ.

- ຄຸນນະພາບຂອງການກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງຍັງບໍ່ໄດ້ມາດຖ ານເທື່ອທຶນຄວນ (ບາງເສັ້ນທາງ, ຊົນລະປະທານ, ອາຄານສຳນັກງານ), ຍັງ

ຂາດທຶນໃນການບົວລະບັດຮັກສາກໍ່ສ້າງສັອມແປງຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ການນຳໃຊ້ໂຄງລ່າງດັ່ງກ່າວບໍ່ເຕັມຄວາມສາມາດຫລືປະໃຫ້ເປັນເປັນໄປນຳ.

- ການປະສານລະຫວ່າງຂະແໜງການຜະລິດ ຍັງບໍ່ທັນກົມກວົວ ແລະ ສະຫນັບສະຫນູນ ເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ. ການສົ່ງອອກແມ່ນຍັງເນັ້ນໃສ່ວັດຖຸດິບ ບໍ່ແມ່ນສິນຄ້າປຸງແຕ່ງ.

- ໃນຂະແໜງສຶກສາ ແລະ ສາທາລະນະວ່າການຫັນໄປສູ່ຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມວ່ອງໄວ ບໍ່ທັນສູງ, ພື້ນຖານໂຄງລ່າງຂອງການສຶກສາ, ສາທາລະນະສຸກ ຈຳນວນຫຼາຍສົມຄວນຍັງຫຼຸດມາດ ຖານ, ເຮັດໃຫ້ການປະຕິບັດຄາດໝາຍ “ການສຶກສາປະຖົມພາກບັງຄັບ” ແລະ ການປະກັນສຸຂະພາບຂອງປະຊາຊົນບໍ່ທັນບັນລຸຄາດໝາຍກຳນົດໄວ້.

- ການລາຍງານຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານຍັງຂາດເນື້ອຫາສາລະທົ່ວ ອຸດົມສົມບູນ ອັນເປັນສິ່ງຈຳເປັນໃຈໃຫ້ແກ່ຜູ້ອ່ານ, ຜູ້ຟັງ ແລະ ຜູ້ຊົມ, ການນຳສະເໜີຂ່າວສານທົ່ວມື້ລັກສະນະສ່ອງແສງເຖິງສະພາບຄວາມເປັນຈິງຂອງຊີວິດສັງຄົມບໍ່ທັນກວ້າງຂວາງ, ມີລັກສະນະຊັກຊ້າບໍ່ທັນກັບເວລາທີ່ເກີດຂຶ້ນ, ພື້ນຖານວັດຖຸເຕັກນິກຂອງວົດກຽມສື່ມວນຊົນຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຮັບການບັບປຸງຢ່າງເປັນລະບົບ, ການປົກປັກຮັກສາພື້ນຜູ້ບຸລະນະວັດຖຸບູຮານ, ບູຊະນິຍະສະຖານ ແລະ ສະຖານທີ່ປະຫວັດສາດບໍ່ທັນໄດ້ດຶເທົ່າທີ່ຄວນ.

- ການພັດທະນາວົງການກິລາຜ່ານມາຖ້າອີງໃສ່ມາດຕະຖານສາກົນ ເຫັນວ່າຄວາມສາມາດຍັງອ່ອນ, ສະຕິຕໍ່ລະບົບວິໄນ ແລະ ການຜຶກຊ້ອມຍັງບໍ່ທັນເຂັ້ມງວດເທົ່າທີ່ຄວນ.

- ການພັດທະນາເຂດແຄວ້ນ ເຫັນວ່າບໍ່ທັນສົມສ່ວນ ແລະ ບໍ່ປະກົດອອກຢ່າງຈະແຈ້ງ ເປັນຕົ້ນເຂດເສດຖະກິດ, ການເຊື່ອມໂຍງ, ການເພິ່ງພາອາໄສຂອງພາກຕ່າງໆ, ຊຶ່ງເຫັນວ່າການພັດທະນາແຂວງປະກົດອອກຊຸດເຈນກວ່າ, ເຮັດໃຫ້ການຊ່ວຍຫນູນເຊື່ອງກັນ ແລະ ກັນບໍ່ທັນໄດ້ດີ, ການເຕີບໂຕຂອງເສດຖະກິດ ຂອງທ້ອງຖິ່ນໃນພາກດ້ວຍກັນບໍ່ສະຫນຸ່ງສະເໝີ ຍັງຂາດການປະສານແຜນງານ ແລະ ໂຄງການພັດທະນາຂອງແຂວງກັບພາກດ້ວຍກັນ.

- ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ເຖິງວ່າມີຄວາມຕັ້ງຫນ້າສູງກໍ່ຕາມ ແຕ່ກໍ່ຍັງພົບກັບຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກຫລາຍຢ່າງ ເປັນຕົ້ນຂາດທຶນຮອນ, ບຸກຄະລາກອນດ້ານວິຊາການຍັງຈຳກັດ ແລະ ການບັງຄັບໃຊ້ນິຕິກຳດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຕໍ່ໂຄງການພັດທະນາ.

- ການຄຸ້ມຄອງພະນັກງານ-ລັດຖະກອນໂດຍລວມແມ່ນເຮັດໄດ້ດີ ແຕ່ການຍົກລະດັບຂັດຄວາມສາມາດ ດ້ານຕ່າງໆໃຫ້ພະນັກງານຍັງມີລັກສະນະກວມລວມ ບໍ່ທັນມີແບບແຜນລະອຽດ, ການປະຕິບັດວົດກຽມ ຍັງມີການຊໍ້າຊ້ອນ.

1.3. ຂໍ້ຄົງຄ້າງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ11 ແຜນງານ ແລະ 111 ໂຄງການ

• ການຄົ້ນຄວ້າກຳນົດ 11 ແຜນງານ 111 ໂຄງການ ອອກຊ້າກວ່າແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VI. ສະນັ້ນ, ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ການຊັບຊ້ອນໂຄງການ ແລະ ທຶນຮອນມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ພາໃຫ້ຫລາຍແຜນງານ ແລະ ໂຄງການບໍ່ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

• ການມອບຫມາຍໃນການຄຸ້ມຄອງແຜນງານ ແລະ ໂຄງການຊັກຊ້າ, ພ້ອມກັນນັ້ນ ແຜນ ງານໜຶ່ງ ກໍ່ກວມເອົາຫລາຍກະຊວງ ພາໃຫ້ບໍ່ມີຜູ້ຄຸ້ມຄອງຕົວຈິງເຮັດໃຫ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການສະຫລຸບລາຍງານພົບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ.

• ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ໃຫ້ໄດ້ໂດຍພື້ນຖານ ແລະ ແຜນງານຍຸດຕິການຖາງບ່າເຮັດໄຮ່ໂດຍສິ້ນເຊີງ ແມ່ນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບໍ່ໄດ້ ແລະ ບໍ່ບັນລຸໄດ້ຕາມ ຄາດຫມາຍທີ່ວາງໄວ້.

• ກົນໄກ ແລະ ລະບົບຕິດຕາມຜົນໄດ້ຮັບ, ຫມາກຜົນ ຂອງ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານ ແລະ ໂຄງການຍັງບໍ່ທັນແຈ້ງ ເຊິ່ງບັນຫານີ້ ຕ້ອງໄດ້ຄຳນຶງໃນແຜນ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VII.

1.4. ຂໍ້ຄົງຄ້າງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການແກ້ໄຂອຸທົກກະໄພໃນປີ 2009

• ທຶນຮອນສຳລັບແກ້ໄຂຜົນກະທົບຈາກພາຍຸເກດສະໜາ ໂດຍສະເພາະແມ່ນເພື່ອການ ພື້ນຜູ້ບັນດາພື້ນຖານໂຄງລ່າງໃຫ້ກັບເຂົ້າສູ່ສະພາບປົກກະຕິ, ການໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ ເພື່ອບັນເທົາ ຄວາມເສຍຫາຍທັງທາງກູ້ງ ແລະ ທາງອ້ອມ ໃນດ້ານການຜະລິດ ແລະ ການບໍລິການ ຍັງຈຳກັດ ແລະ ບໍ່ສາມາດຕອບສະໜອງໄດ້ຕາມຄວາມຕ້ອງການຕົວຈິງເທື່ອ.

• ຂາດການຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ລາຍງານ ທີ່ເປັນລະບົບ ແລະ ເອກະພາບໃນການ ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ງົບປະມານທັງຂອງລັດ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ລະດົມໄດ້ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຖືກ ເປົ້າໝາຍ, ມີຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ.

1.5. ສັງລວມຈຸດອ່ອນ-ຂໍ້ຄົງຄ້າງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VI

ກໍ່ປົວກັບຄາດຫມາຍຈຳນວນໜຶ່ງ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ທີ່ບໍ່ທັນ ບັນລຸຄາດຫມາຍຄື:

- ຄາດໝາຍການພັດທະນາຊຸມນະບົດ, ການຄ້າ-ການບໍລິການ, ການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຍັງຊັກຊ້າທົບໃສ່ລະດັບການຂະຫຍາຍໂຕດ້ານ ເສດຖະກິດ. ພ້ອມນັ້ນ, ກໍ່ຍັງບໍ່ສະໜໍ່າສະໜົກັນໃນແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ, ບາງທ້ອງຖິ່ນໄວ, ບາງທ້ອງຖິ່ນຊ້າ ແລະ ບາງບໍລິເວນບໍ່ທັນ ມີການປ່ຽນແປງພໍເທົ່າໃດ. ໂຄງການຢຸດຕິການຖາງບ່າເຮັດໄຮ່, ການຈັດສັນອາຊີບຄົງທົນໃຫ້ປະຊາຊົນເຮັດໄດ້ໜ້ອຍ;

- ຄາດໝາຍການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພັດທະນາເສດຖະກິດຕະຫລາດ, ໃນ ນັ້ນຕະຫລາດເຕັກໂນໂລຊີ, ຕະຫລາດອະສັງຫາລິມະຊັບ, ຕະຫລາດແຮງງານ, ຄາດໝາຍການສຶກສາຊັບພະຍາກອນ ບຸກຄົນ, ການສ້າງກອງທຶນປະກັນສຸຂະພາບກໍ່ຍັງບໍ່ທັນບັນລຸຜົນເທົ່າທີ່ ຄວນ...

- ຄວາມແຕກໂຕນຂອງການພັດທະນາ ມີບາງດ້ານເຫັນວ່າປະຕິບັດບໍ່ທັນໄດ້ດີ ຄື: ການ ເຕີບໂຕຂອງເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດທີ່ຕໍ່ເນື່ອງ, ສະເລ່ຍສູງລົງ ຄາດໝາຍວາງໄວ້ ແຕ່ລາຍຮັບຕົວຈິງ ຂອງ ກຸ່ມ ຄົນຈຳນວນໜຶ່ງ ເປັນຕົ້ນໃນຊຸມນະບົດແມ່ນຫ່າງໄກຈາກລະດັບສະເລ່ຍ, ບາງພື້ນທີ່ບໍ່ມີການ ປ່ຽນແປງພໍເທົ່າໃດ; ການເຕີບໂຕບໍ່ທັນໄປຄົງຄຸ້ມກັບການສະສົມ; ພາກສ່ວນເສດຖະກິດລັດ ແລະ ພາກສ່ວນເສດຖະກິດຮ່ວມມືຂອງປະຊາຊົນບໍ່ທັນໄດ້ຮັບການຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມໃຫ້ກ້າຍເປັນເຈົ້າພາບໄດ້ເທື່ອ; ການຫັນປ່ຽນໂຄງປະກອບ ເສດຖະກິດດ້ານຂະແໜງການ (ການປຸງແຕ່ງ) ບໍ່ທັນສົມຄູ່; ການກຳນົດ ແລະ ປະຕິບັດແຜນງານ, ໂຄງການບໍ່ທັນຄົງຄຸ້ມກັບແຜນເງິນ, ແຜນສ້າງ- ຜົນກະທົບຮົ່ມບຸກຄະລາກອນ. ໃນບາງຂະແໜງການວຽກງານຂະຫຍາຍຕົວແຮງດີ, ແຕ່ຍັງອາໄສບຸກຄະລາກອນຕ່າງປະເທດ, ສ່ວນບຸກຄະລາກອນພາຍໃນມີໜ້ອຍ.

- ການປະຕິຮູບການສຶກສາແຫ່ງຊາດ, ໂຄງການຂະຫຍາຍການສຶກສາພາກບັງຄັບ, ການສຶກສາ ແລະ ສ້າງຄຸນນະທຳບໍ່ທັນຕອບສະໜອງ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບໂຄງປະກອບເສດຖະກິດ ແລະ ຍຸດທະສາດການພັດທະນາ. ບັນຫາປະກົດການຫຍໍ້ຫໍ້ໃນສັງຄົມຖືກແກ້ໄຂໃນລະດັບຕ່າງໆ; ການສົ່ງເສີມ ສຸຂະພາບ ແລະ ການບໍລິການດ້ານສາທາລະນະສຸກຍູ້ຮາກຖານຍັງອ່ອນ; ການຍົກລະດັບສົມຮຽງ ງານຍັງບໍ່ທັນສອດຄ່ອງກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງການພັດທະນາ.

2. ສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ມີຂໍ້ຄົງຄ້າງ:

- ການຜັນຂະຫຍາຍມະຕິ 8 ຂອງພັກອອກເປັນແຜນງານ, ໂຄງການ, ຊັກຊ້າແກ່ຍາວ ບາງຂະແໜງການ ແລະ ບາງທ້ອງຖິ່ນຫາກໍ່ເລີ່ມປະຕິບັດຫຼັງກາງສະໄໝເປັນຕົ້ນມາ.
- ການຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ ຍັງບໍ່ທັນເປັນລະບົບປົກກະຕິ, ການແບ່ງຂັ້ນຄຸ້ມຄອງ ການກຳນົດຄວາມຮັບຜິດຊອບບໍ່ທັນຈະແຈ້ງເທົ່າທີ່ຄວນ.
- ລະດັບຄວາມຮູ້ວິຊາການໃນການວາງແຜນ, ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານແຜນງານ ແລະ ໂຄງການຈຳກັດ, ຂາດເງື່ອນໄຂເຂົ້າເຖິງໂຄງການຕົວຈິງ.
- ໄພທຳມະຊາດເກີດຂຶ້ນ 2 ຄັ້ງ, ວິກິດການເສດຖະກິດໂລກກະທົບໜັກຕໍ່ການປະຕິບັດແຜນພັດທະນາ.
- ໃນເງື່ອນໄຂກົນໄກເສດຖະກິດຕະຫຼາດ, ການຄຸ້ມຄອງທີ່ບໍ່ແທດເຖິງພາໃຫ້ເກີດມີປະກົດການຫຍໍ້ທໍ້ດ້ານຕ່າງໆ, ລະຫຼົງລະບົບກົດໝາຍ.

IV. ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້

1. ຫຸ້ນບັນດາມະຕິຂອງພັກໃຫ້ເປັນແຜນງານ ແລະ ເປັນໂຄງການ, ເປັນແຜນເງິນ, ແຜນຄົນ ແລະ ອອກເປັນກົດໝາຍ, ເປັນນິຕິກຳໃນແຕ່ລະປີແມ່ນເງື່ອນໄຂທຳອິດພາໃຫ້ແຜນພັດທະນາຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົວຈິງ:
---- ຂະແໜງການສູນກາງໃດ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນໃດຮູ້ຜັນຂະຫຍາຍມະຕິຂອງພັກ, ມະຕິຂອງອົງຄະນະພັກຂັ້ນຕ່ຳອອກໃຫ້ເປັນໂຄງການ, ເປັນແຜນວຽກທີ່ຊັດເຈນ, ຮູ້ຈັດຫາແຫລ່ງທີ່ ແລະ ແບ່ງ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຈະແຈ້ງຢູ່ບ່ອນ-ສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາໄດ້ຕົກ, ^{3/4}.
2. ການຂຸດຄົ້ນ ແລະ ລະດັບແຫລ່ງທີ່ພາຍໃນແລະ ຕ່າງປະເທດ ແລະ ນຳໃຊ້ໃຫ້ໄປເຖິງ ປະຊາຊົນ, ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ໃບ້ງໃສ່ແມ່ນເປັນກຳລັງແຮງຕົວຈິງ ຂອງການພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ:
  - ຂະແໜງການໃດ, ແຂວງໃດ, ວິສາຫະກິດໃດຮູ້ຈັກຊອກສະແຫວງຫາ ແລະ ລະດັບໃດ ແຫລ່ງທີ່ຮອນແມ່ນບ່ອນນັ້ນສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານ, ໂຄງການໄດ້ ແລະ ບ່ອນໃດສາມາດນຳໃຊ້ທີ່ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນກໍ່ຍິ່ງເປັນການເຮັດໃຫ້ແຫລ່ງທີ່ຮອນໃຫລ່ເຂົ້າສູ່ໂຄງການນັ້ນ. ການລະດັບທີ່ເຂົ້າໃນຊ່ວງແຜນການ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VI, ການແກ້ໄຂຜົນກະທົບຈາກໄພວິກິດດ້ານການເງິນຂອງໂລກ ແລະ ຈາກໄພທຳມະຊາດ ປີ 2008 ຍັ້ງຢືນການນຳໃຊ້ທີ່ດທາງເສດຖະກິດ ແລະ ປະ

ສົບການຕົວຈິງຂອງ ສປປ ລາວ ໂດຍອາໄສກຳລັງແຮງພາຍໃນເປັນຕົ້ນຕໍ ໃນ ການພັດທະນາ. ການເສີມຂະຫຍາຍ ແລະ ປັບປຸງກຳລັງພາຍໃນໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ ສາມາດດຶງດູດ ແລະ ນຳໃຊ້ກຳລັງພາຍນອກໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ທັງສາມາດຮັບປະກັນໄດ້ຄວາມເປັນເອກະລາດ, ຄວາມເປັນເຈົ້າການທາງດ້ານ ເສດຖະກິດ ແລະ ການເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ.

- ໃນ 5 ປີຜ່ານມາ ການລະດົມແຮງຈາກບັນດາບັດ ໄລ່ພາຍໃນຂອງພື້ນຖານເສດຖະກິດກໍ່ ແມ່ນບັດໄລ່ຕັດສິນການພັດທະນາ, ຮັບປະກັນສະຖຽນລະພາບ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງ, ແຕ່ແຫວ່ງທຶນ ພາຍນອກຍັງມີຄວາມສຳຄັນ;

ການລະດົມແຫວ່ງທຶນພາຍນອກບວກໃສ່ແຫວ່ງທຶນພາຍໃນທັງຮັບປະ ກັນການນຳໃຊ້ທຶນຢ່າງມີປະສິດທິຜົນສາມາດສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ແລະ ຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນການຊຸກຍູ້ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ.

- ການເສີມຂະຫຍາຍກຳລັງພາຍໃນນັ້ນຕ້ອງໄດ້ເສີມຂະຫຍາຍກຳລັງ ຄົນ, ກຳລັງແຮງງານຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ, ຂຸດຄົ້ນ ແລະ ນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດການຫັນຊັບສິນຢ່າງຖືກ ຕ້ອງ; ບັດໄລ່ຕັດ ສິນໃນການລະດົມທຶນແມ່ນຕ້ອງຂຶ້ນກັບນະໂຍບາຍຂອງລັດຖະບານ ແລະ ປະສິດທິຜົນຂອງໂຄງການ, ການຮອງຮັບຂອງຕະຫລາດ.

3. ຫັນປ່ຽນໂຄງປະກອບເສດຖະກິດຕາມທິດອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄຫມ, ຕິດພັນກັບການເສີມຂະຫຍາຍທາງແຮງໃນແຕ່ລະຂະແຫນງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນນຳໃຊ້ທຸກພາກສ່ວນເສດຖະກິດເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດ ສັງຄົມເຕີບໂຕໄວ ແລະ ບ່ອນນັ້ນກໍ່ມີການປ່ຽນແປງ

- ການຫັນປ່ຽນໂຄງປະກອບເສດຖະກິດ ແມ່ນຈຳເປັນພາວະວິໄສໃນ ການບູລະນະເສດຖະກິດໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ສົມດຸນ, ຮັບປະກັນ ການເຕີບໂຕ ແລະ ໄປຕາມທິດຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄຫມ; ລັດຖະບາ ນໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ໃນການສ້າງແຜນການ, ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການລະອບດູເພື່ອ ຊຸກຍູ້ໃຫ້ຂະແຫນງການຕ່າງໆ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນຂະບວນການຫັນປ່ຽນ ໂຄງປະກອບເສດຖະກິດຂອງຊາດ ແລະ ທັງສ້າງເສດຖະກິດຕາມເຂດແຄວ້ນ ບົນ ພື້ນຖານກົນໄກເສດຖະກິດຕະຫລາດໂດຍມີການຄຸ້ມຄອງຂອງລັດ.

- ການຫັນປ່ຽນໂຄງປະກອບເສດຖະກິດ ຕ້ອງໄປຄົງຄູ່ກັບການ ພັດທະນາຕະຫລາດພາຍໃນ ເພື່ອຊຸກຍູ້ການຜະລິດໃຫ້ຂະຫຍາຍຕົວ, ຍົກສູງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ. ໃນໄລຍະທົ່ວການ ເຂົ້າຫາຕະຫລາດພາຍນອກຍັງຈຳກັດ ເນື່ອງຈາກການເຊື່ອມໂຍງກັບພາຍນ ອກຍັງບໍ່ທັນສູງ, ຈຳເປັນຕ້ອງພັດທະນາຕະຫລາດພາຍໃນໃຫ້ຢືນຍົງ ເພື່ອສ້າງເງື່ອນໄຂ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ປະຊາຊົນສາມາດຈຳຫນ່າຍ ຜະລິດຕະພັນຂອງຕົນໃຫ້ຫລາຍຂຶ້ນ; ພ້ອມທັງອອກແຮງສົ່ງເສີມ ແລະ ຊຸກຍູ້ກຳລັງຊີ້ຂອງປະຊາຊົນໃຫ້ສູງຂຶ້ນ ໂດຍການສົ່ງເສີມວປົກເຮັດ ງານທຳໃນຂະແຫນງກະສິກຳ ແລະ ບໍ່ແມ່ນກະສິກຳ (ລວມທັງວປົກລະດູການ) ແລະ ການເພີ່ມການສ້າງລາຍຮັບ.

4. ເຊື້ອມໂຍງເຂົ້າກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ບົນພື້ນຖານຄວາມ
 ເປັນເຈົ້າຕົນເອງທາງດ້ານເສດຖະກິດກໍ່ໃຫ້ເກີດມີການ
 ແຂ່ງຂັນ ແລະ ກ້າວໄປເຖິງການບໍ່ປົນແປງສູງ ຄວາມກ້າວໜ້າທາງ
 ດ້ານປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ:

- ການເຊື້ອມໂຍງເຂົ້າກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນແມ່ນຄວາມ
 ຮັບຮູ້ ອາດຮ້ອງການພາວະວິໄສ ເຊື່ອງປະເທດເຮົາຕ້ອງເປັນເຈົ້າການໃນການ
 ຍາດແຍ່ງເອົາຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດ ຈາກຂະບວນການດັ່ງກ່າວ. ຕ້ອງສ້າງ
 ໃຫ້ໄດ້ຄວາມພ້ອມໃນທຸກດ້ານ, ຕ້ອງມີຍຸດທະສາດ ແລະ ຮັບປະກັນ
 ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງຫນັກແຫນ້ນ; ໃນນີ້, ຕ້ອງເປີດກວ້າງພາຍ
 ນອກ ເພື່ອເພີ່ມທະວີການສົ່ງອອກໃຫ້ຫລາຍຂຶ້ນໄປ
 ພ້ອມກັບການເປີດກວ້າງຕະຫລາດພາຍໃນເພື່ອຮອງຮັບຂະບວນການເຊື້ອ
 ມໂຍງດັ່ງກ່າວ ແລະ ດຶງດູດເອົາເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ
 ປະສົບການທີ່ກ້າວໜ້າຂອງໂລກໄປຄົງຄຸ້ມ ກັບການຍົກສູງປະສິດທິ
 ພາບຄວາມສາມາດແຂ່ງຂັນຂອງບັນດາຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດພາຍໃນໃຫ້ສູງຂຶ້ນ
 ໂດຍໃຊ້ຕະຫລາດທີ່ມີທ່າໄດ້ປົບ.

- ເພື່ອຮັບຮອງການເຊື້ອມໂຍງ
 ພວກເຮົາຕ້ອງຮັບປະກັນສະຖຽນລະພາບດ້ານການເມືອງ ແລະ
 ເສດຖະກິດໃຫ້ດີ, ເພື່ອມີທະວີຄັ້ງແຮງຕີນຕາຕ່າງປະເທດ, ກໍ່ສ້າງ ແລະ
 ປັບປຸງພື້ນຖານໂຄງລ່າງໃຫ້ດີ
 ເອົາໃຈໃສ່ຍົກສູງຄຸນນະພາບຂອງການບໍລິການ.

5. ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-
 ສັງຄົມຕາມກົນໄກຕະຫລາດປະສານກັບການວາງແຜນແມ່ນ
 ຖືກຕ້ອງກັບສະພາບ ແລະ
 ຕັ້ງຢູ່ເປັນຈຸດຂອງປະເທດເຮົາໃນປະຈຸບັນ:

- ກົນໄກຕະຫລາດສະແດງໃຫ້ເຫັນຄວາມຮັບຮູ້ ອາດຮ້ອງການ,
 ຜົນປະໂຫຍດຂອງກຸ່ມເປົ້າ ຫນາຍຕ່າງໆໃນສັງຄົມ,
 ຍິ່ງບອກໃຫ້ເຫັນຄວາມເປັນອິດສະຫລະໃນການເລືອກເຟັ້ນທິດທາງ,
 ເປົ້າໝາຍຜະລິດ, ທຸລະກິດ, ການຈຳໜ່າຍ 3/4 ດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ.
- ການວາງແຜນເປັນການແນະນຳ, ກຳນົດທິດທາງ,
 ທ່າອ່າງ ບົ່ງການສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ວາງກອບມະຫາພາກ
 ບໍ່ບັງຄັບໃຫ້ພາກທຸລະກິດເຮັດເລື່ອງບໍ່ລະອຽດ.
 ດ້ວຍການປະສານສອງກົນໄກ ນີ້ເຮັດໃຫ້ປະເທດເຮົາ
 ສາມາດເອົາຕົວຢ່າງໃນທ່າມກາງ
 ຜົນກະທົບຂອງວິກິດການເສດຖະກິດໂລກ ແລະ ສາມາດຮັກສາຈັດ
 ໄວຂອງການເຕີບໂຕໄດ້.

6. ການພັດທະນາຕາມທິດທ່າ ນສູງ ຄຸນນະພາບ ແລະ ຍືນຍົງ
 ເປັນທ່າອ່າງທີ່ໄປ ໂດຍປະສົມ ປະສານ 3 ສ່ວນປະກອບ
 (ເສດຖະກິດເຕີບໂຕໜັ້ນທ່າ ບົ່ງ ສັງຄົມຍຸຕິທຳ, ສິວິໄລ ແລະ
 ປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມທຳມະຊາດໃຫ້ຍືນຍົງ):

- ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແລະ ຄຸນນະພາບ
 ຫມາຍເຖິງການພັດທະນາເສດຖະກິດໄປ ຄົງຄຸ້ມ ກັບການພັດທະນາສັງຄົມ;
 ການນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ການປົກປັກຮັກສາສະພາບ

ແວດລ້ອມບໍ່ໃຫ້ບົກແຫ້ງ, ເປັນການພັດທະນາຂອງຄູ່ນວັດທະນາທຳ, ເສີມຂະຫຍາຍຄວາມສາມາດ ທີ່ບໍ່ມີຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ເປັນການເປີດກວ້າງຄວາມມີປະຊາທິປະໄຕທຸກໆຫນ້າ ແລະ ຄວາມສະເຫມີພາບໃນສັງຄົມ, ການສ້າງງານຢ່າງກວ້າງຂວາງໃຫ້ປະຊາຊົນ, ການຫວັດຜ່ອນຄວາມ ແຕກໂຕນລະຫວ່າງຜູ້ທຸກ ແລະ ຜູ້ຮັ່ງ ແລະ ຕົວເມັດ ອງ-ຊົນນະບົດການໃຫ້ໂອກາດແກ່ຜູ້ທຸກໆພາກ.

ສິ່ງເສີມການສ້າງຄວາມຮູ້ ທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດຫມາຍ.

- ພວກເຮົາໄດ້ເອົາບັນຫາດັ່ງກ່າວໄປພິຈາລະນາໃນນະໂຍບາຍມະຫາພາກ ແລະ ໄປຈົບເຖິງການ ປະຕິບັດຕົວຈິງ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ຂະບວນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງປະເທດ ແລະ ເຂດແຂວງ ບັນລຸຜົນດີ ບ່ອນໃດທີ່ບໍ່ທັນນຳໃຊ້ທັດສະນະດັ່ງກ່າວ ກໍ່ເຮັດໃຫ້ການພັດທະນາຂະຫຍາຍຕົວຊ້າ ແລະ ບາງບ່ອນກໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ້ງ, ຄະດີຄວາມ, ມີການບົກແຫ້ງຂອງຊັບພະຍາກອນ, ສູນເສຍຄວາມສົມດຸນ ຂອງລະບົບນິເວດຢ່າງເຫັນປະຈຳຕາ.

7. ການປັບປຸງບູລະນະການບົກຄອງຄຸ້ມຄອງລັດຕາມທິດລັດແຫ່ງກົດໝາຍ, ມີຄວາມສັກສິດ, ປະສິດທິຜົນ, ໃບ່ງໃສ, ວ່ອງໄວ, ພະນັກງານລັດຖະກອນລັດເປັນທັງຜູ້ບໍລິຫານ ເປັນທັງຜູ້ບໍລິການ ແລະ ເປັນທັງຜູ້ຮັບໃຊ້ ປະຊາຊົນ ແມ່ນບັດໃຈສຳຄັນໃນການຂັບເຄື່ອນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມໃນເງື່ອນໄຂເສດຖະກິດຕະຫລາດແລະ ການເຊື່ອມໂຍງ:

- ບົດຮບົນຜ່ານມາໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ການປັບປຸງບູລະນະລະບົບການບໍລິຫານຕາມທິດສັກສິດ, ປະສິດທິຜົນ, ໃບ່ງໃສ, ວ່ອງໄວ, ເປັນທັງຜູ້ບໍລິຫານ, ເປັນທັງຜູ້ບໍລິການ-ຮັບໃຊ້ ຂອງອຳນາດ ການບົກຄອງແຕ່ລະຂັ້ນ ໄດ້ປະກອບສ່ວນຊຸກຍູ້ເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ໄດ້ຮັບການພັດທະນາ ດີຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ ແລະ ເປັນບັດໃຈຕັດສິນຕໍ່ຜົນສຳເລັດ, ຄວາມສາມາດຜັນຂະຫຍາຍແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໃຫ້ເປັນອັນລະອບ ຍູ່ບັນດາຂະແຫນງການສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນຂັ້ນນັ້ນ ຄວາມສາມາດໃນການຊີ້ນຳນຳພາເຮັດຕົວຈິງ (ເຊື່ອງເປັນຫນຶ່ງໃນເງື່ອນໄຂຂອງບົດໃຈການພັດທະນາທຸກໆຢ່າງ) ຂອງອຳນາດການບົກຄອງຂະແຫນງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ.

- ໃນໄລຍະທີ່ປະເທດເຮົາໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກວິກິດການການເງິນຂອງໂລກ ແລະ ໄພນຳຖ້ວມຢ່າງຮຸນແຮງ ໃນປີ 2008 ແລະ 2009 ລັດຖະບານກໍ່ຄືຂະແຫນງການສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ກໍ່ໄດ້ພ້ອມກັນຊອກວິທີແກ້ໄຂ, ເສີມຂະຫຍາຍທຸກກຳລັງແຮງໃນສັງຄົມພ້ອມພ້ອມຜ່ານຜ່າອຸປະສັກ ແລະ ສູ້ຊົນປະຕິບັດບັນດາເປົ້າຫມາຍທີ່ໄດ້ວາງໄວ້. ສະນັ້ນ 5 ປີຕໍ່ຫນ້າຜົນສຳເລັດໃນການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ -ÀÉຂັ້ນນັ້ນຄວາມພະຍາຍາມ ແລະ ຄວາມສາມາດຂອງທຸກພາກສ່ວນທັງສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ; ໃນນັ້ນ, ບົດໃຈພັກ-ພະນັກງານ ແລະ ຄວາມກະຕືລືລົ້ນ, ຕັດສິນໃຈເຮັດຫວັ່ນຫວັ່ນທຸກໆດ້ວຍຄວາມຮັບຜິດຊອບສູງໃນຖິ່ນແຖວພະນັກງານ ຫລື ກະຖວາງ ມີບົດບາດສຳຄັນ ແລະ ຕັດສິນ.

- ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄດ້ດີ, ຕ້ອງສູ້ບຸນຄວາມພະນັກງານໃຫ້ຖືກຕ້ອງ, ຕອບສະຫນອງຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງວົນກະທັ້ງ, ຕ້ອງມອບຫມາຍຫນ້າທີ່ ແລະ ຂອບເຂດສິດໃຫ້ຊັດເຈນ, ນັບທັງຂອບເຂດສິດກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງກົງຈັກ ແລະ ພະນັກງານ, ພ້ອມດ້ວຍກັນນັ້ນຍັງຕ້ອງຮັບຮອງໃຫ້ມີ ກົນໄກ ແລະ ວິທີການດ້ານການບໍລິຫານເພື່ອເປັນການກະຕຸ້ນ, ກຊຸກຍູ້ ແລະ ຈູງໃຈພະນັກງານ ເພື່ອ ເພື່ອມປະສິດທິພາບ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຫນ້າທີ່ດ້ວຍຄວາມຕື່ນເຕົ້ວ.

8. ການພັດທະນາເສດຖະກິດ

ສັງຄົມປະຈຸບັນທຸກໆບ່ອນຍາມໃດກໍ່ຕ້ອງຕິດພັນກັບວົນກະທັ້ງ ກັບຊາດ-ປັ້ງ ອັງກັບຄວາມສະຫງົບ ແລະ ຕິດພັນກັບການລົງຮາກຖານ ໃດຍຖືເອົາການສ້າງບ້ານຕາມ 4 ເນື້ອໃນ 4 ຄາດໝາຍ ເປັນເປົ້າໝາຍ ແລະ ເປັນພື້ນທີ່ຂອງການພັດທະນາ

- ຜົນສຳເລັດຂອງການພັດທະນາດ້ານຕ່າງໆ ຈະແມ່ນການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຂອງ ປະຊາຊົນ A-ເຂດ ທ່າງໄກສອກຫລີກ, ການຜະລິດສິນຄ້າໃນຊຸມນະບົດ, ການສ້າງບ້ານປອດຄະດີ ບ້ານວັດທະນະທຳ, ບ້ານສາທາລະນະສຸກ, ບ້ານມີຄວາມສະຫງົບອື່ນໆ ລ້ວນແຕ່ໄດ້ຢັ້ງຢືນບົດຮຽນ ດັ່ງກ່າວມາແລ້ວ, ກົງກັນຂ້າມບ່ອນໃດບໍ່ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ວົນກະທັ້ງຮາກຖານ, ປ່ອຍປະບ້ານຊຸມນະບົດການ ພັດທະນາເຂດດັ່ງກ່າວ ເປັນໄປດ້ວຍຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ແລະ ບໍ່ບັນລຸຄາດໝາຍທີ່ວາງໄວ້.

9. ການສ້າງ ແລະ ປະຕິບັດແຜນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໃນໄລຍະ 5 ປີ ໄດ້ຮັບຜົນສຳເລັດ ຊຶ່ງໃດຍັງຂຶ້ນກັບການສ້າງລະບົບ ແລະ ຂອບການຕິດຕາມປະເມີນຜົນ, ການກວດ ກາກວດສອບທັງໃນລະດັບຊາດ, ຂະແໜງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຫົວໜ່ວຍວິສາຫະກິດທຸລະກິດ ເປັນບົກກະຕິ ເປັນມາດຕະການປັ້ງອັງກັບການກະທຳຜິດກົດໝາຍ, ການສໍ້ລາດບັງຫລວງ, ການຜຸ້ມຜົນ ອຍຮົ່ວໄຫລ :

ຈາກປະສົບປະການ ແລະ ຜົນສຳເລັດໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ ແຕ່ລະໄລຍະຫລາຍຄັ້ງທີ່ຜ່ານມາ ໄດ້ຢັ້ງຢືນເຖິງຄວາມສາມາດໃນການພະຍາກອນດ້ວຍວິໄສທັດທີ່ມີວິທະຍາສາດ ແລະ ບໍ່ມີຄວາມທະເຍີທະຍານ, ອັດຕະວິໄສ ແລະ ໃນຕົວ « ຕາໃຫຍ່ກວ່າ ທ້ອງ » ຫາກຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງຄວາມສາມາດທີ່ເປັນຈິງ, ຄວາມສາມາດໃນການລະດົມແຫລ່ງທຶນ, ຄວາມສາມາດໃນການສະໜອງບໍລິບະການ, ຄວາມສາມາດຂອງບຸກຄະລາກອນຂອງຂະແໜງການ ທ້ອງຖິ່ນບ່ອນນັ້ນ. ແຕ່ບໍ່ຄວນຢ້າເທົ້າຢູ່ບ່ອນເກື້າ, ຫາກຕ້ອງເບິ່ງກົດເກນເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ຄວາມ

ຮັບຮູ້ ອົງຕ້ອງການແທ້ຈິງຂອງສັງຄົມ, ຂອງປະຊາຊົນບໍ່ອັນນັ້ນ, ຄົນເພີ່ມຂຶ້ນເສດຖະກິດກໍ່ຕ້ອງເພີ່ມຂຶ້ນ ພ້ອມກັນນັ້ນ, ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນໃນແຕ່ລະໄລຍະຢ່າງເປັນລະບົບ ເພື່ອຕີລາຄາປະສິດທິຜົນການນຳໃຊ້ທຶນຮອນ, ຜົນໄດ້ຮັບ ແລະ ຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ແລະ ແຜນງານຕ່າງໆ ທີ່ບອນໃນແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແຫ່ງຊາດໃນແຕ່ລະໄລຍະເພື່ອຊອກເຫັນການດຸ່ນດ່ຽງຂອງເສດຖະກິດມະຫາພາກ, ຄວາມສົມດຸ່ນຂອງຂະແໜງການ ແລະ ເຂດແຄ້ວ. ສະນັ້ນ, ຢາກຕິດຕາມປະເມີນຜົນໄດ້ດີຕ້ອງມີ ແລະ ກຳແໜ້ນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ສະຖິຕິ ແລະ ອື່ນໆໃສ່ຂໍ້ມູນເພື່ອດັບປັບການຜິດເຂດຂອງການປະຕິບັດ.

ພາກທີສອງ: ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີຄັ້ງທີ VII (2011-2015)

I. ທິດທາງລວມຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີຄັ້ງທີ VII (2011-2015)

1. ຄາດຄະເນສະພາບແວດລ້ອມທີ່ອຳນວຍແລະສົ່ງທ້າທາຍ

1.1. ສະພາບແວດລ້ອມທີ່ອຳນວຍ (ຂໍ້ສະດວກ):

ກ. ສະພາບສາກົນ:
 ເສດຖະກິດຂອງໂລກ ແລະ ພາກພື້ນມີສັນຍານທາງບວກທີ່ຈະເພີ່ມຕົວ ແລະ ກັບສູ່ໄລຍະຂະຫຍາຍຕົວໃໝ່. ສຳລັບ ສປ.ຈີນ, ອິນເດຍ, ລັດເຊຍ, ບຣາຊິນ.. ເສດຖະກິດສືບຕໍ່ຂະຫຍາຍຕົວສູງ, ກາຍເປັນຜູ້ຂັບເຄື່ອນເສດຖະກິດໂລກໃນທົດສະວັດນີ້; ບັນດາປະເທດອາຊີບົນ, ປະເທດຄູ່ຮ່ວມເຈລະຈາ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນຕ່າງໆຍັງຈະສືບຕໍ່ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ປະເທດ ອຸຍ ພັດທະນາ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມແຕກໂຕນໃນການພັດທະນາລະຫວ່າງບັນດາປະເທດທີ່ພັດທະນາແລ້ວ ແລະ ປະເທດ ອຸຍພັດທະນາ. ຂະບວນການເປີດກວ້າງເຂດການຄ້າແສວີ ອາຊີບົນ, ອາຊີບົນ+1, ອາຊີບົນ+3, ອາຊີຕາເວັນອອກ ຈະເປັນໂອກາດທີ່ເອີ້ນອຳນວຍໃນການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດຕ່າງປະເທດ ຫຼາຍຂຶ້ນ. ການຫັນເປັນສາກົນ (ໂລກາພິວັດ), ການຄົ້ນຄວ້ານຳໃຊ້ວິທະຍາສາດ-ເຕັກໂນໂລຢີ, ນະວັດຕະກຳໃໝ່ ແລະ ການພັດທະນາແບບກ້າວກະໄດດຍິ່ງຖືເປັນທ່າອຽງລວມຂອງໂລກ ແລະ ເປັນໂອ

ກາດອັນດີທີ່ສາມາດຍາດແຍ່ງ ແລະ
ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນຂະບວນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງປະເທດ.

ຂ. ສະພາບພາຍໃນ:

- ປະເທດເຮົາມີສະຖິດສະພາບທາງດ້ານການເມືອງ ແລະ

ມີຄວາມເປັນລະບົບຮັບຮູ້ອຍ ທາງສັງຄົມຢ່າງໜັກແໜ້ນ,
ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າມີຄວາມສາມັກຄີເປັນປົກກະຕິແໜ້ນໜາ;
ລະບົບການເມືອງປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນໄດ້ຮັບການບໍ່ບູຮູ້ແລະແກ້ໄຂ;
ກົນໄກເສດຖະກິດຕະຫຼາດປະສົມປະສານກັບການວາງແຜນ
(ການຄຸ້ມຄອງຂອງລັດ)

ໄດ້ກາຍເປັນກຳລັງແຮງຂັບເຄື່ອນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ.

- ທ່າແຮງບົ່ມຊຸ້ອນທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ຮັບການຂຸດຄົ້ນຕາມຄວາມ
ສາມາດເປັນຕົ້ນ ແມ່ນຄວາມອຸດົມ

ສົມບູນທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ເຊັ່ນ: ທີ່ດິນ, ປ່າໄມ້,
ແຫຼ່ງນ້ຳ, ອາກາດຮ້ອນຊຸ່ມ, ປະລິມານນ້ຳຜົນ ແລະ ແຮ່
ທາດທີ່ຍັງບໍ່ທັນມີການສຳຫລວດ ແລະ ຂຸດຄົ້ນອີກຫລາຍແຫ່ງ; ການ
ຂຸດຄົ້ນທ່າແຮງທີ່ໄດ້ບົບນັ້ນ ແມ່ນຕ້ອງຫັນທີ່ດິນ, ປ່າໄມ້
ແລະ ແຫຼ່ງນ້ຳໃຫ້ມີມູນຄ່າສູງຂຶ້ນ, ຫັນໄປເປັນການຜະລິດ
ສິນຄ້າ; ສາມາດນຳໃຊ້ທີ່ດິນເຂົ້າໃນການປູກໄມ້ອຸດສະຫະກຳທີ່ມີ
ລາຄາແພງ, ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການສ້າງຊົນລະກະເສດ, ການສົ່ງເສີມກະສິກຳ
ອື່ນໆ (ກະສິກຳປອດສານພິດ) ແລະ ຂະຫຍາຍຖານການຜະລິດໃຫ້ກວ້າງອອກ
ເພື່ອສ້າງພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ເສດຖະກິດທີ່ສຸມໃສ່ຫັນຜະລິດໃຫ້
ເປັນສິນຄ້າຢ່າງແທ້ຈິງ.

- ພື້ນຖານໂຄງລ່າງເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໄດ້ຮັບການພັດທະນາ
ໃນລະດັບໃດໜຶ່ງ, ໂຄງປະ

ກອບເສດຖະກິດໄດ້ຫັນປ່ຽນຕາມທິດຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ-

ທັນສະໄຫມເທື່ອລະກ້າວ, ລະບອບລະບົບ ການ ແລະ
ກົດໝາຍໄດ້ຖືກປະກາດໃຊ້ຢ່າງທີ່ວ່າຖືກ

ເຊິ່ງເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາໃນ ຂັ້ນຕໍ່ໄປ; ພ້ອມກັນ
ນັ້ນ,

ປະເທດເຮົາຍັງມີທີ່ຕັ້ງຍຸດທະສາດຢູ່ໃຈກາງຂອງອະນຸພາກພື້ນແມ່
ນ້ຳຂອງ, ເປັນຈຸດເຊື່ອມຕໍ່ລະຫວ່າງອາຊີບໍາ-ຈີນ, ອາຊີບໍາ-ເກົາຫລີ,
ອາຊີບໍາ-ຍີ່ປຸ່ນ, ເຊິ່ງເຫມາະສົມສຳລັບສ້າງເປັນ
ໃຈກາງການບໍລິການຜ່ານແລະການເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ-ສາກົນ.

- ໂຄງສ້າງຂອງພົນລະເມືອງ

ຜົນການສຳຫລວດພົນລະເມືອງ 3 ຄັ້ງຜ່ານມາສະແດງໃຫ້ເຫັນ
ວ່າພົນລະເມືອງຂອງສປປ ລາວ ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນປະມານ 1 ລ້ານຄົນໃນທຸກ
10 ປີ ເຊັ່ນ: ປີ 1985 ປະເທດລາວມີພົນລະເມືອງ 3,5 ລ້ານຄົນ, ປີ 1995
ມີ 4,5 ລ້ານຄົນ ແລະ ປີ 2005 ມີ 5,6 ລ້ານຄົນ. ດ້ວຍຈັງຫວະການຂະ
ຫຍາຍຕົວຂອງພົນລະເມືອງໃນລະດັບ 2% ຕໍ່ປີ ແລະ ແມ່ຍິງຜູ້ໜຶ່ງ

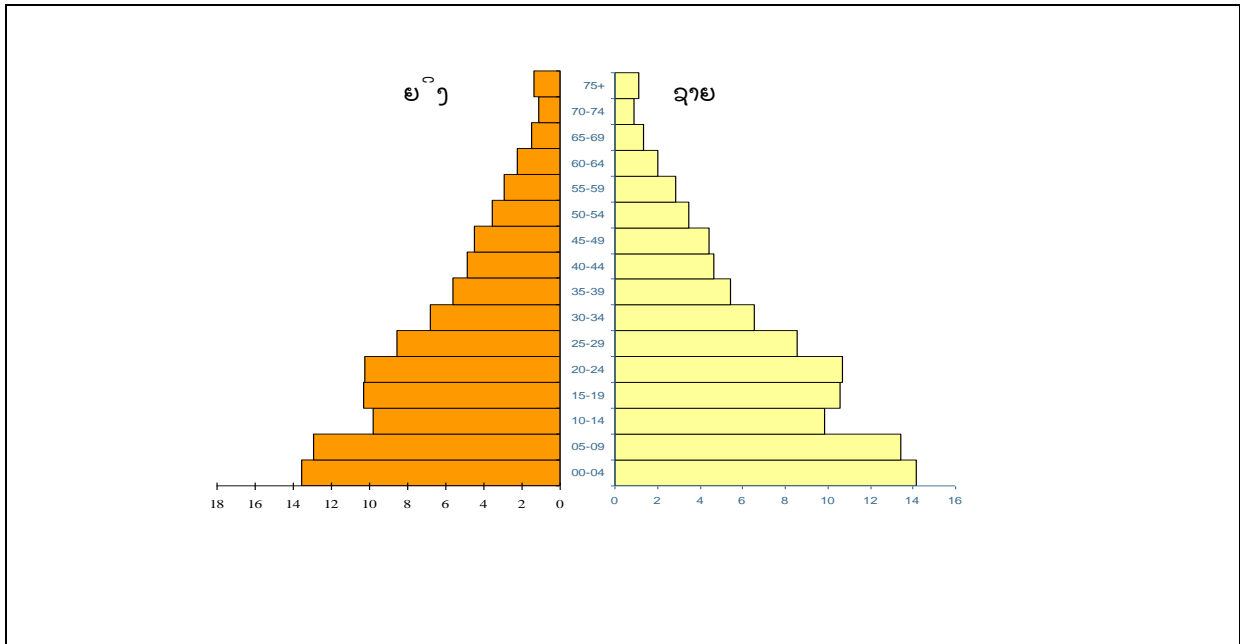
ໃນໄວຈະເລີນພັນມີລູກປະມານ 4-5 ຄົນ, ຄາດຄະເນວ່າຮອດປີ 2015 ປະເທດ ເຮົາຈະມີພົນລະເມືອງປະມານ 6,9 ລ້ານຄົນ.

ພົນລະເມືອງສ່ວນໃຫຍ່ເປັນພົນລະເມືອງໜຸ່ມ, ມັນອຍ, ອາຍຸຕໍ່າກວ່າ 20ປີ ກວມຫຼາຍກວ່າ 50% ຂອງພົນລະເມືອງທັງໝົດ. ຖ້າຈັດເປັນກຸ່ມອາຍຸ, ໃນປີ 2011 ຄາດວ່າພົນລະເມືອງໃນກຸ່ມອາຍຸ 0-14 ປີ ມີປະມານ 2,38 ລ້ານຄົນ, ໃນນັ້ນເປັນຍິງ 1,17 ລ້ານຄົນ; ໃນກຸ່ມອາຍຸ 15-64 ປີ ມີປະມານ 3,76 ລ້ານຄົນ, ໃນນັ້ນເປັນຍິງ 1,89 ລ້ານຄົນ ແລະ ໃນກຸ່ມອາຍຸ 65 ປີ ຂຶ້ນໄປ ມີປະມານ 237 ພັນຄົນ, ໃນນັ້ນເປັນຍິງ 127 ພັນຄົນ; ຮອດປີ 2015 ຄາດວ່າພົນລະເມືອງໃນກຸ່ມອາຍຸ 0-14 ປີ ຈະເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 2,54 ລ້ານຄົນ, ໃນນັ້ນເປັນຍິງ 1,25 ລ້ານຄົນ; ກຸ່ມອາຍຸ 15-64 ປີ ຈະເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 4,10 ລ້ານຄົນ, ໃນນັ້ນເປັນຍິງ 2,06 ລ້ານຄົນ ແລະ ກຸ່ມອາຍຸ 65 ປີ ຂຶ້ນໄປ ຈະເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 254 ພັນຄົນ, ໃນນັ້ນເປັນຍິງ 137 ພັນຄົນ.

ຈາກການສຳຫຼວດຜ່ານມາເຫັນວ່າພົນລະເມືອງໃນກຸ່ມອາຍຸ 15ປີລົງມາ ມີສັດສ່ວນທີ່ ຫຼຸດລົງ ຈາກ 43% ໃນປີ 1995 ມາເປັນ 39% ໃນປີ 2005 ແລະ ຄາດວ່າຈະສູນຕໍ່ ຫຼຸດລົງເປັນ 36% ໃນປີ 2015; ສ່ວນປະຊາກອນໃນໄວອອກແຮງງານ (15-64 ປີ) ມີທ່າອ່ຽງທີ່ ເພີ່ມຂຶ້ນ ຈາກ 51% ໃນປີ 1995 ມາເປັນ 57% ໃນປີ 2005 ແລະ ຈະເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 60% ໃນປີ 2015, ປະຊາກອນອາຍຸ 65 ປີຂຶ້ນໄປ ຈະມີປະມານ 4%. ສະພາບການດັ່ງກ່າວໄດ້ຊື່ໃຫ້ເຫັນວ່າອັດຕາການເອີ້ນອຍຍິງ¹⁶ ຈະມີປະມານ 0,68 ໃນປີ 2015 (ຈາກ 0,76 ໃນປີ 2010), ໝາຍຄວາມວ່າທຸກໆ 100 ຄົນ ໃນເກນອາຍຸ ເຮັດວຽກ (ອາຍຸ 15-64 ປີ) ຈະຕ້ອງລ້ຽງດູ 68 ຄົນ (ປະຊາກອນອາຍຸ 0-14 ປີ ແລະ ປະຊາກອນອາຍຸ 65ປີຂຶ້ນໄປ).

ຮູບສະແດງ 8: ຮູບເກນອາຍຸ, ພົນລະເມືອງໃນປີ 2015

¹⁶ ອັດຕາການເອີ້ນອຍຍິງຂອງປະຊາກອນໃນໝວດອາຍຸ 0-14 ປີ ແລະ ປະຊາກອນອາຍຸ 65 ປີຂຶ້ນໄປ ທົບ ໃສ່ ປະຊາກອນໃນໝວດອາຍຸ 15-64 ປີ, (ໝາຍຄວາມວ່າຜູ້ທີ່ບໍ່ສາມາດເຮັດວຽກເສດຖະກິດຕໍ່ ກັບຜູ້ທີ່ຢູ່ໃນເກນອາຍຸ ເຮັດວຽກ).

ຂໍ້ມູນຂ້າງເທິງສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ

ປະຊາກອນໃນໄວອອກແຮງງານອາຍ 15-64 ປະມານຈະມີສັດສ່ວນ ທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນຫຼາຍ ເຊິ່ງແມ່ນເງື່ອນໄຂໜຶ່ງທີ່ສົ່ງຜົນ ກະທົບທາງບວກໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ ເນື່ອງຈາກປະຊາກອນໃນໄວ ອອກແຮງງານ ສາມາດສ້າງລາຍໄດ້ຫຼາຍກວ່າການໃຊ້ຈ່າຍຂອງປະຊາກອນທັງ ໝົດ. ຊຶ່ງລັດຖະບານຕ້ອງຮັບປະກັນໃນການພັດທະນາສົມແຮງງານ ແລະ ສ້າງອາຊີບໃຫ້ປະຊາກອນໃນໄວອອກແຮງງານໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສາມາດ ປະກອບສ່ວນຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ແລະ ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ ສູງເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ.

1.2. ສິ່ງທ້າທາຍ(ຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກ)

ກ. ສະພາບສາກົນ ແລະ ພາກພື້ນ

ເຖິງວ່າສັນຍານການພົວພັນຕົວເສດຖະກິດຂອງຫຼາຍປະເທດ ໄດ້ບົ່ງ ບອກເຖິງຈຸດໝາຍການຂະຫຍາຍຕົວເສດຖະກິດທີ່ເປັນບວກກໍ່ຕາມ ແຕ່ ສະພາບວຸດທະນະການດ້ານການເງິນ ແລະ ເສດຖະກິດໂລກ ຍັງຈະສືບຕໍ່ສົ່ງ ຜົນກະທົບຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕທາງດ້ານເສດຖະກິດ ຂອງບັນດາປະ ເທດຕ່າງໆໃນໂລກ. ບັນດາປະເທດມະຫາອຳນາດ

ຍັງສືບຕໍ່ໃຊ້ອຳນາດທາງດ້ານເສດຖະກິດສ້າງຄວາມກົດດັນດ້ວຍ ການວາງລະບົບການສາກົນເພື່ອຕໍ່ລອງ, ແລກແລ້ງ ແລະ ເອົາບັບປະເທດດ້ອຍພັດທະນາດ້ວຍຫຼາຍຮູບແບບ ແລະ ວິທີການ.

ການແຂ່ງຂັນການຄ້າສາກົນ ບໍ່ມີຮຸນແຮງຂຶ້ນ ໄປພ້ອມກັບການຮ່ວມມືທາງດ້ານເສດຖະກິດໃນ ຂອບເຂດການເຊື່ອມໂຍງເສດຖະກິດຂອງພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ໂດຍສະເພາະການເປີດກວ້າງການ ຄ້າເສລີ, ເຂດການຄ້າເສລີ, ການສ້າງຕະຫລາດຮ່ວມ ແລະ ປະຊາຄົມເສດຖະກິດ ເປັນຕົ້ນ ແມ່ນ: ເຂດການຄ້າເສລີອາຊີບ, ແຜນການສ້າງເຂດການຄ້າເສລີອາຊີບ+1 ໃຫ້ໄດ້ໃນປີ 2012, ແຜນ ການສ້າງຕະຫລາດຮ່ວມ ແລະ ປະຊາຄົມອາຊີບໃຫ້ໄດ້ໃນປີ 2015.

ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການເກີດໄພພິບັດໃນຫຼາຍປະເທດ
ໃນໂລກ ອາດຈະສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ເສດຖະກິດໂລກ ເຊິ່ງ
ອາດສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ເສດຖະກິດລາວ ບໍ່ຫລາຍກ່ວາ ຫນ້ອຍ.

ຂ. ສະພາບພາຍໃນ:

ພື້ນຖານເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ ສ່ວນ
ໃຫຍ່ ຍັງມີລັກສະນະເສດຖະກິດທຳມະຊາດ ແລະ ເຄື່ອງທຳມະຊາດ,
ການຜະລິດເປັນສິນຄ້າຍ່ອຍ ອັນນ້ອຍ
ກວມເອົາພາກສ່ວນເອກະເທດເອກະຊົນເປັນ ສ່ວນໃຫຍ່
ຈຶ່ງເປັນເຫດໃຫ້ມີຄວາມອ່ອນໄຫວຕໍ່ການປ່ຽນແປງຈາກພາຍນອກ ແລະ
ການກະທົບຂອງ ເສດຖະກິດຕະຫລາດ
ນຳໄປເຖິງການຂັດແຍ່ງລະຫວ່າງຂົ້ວທຸກ-ຂົ້ວຮັ່ງ,
ການຫລຸດໂຕນລະຫວ່າງຕົວເມືອງ-ຊົນນະບົດ.

ຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນ, ຄວາມດ້ອຍພັດທະນາຂອງປະເທດ,
ຄວາມຈຳກັດດ້ານຊັບພະ ຍາກອັນມະນຸດ ແລະ
ແບບແຜນວິທີການເຮັດວຽກຄ້າ ສາມາດຕອບສະໜອງໄດ້ຕາມຄວາມຕ້ອງ
ການຂອງການພັດທະນາປະເທດ ແລະ ການເຊື່ອມໂຍງສາກົນ ເຫັນໄດ້
ຈາກອັດຕາການເຊື່ອມໂຍງ ກັບສາກົນ (ລະດັບການເປີດປະເທດ) ມີ ພົງ
ແຕ່ປະມານ 83% (ປີ 2008) ເຊິ່ງເຫັນວ່າຍັງຢູ່ໃນລະ
ດັບທີ່ຕ່ຳກວ່າທົ່ວໄປໃນສສ. ຫວຽດນາມ ເຊິ່ງມີສູງກວ່າ 100%;
ພັນທະຜູກພັນໃນຂະບວນການເຊື່ອມ ໂຍງເສດຖະກິດກັບພາກພື້ນ ແລະ
ສາກົນ ມີ ຫລາຍຢ່າງ, ແຕ່ຄວາມກົມກືວນ ອາດ ໂດຍສະເພາະ
ແມ່ນດ້ານບຸກຄະລາກອນທັງທາງດ້ານປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ,
ດ້ານທຶນຮອນ ແລະ ລະບົບສະຖາບັນທີ່ເຂັ້ມແຂງ,
ບັນຫາຫນີ້ສິນຄ້າ ມາເຮືອທີ່ຍັງມີອັດຕາສ່ວນທີ່ສູງ,
ຄວາມສາມາດແຂ່ງຂັນກັບສາກົນຍັງຕ່ຳ.

ປະກົດການຫຍຸ້ງຍາກ ໃນກົງຈັກການຈັດຕັ້ງພັກ-ລັດ, ພະນັກງານ
ແລະ ໃນສັງຄົມ. ການນຳໃຊ້ຊັບ
ພະຍາກອນທຳມະຊາດຍັງບໍ່ມີການຄຸ້ມຄອງທີ່ຮັດກຸ້ມ, ພູມເພີ່ອຍ ແລະ
ບໍ່ມີປະສິດທິຜົນ ເປັນເຫດໃຫ້
ເກີດມີຜົນກະທົບຈາກຄວາມບໍ່ແນ່ນອນຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາ
ດ ແລະ ສົ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນແຕ່ລະປີ
ເຊິ່ງໄດ້ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍຫລາຍຢ່າງເປັນຕົ້ນແມ່ນ: ໄພແຫ້ງແລ້ງ,
ນ້ຳຖ້ວມ, ລົມພະຍຸ, ພະຍາດລະບາດ ແລະ ອື່ນໆ.

ການລົງທຶນໃສ່ຂົງເຂດສັງຄົມ ແລະ ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ເພື່ອສ້າງ
ເງື່ອນໄຂໃຫ້ກຸ່ມປະຊາກອນໜຸ່ມໄດ້
ຮັບການບໍລິການທາງດ້ານສັງຄົມທີ່ @໐ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ: ການສຶກສາ,
ສາທາລະນະສຸກ, ການພັດທະນາສິນ ແລະ
ຍົກລະດັບທຸກສະໄໝການອອກແຮງງານເພື່ອເປັນກ້ອນກຳລັງທີ່ແຂງແກ່ນ
ແລະ ມີຄຸນນະພາບແຂງແຮງ ເປັນສິ່ງຈຳເປັນພາວະວິໄສ ເພື່ອໃຫ້ກຸ່ມ
ປະຊາກອນເຫຼົ່ານີ້ສາມາດປະກອບ

ສ່ວນຢ່າງຕັ້ງໜ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-
ສັງຄົມແຫ່ງຊາດໃນແຕ່ລະໄລຍະ. ສະນັ້ນການພັດທະນາ ແລະ ສ້າງສະພາບ

ແວດລ້ອມທີ່ດີ ລວມທັງຕະຫຼາດແຮງງານຈະເປັນການສ້າງງານ ແລະ ດຶງດູດການລົງທຶນເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມໄດ້ຫຼາຍຂຶ້ນ.

2. ຈຸດໝາຍລວມຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VII

(1). ເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ມີຄວາມສະຫງົບຫມັ້ນ ທີ່ບົ່ງ ດ້ວຍອັດຕາການເຕີບໂຕຂອງ (GDP) ເພີ່ມຂຶ້ນ 8% ຕໍ່ປີຂຶ້ນໄປ, ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນສະເລ່ຍໃຫ້ໄດ້ 1.700 ໂດລາສະຫາລັດຕໍ່ຄົນຂຶ້ນໄປໃນປີ 2015.

(2). ບັນລຸເປົ້າໝາຍສະຫວັດສະຫວັດດ້ານການພັດທະນາ (MDGs) ແລະ ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນໃຫ້ໄດ້ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມປະຊາຄົມອາຊື້ບັນໃນປີ 2015, ສ້າງພື້ນຖານວັດຖຸ, ຕຸກ ນັກ ແລະ ເງື່ອນໄຂທີ່ຈຳເປັນເພື່ອນຳເອົາປະເທດຫວຽດນາມອອກຈາກສະຖານະພາບຂອງປະເທດດ້ອຍພັດທະນາໃນປີ 2020.

(3). ຮັບປະກັນຄວາມຍືນຍົງຂອງການພັດທະນາ, ໂດຍເນັ້ນການພັດທະນາເສດຖະກິດຕິດພັນກັບການພັດທະນາວັດທະນະທຳ-ສັງຄົມ ແລະ ການປົກປັກຮັກສາສະພາບແວດລ້ອມທຳມະຊາດ ອັນເປັນທ່າແຮງຂອງຊາດ, ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກໄພທຳມະຊາດ ແລະ ການບໍ່ຕົວເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້າອາກາດ.

(4). ຮັບປະກັນສະຖືບັນລະພາບທາງການເມືອງ, ຄວາມສະຫງົບ ແລະ ຄວາມເປັນລະບົບ ຮັບຮັ້ງໃນສັງຄົມ; ຄວາມປອດໄພໃຫ້ພົນລະເມືອງຢ່າງໜັກແໜ້ນ ພ້ອມທັງຮັບປະກັນການເປີດກວ້າງການເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ.

3. ທິດທາງໜ້າທີ່ ລວມຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VII

ໜ້າທີ່ຂອງການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VII ແມ່ນສືບຕໍ່ໜາກຜົນຂອງການພັດທະນາປະເທດຊາດໃນໄລຍະຜ່ານມາ, ແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ທົດສອບທ້າທ້າຍ, ເປັນການປະຕິບັດມະຕິກອງປະຊຸມຕ່າງໆ ເປັນຕົ້ນ ມະຕິກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຄັ້ງທີ IX ຂອງພັກ, ເປັນມາດຕະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຮອດປີ 2020 ແລະ ເປັນແຜນບຸກທະລຸ ອີກສະໄໝໜຶ່ງ ຄື: ບຸກທະລຸດ້ານຈີນຕະນາການ, ບຸກທະລຸດ້ານການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ບຸກທະລຸລະບົບກົນໄກ, ລະບອບ, ລະບົບການບໍລິຫານ ແລະ ບຸກທະລຸດ້ານການແກ້ໄຂ ຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນ ດ້ວຍການຂຸດຄົ້ນແຫວນໆທຶນຕ່າງໆ ແລະ ດ້ວຍນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມ

ພິເສດ, ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງທາງດ້ານເສດຖະກິດ-
ສັງຄົມຢ່າງມີຈຸດສຸມ; ເປັນການພັດທະນາທີ່ຄົບຊຸດ, ຮອບດ້ານ,
ດຳເນີນໄປທຸກຂົງເຂດ, ທຸກຂະແໜງການ, ເຂດແຄ້ວ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ;
ໃນນັ້ນ, ທິດທາງໜ້າທີ່ຕົ້ນຕໍແມ່ນ:

(1). ພັດທະນາເສດຖະກິດມະຫາພາກເປັນໃຈກາງ
ຕາມທິດສ້າງການເຕີບໂຕທີ່ເຂັ້ມແຂງ,
ສູງໃສ່ການສ້າງເສດຖະກິດຕະຫລາດທີ່ມີການຄຸ້ມຄອງຂອງລັດ,
ຮັບປະກັນຄວາມສະຫງົບ ແລະ
ຄວາມໝັ້ນທົ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດມະຫາພາກ,
ເສດຖະກິດຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງດ້ວຍຈັ່ງຫວະທີ່ໄວ
ຍູ້ແຮງການຫັນປ່ຽນໂຄງປະກອບເສດຖະກິດ ແລະ
ໂຄງປະກອບແຮງງານຕາມທິດຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ
ນຳໃຊ້ວິທະຍາສາດເຕັກໂນໂລຊີໃໝ່ທີ່ທັນສະໄໝ ໂດຍຖືເອົາການ
ພັດທະນາເສດຖະກິດເປັນໃຈກາງ, ການພັດທະນາສັງຄົມ ແລະ
ການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນເປັນເປົ້າໝາຍສຳຄັນ,
ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດເປັນບັດໃຈຕົ້ນຕໍ ແລະ ການຮັກ
ສາສິ່ງແວດລ້ອມເປັນເງື່ອນໄຂທີ່ຈຳເປັນຂອງການພັດທະນາ ໂດຍການ
ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ,
ການເພີ່ມເນື້ອທີ່ປ່າປົກຫຸ້ມ ແລະ ປ້ອງກັນແຫຼ່ງນ້ຳ
ເພື່ອຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດໃຫ້ຍືນຍົງ,
ປັບປຸງການພົວພັນການຜະລິດໃຫ້ສອດຄ່ອງ, ເສີມຂະຫຍາຍກຳລັງແຮງ ແລະ
ຄຸນນະໂຫຍດຂອງທຸກພາກສ່ວນເສດຖະກິດເຂົ້າໃນການພັດທະນາ,
ສົ່ງເສີມວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ຂະໜາດກາງໃຫ້ຂະຫຍາຍຕົວ, ການ
ມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມໃຫ້
ຍືນຍົງ.

(2). ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນ
ໃຫ້ໄດ້ໂດຍພື້ນຖານດ້ວຍມາດຕະການທີ່ສອດຄ່ອງ,
ເອົາໃຈໃສ່ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນ ແລະ ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ
ຕິດພັນກັບການກໍ່ສ້າງຮາກຖານການເມືອງຕາມ 4 ເນື້ອໃນ 4 ຄາດໝາຍ,
ການຈັດສັນພູມລຳເນົາ ແລະ ອາຊີບຄົງທີ່ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນ, ສ້າງຄວາມ
ຍຸດຕິກິນດີໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນ, ສ້າງຄວາມຍຸຕິທຳໃນສັງຄົມ,
ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງຕົວເມືອງ-ຊົນນະບົດ, ສົ່ງເສີມ
ຄວາມສະເໝີພາບລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍ, ຜູ້ທຸກ-ຜູ້ຮັ່ງ ໂດຍຖືເອົາການ
ສ້າງຄວາມຮູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມການສຶກສາໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນ, ຍູ້ແຮງການ
ຜະລິດເປັນສິນຄ້າ, ການປ້ອງກັນ ແລະ ປົ້ນປົວສຸຂະພາບ, ການສ້າງ
ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ການສ້າງບ້ານ ແລະ ກູ່ມບ້ານພັດທະນາ; ຫລຸດຜ່ອນ
ຄວາມສ່ຽງຂອງປະຊາຊົນຈາກລະເບີດບິນແຕກ.

(3). ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ວັດທະນະທຳ-ສັງຄົມ ຢ່າງສົມຄູ່ ກົມກວ້າງຂວາງ ຫວ່າງ ການພັດທະນາເສດຖະກິດກັບສັງຄົມ, ສ້າງຄວາມຈະເລີນ ແລະ ຄວາມຍຸດທິສະໜຸນ ທາງດ້ານວັດຖຸ ແລະ ສ້າງຄວາມສົວໄລທາງດ້ານຈິດໃຈ, ສ້າງໃຫ້ໄດ້ຖັບແຖວບຸກຄະລາກອນ ເພື່ອຕອບສະໜອງ ພາລະກິດການຫັນປະເທດເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ ໂດຍຖືເອົາການປະຕິຮູບການສຶກສາ, ການຍົກສູງຄຸນນະພາບ ແລະ ການຂະຫຍາຍໂອກາດດ້ານການສຶກສາ ແລະ ພັດທະນາເສດຖະກິດ ພູມປັນຍາເປັນສຳຄັນ; ຂະຫຍາຍເສດຖະກິດພູມປັນຍາ, ບຳລຸງສ້າງຊັບພະຍາກອນມະນຸດໃຫ້ມີຄວາມຮູ້, ມີສຸຂະພາບ ແລະ ມີພາລານາໄມສົມບູນ; ສ້າງໃຫ້ໄດ້ພະນັກງານຄຸ້ມຄອງເກ່ື້ງ, ນັກວິຊາການຊຳນານງານ ແລະ ເປັນກຳມະກອນທີ່ມີສົມດີ, ກໍ່ສ້າງຊັບພະຍາກອນມະນຸດໃຫ້ແກ່ທ້ອງຖິ່ນຮາກຖານເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ. ປະຕິບັດຄວາມສະເໝີພາບລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍ, ຍົກສູງບົດບາດຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ປົກປ້ອງສິດທິຂອງເດັກ, ສົ່ງເສີມນະໂຍບາຍພັດທະນາຊາວໜຸ່ມລາວໃຫ້ເຂັ້ມແຂງເພື່ອເປັນກຳລັງທີ່ແຂ່ງແກ່ນ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມສືບຕໍ່ ຮັກສາ ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍຄຸນຄ່າວັດທະນະທຳທີ່ດີງາມຂອງຊາດຄົງຄູ່ກັບການເປີດກວ້າງການແລກປ່ຽນກັບສາກົນ ແລະ ການຍົກສູງຄຸນນະພາບຂອງວັດຖຸທຸກຊະນິດຂ່າວ

(4). ຍົກສູງຄວາມສັກສິດ ແລະ ປະສິດທິຜົນຂອງການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານລັດແຕ່ສູນກາງລົງຮອດຮາກຖານ ຕາມທິດລັດແຫ່ງກົດໝາຍ ສູນກາງເຮັດໜ້າທີ່ຄຸ້ມຄອງມະຫາພາກ, ທ້ອງຖິ່ນ-ຮາກຖານເຮັດໜ້າທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ; ຮັບປະກັນຄວາມສະເໝີພາບ ແລະ ຄວາມຍຸຕິທຳໃນສັງຄົມ; ຕ້ານການສົ່ລາດບັງຫຼວງ, ເພີ່ມທະວີການປະຢັດ ແລະ ຕ້ານການຟຸ້ມຟຸ້ນ ເອົາໃຈໃສ່ແກ້ໄຂປະກົດການຫຍຸ້ງທ້າຍ ທ້ອງຖິ່ນ ໃຫ້ທັນກັບສະພາບການໂດຍມີການຈັດຕັ້ງເອື້ອອຳນວຍ ທີ່ເປັນເອກະພາບ, ມີການແບ່ງຂັ້ນ, ແບ່ງງານຢ່າງລະອຽດ ຈະແຈ້ງກວ່າເກົ່າລະຫວ່າງບັນດາອົງການອຳນາດລັດແຕ່ລະຂັ້ນທັງສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ຕາມທິດເສີມຂະຫຍາຍຄວາມເປັນເຈົ້າການໃນການປະດິດສ້າງ ແລະ ການຂຸດຄົ້ນນຳໃຊ້ທຳແຮງຂອງທ້ອງຖິ່ນຢ່າງໜັກແໜ້ນ ຄົງຄູ່ກັບການເອົາໃຈໃສ່ຜູ້ນະໂຍບາຍບັນດາກົດໝາຍຕ່າງໆ ທີ່ສະພາແຫ່ງຊາດຮູບຮອງໃຫ້ເປັນອັນລະອຽດ ແລະ ເຂັ້ມງວດໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃຫ້ທັນການ.

(5). ຮັບປະກັນການປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບໃນທຸກພື້ນທີ່ ທີ່ອາດປະເທດເຮັດໃຫ້ປະເທດຊາດມີສະຖືບນະພາບທາງດ້ານການເມືອງ, ມີຄວາມສະຫງົບຄວາມເປັນລະບົບຮັບຮ້ອຍໃນສັງຄົມຢ່າງໜັກແໜ້ນ; ປັບປຸງກົນໄກ, ລະບອບ ແລະ ລະບົບການເຂົ້າ-ອອກເມືອງ, ການຄຸ້ມຄອງພົນລະເມືອງໃຫ້ມີຄວາມເປັນລະບົບສະດວກ ແລະ ຮັດກຸ້ມ ປັບປຸງກໍ່ສ້າງກຳລັງປະກອບອາວຸດປະຊາຊົນໃຫ້ນັບມື້ເຂັ້ມແຂງ ທັນສະໄໝເຮັດລ້ອມໜ້າທີ່ຢ່າງທັນການ.

(6) ເສີມຂະຫຍາຍກຳລັງແຮງສັງລວມຂອງຊາດ ແລະ ກຳລັງແຮງຂອງຍຸກສະໄໝເຂົ້າໃນການພັດທະນາປະເທດ; ຈັດສັນ, ພົ້ນພ່ຽງ ແລະ ນຳໃຊ້

ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດແບບຍືນຍົງໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດສູງສຸດ; ຂະຫຍາຍການພົວພັນຮ່ວມມືກັບເພື່ອນມິດແລະບັນດາປະເທດໃນພາກພື້ນແລະສາກົນ, ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອຳນວຍໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ; ເພີ່ມທະວີຄວາມເປັນເຈົ້າການເຂົ້າຮ່ວມການເຊື່ອມໂຍງແລະເພີ່ມທະວີຄວາມສາມາດໃນການແຂ່ງຂັນກັບພາກພື້ນແລະສາກົນໃຫ້ສູງຂຶ້ນໂດຍຖືເອົາການລົງທຶນພາຍໃນແລະຕ່າງປະເທດເປັນປັດໄຈສຳຄັນ; ສ້າງລະບົບໂຄງລ່າງເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແບບຄົບຊຸດແລະວາງນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມການລົງທຶນຈາກທຸກພາກສ່ວນເສດຖະກິດເຂົ້າໃນເຂດຈຸດສຸມຂອງການພັດທະນາ, ເຂດຈຸດສຸມການຜະລິດ, ເຂດທຳອິດທາງຍາກແລະຕ່າງໄກສອກຫລີກ.

(7). ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດຫັນເປັນອຸດສະຫະກຳແລະທັນສະໄໝດ້ວຍບາດກ້າວທີ່ຕັ້ງໜ້າແລະມີຈຸດສຸມຢູ່ເຂດແຫຼ່ງການແລະບໍລິເວນເຂດແຄວ້ນທີ່ມີເງື່ອນໄຂຄວາມສາມາດແລະມີທ່າແຮງເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມແຕກຕ່າງລະດັບການພັດທະນາກັບບັນດາປະເທດອື່ນໆໃນພາກພື້ນແລະສາກົນໄວ້ຂຶ້ນໂດຍການສຸມໃສ່ບັນດາໂຄງການຂະໜາດໃຫຍ່, ໂຄງການທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງສຸດເພື່ອສ້າງຖານການເຕີບໂຕໃຫ້ເຂັ້ມແຂງແລະສາມາດຮັບໃຊ້ໃຫ້ແກ່ການເຊື່ອມໂຍງລະຫວ່າງປະເທດ, ຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມຫົວໜ່ວຍການຜະລິດ-ທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍ-ກາງ, ເສດຖະກິດຮ່ວມມື, ເສດຖະກິດອອບຄິວຂອງປະຊາຊົນນຳໃຊ້ເຕັກນິກ-ເຕັກໂນໂລຊີໃໝ່ເພື່ອຍົກສູງສະມັດຕະພາບການຜະລິດແລະປະສິດທິຜົນການລົງທຶນໃຫ້ສູງຂຶ້ນ.

4. ຄາດໝາຍສູງຊົນຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5ປີຄັ້ງທີ VII

4.1. ຄາດໝາຍສູງຊົນດ້ານເສດຖະກິດມະຫາພາກ

- ຮັບປະກັນໃຫ້ຈັງຫວະການເຕີບໂຕຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນເພີ່ມຂຶ້ນສະເລ່ຍ 8% ຕໍ່ປີຂຶ້ນໄປ, ໃນນັ້ນ, ກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ເພີ່ມຂຶ້ນສະເລ່ຍ 3,5% ຂຶ້ນໄປ, ກວມປະມານ 23% ຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ, ອຸດສາຫະກຳເພີ່ມຂຶ້ນສະເລ່ຍ 15% ຂຶ້ນໄປ, ກວມປະມານ 39% ແລະການບໍລິການເພີ່ມຂຶ້ນສະເລ່ຍ 6,5% ຂຶ້ນໄປ, ກວມປະມານ 38% ຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ; ຮອດປີ 2015, ຄາດວ່າລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນສະເລ່ຍໃຫ້ໄດ້ປະມານ 1.700 ໂດລາສະຫະລັດຕໍ່ຄົນ (ອັດຕາແລກປ່ຽນ 8.500ກີບ/ໂດລາສະຫະລັດ).
- ອັດຕາເງິນເຟີ້ໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບຕໍ່າກວ່າອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດ, ຮັກສາອັດຕາແລກປ່ຽນໃຫ້ມີສະຖຽນລະພາບ, ເງິນກີບແຂງຄ່າຫຼືອ່ອນຄ່າຢູ່ໃນລະດັບບໍ່ເກີນ 5% ຕໍ່ປີທົບກັບເງິນຕາຕ່າງປະເທດສະກຸນຫຼັກ.
- ມູນຄ່າການສົ່ງອອກສິນຄ້າສະເລ່ຍເພີ່ມຂຶ້ນ 18%; ອຸດສາຫະກຳບຸກຄົນແຕ່ງຂະຫຍາຍຕົວໃນອັດຕາສະເລ່ຍບໍ່ຫຼຸດ 13%

ຕໍ່ປີ ແລະ ຫັດຖະກຳ ຂະຫຍາຍຕົວໃນອັດຕາສະເລ່ຍ 15% ຕໍ່ປີ; ສ້າງຫົວໜ່ວຍເສດຖະກິດຮ່ວມມື ຂອງປະຊາຊົນໃຫ້ ກວມປະມານ 50% ຂອງຈຳນວນກຸ່ມ ບ້ານ A1½ |ðÉ§ö-ໃຫ້ ຄົງສຳຮອງຕັ້ງປະເທດຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ກຸ່ມການນຳເຂົ້າໃຫ້ໄດ້ຢ່າງໜ້ອຍ 6 ເດືອນຕໍ່ປີ.

- ຫັນປັບໂຄງປະກອບຂອງເສດຖະກິດໄປຕາມທິດທາງທີ່ຕັ້ງໜ້າກວ່າເກົ່າ ໂດຍການສູ້ຊົນໃຫ້ອັດຕາການຊົມໃຊ້ຂອງພາກເອກະຊົນກວມປະມານ 75%, ການຊົມໃຊ້ຂອງພາກລັດ ປະມານ 8%, ການລົງທຶນລວມ (ທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ) ກວມປະມານ 32%, ການສົ່ງອອກ ກວມ ປະມານ 35% ແລະ ການນຳເຂົ້າ ກວມປະມານ 50%. ຮັບປະກັນດຸນການຊຳລະສະສາງກັບຕ່າງປະເທດໃຫ້ເໝາະສົມ ແລະ ສູ້ຊົນເຮັດໃຫ້ການຄ້າຕ່າງປະເທດມີຄວາມສົມດຸນ; ຄວບຄຸມອັດຕາເງິນເຟີ້ໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບຕ່ຳກວ່າອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດ, ຄຸ້ມຄອງອັດຕາແລກປ່ຽນໃຫ້ມີຄວາມສະຫງົບປົກກະຕິ.
- ຮອດປີ 2015 ສູ້ຊົນປະຕິບັດລາຍຮັບທັງຫມົດ (ລວມເງິນຊ່ວຍເຫລືອລ້າ) ໃຫ້ໄດ້ລະຫວ່າງ 19-21% ຂອງGDP ຂຶ້ນໄປ; ໃນນີ້: ລາຍຮັບພາຍໃນ ໃຫ້ໄດ້ປະມານ 16-18% ຂອງລວມ ຍອດຜະລິດ ຕະພັນພາຍໃນ ຕໍ່ປີຂຶ້ນໄປ, ຮັບປະກັນການຂາດດຸນງົບປະມານ 5 ປີ ໃຫ້ຢູ່ໃນລະຫວ່າງ 3-5% . ສູ້ຊົນໃຫ້ການລະດົມເງິນຝາກເພີ່ມຂຶ້ນໂດຍສະເລ່ຍ 25,6% ຕໍ່ປີ ຫຼື ກວມເອົາ 39,5% ຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ.
- ຮັບປະກັນໃຫ້ການເຕີບໂຕຂອງເສດຖະກິດ ຕົດພັນກັບການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນແບບຍືນຍົງ ຕົດພັນສະໜິດແໜ້ນກັບການສ້າງວັກເຮັດງານທຳໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນ ເພື່ອຫລຸດຜ່ອນຄວາມແຕກໂຕນທາງດ້ານລາຍຮັບຂອງປະຊາຊົນ.

4.2. ຄາດໝາຍສູ້ຊົນດ້ານຂະແໜງການເສດຖະກິດ

- ສູ້ຊົນຜະລິດເຂົ້າໃຫ້ໄດ້ ປະມານ 4,2 ລ້ານໂຕນ, ໃນເນື້ອທີ່ 1,04 ລ້ານເຮັກຕາ, ຄາດວ່າສະມັດຕະພາບໃນການຜະລິດເຂົ້າປະມານ 4 ໂຕນຕໍ່ເຮັກຕາ; ສະເລ່ຍຄົນຜູ້ໜຶ່ງຜະລິດເຂົ້າໄດ້ 450-500 ກິໂລຕໍ່ປີ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ໄດ້ພະລັງງານ 2.400-2.500 ກິໂລກະລໍລິຕໍ່ຄົນຕໍ່ວັນ.
- ຂະຫຍາຍພັນສັດ ໃຫ້ໄດ້ປະມານ 4-6% ຕໍ່ປີ; ໃນນັ້ນ ງົວ - ຄວາຍປະມານ 2-3%, ໝູ 4% ແລະ ສັດປີກ ປະມານ 6%,
- ພັດທະນາຊົນລະປະທານໄປສູ່ການພັດທະນາຊົນລະກະເສດທີ່ນຳໃຊ້ກິນຈຸກ ແລະ ໄຟຟ້າໃຫ້ ກວມອັດຕາສ່ວນ 60-70% ຂອງເນື້ອທີ່ປູກຝັງໃນເຂດທີ່ງົບປັງ ແລະ ພູດອຍຫຼື 50% ຂອງເນື້ອທີ່ການຜະລິດເຂົ້າ, ປູກພູດອຸດສາຫະກຳ ແລະ ລ້ຽງສັດ.

- ໃນໄລຍະແຜນການ 5 ປີ ສູ້ຊົນສ້າງ ໂຮງງານຜະລິດກະແສໄຟຟ້າ ໃຫ້ສຳເລັດ 8 ແຫ່ງ ດ້ວຍກຳລັງຕົວຕັ້ງ 2.862 ເມກາວັດ; ສູ້ຊົນ ຂະຫຍາຍສາຍສົ່ງແຮງກາງ 22kv ແລະ ໄຟຟ້າ ນອກລະບົບ (off-grid) ໄປສູ່ ເຂດຊົນນະບົດຫ່າງໄກ ບ່ອນທີ່ ຍັງບໍ່ມີໄຟຟ້າ ເພື່ອ ຮັບປະກັນໃຫ້ໄດ້ 80% ຂອງຈຳນວນຄອບຄົວໃນທີ່ ວປະເທດໄດ້ມີ ໄຟຟ້າໃຊ້ ໃນປີ 2015. ຖືເອົາ ການກະຈາຍໄຟຟ້າໄປສູ່ ຊົນນະບົດ ເປັນບັນຫາຫຼັກ ໃນການບັນລຸ ເປົ້າໝາຍ MDG.
- ສູ້ຊົນໃຫ້ສຳເລັດການເຊື່ອມຕໍ່ ສາຍສົ່ງພາກເໜືອ-ກາງ ແລະ ພາກໃຕ້ ເຂົ້າກັບດ້ວຍລະບົບ ແຮງດັນ 115 Kv ເພື່ອສາມາດດູ່ ນຸດ ບົງການຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການໄຟຟ້າ.
- ສູ້ຊົນໃຫ້ສຳເລັດການເຊື່ອມໂຍງລະບົບສາຍສົ່ງກັບບັນດາປະເທດ ໃກ້ຄຽງ ໂດຍສະເພາະໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ ດ້ວຍລະບົບແຮງດັນ 500 kv.
- ສູ້ຊົນສ້າງແຜນທີ່ ທີ່ລະສາດ-ບໍ່ແຮ່ ມາດຕາສ່ວນ 1/200.000 ໃຫ້ສຳເລັດຢ່າງໜ້ອຍ 75% ຂອງເນື້ອທີ່ທີ່ ວປະເທດ ແລະ ສູ້ ຊົນຂຸດຄົ້ນ ແລະ ປຸງແຕ່ງແຮ່ທາດສຳຄັນ ເຊັ່ນ : ທອງແຜ່ນ 86.200 ໂຕນຕໍ່ປີ, ທອງຝຸ່ນ 298.000 ໂຕນຕໍ່ປີ, ຄຳແທ່ງ 6 ໂຕນຕໍ່ປີ, ຖ່ານຫີນ 728.000 ໂຕນຕໍ່ປີ, ຫີນກາວ 600.000 ໂຕນຕໍ່ປີ ແລະ ອື່ນໆ.
- ສູ້ຊົນດຶງດູດນັກທ່ອງທ່ຽວໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນປະມານ 2,8 ລ້ານ ຄົນ/ປີ, ຂະຫຍາຍໂຮງແຮມໃຫ້ໄດ້ປະມານ 350 ແຫ່ງ, ຮີສອດມາດຕະຖານສູງ ແລະ ຮ້ານອາຫານ ໃຫ້ໄດ້ປະມານ 850 ແຫ່ງ; ຂຸດຄົ້ນ ແລະ ຂະຫຍາຍແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທາງທຳມະຊາດ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ປະຫວັດສາດໃຫ້ກາຍເປັນມໍລະດົກໂລກອີກ 2 ແຫ່ງ.
- ກໍ່ສ້າງ ແລະ ຂະຫຍາຍເສັ້ນທາງເຊື່ອມຕໍ່ກັບອະນຸພາກພື້ນ ໃຫ້ໄດ້ 100% ຂອງແຜນການ ແລະ ສູ້ຊົນກໍ່ສ້າງເສັ້ນທາງຫຼວງ ຂອງເມືອງ, ຊົນນະບົດທີ່ ເຊື່ອມໃສ່ ເຂດຈຸດສຸມ ແລະ ກຸ່ມບ້ານ ພັດທະນາຈຳນວນໜຶ່ງ ໃຫ້ສາມາດສັນຈອນໄປມາໄດ້ ຢ່າງໜ້ອຍໜຶ່ງລະດູ ໃຫ້ໄດ້ 100% ໃນປີ 2015; ການຂົນສົ່ງ ໂດຍສານການບິນ ເພີ່ມຂຶ້ນປະມານ 8-10% ຕໍ່ປີ; ສະໜອງນ້ຳປະປາ ໃຫ້ປະຊາຊົນໃນຕົວເມືອງ ໃຫ້ໄດ້ 67% ຂອງຈຳນວນປະຊາຊົນທັງ ໝົດທີ່ ອາໄສໃນຕົວເມືອງ.
- ຂະຫຍາຍຕາໜ່າງ ແລະ ການບໍລິການໂທລະຄົມອອກສູ່ ຊົນນະບົດ ໃຫ້ໄດ້ 90% ຂອງຈຳນວນບ້ານໃນທີ່ ວປະເທດ ແລະ ກໍ່ສ້າງລະບົບ ສາຍກາບໃຍແສງໃຫ້ໄດ້ 17.192 ກິໂລແມັດ ແລະ ຂະຫຍາຍຈຳນວນເລກໝາຍ

ໂທລະສັບມືຖື ແລະ ຕັ້ງໂຕະ ໃຫ້ໄດ້ 80% ຂອງຈຳນວນປະຊາກອນ ທັງໝົດ.

- ຂະຫຍາຍຖານຂໍ້ມູນ ແລະ ດັດສະນີໝາຍສະຖິຕິແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ສອດ ຄ່ອງກັບສະພາບການພັດທະນາ.

4.3. ຄາດໝາຍສູນຊົນດ້ານສັງຄົມ

- ຄາດຄະເນວ່າຮອດປີ 2015 ປະເທດເຮົາຈະມີພົນລະເມືອງປະມານ 6,9 ລ້ານຄົນ, ດ້ວຍຈັ່ງ ຫວະການຂະຫຍາຍຕົວຂອງພົນລະເມືອງ ໃນລະດັບ 2% ຕໍ່ປີ ແລະ ແມ່ຍິງຜູ້ໜຶ່ງເກີດຢູ່ໃນໄວຈະເລີນພັນມີ ລູກປະມານ 4-5 ຄົນ.
- ສູນຊົນຫຼຸດຜ່ອນອັດຕາຄວາມທຸກຍາກ (ຄົນທຸກຍາກ) ໃຫ້ຕໍ່າ ກວ່າ 19% ຂອງຈຳນວນພົນລະເມືອງທັງໝົດ ແລະ ອັດຕາຄົວເຮືອນ ທຸກຍາກໃຫ້ຕໍ່າກວ່າ 10% ຂອງຄົວເຮືອນທັງໝົດ ໃນປີ 2015.
- ເພີ່ມອັດຕາການເຂົ້າຮັບສູດທິຂອງຊັ້ນປະຖົມໃຫ້ໄດ້ 98% ໃນ ປີ 2015.
- ເພີ່ມອັດຕາສ່ວນຂອງນັກຮຽນທິເຂົ້າຮັບຊັ້ນປ 1 ທິ ສືບຕໍ່ຮັບຮອດຊັ້ນປ5 ໃຫ້ໄດ້ 95%, ອັດຕາການຮູ້ໜັງສືໃນ ກຸ່ມອາຍຸ 15-24ປີ ໃຫ້ໄດ້ 99%.
- ຫລຸດອັດຕາສ່ວນການຕາຍຂອງເດັກລຸ່ມ 5 ປີ ໃຫ້ຍັງເຫຼືອ 70 ຄົນຕໍ່ເດັກເກີດມື້ຊົ່ວ 1.000 ຄົນ.
- ຫລຸດອັດຕາສ່ວນການຕາຍຂອງເດັກນ້ອຍຕໍ່າກວ່າ 1 ປີ ໃຫ້ຍັງ ເຫຼືອ 45 ຄົນຕໍ່ເດັກເກີດມື້ຊົ່ວ 1.000 ຄົນ.
- ຫຼຸດອັດຕາສ່ວນເດັກນ້ອຍລຸ່ມ 5 ປີ ທິມີນ້ຳໜັກຕໍ່າ ກວ່າມາດຕະຖານໃຫ້ໄດ້ຕໍ່າກວ່າ 22%.
- ຫລຸດອັດຕາສ່ວນການຕາຍຂອງແມ່ປໍ່ໃຫ້ເກີນ 260 ຄົນ ຕໍ່ ເດັກເກີດມື້ຊົ່ວ 100.000 ຄົນ.
- ເພີ່ມອັດຕາສ່ວນປະຊາກອນລວມຊົມໃຊ້ນ້ຳສະອາດໃຫ້ໄດ້ 80% ແລະ ອັດຕາສ່ວນຊົມໃຊ້ວິດຖ່າຍ ໃຫ້ໄດ້ 60% ຂອງຈຳນວນປະຊາກອນທັງໝົດ.
- ຄວບຄຸມການແຜ່ລະບາດເຊື້ອໄຂ້ຍຸງ, ພະຍາດວັນນະໂລກ ແລະ ເຊື້ອ ເອສໄອວີ/ເອດສ ແມ່ນອີງໃສ່ເປົ້າໝາຍສະຫັດສະຫວັດດ້ານການ ພັດທະນາ.
- ຮອດປີ 2015 ເພີ່ມອາຍຸຍືນສະເລ່ຍໃຫ້ບັນລຸ 68 ປີ, ຜູ້ຊາຍ 66 ປີ ແລະ ຜູ້ຍິງ 70 ປີ;
- ຄວບຄຸມອັດຕາການຫວ່າງງານສະເລ່ຍໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບປໍ່ເກີນ 2%.
- ສູນຊົນໃຫ້ສັດສ່ວນແຮງງານໃນຂະແໜງກະສິກໍາ-ປ່າໄມ້ ຫຼຸດມາເປັນ 70%, ອຸດສາຫະກໍາ-ກໍ່ສ້າງ-ປໍ່ແຮ່ ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 7% ແລະ ຂະແໜງບໍລິການເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 23% ຂອງແຮງງານລວມ.
- ສູນຊົນສ້າງບ້ານວັດທະນະທໍາໃຫ້ໄດ້ຫຼາຍກວ່າ 700 ບ້ານ, ສ້າງຄອບຄົວວັດທະນະທໍາໃຫ້ໄດ້ ຫຼາຍກວ່າ 100.000 ຄອບຄົວ,

ສ້າງສວນສາທາລະນະຍູ ' ສູນກາງໃຫ້ໄດ້ ຍ່າງໜ້ອຍ 4 ແຫ່ງ ແລະ ເທດສະບານ ແຂວງໆລະ 1 ແຫ່ງ, ເທດສະບານເມືອງໆລະ 1 ແຫ່ງ.

- ສູ້ ຊື້ ນູ້ ເພີ່ມ ຈຳນວນເພດຍິງ ແຂື້ງ ໃນຄະນະນຳຂອງອົງການຈັດຕັ້ງ ງຸ ກ-ລ ດ-ມະຫາຊື້ ນຂື້ນຕ່າງໆ ໃຫ້ໄດ້ 15% ຂື້ນໄປ, ເພີ່ມອັດຕາສ່ວນເພດຍິງ ທີ່ ເປັນສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ໄດ້ 30% ຂື້ນໄປ ແລະ ເພີ່ມອັດຕາສ່ວນເພດຍິງ ໃຫ້ກວມເອົາ 40% ຂອງກຳລັງແຮງງານ ທັງໝົດເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂື້ງ ໃນການພັດທະນາຄ່າບັງຄູ ກັບເພດຊາຍ.
- ປະຕິບັດແຜນຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດ "ເສັ້ນທາງກ້າວສູ່ຄວາມປອດໄພ" ຄັ້ງທີ II ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ ໃດຍການຫລຸດຜ່ອນຈຳນວນຜູ້ບາດເຈັບ, ເສຍຊີວິດ ຈາກລະເບີດບໍ່ທັນແຕກ.
- ສູ້ ຊື້ ນູ້ ເພີ່ມ ດທະນາຄຸນນະພາບຊີວິດຂອງປະຊາຊົນລາວໃຫ້ດີຂື້ນ ໃດຍພື້ນຖານຄ່າບັງຄູ ກັບການສູ້ ຊື້ ນູ້ ເພີ່ມ ອບັນລຸບັນດາ ເປົ້າໝາຍສະຫວັດສະຫວັດ ານການພັດທະນາ (ລາຍລະອຽດຍື່ນ ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ).

4.4. ຄາດໝາຍສູ້ ຊື້ ນູ້ ເພີ່ມ ດ້ານຂະແໜງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ

- ຮອດປີ 2015, ການພັດທະນາຕ້ອງຮັບປະກັນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມທຳມະຊາດໃຫ້ໜ້ອຍທີ່ສຸດ, ພັດທະນາ ແລະ ປົກປັກຮັກສາເນື້ອທີ່ ບ່າຍໄມ້ ກວມປະມານ 65% ຂອງເນື້ອທີ່ ທີ່ ວປະເທດ, ສ້າງສປປ ລາວ ໃຫ້ ກາຍເປັນພື້ນທີ່ ສີຂຽວຂອງໂລກ.
- ສຳເລັດການຈັດສັນ, ກຳນົດເຂດພັດທະນາ ແລະ ການນຳໃຊ້ດິນ, ໃດຍສະເພາະແມ່ນ ເຂດທີ່ ມີ ບ່າຍໄມ້ ປົກຫຸ້ມ: ເຂດປ່າສະຫງວນ, ເຂດປ່າຜະລິດ, ເຂດປ່າປ້ອງກັນ ແລະ ເຂດຍອດນ້ຳ.
- ເຂື້ອ ຮ່ວມຂະບວນການດ້ານໂລກຮ້ອນ, ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ຫລຸດຜ່ອນການປ່ອຍມົນລະພິດ, ຮັກສາແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນແຮ່ທາດ (ຮັກສາເນື້ອທີ່ ແຫຼ່ງສະສົມແຮ່ທາດໃຫ້ໄດ້ ຫຼາຍກວ່າ 65% ຂອງແຫຼ່ງແຮ່ທາດທີ່ ວປະເທດ), ຮັກສາຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງດິນ, ນ້ຳ ແລະ ອາກາດ.
- ຮັບປະກັນໃນລະດັບສູງຕໍ່ການປ້ອງກັນເຫດການໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ ເປັນຕົ້ນ ແມ່ນໄພ ໄໝ້ ບ່າຍ, ໄພແຫ້ງແລ້ງ, ນ້ຳຖ້ວມ, ການເຊື່ອມຕໍ່ ອື່ນຂອງແມ່ນ້ຳລຳເຊ ແລະ ພູເຂົາ.
- ພື້ນຜູ້ສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ ຖືກສູນເສຍຈາກຫຼາຍເຫດການທີ່ ເກີດຂື້ນໃນໄລຍະຫຼາຍປີຜ່ານມາ.
- ຮັບປະກັນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳແບບປະສົມປະສານ ໃດຍຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນລະດັບ ທີ່ ວອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ໃນລະດັບອ່າງແມ່ນ້ຳສຳຄັນທີ່ ເປັນສາຂາແມ່ນ້ຳຂອງ.
- ຮັບປະກັນການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມໃນເຂດຕົວເມືອງ, ຊຸມຊົນ(ບ້ານ), ທາງຫຼວງແຫ່ງ ຊາດ, ສາທາລະນະ ປະໂຫຍດ ໄປຕາມທິດສີຂຽວ, ສະອາດ, ງາມຕາ.

4.5. ຄາດໝາຍສູ້ຊົນການເຊື່ອມໂຍງສາກົນ

- ສູ້ຊົນໃຫ້ການພົວພັນການຄ້າກັບຕ່າງປະເທດເພີ່ມທະວີຂຶ້ນ ເຮັດໃຫ້ອັດຕາການຄ້າຕໍ່ລວມ ຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ ສູງຂຶ້ນ ຈາກ 83% ປີ 2010 ເປັນ 100% ຂຶ້ນໄປ ປີ 2015.
- ບັນລຸເປົ້າໝາຍການເຊື່ອມໂຍງລະຫວ່າງປະຊາຄົມອາຊີໃນປີ 2015 ເຊິ່ງລວມມີເປົ້າໝາຍປະຊາຄົມການເມືອງ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງ ປະຊາຄົມເສດຖະກິດ ແລະ ປະຊາຄົມສັງຄົມ, ປອດຢາເສບຕິດ (ໃນປີ 2015).
- ສູ້ຊົນໃຫ້ໄດ້ເຂົ້າເປັນສະມາຊິກຂອງອົງການການຄ້າໂລກ.
- ບັນລຸບັນດາແຜນງານຮ່ວມມືໃນກອບອະນຸພາກພື້ນແມ່ນ້ຳຂອງ, ເຂດສາມຫຼ່ຽມພັດທະນາລາວ- ຫວຽດນາມ-ກຳປູເຈຍ (CLV).
- ປະກອບສ່ວນສ້າງອາຊີນປອດຢາເສບຕິດ ປີ 2015.
- ເຂົ້າຮ່ວມຂະບວນການຮ່ວມມືໃນຂອບເຂດອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ ຜ່ານກອງຄະນະກຳມະທິການແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນ, ກອບການຮ່ວມມືໃນອະນຸພາກພື້ນແມ່ນ້ຳຂອງ GMS, CLV, CLMV.

5. ຄາດຄະເນການດຸ່ນດ່ຽງມະຫາພາກ

5.1. ການດຸ່ນດ່ຽງການລົງທຶນ

ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຈັດການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດ ສຳລັບ ໄລຍະ 2011-2015 ໃຫ້ບັນລຸ 8% ຕໍ່ປີຂຶ້ນໄປນັ້ນ, ມີຄວາມຕ້ອງການ ລົງທຶນລວມທັງໝົດ ຢ່າງໜ້ອຍປະມານ 127 ພັນຕື້ກີບ ຫຼື ປະມານ 32% ຂອງ GDP; ໃນນັ້ນ:

- ການລົງທຶນຈາກງົບປະມານພາຍໃນຂອງລັດ ກວມປະມານ 10-12% ຂອງ ການລົງທຶນທັງໝົດ ຫລື ເທົ່າກັບປະມານ 12-15 ພັນຕື້ກີບ (1.500-1.800 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ). ຈຸດສຸມຂອງການລົງທຶນຈາກງົບປະມານຂອງລັດ ແມ່ນ: ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງທຳອິດ, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໂຄງການບຸລີມະສິດຂອງລັດຖະບານ, ສົມທົບທຶນເພື່ອ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຊ່ວຍເຫລືອ ແລະ ກູ້ຢືມ, ພັດທະນາ ສາທາລະນະປະໂຫຍດຂັ້ນພື້ນຖານ, ພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ ແກ້ໄຂຄວາມ ທຸກຍາກ, ສົ່ງເສີມການສ້າງວັກເຮັດງານທຳ, ວັກງານຕົວແບບໃນການ ພັດທະນາ, ວັກງານສ້າງບ້ານ ແລະ ກູ້ມບ້ານພັດທະນາ, ພັດທະນາເຂດຫ່າງ ໄກສອກຫລີກ, ເຂດຊາຍແດນ, ເຂດທີ່ຍັງຈຳເປັນອື່ນໆ ແລະ ວັກງານສົ່ງ ເສີມ ແລະ ຮັກສາວັດທະນະທຳຮີດຄອງປະເພນີອັນດີງາມຂອງຊາດ.
- ການຊ່ວຍເຫລືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ (ODA) ກວມປະມານ 24-26% ຂອງການລົງທຶນທັງໝົດ ຫລື ເທົ່າກັບ 30-33 ພັນຕື້ກີບ (3.500-3.900 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ). ທຶນດັ່ງກ່າວຈະສຸມໃສ່ການບັນລຸ ເປົ້າໝາຍສະຫວັດສະຫວັດດ້ານການພັດທະນາ (MDGs) ແລະ ການພັດທະນາ

ສັງຄົມອື່ນໆ ເປັນຕົ້ນ: ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະ ການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ, ສົ່ງເສີມໃຫ້ຄົນມີການສຶກສາທິ່ງ ສູງ ແລະ ມີຄຸນນະພາບ, ມີລະດັບຊີວິດການເປັນຢູ່ທີ່ດີຂຶ້ນ, ມີສຸຂະພາບທີ່ແຂງແຮງ ແລະ ມີໂພຊະນາການທີ່ຖືກຫວັດຮະນາໄມ. ສະນັ້ນ ເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງລະດົມການຊ່ວຍເຫລືອໃຫ້ໄດ້ ໂດຍສະເລ່ຍປະມານ 780 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດຕໍ່ປີ.

- ການລົງທຶນຂອງເອກະຊົນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ (FDI) ກວມປະມານ 50-56% ຂອງການລົງທຶນລວມທັງໝົດ ຫຼື ເທົ່າກັບ 64-71 ພັນຕື້ກີບ (ປະມານ 7.400-8.300 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ). ການລົງທຶນດັ່ງກ່າວແມ່ນສຸມໃສ່ບັນດາໂຄງການໃຫຍ່ລະດັບຊາດທີ່ມີທ່າແຮງໄດ້ປົບ, ການສົ່ງເສີມກິດຈະກຳທາງເສດຖະກິດໂດຍສະເພາະແມ່ນການຊຸກຍູ້ການຜະລິດ ແລະ ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງທີ່ຈຳເປັນຈຳນວນໜຶ່ງ. ສະນັ້ນ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດບັນລຸໄດ້ຕາມຄາດໝາຍທີ່ຕັ້ງໄວ້ ຕ້ອງສູນຊື້ລະດົມການລົງທຶນໃຫ້ໄດ້ໂດຍສະເລ່ຍປະມານ 1.600 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດຕໍ່ປີ.

- ການປ່ອຍສິນເຊື້ອຂອງທະນາຄານ ແລະ ການລົງທຶນຂອງປະຊາຊົນ ກວມປະມານ 10-12% ຂອງການລົງທຶນລວມທັງໝົດ ຫຼື ປະມານ 12-15 ພັນຕື້ກີບ (ປະມານ 1.500-1.800 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ), ສິນເຊື້ອດັ່ງກ່າວ ແມ່ນສຸມໃສ່ການສົ່ງເສີມການຜະລິດ, ຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມບັນດາວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ, ການຜະລິດຂອງຄົວເຮືອນ ແລະ ກຸ່ມການຜະລິດຂອງປະຊາຊົນ; ເພື່ອບັນລຸຄວາມຕ້ອງການດັ່ງກ່າວ ການປ່ອຍສິນເຊື້ອຕ້ອງໃຫ້ໄດ້ສະເລ່ຍປະມານ 3.000 ຕື້ກີບຕໍ່ປີ.

ຖ້າວ່າຕະຫຼາດຫຼັກຫາກໄດ້ເປີດຂຶ້ນຕາມແຜນທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ຄາດວ່າອັດຕາການລະດົມທຶນຈະເພີ່ມຂຶ້ນພິສິມຄວນ ເຊິ່ງຈະເປັນຜົນຕໍ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ.

+ ການຈັດສັນແຫຼ່ງທຶນຈາກງົບປະມານຂອງລັດໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍງົບປະມານ, ກົດໝາຍການລົງທຶນຂອງລັດ ແລະ ຂັ້ນການຄຸ້ມຄອງ:

- ຕາມຂັ້ນຄຸ້ມຄອງ:
  - (1). ສູນກາງ (ລັດຖະບານ) ຄຸ້ມຄອງ ໂຄງການປະເພດ I
  - (2). ຂະແໜງການສູນກາງຄຸ້ມຄອງໂຄງການປະເພດ II ທີ່ກວມເອົາຫລາຍແຂວງ
  - (3). ທ້ອງຖິ່ນ ຄຸ້ມຄອງ ໂຄງການປະເພດ II ແລະ III ທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ແຕ່ລະແຂວງ

- ຕາມຂະແໜງການ:

(1).ຂະແໜງເສດຖະກິດ: ກວມປະມານ 30% ຂອງການລົງທຶນລວມທັງໝົດ ຫຼື ປະມານ 38.000 ຕື້ກີບ, (ປະມານ 4.500 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ), ທົບໃສ່ ແຜນການ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VI ເພີ່ມຂຶ້ນ 15 ເທື່ອ ຫລື ປະມານ 6% ຂອງການ ລົງທຶນໃສ່ ຂະແໜງເສດຖະກິດໃນແຜນການ 5 ປີ ຄັ້ງນີ້; ຖ້າສະເລ່ຍໃນ ແຕ່ລະປີ ປະມານ 7.600 ຕື້ກີບ (ປະມານ 900 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ), ເພື່ອ ໃຫ້ສາມາດຕອບສະໜອງໄດ້ຕາມໂຄງປະກອບດັ່ງກ່າວ ທະນາຄານຄວນປ່ອຍ ສິນເຊື້ອເພື່ອກະຕຸ້ນການຜະລິດ ສະເລ່ຍປະມານ 1.220 ຕື້ກີບ ຕໍ່ປີ (ປະມານ 143 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດຕໍ່ປີ) ສົມທົບກັບການລົງທຶນ ຈາກເອກະຊົນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ສະເລ່ຍປະມານ 6.400 ຕື້ກີບຕໍ່ປີ (ປະມານ 752 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດຕໍ່ປີ).

(2).ຂະແໜງສັງຄົມ: ກວມປະມານ 35% ຂອງການລົງທຶນລວມທັງໝົດ ຫຼື ປະມານ 44.500 ຕື້ກີບ (ປະມານ 5.240 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ), ທົບໃສ່ ແຜນການ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VI ເພີ່ມຂຶ້ນ 7 ເທື່ອ ຫລື ປະມານ 14% ຂອງການ ລົງທຶນໃສ່ ຂະແໜງສັງຄົມໃນແຜນການ 5 ປີ ຄັ້ງນີ້; ຖ້າສະເລ່ຍໃນ ແຕ່ລະປີ ປະມານ 8.874 ຕື້ກີບ (1.050 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດຕໍ່ປີ) ເຊິ່ງການລົງທຶນແມ່ນ

ສຸມໃສ່ການບັນລຸເປົ້າໝາຍສະຫວັດສະຫວັດດ້ານການພັດທະນາ. ເພື່ອ ສາມາດຕອບສະໜອງໄດ້ຕາມຄາດໝາຍດັ່ງກ່າວ ລັດຖະບານຕ້ອງມີທຶນ ສົມທົບເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ກູ້ ຢືມຈາກຕ່າງປະເທດ ສະເລ່ຍປະມານ 2.000 ຕື້ກີບຕໍ່ປີ ຫຼື ປະມານ 240 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດຕໍ່ປີ.

(3).ການກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງພື້ນຖານ (ທາງ ແລະ ເອກະຖານ): ກວມປະມານ 35% ຂອງ ການລົງທຶນທັງໝົດ ຫຼື ປະມານ 44.500 ຕື້ກີບ (ປະມານ 5.240 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ), ທົບໃສ່ ແຜນການ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VI ເພີ່ມ ຂຶ້ນ 5 ເທື່ອ ຫລື ປະມານ 18% ຂອງການລົງທຶນໃສ່ ໂຄງລ່າງພື້ນຖານໃນ ແຜນການ 5 ປີ ຄັ້ງນີ້; ຖ້າສະເລ່ຍໃນແຕ່ລະປີ ປະມານ 8.874 ຕື້ກີບ (1.050 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດຕໍ່ປີ) ເຊິ່ງການລົງທຶນ ດັ່ງກ່າວແມ່ນສຸມໃສ່ການກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງພື້ນຖານທາງເສດຖະກິດ- ສັງຄົມ. ເພື່ອບັນລຸຄາດໝາຍດັ່ງກ່າວຈະຕ້ອງໄດ້ລະດົມການລົງທຶນ ຈາກເອກະຊົນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ແລະ ຈາກສິນເຊື້ອທະນາຄານ ປະມານ 8.215 ຕື້ກີບຕໍ່ປີ ຫຼື ປະມານ 960 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດຕໍ່ປີ.

+ ການຊໍາລະໜີ້ສິນຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ໄປຕາມສັນຍາ ແລະ ກວມໃນລະດັບ 35% ຂອງລາຍຈ່າຍການລົງທຶນພາຍໃນ.

5.2. ການດຸ່ນດ່ຽງບົດປະມານແຫ່ງລັດ

ຄາດຄະເນລາຍຮັບລວມໃນ 5 ປີ ປະມານ 90.407 ຕື້ກີບ, ທົບ ໃສ່ ລວມຍອດຜະລິດຕະ ພັນພາຍໃນ ໃຫ້ບັນບຸໄດ້ລະຫວ່າງ 19-21% ຫລື

ໃຫ້ໄດ້ຫລາຍກວ່າ 5 ປີ ຜ່ານມາເຫັນວ່າເພີ່ມຂຶ້ນຫຼາຍກວ່າ 2 ເທົ່າຕົວ, ໃນນັ້ນ: ສູ້ຊົນສ້າງລາຍຮັບພາຍໃນ ລວມໃນ 5 ປີ ໃຫ້ໄດ້ປະມານ 66.079 ຕື້ກີບ, ທົບໃສ່ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນສະເລ່ຍກວມ 16,6% ຫຼື ຢູ່ໃນລະຫວ່າງ 16-18%. ລາຍຮັບຈາກສ່ວຍສາອາກອນ ກວມ 47,17%, ລາຍຮັບ ຈາກພາສີກວມ 32,39%, ລາຍຮັບຈາກພາສີ ທີ່ດີນ ກວມ 1,34% ແລະ ລາຍຮັບຈາກຊັບສິນຂອງລັດ ກວມ 12,10% ຂອງ ລາຍຮັບພາຍໃນ. ສູ້ຊົນລະດົມລາຍຮັບຈາກການຊ່ວຍເຫຼືອລ້າ ໃຫ້ໄດ້ປະມານ 24.328 ຕື້ກີບ ທົບໃສ່ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນໃຫ້ ກວມລະຫວ່າງ 5-6%.

ຄາດຄະເນລາຍຈ່າຍງົບປະມານລວມໃນ 5 ປີ ປະມານ 103.716 ຕື້ກີບ ທົບໃສ່ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ ກວມລະຫວ່າງ 22-25%, ໃນນັ້ນ ສະເພາະລາຍຈ່າຍລົງທຶນຂອງລັດ ກວມປະມານ 11-12% ຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ.

ການຂາດດຸນງົບປະມານ ຄາດວ່າ 13.309 ຕື້ກີບ ກວມປະມານ 3-5% ຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ.

5.3. ການດຸນດ່ຽງການໃຊ້ຈ່າຍແລະ ການສະສົມ

- ສູ້ຊົນໃຫ້ອັດຕາການສະສົມໃນລະບົບທະນາຄານມີທ່າກ້າວຂຶ້ນ ໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບປະມານ 39,5% ຂອງ GDP ຕໍ່ປີຂຶ້ນໄປ.

- ສູ້ຊົນໃຫ້ຄັງສະສົມແຫ່ງລັດຢູ່ລະຫວ່າງ 2-5% ຕໍ່ປີຂຶ້ນໄປ ຂອງລາຍຮັບພາຍໃນ ເພື່ອສາມາດນຳໃຊ້ໃນເວລາຈຳເປັນຮັບດ້ວນໂດຍສະເພາະ ສະສົມໃນຄັງແຮວວົກງານບັງຄັບຊາດ - ບັງຄັບຄວາມສະຫງົບ; ໄພພິບັດທາງດ້ານທຳມະຊາດ ທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການຂາດສະບັງອາຫານ, ແນວພັນ, ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ; ລາຄານຳມັນ ບໍ່ປົນແປງແລະ ຄົງເງິນສົດ; ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ດຸສົມມະຫາພາກ ແລະ ວົກງານທີ່ຈຳເປັນອື່ນໆ.

5.4. ການດຸນດ່ຽງຂາອອກ-ຂາເຂົ້າ

ເພື່ອໃຫ້ສາມາດດຸນດ່ຽງຂາອອກ-ຂາເຂົ້າໃນລະບົບເສດຖະກິດໄດ້ ການສຶກສາເຖິງທ່າອ່ຽງຂອງທຶນໄຫຼເຂົ້າຈາກຕ່າງປະເທດໂດຍສະເພາະ ແມ່ນ ທຶນໄລຍະສັ້ນທີ່ຄາດວ່າຈະເພີ່ມຂຶ້ນ ຫຼັງຈາກການເປີດຕະຫຼາດຫຸ້ນຢູ່ ສປປ ລາວ ໃນປີ 2010 ແລະ ການສົ່ງອອກພະລັງງານໄຟຟ້າຈາກເຂື່ອນນ້ຳເຫີນ 2 ທີ່ເລີ່ມ ໃນປີ 2010 ຈະເປັນບັດໄລບວກທີ່ສຳຄັນ ແລະ ເປັນເງື່ອນໄຂຮອງຮັບເພື່ອບັນລຸຄາດໝາຍສູ້ຊົນດ້ານດຸນການຊຳລະໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບປົກກະຕິ ຫຼື ເກີນດຸນເປັນສ່ວນໃຫຍ່; ສູ້ຊົນໃຫ້ຄັງສຳຮອງເງິນຕາຕ່າງປະເທດຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ກຸ້ມການນຳເຂົ້າໃຫ້ໄດ້ຫຼາຍກວ່າ 6 ເດືອນ.

5.5. ການດຸ່ນດ່ຽງແຮງງານ

ເພື່ອໃຫ້ໂຄງປະກອບຂອງແຮງງານໄປຕາມທິດການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ, ສອດຄ່ອງກັບອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວຂອງບັນດາຂະແໜງການ, ຮອດປີ 2015 ຕ້ອງເຮັດໃຫ້ອັດຕາສ່ວນແຮງງານທີ່ມີວົກເຮັດງານທຳໃນຂົງເຂດກະສິກຳ ຫຼຸດລົງຈາກ 75,1% ໃນປີ 2010 ມາເປັນ 70%, ຂົງເຂດອຸດສາຫະກຳ ເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 5,5% ມາເປັນ 7% ແລະ ຂົງເຂດການບໍລິການເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 19,5% ມາເປັນ 23% ຂອງແຮງງານລວມ. ຄາດວ່າຮອດປີ 2015 ມີຄວາມຕ້ອງການແຮງງານ (ທັງແຮງງານທີ່ມີຢູ່ ແລະ ແຮງງານໃໝ່) 3,26 ລ້ານຄົນ, ແຕ່ກຳລັງແຮງງານທີ່ຈະສາມາດຕອບສະໜອງໄດ້ມີພຽງ 3,17 ລ້ານຄົນ; ໃນນີ້, ແຮງງານທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນໃໝ່ ປະມານ 277.000 ຄົນ (ສະເລ່ຍ 55.000 ຄົນຕໍ່ປີ), ໃນນັ້ນ: ຂົງເຂດກະສິກຳ ປະມານ 210.000 ຄົນ, ຂົງເຂດອຸດສາຫະກຳ ປະມານ 14.000 ຄົນ ແລະ ຂົງເຂດ ບໍລິການ ປະມານ 53.000 ຄົນ. ໃນ 5 ປີຕໍ່ໜ້າ ຂົງເຂດອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການບໍລິການ ຍັງມີຄວາມຕ້ອງການກຳລັງແຮງງານຕື່ມ ປະມານ 190 ພັນ ຄົນ. ສະນັ້ນ ເພື່ອດຸ່ນດ່ຽງແຮງງານໃນສອງຂະແໜງການດັ່ງກ່າວ ຈະ ຕ້ອງມີການເຄື່ອນຍ້າຍແຮງງານຈາກຂົງເຂດກະສິກຳ ແລະ ຜູ້ທີ່ ຫວ່າງງານ ປະມານ 140 ພັນຄົນ ໄປສູ່ຂົງເຂດອຸດສາຫະກຳ ແລະ ຂົງເຂດ ການ ບໍລິການຢ່າງທັນການ ແລະ ມີຄວາມກົມກວັດກັນ. ສ່ວນອີກ 50 ພັນຄົນ ທີ່ຍັງບໍ່ພໍນັ້ນ ມັນຮັບກຮ້ອງໃຫ້ມີນະໂຍບາຍສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ສົມມຸດຕິຖານ ເປັນຕົ້ນ ແມ່ນການສ້າງໂຮງຮັບ ຫຼື ສູນຜຶກ ອົບຮົມວິຊາຊີບຕໍ່ກັນຕ່າງໆ ໃຫ້ໄດ້ທັງປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ ພ້ອມທັງກຳນົດນະໂຍບາຍ ດຸ່ນດ່ຽງແຮງງານພາຍໃນ ແລະ ແຮງງານຕ່າງປະເ ທດຢ່າງຮັດກຸມ, ມີຄວາມສອດຄ່ອງກັບສະພາບການໃນພາກພື້ນເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຮ້ອງຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດແຮງງານໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

II. ທິດທາງໜຶ່ງທີ່ຕົ້ນຕໍ ຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VII

1. ການພັດທະນາຊຸມນະບົດ, ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ຫລຸດຜ່ອນຄວາມດ້ອຍພັດທະນາ

[1]. ທິດທາງ:

ຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນ, ການພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ ການຜ່ານ ພື້ນຖານຄວາມດ້ອຍພັດທະນາເປັນບັນຫາພື້ນຖານທາງດ້ານເສດຖະກິດ- ສັງຄົມ ແລະ ການເມືອງທັງໃນປະຈຸບັນ ແລະ ອາດສົ່ງຜົນກະທົບໃນໄລຍະຍາວຕໍ່ປະເທດເຮົາ,

ເຊິ່ງມະຕິກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຂອງພັກຫລາຍຄັ້ງ, ພ້ອມທັງລາຍງານການເມືອງຄັ້ງທີ IX ຂອງພັກ ໄດ້ຖືເປັນໜ້າທີ່ການເມືອງໃຫຍ່ອັນດັບໜຶ່ງຂອງພັກ ແລະ ລັດຖະບານ; ສະນັ້ນ, ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີຄັ້ງທີ VII ຈຶ່ງໄດ້ຖືເອົາການ ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ການພັດທະນາຊຸມນະບົດເປັນບູລິມະສິດອັນດັບໜຶ່ງ. ດ້ວຍເຫດນີ້, ທິດທາງການພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ ລັບລ້າງຄວາມທຸກຍາກໃນຊຸມ ປີຕໍ່ໜ້າ ແມ່ນຕ້ອງສ້າງໃຫ້ມີການຫັນປ່ຽນໃໝ່ຢ່າງຮອບດ້ານ ຢູ່ຊຸມນະບົດໂດຍຖືເອົາຄອບຄົວ, ບ້ານ, ກຸ່ມບ້ານທີ່ທຸກຍາກໃນ ທີ່ອາໄສ, ເຂດພື້ນຖານການປະຕິວັດເກົ່າເປັນເປົ້າໝາຍ ແລະ ເປັນຈຸດສຸມຂອງການພັດທະນາຊຸມນະບົດໂດຍເນັ້ນໃສ່ບັນດາກຸ່ມບ້ານ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດໜ້ອຍກວ່າເຂດອື່ນໃນໄລຍະທີ່ຜ່ານມາ; ເຮັດໃຫ້ຊຸມນະບົດໄດ້ຮັບການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ທີ່ ອຸດົມສົມບູນໄປດ້ວຍຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ບ່າຍໄມ້, ແຫຼ່ງນ້ຳ, ຊີວະ ນາໆພັນ, ກາຍເປັນເຂດພັດທະນາໃໝ່ສີຂຽວ, ສະອາດ, ຊຸ່ມຊື່ນ, ອາກາດສົດ ໃສ່. ຖືເອົາການສ້າງບ້ານ ແລະ ກຸ່ມບ້ານພັດທະນາຕາມ 4 ເນື້ອໃນ 4 ຄາດໝາຍຕາມຄຳສັ່ງແນະນຳເລກທີ 09 /ກມສພ, ຄຳສັ່ງແນະນຳເພີ່ມເຕີມ ເລກທີ 13/ນຍ ແລະ ຄຳສັ່ງແນະນຳເລກທີ 03/ກມສພ, ລົງວັນທີ 30 ພຶດສະພາ 2011 ໃນນັ້ນຖືເອົາການສຶກສາອົບຮົມ, ປຸກລະດົມຂົນຂວາຍປະຊາຊົນ ເຂົ້າຮ່ວມເປັນກົກ, ເອົາການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ການຈັດຕັ້ງ ຂັ້ນຮາກຖານເປັນກຳລັງແຮງຕັດສິນ, ເອົາວຽກງານຮັກສາຄວາມສະຫງົບ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງສັງຄົມຢູ່ຮາກຖານເປັນສິ່ງຄ້າປະກັນ, ເອົາການ ພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງ ປະຊາຊົນເປັນບັນຫາໃຈກາງເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍສະຫວັດສະຫວັດເພື່ອ ການພັດທະນາແນໃສ່ເຮັດໃຫ້ຊຸມນະບົດໄດ້ຊົມໃຊ້ໜາກ ຜົນຂອງການ ພັດທະນາ ດ້ວຍອັດຕາສ່ວນທີ່ສົມເຫດສົມຜົນ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນ ຄວາມແຕກໂຕນທາງດ້ານການພັດທະນາລະຫວ່າງຊຸມນະບົດກັບຕົວເມືອງ.

[2]. ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍ:

- ສູ້ຊົນຫຼຸດຜ່ອນອັດຕາຄວາມທຸກຍາກ (ອັດຕາສ່ວນຂອງຄົນ ທຸກຍາກ) ໃຫ້ຕໍ່າກວ່າ 19% ຂອງຈຳນວນພົນລະເມືອງທັງໝົດ ແລະ ອັດຕາຄົວເຮືອນທຸກຍາກໃຫ້ຕໍ່າກວ່າ 10% ຂອງຄົວເຮືອນ ທັງໝົດ ໃນປີ 2015.
- ສືບຕໍ່ດຳເນີນຮູບແບບການສ້າງແຜນແບບມີສ່ວນຮ່ວມຢູ່ຂັ້ນບ້ານ, ກຸ່ມບ້ານ ແລະ ເມືອງໃຫ້ໄດ້ຫລາຍທີ່ສຸດ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາໂຄງການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກໃຫ້ມີປະສິດ ທິຜົນສູງສຸດ.

- ສືບຕໍ່ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກອງທຶນຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນໃຫ້ກວມ 3 ເທົ່າ ຂອງຈຳນວນບ້ານ ແລະ ກຸ່ມບ້ານທີ່ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນປະຈຸບັນ.

- ສູ້ຊິນເຕົ້າໂຮມບ້ານນ້ອຍເປັນບ້ານໃຫຍ່ ແລະ ສ້າງຊຸມຊົນໃໝ່ (ຕົວເມືອງນ້ອຍ) ໃຫ້ເປັນ ຕົວແບບຢູ່ ຊົນນະບົດ ແລະ ເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກແຂວງໜຶ່ງ 1-2 ແຫ່ງ.

- ສູ້ຊິນຈຸດສູນພູມລຳເນົາຄົງທົ່ວ ແລະ ບ່ອນທຳມາຫາ ກິນຖາວອນໃຫ້ ປະຊາຊົນໃນເຂດເປົ້າໝາຍໃຫ້ ສຳເລັດໂດຍພື້ນຖານ, ຢຸດຕິການຖາງບຸ່ງເຮັດໄຮ່ແບບເລື່ອນລອຍໃຫ້ໄດ້ຢ່າງສິ້ນເຊີງ.

- ສືບຕໍ່ ສ້າງແລະ ພັດທະນາກຸ່ມບ້ານເພື່ອຕ້ານຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ພັດທະນາຊົນນະບົດ ກໍ່ຄື ການພັດທະນາມະນຸດ.

- ສູ້ຊິນຂະຫຍາຍຕາຫນ້າເສັ້ນທາງລົງສູ່ບັນດາເມືອງທີ່ ທຸກຍາກໃນທົ່ວປະເທດ ໃຫ້ສາມາດແລ່ນໄດ້ຕະຫຼອດປີ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ເມືອງດັກຈືງ, ເມືອງກະລຶມ, ເມືອງສະໝ້ວຍ, ເມືອງໄຊສະຖານ, ເມືອງໂພນ ທອງ, ເມືອງໄຊຈຳພອນ ແລະ ຂະຫຍາຍລົງສູ່ບັນດາເຂດຈຸດສູນ ແລະ ບັນດາ ບ້ານທີ່ເປັນໃຈກາງກຸ່ມບ້ານ ແລະ ເຂົ້າເຖິງບັນດາບ້ານທີ່ມີ ຕຸ້ຍໂອນໄຂ.

- ສູ້ຊິນເຮັດໃຫ້ 80% ຂອງຄອບຄົວຢູ່ ຊົນນະບົດໄດ້ຊົມໃຊ້ ໄຟຟ້າ ແລະ ເທດສະບານທຸກເມືອງໃນທົ່ວປະເທດໄດ້ຊົມໃຊ້ໄຟຟ້າຕາຂ່າຍ ແບບຖາວອນ.

[3]. ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການຈຸດສູນ, ມ:

- ໂຄງການພັດທະນາ 10 ເຂດຈຸດສູນ ຂອງລັດຖະບານຄື: ຈຸດສູນຜາລະແວກ, ຈຸດສູນລ່ອງແຈ້ງ, ຈຸດສູນເມືອງອ່າວ, ຈຸດສູນເມືອງອ້ອມແຂວງວຽງຈັນ; ຈຸດສູນສັນຫຼວງ, ຈຸດສູນນ້ຳສົມ ແຂວງ ຊຽງຂວາງ, ຈຸດສູນກຸ່ມບ້ານປ່າລ້ຽງ ແຂວງຜົ້ງສາລີ; ຈຸດສູນນາຊອນ ແຂວງຫລວງພະບາງ; ຈຸດສູນ ລາວຮຸ່ງ-ພົງສາ ແຂວງຫົວພັນ; ຈຸດສູນຫນອງງາ ແຂວງຈຳປາສັກ ແລະ 54 ຈຸດສູນບຸກທະລຸ ຂອງ ແຂວງ.

- ໂຄງການຜຶກອົບຮົມການເມືອງແນວຄິດ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ.

- ໂຄງການພັດທະນາເຂດທີ່ໜັ້ນປະຕິວັດ: ບ້ານວິລະຊົນ ແລະ ເມືອງວິລະຊົນ.

- ໂຄງການສ້າງນັກພັດທະນາອາສາສະໝັກຂັ້ນບ້ານ ໃຫ້ບັນດາຈຸດສູນບູລິມະສິດຂອງເມືອງແຂວງ.

- ໂຄງການຈຸດສູນພູມລຳເນົາ ແລະ ບ່ອນທຳມາຫາກິນຄົງທົ່ວ ຖາວອນ ໃຫ້ປະຊາຊົນ: ໂດຍສູນ ໃສ່ 4 ກຸ່ມບ້ານ ເມືອງໂພນໄຊ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ແລະ ພັດທະນາ 3 ເຂດຈຸດສູນພັດທະນາ: ຢູ່ ໜອງສານ ແລະ ເຂດປຸງລັດ

ເມື່ອງກາສີ ແຂວງວຽງຈັນ; ຜັກເບື້ອງກ ເມື່ອງບໍລິຄັນ ແຂວງບໍລິຄັນໄຊ, ຈັດສັນເຕົ້າໂຮມບ້ານນ້ອຍທີ່ ຢູ່ ກະແຈກກະຈາຍບໍ່ມີເງື່ອນໄຂໃນ ການພັດທະນາເຂົ້າເປັນບ້ານໃຫຍ່ ຫລື ຈັດສັນໃຫມ່ ໂດຍໃຫ້ເປັນໃຈກາງ ທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ວັດທະນະທຳຂອງເຂດຈຸດສຸມ ແລ້ວກາຍເປັນຕົວເມືອງ ນ້ອຍໃນຊົນນະບົດຕາມທິດການສ້າງບ້ານ ແລະ ກຸ່ມບ້ານພັດທະນາ.

- ໂຄງການສ້າງຊົນນະບົດສີ່ຂັ້ນ ໂດຍສ້າງໃຫ້ໄດ້ກົດລະກຳຈັດສັນ ດິນ-ປ່າໄມ້ ປະເພດຕ່າງໆໃນເຂດຊົນນະບົດ, ການຈັບຈອງດິນ-ປ່າໄມ້ທີ່ ເຫັນວ່າບໍ່ມີກົດລະກຳ, ຫັນຄອບຄົວທີ່ເປັນຕົວແທນຂອງລັດຄຸ້ມ ຄອງຮັກສາບ່າໄມ້ ປະເພດຕ່າງໆ, ກົດລະກຳພື້ນຜູ້ ແລະ ບ່ອຍໃຫ້ບ່າໄມ້ ຊຸມຊົນເປັນບ່າທຳມະ ຊາດຄືນໃໝ່, ກົດລະກຳ ຊົນນະບົດແຫລ່ງອົກຊີແຊນສູງ.

ທຸກເມືອງໃນເຂດຊົນນະບົດຕ້ອງສ້າງໃຫ້ໄດ້ ໂຄງການລາວສີ່ຂັ້ນ, ລາວສະອາດສວຍງາມ ໂດຍນຳໃຊ້ກອງທຶນ LPP ແລະ ແຫລ່ງອື່ນຢ່າງກວ້າງ ຂວາງ.

- ໂຄງການຊຸກຍູ້ສິ່ງເສີມການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ແລະ ການ ບໍລິການ ສອດຄ່ອງກັບທຳແຮງແລະ ມູນເຊື້ອຂອງປະຊາຊົນ ໂດຍມີການ ສະໜັບສະໜູນດ້ານນະໂຍບາຍ, ທຶນຮອນ, ວິຊາການ ແລະ ການຕະຫລາດ ເພື່ອ ຮັບປະກັນການສ້າງລາຍໄດ້ໃຫ້ແກ່ລະຄອບຄົວ: ຂະຫຍາຍສູນບໍລິການ ເຕັກນິກກະສິກຳລົງສູ່ບັນດາເມືອງ ແລະ ກຸ່ມບ້ານຕ່າງໆໃຫ້ທົ່ວ ເຖິງ, ຂະຫຍາຍລະບົບການບໍລິການສິນເຊື້ອຊົນນະບົດ ເຊັ່ນ: ທະນາຄານ ນະໂຍບາຍ, ກອງທຶນພັດທະນາບ້ານ, ກຸ່ມທ້ອງຖິ່ນ, ສະຫະກອນສິນເຊື້ອ ແລະ ອື່ນໆ, ສິ່ງເສີມເສດຖະກິດຮ່ວມມື ຫລື ກຸ່ມການຜະລິດ- ບໍລິການຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ຊຸກຍູ້ສິ່ງເສີມພາກສ່ວນທຸລະກິດຕ່າງໆ ເປັນຕົ້ນ ທຸລະກິດຂະຫນາດນ້ອຍ ແລະ ກາງລົງສູ່ຊົນນະບົດ ໂດຍການ ນຳໃຊ້ສັນຍາຜູກພັນສອງສິ້ນກັບກຸ່ມການຜະລິດຂອງປະຊາຊົນ; ຂະຫຍາຍ ຕະຫລາດຊົນນະບົດລົງສູ່ກຸ່ມບ້ານຕ່າງໆ, ພ້ອມທັງສ້າງກິນໄກ ຫລື ລະບົບທີ່ມີປະສິດທິຜົນໃນການສະຫນອງຂໍ້ມູນດ້ານການຕະຫລາດ, ການຄ້າປະກັນຕົວຄວາມສ່ຽງດ້ານການຕະຫລາດ ແລະ ລາຄາຜົນຜະລິດຂອງ ປະຊາຊົນ, ສ້າງໃຫ້ໄດ້ບັນດາຕົວແບບໃນການຜະລິດເປັນສິນຄ້າຢູ່ ບ້ານ ຫລື ກຸ່ມບ້ານ ເພື່ອເປັນບ່ອນສາທິດ ແລະ ຖ່າຍທອດບົດຮຽນ ໃຫ້ຊາວບ້ານ.

- ສິ່ງເສີມການຜະລິດກະສິກຳຕິດພັນກັບອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງ ແລະ ການບໍລິການ ຢູ່ເຂດຊົນນະບົດໂດຍສູນຕົວ ຄື້ນຄວ້າກຳນົດທຳ ແຮງ ແລະ ຄວາມສາມາດດ້ານການປຸກການລ້ຽງສັດ ແລະ ການບໍລິການຢູ່ ກັບທີ່ໃຫ້ເລີກເຊື້ອ ງຕົ້ມອີກ.

- ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຢູ່ຊົນ ນະບົດເປັນຕົ້ນກໍ່ສ້າງສອມແປງ ແລະ ຂະຫຍາຍເສັ້ນທາງເຂົ້າຫາ ໃຈກາງຂອງບັນດາກຸ່ມບ້ານ, ກຸ່ມບ້ານຫາບ້ານ, ເຂດການຜະລິດໃຫ້ໄປມາ ໄດ້ຢ່າງສະດວກ; ປັບປຸງ, ກໍ່ສ້າງ ແລະ ຂະຫຍາຍລະບົບຊົນລະປະທານ, ເຫມືອງຝາຍຂະຫນາດຕ່າງໆ, ຕາຫນ່າງໂທລະຄົມມະນາຄົມ, ໄຟຟ້າ, ໂຮງຮົບ,

ສຸກສາລາ, ລະບົບນໍ້າສະອາດ, ສູນຜຶກວິຊາຊີບ ແລະ ພັດທະນາສົມເຊື່ອຍ
ງານ, ລະບົບຂົນສົ່ງໂດຍສານລົງສູ່ກຸ່ມບ້ານ ແລະ ບ້ານຕ່າງໆໃຫ້
ທົ່ວເຖິງ. ສູນໃສ່ສະໜອງເງິນອັນໄຂ ອຳນວຍຄວາມສະດວກ
ດ້ານໂຄງລ່າງພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນທີ່ຖືກຍົກຍ້າຍພູມລຳເນົາ
ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ເຂົາເຈົ້າດຳລົງຊີວິດໄດ້ໂດຍພື້ນຖານດ້ວຍ
ຄວາມສະຫງົບປອດໄພ ແລະ
ສູນໃສ່ກຸ່ມບ້ານທີ່ຍຸ່ນທ່າໂກສອກຫຼັກທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫ
ຍດຈາກແຜນງານການພັດທະນາ.

- ສ້າງອາຊີບໃນໄລຍະທີ່ບໍ່ມີການເກັບກໍ່ຜົວ
(ດ້ວຍຄ່າຈ້າງຂັ້ນຕ່ຳ) ໃຫ້ແກ່ແຮງງານໃນຂະແໜງກະສິກຳ
ຮັບປະກັນໄດ້ສອງເປົ້າໝາຍທັງດ້ານອາຊີບ ແລະ ລາຍຮັບ
ເຊິ່ງເປັນການສ້າງຊັບສິນ ໃຫ້ແກ່ເສດຖະກິດຊື່ນນະບົດ.
ນັ້ນກໍ່ເພື່ອເປັນການຮັບປະກັນທັງດ້ານອາຊີບ ແລະ
ລາຍຮັບໃຫ້ແກ່ເສດຖະກິດຊື່ນນະບົດ. ສປປ ລາວ
ສາມາດນຳໃຊ້ບົດຮຽນທີ່ຖອນຖອນໄດ້ຈາກປະເທດທີ່ປະສົບຜົນສໍາເລັດ
(30 ກວ່າປະເທດ) ເພື່ອມາພັດທະນາປະເທດຕົນ.

- ປັບປຸງຄຸນນະພາບການບໍລິການ ແລະ ຂະຫຍາຍໂອກາດການເຂົ້າ
ເຖິງການສຶກສາ ແລະ ສາທາລະນະສຸກຊື່ນນະບົດ ໃຫ້ຫຍັບເຂົ້າໃກ້
ກັບມາດຕະຖານຂອງຕົວເມືອງ; ສູ້ຊົນແກ້ໄຂບັນຫາການຂາດຄູ່ສອນ ແລະ
ຄູ່ບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານໃຫ້ໄດ້. ສ້າງ ແລະ ດຳເນີນລະບົບປະກັນສຸຂະພາບ
ຂັ້ນພື້ນຖານຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ເພີ່ມທະວີການເຂົ້າເຖິງການ
ບໍລິການສຸຂະພາບ, ເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດຕໍ່ການຮັກສາສຸຂະພາບ ແລະ
ໄພຊະນາການຂອງແມ່ ແລະ ເດັກ, ສົ່ງເສີມວຽກງານສຸຂະສຶກສາຢ່າງແຂງ
ແຂງ.

- ໂຄງການພັດທະນາບ້ານທົ່ວໄປ, ໂຄງການສ້າງຕົວແບບບ້ານ ແລະ
ກຸ່ມບ້ານພັດທະນາ
- ໂຄງການປັບປຸງຄວາມສາມາດຂອງອົງການປົກຄອງຂັ້ນຮາກຖານ
- ໂຄງການສ້າງ ແລະ ພັດທະນາຖານຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ປັບປຸງລະບົບ
ສະຕິຖິຄວາມທຸກຍາກທີ່ວປະເທດ.
- ໂຄງການຜຶກສົມເຊື່ອຍໃຫ້ແກ່ແຮງງານໜຸ່ມຍຸ່ນຊື່ນນະບົດ
ແລະ ເຂດຕົວເມືອງ ແລະ ໂຄງການອື່ນໆ.

[4]. ມາດຕະການ:

- ແຕ່ລະຂະແໜງການສູນກາງ ສືບຕໍ່ຫັນລົງຮາກຖານ ສູນໃສ່ການ
ສ້າງບ້ານ ແລະ ກຸ່ມບ້ານພັດທະນາກໍ່ຄືການກໍ່ສ້າງຮາກຖານການ
ເມືອງຕາມ 4 ເນື້ອໃນ 4 ຄາດຫມາຍ, ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ພະນັກງານ
ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຂັ້ນບ້ານ ໃຫ້ສາມາດນຳພາປະຊາຊົນເຮັດຕົວຈິງຕາມ
ພາລະບົດບາດຂອງຂະແໜງການ.

- ສືບຕໍ່ຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມການມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງຕັ້ງໜ້າຂອ
ງປະຊາຊົນຍຸ່ນບ້ານ ແລະ ກຸ່ມບ້ານດ້ວຍການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດ
ໃຫ້ແກ່ພະນັກງານທີ່ກໍ່ຜົນຂັ້ນໂດຍສະເພາະແມ່ນຍຸ່ນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ
ປະຊາຊົນຍຸ່ນເຂດດ້ງກ່າວ.

- ປັບປຸງການຈັດຕັ້ງທີ່ຮັບຜິດຊອບວຽກງານຊື່ນນະບົດ ແລະ ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ ໃຫ້ກາຍເປັນລະບົບການຈັດຕັ້ງທີ່ໜຶ່ງທີ່ເຂັ້ມແຂງແຕ່ສູນກາງຮອດຮາກຖານ ເພື່ອເຮັດໜ້າທີ່ຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມ ກວດກາ, ນຳພາໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົວຈິງ ແລະ ສະຫຼຸບລາຍງານຢ່າງເປັນລະບົບປົກກະຕິ.

- ລະດົມການລົງທຶນເຂົ້າໃນເຂດຊື່ນນະບົດໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນແຕ່ລະປີ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການ ແລະ ໂຄງການໃຫ້ປະກົດຜົນເປັນຈິງເຊັ່ນ: ການລົງທຶນຂອງລັດ, ການປະກອບສ່ວນຂອງປະຊາຊົນ, ທະນາຄານນະໂຍບາຍ, ກອງທຶນພັດທະນາບ້ານ, ການຫັນຊັບສິນເປັນທຶນ, ທຶນຊ່ວຍເຫລືອລ້າແລະ ກູ້ຢືມຈາກຕ່າງປະເທດ, ສະຖາບັນການເງິນ, ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ, ອົງການທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ (NGO), ລະດົມທຶນຈາກພາກສ່ວນເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມທັງພາຍໃນແລະຕ່າງປະເທດ, ການລົງທຶນຂອງເອກະຊົນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ. ໃນໄລຍະ 5 ປີຕໍ່ໜ້າການລົງທຶນ ໃສ່ເຂດຊື່ນນະບົດ ແລະ ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 10-15% ຂອງການລົງທຶນທັງໝົດ. ພ້ອມກັນນັ້ນ, ກໍປັບປຸງລະບົບ, ກົນໄກການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ແຫລ່ງທຶນ “ກອງທຶນຫລຸດຜ່ອນ ຄວາມທຸກຍາກ”, ກອງທຶນພັດທະນາບ້ານຂອງຊຸມຊົນມີປະສິດທິຜົນສູງກະທົບ ໂດຍກົງຕໍ່ການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ພັດທະນາເຂດຊື່ນນະບົດ.

- ປະຕິບັດນະໂຍບາຍດ້ານພາສີ, ອາກອນ, ສິນເຊື່ອ, ນະໂຍບາຍກັບຄືນການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນກັບທີ່ ແລະ ກົນໄກຕ່າງໆທີ່ເຫມາະສົມ; ສົ່ງເສີມໃຫ້ນັກລົງທຶນ, ຜູ້ປະກອບການທີ່ໄປລົງທຶນໃນເຂດຊື່ນນະບົດ ແລະ ກິດຈະການທີ່ກະທົບຕໍ່ການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ ໂດຍກົງຕາມກົດໝາຍສົ່ງເສີມການລົງທຶນສະບັບໃໝ່ ແລະ ນະໂຍບາຍພັດທະນາແບບພິເສດໃນເຂດທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນ.

- ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ສ້າງບັນດານິຕິກຳຈຳນວນຫນຶ່ງຕົວມອີກ ເພື່ອເປັນບ່ອນອົງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານພັດທະນາຊື່ນນະບົດ, ລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ຄວາມດ້ອຍພັດທະນາ.

- ປະສານສົບທົບໂຄງການພັດທະນາຊື່ນນະບົດ- ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກເຂົ້າໃນໂຄງການ ແລະ ກິດຈະກຳຕ່າງໆ ເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍສະຫວັດສະຫວັດດ້ານການພັດທະນາ (MDGs), ໂດຍນຳໃຊ້ທຶນຈາກລັດຖະບານ ແລະ ການຊ່ວຍເຫລືອລ້າຂອງສາກົນ ສົມທົບກັບການລົງທຶນຂອງເອກະຊົນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ (FDI) ໃຫ້ກາຍເປັນແຜນພັດທະນາຕາມທິດດົວກັນ.

2. ການພັດທະນາຂະແໜງການ

2.1. ການພັດທະນາຂົງເຂດເສດຖະກິດ

2.1.1. ກະສິກຳ-ປ່າໄມ້

[1]. ທິດທາງ:

ພັດທະນາກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ ຮອບດ້ານ, ຄົບຊຸດ ແລະ ປະສົມປະສານຕາມ ທິດຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ ຢູ່ເຂດທີ່ມີທ່າແຮງ ແລະ ມີຕົວຢ່າງ ອຸດສາຫະກຳ; ຮັບປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງທາງດ້ານສະບັບຢາງອາຫານ; ສົ່ງເສີມການຜະລິດກະສິກຳເປັນສິນຄ້າເພື່ອຊຸມໃຊ້ພາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກ, ຍົກສູງສະມັດຕະພາບການຜະລິດ ແລະ ປັບປຸງຄຸນນະພາບຂອງ ຜົນຜະລິດ ໂດຍການສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ຜົນສຳເລັດໃໝ່ທາງດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກນິກ-ວິທະຍາການເຂົ້າໃນການຜະລິດ ແລະ ຖືເອົາການ ສ້າງຄອບຄົວຕົວແບບເປັນມາດຕະການຕົ້ນຕໍ. ສັບຕໍ່ຈັດ ສັນພູມລຳເນົາ ແລະ ອາຊີບຄົງທີ່ໃຫ້ແກ່ ຄອບຄົວທີ່ຢູ່ດິກຼາງປ່າເຮັດໄຮ່ແບບເລື້ອຍໆ ອັນລອຍ ໄປເຮັດອາຊີບອື່ນໆ ທີ່ໝັ້ນຄົງ, ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ພັ້ນພູປ່າໄມ້ ໃຫ້ມີເນື້ອທີ່ປົກຫຸ້ມຫຼາຍຂຶ້ນ ເຮັດໃຫ້ ສປປລາວ ກາຍເປັນປະເທດສີຂຽວ; ຫັນຊຸມລະປະ ທານເປັນຊຸມລະກະເສດຮອບດ້ານ ເພື່ອຍົກສູງສະມັດຕະພາບການຜະລິດ; ປັບປຸງຮູບແບບການຜະ ລິດຂອງຊາວກະສິກອນດ້ວຍການສ້າງເປັນຟາມ, ກຸ່ມການຜະລິດ, ວິສາຫະກິດຊຸມນະບົດ ແລະ ຄອບຄົວ.

[2]. ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍ:

ສູ້ຊົນໃຫ້ອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນ ກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ ລວມທັງການປຸງແຕ່ງ ຜະລິດຕະພັນກະສິກຳເພີ່ມຂຶ້ນ ສະເລ່ຍໃນລະດັບ 3,5% ຕໍ່ປີ, ເຮັດໃຫ້ໂຄງປະກອບໃນຂະແໜງກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ ກວມປະມານ 23% ໃນປີ 2015. ຄາດໝາຍລະອຽດແຕ່ລະດ້ານມີດັ່ງນີ້:

1. ດ້ານສະບັບຢາງອາຫານ:

ໃນແຜນການ 5 ປີ 2011-2015 ຕ້ອງຜະລິດສະບັບຢາງອາຫານໃຫ້ພົບພໍ, ມີສ່ວນແຮໄວ້ ແລະ ເປັນສິນຄ້າ, ປະເພດສະບັບຢາງອາຫານທີ່ຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ມີດັ່ງນີ້:

1.1. ຜະລິດເຂົ້າໃຫ້ບັນລຸໄດ້ປະມານ 4,2 ລ້ານໂຕນ ໃນເນື້ອທີ່ 1,04 ລ້ານເຮັກຕາ ໃນປີ 2015; ໃນນັ້ນ, ເຂົ້ານາປີ ປະມານ 2,9 ລ້ານໂຕນ ໃນ 740 ພັນເຮັກຕາ ແລະ ຜົນຜະລິດເຂົ້ານາແຊງ ໃຫ້ໄດ້ປະມານ 1 ລ້ານໂຕນ ໃນ 200 ພັນເຮັກຕາ, ຜົນຜະລິດເຂົ້າເນື່ອງ ໃຫ້ໄດ້ປະມານ 0,2 ລ້ານໂຕນ ໃນ 100 ເຮັກຕາ. ຄາດວ່າສະມັດຕະພາບໃນການຜະລິດເຂົ້າ ສະເລ່ຍປະມານ 4 ໂຕນຕໍ່ເຮັກຕາ. ຮອດປີ 2015, ຜົນຜະລິດເຂົ້າກິນສະ

ເລ່ຍໃຫ້ໄດ້ປະມານ 450-500 ກິໂລຕໍ່ຄົນຕໍ່ປີ ແລະ ຮັບປະກັນພະລັງງານໃຫ້ໄດ້ 2.400-2.500 ກິໂລກະລໍວິຕໍ່ຄົນຕໍ່ວັນ;

1.2. ຜະລິດຊີ້ນ ແລະ ປາ: ສູ້ຊົນຜະລິດຊີ້ນ ແລະ ໄຂ່ ໃຫ້ໄດ້ 221 ພັນໂຕນ ແລະ ສັດນ້ຳ (ປາ, ກົບ, ກູ້ງ) ໃຫ້ໄດ້ 158 ພັນໂຕນ; ຕອບສະໜອງການບໍລິໂພກ ສະເລ່ຍໃຫ້ໄດ້ 53 ກິໂລຕໍ່ຄົນຕໍ່ປີ, ໃນນັ້ນ ເຂດຕົວເມືອງ ໃຫ້ໄດ້ 63 ກິໂລຕໍ່ຄົນຕໍ່ປີ ແລະ ເຂດຊົນນະບົດ 48 ກິໂລຕໍ່ຄົນຕໍ່ປີ ດ້ວຍຮູບການສົ່ງເສີມທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມ; ຍົກມູນຄ່າຜະລິດຕະພັນຂະແໜງລ້ຽງສັດ ແລະ

ການປະມົງໃຫ້ກວມອັດຕາສ່ວນ ປະມານ 42-45% ຂອງລວມຍອດມູນຄ່າຜະລິດຕະພັນຂະແໜງ ກະສິກໍາ-ປ່າໄມ້ ໂດຍສືບຕໍ່ເຮັດໃຫ້ລະດັບການຂະຫຍາຍພັນຂອງຜູ້ສັດ ຢູ່ໃນລະດັບ 4-6% ຕໍ່ປີ; ໃນນັ້ນ, ງົວ, ຄວາຍ ປະມານ 2-3%, ໝູ 4% ແລະ ສັດປີກ ປະມານ 6%. ສູ້ຊົນ ໃຫ້ມີອາສາສະໝັກລ້ຽງສັດ-ສັດຕະວະແພດປະຈຳຢູ່ບ້ານ ໃຫ້ໄດ້ 1-2 ຄົນຕໍ່ບ້ານ, ປູກລະດົມສັກຢາກັນພະຍາດ 50% ຂອງສັດລ້ຽງທົ່ວໄປ ແລະ 95% ຂອງສັດລ້ຽງແບບເປັນຝາມ.

1.3. ຜັກ ແລະ ໝາກໄມ້: ສາລີຫວານ ອາດຄະເນຜົນຜະລິດປະມານ 228,4 ພັນໂຕນ ໃນເນື້ອທີ່ 36,2 ພັນເຮັກຕາ; ປູກເຜື້ອກມັນ ຜົນຜະລິດ 303,5 ພັນໂຕນ ໃນເນື້ອທີ່ 27,8 ພັນເຮັກຕາ; ໝາກໄມ້ໃຫ້ໝາກຜົນຜະລິດ 700 ພັນໂຕນ ໃນເນື້ອທີ່ 45 ພັນເຮັກຕາ ແລະ ພືດຜັກອື່ນໆ ຜົນຜະລິດ 1,5 ລ້ານໂຕນ ໃນເນື້ອທີ່ 110 ພັນເຮັກຕາ.

2. ດ້ານຜະລິດເປັນສິນຄ້າ:

2.1. ພືດ: ສົ່ງເສີມການປູກເຂົ້າທີ່ມີທ່າແຮງ ແລະ ເປັນພັນທີ່ມີຄຸນນະພາບເປັນຕົ້ນເຂົ້າກ່ຳ, ເຂົ້າໄກ່ນ້ອຍ, ເຂົ້າຕາຂົດ, ເຂົ້າຫອມ, ເຂົ້າພັນປັບປຸງໃໝ່, ເຂົ້າເຊແອ 203, ເຂົ້າທ່າດອກຄ່າ ແລະ ອື່ນໆ; ເພີ່ມເນື້ອທີ່ໂດຍສະເລ່ຍໃຫ້ໄດ້ປະມານ 250-300 ພັນເຮັກຕາຕໍ່ປີ ເພື່ອໃຫ້ມີເຂົ້າສຳລັບເປັນສິນຄ້າຫຼາຍກວ່າ 1/3 ຂອງປະລິມານເຂົ້າໃນຄອບຄົວ ແລະ ສາມາດສະໜອງໃຫ້ແກ່ຕະຫລາດ ໃນແຕ່ລະໄລຍະປະມານ 500-1.000 ພັນໂຕນຕໍ່ປີ; ຜະລິດສາລີອາຫານສັດ ໃຫ້ບັນລຸໄດ້ປະມານ 1,07 ລ້ານໂຕນ ໃນ 213,3 ພັນເຮັກຕາ; ກາເຟ: ຜົນຜະລິດໃຫ້ໄດ້ຫລາຍກວ່າ 55,3 ພັນໂຕນ ໃນເນື້ອທີ່ປູກ 65 ພັນເຮັກຕາ; ຖົ່ວເຫລືອງ: ຜົນຜະລິດໃຫ້ໄດ້ 29,75 ພັນໂຕນ, ໃນເນື້ອທີ່ 17,5 ພັນເຮັກຕາ; ອ້ອຍ: ຜົນຜະລິດ 2,15 ລ້ານໂຕນ ໃນເນື້ອທີ່ 50 ພັນເຮັກຕາ. ສູ້ຊົນ ຜະລິດແນວພັນເຂົ້າທີ່ມີປະສິດທິພາບສູງ ໃຫ້ໄດ້ 100.000-150.000 ໂຕນ ໃນປີ 2015; ສູ້ຊົນຜະລິດແນວພັນສາລີແຂງໃຫ້ບັນລຸໄດ້ປະມານ 4.000-6.000 ໂຕນ, ແນວພັນຖົ່ວເຫລືອງ ແລະ ພືດເສດຖະກິດ 20.000-50.000 ໂຕນ, ແນວພັນງົວແມ່ 5.000-10.000 ໂຕ, ແນວພັນປາ 200-300 ລ້ານໂຕ ແລະ ແນວພັນໄມ້ 10.000-15.000 ໂຕນ ແລະ ອື່ນໆ.

2.2. ລົບລ້າງສັດ: ສຸມໃສ່ປະເພດສັດໃຫຍ່ ເປັນຕົ້ນ ງົວ, ຄວາຍ ເພື່ອສົ່ງອອກຕາມຊາຍແດນ ຈາກປະມານ 100 ພັນໂຕ ໃນປີ 2010 ເພື່ອມຂຶ້ນເປັນ 140 ພັນໂຕ ໃນປີ 2015.

2.3. ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ: ຄາດວ່າຈະມີການຂຸດຄົ້ນຫວາຍປະມານ 1-1,5 ລ້ານເສັ້ນ, ໄມ້ປ່າປະມານ 0,9-1 ລ້ານລ່າ, ພື້ນປະມານ 10-12 ພັນ ຫຼາ, ຂຶ້ນຄັ້ງ 28.500 ໂຕນ, ໝາກແໜ່ງ 4.500 ໂຕນ ແລະ ອື່ນໆ.

2.4. ພຶດສຸດສາຫະກຳ: ຄາດຄະເນຮອດທ້າຍໄລຍະແຜນການ 5 ປີ ບູກ ໄມ້ອຸດສາຫະກຳໃຫ້ໄດ້ປະມານ 80% ຂອງເນື້ອທີ່ບູກໄມ້ທັງໝົດ; ການ ຂຸດຄົ້ນໄມ້ບູກອຸດສາຫະກຳ ຄາດຄະເນປະມານ 621 ພັນແມັດກ້ອນ, ໃນ ນັ້ນ ໄມ້ສັກ ກວມສັດສ່ວນຫຼາຍກວ່າໝູ່ ປະມານ 96% ຂອງການຂຸດ ຄົ້ນໄມ້ທັງໝົດ (600 ພັນແມັດກ້ອນ), ໄມ້ວິກ ປະມານ 10 ພັນແມັດ ກ້ອນ ແລະ ອື່ນໆ.

3. ດ້ານປ່າໄມ້:

3.1. ຍົກລະດັບການປົກຫຸ້ມຂອງປ່າໄມ້ ໃຫ້ໄດ້ 65% ໃນປີ 2015, ພື້ນຜູ້ປ່າທຳມະຊາດໃຫ້ໄດ້ 3,9 ລ້ານເຮັກຕາ ແລະ ບູກໄມ້ໃຫ້ໄດ້ 2 ແສນເຮັກຕາ ໃນປີ 2015.

3.2. ສຳຫລວດຈັດສັນສາມປະເພດປ່າ ໃຫ້ໄດ້ 60% ແລະ ຂະຫຍາຍເຂດ ຍັງຍືນຍົງປ່າໄມ້ ໃຫ້ໄດ້ 10% ຂອງປ່າຜະລິດທັງໝົດ ໃນປີ 2015.

3.3. ປັບປຸງການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ, ສະກັດກັ້ນໃຫ້ໄດ້ການທຳລາຍປ່າໄມ້ ໂດຍການປັບປຸງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການນຳໃຊ້ກອງທຶນປ່າໄມ້ໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ;

3.4. ປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ

4. ດ້ານຊົນລະປະທານ:

ຫຼັງຈາກການພັດທະນາຊົນລະປະທານໄປສູ່ການພັດທະນາຊົນລະກະເສດ ທີ່ຕິດພັນກັບການນຳໃຊ້ກິນຈັກ ແລະ ໄຟຟ້າ ໂດຍໃຫ້ກວມອັດຕາສ່ວນ 60-70% ຂອງເນື້ອທີ່ບູກຟັງໃນເຂດທີ່ງົບງຳ ແລະ ພູດອຍຫຼື 50% ຂອງ ເນື້ອທີ່ການຜະລິດເຂົ້າ, ບູກພືດເສດຖະກິດ, ໄມ້ໃຫ້ໝາກ, ຂະຫຍາຍ ທີ່ງຫຍ້າລົບລ້າງສັດ, ລົບລ້າງປາ ແລະ ສັດນ້ຳທີ່ມີທ່າແຮງຕາມຄວາມ ຕ້ອງການຂອງສັງຄົມ. ຮອດປີ 2015 ເນື້ອທີ່ຫົດຊົນລະປະທານໃນລະດູແລ້ງ ຈະເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ບັນລຸປະມານ 3 ແສນເຮັກຕາ, ໃນນັ້ນ ສະໜອງໃຫ້ແກ່ນາແຊງ 2 ແສນເຮັກຕາ; ເນື້ອທີ່ຫົດໃນລະດູຝົນ ຈະໄດ້ປະມານ 5 ແສນເຮັກຕາ, ໃນນັ້ນ ຫົດນາປີ 3 ແສນເຮັກຕາ.

5. ການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງ ແລະ ນຳໃຊ້ເຕັກນິກ:

- ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ປັບປຸງສູນເຕັກນິກກະສິກຳ -ປ່າໄມ້ ທີ່ມີແລ້ວ ຈຳນວນ 216 ສູນໃຫ້ມີຄວາມ ເຂັ້ມແຂງ ແລະ

ສາມາດຖ່າຍທອດເຕັກນິກ ແລະ ເຮັດໜ້າທີ່ ບໍລິການໃຫ້ແກ່ ຊາວກະສິກອນ ແລະ ກາຍເປັນຕາໜ່າງ ຮັບໃຊ້ໃຫ້ແກ່ ການຜະລິດໂດຍກົງ ແລະ ຂະຫຍາຍຕົວ ມອີກໃຫ້ໄດ້ຫຼາຍ ກວ່າ 500 ສູນໃນທົ່ວປະເທດ ຮອດປີ 2015. ຄື້ນຄວ້າແນວພັນເຂົ້າ, ສາລີ, ງົວພັນປະສົມ, ຜະລິດແນວພັນປາ..

ຍົກສູງປະສິດທິຜົນຂອງການຜະລິດເປັນຕົ້ນການນຳໃຊ້ທຶນ ດິນ ແລະ ແນວພັນ. ຫັນການກະສິກຳເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ, ການ ພັດທະນາຊຸມນະບົດຕິດພັນກັບການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ, ຊົນລະປະທານ ແລະ ການຄື້ນຄວ້າທົດລອງກະສິກຳ ແລະ ສ້າງໃຫ້ໄດ້ຕົວແບບໃນການຜະ ລິດກະສິກຳຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ການພັດທະນາຊຸມລະກະເສດ, ການຜະລິດແນວພັນ ເຂົ້າ, ການຜະລິດແນວພັນສັດທຶມ ຄຸນນະພາບ.

ຄື້ນຄວ້າມາດຕະການຕ່າງໆເພື່ອການຈຳໜ່າຍ ແລະ ມາດຖານຄຸນນະພາບຂອງຜະລິດຕະພັນ ກະສິກຳ (SPS) ໃຫ້ໄດ້ໃນທຸກດ້ານສາກົນ.

[3]. ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການຈຸດສຸມ:

ຕ້ອງໄດ້ສຸມໃສ່ແຜນງານຜະລິດສະບັງອາຫານ ແລະ ຜະລິດເປັນ ສິນຄ້າ ເພື່ອຮັບປະກັນການຕອບສະໜອງໃຫ້ພົບພາຍໃນ; ສຸມໃສ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຊົນລະກະເສດ ເຊິ່ງແມ່ນການ ກໍ່ສ້າງຊົນລະປະທານ, ການພັດທະນາກະສິກຳທຶນອັອມ ແລະ ການບັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງ ປະຊາຊົນ.

ຄຸນນະກະສະນະຂອງໂຄງການຊົນລະກະເສດມີດັ່ງນີ້: 1). ໂຄງການສ້າງຊົນລະປະທານຕ້ອງ ແມ່ນໂຄງການທີ່ເລືອກເອົາຈຸດທຶນ ມີນ້ຳໄຫລຈາກລະດັບສູງຫາຕໍ່າ ເພື່ອຮັບປະກັນປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນຂອງການລົງທຶນ. ຜູ້ລົງທຶນຕ້ອງເປັນຜູ້ເຮັດທຸລະກິດແບບຄົບວົງຈອນແຕ່ຕົ້ນຫາ ປາຍ;

2). ມີການປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນກະສິກຳຢູ່ເຂດພື້ນທີ່ໂຄງການດັ່ງກ່າວ ເພື່ອຊົມໃຊ້ພາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກ; 3).

ມີການສ້າງບ້ານພັດທະນາຢູ່ເຂດພື້ນທີ່ຊົນລະປະທານດັ່ງກ່າວ, ການສ້າງວັກເຮັດງານ ທຳ ແລະ ເປັນແຫວນຜະລິດສະບັງອາຫານ ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນໃນຊົນນະບົດອັອມຂ້າງເຂດພື້ນທີ່ໂຄງ

ການດັ່ງກ່າວ ມີລາຍຊື່ດັ່ງນີ້:

1. ໂຄງການຊົນລະກະເສດນ້ຳມັງ ແລະ ຕານບໍ່ປົວ ຜັ່ງຊ້າຍນ້ຳງື່ມ ທົ່ງພົງວົງຈັນ ມູນຄ່າ 511 ຕື້ກີບ;
2. ໂຄງການຊົນລະກະເສດນ້ຳເຕີນ 2 ປະຕູນ້ຳທົ່ 1, 3, 4 ທົ່ງເຊບັ້ງ ໄຟແຂວງຄຳມ່ວນ ມູນຄ່າ 14.033 ຕື້ກີບ;
3. ໂຄງການຊົນລະກະເສດຫ້ວຍທວດ, ສຸຍ ແລະ ລະຫານ້ຳທົ່ງເຊບັ້ງ ຫົງແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ມູນຄ່າ 221 ຕື້ກີບ;

4. ໂຄງການຊົນລະກະເສດນ້ຳຊຸນ ເຂດຈັດສັນເມືອງບໍລິຄັນ ທົ່ງ
ບໍລິຄຳໄຊ ມູນຄ່າ 153 ຕື້ກີບ;
5. ໂຄງການຊົນລະກະເສດເຊນ້ຳນ້ອຍ ທົ່ງພົງອັດຕະປື ແລະ ເຊກອງ
ມູນຄ່າ 289 ຕື້ກີບ;
6. ໂຄງການຊົນລະກະເສດເຊສະລະລອງ ແລະ ເຊກື ທົ່ງສະຫວັນນະເຂດ
ມູນຄ່າ 484 ຕື້ກີບ;
7. ໂຄງການຊົນລະກະເສດນ້ຳແສງທົ່ງ ເມືອງນານ ແຂວງຫຼວງພະບາງ
ມູນຄ່າ 161 ຕື້ກີບ;
8. ໂຄງການຊົນລະກະເສດນ້ຳມ້າວ, ນ້ຳແໜ້ນ, ນ້ຳງື່ມ ທົ່ງ
ຊົງຮ່ອນ ແຂວງໄຊຍະບູລີ ມູນຄ່າ 357 ຕື້ກີບ;
9. ໂຄງການຊົນລະກະເສດນ້ຳມະອຸ່ນ ແລະ ນ້ຳຫຍ້າ ທົ່ງເມືອງສິງ
ແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ ມູນຄ່າ 510 ຕື້ກີບ;
10. ໂຄງການຊົນລະກະເສດນ້ຳລ້ອງ ເມືອງສົບເບົາ, ບ້ານເມືອງກວັນ
ເມືອງຊຳໃຕ້ ແຂວງຫົວພັນ ມູນຄ່າ 229 ຕື້ກີບ ແລະ ໂຄງການ
ອື່ນໆ.

[4]. ມາດຕະການ:

1. ການນຳໃຊ້ ເຕັກນິກ -ເຕັກໂນໂລຢີ ທັນສະໄໝ,

ຍົກສູງສະມັດຕະພາບການຜະລິດ:

- ນຳໃຊ້ເຕັກນິກ-ເຕັກໂນໂລຢີ ທັນສະໄໝ ເຊັ່ນ: ການນຳໃຊ້
ເຄື່ອງຈັກຢອດເມັດພູດປູກ, ຈັກປັກດຳ, ຈັກເກັບກໍ່ປັດ, ຈັກປັ່ງກູນ
ພູດ ແລະ ອື່ນໆ ເພື່ອຍົກສູງສະມັດຕະພາບການຜະລິດໃຫ້ສູງຂຶ້ນ; ພ້ອມ
ກັນນັ້ນ, ກໍ່ຂະຫຍາຍເນື້ອທີ່ນາທີ່ຈຳເປັນຈຳນວນໜຶ່ງຢູ່ເຂດ
ທີ່ມີຜູ້ອື່ນໄຂ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດນຳໃຊ້ເຕັກນິກ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນ
ຕົ້ນທຶນໃນການຜະລິດລວມທັງຫຼຸດຜ່ອນການນຳໃຊ້ແຮງງານໂດຍກົງ.

- ສ້າງກຸ່ມບ້ານພັດທະນາຕົວເມັດ ນັກບໍລິຫານພັດທະນາຂະແໜງການກະ
ສິກຳ-ປ່າໄມ້ ໂດຍການ ສຸມໃສ່ສ້າງສູນບໍລິການເຕັກນິກ ແລະ
ຂໍ້ມູນຂ່າວສານໃນເຂດຈຸດສຸມກຸ່ມບ້ານພັດທະນາ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ
ເມືອງທີ່ມີການຈັດສັນພູມລຳເນົາ.

- ການຜະລິດກະສິກຳຕ້ອງຕິດພັນສະນິດແໜ້ນກັບການຜະລິດອາ
ດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງ ແລະ ການຈຳໜ່າຍ.

2. ການນຳໃຊ້ ແຫຼ່ງທຶນ ແລະ ນະໂຍບາຍດ້ານອາກອນ:

- ນຳໃຊ້ແຫຼ່ງທຶນ ຈາກແຫລ່ງງົບປະມານຂອງລັດ, ການລົງທຶນຂອງ
ເອກະຊົນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ, ການຊ່ວຍເຫຼືອລ້າ ແລະ ກູ້ຢືມ ແລະ
ການລົງທຶນຈາກທະນາຄານ (ສິນເຊື້ອ) ແລະ ທຶນຂອງປະຊາຊົນເອງ.

- ມີນະໂຍບາຍພາສີອາກອນ ແລະ ນະໂຍບາຍການຄ້າທີ່ມີລັກສະນະ
ກະຕູ້, ກຊຸກຍູ້ໃຫ້ມີການຂະຫຍາຍຕາໜ່າງການຕະຫຼາດ ນັບແຕ່ຂອດ
ຂາຍຍົກ-ຂາຍຍ່ອຍ, ຂອດການເກັບມ້ືນ ແລະ ປຸງແຕ່ງ ລວມໄປເຖິງຂອດ
ບໍລິການຂົນສົ່ງ ເຊັ່ນ: ການສ້າງສາງເຢັນ, ໂຮງອົບ, ຂະຫຍາຍໂຮງງານປຸງ

ແຕ່ ງ, ມີ ລະບົບ ໂຮງ ສົ ເຂົ້າ, ໂຮງ ຂ້າ ສັດ ຂະໜາດ ນ້ອຍ ແລະ ໂຮງ ງານ ອາຫານ ສັດ ທີ່ ໄດ້ ມາດຕະຖານ.

• ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຖອດຖອນ ບົດຮຽນ ຮູບແບບ ການ ລົງທຶນ ບູກ ໄມ້ ໂດຍ ການ ສຳປະທານ 100% ຮູບແບບ 2+3 ຫຼື ແບບ ອື່ນ ເພື່ອ ຫຼີກລັບ ບັງຄັບ ອາຫານ ທີ່ ພາໃຫ້ ລັດ ແລະ ປະຊາຊົນ ເສຍ ຜົນ ປະ ໂຫຍດ, ສ້າງ ຖານ ຂໍ້ ມູນ ກ່ຽວກັບ ທີ່ ດິນ ບູກ ໄມ້ ແລະ ໃຫ້ ບໍລິ ການ ສະໜອງ ຂໍ້ ມູນ ຂ່າວສານ ຕ່າງໆ ທີ່ ກ່ຽວ ຂ້ອງ ເພື່ອ ການ ລົງທຶນ ບູກ ໄມ້ ເປັນ ສິ ນຄ້າ.

3. ການ ຜະລິດ:

• ຫັນ ການ ຜະລິດ ກະສິ ກຳ ຕິດ ພັນ ກັບ ການ ເຮັດ ຊົນ ລະ ກະ ເສດ ເພື່ອ ຊຸກຍູ້ ການ ຜະລິດ ແລະ ເພື່ອ ຜະລິດ ຕະ ພາບ ຂອງ ສິ ນຄ້າ ກະ ເສດ ໃຫ້ ສູງ ຂຶ້ນ; ສະ ຫງວນ ພື້ນ ທີ່ ດິນ ກະ ສິ ກຳ ໄວ້ ໃຫ້ ພົບ ພັດ ສຳ ລັບ ການ ຜະ ລິດ ສະ ບັບ ອາຫານ, ພ້ອມ ທັງ ສຸມ ໃສ່ ພັດ ທະ ນາຍ ທ່າ ເປັນ ລະ ບົບ ຄົບ ຊຸດ 7 ທົ່ງ ພົບ ບູລິ ມະ ສິດ ແລະ ບັນ ດາ ທົ່ງ ພົບ ອຸ ຍຸ ພັດ ພາກ ເໜືອ ແລະ ເຂດ ພູ ດອຍ.

• ປັບ ບຸ ງ ການ ຈັດ ຕັ້ງ ການ ຜະ ລິດ ແລະ ໂຄງ ປະ ກອບ ເສດ ຖະ ກິດ ແຕ່ ຮາກ ຖານ ຂຶ້ນ ມາ ໂດຍ ການ ເສີມ ສ້າງ ຄວາມ ເຂັ້ມ ແຂງ ໃຫ້ ກຸ່ມ ຜະ ລິດ ໃນ ເຂດ ທີ່ ມີ ໜ່ວຍ ແຫຼ່ງ ແລະ ທິດ ລອງ ສ້າງ ເປັນ ໜ່ວຍ ແຫຼ່ງ ສະ ຫະ ກອນ ແບບ ໃໝ່ ທີ່ ເຊື່ອມ ໂຍງ ກັບ ການ ບໍລິ ການ, ລະ ບົບ ການ ຊື້-ຂາຍ, ລະ ບົບ ການ ປຸງ ແຕ່ ງ, ຄົ້ນ ມະ ນາ ຄົ້ນ, ການ ຄູ ງ ແລະ ສິ ນເຊື່ອ.

4. ການ ສ້າງ ບຸກ ຄະ ລາ ກອນ ແລະ ການ ຝຶກ ອົບ ຮົມ:

• ພັດ ທະ ນາ ບຸກ ຄະ ລາ ກອນ ໂດຍ ການ ຫັນ ເອົາ ພະ ນັກ ງານ ທີ່ ມີ ຄວາມ ຮູ້ ຄວາມ ຊຳ ນານ ກ່ຽວກັບ ສັດ ຕະ ວະ ແພດ ບ້ານ, ພະ ນັກ ງານ ສົ່ງ ເສີມ ລົງ ແນະ ນຳ ແລະ ຊ່ວຍ ເຫຼືອ ທັງ ອາດ ທີ່ ມີ ທີ່ ມາ ຂາດ ແຄນ, ກຳ ນົດ ຄວາມ ຕ້ອງ ການ ພັດ ທະ ນາ ໃຫ້ ລະ ອບ ດິດ ໃນ ແຕ່ ລະ ເຂດ ຈຸດ ສຸມ, ໂດຍ ໃຫ້ ກຸ່ມ ບ້ານ ໜຶ່ງ ມີ ປະ ມານ 3-5 ຄົນ ລົງ ໄປ ນຳ ພາ ປະ ຊາ ຊົນ ໃນ ການ ເຮັດ ຕົວ ຈົງ.

• ຈັດ ຝຶກ ອົບ ຮົມ ແລະ ສາ ທິດ ໃຫ້ ປະ ຊາ ຊົນ ກ່ຽວກັບ ການ ບູກ ຝັງ ແລະ ລົບ ຈັດ ໄປ ຄົບ ຈຸດ ກັບ ການ ບົວ ລະ ບົດ ຮຽນ ກສາ, ເຕ ກນົກ ວິ ທະ ຍາ ການ ໃໝ່ ແລະ ອື່ນໆ ຢ່າງ ເປັນ ບົກ ກະ ຕິ ເພື່ອ ຮັບ ປະ ກັນ ສະ ມັດ ຕະ ພາບ ຂອງ ຜົນ ຜະ ລິດ ໃຫ້ ສູງ, ລວມ ທັງ ມາດຕະ ການ ແກ້ ໄຂ ຄວາມ ສ່ຽງ ແລະ ຜົນ ທະ ທົບ ຈາກ ໄພ ທຳ າມະ ຊາດ ແລະ ການ ບໍ່ ບັນ ແປງ ຂອງ ດິນ ພ້າ ອາ ກາດ.

5. ການ ຄຸ້ມຄອງ, ນິຕິ ກຳ ແລະ ນະ ໂຍ ບາຍ:

• ມີ ມາດຕະ ການ ແລະ ນະ ໂຍ ບາຍ ດ້ານ ການ ກວດ ກາ ຄຸ້ມ ນະ ພາບ, ມາດຕະ ການ (SPS) ແລະ ການ ປ້ອງ ກັນ ພະ ຍາດ.

• ປັບ ບຸ ງ ແລະ ທົບ ທວນ ຄຸ້ມ ລະ ບົບ ນິຕິ ກຳ ຕ່າງໆ ທີ່ ໄດ້ ປະ ກາດ ໃຊ້ ແລ້ວ ເພື່ອ ເຫັນ ໃດ້ ບັນ ຫາ ຊ່ອງ ຫວ່າງ ຫຼື ອຸ ປະ ສັກ ໃນ ການ ຄຸ້ມ ຄອງ, ປົກ ບັກ ຮັກ ສາ, ພັດ ທະ ນາ, ນຳ ໃຊ້ ບ່າ ໄມ້ ແລະ ທີ່ ດິນ ທີ່ ມີ ບ່າ ໄມ້ ປົກ ຫຼັ້ມ.

• ປະ ຕິ ບົດ ນະ ໂຍ ບາຍ ມອບ ດຳ ນະ ມອບ ບ່າ ໃຫ້ ຊາວ ບ້ານ ປົກ ບັກ ຮັກ ສາ ແລະ ນຳ ໃຊ້; ສ້າງ ເງື່ອນ ໄຂ ໃຫ້ ແຕ່ ລະ ຄອບ ຄົວ ຊາວ ກະ ສິ ກອນ ຢູ່

ຊົນນະບົດມີທິດິນຜະລິດເປັນຂອງຕົນເອງ; ຢຸດຕິການ

ຖາງປ່າເຮັດໄຮ່ຕິດພັນກັບການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ.

• ຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ໃຫ້ເຂັ້ມງວດ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນສູງກວ່າເກົ່າ ແນໃສ່ເພີ່ມເນື້ອທີ່ສີຂຽວດ້ວຍການເຮັດໃຫ້ເນື້ອທີ່ປົກຫຸ້ມຂອງປ່າໄມ້ທຳມະຊາດ ກວມເນື້ອທີ່ສ່ວນໃຫຍ່ຂອງປະເທດດ້ວຍການແກ້ໄຂບັນຫາການຕິດພັນທຳລາຍປ່າໃຫ້ມີຜົນສັກສິດ, ພື້ນຜູ້ບຸລະນະປ່າສະຫງວນ, ປ່າປ້ອງກັນ ແລະ ປ່າຜະລິດໃຫ້ໄປຕາມທິດທາງຍືນຍົງຢ່າງແທ້ຈິງ.

• ດຳເນີນມາດຕະການພື້ນຜູ້ປ່າ ໂດຍກຳນົດໃຫ້ໄດ້ເຂດສຳລັບພື້ນຜູ້ເພື່ອອະນຸລັກ ແລະ ປົກປັກຮັກສາໃຫ້ປ່າພື້ນຜູ້ໂດຍທຳມະຊາດ, ປັບປຸງຄຸນນະພາບ ແລະ ໂຄງສ້າງຂອງປ່າພື້ນຜູ້ດ້ວຍການບຸກເສີມບາງຊະນິດພັນໄມ້.

2.1.2. ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ

[1]. ທິດທາງ:

ພັດທະນາຂະແໜງການອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ ໃຫ້ຂະຫຍາຍຕົວໄວ

ຮັບປະກັນທາງດ້ານປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ, ມີຄວາມສົມດຸນລະຫວ່າງການສະໜອງ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການ, ຍົກສູງຄວາມສາມາດໃນການແຂ່ງຂັນ, ທັງຕິດແໜ້ນກັບການປຸງແຕ່ງຜົນຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ມີການສົ່ງອອກ-ນຳເຂົ້າ ເຮັດໃຫ້ການສົ່ງອອກມີຈັ່ງຫວະເຕີບໂຕທົ່ວໄປ ນຄົງ ກາຍເປັນກຳລັງແຮງຊຸກຍູ້ເສດຖະກິດໃຫ້ມີການເຕີບໂຕໄວ; ການພັດທະນາຂະແໜງດັ່ງກ່າວນີ້ ຕ້ອງຕິດພັນໂດຍກົງກັບການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ ຢູ່ຂະແໜງການທີ່ມີທ່າແຮງ ແລະ ສາມາດແຂ່ງຂັນໄດ້ ເຊັ່ນ: ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ; ດຶງດູດທຸກພາກສ່ວນເສດຖະກິດ, ສົ່ງເສີມການລົງທຶນຂອງເອກະຊົນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເຂົ້າໃນການຂະຫຍາຍອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງຫຼາຍຂະໜາດ, ຫລາຍລະດັບ, ສ້າງໃຫ້ໄດ້ນິຄົມອຸດສາຫະກຳ ຫລື ເຂດອຸດສາຫະກຳລະດັບ ຕ່າງໆ; ຄົ້ນຄ້າ ການນຸ່ມ, ກໍ່ສ້າງເສີມການຜະລິດຫັດຖະກຳທີ່ເປັນມູນເຊື້ອຂອງປະຊາຊົນ, ຂະຫຍາຍ ຜະລິດຕະພັນທີ່ມີຕະຫຼາດຮອງຮັບແລ້ວ ໃຫ້ກ້າວສູ່ຄຸນນະພາບໃໝ່; ສືບຕໍ່ເປີດກວ້າງການພົວພັນຮ່ວມມືເສດຖະກິດກັບຕ່າງປະເທດ ໂດຍຮັບປະກັນຜົນປະໂຫຍດຈາກການເຊື່ອມໂຍງເສດຖະກິດກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ, ກະກວັມເຂົ້າເປັນສະມາຊິກອົງການການຄ້າໂລກ; ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ທັນສະໄໝ, ເຜີ້ກອົບຮົບບຸກຄະລາກອນທີ່ຊຳນານງານເຂົ້າໃນຂະບວນການຜະລິດທຸລະກິດໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ.

[2]. ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍ:

- 1). ດ້ານອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງ:
ສູ້ຊົນໃຫ້ການຜະລິດອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງ ຂະຫຍາຍຕົວໃນອັດຕາສະເລ່ຍປະມານ 13% ຕໍ່ປີ ແລະ ອັດຕາສ່ວນ

ໃນລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນບໍ່ໃຫ້ຫລຸດ 24% ໃນປີ 2015, ໃນນັ້ນ ອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງໄມ້, ອຸດສາຫະກຳຕັດຫຍິບ, ອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງອາຫານ ແລະ ເຄື່ອງດື່ມ, ອຸດສາຫະກຳວັດສະດຸກໍ່ສ້າງ ແລະ ເຄື່ອງໃຊ້ສອຍ ກວມອັດຕາສ່ວນສູງເຖິງ 80% ໃນອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງລວມ.

2). ຫັດຖະກຳ:

ພັດທະນາຫັດຖະກຳໃຫ້ຂະຫຍາຍຕົວ ໃນອັດຕາສະເລ່ຍ ປະມານ 15% ຕໍ່ປີ ໂດຍການຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມຜະລິດຕະພັນຕົ້ນຕໍ ເຊັ່ນ: ແຜ່ນແຜ, ພ້າຍ ແລະ ໄໝເພີ່ມຂຶ້ນປະມານ 20% ຕໍ່ປີ, ຕົງິນ-ຄຳເພີ່ມຂຶ້ນ 18% ຕໍ່ປີ, ຄວັດໄມ້ ເພີ່ມຂຶ້ນ 16% ຕໍ່ປີ ແລະ ອື່ນໆ.

3). ການຄ້າ:

ສູ້ຊົນໃຫ້ມູນຄ່າຈໍລະຈອນສິນຄ້າຂະຫຍາຍຕົວສະເລ່ຍ ປະມານ 11% ຕໍ່ປີ; ສູ້ຊົນໃຫ້ມູນຄ່າການສົ່ງອອກສິນຄ້າຂະຫຍາຍຕົວສະເລ່ຍ 18% ຕໍ່ປີ; ສູ້ຊົນໃຫ້ການຂາດດຸນການຄ້າຢູ່ໃນລະດັບທີ່ສາມາດຊໍາລະສະສາງໄດ້ ຫຼື ເກີນດຸນການຄ້າໃນບາງປີ; ສູ້ຊົນໃຫ້ອັດຕາສ່ວນການຂາຍຍົກບໍ່ຫຼຸດ 50% ຂອງສ່ວນແບ່ງຕະຫຼາດ ສຳລັບສິນຄ້າຕົ້ນຕໍ ຂອງທ້ອງຖິ່ນ.

4). ການຂະຫຍາຍຕະຫລາດ:

ໃນປີ 2015, ສູ້ຊົນຂະຫຍາຍຕະຫລາດຂາຍຍ່ອຍປະເພດຕ່າງໆ ຫຼື ຮ້ານຄ້າໃຫ້ກວມ 80% ຂອງຈຳນວນກຸ່ມບ້ານ (ໃຈກາງຂອງກຸ່ມເສດຖະກິດວັດທະນະທຳຊົນນະບົດ); ສູ້ຊົນສ້າງຫົວໜ່ວຍເສດຖະກິດຮ່ວມມື ທຸລະກິດຂອງປະຊາຊົນ ຫລື ວິສາຫະກິດຊົນນະບົດ ໃຫ້ກວມປະມານ 50% ຂອງຈຳນວນກຸ່ມບ້ານ; ຂະຫຍາຍ ຫລື ສ້າງຕະຫລາດຊົນນະບົດເຂດຫ່າງໄກ ສອກຫລັກໃຫ້ໄດ້ 70% ຂອງບັນດາບ້ານ.

- ຕະຫລາດສົ່ງອອກ: ເພີ່ມອັດຕາສ່ວນສົ່ງອອກໄປຕະຫລາດໃນພາກພື້ນອາຊີ ໃຫ້ກວມປະມານ 60% ໂດຍສະເພາະ ຕະຫລາດອາຊີບົນ, ຈີນ, ຍີ່ປຸ່ນ, ເກົາຫລີໃຕ້, ໄຕ້ຫວັນ; ຕະຫລາດພາກພື້ນເອີລົບ ກວມປະມານ 30% (ທັງໃນກຸ່ມອີຢູ ແລະ ກຸ່ມຕະຫລາດອື່ນ ເຊັ່ນ: ນີເວ, ສະວິດເຊີ ແລນ ແລະ ລູດເຊຍ); ໂອເຊອານີ ກວມປະມານ 10% ແລະ ຕະຫລາດທະວີບອາເມລິກາ ແລະ ອາຟລິກາ ກວມ 3-4%.

- ຕະຫລາດນຳເຂົ້າ: ອາຊີ ຍັງແມ່ນຕະຫລາດນຳເຂົ້າຕົ້ນຕໍ ທີ່ກວມປະມານ 75%, ນຳເຂົ້າຈາກຕະຫລາດເອີລົບ ປະມານ 18-19%, ຕະຫລາດອາເມລິກາ ປະມານ 2-3% ແລະ ຈາກໂອເຊອານີ ແລະ ອາຟລິກາ ກວມປະມານ 2-3%, ໂດຍເພີ່ມການນຳເຂົ້າເຄື່ອງປະກອບການຜະລິດ ສຳລັບຂະແໜງອຸດສາຫະກຳຕາມໂຄງການລົງທຶນ; ຫລຸດຜ່ອນການນຳເຂົ້າວັດຖຸດິບ ເພື່ອຊຸກຍູ້ການຜະລິດພາຍໃນໃຫ້ກວມອັດຕາສ່ວນສູງຂຶ້ນ.

4). ການດຸສົມແລະ ຄຸ້ມຄອງລາຄາ:

ສ້າງອົງກອນຊັບພະຍາກອນຕະຫລາດ ເພື່ອຄົ້ນຄວ້າ, ວິໄຈ, ຕິດຕາມ ສະພາບການສະໜອງ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການ ຫລື ຄາດຄະເນເຫດການລ່ວງໜ້າຂອງຕະຫລາດ (ສິນຄ້າ ແລະ ລາຄາ) ໃຫ້ເປັນລະບົບທີ່ເຊື່ອຖືໄດ້ ໃນແຕ່ລະ

ໄລຍະ; ຄຸ້ມຄອງລາຄາໃຫ້ມີສະຖຽນລະພາບ ຫຼື ອາດເໝາະຖືກໂຕ້ແຕ່ 'ໃນ
ລະດັບທີ່ສາມາດຄວບຄຸມ ແລະ ບໍ່ກະທົບຕໍ່ ຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງ
ປະຊາຊົນ.

[3]. ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການຈຸດສຸມ:

ຊຸກຍູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຫັນອຸດສາຫະກຳຕັດຫຍິບໃຫ້
ທັນສະໄໝ ມູນຄ່າ 38 ຕື້ກີບ, ໂຮງງານຜະລິດນໍ້າຕານ, ໂຮງງານປຸງແຕ່ງ
ເຫຼັກຮູບປະເພນີ, ໂຮງງານປຸງແຕ່ງຢາງພາລາເຟ ອສື່ງອອກ, ໂຮງງານຜານ
ໄມ້ເຮັດເຈ້ຍເຟ ອສື່ງອອກ (ບໍລິສັດ OJI), ໂຮງງານປຸງແຕ່ງເທືອ
ຜະລິດສາຍໄຟ, ໂຮງງານປຸງແຕ່ງກາເຟ ແລະ ສັບຕໍ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ
ໂຄງການຊຸ້ຍ ອຸ່ງກວດກາສິນຄ້າດ້ວຍລະບົບສາຍແສງເປັນໂຄງການກູ້
ຢືມຈາກ ສປປ ຈີນ ໃນມູນຄ່າ 1.683 ຕື້ກີບ; ໂຄງການສ້າງເຂດອຸດສາຫະກຳ,
ເຂດເສດຖະກິດສະເພາະທຳ ຢູ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ແລະ ຢູ່ເຂດອື່ນໆ
ມູນຄ່າ 654 ຕື້ກີບ ແຫ່ງທີ່ບໍ່ມີຈາກງົບປະມານລັດ ແລະ ທຶນກູ້ຢືມຈາກ
ປະເທດຍີ່ປຸ່ນ ແລະ ໂຄງການຈັດຫາຕະຫລາດຈຳໜ່າຍສິນຄ້າຂອງລາວ ແລະ
ອື່ນໆ.

[4]. ມາດຕະການ:

- 1). ນຳໃຊ້ເຕັກນິກ ແລະ ເຕັກໂນໂລຢີທີ່ທັນສະໄໝ ເຂົ້າໃນຂະ
ບວນການຜະລິດເປັນຕົ້ນແມ່ນການປຸງແຕ່ງເຟ ອຍົກສູງຄຸນນະພາ
ບສິນຄ້າສື່ງອອກໃຫ້ມີມູນຄ່າສູງຂຶ້ນ ແລະ ສາມາດແຂ່ງຂັນໄດ້
- 2). ນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ, ລາຄາ ແລະ ສິນເຊື່ອ:
  - ດຶງດູດການລົງທຶນ ແລະ ນຳໃຊ້ກຳລັງແຮງສູງລວມ ຂອງທຸກ
ພາກສ່ວນເສດຖະກິດຂຶ້ນ ໃສ່ການກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງເປັນ
ຕົ້ນການສ້າງຕະຫລາດປະເພດຕ່າງໆເຊັ່ນ: ຕະຫລາດຂາຍຍົກ-ຂາຍຍ່ອຍຜົນ
ຜະລິດກະສິກຳ, ຕະຫລາດຊຸ້ຍນະບູດ, ຕະຫລາດຊາຍແດນ; ສ້າງລະບົບສາຍ
ສົ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການເກັບຮັກສາ ແລະ ປຸງແຕ່ງຜົນຜະລິດຫລາຍ
ເກັບກ່ຽວ.
  - ສົ່ງເສີມ ແລະ ຄົ້ນຄວ້າສ້າງກອງທຶນຄ້າປະກັນລາຄາ
ສິນຄ້າກະສິກຳຕົ້ນຕໍ; ສ້າງກຸ່ມ ຫລື ຫົວໜ່ວຍເສດຖະກິດຮ່ວມ
ມືຂອງປະຊາຊົນ ໂດຍນຳໃຊ້ຮູບການບໍລິການຜູ້ກຳລັງສ້າງສິນ ລະຫວ່າງ
ຜູ້ຜະລິດ ແລະ ຜູ້ລົງທຶນເກັບຊຸ້ຍ. ຄຸ້ມຄອງຕະຫລາດສິນຄ້າ ແລະ
ລາຄາເຟ ອຮັກສາສະຖຽນລະພາບຂອງເສດຖະກິດ ແລະ ປົກປ້ອງຜູ້ຊົມໃຊ້.
  - ສ້າງກົນໄກ, ນະໂຍບາຍທາງດ້ານການເງິນ-ສິນເຊື່ອ ໃຫ້ເປັນ
ລະບົບ ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກແກ່ທຸລະກິດການນຳເຂົ້າ-ສົ່ງອອກ.
ເພີ່ມທະວີກົນໄກປະສານງານລະຫວ່າງ ຂະແໜງການທີ່
ມີໜ້າທີ່ ຊຸກຍູ້ ສົ່ງເສີມການຜະລິດ ແລະ
ການຄ້າໃຫ້ມີຄວາມເປັນເອກະພາບກັນ. ອຳນວຍຄວາມສະ
ດວກ, ຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມໃຫ້ການຜະລິດຕິດພັນກັບການຈຳໜ່າຍ
(ຕະຫລາດພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ) ຕັ້ງແຕ່ຫົວທີ່.
  - ນຳໃຊ້ທຸກຮູບການສົ່ງເສີມການສົ່ງອອກໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ
ເຊັ່ນ: ການຈ່ວງສະແດງສິນຄ້າທຳອິດພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ, ໂຄສະນາ
ສິນຄ້າໂດຍຜ່ານພາຫະນະ ສົ່ງມວນຊຸ້ຍທຸກຮູບແບບ ລວມທັງຜ່ານ
ສະຖານທູດລາວຢູ່ຕ່າງປະເທດ, ຜູ້ຕາງໜ້າການຄ້າ, ການຈັດຜຶກ

ອົບຮົມສະໜອງຂໍ້ມູນໃຫ້ນັກທຸລະກິດ, ເປີດກວ້າງຕະຫລາດຈຳໜ່າຍ ແລະ ພັດທະນາຍື່ນຫຍໍ້ຂອງສິນຄ້າໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານສາກົນ.

3). ສ້າງບຸກຄະລາກອນ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມ:

• ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ສະພາອຸດສາຫະກຳ-ການຄ້າແຫ່ງຊາດ; ບຳລຸງສ້າງພະນັກງານ, ກຳມະກອນທີ່ມີສິນຄ້າໃຫ້ແກ່ກິດຈະກຳ ການຜະລິດ, ທຸລະກິດ ແລະ ການນຳເຂົ້າ-ສົ່ງອອກ.

• ເອົາໃຈໃສ່ຈັດຕັ້ງການຝຶກອົບຮົມ ການສຳມະນາໃຫ້ແກ່ ນັກທຸລະກິດ ແລະ ທຸກພາກສ່ວນເສດຖະກິດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນຄວາມຮູ້ ເຕັກນິກດ້ານການຕະຫລາດ, ດຳເນີນທຸລະກິດໃນກິນໄກເສດຖະກິດຕະຫລາດ ແລະ ການເຊື່ອມໂຍງເສດຖະກິດກັບສາກົນ; ຄວາມຮູ້ທາງດ້ານລະບົບກົດ ໝາຍທຸລະກິດ.

4). ດ້ານນິຕິກຳ ແລະ ລະບົບກົດໝາຍ: ຫຼື ເອົາການຄຸ້ມຄອງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ ເຂົ້າສູ່ການຄຸ້ມຄອງຕາມລະບົບການ, ກົດໝາຍ ແລະ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບສະພາບການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດ ທັງພາຍໃນ ແລະ ສາກົນເທື່ອລະກ້າວ, ໂດຍການຄົ້ນຄວ້າ ປັບປຸງ ແລະ ສ້າງໃໝ່ ບັນດາຂໍ້ກຳນົດ, ລະບົບການ ແລະ ນິຕິກຳຕ່າງໆ ແລະ ປະຕິບັດ ຢ່າງເປັນເອກະພາບ.

5). ດຶງດູດການລົງທຶນທີ່ມີຄຸນນະພາບຈາກຕ່າງປະເທດ, ເປັນຕົ້ນແມ່ນການລົງທຶນທີ່ລວມເອົາເງື່ອນໄຂທີ່ຍຸຕິທຳ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບຂໍ້ກຳນົດດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ, ສຸມໃສ່ການລົງທຶນທີ່ສ້າງເງື່ອນໄຂໃນການປະກອບອາຊີບ ແລະ ສະໜອງຄວາມຮູ້ທາງດ້ານເຕັກໂນໂລຢີທີ່ທັນສະໄໝໃຫ້ແກ່ ປະຊາຊົນໃນເຂດທ້ອງຖິ່ນ.

2.1.3. ພະລັງງານ-ບໍ່ແຮ່

[1]. ທິດທາງ:

ຂະແໜງພະລັງງານ-ບໍ່ແຮ່ ແມ່ນໜຶ່ງໃນຂະແໜງການຍຸດທະສາດທີ່ສຳຄັນທັງໃນສະເພາະໜ້າ ແລະ ຍາວນານ, ເປັນຂະແໜງສະໜອງແຫລ່ງພະລັງງານ ແລະ ສະສົມທຶນຮອນໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາປະເທດ, ການຜະລິດ, ທຸລະກິດ ແລະ ຮັບໃຊ້ສັງຄົມ; ຍົກລະດັບຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ກາຍເປັນແຫລ່ງໄຟທີ່ສຳຄັນຂອງອາຊີບ, ເປັນຫົວຈັກທີ່ສຳຄັນໃນການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ ; ການຂະຫຍາຍແຫລ່ງໄຟຟ້າ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ຕິດພັນກັບການປົກປັກຮັກສາທຳມະຊາດ-ສິ່ງແວດລ້ອມໃຫ້ຍືນຍົງ ແລະ ຮັບປະກັນການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ແຫຼ່ງນໍ້າບໍ່ໃຫ້ ບົກແຫ້ງ ແລະ ນຳໃຊ້ແຮ່ທາດຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ.

ການພັດທະນາຂະແໜງໄຟຟ້າແມ່ນເລັ່ງໃສ່ ນຳໃຊ້ພັດທະນາ ແລະ ຂະຫຍາຍແຫຼ່ງຜະລິດໄຟຟ້າຈາກພະລັງງານນໍ້າ, ຖ່ານຫີນ, ພະລັງງານ ທົດແທນທີ່ເປັນມິດກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສາມາດແຂ່ງຂັນໄດ້; ຂະຫຍາຍລະບົບສາຍສົ່ງໄຟຟ້າ ເພື່ອຕອບສະໜອງ 2 ເປົ້າໝາຍ ຄື:

ສະໜອງໄຟຟ້າ ໃຫ້ແກ່ ການພັດທະນາ
 ພາຍໃນປະເທດແລະເປັນສິນຄ້າສົ່ງອອກ. ການພັດທະນາຂະແໜງບໍ່ແຮ່
 ແມ່ນ ສຸມໃສ່ ການສຳຫລວດ,
 ການສ້າງແຜນທີ່ ທໍລະນີ ສາດແຮ່ ທາດຂັ້ນພື້ນຖານ ແລະ
 ດຳເນີນການຊອກຄົ້ນ ຕີລາຄາຈຸດປະກົດແຮ່ ທາດ, ປະລິມານສະສົມ ແລະ
 ຄຸນນະພາບ ຂອງແຮ່ ທາດໃນຂອບເຂດທີ່ ວປະ
 ເທດເພື່ອເປັນຂໍ້ມູນພື້ນຖານແກ່ ການລົງທຶນ; ຊຸກຍູ້,
 ດຶງດູດແຫຼ່ງທຶນຈາກສາກົນ ເພື່ອລົງທຶນຂຸດຄົ້ນ,
 ປຸງແຕ່ງ ຍຸກຄຸນນະພາບຂອງແຮ່ ທາດ
 ດ້ວຍການສ້າງຕັ້ງໂຮງງານຫຼອມແຮ່ໃຫ້ເປັນຜະລິດຕະພັນສຳເລັດຮູບ
 ຫຼື ເຄື່ອງສຳເລັດຮູບແນວ
 ໃສ່ ຫຼຸດຜ່ອນການສົ່ງອອກແຮ່ ທາດເປັນວັດຖຸດິບໃນປະຈຸບັນ ແລະ
 ຢຸດເຊື່ອາຍາສິ່ງໃນຕໍ່ໜ້າ.

[2]. ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍ:

- 1). ເຂື່ອນໄຟຟ້າ:
 ສຸມໃສ່ ພັດທະນາໄຟຟ້າ ນັ້ນ ຕົກຂະໜາດກາງ ແລະ ຂະໜາດໃຫຍ່
 ຢູ່ ເຂດພາກເໜືອ-ກາງ-ໃຕ້
 ເພື່ອສະໜອງໄຟຟ້າຮັບໃຊ້ ພາຍໃນໃຫ້ ພົ້ນໄປໃນປີ 2012; ສູ້ ຊິນສຳເລັດ
 ໂຮງງານຜະລິດໄຟຟ້າ 8 ແຫ່ງ ໃນໄລຍະແຜນການ 5 ປີ (2011-2015) ລວມກຳລັງ
 ຕົດຕັ້ງ 2862 MW, ສາມາດຜະລິດພະລັງງານໄດ້ ປະມານ 15.321 GWH ຕໍ່ປີ
 ແລະ ຊຸກຍູ້ໃຫ້ໄດ້ເລີ່ມກຳລັງໃໝ່ ອີກ 10 ໂຄງການ ລວມກຳລັງການ
 ຜະລິດ 5.015 MW ມູນຄ່າກຳລັງສ້າງປະມານ 11.295 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ.

- 2). ສາຍສົ່ງໄຟຟ້າ:
 ສູ້ ຊິນຂະຫຍາຍສາຍສົ່ງແຮງດັນກາງ 22 Kv ແລະ ໄຟຟ້ານອກລະບົບ
 (off-grid) ໄປສູ່
 ເຂດຊົນນະບົດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ບ່ອນທີ່ ຍັງບໍ່ມີໄຟຟ້າ
 ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ໄດ້ 80% ຂອງຈຳນວນ
 ຄອບຄົວໃນທີ່ ວປະເທດໃຫ້ມີໄຟຟ້າໃຊ້ ໃນປີ 2015;
 ສູ້ ຊິນໃຫ້ສຳເລັດການເຊື່ອມຕໍ່ສາຍສົ່ງພາກເໜືອ-ກາງ ແລະ
 ພາກໃຕ້ ເຂື່ອນ ກໍ່ ນັດ ວໍລະບົບແຮງດັນ 115 Kv
 ເພື່ອສາມາດ ດຸນດ່ຽງການຕອບສະໜອງ ຄວາມຕ້ອງການໄຟຟ້າ;
 ສູ້ ຊິນໃຫ້ສຳເລັດການເຊື່ອມໂຍງລະບົບສາຍສົ່ງກັບບັນດາປະເທດໃກ້ຄ
 ົງ ໂດຍສະເພາະໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ ດ້ວຍລະບົບແຮງດັນ 500 Kv.

- 3). ຂຸດຄົ້ນ ແລະ ປຸງແຕ່ງແຮ່ ທາດ:
 ສູ້ ຊິນສ້າງແຜນທີ່ ທໍລະນີ ສາດ-ບໍ່ແຮ່ ມາດຕາສ່ວນ 1/200.000
 ໃຫ້ສຳເລັດຢ່າງໜ້ອຍ 75% ຂອງເນື້ອທີ່ ທີ່ ວປະເທດ ແລະ
 ມາດຕາສ່ວນ 1/50.000 ໃຫ້ສຳເລັດຢູ່ ເຂດທີ່ ມີ ເງື່ອນໄຂຈຳນວນໜຶ່ງ;

ສູ້ຊົນໃຫ້ໄດ້ຂຸດຄົ້ນ-ປຸງແຕ່ງບັນດາແຮ່ທາດສຳຄັນ
 ໃຫ້ເປັນຜະລິດຕະພັນສຳເລັດຮູບ ຫຼື ເຄື່ອງ
 ສຳເລັດຮູບກ່ອນການຈຳໜ່າຍ ເຊັ່ນ: ໂຄງການຂຸດຄົ້ນຖ່ານຫີນລົກໄນ
 ສະໜອງໃຫ້ໂຮງງານໄຟຟ້າຄວາມຮ່ອນຫຼັງສາ ປະມານ 13 ລ້ານໂຕນຕໍ່ປີ,
 ຂຸດຄົ້ນເກືອກາລີ ເມືອງໄຊທານີ ຂະໜາດ 1 ແສນໂຕນຕໍ່ປີ ແລະຈະ
 ຂະຫຍາຍເປັນ 5 ແສນໂຕນຕໍ່ປີ, ຂຸດຄົ້ນ ແລະ ປຸງແຕ່ງເກືອກາລີ ບ້ານ
 ນາຫົງ ເມືອງທ່າແຂກ ແຂວງຄຳມ່ວນ ຂະໜາດ 1 ແສນໂຕນຕໍ່ປີ ແລະ ຄາດ
 ວ່າຈະຂຸດຄົ້ນເພີ່ມເຕີມທີ່ເມືອງ ຫຼວງບົກ, ປຸງແຕ່ງທອງແຜ່ນ
 (86.200 ໂຕນຕໍ່ປີ), ຄຳແທ່ງ (6 ໂຕນຕໍ່ປີ), ຖ່ານຫີນ 728.000 ໂຕນ
 ຕໍ່ປີ, ທອງຝຸ່ນ 298.000 ໂຕນຕໍ່ປີ ແລະ ຫີນກາວ (600.000
 ໂຕນຕໍ່ປີ).

ສູ້ຊົນໃຫ້ໄດ້ກໍ່ສ້າງໂຮງງານຫຼອມເຫຼັກ^{23/4j}-
 Aíõøຢູ່ເມືອງວັງວົງ ແລະ ໂຮງງານປຸງແຕ່ງອາລູມີນາຢູ່ -Àøø-ພາກໃຕ້,
 ໂຄງການຂຸດຄົ້ນປຸງແຕ່ງຫີນກາວ ແຂວງຄຳມ່ວນ ແລະ ສະຫວັນນະເຂດ, ໂຄງ
 ການຂຸດຄົ້ນຖ່ານຫີນ ແຂວງຊຸ້ງຂວາງ, ໂຄງການຂຸດຄົ້ນເຫຼັກ
 ຂະໜາດນ້ອຍຜື້ງສາລີ, ໂຄງການຂຸດຄົ້ນແຮ່ກີ່ວ ແລະ ອື່ນໆ.

[3]. ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການຈຸດສຸມ:

ສືບຕໍ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຕາຂ່າຍ 22 kv ຢູ່ 6 ໜູ່ບ້ານ,
 ເມືອງສຸຂຸມາ, ແຂວງຈຳປາ
 ສັກ ມູນຄ່າ 8,5 ຕື້ກີບ ເປັນງົບປະມານຂອງລັດໃຫ້ສຳເລັດໃນປີ 2012;
 ສົ່ງເສີມບັນດາໂຄງການທີ່ໄດ້ເຊັນສັນຍາ (PDA) ແລ້ວ ໃຫ້ໄດ້ລົງມື
 ກໍ່ສ້າງ ເຊັ່ນ: ໂຄງການນ້ຳງື່ມ 3 ມູນຄ່າ 8.916 ຕື້ກີບ ໃຫ້ສຳເລັດ
 ກ່ອນປີ 2016; ໂຄງການຕາຂ່າຍໄຟຟ້າແຮງສູງ 500 kv ພາກເໜືອ 10 ແຂວງ
 ມູນຄ່າ 535,50 ຕື້ກີບ, ນອກນີ້ ຍັງມີໂຄງການຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່
 ຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ໂຄງການຊາລາໂກ(ຂຸດຄົ້ນບົກຊິດ) ແຂວງຈຳປາສັກ ແລະ ປຸງ
 ແຕ່ງອາລູມີນາ ແຂວງອັດຕະປື, ໂຄງການພູເບ້ຍມາຍນົງ, ບໍ່ຄຳ ແລະ
 ທອງເຊໂປນ ແລະ ໂຄງການອື່ນໆ.

[4]. ມາດຕະການ:

- 1). ການລະດົມທຶນເຂົ້າສູ່ການພັດທະນາ:
  - ເອົາໃຈໃສ່ຂົນຂວາຍທຶນຊ່ວຍເຫຼືອ ຫຼື ຫຼຸດ
 ກູ້ຢືມດອກເບ້ຍຕ່າງກາກຕ່າງປະເທດ ແລະ ນຳໃຊ້ ຢ່າງມີ
 ປະສິດທິຜົນເຂົ້າໃນການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານໄຟຟ້າ,
 ລົງທຶນພັດທະນາແຮ່ທາດ ທີ່ເຫັນວ່າມີທ່າແຮງ
 ໂດຍເນັ້ນໃສ່ເຮັດໃຫ້ພາກລັດໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດ,
 ຄວບຄູ່ກັບການລະດົມ
 ການລົງທຶນຈາກທຸກພາກສ່ວນເສດຖະກິດຂອງສັງຄົມ.
- 2). ການນຳໃຊ້ເຕັກນິກໃໝ່ໃນການສຳຫລວດ, ຂຸດຄົ້ນ ແລະ
 ປຸງແຕ່ງ:

- ຫ້າງການຂຸດຄົ້ນ, ປຸງແຕ່ງແຮ່ທາດເຂົ້າສູ່ລະບົບການ, ກົດໝາຍ, ຮັບປະກັນຜົນປະໂຫຍດ ສູງສຸດໃຫ້ຊາດ ແລະ ປະຊາຊົນ, ດຳເນີນມາດຕະການຕ່າງໆ ຕໍ່ພາກສ່ວນກະທຳຜິດກົດໝາຍທຸລະກິດແຮ່ທາດ.

- ຫ້າງຊັບສິນເປັນທຶນໃນໂຄງການໄຟຟ້າ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ຈຳນວນໜຶ່ງທີ່ເຫັນວ່າມີຂໍ້ມູນຄົບຖ້ວນ ເຊິ່ງລັດຖະບານຈະໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດ.

3). ການປັບປຸງລະບົບການ ແລະ ກົດໝາຍ:

- ສຸມໃສ່ປັບປຸງນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ, ລະບົບການ, ກົນໄກ ແລະ ຂັ້ນຕອນການປະສານ ງານ ການຄົ້ນຄວ້າເອກະສານຂອງອົງການບໍລິຫານໃຫ້ກະທັດຮັດວ່ອງໄວ ແລະ ໃບ່ງໃສ ເພື່ອດຶງດູດ ການລົງທຶນ ເຂົ້າສູ່ຂະແໜງການນັບມື້ນັບຫຼາຍຂຶ້ນ.

- ຫ້າງແຜນຍຸດທະສາດໃຫ້ກາຍເປັນແຜນງານ ແລະ ໂຄງການລະອຽດເພື່ອສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃຫ້ເກີດຜົນເປັນຈິງ.

4). ການຮຸກສາສິ່ງແວດລ້ອມ, ພັດທະນາບຸກຄະລາກອນ:

- ນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ແຫຼ່ງນໍ້າ, ແຫຼ່ງແຮ່ທາດ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ຄຸ້ມ ຄຸ້ງ ໂດຍຕິດພັນກັບການປົກປັກຮັກສາທຳມະຊາດ-ສິ່ງແວດລ້ອມໃຫ້ຍືນຍົງ.

- ກໍ່ສ້າງບຸກຄະລາກອນໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ, ຮັບປະກັນທາງດ້ານປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະ ພາບເປັນຕົ້ນ ໃນຂະແໜງທຸລະນິສາດ-ບໍ່ແຮ່.

- ປັບປຸງກົງຈັກການຈັດຕັ້ງຂອງຂະແໜງການໃຫ້ມີຄວາມສອດຄ່ອງ, ຍົກປະສິດທິພາບການ ປະຕິບັດວຽກງານຂອງພະນັກງານທຸກຂັ້ນ ທັງໃນລະດັບສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນເພື່ອເປັນເຈົ້າການ ພັດທະນາຂະແໜງການໃຫ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວໄວ.

5). ໃຫ້ສຳປະທານແກ່ບໍລິສັດເພື່ອດຳເນີນການຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ ບົນພື້ນຖານຂອງຄວາມໃບ່ງໃສ, ປະຕິບັດຕາມມາດຖານສາກົນ ແລະ ສ້າງຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດໃຫ້ແກ່ປະເທດຊາດ.

2.1.4. ໂຍທາທິການ-ຂົນສົ່ງ

[1]. ທິດທາງ:

ສືບຕໍ່ພັດທະນາຂະແໜງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ໃຫ້ເປັນປາຍແຫຼມ, ເປັນບັດໄຈພື້ນຖານຂອງການຍົກປະສິດທິຜົນ ຂອງການຜະລິດທຸລະກິດ, ສ້າງບາດກ້າວ ແລະ ປຸງພື້ນໃຫ້ແກ່ການ ຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທຸລະກິດ ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການເຄື່ອນໄຫວການຈໍລະ

ຈອນສິນຄ້າໃນຂອບເຂດທີ່ປະເທດໃຫ້ໄດ້ໄລ່ງລ່ວນ ແລະ ຮັບປະກັນການປ້ອງກັນຊາດປ້ອງກັນ ຄວາມສະຫງົບ. ເຊື່ອມໂຍງກຸບພາກພື້ນ ຢ່າງສະດວກສະບາຍ, ສ້າງປະເທດໃຫ້ກາຍເປັນແລວເສດຖະກິດເໜືອ-ໃຕ້, ຕາເວັນອອກ-ຕາເວັນຕົກ.

[2]. ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍ:

1). ການກໍ່ສ້າງເສັ້ນທາງ ແລະ ການຂົນສົ່ງທາງບົກ:

- ພັດທະນາບັນດາຕາຫນ່າງຄົມມະນາຄົມຂົນສົ່ງ ເຊື່ອມໂຍງເສັ້ນທາງພາຍໃນປະເທດກັບບັນດາປະເທດໃກ້ຄຽງ ຕາມແລວເສດຖະກິດໃນລະດັບພາກພື້ນ, ແລວເສດຖະກິດເໜືອ-ໃຕ້, ຕາເວັນອອກ-ຕາເວັນຕົກ ໃຫ້ໄດ້ມາດຖານສາກົນ, ກໍ່ສ້າງທາງດ່ວນ ໂດຍໃນໄລຍະ 5 ປີ ໃຫ້ບັນລຸໄດ້ 920 ກິໂລແມັດ.

- ສູ້ຊິນກໍ່ສ້າງເສັ້ນທາງຫຼວງຂອງເມືອງ, ທາງຊຸມນະບູນ ດທິ ເຊື່ອມເຂົ້າໃສ່ເຂດຈຸດສຸມ ແລະ ກຸ່ມບ້ານພັດທະນາຈຳນວນໜຶ່ງ ໃຫ້ເປັນທາງປູທຶນທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານ ໃຫ້ສາມາດສັນຈອນໄປມາໄດ້ ຢ່າງໜ້ອຍ ໜຶ່ງລະດູ ໃຫ້ໄດ້ 100% ໃນປີ 2015.

- ສ້າງບັນດາເສັ້ນທາງເຊື່ອມໂຍງທີ່ສຳຄັນ ແລະ ຈຳເປັນຕໍ່ວັດປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ສົ່ງແວດລ້ອມ, ປົກປັກຮັກສາທຳມະຊາດ, ແຫລ່ງຊີວະນາໆພັນ ແລະ ແຫລ່ງທ່ອງທ່ຽວ.

- ຍົກສູງຄຸນນະພາບການບໍລິການດ້ານການຂົນສົ່ງ ແລະ ລະດັບຄວາມປອດໄພໃນການສັນຈອນຂອງຜູ້ໂດຍສານ ແລະ ການຂົນສົ່ງສິນຄ້າ ເພື່ອເພີ່ມບໍລິມາດຂົນສົ່ງໂດຍສານໃຫ້ບັນລຸ ປະມານ 320 ລ້ານຄົນ ເພື່ອມຂຶ້ນສະເລ່ຍແຕ່ລະປີ 9% ແລະ ບໍລິມາດຈໍລະຈອນໂດຍສານ ໃຫ້ບັນລຸ 18.000 ລ້ານຄົນ/ກິໂລແມັດ, ເພື່ອມຂຶ້ນສະເລ່ຍແຕ່ລະປີ 10%; ສູ້ຊິນໃຫ້ບໍລິມາດການຂົນສົ່ງສິນຄ້າ ບັນລຸໄດ້ ປະມານ 23 ລ້ານໂຕນ ຫຼື ເພື່ອມຂຶ້ນສະເລ່ຍແຕ່ລະປີ ປະມານ 7%; ສູ້ຊິນເພີ່ມບໍລິມາດຂົນສົ່ງຈໍລະຈອນສິນຄ້າບັນລຸ ໃຫ້ໄດ້ປະມານ 2,2 ຕື້ໂຕນ/ກິໂລແມັດ, ເພື່ອມຂຶ້ນສະເລ່ຍ 7% ຕໍ່ປີ.

2). ການພັດທະນາການກໍ່ສ້າງ ແລະ ການຂົນສົ່ງທາງນ້ຳ:

- ສືບຕໍ່ເປີດກວ້າງ ແລະ ປັບປຸງເສັ້ນທາງການເດີນເຮືອຕາມລຳແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ສາຂາ ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ມີຄວາມປອດໄພ, ຄຸ້ມຄອງພື້ນຖານໂຄງລ່າງໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານສາກົນ ແລະ ສາມາດຮັກສາສະພາບແວດລ້ອມ.

- ກໍ່ສ້າງທ່າເຮືອຕາມຈຸດຕ່າງໆທີ່ເຫມາະສົມ ແລະ ຈຳເປັນ, ສົ່ງເສີມໃຫ້ບັນດານັກລ່າງທຶນເອກະຊົນເຂົ້າມາມີສ່ວນຮ່ວມໃນການພັດທະນາການຂົນສົ່ງທາງນ້ຳຢ່າງກວ້າງຂວາງ.

- ສືບຕໍ່ລະດັບການກໍ່ສ້າງບັນດາກິດຈະກຳປ້ອງກັນຕາຜັ່ງເຈື່ອນຕາມລຳແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ນ້ຳສາຂາ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ້ຳຈຸດທີ່ມີການເຊາະເຈື່ອນຮ້າຍແຮງໃຫ້ໄດ້ 50%.

- ກໍ່ສ້າງລະບົບການຂົນສົ່ງອອກສູ່ທະເລຫວຽດນາມ (ຈຸດ 1 ຫາ 3)

3). ພັດທະນາການກໍ່ສ້າງ ແລະ ການຂົນສົ່ງທາງອາກາດ:

- ປັບປຸງລະບົບການບໍລິການການບິນໃຫ້ທັນສະໄຫມຄົບຊຸດ, ນຳໃຊ້ເຄື່ອງບິນທີ່ທັນສະໄຫມແລະ ຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພສູງ, ປັບປຸງບັນດາບໍລິສັດການບິນໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ສະໜອງການບໍລິການໃຫ້ມີຄຸນນະພາບຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ ແລະ ເປີດກວ້າງສາຍການບິນໄປສູ່ຫລາຍປະເທດ ທັງອາຊີ ແລະ ຢູໂຣບ.

- ຄົ້ນຄວ້າຍົກລະດັບ ແລະ ປັບປຸງສະຫນາມບິນພາຍໃນທີ່ມີແລ້ວໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານກວ່າເກົ່າ; ຄົ້ນຄວ້າສ້າງສະຫນາມບິນໃຫມ່ທີ່ສາມາດຮອງຮັບເຄື່ອງບິນປະເພດ Boeing 747 ຢູ່ນະຄອນຫລວງວຽດຈັນ, ສະຫນາມບິນທີ່ສາມາດຮອງຮັບເຄື່ອງບິນປະເພດ Boeing 737 ໃຫ້ໄດ້ 4 ແຫ່ງ (ຫລວງພະບາງ, ຊຽງຂວາງ, ສະຫວັນນະເຂດ, ຈຸດປາສັກ), ຍົກລະດັບເດີມບິນບໍ່ແກ້ວ, ໄຊຍະບູລີ, ຜົ້ງສາລີ, ຫົວພັນ, ສາລະວັນ ແລະ ອຸດຕະປູໃຫ້ສາມາດຮອງຮັບເຄື່ອງບິນຍ່າງຫນ້ອຍຂະຫນາດ 30 ບ່ອນນຶ່ງໄດ້ຢ່າງມີຄຸນນະພາບ. ຮັບປະກັນຄວາມຕ້ອງການໃນການຂົນສົ່ງທາງອາກາດ

ລະຫວ່າງລາວກັບບັນດາປະເທດໃນເຂດລູ່ມແມ່ນ້ຳຂອງ (GMS) ແລະ ອາຊີບາຍ.

- ເພີ່ມເຄື່ອງບິນຈຳນວນຫນຶ່ງ, ປັບປຸງພື້ນຖານໂຄງລ່າງການບິນ ແລະ ຄຸນນະພາບການບໍລິການຄົນໃຫມ່, ຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພລາບິນ, ປັບປຸງບັນດາລະບົບການບໍລິການການບິນໃຫ້ມີຄວາມທັນສະໄຫມ. ຂະຫຍາຍເສັ້ນທາງການບິນໃຫມ່ຈຳນວນຫນຶ່ງ ດ້ວຍການຄົ້ນຄວ້າເປີດສາຍການບິນໂດຍກົງໄລຍະກາງ ແລະ ໄລຍະໄກ ເພື່ອເພີ່ມຈຳນວນຜູ້ໂດຍສານເຂົ້າ-ອອກ ແລະ ສ້າງຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການທ່ອງທ່ຽວ.

- ສູ້ຊົນໃຫ້ການຂົນສົ່ງໂດຍສານການບິນ ເພີ່ມຂຶ້ນປະມານ 8-10% ຕໍ່ປີ.
- ສູ້ຊົນເພີ່ມເຮືອບິນຜ່ານນ່ານຟ້າສະເລ່ຍ ໃຫ້ໄດ້ປະມານ 4,5-6,5% ຕໍ່ປີ.

4). ການພັດທະນາການກໍ່ສ້າງ ແລະ ການຂົນສົ່ງທາງລົດໄຟ:

- ສູ້ຊົນກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ແລະ ການບໍລິການຕົວເມືອງໃຫ້ສຳເລັດຕົວເມືອ 21 ຕົວເມືອງ.

- ກໍ່ສ້າງທາງລົດໄຟ ພ້ອມດ້ວຍລະບົບໂຄງລ່າງພື້ນຖານທີ່ຄົບຊຸດ ແລະ ສາມາດໃຫ້ບໍລິການໄດ້ຢ່າງມີຄຸນນະພາບ, ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ມີການຂົນສົ່ງສິນຄ້າຜ່ານແດນ ຫລື ລົດຂົນສົ່ງຕູ້ສິນຄ້າ (Container) ຫລາຍຂຶ້ນ, ຫັນຈາກການຂົນສົ່ງທາງລົດ ມາເປັນການຂົນສົ່ງທາງລົດໄຟເພື່ອສາມາດຫລຸດຜູກຫຼິ້ນການຂົນສົ່ງໄດ້.

- ສືບຕໍ່ເອົາໃຈໃສ່ສ້າງແຜນແມ່ບົດເພື່ອສຳຫລວດ, ອອກແບບກໍ່ສ້າງ ແລະ ກຳນົດແລວທາງເຊື່ອມຕໍ່ ອະນຸພາກພື້ນ ໂດຍສະເພາະແຕ່ຈຸດທີ່ມີໃນປະຈຸບັນໄປຫາສະຖານີຢູ່ນະຄອນຫລວງວຽດຈັນ ແລະ ຂະຫຍາຍອອກສູ່ທະເລທາງດ້ານຕາເວັນອອກ (ຫວຽດນາມ), ເຊື່ອມຕໍ່ຈີນ ແລະ ເສັ້ນທາງຕິດອັດຕະຫນາດໃຫຍ່.

- ສ້າງບົດວິພາກເສດຖະກິດຕໍ່ການກໍ່ສ້າງທາງລົດໄຟແຕ່ວຽດຈັນ-ຊາຍແດນລາວ-ຈີນ ແລະ ແຕ່ທ່າແຂກຫາປາກເຊ.

5). ການພັດທະນາຜັງເມືອງ ແລະ ນ້ຳປະປາ:

- ປັບປຸງແຜນຜັງຊື້ນຳລວມ, ກຳນົດເຂດປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກທາງສະຖາປັດຕິຍະກຳ, ຕົວເມືອງ ແລະ ທົ່ວທັດທຳມະຊາດ, ສ້າງແຜນຜັງເມືອງລະອຽດຂອງແຕ່ລະກຸ່ມບ້ານໃນຕົວເມືອງ, ປັບປຸງ ແລະ ກໍ່ສ້າງຕາໜ່າງເສັ້ນທາງໃນຕົວເມືອງໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານ ແລະ ເປັນລະບົບເຊື່ອມຕໍ່ເຮັດໃຫ້ການຈໍາລອງມີຄວາມສະດວກ, ປອດໄພ, ປັບປຸງສະພາບແວດລ້ອມຕົວເມືອງຕົວພັນກັບການສ້າງເຂດ ສີຂົວ ແລະ ສວນສາທາລະນະ, ຈັດສັນທີ່ພັກອາໄສທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ຖືກຫຼັກສູ່ຂະອະນາໄມ.

- ສູ້ຊົນຫຼຸດຜ່ອນອຸບັດຕິເຫດໃນທ້ອງຖະໜົນ ໂດຍການເຮັດໃຫ້ອັດຕາການເສຍຊີວິດບໍ່ກາຍ 5 ຄົນຕໍ່ພາຫະນະ 10.000 ຄົນ.

- ສືບຕໍ່ປັບປຸງລະບົບນ້ຳປະປາຢູ່ບັນດາຕົວເມືອງໃຫຍ່ຂອງ ແຕ່ລະແຂວງ ແລະ ສາມາດສະໜອງນ້ຳປະປາໃຫ້ປະຊາຊົນ ໃນຕົວເມືອງໃຫ້ບັນລຸໄດ້ປະມານ 65% ຂຶ້ນໄປຂອງຈຳນວນປະຊາຊົນ ທັງໝົດທີ່ອາໄສໃນຕົວເມືອງໃນທົ່ວປະເທດ.

- ກໍ່ສ້າງລະບົບນ້ຳປະປາຢູ່ບັນດາຕົວເມືອງນ້ອຍ ແລະ ກຸ່ມບ້ານເພື່ອຮັບປະກັນການສະໜອງນ້ຳປະປາທີ່ສະອາດ, ປອດໄພ ແລະ ມີການບໍລິການທີ່ດີ ແລະ ຮັບປະກັນໃຫ້ປະຊາຊົນໄດ້ຊົມໃຊ້ຢ່າງທົ່ວເຖິງ ແລະ ຍືນຍົງ.

6). ການບໍລິການຜ່ານ:

- ສືບຕໍ່ປັບປຸງ, ສ້າງ ແລະ ນຳໃຊ້ແລວທາງເສດຖະກິດຕາເວັນອອກ-ຕາເວັນຕົກ ແລະ ເຫນືອ-ໃຕ້ ຂອງອະນຸພາກພື້ນແມ່ນ້ຳຂອງທີ່ຜ່ານ ສປປ ລາວ ເຊັ່ນ: ທາງລົດໄຟຫນອງຄາຍ-ວຽງຈັນ, ທາງລົດໄຟສົງຄາມ-ຄຸນມົງ ທີ່ຜ່ານ ສປປ ລາວ, ທາງລົດໄຟເຫນືອໃຕ້ຕາມເສັ້ນທາງເລກທີ 13, ທາງລົດໄຟສາຍຂວາງຫ້ວຍຊາຍ-ບໍ່ແຕ້ນ ແລະ ພູຄູນ-ຫນອງແຮດ ແຂວງຊຽງຂວາງ, ແລວທາງສາຍຕັ້ງເຫນືອໃຕ້ ແລະ ບັນດາແລວທາງສາຍຂວາງຕາເວັນອອກ-ຕາເວັນຕົກ ແລະ ຍົກລະດັບສະຫນາມບັນສາກິນ ແລະ ສະຫນາມບັນພາຍໃນປະເທດໃຫ້ທັນສະໄຫມຂຶ້ນ.

- ສືບຕໍ່ສ້າງ ແລະ ຂະຫຍາຍເຂດເສດຖະກິດພິເສດຕາມບັນດາແລວທາງຜ່ານຂອງພາກພື້ນ ແລະ ເຂດເສດຖະກິດຊາຍແດນ ເປັນຕົ້ນແມ່ນສະຫວັນນະເຂດ-ເຊໂນ, ແດນສະຫວັນ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ, ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ, ຫ້ວຍຊາຍ-ຕົ້ນເຜີ້ງ, ແກ່ນທ້າວ ແຂວງໄຊຍະບູລີ, ບໍ່ແຕ້ນ ແຂວງຫລວງນໍ້າທາ, ຫນອງແຮດ ແຂວງຊຽງຂວາງ ແລະ ສັກສາຈຸດອີ່ມງອກທີ່ເໝາະສົມ.

- ສືບຕໍ່ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງລະບົບບໍລິການພາລາທິການດ້ານການຂົນສົ່ງ (Logistics) ຕາມແລວເສດຖະກິດຕາເວັນອອກ-ຕາເວັນຕົກ ແລະ ແລວເຫນືອ-ໃຕ້ (NR9, NR3, NR13), ພ້ອມທັງສູ່ມໃສ່ສ້າງລະບົບໃຫ້ມີຄວາມຫລາກຫລາຍ ແລະ ທັນສະໄຫມຂຶ້ນ ເປັນຕົ້ນແມ່ນຂັ້ນຕອນເອກະສານການອະນຸຍາດນຳເຂົ້າ-ສົ່ງອອກສິນຄ້າ, ການເສຍພາສີອາກອນ, ການຂົນສົ່ງ

ແລະ ນຳໃຊ້ ຕູ້ ສົນຄ້າ (Container) ໃຫ້ ເປັນລະບົບ ແລະ ມີຄວາມສະດວກ ວ່ອງໄວຂຶ້ນ.

[3]. ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການຈຸດສຸມ:

- ໂຄງການທາງລົດໄຟຄວາມໄວສູງແຕ່ບໍ່ແຕ້ນ-ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ;
- ໂຄງການກໍ່ສ້າງເສັ້ນທາງ 1A,1C,1D,1E,1F,1G,1H;
- ໂຄງການກໍ່ສ້າງທາງ 15B ນາບົງ-ສາລະວັນ.
- ໂຄງການຍົກລະດັບທາງປູຢາງ 16A.
- ໂຄງການກໍ່ສ້າງທາງດ່ວນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ-ວັງວຽງ-ກາສິ-

ຫຼວງພະບາງ.

- ໂຄງການທະລຸ-ຍົກລະດັບທາງບ້ານຫາດສາ-ນ້ຳປຸ່ງ ແຂວງຜົ້ງສາລີ.

- ໂຄງການທະລຸ-ຍົກລະດັບທາງວຽງພູຄາ 3 ແຈ ເມືອງ-ປາກນ້ຳມ່ຽງລາ ແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ.

- ໂຄງການທະລຸ-ຍົກລະດັບທາງດ່ວນນ້ຳກັ່ນ - ບ້ານປ່າຄ່າໃຫຍ່ ແຂວງຊຽງຂວາງ.

- ໂຄງການທະລຸ-ກໍ່ສ້າງທາງແຕ່ຫ້ວຍນ້ຳຈູນ-ວັງຕັດ ແຂວງອັດຕະປື.

- ໂຄງການຍົກລະດັບທາງເລກ 4 ແຕ່ທາງເລກ 13 ເໜືອ-ໄຊຍະບູລີ-ປາກລາຍ-ແກ່ນທ້າວ-ນາຂ່າ, ໃຫ້ສຳເລັດໃນປີ 2012.

- ໂຄງການກໍ່ສ້າງຂົວຂ້າມແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນແຫ່ງທີ 3 ທ່າແຂກ-ນະຄອນພະນົມ.

- ໂຄງການກໍ່ສ້າງຂົວຂ້າມແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນແຫ່ງທີ 4 ຫ້ວຍຊາຍ-ຊຽງລາຍ.

- ໂຄງການກໍ່ສ້າງຂົວຂ້າມແມ່ນ້ຳຂອງເມືອງຊຽງເງິນ-ໄຊຍະບູລີ.

- ໂຄງການກໍ່ສ້າງຂົວຂ້າມນ້ຳຂອງໂຄກເຂົາດ່ປາກລາຍ.

- ໂຄງການປ້ອງກັນຕາຜັ່ງເຈື່ອນບ້ານສີດອນແຍງ, ເມືອງຕົ້ນເຜີ້ງ, ແຂວງບໍ່ແກ້ວ.

- ສຳຫລວດເສດຖະກິດແຕ້ກນິກສະໜາມບົນສາກົນແຫ່ງ

ໃໝ່ ນະຄອນຫຼວງ, ເຊໂນ.

- ໂຄງການພັດທະນາເທດສະບານແຂວງວຽງຈັນ, ແຂວງຜົ້ງສາລີ ແລະ ໂຄງການອື່ນໆ.

[4]. ມາດຕະການ:

1). ການລະດົມທຶນເຂົ້າສູ່ການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ:

- ອອກແຮງຂຶ້ນຂວາຍແຫຼ່ງທຶນກູ້ຢືມ ແລະ ຊ່ວຍແຫຼ່ງອຸດົມສຳພາຍໃນ ແລະຕ່າງປະເທດ ໂດຍສະເພາະ ເລັ່ງໃສ່ແຫຼ່ງທຶນທຶນບໍ່ມີຕົງອັນໄຂຜູກມັດຫຼາຍ.

- ຜົນຂະຫຍາຍອອກກົດໝາຍສົ່ງເສີມການລົງທຶນອອກເປັນນະໂຍບາຍຕົວຈິງ ແລະ ກົນໄກ ປະຕິບັດ ໃນແຕ່ລະກົດຈະການໃຫ້ເໝາະສົມເພື່ອລະດົມການລົງທຶນຈາກເອກະຊົນ ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງ ປະເທດລົງທຶນເຂົ້າໃນການພັດທະນາຂົວທາງ, ໂດຍສົ່ງເສີມຮູບການແບບ (BOT) ແລະ ຫັນຊັບສິນ ເປັນທຶນ, ຍທຂ ນຳໃຊ້ທຶນກູ້ຢືມເປັນຈຸດໜັກ.

- ຂຸດຄົ້ນແຫຼ່ງລາຍຮັບໃນຂະແໜງ ຍທຂ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ, ເອົາໃຈໃສ່ຄຸ້ມຄອງລາຍຮັບທີ່ເກັບ ໄດ້ຈາກ ຜູ້ທີ່ຊົມໃຊ້ຜົນຖານໂຄງລ່າງໃຫ້ດີ ບໍ່ໃຫ້ມີຊ່ອງຫວ່າງ ແລະ ຖືກຮົ່ວໄຫຼ ແລະ ກຳນົດມາດຕະການອັນເດັດຂາດຕໍ່ຜູ້ທີ່ລະເມີດ.

2). ປັບປຸງ ແລະ

ນຳໃຊ້ລະບົບການກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃຫ້ເຂັ້ມງວດ:

- --ເພີ່ມທະວີນຳໃຊ້ຂໍ້ກຳນົດ, ກົດລະບົບ, ດຳລັດ, ກົດໝາຍ ແລະ ມາດຕະຖານຕໍ່ກົກຕ່າງໆທີ່ຈຳເປັນ ເຂົ້າໃນການກໍ່ສ້າງ, ປັບປຸງ ກຮັກສາຜົນຖານໂຄງລ່າງທີ່ໄດ້ພັດທະນາແລ້ວ, ເພີ່ມທະວີ ການຄຸ້ມຄອງກວດກາ ງານມາດຖານຕໍ່ການກໍ່ສ້າງ, ການນຳໃຊ້ພາຍໃນຂະແໜງ ຍທຂ. ມາດຕະຖານ

ການກໍ່ສ້າງຕ້ອງຄ່າງານຶງການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກໄພທຳມະຊາດ.

- ຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນບັນດາໂຄງການທີ່ນຳໃຊ້ທຶນລັດ, ທຶນກູ້ຢືມ, ຊ່ວຍ ເຫລືອ ໃຫ້ເຂົ້າສູ່ລະບົບກົດໝາຍ, ມີປະສິດທິຜົນ ໃບ່ງໃສ, ນຳໃຊ້ໄປສູ່ປະຊາຊົນຢ່າງແທ້ຈິງ.

3). ຫັນຂະແໜງ ຍທຂ ເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ, ນຳໃຊ້ຕໍ່ກົກ, ຕໍ່ກິນໄລ ຊື່ໃໝ່ ເຂົ້າໃນການຂົນສົ່ງ, ສ້ອມແປງເຄື່ອງສະຖານ, ຂົວທາງ ແລະ ການບໍລິການການຂົນສົ່ງ.

4). ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາຖານແຖວນຳວຸຊາການ ແລະ ບຸກຄະລາກອນຂະແໜງ ຍທຂ ໃຫ້ ພົ້ນຜ່ານ ກຸ້ມຄວາມຕ້ອງການ, ຫລຸດຜ່ອນການນຳໃຊ້ນັກວິສາວະກອນຈາກຕ່າງປະເທດທີ່ບໍ່ຈຳເປັນ, ປັບປຸງໂຮງຮຽນ, ສະຖາບັນ ຍທຂ, ຜືກອົບຮົມວຸຊາການໃຫ້ພະນັກງານ ຍທຂ ຢູ່ຂັ້ນຮາກຖານໃຫ້ມີຄວາມສາມາດສູງຂຶ້ນ.

2.1.5. ໄປສະນີ ແລະ ໂທລະຄົມມະນາຄົມ

[1]. ທິດທາງ:

ສົ່ງເສີມການພັດທະນາໂຄງລ່າງຜົນຖານດ້ານໄປສະນີ ໂທລະ ຄົມມະນາຄົມ ແລະ ໄອຊີທິ ທີ່ມີຄວາມໄວສູງໃຫ້ເຕີບໃຫຍ່ຂະຫຍາຍ ຕົວເພື່ອສ້າງໃຫ້ເປັນຂະແໜງບໍລິການທີ່ທັນສະໄໝ, ເປັນຜູ້ຂັບ ເຄື່ອນອັດຕາຄວາມໄວຂອງການພັດທະນາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ໃຫ້ເຂັ້ມ ແຂງ, ແລະ ກາຍເປັນ ສູນກາງ (ໄອຊີທິ) ເຊື່ອມໂຍງກັບອະນຸພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ.

[2]. ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍ:

- ຂະຫຍາຍຕາໜ່າງໄປສະນີ ໃຫ້ໄດ້ ທຸກເມືອງໃນທົ່ວປະເທດ ແລະ ເຂດບ້ານຈຸດສູງ ມາດຕະການ ຕັ້ງ ອັນໃໝ່, ໃນນີ້ ຂະຫຍາຍສະຖາບັນ ເງິນຝາກປະຢັດ ໃຫ້ໄດ້ ຫຼາຍກວ່າ 50% ຂອງຫ້ອງການໄປສະນີ ຊື່ນ 2 ຫຼື ໄປສະນີ ຂື້ນເມືອງ ແລະ ໄປສະນີ ເຂດຈຸດສູງ ມາດຕະການ ການຂະຫຍາຍຕົວດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ສະໜອງສິນເຊື້ອແກ່ ຜູ້ຜະລິດຂະໜາດນ້ອຍ, ປ່ອຍເງິນກູ້ແກ່ ສະມາຊິກ ແລະ ພະນັກງານລັດ ວິສາຫະກິດຕ່າງໆ.

- ຂະຫຍາຍຕາໜ່າງ ແລະ ການບໍລິການໂທລະຄົມອອກສູ່ ຊຸມນະບົດໃຫ້ໄດ້ 90% ຂອງຈຳນວນບ້ານທົ່ວປະເທດ ແລະ ກໍ່ສ້າງລະບົບສາຍກາບໃຍແສງ ໃຫ້ໄດ້ ຕື່ມ 17.192 ກິໂລແມັດ.

- ຂະຫຍາຍຈຳນວນເລກໜາຍໂທລະສັບ ຈາກ 7 ຕົວເລກເປັນ 8 ຕົວເລກ ເພື່ອສຸມໃສ່ ຂະຫຍາຍການບໍລິການໂທລະສັບມືຖື ແລະ ຕັ້ງໂຕະ ໃຫ້ໄດ້ 80% ຂອງຈຳນວນປະຊາກອນທັງໝົດ.

- ສູ່ ຊຸມນະບົດສ້າງລາຍຮັບ ບວຸຊາການຂອງ ອຸປະກອນ ແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ໄດ້ 175 ຕື້ ກີບ, ລາຍຮັບຂອງບັນດາບໍລິສັດໄປສະນີ ແລະ ໂທລະຄົມ ໃຫ້ໄດ້ 10 ພັນຕື້ ກີບ ແລະ ມອບພັນທະເຂົ້າ ງົບປະມານໃຫ້ໄດ້ 3 ພັນຕື້ ກີບ.

- ສ້າງໃຫ້ມີຜະລິດຕະພັນໃໝ່ ຂື້ນ ໂດຍການນຳໃຊ້ ເຕັກໂນໂລຢີ ທີ່ ທັນສະໄໝເຂົ້າໃນການບໍລິການຈັດສົ່ງ ແບບຄົບວົງຈອນ (Logistics), ການຊຳລະຄ່າບໍລິການໄປສະນີ ດ້ວຍບັດເຄຣດິດ (Credit Cards), ຈົດໝາຍຜ່ານທາງເອເລັກໂຕຣນິກ (E-mail) ແລະ ການບໍລິການດ້ານການເງິນ ຜ່ານທາງໄປສະນີ ດ້ວຍຮູບແບບເອເລັກໂຕຣນິກ (E-post), ສ້າງຕັ້ງລະບົບເອເລັກໂຕຣນິກແບບອອນລາຍ ທົ່ວປະເທດ.

- ສ້າງຄວາມເປັນເອກະພາບໃນການນຳໃຊ້ ເລກລະຫັດໄປສະນີ 5 ຕົວເລກ ທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ ໃນປະຈຸບັນ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບການກຳນົດຂອງຜັງເມືອງ.

- ກໍ່ສ້າງສະຖານີກວດກາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຄື້ນຄວາມຖີ່ຂອງວິທະຍຸ ໃຫ້ໄດ້ 3 ແຫ່ງ ໃນທົ່ວປະເທດ.

- ກໍ່ສ້າງປະຕູເຂົ້າອອກສາກົນ ແລະ ສູນລວມອິນເຕີແນັດແຫ່ງຊາດ (Internet Gateway) ໃຫ້ໄດ້ 2 ແຫ່ງ ໃນທົ່ວປະເທດ.

- ພັດທະນາພາສາລາວ ເອເລັກໂຕຣນິກ ໃສ່ ອຸປະກອນການສື່ສານທຸກປະເພດ.

[3]. ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການຈຸດສູງ ມ:

- ໂຄງການອຸປະກອນຄຸ້ມຄອງຄື້ນຄວາມຖີ່ ແຫ່ງຊາດ ທີ່ ນຳໃຊ້ ຈາກ ສສ. ຫວຽດນາມ.

- ໂຄງການສ້າງລະບົບຂໍ້ມູນເຕີອນໄພພິບັດຢູ່ ຂື້ນສູນກາງ ແລະ ແຂວງ ທີ່ ນຳໃຊ້ ໃຫ້ສຳເລັດປີ 2015.

- ໂຄງການຂະຫຍາຍຕາໜ່າງໂທລະຄົມມະນາຄົມ.
- ແລະ ໂຄງການອື່ນໆ.

[4]. ມາດຕະການ:

1). ການນຳໃຊ້ເຕັກນິກ-ເຕັກໂນໂລຊີໃໝ່

ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຂອງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ບັນດາ ຜູ້ປະກອບການໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ໄອຊີທິ ໂດຍການພັດທະນາໂຄງລ່າງ ແລະ ບໍລິການທີ່ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ທັນສະໄໝ, ໃຫ້ສັງຄົມໄດ້ຮັບຮູ້ ແລະ ຊົມໃຊ້ການບໍລິການໄດ້ຢ່າງສະດວກ ແລະ ທ່ຽງຮັບປະກັນຄຸນນະພາບ ແລະ ລາຄາສົມເຫດສົມຜົນ.

2). ການເຜີຍແຜ່ ແລະ ບໍ່ປຸງປະໂຫຍດ, ນິຕິກຳ:

- ບໍ່ປຸງປັນດານິຕິກຳທີ່ຈຳເປັນ

ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບສະພາບເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງຍຸກໂລກາ ພິວັດ; ເອົາໃຈໃສ່ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ນະໂຍບາຍ ແລະ ແຜນຍຸດທະສາດການພັດທະນາໄປສະນີໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ໄອຊີທິ ໃຫ້ສັງຄົມຢ່າງທົ່ວເຖິງ, ຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ເປັນປະຈຳ.

- ຮັບຮູ້ອັນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາຄາດໝາຍຂ້າງເທິງໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ, ຕິດຕາມກວດກາ, ປະເມີນຜົນ ແລະ ສະຫຼຸບຖອດຖອນບົດຮຽນກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຍຸດທະສາດເປັນແຕ່ລະໄລຍະ.

3).

ເພີ່ມທະວີການບຳລຸງສ້າງພະນັກງານບຸກຄະລາກອນຂະແໜງໄປສະນີ-ໂທລະຄົມ ໃຫ້ຫຍັບເຂົ້າໃກ້ກັບສາກົນ, ມີປະລິມານພົ້ງພັກຄວາມຕ້ອງການທັງໃນຂະແໜງການຂອງລັດ, ພາກທຸລະກິດ, ຜູ້ປະກອບການ, ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການໃຫ້ທົ່ວສັງຄົມ.

2.1.6. ການເງິນ-ການທະນາຄານ ແລະ ຕະຫຼາດທຶນ

1). ການເງິນ:

[1]. ທິດທາງ:

ສ້າງພື້ນຖານການເງິນ-ເງິນຕາໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ໃບ່ງໃສແນໃສ່ປະຕິບັດນະໂຍບາຍເສດຖະກິດມະຫາພາກໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ມີສະຖຽນລະພາບ; ເພີ່ມທະວີການຂຸດຄົ້ນ ແລະ ນຳໃຊ້ລາຍຮັບພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດຢ່າງປະສິດ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນສູງ ເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ສູ້ຊົນຫຼຸດຜ່ອນການຂາດດຸນງົບປະມານ ເທື່ອລະກ້າວ.

[2]. ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍ:

- ປະຕິບັດລາຍຮັບງົບປະມານທັງຫມົດສະເລ່ຍໃນ 5 ປີ ໃຫ້ບັນລຸ 19-21% ຂອງ GDP ຂຶ້ນໄປ.
- ປະຕິບັດລາຍຈ່າຍງົບປະມານສະເລ່ຍໃຫ້ບັນລຸ 22-25% ຂອງ GDP.
- ການຂາດດຸນໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບສະເລ່ຍ 3-5% ຂອງ GDP.
- ສູ້ຊົນຮອດປີ 2015 ການລົງທຶນຈາກງົບປະມານຂອງລັດ ຈະບໍ່ຫຼຸດ 12% ຂອງ GDP.

[3]. ມາດຕະການ:

1). ນຳໃຊ້ ເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ ທັນສະໄໝ ເຂົ້າໃນວົງການການເງິນ ເພື່ອຄວາມສະດວກ ແລະ ວ່ອງໄວໃນການຮັບຮູ້ ສະພາບການ ແລະ ສາມາດສ້າງ ມາດຕະການທາງດ້ານການເງິນ ເພື່ອຮອງຮັບຜົນກະທົບຈາກພາຍນອກ ທີ່ ບໍ່ ສາມາດຄາດຄະເນໄດ້ ລ່ວງໜ້າ.

2). ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນະໂຍບາຍຕ່າງໆ:

- ປະຕິບັດກົດຫມາຍວ່າດ້ວຍງົບປະມານແຫ່ງລັດ ສະບັບເລກທີ 02/ສພຊ, ລົງວັນທີ 26/12/2006 ແລະ ວິໄນການເງິນຢ່າງເຂັ້ມງວດ, ກວດກາຄຸນນະກົດຫມາຍພາສີ ແລະ ອາກອນ, ບັນດານະໂຍບາຍ ແລະ ລະບົບການຕ່າງໆ ເພື່ອດັດແປງແກ້ໄຂອັນບໍ່ສອດຄ່ອງ ແລະ ເພີ່ມເຕີມອັນທີ່ ບໍ່ ທັນມູນ ເພື່ອຮັບປະກັນລາຍຮັບຂອງລັດ, ທຸກໆປີ ນຳມາກວດກາ, ກຊ, ກຍູ້ ການຜະລິດ ຂອງບັນດາພາກສ່ວນເສດຖະກິດຕ່າງໆ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ບັນດາປະເພດສິນຄ້າສົ່ງອອກ; ສ້າງນະໂຍບາຍພາສີ-ອາກອນທີ່ເຫມາະສົມ, ນະໂຍບາຍການຫັນຊັບສິນຄ້າທຸກໆປີ ແລະ ນະໂຍບາຍການເງິນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອກະກຽມເຂົ້າເປັນສະມາຊິກອົງການການຄ້າໂລກ, ຊຸກຍູ້ ສົ່ງເສີມ ບັນດາວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ເພື່ອເປັນແຫລ່ງລາຍຮັບທີ່ໝັ້ນຄົງ.

- ຄຸ້ມຄອງຢ່າງເຄັ່ງຄັດຕໍ່ ທຸກແຫລ່ງລາຍຮັບ, ເກັບລາຍຮັບ ຢ່າງທັນການ, ປະຕິບັດລາຍຮັບແບບມອບເໝາະໃຫ້ ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຂະແໜງການທີ່ມີລາຍຮັບຢ່າງສົມເຫດສົມຜົນ; ລວມສູນລາຍຮັບເປັນ ເງິນຕາຕ່າງປະເທດ ເຂົ້າໃນຄັງເງິນຕາຕ່າງປະເທດຂອງລັດຖະບານ ເປັນຕົ້ນແມ່ນລາຍຮັບຈາກການຂາຍໄມ້, ການຂາຍໄຟຟ້າ, ເງິນຄ່າ ບໍລິການບັນຜ່ານ.

- ຈັດວາງໂຄງປະກອບ ແລະ ອັດຕາສ່ວນ ລົງທຶນກໍ່ສ້າງພື້ນຖານ ໃຫ້ສອດຄ່ອງ, ດຸ່ນດ່ຽງ ລະຫວ່າງລາຍຈ່າຍລົງທຶນ ແລະ ລາຍຈ່າຍ ບໍລິຫານສຳລັບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ບຳລຸງຮັກສາພື້ນຖານໂຄງລ່າງທີ່ ສ້າງຂຶ້ນໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ, ອອກຂໍ້ກຳນົດກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ ການລົງທຶນກໍ່ສ້າງພື້ນຖານ, ເດັດຂາດຫ້າມ ແລະ ຢຸດຕິການກູ້ຢືມ ສິນເຊື້ອການຄ້າ ເພື່ອລົງທຶນກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ.

- ປະຕິບັດມາດຕະການປະຢັດລາຍຈ່າຍຢ່າງເຂັ້ມງວດ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດຫລຸດຜ່ອນການເກື້ອ ກູນໄດ້ຢ່າງຂາດຕົວ ແລະ ປັບປຸງມາດຖານ, ກຳນົດຫມາຍການໃຊ້ຈ່າຍບໍລິຫານໃຫ້ແທດເຫມາະກັບສະພາບເສດຖະກິດໃນ ແຕ່ລະໄລຍະຂຶ້ນຕື່ມ.

3). ຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ ແລະ ຈັດຜັກອົບຮົມກ່ຽວກັບວົງການການ ເງິນຢ່າງເປັນປະຈຳ ພ້ອມທັງເຜີຍແຜ່ ລະບົບການຕ່າງໆ ທີ່ຜູ້ປະກອບ ການຄວນຮັບຮູ້ ແລະ ເຜີຍແຜ່ ຂໍ້ມູນຢ່າງເປັນປະຈຳແກ່ ຫົວໜ່ວຍ ທຸລະກິດຕ່າງໆ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ແລະ ຫັນການຄຸ້ມຄອງວົງການການເງິນໄປສູ່ ທັນສະໄໝ.

2). ການທະນາຄານ:

[1]. ທິດທາງ:

ຮັບປະກັນສະຖຽນລະພາບເງິນຕາແຫ່ງຊາດໃຫ້ມີຄວາມໝັ້ນທົນ ບົ່ງ
 ພ້ອມທັງປະກອບສ່ວນຍູ້ແຮງການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມໃຫ້
 ບັນລຸຕາມຄາດໝາຍທີ່ວາງໄວ້. ປັບປຸງຂະແໜງການທະນາຄານ ໃຫ້ມີຄວາມ
 ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ທັນສະໄໝ.

[2]. ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍ:

- ອັດຕາເງິນເຟີ້ໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບຕໍ່າກວ່າອັດຕາການ
 ຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດ.
- ຄູ່ມືອຸດຕາແລກປ່ຽນໃຫ້ມີຄວາມສະຫງົບປົກກະຕິ.
- ຮັບປະກັນຄັງສຳຮອງເງິນຕາຕ່າງປະເທດໃຫ້ສາມາດຄຸ້ມການນຳ
 ເຂົ້າສິນຄ້າຫຼາຍກວ່າ 6 ເດືອນ.
- ລະດັບເງິນຝາກໃຫ້ເຜີ້ມຂຶ້ນໂດຍສະເລ່ຍໃນແຕ່ລະປີ 25,6%
 ຫຼື ກວມເອົາ 39,5% ຂອງ GDP.
- ສູ່ຊືນໃຫ້ອັດຕາສ່ວນເງິນຝາກເປັນເງິນກີບຕໍ່ເງິນຝາກ
 ທັງໝົດ ເຜີ້ມຂຶ້ນໂດຍສະເລ່ຍ 49% ຕໍ່ປີ ແລະ ບໍ່ຫຼຸດ 50% ຂອງ
 ຍອດເງິນຝາກທັງໝົດ ໃນປີ 2015.
- ສູ່ຊືນໃຫ້ການສະສົມເຜີ້ມຂຶ້ນ ໂດຍການຂະຫຍາຍສິນເຊື້ອ
 ໃຫ້ພາກສ່ວນເສດຖະກິດເຜີ້ມຂຶ້ນໂດຍສະເລ່ຍໃນແຕ່ລະປີ 22,9% ຫຼື
 ກວມເອົາ 32,9% ຂອງ GDP ໂດຍເລັ່ງໃສ່ພັດທະນາທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍ
 ແລະ ກາງ.

[3]. ມາດຕະການ:

- 1). ເຜີ້ມທະວີການຄຸ້ມຄອງເງິນຕາແຫ່ງຊາດໃຫ້ມີຄວາມໝັ້ນ
 ທົນ ບົ່ງຍາວນານ ດ້ວຍການນຳໃຊ້
 ນະໂຍບາຍເງິນຕາ, ນະໂຍບາຍອັດຕາແລກປ່ຽນ ແລະ ນະໂຍບາຍການຄຸ້ມຄອງ
 ເງິນຕາຕ່າງປະເທດຢ່າງມີໂຫວພົບ.
- 2). ເຜີ້ມທະວີວຽກງານຄຸ້ມຄອງທະນາຄານທຸລະກິດ ແລະ ສະຖາບັນ
 ການເງິນ ແລະ ຊຸກຍູ້ໃຫ້ມີຫຼາຍຮູບຫຼາຍສີ.
- 3). ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ໝັ້ນຄົງໃຫ້ແກ່ລະບົບທະນາຄານ
 ເປັນແຕ່ລະບາດກ້າວ ຢ່າງໝັ້ນທົນ ບົ່ງ, ຄົບວົງຈອນ ແລະ ເຊື້ອມໂຍງກັບ
 ສາກົນເທື່ອລະກ້າວ;
- 5). ສ້າງໂອກາດເຜີ້ມອຸດໜຶ່ງໃຫ້ຜູ້ດ້ອຍໂອກາດສາມາດເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງ
 ລ່າງທຶນ

3) ດ້ານຕະຫຼາດທຶນ:

[1]. ທົດທາງ:

ສ້າງທຸກເງື່ອນໄຂທີ່ຈຳເປັນໃຫ້ຕະຫຼາດທຶນ ລວມທັງຕະຫຼາດ
 ຫຼັກຊັບໃຫ້ສາມາດເຄື່ອນໄຫວໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ແລະ ເຊື້ອມ

ໂຍງເຂົ້າກັບບັນດາປະເທດໃນອະນຸພາກພື້ນ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ເທື່ອລະກ້າວ.

[2]. ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍ:

- ຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມ ແລະ ຂະຫຍາຍໃຫ້ມີບໍລິສັດມະຫາຊົນເຂົ້າ ຈົດທະບຽນຢູ່ຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ ຢ່າງໜ້ອຍ 10 ບໍລິສັດ ພາຍໃນປີ 2015.
- ສ້າງ ແລະ ຂະຫຍາຍຜະລິດຕະພັນຫຼັກຊັບ ເພື່ອເຂົ້າຈົດ ທະບຽນຢູ່ຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ ເຊັ່ນ: ພັນທະບັດລັດຖະບານ ແລະ ຮູ້ ກູ້.
- ສ້າງ ແລະ ຂະຫຍາຍຖານນັກລົງທຶນໃຫ້ກວ້າງຂວາງ ແລະ ໜັກ ແໜ້ນລວມທັງນັກລົງທຶນປະເພດບຸກຄົນ ແລະ ສະຖາບັນ.

[3]. ມາດຕະການ:

- ປັບປຸງ ແລະ ສ້າງລະບົບນິຕິກຳກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ, ພັດທະນາຫຼັກຊັບ ແລະ ຕະຫຼາດຫຼັກຊັບ ໃຫ້ຄົບຊຸດກວ່າເກົ່າ, ໃນ ນີ້ແມ່ນຍົກລະດັບດຳລັດວ່າດ້ວຍຫຼັກຊັບ ແລະ ຕະຫຼາດຫຼັກຊັບ ຂຶ້ນເປັນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍຫຼັກຊັບ.
- ສ້າງແຜນຍຸດທະສາດການພັດທະນາຂະແໜງການຫຼັກຊັບ ສຳລັບ ສົກປີ 2011-2020 ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ການກຳນົດທິດທາງ, ນະ ໂຍບາຍ ລະບົບ ແລະ ກົດໝາຍໃນການພັດທະນາຂະແໜງການຫຼັກຊັບ.
- ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງຂອງສຳນັກງານ ຄລຕ
ໂດຍສະເພາະແມ່ນຄວາມເຂັ້ມແຂງທາງ ດ້ານບຸກຄະລາກອນ,
ລະບອບແບບແຜນວິທີການເຮັດວຽກ ແລະ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງເພື່ອຈັດຕັ້ງ
ປະຕິບັດວຽກງານຄຸ້ມຄອງຫຼັກຊັບ ແລະ ຕະຫຼາດຫຼັກຊັບໃຫ້ມີ
ປະສິດທິຜົນ.
- ພັດທະນາຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວໃຫ້ທັນສະໄໝ ແລະ ກ້າວສູ່ການ
ບໍລິການຊື້-ຂາຍຫຼັກຊັບຢ່າງກວ້າງຂວາງທັງພາຍໃນ ແລະ ພາກພື້ນ
- ສ້າງບຸກຄະລາກອນ ແລະ ເພີ່ມທະວີວຽກງານໂຄສະນາ ເຜີຍແຜ່
ກ່ຽວກັບຫຼັກຊັບ ແລະ ຕະຫຼາດຫຼັກຊັບຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ແລະ ດ້ວຍຫຼາຍ
ຮູບການ.

2.2. ການພັດທະນາຂົງເຂດສັງຄົມ

2.2.1. ການສຶກສາ ແລະ ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະ ກິລາ

1). ການສຶກສາ ແລະ ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ

[1]. ທິດທາງ:

ການພັດທະນາການສຶກສາແຕ່ນີ້ເຖິງປີ 2015 ມີຄວາມຈຳເປັນພາວະວິໄສ ໃນການຂະຫຍາຍໂອກາດການສຶກສາທີ່ມີຄຸນນະພາບຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ດ້ວຍ ວິໄສທັດທີ່ຈະແຈ້ງໃນການສູ້ຊົນພັດທະນາການສຶກສາ ທຸກລະດັບໄປ ຕາມທ່າອ່ຽງຂອງການພັດທະນາ, ການປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ສ້າງບຸກຄະລາກອນໃຫ້ຮອງຮັບພາລະກິດການຫັນປະເທດເປັນອຸດສາຫະກຳ- ທັນສະໄໝ, ຮັບໃຊ້ປະຊາຊົນຢ່າງທົ່ວເຖິງ ແລະ ຫຍັບເຂົ້າໃກ້ກັບ ມາດຖານສາກົນຢ່າງເປັນລະບົບ. ສູນປະຕິຮູບລະບົບການສຶກສາແຫ່ງ ຊາດຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ໂດຍໃຫ້ຄວາມສຳຄັນແກ່ການຍົກສູງຄຸນນະພາບໄປ ຄົງຄຸ້ມກັບການຂະຫຍາຍໂອກາດດ້ານການສຶກສາໃຫ້ກວ້າງຂວາງ ແລະ ທົ່ວ ເຖິງກວ່າເກົ່າໂດຍສະເພາະແມ່ນຊົນເຜົ່າ, ເມດຍິງ ແລະ ຜູ້ດ້ອຍ ໂອກາດໂດຍການພັດທະນາຫຼັກສູດ, ສະໜອງອຸປະກອນການຮຽນ- ການສອນແລະບ່າວ, ງຸຍົກລະດັບຄຸນ

ອາຈານແລະບຸກຄະລາກອນເພື່ອສະໜອງໃຫ້ບັນດາໂຮງຮຽນ ແລະ ສະຖາບັນການ ສຶກສາ ໃນຂອບເຂດທີ່ປະເທດ ເພື່ອສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ເດັກໄດ້ເຂົ້າ ຮຽນຫຼາຍຂຶ້ນ, ສົ່ງເສີມຄວາມສະເໝີພາບລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍໃນການ ສຶກສາທຸກລະດັບ (ເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍສະຫວັດດ້ານການພັດທະນາ ເປົ້າໝາຍທີ 2 ແລະ 3); ຮັບປະກັນໃຫ້ການສຶກສາດຳເນີນໄປຢ່າງ ກົມກວັດທັງສາມດ້ານ: ກາຍະສຶກສາ, ປັນຍາສຶກສາ ແລະ ຄຸນສົມບັດສຶກສາ, ທັງມີລັກສະນະຊາດ, ກ້າວໜ້າ ແລະ ທັນສະໄໝ.

ພັດທະນາການສຶກສາໃຫ້ກາຍເປັນແກ່ນສານ ແລະ ເສົາຄ້ຳອັນໜັກ ແໜ້ນໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ຖືຄົນເປັນປັດໃຈ ຕັດສິນ ແລະ ເປັນເປົ້າໝາຍບູລິມະສິດຂອງການພັດທະນາຕາມທິດຫຼັກ ເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ ແລະ ມີຄວາມຍືນຍົງ ໂດຍການສ້າງໃຫ້ມີ ຄວາມຮູ້ ສະຕິປັນຍາ, ມີຄຸນສົມບັດສິນທຳປະຕິວັດ, ມີທັດສະນະ ແລະ ໂລກະທຳດກ້າວໜ້າ, ຮູ້ອະນຸລັກຮັກສາ ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍມູນເຊື້ອ ວັດທະນະທຳທີ່ດີງາມຂອງຊາດ, ຮູ້ຮັບເອົາສິ່ງທີ່ມີຄຸນຄ່າຈາກ ວັດທະນະທຳນານຸຊາດ ແລະ ມີສຸຂະພາບພະລາໄມສົມບູນ ; ປັບປຸງສະຖາບັນອາຊີວະສາສາ ແລະ ຂະແໜງ ຊາຊີບໃຫ້ມີຄຸນນະພາບສູງຂຶ້ນ ເພື່ອສ້າງບຸກຄະລາກອນປະເພດຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ກຳມະກອນວິຊາຊີບ, ນາຍຊ່າງ, ນັກວິຊາການ, ວິສະວະກອນ, ຜູ້ ຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ, ຜູ້ຈັດການ, ວິຊາຊີບດ້ານການກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ ແລະ ອື່ນໆ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຄວາມຕ້ອງການຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະຂົງເຂດ ວຽກງານ ແລະ ໃຫ້ສາມາດປະກອບອາຊີບໄດ້ຢ່າງໜັ້ນຄົງ ແລະ ມີລາຍຮັບສູງຂຶ້ນ, ທັງເປັນການຊຸກຍູ້ການຖ່າຍໂອນ ແຮງງານຈາກພາກສ່ວນກະສິກຳໄປສູ່ພາກສ່ວນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການບໍລິການ ແລະ ສາມາດແຂ່ງຂັນໄດ້ອີກກ້າວໜຶ່ງ, ເຮັດໃຫ້ຄົນລາວ ທຸກຊັ້ນຄົນມີຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດ ແລະ ມີຄວາມສົ່ວໄລທາງດ້ານຈິດ ໃຈປະກອບສ່ວນຢ່າງຕັ້ງໜ້າເຂົ້າໃນຂະບວນການສ້າງສາ ແລະ ພັດທະນາປະ ເທດຊາດ.

[2]. ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍ:

- ສູ້ຊົນໃຫ້ເດັກອາຍ, 3-5 ປີ ໃຫ້ໄດ້ເຂົ້າໂຮງຮັບອະນຸບານ ແລະ ຫ້ອງກວດປະຖົມ 39%.
- ຂະຫຍາຍຫຼັກສູດສູ້ຊົນອະນຸບານ ລະບົບຊັ້ນສູງ ໃຫ້ໄດ້ຕື່ມ 3 ສະຖາບັນ (ໂຮງຮັບດົງຄຳຊ້າງ, ແຂວງສາລະວັນ ແລະ ແຂວງຫຼວງນໍ້າທາ).
- ສູ້ຊົນໃຫ້ອັດຕາເຂົ້າຮັບລວມຂອງເດັກອາຍ, 5 ປີ ເພື່ອກວມຄວາມພ້ອມເຂົ້າຮັບປະຖົມໃຫ້ໄດ້ 55% ໃນປີ 2015.
- ສູ້ຊົນເຮັດໃຫ້ອັດຕາເຂົ້າຮັບສູດທົ່ວຊັ້ນປະຖົມ ເພື່ອມື້ນເປັນ 98% ຮອດປີ 2015.
- ຂະຫຍາຍໂຮງຮຽນດັ້ງເດີມ ແລະ ໂຮງຮັບອະນຸບານ ໃຫ້ສາມາດຮັບນັກຮັບ ເພື່ອມໃຫ້ໄດ້ຢ່າງໜ້ອຍ 22% ຂຶ້ນໄປໃນປີ 2015.
- ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ອັດຕາຄ້າງຫ້ອງ ແລະ ປະລະການຮັບຂອງນັກຮັບ ໂດຍສະເພາະແມ່ນນັກຮັບຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ຫຼຸດລົງຢ່າງໜ້ອຍ 2% ຫາ 3% ຕໍ່ປີຕາມລຳດັບ.
- ເພື່ອອັດຕາເຂົ້າຮັບລວມຂອງນັກຮັບຊັ້ນມັດທະຍົມຕອນ ຕົ້ນໃຫ້ໄດ້ 75% ຮອດປີ 2015.
- ເພື່ອອັດຕາເຂົ້າຮັບລວມຂອງນັກຮັບຊັ້ນມັດທະຍົມຕອນປາຍ ໃຫ້ໄດ້ 43% ໃນປີ 2015.
- ຮອດປີ 2015 ບັບປຸງ ແລະ ຂະຫຍາຍຫ້ອງຮັບທັງໝົດ ໃຫ້ໄດ້ ປະມານ 55.100 ຫ້ອງ, ສາມາດບັນຈຸ ນັກຮັບ 2.229.900 ຄົນ, ຄູ່ສອນ 74.300 ຄົນ.
- ນັກຮັບປະຖົມ-ມະຫາວິທະຍາໄລ ຈຳນວນ 2.094.200 ຄົນ ເທົ່າກັບປະມານ 30% ຂອງພົນລະເມືອງ.
- ສ້າງເງື່ອນໄຂເພື່ອສູ້ຊົນລົບລ້າງຄວາມບໍ່ຮູ້ໜັງສືໃຫ້ ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າໃນກຸ່ມເບື້ອງໜ້າອາຍ, 15-24 ປີ ໃຫ້ໄດ້ 99% ຮອດ ປີ 2015.
- ສູ້ຊົນລົບລ້າງຄວາມບໍ່ຮູ້ໜັງສືໃຫ້ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ໃນກຸ່ມເບື້ອງໜ້າອາຍ, 15 ປີຂຶ້ນໄປໃຫ້ໄດ້ 87% ຮອດປີ 2015.
- ສ້າງຕັ້ງໂຮງຮັບເຕັກນິກວິຊາຊີບໃນບັນດາຕົວເມືອງ ທີ່ມີເສດຖະກິດຂະຫຍາຍຕົວໃຫ້ໄດ້ຢ່າງໜ້ອຍ 3 ແຫ່ງ.
- ເພື່ອມນັກຮັບຢູ່ສາຍ ເຕັກນິກວິຊາຊີບທົ່ວໄປ ແລະ ສາຍສາມັນວິຊາຊີບໃຫ້ໄດ້ຢ່າງໜ້ອຍ 50.000 ຄົນ, ໃນນັ້ນ 50% ເປັນເລດ ຍິງ ແລະ 20% ມາຈາກຄອບຄົວທຸກຍາກ ແລະ ຫ່າງໄກສອກຫຼີກ.
- ເພື່ອການເຂົ້າຮັບຊັ້ນສູງ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລຂອງນັກສຶກສາ ໃຫ້ບັນລຸ 1.640 ຄົນຕໍ່ປະຊາກອນ 100.000 ຄົນ.

[3]. ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການຈຸດສຳຄັນ:

- ໂຄງການປະຕິຮູບລະບົບການສຶກສາແຫ່ງຊາດ.
- ໂຄງການກໍ່ສ້າງ ແລະ ບຳລຸງຄູແບບຕົ້ນເນື້ອງ.

- ໂຄງການພັດທະນາຂອບນະໂຍບາຍ ແລະ
ແຜນດຳເນີນງານກ່ຽວກັບການພັດທະນາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຄູ.
- ໂຄງການກໍ່ສ້າງໂຮງຮຽນມັດທະຍົມສົມບູນຕົວແບບ 20 ແຫ່ງ.
- ໂຄງການກໍ່ສ້າງແລະປັບປຸງມະຫາວິທະຍາໄລສະຫວັນນະເຂດ.
- ໂຄງການປັບປຸງແລະຂະຫຍາຍໂຮງຮຽນເຕັກນິກວິຊາຊີບພາກໃຕ້.
- ໂຄງການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີເຂົ້າໃນການປັບປຸງຄຸນນະພາບການສຶກສາ ແລະຂະຫຍາຍໂອກາດດ້ານການເຂົ້າຮົບ ແລະໂຄງການອື່ນໆ.

[4]. ມາດຕະການ:

1). ສະໜອງພື້ນຖານໂຄງລ່າງໃຫ້ການສຶກສາ, ປະກອບວັດຖຸ, ອຸປະກອນ, ເຄື່ອງທົດລອງ,

ຂະຫຍາຍຫ້ອງທົດລອງ ແລະ ວິທະຍາການໃໝ່ ເຂົ້າໃນການສົດສອນ, ຮູ້ຮັບ ແລະ ຄຸ້ມຄອງ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ນັກຮຽນ-ນັກສຶກສາ ເຫັນປະຈຸກຕາ ແລະ ເຂົ້າໃຈງ່າຍ ແລະ ເພື່ອຍົກຄູນນະພາບຂອງນັກຮຽນ-ນັກສຶກສາສູງຂຶ້ນທົ່ວເຖິງກັບຂົງເຂດແລະສາກົນ.

2). ເພີ່ມການລະດົມທຶນ ແລະ ໃຫ້ນະໂຍບາຍຕໍ່ການສຶກສາຫລາຍຂຶ້ນຕື່ມ:

- ເພີ່ມການໃຊ້ຈ່າຍໃສ່ຂະແໜງການສຶກສາໃນ 5 ປີ ຕໍ່ໜ້າໃຫ້ໄດ້ 18% ຂອງງົບປະມານລັດ ໂດຍການຄົ້ນຄວ້າ, ລະດົມແຫຼ່ງທຶນຈາກພາກສ່ວນຕ່າງໆ.

- ເອົາໃຈໃສ່ການຮ່ວມມື ແລະ ສະແຫວງຫາການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກຕ່າງປະເທດ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນຕ່າງໆ ນັບທັງບົດຮົບ ແລະ ທຶນຮອນ.

- ຂະຫຍາຍການສຶກສາໄປສູ່ເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ, ເພື່ອສ້າງຕັ້ງອັນໃໝ່ໃຫ້ລູກຫຼານຜູ້ດອຍໂອກາດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ຜູ້ທີ່ທຸກຍາກຂາດເຂີນ, ເພດຍິງ, ຊົນເຜົ່າສ່ວນໜ້ອຍ ແລະ ຄົນພິການ ໄດ້ຮັບການສຶກສາຮູ້ຮັບ.

- ເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດໃນການພັດທະນາການສຶກສາໃຫ້ແກ່ເດັກນ້ອຍທີ່ດ້ອຍໂອກາດ ແລະ ຢູ່ໃນເຂດທີ່ທຸກຍາກ ແລະ ເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ.

- ມີນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມຜູ້ມີພອນສະຫວັນພິເສດເພື່ອສ້າງເຂົ້າເຈົ້າເປັນນັກວິທະຍາສາດ ແລະ ເປັນນັກບໍລິຫານທີ່ມີຄວາມສາມາດສູງ.

- ສືບຕໍ່ປະຕິບັດນະໂຍບາຍເສຍຄ່າ ແລະ ບໍ່ເສຍຄ່າໃນຂະແໜງການສຶກສາທຸກລະດັບ, ທຸກຂັ້ນ ແລະ ຫລຸດຜ່ອນການເສຍຄ່າໃນຂັ້ນສຶກສາອານຸບານ, ຊັ້ນປະຖົມ ໂດຍລັດເພີ່ມງົບປະມານໃຫ້ຊັ້ນຮຽນດັ່ງກ່າວ.

3). ບຳລຸງຖືກແຖວຄູ, ອາຈານ, ນັກວິທະຍາສາດໃຫ້ມີປະລິມານພ້ອງພໍ ແລະ ມີຄຸນນະພາບ ນັບມື້ສູງຂຶ້ນ, ດ້ວຍການສົ່ງເສີມໃຫ້ນາມມະຍົດຄູສອນດີ, ສອນແກ້ໄງໃນທຸກລະດັບ, ນາມມະຍົດ, ວຸດ

ທິການສຶກສາໃຫ້ຄູສອນມະຫາວິທະຍາໄລຕ່າງໆ,
ພິຈາລະນາຄ່າແຮງງານດ້ານມັນສະໝອງໃຫ້ເປັນທຳ,
ຈູງໃຈຕໍ່ຖືນແຖວນັກວິທະຍາສາດ.

4). ສົ່ງເສີມໃຫ້ທົ່ວສັງຄົມ ເຂົ້າຮ່ວມໃນວົງການການສຶກສາ
ນັບມື້ນັບມື້ກ້ວາງຂວາງ, ສ້າງເງື່ອນໄຂ ແລະ ຊຸກຍູ້ໃຫ້ພາກສ່ວນ
ເອກະຊົນ, ພໍ່ແມ່ນັກຮຽນ ແລະ ບຸກຄົນທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການພັດ
ທະນາການສຶກສານັບມື້ນັບຫຼາຍຂຶ້ນກ່ວາເກົ່າ; ຂະຫຍາຍໂຮງຮຽນເອກະ
ຊົນ ແລະ ຖືໂຮງຮຽນດັ່ງກ່າວເປັນພາກສ່ວນໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນຂອງລະ
ບົບການສຶກສາແຫ່ງຊາດ.

5). ພັດທະນາຂະແໜງການສຶກສາໃຫ້ທັນສະໄໝ ໂດຍນຳໃຊ້ລະບົບ ICT
ເຂົ້າໃນການຮຽນ-ການສອນເທື່ອລະກ້າວ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດເຊື່ອມໂຍງກັບ
ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ.

6).
ເຊື່ອມໂຍງຄວາມຮູ້ດ້ານໄພສະນາການເຂົ້າໃນຫຼັກສູດການສຶກສາ
ເພື່ອຂະຫຍາຍຜົນປະໂຫຍດ ຮ່ວມກັນລະຫວ່າງວົງການສຸຂະພາບລາວ, ລາມ,
ດ້ານໄພສະນາການ ແລະ ດ້ານການສຶກສາ.

7).
ເຊື່ອມສາຍການຫຼຸດຜ່ອນໄພພິບັດເຂົ້າໃນຫຼັກສູດການສຶກສາຂັ້ນ
ພື້ນຖານ, ເຂົ້າໃນລະບົບ ສ້າງຄູ.
ຄຳແນະນຳການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການອອກແບບ ແລະ
ການກໍ່ສ້າງໂຮງຮຽນຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງ
ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພທຳມະຊາດ.

2). ດ້ານກິລາ

[1]. ທິດທາງ:

ພັດທະນາການກິລາ ເພື່ອເຜີຍແຜ່ນັກສຸຂະພາບພາລະລາວຂອງພົນລະ
ເມືອງ, ມີມານະຈິດເຂັ້ມແຂງທົນທານຕອບສະໜອງໃຫ້ການພັດທະນາ
ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ການແຂ່ງຂັນກັບສາກົນ, ໂດຍສົ່ງເສີມຂະບວນການ
ກິລາຂອງມະຫາຊົນເປັນກົກ, ເຮັດໃຫ້ຊັ້ນຄົນຕ່າງໆ ໂດຍສະເພາະ
ແມ່ນຖືນແຖວໄວໜຸ່ມໃຫ້ຕິດພັນກັບການກິລາຫຼາຍຂຶ້ນ,
ຖືເອົາວົງການກິລາເປັນສ່ວນປະກອບສຳຄັນໃນການພັດທະນາຄົນ,
ເປັນພາຫະນະໃນການປະຕິບັດນະໂຍບາຍຕ່າງປະເທດຂອງພັກ-ລັດ
ເພື່ອສັນຕິພາບ, ມິດຕະພາບ ແລະ ການຮ່ວມມື ຢ່າງຕັ້ງໜ້າ;
ຫຼຸດຜູນຄ່າບາງປະເພດ ແລະ ພັດທະນານັກກິລາລາວໃຫ້ກາຍ
ເປັນກິລາອາຊີບທົ່ວເທື່ອລະດັບພາກພື້ນເທື່ອລະກ້າວ.
ພັດທະນາກິລາພື້ນບ້ານຂອງບັນດາເຜົ່າ ເພື່ອ
ເປັນການແລກປ່ຽນບົດຮຽນ ແລະ ສ້າງຄວາມສາມັກຄີພາຍໃນດ້ວຍກັນ; ຍູ້
ແຮງຂະບວນການກິລາ-ກາຍະກຳມວນຊົນ ເຂົ້າສູ່ທຸກຂົງເຂດວົງການຊຸມ

ຊົນ ນັບແຕ່ ເມືອງຮອດຊົນນະບົດ ເຮັດໃຫ້ ກິລາ-ກາຍະກຳໄດ້ ຫັນເຂົ້າ ສູ່ ຊີວິດ-ສັງຄົມຕົວຈິງ.

[2]. ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍ :

- ສູ່ ຊົນ ບຸກລະດົມມະຫາຊົນເຂົ້າຮ່ວມຂະບວນການກິລາ ກາຍະກຳປະເພດຕ່າງໆໃຫ້ໄດ້ 75% ຂອງຈຳນວນປະຊາກອນ, ສ້າງຄອບຄົວກິລາໃຫ້ໄດ້ 25% ຂອງຄອບຄົວທັງໝົດ, 90% ຂອງຈຳນວນແຂວງ, ນະຄອນຫລວງ 75% ຂອງຈຳນວນເມືອງ.

- ສູ່ ຊົນສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງກິລາກາຍະກຳປະເພດຕ່າງໆຢູ່ ເທດສະບານແຂວງໃຫ້ຄົບຊຸດ, ເທດສະບານເມືອງ ໃຫ້ໄດ້ເຄື່ອງຄົບຊຸດປະເພດກິລາ.

- ສ້າງນັກກິລາປະເພດຕ່າງໆໃຫ້ໄດ້ 15% ຂອງຜູ້ມີອາຍຸ ແຕ່ 5-35 ປີ ແລະ ພັດທະນາ ການກິລາກາຍະກຳຂອງລາວໃຫ້ ຫຍັບເຂົ້າໃກ້ກັບກິລາສາກົນ.

- ຈັດງານມະຫາກຳກິລາແຫ່ງຊາດ ຄັ້ງທີ 9 ໃນປີ 2011 ທີ່ ແຂວງຫຼວງພະບາງໃຫ້ມີຜົນສຳເລັດສູງ ແລະຄັ້ງທີ 10 ໃນປີ 2014 ທີ່ ແຂວງອຸດົມໄຊໃຫ້ມີຜົນສຳເລັດສູງ.

- ເອົາໃຈໃສ່ກໍ່ສ້າງ-ບຳລຸງ, ເລືອກເຟັ້ນຕົວນັກກິລາ, ບຸກຄະລາກອນກິລາໃນຂອບເຂດທີ່ ວປະເທດເພື່ອກົມພ້ອມເຂົ້າແຂ່ງຂັນທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການກະກຽມເຂົ້າຮ່ວມງານມະຫາກຳກິລາຊື່ ເກມຄັ້ງທີ 26 ທີ່ ປະເທດອິນໂດເນເຊຍ.

[3]. ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການຈຸດສຸມ:

- ໂຄງການກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານການກິລາທົ່ວໄປ.
- ໂຄງການກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານການກິລາແຂວງຫຼວງພະບາງ.
- ໂຄງການກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານການກິລາແຂວງອຸດົມໄຊ.
- ໂຄງການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງຜູ້ບໍລິຫານການກິລາ.
- ໂຄງການສ້າງລະບົບພັດທະນານັກກິລາລາວ ແລະ ໂຄງການອື່ນໆ.

[4]. ມາດຕະການ:

- ເປີດກ້ວາງການກໍ່ສ້າງນັກກິລາທີ່ມີພອນສະຫວັນປະເພດຕ່າງໆໂດຍສ້າງໃຫ້ໄດ້ອົງກອນ ຫລື ບຸກຄະລາກອນທີ່ເປັນຫົວຈັກຫລັກແຫຼ່ງ ລ່ຽມເພື່ອເຮັດໃຫ້ຄຸນນະພາບຂອງນັກກິລາສູງຂຶ້ນເພື່ອລະກ້າວ. ພ້ອມກັນນັ້ນກໍ່ສຸມໃສ່ການສະໜອງອຸປະກອນເຜີ້ກຊ້ອມຈຳນວນຫນຶ່ງ ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຊິ່ງຄວາມສາມາດຂອງນັກກິລາ.

- ເພີ່ມທະວີການປະສານງານກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຂຶ້ນແຜນກໍ່ສ້າງ-ບຳລຸງນັກກິລາ, ບຸກຄະລາກອນກິລາ ດ້ານປະລິມານ

ແລະ ຄຸນນະພາບ ເພື່ອ ຮອງຮັບໃນການເຂົ້າຮ່ວມງານລະດັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ.

- ຂຸດຄົ້ນກຳລັງແຮງບື້ມ ມຸຊ້ອນ ຂອງມະຫາຊົນ ແຕ່ສູນກາງ ຈົນ ຮອດທ້ອງຖິ່ນ-ຮາກຖານລວມ ທັງອົງການຈັດຕັ້ງຂອງສັງຄົມໃນການ ພັດທະນາກິລາຂອງລາວ ໃຫ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ.

- ຂົນຂວາຍຍາດແຍ່ງການຊ່ວຍເຫລືອຂອງເພື່ອນມິດເຂົ້າໃນການພັດທະນາກິລາ.

2.2.2. ສາທາລະນະສຸກ ແລະ ໂພຊະນາການ

1). ການພັດທະນາດ້ານສາທາລະນະສຸກ

[1]. ທິດທາງ:

ເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງທາງດ້ານຮ່າງກາຍຄົບຖ້ວນ ກັບການສ້າງຄົນໃຫ້ມີສະຕິປັນຍາ, ມີຄວາມຮູ້ ແລະ ມີຄຸນສົມບັດສິນທຳ ປະຕິວັດ; ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ປະຊາຊົນໄດ້ເຂົ້າເຖິງ ແລະ ໄດ້ຮັບການບໍລິການດ້ານສາທາລະນະສຸກທີ່ມີຄຸນນະພາບຢ່າງທົ່ວເຖິງ ແລະ ມີຄວາມສະເໝີພາບ; ພັດທະນາວົກງານສາທາລະນະສຸກໃຫ້ສົມສ່ວນລະຫວ່າງວົກງານອະນາໄມ ແລະ ສົ່ງເສີມສຸຂະພາບ, ໃຫ້ຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບວົກງານສຸຂະພາບຈະເລີນພັນ ເພື່ອຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມສຸຂະພາບແມ່ ແລະ ເດັກໃຫ້ມີສຸຂະພາບດີຂຶ້ນ(ເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍສະຫັດສະຫວັດດ້ານການພັດທະນາເປົ້າໝາຍທີ 4 ແລະ 5 ທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນເປົ້າໝາຍສະຫັດສະຫວັດດ້ານການພັດທະນາໃນປີ 2015), ຖືເອົາການປຶ້ມປົວເປັນໜ້າທີ່ສຳຄັນໃນການປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນໃຫ້ນັບມື້ນັບດີຂຶ້ນ.

[2]. ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍ:

- ຂະຫຍາຍການບໍລິການສຸຂະພາບໃຫ້ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ໂດຍສະເພາະແມ່ນປະຊາຊົນທີ່ຢູ່ເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ, ບັບປຸງຄຸນນະພາບການບໍລິການຢູ່ໂຮງໝໍສູນກາງ ແລະ ໂຮງໝໍແຂວງ ທີ່ມີເງື່ອນໄຂໃຫ້ກາຍເປັນໂຮງໝໍພາກ ໂດຍການບັບປຸງຄຸນນະພາບຂອງເຄື່ອງມືຮັບໃຊ້ໃຫ້ແກ່ວົກງານອະນາໄມ ແລະ ສົ່ງເສີມສຸຂະພາບ, ຍົງສູງຄຸນນະພາບໃນການຄວບຄຸມ ແລະ ສະກັດກັ້ນໂລກລະບາດຕ່າງໆ. ຄາດໝາຍ ຮອດປີ 2015 ມີດັ່ງນີ້:

1). ສຸຂະພາບແມ່ ແລະ ເດັກ:

- ຫຼຸດອັດຕາການຕາຍຂອງແມ່ ໃຫ້ຢັ້ງເຫຼືອ 260 ຕໍ່ເດັກເກີດມີຊີວິດຮ້ອຍພັນຄົນ.
- ຫຼຸດອັດຕາການຕາຍຂອງເດັກນ້ອຍຕໍ່າກວ່າ 1 ປີ ໃຫ້ຢັ້ງເຫຼືອ 45 ຕໍ່ເດັກເກີດມີຊີວິດພັນຄົນ.

- ຫຼຸດອັດຕາການຕາຍຂອງເດັກນ້ອຍຕໍ່າກວ່າ 5 ປີ ໃຫ້ຮູ້ໄດ້ ເຫຼືອ 70 ຕໍ່າເດັກເກີດມີຊີວິດພັນຄົນ.

- ເພີ່ມອັດຕາການສັກຢາກັນໝາກແດງໃນເດັກນ້ອຍ 1 ປີ ໃຫ້ໄດ້ 90% ຂອງເດັກນ້ອຍກຸ່ມເບື້ອງໝາຍ

- ເພີ່ມອັດຕາການເກີດໂດຍມີແພດຊ່ວຍໃຫ້ໄດ້ 50% ຂອງແມ່ຍິງ ຖືພາ.

- ເພີ່ມອັດຕາຄຸ້ມກຳເນີດໃຫ້ໄດ້ 55%.

- ເພີ່ມອັດຕາກວດທ້ອງກ່ອນກຳເນີດໃຫ້ໄດ້ 69%.

- ຄວບຄຸ້ມການແຜ່ລະບາດພະຍາດໄຂ້ຍຸງ, ພະຍາດວັນນະໂລກ ແລະ

ເຊື້ອ HIV/AIDS ໂດຍອີງໃສ່ເປົ້າໝາຍສະຫັດສະຫວັດເພື່ອການພັດທະນາ.

2). ນ້ຳສະອາດ ແລະ ສຸຂະອານາໄມ:

- ເພີ່ມອັດຕາສ່ວນປະຊາກອນລວມຊົມໃຊ້ນ້ຳສະອາດໃຫ້ໄດ້ 80% ຂອງຈຳນວນປະຊາກອນທັງໝົດ

- ເພີ່ມອັດຕາສ່ວນປະຊາກອນໃນເຂດຊົນນະບົດຊົມໃຊ້ນ້ຳສະອາດໃຫ້ໄດ້ 75% ຂອງຈຳນວນປະຊາກອນທັງໝົດ.

- ເພີ່ມອັດຕາສ່ວນປະຊາກອນນຳໃຊ້ວິດຖ່າຍໃຫ້ໄດ້ 60% ຂອງຈຳນວນປະຊາກອນທັງໝົດ.

3). ສະກັດກັ້ນການແຜ່ລາມຂອງພະຍາດເອດ, ໄຂ້ຍຸງ ແລະ ພະຍາດຕິດຕໍ່ອື່ນໆ:

- ຫຼຸດອັດຕາສ່ວນການຕິດເຊື້ອໄວລັດ HIV ໃນປະຊາກອນທົ່ວໄປໃຫ້ຮູ້ໄດ້ໃນລະດັບຕໍ່າກວ່າ 1%.

- ຫຼຸດອັດຕາສ່ວນການຕິດເຊື້ອໄວລັດ HIV ໃນກຸ່ມສູງອາຍຸ 15-24 ປີ ໃຫ້ຮູ້ໄດ້ໃນລະດັບຕໍ່າກວ່າ 5%.

- ຫຼຸດອັດຕາສ່ວນການຕິດເຊື້ອໄວລັດ HIV ໃນກຸ່ມສາວບໍລິການອາຍຸ 15-49 ປີ ໃຫ້ຮູ້ໄດ້ໃນລະດັບຕໍ່າກວ່າ 5%.

- ຫຼຸດອັດຕາການຕາຍ ຍ້ອນໄຂ້ຍຸງ 0,2 ຕໍ່າປະຊາກອນ 100.000 ຄົນ.

- ເພີ່ມອັດຕາສ່ວນເດັກນ້ອຍໜ້ອຍໃນມຸ້ງ ໃຫ້ໄດ້ 95% ຂອງເດັກນ້ອຍເປົ້າໝາຍ.

- ຫຼຸດອັດຕາການເປັນວັນນະໂລກ ແມ່ນ 240 ຕໍ່າປະຊາກອນ 100.000 ຄົນ.

- ອັດຕາຄົນເປັນວັນນະໂລກທີ່ກວດພົບ ແລະ ໄດ້ຮັບການປິ່ນປົວໂດຍມີແພດຕິດຕາມໂດຍກົງ (DOTS) 70%.

ເພື່ອມອັດຕາຄົນເປັນວັນນະໂລກທົ່ວໄດ້ຮັບການປຶ້ມປົວໂດຍມີແພດຕົວ
ດຕາມໂດຍກົງ 85%.

[3]. ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການຈຸດສຸມ:

- ໂຄງການຄວບຄຸມໄຂ້ຍຸງ, ໄຂ້ເລືອດອອກ ແລະ ກາຝາກ.
- ໂຄງການບັບປຸງການບໍລິການໃຫ້ແມ່, ເດັກນ້ອຍ ແລະ ເດັກແດງ.
- ໂຄງການອຸດໜູນການເກີດລູກ ແລະ ປຶ້ມປົວເດັກບໍ່ເສຍຄ່າ.
- ໂຄງການກໍ່ສ້າງໂຮງໝໍທັນສະໄໝ (ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ອຸດົມໄຊ,

ຫຼວງພະບາງ, ສະຫວັນນະເຂດ ແລະ ຈຳປາສັກ).

- ໂຄງການ

ບັບປຸງຄຸນນະພາບການບໍລິການຂອງໂຮງໝໍໄປສູ່ກົນໄກໃໝ່ ແລະ
ໂຄງການອື່ນໆ.

[4]. ມາດຕະການ:

1). ນຳໃຊ້ເຕັກນິກ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີທັນສະໄໝ ເຂົ້າໃນການ
ບໍລິການສາທາລະນະສຸກ.

2). ນຳໃຊ້ແຫວນງານ ແລະ ນະໂຍບາຍຄື:

- ສືບຕໍ່ສ້າງໜ່ວຍສະເພາະກິດປຶ້ມປົວພະຍາດເຄື່ອນທີ່
ເພື່ອລົງຊ່ວຍທ້ອງຖິ່ນທີ່ຍັງທຸກຍາກໃຫ້ໄດ້ແຕ່ລະບ້ານ ໂດຍສະ
ເພາະແມ່ນເຂດທີ່ມີຄວາມສ່ຽງສູງຕໍ່ການເຈັບປ່ວຍ, ການຕາຍຂອງແມ່
ແລະ ເດັກໃຫ້ໄດ້ປະມານ 4 ເທື່ອຕໍ່ປີ.

- ສູນການລົງທຶນໃສ່ວົກງານບ້ອງກັນ ແລະ ຮັກສາສຸຂະພາບ
ຂັ້ນພື້ນຖານ ແລະ ສືບຕໍ່ກໍ່ສ້າງສຸກສາລາຍ ທ້ອງຖິ່ນທີ່
ບໍ່ທັນມີ, ບັບປຸງສຸກສາລາທິມີແລ້ວມີມາດຕະຖານສູງຂຶ້ນສາມາດ
ໃຫ້ການບໍລິການ ແລະ ປຶ້ມປົວສຸຂະພາບແກ່ປະຊາຊົນໄດ້ຢ່າງທັນ
ການ.

3). ການສ້າງບຸກຄະລາກອນ, ຜູ້ກວດຄວບ ແລະ ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ຂໍ້
ມູນຂ່າວສານ:

- ຍົກສູງຄຸນນະພາບຂອງຄວາມສາມາດບ້ອງກັນພະຍາດ ແລະ ປຶ້ມ
ປົວຂອງໂຮງໝໍຂັ້ນຕ່າງໆ; ສືບຕໍ່ກໍ່ສ້າງ ແລະ ຍົກລະດັບຄວາມຮູ້,
ຄວາມສາມາດຂອງພະນັກງານແພດພະດູງຄັນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນເພດຍິງ,
ພະນັກງານແພດໃນການຊ່ວຍເກີດລູກໃຫ້ທົ່ວເຖິງໃນແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ,
ສ້າງພະນັກງານແພດ
ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາສຸກເສີນຈາກຜົນກະທົບຂອງໄພທຳມະຊາດ ແລະ
ຜົນກະທົບທີ່ກ່ຽວພັນກັບສຸຂະອານາມ.

- ສະໜອງ ແລະ ຍົກລະດັບພະນັກງານແພດທີ່ປະຈຳຢູ່ສຸກສາລາ ໃຫ້
ມີແພດຊັ້ນກາງ ແລະ ຊັ້ນສູງ, ສ່ວນໂຮງໝໍເມືອງ ຮັບປະກັນໃຫ້ມີ
ທ່ານໝໍຢ່າງໜ້ອຍ 4 ຄົນ ເພື່ອບັນຈຸເຂົ້າຂະແໜງແມ່ ແລະ ເດັກ
ແລະ ປຶ້ມປົວພາຍໃນ;

ເພື່ອມາການລົງທຶນຮາກຖານຂອງພະນັກງານທີ່ມີຄວາມຊຳນິຊຳນານງານ
ຢູ່ອ້ອມຂ້າງສູນກາງແລະທ້ອງຖິ່ນ.

- ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ສຸກສາວາ

ເພື່ອບໍ່ມີພົວຄົນເຈັບທົ່ວໄປນັບວ່າໂລກ, ໄຂ້ຍຸງ ແລະ ອື່ນໆ.
ພ້ອມນີ້, ກໍ່ເພີ່ມລະບົບເຜີ້າລະວັງ ແລະ ຂະຫຍາຍຂໍ້ມູນຂ່າວສານ
ເພື່ອຕ້ານການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເຊື້ອ HIV/AIDS.

• ບຸກລະດົມທຸກພາກສ່ວນໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມປະກັນສຸຂະພາບຢ່າງ
ກວ້າງຂວາງເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ແກ່ການປົ່ນປົ່ວສຸຂະພາບ ແລະ ສ້າງ
ຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານການເງິນສາທາລະນະສຸກ.

• ໂຄສະນາເຜີ້າແຜ່ການຮັກສາສຸຂະພາບໃຫ້ປະຊາຊົນໄດ້ຮັບຮູ້ ແລະ
ເຂົ້າໃຈເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສາມາດປົກປ້ອງ ແລະ ສົ່ງເສີມສຸຂະພາບ
ຂອງຕົນເອງ.

4). ດ້ານການຄຸ້ມຄອງ, ນິຕິກຳ ແລະ ນະໂຍບາຍ:

• ຊຸກຍູ້ການເຄື່ອນໄຫວດ້ານສາທາລະນະສຸກໃຫ້ກາຍເປັນຂອງ
ທົ່ວສັງຄົມ, ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມ ເພື່ອໃຫ້ເອກະຊົນເຂົ້າມາມີ
ສ່ວນຮ່ວມໃນການສະໜອງການບໍລິການດ້ານສາທາລະນະສຸກກ້ວາງຂວາງ.

• ຄໍາແນະນຳການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການອອກແບບ ແລະ
ການກໍ່ສ້າງໂຮງໝໍ ຕ້ອງຄໍານຶງຖືກ
ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພທໍາມະຊາດ.

2). ການພັດທະນາວົງການໄພຊະນາການ

[1]. ທິດທາງ:

• ເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນລາວທຸກທົ່ວໜ້າມີໄພຊະນາການທີ່ດີ ແລະ
ສາມາດຄຸ້ມປະກັນສະບັບຮາກຖານ ຫານຢ່າງພົບພໍ້ ປະກອບສ່ວນໃນການ
ບັນລຸເປົ້າໝາຍສະຫັດສະຫວັດດ້ານການພັດທະນາ (ເປົ້າໝາຍທີ 1).

• ສຸມໃສ່ແກ້ໄຂບັນຫາການຂາດສານອາຫານ ໂດຍສະເພາະ
ແມ່ນກຸ່ມຜູ້ດ້ອຍໂອກາດ, ແມ່ຍິງ ໃນໄວຈະເລີນພັນໂດຍເນັ້ນໃສ່
ແມ່ຍິງຖືພາ, ແມ່ຍິງຫຼັງເກີດລູກ ແລະ ລັບຶງລູກດ້ວຍນົມແມ່,
ເດັກອ່ອນລຸ່ມ 2 ປີ, ເດັກນ້ອຍອາຍຸຕໍ່າກວ່າ 5 ປີ ແລະ ເດັກໃນເກນ
ເຂົ້າຮົບ.

• ບັບປຸງທັດສະນະຄະຕິໃນການບໍລິໂພກອາຫານໃຫ້ຖືກຕ້ອງ,
ປ້ອງກັນ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນ ການເກີດພະຍາດຈາກອາຫານ ແລະ
ພາຫະນະນຳເຊື້ອ, ເອົາໃຈໃສ່ການເຂົ້າຖືກ ແລະ ການມີສະ ບັບຮາກຖານ
ຢ່າງພົບພໍ້.

• ໃຫ້ການສຶກສາດ້ານໄພຊະນາການ ແລະ ສຸຂະພາບ,
ບັບປຸງວົງການອະນາໄມສົ່ງແວດລ້ອມ; ສຸມໃສ່ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນ
ການປະສານງານລະຫວ່າງຂະແໜງການດ້ວຍກັນ ແລະ ລະຫວ່າງຂະແໜງການ ແລະ
ທ້ອງຖິ່ນໃຫ້ມີປະສິດທິພາບສູງເພື່ອເຊື່ອມສາຍວົງການໄພຊະນາ
ການເຂົ້າໃນແຜນພັດທະນາແຕ່ລະໄລຍະຂອງຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ
ທ້ອງຖິ່ນ.

[2]. ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍ:

- ຫຼຸດອັດຕາສ່ວນເດັກຕໍ່າກວ່າ 5 ປີ ທີ່ເຕັ້ມໃຫ້ໄດ້ 34%.
- ຫຼຸດອັດຕາສ່ວນເດັກຕໍ່າກວ່າ 5 ປີ ທີ່ມີນ້ຳໜັກຄ່າກວ່າມາດຕະຖານໃຫ້ໄດ້ 22%
- ຫຼຸດອັດຕາການເປັນເລືອດຈາງໃນເດັກອາຍຸ ຕໍ່າກວ່າ 5 ປີ ໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບ 30%.
- ຫຼຸດອັດຕາການເປັນເລືອດຈາງໃນແມ່ຍິງໄວຈະເລີນພັນໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບ 30%.
- ຫຼຸດອັດຕາການຂາດທາດໂອໂຮດີນຂອງເດັກໃນຊັ້ນປະຖົມໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບ 17%.
- ຫຼຸດອັດຕາການຂາດທາດໂອໂຮດີນໃນແມ່ຍິງໄວຈະເລີນພັນໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບ 9%.
- ຫຼຸດອັດຕາການຂາດວິຕາມິນອາຂອງເດັກອາຍຸ ຕໍ່າກວ່າ 5 ປີ ໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບ 30%.
- ລວມເອົາວົບກງານໄພສະນາການເຂົ້າໃນວົບກງານການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກແລະ ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ຂະແໜງການຄ້າປະກັນດ້ານສະບັງອາຫານ.

[3]. ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການຈຸດສຸມ:

- ໂຄງການໂຄສະນາສຶກສາກ່ຽວກັບການໃຫ້ອາຫານເດັກອ່ອນ ແລະ ເດັກນ້ອຍ,
- ໂຄງການເສີມວິຕາມິນອາ,
- ໂຄງການປື້ມປົວເດັກຂາດສານອາຫານກະທັນຫັນ,
- ໂຄງການໃຫ້ອາຫານເສີມ ແລະ ໂຄງການອື່ນໆ.

[4]. ມາດຕະການ:

- 1). ສະໜອງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ແລະ ປະກອບອຸປະກອນທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານໃຫ້ຂະແໜງສາທາລະນະສູນ, ບັບບຸຮູໂຮງໝໍ ຕ່າງໆໃຫ້ມີຕູ້ອນໄຂດີຂຶ້ນກວ່າເກົ່າເພື່ອຮອງຮັບການປື້ມປົວພະຍາບານຄົນເຈັບ.
- 2). ຊຸກຍູ້ຄື້ນຄວ້າວິທະຍາສາດດ້ານການແພດ, ເພື່ອຄວາມສາມາດດ້ານການຢາ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງສະບັງອາຫານ.
- 3). ລະດົມການລົງທຶນເຂົ້າໃນຂົງເຂດວົບກງານໄພສະນາການເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ກິດຈະກຳທີ່ກຳນົດໄວ້ນຳໄປຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.
- 4). ເພື່ອມາຮ່ວມການໂຄສະນາປະຊາສຳພັນຕໍ່ຫຼັກການອະນາໄມ 3 ສະອາດ, ການປ້ອງກັນ ແລະ ຕ້ານພະຍາດລະບາດຕ່າງໆໃຫ້ປະຊາຊົນຢ່າງກວ້າງຂວາງ, ເລີກເຊິ່ງ ແລະ ນຳໄປປະຕິບັດໃນ ການດຳລົງຊີວິດປະຈຳວັນຂອງເຂົາເຈົ້າ.

5).

ປະຕິບັດນະໂຍບາຍປະກັນສຸຂະພາບລະດັບການປະກອບທຶນພະນັກງານ-
ລັດຖະກອນ, ປະຊາຊົນ. ສູນບັດຮັກສາການປົ່ນປົ່ວເສຍຄ່າ ແລະ
ບໍ່ເສຍຄ່າ (ຜູ້ທຸກຍາກບໍ່ເສຍຄ່າການປົ່ນປົ່ວຂັ້ນຕົ້ນ).

2.2.3. ແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ

[1]. ທິດທາງ:

ພັດທະນາ ແລະ ສ້າງກຳລັງແຮງງານລາວໃຫ້ມີຜົນມີດີ, ມີຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ, ມີຄວາມ ຊຳນານງານ, ມີທັດສະນະຄະຕິ ແລະ ລະບົບວິໄນ, ມີ
ວັດຖຸກຮຸ້ນດຽວທຳທີ່ເໝາະສົມ. ເຮັດໃຫ້ຜູ້ອອກ ແຮງງານໄດ້ຮັບການປົກ
ປ້ອງຄຸ້ມຄອງ ແລະ ໄດ້ຮັບສະຫວັດດີການທຶນດີກວ່າເກົ່າ; ພັດທະນາ
ວິຊາຊີບ ໂດຍສະເພາະແມ່ນວິຊາຊີບພູມປັນຍາໃຫ້ຊາວຊຸມນະບົດ ແລະ
ຕົວເມືອງທີ່ພວກເຂົາເຈົ້າມີພື້ນຖານຢູ່ ແລ້ວໃຫ້ໄດ້ຮັບການ
ຜຶກຮົມອື່ນໆ, ມີວັດຖຸກຮຸ້ນດຽວທຳກັບທີ່ ແລະ ນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳ
ມະຊາດແບບຍືນຍົງ;

ປະຕິບັດນະໂຍບາຍກະຕັນຍູຮູ້ບຸນຄຸນຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານແລະຄຸນງາມ
ຄວາມດີໃນພາລະກິດປະຕິວັດຊາດປະຊາທິປະໄຕໃຫ້ສຳເລັດໂດຍພື້ນຖານ;
ສົ່ງເສີມໃຫ້ສັງຄົມມີສ່ວນຮ່ວມໃນການເບິ່ງແຍງ
ແລະຜູ້ອາຍຸສູງ; ພັດທະນາລະບົບສະຫວັດດີການສັງຄົມໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ;
ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ຜູ້ດ້ອຍໂອກາດ ແລະ ຜູ້ປະສົບຄາຍຮ້າຍຈາກໄພ
ພິບັດຕ່າງໆໄດ້ຮັບການດູແລຊ່ວຍເຫຼືອຢ່າງທັນສະພາບການ. ຮັບປະ
ກັນການສ້າງອາຊີບທີ່ມີຄຸນນະພາບ ໃຫ້ພົງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງ
ກຳລັງແຮງງານ, ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນເປົ້າໝາຍທີ່ 1, 9 ຂອງ MDGs.

[2]. ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍ:

1). ການພັດທະນາແຮງງານ:

- ສ້າງກຳລັງແຮງງານລາວໃຫ້ໄດ້ທັງປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ, ຮັບປະກັນຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ ແລະ ມີສິນໃຫ້ຫຍັບເຂົ້າໃກ້ກັບ
ມາດຖານຂອງພາກພື້ນເໜືອລະກ້າວ, ມີຄວາມປະດິດສ້າງຊຳນານງານ, ມີ
ຄຸນສົມບູນ, ມີທັດສະນະຄະຕິ ອອກແຮງງານ ແລະ ມີຄວາມກະຕືລືລົ້ນໃນ
ການພັດທະນາຕົນເອງ, ສ້າງໄດ້ພື້ນຖານການພັດທະນາວັດຖຸກຮຸ້ນແຮງງານໃຫ້
ມີການຫັນປ່ຽນໃໝ່ທີ່ກ້າວກະໂດດທັງປະລິມານແລະຄຸນນະພາບ.
- ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາສິນແຮງງານໃນສາຂາວິຊາຊີບຕ່າງໆໃຫ້
ພົງພໍທາງດ້ານປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບຕາມທິດການຫັນປ່ຽນອຸດສາ
ຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ ແລະ ນັບມື້ຫຍັບເຂົ້າໃກ້ມາດຖານອາຊີບເໜືອລະ
ກ້າວ.

- ຮັບປະກັນລະບົບການບໍລິການຈັດຫາງານ ແລະ ສ້າງໂອກາດໃນການມີ
ວັດທະນະດຽນທຳ, ມີລາຍໄດ້, ມີຄວາມປອດໄພ ແລະ ມີສຸຂະພາບດີ, ທັງໄດ້
ຮັບການປົກປ້ອງສິດ-ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຕາມລະບົບກົດໝາຍ.

- ສຶກສາອົບຮົມຜູ້ອອກແຮງງານໃຫ້ມີສະຕິຊາດ, ເຄົາລົບລະບົບ
ກົດໝາຍ, ຮູ້ປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຕົນ ຕິດພັນກັບຜົນ
ປະໂຫຍດລວມໝູ່ ແລະ ປະເທດຊາດ, ເພີ່ມທະວີການຄຸ້ມຄອງແຮງງານ
ລາວທີ່ເຮັດວຽກຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ລວມທັງແຮງ
ງານຕ່າງປະເທດທີ່ເຮັດວຽກຢູ່ລາວໃຫ້ທົ່ວເຖິງ.

ຄາດໝາຍລະອຽດ ມີດັ່ງນີ້:

- ສູ້ຊົນຈັດຫາວັດທະນະດຽນທຳໃຫ້ກຳລັງແຮງງານ 17 ໄດ້ເຂົ້າສູ່
ຕະຫຼາດແຮງງານໃໝ່ ໃຫ້ໄດ້ປະມານ 277.000ຄົນ (ສະເລ່ຍ 55.400 ຄົນ/ປີ),
ເພື່ອພັດທະນາ ແລະ ສະໜອງແຮງງານຕາມທິດຫນ້າແຜ່ນອຸດສະຫະກຳ ແລະ
ທັນສະໄໝ, ໃນນັ້ນ ຂົງເຂດກະສິກຳ ປະມານ 210.000ຄົນ, ຂົງເຂດອຸດສະຫະກຳ
ປະມານ 15.000ຄົນ ແລະ ຂົງເຂດບໍລິການ ປະມານ 52.000 ຄົນ.

- ໃນປີ 2015 ເຮັດໃຫ້ສັດສ່ວນຂອງແຮງງານໃນຂະແໜງກະສິກຳ-
ປ່າໄມ້ ຫຼື ດລົງມາເປັນ 70%;
ເພີ່ມອັດສ່ວນແຮງງານໃນຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ, ກໍ່ສ້າງ ແລະ
ພະລັງງານບໍ່ແຮ່ ຂຶ້ນເປັນ 7%;
ເພີ່ມອັດສ່ວນແຮງງານໃນຂົງເຂດການບໍລິການ ຂຶ້ນເປັນ 23% ຂອງແຮງ
ງານລວມ.

- ຄວບຄຸມອັດຕາຫວ່າງງານສະເລ່ຍໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບບໍ່ເກີນ 2%.

- ສ້າງມາດຖານສົມມຸດຕິຖານ ແລະ
ເຮັດການທົດສອບມາດຖານສົມມຸດຕິຖານທີ່ມີທັດສະນະ
ຄະຕິອຸດສາຫະກຳໃຫ້ໄດ້ 20 ວິຊາຊີບ; ໃນນັ້ນ: ຂະແໜງກໍ່ສ້າງ 10
ວິຊາຊີບ, ຂະແໜງບໍລິການ 10 ວິຊາຊີບ.

- ສ້າງສູນພັດທະນາສົມມຸດຕິຖານຂັ້ນແຂວງໃຫ້ໄດ້ 7 ສູນ.
- ສ້າງສະຖາບັນພັດທະນາສົມມຸດຕິຖານໃຫ້ໄດ້ 1 ແຫ່ງ.
- ສ້າງສູນບໍລິການຈັດຫາງານ ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ໃຫ້ໄດ້ 3
ແຫ່ງ ແລະ ຈຸດທົດລອງຈັດຫາງານ ໃຫ້ໄດ້ 10 ແຂວງ.

- ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ກົດໝາຍຕາມຫົວໜ່ວຍແຮງງານຕ່າງໆໃຫ້ໄດ້
600 ແຫ່ງ (120ແຫ່ງ/ປີ), ກວດກາຄວາມປອດໄພຂອງການອອກແຮງງານ, ການປົກ
ປ້ອງສິດຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ສະຫວັດດີການຕ່າງໆຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ ຢູ່

---

17 ຈັດຫາວັດທະນະດຽນທຳ ມີຄວາມໝາຍທີ່ກວ້າງກວ່າ ການຈ້າງງານ, ສະນັ້ນ ການຈ້າງ
ງານເປັນພຽງສ່ວນໜຶ່ງຂອງການຈັດຫາວັດທະນະດຽນທຳ

ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ແລະ ໂຄງການຕ່າງໆໃນທົ່ວປະເທດໃຫ້ໄດ້ 3.500 ແຫ່ງ (700 ແຫ່ງ/ປີ).

2). ການພັດທະນາສະຫວັດດີການສັງຄົມ:

- ປະຕິບັດນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຄວາມກວາມດີຕໍ່ປະເທດຊາດ ຢ່າງ ເໝາະສົມ ແລະ ທົ່ວເຖິງ.

- ພັດທະນາລະບົບປະກັນສັງຄົມຕ່າງໆທີ່ມີຢູ່ໃຫ້ກາຍເປັນ ລະບົບປະກັນສັງຄົມແຫ່ງຊາດທີ່ເຂັ້ມແຂງ.

- ພັດທະນາລະບົບບໍລິການສັງຄົມສົ່ງເສີມໃຫ້ແກ່ເດັກນ້ອຍ, ຜູ້ດ້ອຍໂອກາດ ແລະ ຜູ້ປະສົບໄພພິບັດຕ່າງໆ ລວມທັງສ້າງເງື່ອນໄຂ ເພື່ອປ້ອງກັນ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ.

ຄາດໝາຍລະອຽດມີດັ່ງນີ້:

• ປະຕິບັດນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຄວາມກວາມດີຕໍ່ປະເທດຊາດ ໃຫ້ໄດ້ 70.498 ທ່ານ. ໃນນີ້, ພະນັກງານປະຕິວັດອາວຸໂສ 1954 ຄົນຫຼັງ, ວິລະຊົນແຫ່ງຊາດ, ນັກຮົບແຂ່ງຂັນ; ບຸກຄົນໃຫ້ພະນັກງານເສຍ ອົງຄະພິເສດໃຫ້ສຳເລັດ 100%. ບັບປຸງກົນໄກຄຸ້ມຄອງ-ບໍລິຫານ ເຮັດ ໃຫ້ສັງຄົມມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຊ່ວຍເຫຼືອຄົນພິການ ແລະ ເຮັດໃຫ້ ເຂົາເຈົ້າໄດ້ເຂົ້າເຖິງສິ່ງບໍລິການສາທາລະນະຕ່າງໆດີຂຶ້ນເທື່ອ ລະກ້າວ. ພັດທະນາຄຸນນະພາບຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງຜູ້ອາຍຸສູງ, ຜູ້ ທຸກຍາກ ແລະ ບໍ່ວິວັດອຍຢູ່ 17 ແຂວງ.

• ຂະຫຍາຍລະບົບປະກັນສັງຄົມທີ່ມີຢູ່ລົງສູ່ບັນດາແຂວງໃນຂອບ ເຂດທີ່ວ່າປະເທດ ເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນໄດ້ຮັບການປະກັນສຸຂະພາບກວມ 50% ຂອງພົນລະເມືອງທັງໝົດ, ພົນລະເມືອງມີເຮືອນຢູ່ອາ ໄສທີ່ເໝາະສົມຫຼາຍກວ່າ 80%ໃນປີ 2015.

• ບັບປຸງ ແລະ ສ້າງລະບົບເຕືອນໄພຢູ່ 5 ແຂວງ, ປະຕິບັດນະໂຍບາຍ ຊ່ວຍເຫຼືອສົ່ງເສີມໃຫ້ຜູ້ປະສົບໄພພິບັດຕ່າງໆ ແລະ ຜູ້ດ້ອຍໂອກາດ ໃຫ້ທົ່ວເຖິງທັນການ.

• ສືບຕໍ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຂະຫຍາຍແຜນງານ, ໂຄງການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນແຜນງານ, ໂຄງການຕ້ານໄພນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ.

3). ການແກ້ໄຂບັນຫາລະເບີດບໍ່ທັນແຕກ ເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນໃນຊຸມຊົນສາມາດດຳລົງຊີວິດໂດຍ ບໍ່ສູ້ ຈາກໄພຂົ່ມຂູ່ຈາກລະເບີດບໍ່ທັນແຕກ, ເຮັດ ໃຫ້ປະຊາຊົນສາມາດທຳມາຫາກິນຢ່າງປອດໄພ ແລະ ກ້າວໄປສູ່ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ.

ສຸມໃສ່ສຳຫຼວດຂໍ້ມູນລະເບີດຕົກຄ້າງຢູ່ຕາມໜ້າດິນໃນເຂດບໍ່ ຳນາທີ່ມີຄວາມສ່ຽງສູງ, ຕັ້ງສູນຮັບ

ຜັງການລາຍງານຈາກປະຊາຊົນໃຫ້ ກະຈາຍຫຼາຍຂຶ້ນ; ຜົນກະທົບຮົ່ມ ແລະ ຍົກລະດັບວິຊາການດ້ານວັດຖຸ ງານເກັບກູ້ ລະເບີດໃຫ້ ພະນັກງານທີ່ ເຮັດວຽກດ້ານນີ້ ໃຫ້ ມີຄວາມຊຳນານ ແລະ ເຂົ້າໃຈກຳລັງວິທີຕ່າງໆທີ່ ຖືກຕ້ອງ.

ເກັບກູ້ ລະເບີດບໍ່ ທັນແຕກອອກຈາກເນື້ອທີ່ ໃຫ້ ໄດ້ ຢ່າງ ໜ້ອຍ 12.500 ເຮັກຕາ, ໃນນີ້, ເປັນເນື້ອທີ່ ດິນ ສຳລັບການຜະລິດ 11.875 ເຮັກຕາ ແລະ ເນື້ອທີ່ ດິນສຳລັບການພັດທະນາຕ່າງໆ 625 ເຮັກຕາ.

[3]. ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການຈຸດສຳຄັນ:

- ໂຄງການຜົນກະທົບ ແລະ ພັດທະນາສົມບູນໃຫ້ ແກ່ ກຳລັງແຮງງານລາວ.
- ໂຄງການກໍ່ສ້າງສູນພັດທະນາສົມບູນແຮງງານພາກໃຕ້ ແຂວງຈຳປາສັກ.
- ໂຄງການບົບປຸງສູນພັດທະນາສົມບູນແຮງງານພາກເໜືອ ແຂວງອຸດົມໄຊ.
- ໂຄງການສ້າງສູນພັດທະນາສົມບູນແຮງງານຢູ່ ແຂວງບໍ່ແກ້ວ.
- ໂຄງການສົ່ງເສີມການເຄື່ອນໄຫວບົກບ່ຽງ ອຸດົມ ແລະ ຂຸດຮີດທາງເພດ.
- ໂຄງການພັດທະນາຊີວິດ ການເປັນຢູ່ ແບບຍືນຍົງໃຫ້ ຊຸມຊົນ ຢູ່ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ.
- ໂຄງການເກັບກູ້ ລະເບີດບໍ່ ທັນແຕກ.
- ໂຄງການສ້າງເຮືອນຢູ່ ອາໄສຈາກງົບປະມານລັດ, ປະຊາຊົນ, ບໍລິສັດ ແລະ ໂຄງການອື່ນໆ.

[4]. ມາດຕະການ:

- 1). ປຸກລະດົມແຫວນ ງູ່ ທຶນຈາກຫລາຍພາກສ່ວນລວມທັງພາກລັດ, ເອກະຊົນທຸກໆພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເພື່ອສ້າງກອງທຶນໃນການພັດທະນາສົມບູນແຮງງານ ແລະ ສ້າງມື້ວົບກຮູ້ດ້ານທຳຕາມກົດ ຫມາຍແຮງງານໄດ້ ກຳນົດໄວ້ ທັງເປັນການສ້າງເງື່ອນໄຂໃນການປະກອບອາຊີບດ້ວຍຕົນເອງຫລາຍຂຶ້ນ.
- 2). ເປີດກ້ວາງການຮ່ວມມື ກັບທຸກພາກສ່ວນເສດຖະກິດທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດເພື່ອ ສ້າງເງື່ອນໄຂການມື້ວົບກຮູ້ດ້ານທຳ ແລະ ສົ່ງແຮງງານໄປເຮັດວຽກຢູ່ ຕ່າງປະເທດ.
- 3). ການພັດທະນາສົມບູນແຮງງານ: ຊຸກຍູ້ ສົ່ງເສີມໃຫ້ ນັກທຸລະກິດພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ປະກອບສ່ວນພັດທະນາສົມບູນແຮງງານ ແລະ ຜົນກະທົບມວົນຊາຊົນໃຫ້ ກຳລັງແຮງງານລາວຢ່າງກວ້າງຂວາງ.
- 4). ການເຜີຍແຜ່ ນິຕິກຳ ແລະ ນະໂຍບາຍຕ່າງໆ: ປະສານສົບທັບກັບພາກສ່ວນທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ ສືບຕໍ່ ຄຸ້ນຄວ້າສ້າງແຜນຍຸດທະສາດແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ, ຍຸດທະສາດການແກ້ໄຂລະເບີດບໍ່ ທັນແຕກ ໃຫ້

ກວ້າງຂວາງ; ປັບປຸງນິຕິກຳ ແລະ ລະບົບຫລັກການຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ການພັດທະນາແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ ແລະ ການແກ້ໄຂຂະບວນການທີ່ທັນແຕກ, ສືບຕໍ່ປະຕິບັດ ພະນັກງານສູນກາງ ແລະ ພະນັກງານສູນກາງ ພັດທະນາ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ ໃນແຜນພັດທະນາຂອງປະເທດ ແລະ ຂອງຂະແໜງການເພື່ອ ບັນລຸເປົ້າໝາຍສະຫວັດດີການພັດທະນາ, ພ້ອມທັງເຜີຍແຜ່ ແຜນນຳການຈັດຕັ້ງຜັນຂະຫຍາຍແຜນພະນັກງານສູນກາງ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ.

2.2.4. ຖະແຫຼ່ງຂ່າວ - ວັດທະນະທຳ - ທ່ອງທ່ຽວ

1). ຖະແຫຼ່ງຂ່າວ-ວັດທະນະທຳ

[1]. ທິດທາງ:

ຮັບປະກັນໃຫ້ວັດທະນະທຳເປັນພື້ນຖານຄວາມຍືນຍົງຂອງຊາດ, ເສີມສ້າງອະນຸຍາດທາງຈິດໃຈ, ປຸກແນວຄິດ ແລະ ຄຸນສົມບັດສັນທຳ ປະຕິວັດ; ສ້າງຄຸນໃຫ້ມີຊີວະທັດ ແລະ ໂລກະທັດກ້າວໜ້າ, ຮູ້ຮັບ ເອົາສິ່ງທີ່ມີຄຸນຄ່າຈາກວັດທະນະທຳຂອງນາໆຊາດ. ສົ່ງເສີມການຜະລິດຄິດແຕ່ງ, ການອ່ານ, ການຂຽນ ແລະ ການສະແດງ ເພື່ອປະກອບສ່ວນພັດທະນາຄຸນໃຫ້ມີຄວາມສົວໄລທາງດ້ານຈິດໃຈ ໄປ ຄົງຄຸ້ມກັບການຂະຫຍາຍຕົວຂອງໂລກໂລກາພົວດົນພື້ນຖານ ອະນຸລັກຮັກສາ ແລະ ສືບທອດເສີມຂະຫຍາຍມູນເຊື້ອວັດທະນະທຳອັນ ດີງາມຂອງຊາດ.

ພັດທະນາ ແລະ ຍົກສູງຄຸນນະພາບວັດທະນະທຳ ແລະ ສື່ມວນຊົນໃຫ້ສາມາດ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ເປັນກະບອກສບັງໂຄສະນາວັດທະນະທຳການເມືອງແນວຄິດ, ເຜີຍແຜ່ແນວທາງຂອງພັກ ແລະ ລະບົບກົດໝາຍຂອງ ລັດຢ່າງມີປະສິດທິຜົນສູງ ແລະ ສາມາດແຂ່ງຂັນກັບຕ່າງປະເທດໄດ້.

[2]. ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍ:

1). ດ້ານວັດທະນະທຳ:

- ສືບຕໍ່ສ້າງພື້ນຖານໃຫ້ວັດທະນະທຳ ໄດ້ຮັບການ ປັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ.
- ສືບຕໍ່ເສີມຂະຫຍາຍຮູບແບບຂອງປະເພນີ, ວັດທະນະທຳອັນດີງາມໃຫ້ມີຄວາມຫລາກຫລາຍ ແລະ ມີລັກສະນະຊາດ, ລັກສະນະມະຫາຊົນ, ສ້າງໃຫ້ຄົນລາວແຕ່ລະຄົນມີອະນຸຍາດທາງດ້ານວັດຖຸ ແລະ ຈິດໃຈສົມບູນຂຶ້ນຢ່າງບໍ່ຢຸດຢັ້ງ.
- ຊຸກຍູ້ຂະບວນການສ້າງຄອບຄົວ-ບ້ານວັດທະນະທຳ ຕິດພັນກັບການສ້າງບ້ານ ແລະ ກຸ່ມບ້ານພັດທະນາ, ປັບປຸງ ແລະ ຂະຫຍາຍພື້ນຖານວັດຖຸ ຕາມກົດ ແລະ ສະຖານທີ່ວັດທະນະທຳທາງ ປະຫວັດສາດ, ຮ່ອງຮອຍການປະຕິບັດ ວັດ, ສິລະປະວັນນະຄະດີ ພື້ນເມືອງຂອງບັນດາເຜົ່າ.

- ສືບຕໍ່ ສຳຫລວດຂຸດຄົ້ນຄຸນຄ່າທາງວັດທະນະທຳ ແລະ ອະນຸຍາດອັນໂດດເດັ່ນຂອງບັນດາເຜົ່າ ໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ, ສະກຸດກຸ່ມບັນດາກຸ່ມສວຍໃຊ້ວັດທະນະທຳ ເພື່ອຫວັງມາຮ່ວມທຳລາຍກ້ອນກຳລັງຄວາມສາມັກຄີຂອງປະຊາຊົນລາວ.

- ເສີມຂະຫຍາຍຄຸນຄ່າຂອງຜູ້ນຳປະຕິວັດ, ບັບປຸງ ຫຸ້ມພົວພັນທະພັນຕ່າງໆ ລວມທັງອະນຸສອນສະຖານປະທານໄກສອນພົມວິຫານ, ອະນຸສອນສະຖານປະທານ ສຸພານຸວົງ ແລະ ອະນຸສອນສະຖານທີ່ສຳຄັນອື່ນໆ ເພື່ອອໍານວຍຄວາມສະດວກໃນການບໍລິການແຂກທີ່ເຂົ້າມາທ່ຽວຊົມ ໃຫ້ນັບມື້ຫຼາຍຂຶ້ນ.

- ສືບຕໍ່ ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ຄຸນຄ່າມາຄວາມດີ, ຜົນງານອັນໃຫຍ່ ຫຼວງຂອງປະທານ ໄກສອນ ພົມວິຫານ, ປະທານ ສຸພານຸວົງ, ບັນດາຜູ້ນຳ ພັກ-ລັດອື່ນໆ ຕໍ່ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ຮັບຮູ້ຢ່າງກວ້າງຂວາງ ໂດຍສະເພາະແມ່ນນັກຮົບ, ນັກສຶກສາ ແລະ ບັນຍາຊົນຕ່າງໆ.

- ໂຄສະນາສຶກສາອົບຮົມ ເພື່ອຕ້ານການເຊື່ອຖືແບບງົມງວາຍ, ຫລ້າຫລ່ຽງ ແລະ ປະກົດ ການຫຍໍ້ທັ້ນຕ່າງໆທາງສັງຄົມ, ປົກກະຊົນ ກສາວັດທະນະທຳ ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍຮີດຄອງປະເພນີ ອັນດີງາມໄປຄົງຄູ່ກັບການພັດທະນາໃນໄລຍະໃຫມ່ ເພື່ອຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມການເຄື່ອນໄຫວດ້ານວັດທະນະ ທຳຂອງສັງຄົມໃຫ້ມີຫລາຍສິ່ງສິ່ງ.

ຄາດໝາຍລະອບໝົດ ດັ່ງນີ້ :

- ຮອດປີ 2015 ສູ້ຊົນສ້າງບ້ານວັດທະນະທຳໃຫ້ໄດ້ ຫລາຍກວ່າ 700 ບ້ານ ແລະ ຄອບຄົວວັດທະນະທຳໃຫ້ໄດ້ ຫລາຍກວ່າ 100.000 ຄອບຄົວ, ສ້າງສວນສາທາລະນະຢູ່ ສູນກາງຢ່າງ ຫນ້ອຍໃຫ້ໄດ້ 4 ແຫ່ງ ແລະ ເທດສະບານແຂວງ ແຂວງລະ 1 ແຫ່ງ, ເທດສະບານເມືອງ ເມືອງ ລະ 1 ແຫ່ງ.

- ດຳເນີນການສຳຫລວດບັນດາແຫລ່ງວັດທະນະທຳຮ່ອງຮອຍປະຫວັດສາດ, ບູຮານສະຖານ ແລະ ສະຖານທີ່ທາງປະຫວັດສາດ ເພື່ອສະເຫນີຂໍ້ຮັບຮອງເຂົ້າເປັນມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ 19 ແຫ່ງ ແລະ ມໍລະດົກໂລກ 2 ແຫ່ງ.

- ກໍ່ສ້າງ ແລະ ຕິດຕັ້ງຮູບຫຼ່ຽມ ປະທານໄກສອນ ພົມວິຫານ ຢູ່ ເມືອງວຽງໄຊ ແລະ ສະຫວັນນະເຂດ.

- ກໍ່ສ້າງ ແລະ ຕິດຕັ້ງອະນຸສາວະລີ ທ່ານ ຫຼຸຮັກ ພູມສະຫວັນ, ທ່ານ ພູມວິວົງວິຈິດ, ທ່ານ ສິສິມພອນ ລໍວັນໄຊ, ທ່ານ ພູນ ສິປະເສດ, ທ່ານ ສິທິນ ກິມມະດຳ, ທ່ານ ໄຟດ າງ ລໍເປຼຍຢາວ ແລະ ທ່ານ ຕູ້ຢາ ໄຊຈູ.

2). ດ້ານຖະແຫຼງຂ່າວ:

- ສ້າງພື້ນຖານວົກງານສື່ມວນຊົນໃຫ້ເປັນລະບົບຄົບຊຸດ ແລະ ທັນສະໄໝ ໂດຍການນຳໃຊ້ ລະບົບດິຈິຕອນຢ່າງສົມບູນ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານດ້ານຕ່າງໆ ເຊັ່ນ : ສຶກສາອົບຮົມແນວ ສິດ, ຄຸນສົມບັດສິນທຳປະຕິວັດທີ່ສອດຄ່ອງກັບຍຸກສະໄຫມ, ນຳເອົາຄຸນຄ່າສິລະປະ-ວັດທະນະທຳຊົມ ເລິກເຂົ້າສູ່ຊັ້ນຄົນຕ່າງໆ ໃນສັງຄົມຢ່າງກວ້າງຂວາງ,

ເປັນກຳລັງແຮງໃຫ້ແກ່ພາລະກິດບໍ່ດົນແບ່ງໃຫມ່ ແລະ ການພັດທະນາຢ່າງຮອບດ້ານຂອງພູມິພູມຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ.

• ສູນສຸມໃສ່ປັບປຸງພູມິພູມຖານໂຄງລ່າງທີ່ຈຳເປັນ ແລະ ຍົກລະດັບບົດບາດຖະແຫຼງຂ່າວໃຫ້ນັບມື້ນັບສູງຂຶ້ນທັງປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ, ປັບປຸງວິທະຍາກະຈາຍສົ່ງ ແລະ ໂທລະພາບໃຫ້ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ທັນສະໄຫມຄົບຊຸດ ເຮັດໃຫ້ພູມິພູມຖານດ້ານການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ແນວທາງນະໂຍບາຍ, ສາລະບັນເທີງ ການຫັນປ່ຽນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ໄປເຖິງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ທົ່ວໄປ ເພື່ອສຶກສາອົບຮົມໃຫ້ທຸກພາກສ່ວນມີນ້ຳໃຈຮັກຊາດຢ່າງດີ ແລະ ປົກກະຮັກສາຜົນແຜ່ນດິນລາວໃຫ້ຍືນຍາວ.

• ຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ດ້ານວິຊາການໃຫ້ບັນດານັກຂ່າວໃຫ້ມີທັກສະ ວິຊາດ້ານສູງໃຫມ່ ງານສາມາດ ອອກຂ່າວ ແລະ ຂຽນເນື້ອໃນຂ່າວສານໃຫ້ມີຄວາມອຸດົມສົມບູນ ແລະ ສ້າງສັນສ້າງຄວາມສົນໃຈ ແລະ ປະທັບໃຈໃຫ້ຜູ້ອ່ານ ພັດທະນາຫນັງສືພິມຂຶ້ນສູນກາງໃຫ້ເປັນສູນໃນການນຳເອົາເນື້ອຫາສາລະ, ຫລັກຫລັ່ນ, ທັດສະນະກ່ຽວກັບເຫດການຕ່າງໆຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດໃຫ້ໄປເຖິງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າຢ່າງທົ່ວເຖິງ ແລະ ເປັນປົກກະຕິ.

ຄາດໝາຍລະອຽດມີດັ່ງນີ້:

- ສູນຊີວະຫຍາຍສະຖານີວິທະຍາກະຈາຍສົ່ງລົງເມືອງ ແລະ ບ້ານ ເຮັດໃຫ້ການກະຈາຍສົ່ງໃຫ້ກວມຫລາຍກວ່າ 95% ຂອງພູມິພູມທົ່ວປະເທດ.
- ສ້າງລາຍການຂ່າວເປັນພາສາເຜົ່າຈຳນວນຫນຶ່ງ ເພື່ອໃຫ້ຊົນເຜົ່າໄດ້ຮັບຮູ້ແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງພັກ ແລະ ລັດຖະບານໃນການປົກກະຮັກສາ ແລະ ສ້າງສາປະເທດຊາດ.
- ຂະຫຍາຍສະຖານີຮັບສັນຍານພາບ ແລະ ປັບປຸງຄຸນນະພາບຂອງລາຍການໂທລະພາບຢູ່ບັນດາແຂວງ ແລະ ເຂດຫ່າງໄກສອກຫລີກໃຫ້ສາມາດອອກອາກາດໄດ້ຢ່າງຫນ້ອຍ 10 ຊົ່ວໂມງຕໍ່ວັນ ແລະ ສາມາດກະຈາຍຄື້ນກວມເອົາ 80% ຂອງພູມິພູມທົ່ວປະເທດ.

[3]. ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການຈຸດສຸມ:

- ໂຄງການຫັນປ່ຽນພູມິພູມຖານວັດຖຸຕັກນິກາກອານາລັອກໄປສູ່ລະບົບດິຈິຕອນ.
- ໂຄງການພັດທະນາດ້ານສື່ມວນຊົນ.
- ໂຄງການສົ່ງເສີມພູມິພູມປັນຍາປະດິດຄິດແຕ່ງຜະລິດຕະພັນວັດທະນະທຳ.
- ໂຄງການສົ່ງເສີມການເຄື່ອນໄຫວດ້ານວັດທະນະທຳ ແລະ ສິນລະປະກຳ.
- ໂຄງການສ້າງອະນິຍະທຳທາງດ້ານຈິດໃຈ ແລະ ແບບແຜນຊີວິດວັດທະນະທຳໃໝ່.

• ໂຄງການສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງຖະແຫລ່ງຂ່າວ-ວັດທະນະທຳ ແລະ ໂຄງການອື່ນໆ.

[4]. ມາດຕະການ:

1). ການພັດທະນາ ແລະ ສົ່ງເສີມ:

- ຮັບປະກັນດ້ານແນວຄິດວັດທະນະທຳ ໂດຍການເປີດກວ້າງຂະບວນການສ້າງຊື່ວັດທະນະທຳທີ່ສົ່ງໃຈທົ່ວປວງຊົນ ໃຫ້ມີຄວາມທັນສະໄໝ ແລະ ມີລັກສະນະຊາດ.

- ປຸກລະດົມກຳລັງແຮງຂອງທຸກຊັ້ນຄົນໃນສັງຄົມປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການສ້າງສາ ແລະ ພັດທະນາ ວັດທະນະທຳຖະແຫລ່ງຂ່າວ-ວັດທະນະທຳໃຫ້ມີປະສິດທິພາບສູງຂຶ້ນ.

- ສົ່ງເສີມການແລກປ່ຽນວັດທະນະທຳຂອງບັນດາເຜົ່າ, ຕັ້ງໜ້າປົກປ້ອງກຳລັງກຳລັງ ແລະ ວັດທະນະທຳທີ່ມີຄຸນຄ່າອັນດີງາມ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ວັດທະນະທຳຂອງຊາດມີຄວາມອຸດົມສົມບູນຍິ່ງຂຶ້ນ.

2). ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ປະດິດຄິດແຕ່ງ:

- ເອົາໃຈໃສ່ຊຸກຍູ້ການປະດິດຄິດແຕ່ງ ແລະ ຄົ້ນຄວ້າປະຫວັດສາດ, ວັດທະນະທຳພ້ອມທັງຈັດພິມເຜີຍແຜ່ໃຫ້ທົ່ວສັງຄົມໄດ້ຮັບຊາບ

ໂດຍສະເພາະແມ່ນກຸ່ມຄົນໄວໜຸ່ມ, ບັບປຸງຫໍສະໝຸດແຫ່ງຊາດ, ຫໍສະໝຸດຍູ້ໃນໂຮງຮຽນ ເພື່ອສົ່ງເສີມການຮຽນຮູ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຕ່າງໆດ້ວຍການອ່ານຂອງເດັກນ້ອຍ ແລະ ມວນຊົນ.

3). ການເຜີຍແຜ່:

- ເພີ່ມທະວີການປະສານສົມທົບກັບພາກສ່ວນຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການປົກປ້ອງກຳລັງ ແລະ ເຜີຍແຜ່ຜົນງານຂອງຜູ້ນຳປະຕິວັດໃຫ້ນັບມື້ນັບກວ້າງຂວາງ.

• ເພີ່ມທະວີປຸກຈິດສຳນຶກ ຄຸນຄ່າທາງດ້ານວັດທະນະທຳໃຫ້ປະຊາຊົນ, ນັກຮຽນ, ນັກສຶກສາໃຫ້ມີສະຕິ, ສາມາດໃຈ້ແຍກ ວິເຄາະຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ເປັນປະໂຫຍດແກ່ຕົນເອງ, ຄອບຄົວ ແລະ ປະເທດຊາດ; ຈຳກັດການໂຄສະນາທີ່ເປັນສິ່ງຊຸກຍູ້ ສົ່ງເສີມການສ້າງຄ່ານິຍົມທີ່ບໍ່ດີໃຫ້ຫຼຸດລົງເທື່ອລະກ້າວ.

2). ທ່ອງທ່ຽວ

[1]. ທິດທາງ:

ຖືຂະແໜງການທ່ອງທ່ຽວເປັນຂະແໜງຍຸດທະສາດໜຶ່ງ ທີ່ສຳຄັນໃນການພັດທະນາສະເພາະ ໜ້າ ແລະ ຍາວນານ, ບັບປຸງໃຫ້ເປັນຂະແໜງບໍລິການ ແລະ ຈຳໜ່າຍສິນຄ້າພາຍໃນຢູ່ກັບທຳນຽມ ສ້າງລາຍໄດ້ເພີ່ມໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນ, ຂະຫຍາຍແຫລ່ງທ່ອງທ່ຽວທຳມະຊາດ ເຮັດໃຫ້ປະເທດລາວກາຍເປັນ ປະເທດ “ທ່ອງທ່ຽວສີຂຽວ” ຕິດພັນກັບການບັບປຸງ ແລະ ຂະຫຍາຍແຫລ່ງທ່ອງທ່ຽວວັດທະນະທຳ ແລະ

ປະຫວັດສາດທີ່ມີຫລາຍສິ້ນ; ພັດທະນາຂະແໜງທ່ອງທ່ຽວໃຫ້ກາຍເປັນອຸດສາຫະກຳທີ່ຄົບຊຸດ, ທັນສະໄໝ ແລະ ຍືນຍົງ; ເປີດກວ້າງການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ, ດຶງດູດນັກທ່ອງທ່ຽວຫລາຍທິດ ແລະ ຫລາຍສາຂາ, ສົ່ງເສີມນັກລົງທຶນຊັ້ນສູງໃຫ້ຫລາຍຂຶ້ນ.

[2]. ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍ:

- ຮອດປີ 2015 ສູ້ຊົນໃຫ້ຈຳນວນນັກທ່ອງທ່ຽວເພີ່ມຂຶ້ນ ປະມານ 2,8 ລ້ານຄົນ ສ້າງລາຍຮັບເປັນເງິນຕາໃຫ້ໄດ້ປະມານ 350 ລ້ານໂດລາ ສະຫະລັດ ປີ.
- ຂຸດຄົ້ນ ແລະ ຂະຫຍາຍແຫວນທ່ອງທ່ຽວທາງທຳມະຊາດ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ປະຫວັດສາດໃຫ້ກາຍເປັນມໍລະດົກໂລກ 2 ແຫ່ງ ແລະ ມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ 29 ແຫ່ງ; ສຸມໃສ່ພັດທະນາເມືອງຈຳນວນໜຶ່ງໃຫ້ ເປັນແຫວນທ່ອງທ່ຽວເຊັ່ນ: ເມືອງວຽງໄຊ (ແຂວງຫົວພັນ); ຄອນເພະເພັງ (ແຂວງຈຳປາສັກ); ໂພນສະຫວັນ (ແຂວງຊຽງຂວາງ); ນາກາຍ, ຖ້ຳກອງ, ຖ້ຳ ນໍ້າລອດ (ແຂວງຄຳມ່ວນ); ດຶງນາຕາວແຂວງ(ສະຫວັນນະເຂດ); ພູເຂົາຄວາຍ (ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ) ແລະ ອື່ນໆ.
- ຂະຫຍາຍ ແລະ ປັບປຸງສະຖານທີ່ພັກເຊັ່ນ: ໂຮງແຮມ, ຮີສອດທີ່ ໄດ້ມາດຕະຖານ, ຮອດປີ 2015 ໃນທີ່ປະເທດສູ້ຊົນໃຫ້ມີໂຮງແຮມ ປະມານ 300 ແຫ່ງ; ຫ້ອງນອນ 12.000 ຕົວ. ແລະ ຮ້ານອາຫານ ປະມານ 850 ແຫ່ງ ແລະ ພື້ນທີ່ສະໜອງໃຫ້ພົງພັກບ່ອນຕ້ອງການຂອງນັກທ່ອງທ່ຽວທ່າຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ.
- ສືບຕໍ່ຮັກສາບັນຍາກາດການທ່ອງທ່ຽວເມືອງຫລວງພະບາງເມືອງ ມໍລະດົກໂລກ, ຍຸກການພັດທະນາການທ່ອງທ່ຽວແຂວງຈຳປາສັກຮອບດ້ານ ເຮັດໃຫ້ການຂະຫຍາຍຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນເພີ່ມຂຶ້ນເທິງ ຕົວທົບໃສ່ປະຈຸບັນ ໂດຍການພັດທະນາ ແລະ ສ້າງໃຫ້ໄດ້ແຫຼ່ງທ່ອງ ທ່ຽວມະຫານະທີ່ສິ້ນພັດອັນໂດຍການສ້າງຂົວອູ່ເຊີ້ອມຕໍ່ລະຫວ່າງ ເກາະດອນຕ່າງໆເຊັ່ນໃຫ້ໄດ້ 10 ແຫ່ງ, ສ້າງພູພົງບໍລິເວນໃຫ້ກາຍ ເປັນແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທາງການປູກຜັງ-ລ້ຽງສັດ 1 ແຫ່ງ.
- ຈັດປີທ່ອງທ່ຽວລາວ ໃນປີ 2012 ໃຫ້ຄົກຄື້ນ.
- ຈັດຕັ້ງການໂຄສະນາ ແລະ ສ້າງຂະບວນການ ເພື່ອກະກຽມເປັນເຈົ້າພາບກອງປະຊຸມລັດຖະມົນຕີທ່ອງທ່ຽວອາຊີບ ແລະ ງານວາງສະແດງການທ່ອງທ່ຽວ ATF ໃນປີ 2013 (ASEAN Tourism Forum 2013).

[3]. ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການຈຸດສຸມ:

- ໂຄງການພັດທະນາແຫວນທ່ອງທ່ຽວແບບຍືນຍົງ ດ້ວຍທຶນຊ່ວຍ ເຫຼືອລ້າຈາກ ADB.
- ໂຄງການຈັດສັນແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທີ່ປະເທດ.
- ໂຄງການພັດທະນາໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ການທ່ອງທ່ຽວເຂດມະຫານະທີ່ ສິ້ນພັດອັນແຂວງຈຳປາສັກ.

- ໂຄງການພັດທະນາແຫວນ ງູໂທ ອັງກິດ ບົວປະຫວັດສາດ ເມືອງວຽງໄຊ.
- ໂຄງການທ່ອງທ່ຽວທຳມະຊາດນາກາຍແຂວງຄຳມ່ວນ, ຊຸບົງຂວາງ ແລະ ໂຄງການອື່ນໆ.

[4]. ມາດຕະການ:

1). ຈັດວາງແຫວນ ງູໂທ ແລະ ຕາໜ່າງການທ່ອງທ່ຽວເປັນຈຸດ ແລະ ເປັນ ວົງຈອນ ລະຫວ່າງບັນດາບ້ານ, ເມືອງ ແລະ ແຂວງຕ່າງໆໃນທົ່ວປະເທດ ເຊິ່ງມີລາຍການທ່ອງທ່ຽວທີ່ ຊັດເຈນ, ປັບປຸງ ແຫວນ ງູໂທ ທ່ອງທ່ຽວ ທີ່ມີແລ້ວ ໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານ, ສ້າງໂຄງການໃໝ່ທີ່ເຊື່ອມໂຍງ ແລະ ຕໍ່ເຕີມໃຫ້ແກ່ໂຄງການເກົ່າ.

2). ເຜີ້ມແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານການທ່ອງທ່ຽວໃຫ້ທົ່ວເຖິງ, ຈັດ ຕັ້ງປະຊາຊົນຢູ່ເຂດທີ່ມີແຫວນ ງູໂທ ທ່ອງທ່ຽວຜະລິດເຄື່ອງ ທີ່ ລະນຶກ, ສ້າງທີ່ຢູ່ອາໄສ ແລະ ການບໍລິການທີ່ຖືກຫລັກອານາໄມ ແລະ ມີຄຸນນະພາບ.

3). ປັບປຸງກົນໄກການບໍລິການການທ່ອງທ່ຽວໃຫ້ມີຄຸນນະພາບ ໂດຍການສ້າງເງື່ອນໄຂອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການເຂົ້າ-ອອກປະເທດ ກໍ່ຄື ການບໍລິການທ່ອງທ່ຽວ ໃຫ້ມີຄວາມສະດວກ, ວ່ອງໄວ, ສ້າງຄວາມໂປ່ງໃສ ໃນການເສຍຄ່າວິຊາ ແລະ ຄ່າທຳນຽມຕ່າງໆ; ມີການຈັດປະເພດໂຮງແຮມ ແລະ ສະຖານທີ່ທ່ອງທ່ຽວຕາມມາດຖານສາກົນ.

4). ສົ່ງເສີມການທ່ອງທ່ຽວເຊື່ອມຕໍ່ກັບປະເທດໃກ້ຄຽງເປັນຕົ້ນ ນປະເທດອະນຸລາກພື້ນແມ່ນ້ຳຂອງ (GMS) ແລະ ປະເທດອາຊີບົນ.

5). ປັບປຸງ ແລະ ຮັດກຸມບັນດານິຕິກຳຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ຖືກຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດແລ້ວ ແລະ ກຳລັງຈະສ້າງຂຶ້ນໃຫມ່ ໃຫ້ແທດເຫມາະກັບ ສະພາບເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມທີ່ກຳລັງພັດທະນາ ແລະ ສະພາບໂລກາ ພິວັດຂອງໂລກ; ພັດທະນາບຸກຄະລາກອນໃນຂະແໜງທ່ອງທ່ຽວໃຫ້ມີຄວາມ ຮູ້ທາງດ້ານປະຫວັດສາດ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ຮີດຄອງປະເພນີອັນດີງາມຂອງ ລາວ, ມີລະບົບວີໄນ, ການບໍລິການທີ່ດີ ແລະ ມີຄຸນນະພາບ.

2.2.5. ຂະແໜງການຍຸຕິທຳ:

[1]. ທິດທາງ:

ສຸມໃສ່ກໍ່ສ້າງ, ພັດທະນານັກກິດໝາຍແລະພະນັກງານຍຸຕິທຳໃຫ້ໄດ້ທາງດ້ານປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບເພື່ອໃຫ້ສົມຄູ່ກັບໜ້າທີ່ການເມືອງໃນໄລຍະໃໝ່, ເອົາໃຈໃສ່ຈັດຕັ້ງຜັນຂະຫຍາຍແຜນຍຸດ ທະສາດກ່ຽວ ກັບການພັດທະນາລັດແຫຼ່ງກິດໝາຍ ຮອດປີ 2020 ແລະ ການຄຸ້ມຄອງການປະຕິບັດ ຄວາມຍຸຕິທຳໃນສັງຄົມ ບົນພື້ນຖານກິດໝາຍ, ຍູ້ແຮງການໂຄສະນາ, ສຶກສາອົບຮົມກິດໝາຍ ແລະ ສະຕິດ້ານກິດໝາຍໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນ

ເພື່ອໃຫ້ພົນລະເມືອງລາວທຸກຊັ້ນຄົນເຄົາລົບ ແລະ ປະຕິບັດກົດໝາຍ, ປະຕິບັດສິດ ແລະ ພັນທະຂອງພົນລະເມືອງຕາມກົດໝາຍ; ປັບປຸງກົງຈັກການຈັດຕັ້ງ ແລະ ແບບແຜນວິທີເຮັດວຽກ, ລະບົບການບໍລິຫານດ້ານຍຸຕິທຳໃຫ້ສອດຄ່ອງຕາມທິດການຮັບໃຊ້ປະຊາຊົນໃຫ້ວ່ອງໄວແລະມີປະສິດທິຜົນສູງ.

[2]. ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍ:

- ສຸມໃສ່ສ້າງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ ແລະ ອາຍາ, ສ້າງກົດໝາຍແລະນິຕິກຳໃໝ່ທີ່ຈຳເປັນ, ພ້ອມທັງປັບປຸງກົດໝາຍແລະນິຕິກຳທີ່ປະກາດໃຊ້ໄປແລ້ວໃຫ້ສອດຄ່ອງ

- ສູ້ຊົນການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານໃຫ້ໄດ້ເພື່ອມຊື້ນທາງດ້ານຈຳນວນ, ຮັບປະກັນຄວາມວ່ອງໄວ ແລະຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ, ຍັງຢືນຄວາມຖືກຕ້ອງຂອງເອກະສານໃຫ້ມີຄຸນນະພາບສູງຂຶ້ນ, ພ້ອມທັງແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດໃຫ້ວ່ອງໄວ.

- ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ເພື່ອສ້າງສະຕິກົດໝາຍຢູ່ບ້ານຕ່າງໆໃຫ້ໄດ້ 11.440 ເທື່ອ; ສ້າງຄອບຄົວປອດຄະດີໃຫ້ໄດ້ປະມານ 400.000 ຄອບຄົວຂຶ້ນໄປ, ບ້ານປອດຄະດີໃຫ້ໄດ້ປະມານ 2.500 ບ້ານ, ໜ່ວຍໄກ່ເກ່ຍຂໍ້ຂັດແຍ່ງຂຶ້ນບ້ານໃຫ້ໄດ້ປະມານ 8.000 ໜ່ວຍ.

- ສູ້ຊົນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານທີ່ໃຊ້ໄດ້ເດັດຂາດໃຫ້ໄດ້ 70% ຂອງຈຳນວນຄຳຕັດສິນຂອງສານທີ່ມີຢູ່.

- ສ້າງນັກກົດໝາຍຊັ້ນປະລິນຍາຕີໃຫ້ໄດ້ 8.044 ຄົນ, ຊັ້ນກາງໃຫ້ໄດ້ 3.000 ຄົນ, ຈັດເຜີຍກຮົບຮົມກົດໝາຍໄລຍະ 3 ເດືອນໃຫ້ໄດ້ 35.000 ຄົນຂຶ້ນໄປ.

[3]. ໂຄງການຈຸດສຸມ:

- ໂຄງການກໍ່ສ້າງຕຶກກະຊວງຫຼັງໃໝ່.
- ໂຄງການສະໜັບສະໜູນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນແມ່ບົດກ່ຽວກັບການພັດທະນາລັດແຫ່ງກົດໝາຍຂອງສປປລາວແຕ່ນີ້ເຖິງປີ 2020.
- ໂຄງການພັດທະນາລະບົບກົດໝາຍແລະສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງທາງດ້ານຄວາມສາມາດ.

- ໂຄງການຄຸ້ມຄອງລະບົບຍຸຕິທຳ ແລະສ້າງສະຕິເຄົາລົບກົດໝາຍ.

- ໂຄງການປັບປຸງວຽກງານຍຸຕິທຳຮາກຖານ ແລະ ໂຄງການອື່ນໆ..

[4]. ມາດຕະການ:

- ປັບປຸງກົນໄກການປະສານງານລະຫວ່າງຂະແໜງຍຸຕິທຳກັບຂະແໜງການອື່ນໆໃຫ້ມີຄວາມສະດວກແລະຄ່ອງຕົວກວ່າເກົ່າ.

- ເພື່ອມທະວີຄວາມເຂັ້ມແຂງຂອງກົງຈັກການຈັດຕັ້ງພາຍໃນຂະແໜງຍຸຕິທຳແຕ່ລະຂັ້ນໃຫ້ກາຍເປັນຫົວໜ່ວຍບໍລິການຂອງລັດທາງ

ດ້ານກົດໝາຍ ແລະວົງການຍຸຕິທຳ, ສືບຕໍ່ ທັນລົງຮາກຖານ ເພື່ອ ປັບປຸງຂະແໜງຍຸຕິທຳແຕ່ລະຂັ້ນ ໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ, ສ້າງເປັນແຜນງານ ແລະກົດຈະກຳຕ່າງໆ ເພື່ອພັດທະນາວົງການຍຸຕິທຳ.

2.2.6. ການພັດທະນາປະຊາກອນ, ການສົ່ງເສີມຄວາມສະເໝີພາບ ລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍ ແລະ ຄວາມກ້າວໜ້າຂອງແມ່ຍິງແລະ ວົງການແມ່ ແລະ ເດັກ

1. ດ້ານປະຊາກອນ

[1]. ທິດທາງ:

- ໃນ 5 ປີ

ຕໍ່ ໜ້າປະເທດເຮົາຍັງມີຄວາມຕ້ອງການພົນລະເມືອງຫຼາຍຂຶ້ນ ແຕ່ຕ້ອງການພົນລະເມືອງທີ່ມີຄຸນນະພາບຫຼາຍກວ່າເກົ່າ, ສົ່ງເສີມໃຫ້ອັດຕາດັດຊະນີໝາຍຊັບພະຍາກອນມະນຸດ(HDI) ສູງຂຶ້ນ ໂດຍການສົ່ງເສີມໃຫ້ບຸກຄົນມີສຸຂະພາບພາລະນາໄມທີ່ແຂງແຮງ, ມີຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດ, ມີໂອກາດປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນພາລະກິດລວມຂອງປະເທດຊາດ, ສົ່ງເສີມຄວາມຮັກຊາດ, ຮັກລະບອບປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນ.

- ສົ່ງເສີມໃຫ້ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ, ທຸກເພດທຸກໄວ ມີການແຕ່ງງານ, ສ້າງຄອບຄົວ ໃຫ້ ເໝາະສົມກັບລະດັບການຂະຫຍາຍຕົວເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງປະເທດ ແລະ ຂອງຕົນ.

• ສົ່ງເສີມການປະຕິບັດນະໂຍບາຍເກີດລູກຫ່າງ ແລະ ກຳນົດອາຍຸໄວຈະເລີນພັນທີ່ເໝາະສົມກັບການແຕ່ງງານ ໂດຍແມ່ນ 20 ປີ ຂຶ້ນໄປ. ເຮັດໃຫ້ຄູ່ຜົວເມຍສາມາດກຳນົດຈຳນວນລູກ, ໄລ ຍະຫ່າງຂອງການເກີດລູກຢ່າງເໝາະສົມ ແລະ ວາງແຜນສ້າງຄອບຄົວຂອງຕົນເອງທີ່ເໝາະສົມ. (ແມ່ຍິງຜູ້ ໜຶ່ງທີ່ຢູ່ໃນໄວຈະເລີນພັນມີລູກປະມານ 4-5 ຄົນ)

- ສົ່ງເສີມໃຫ້ທຸກຄົນມີວັກເຮັດງານທຳ, ມີອາຊີບ ແລະ ມີລາຍໄດ້, ໃຫ້ທຸກຄົນມີໂອກາດ ແລະ ເງື່ອນໄຂປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນພາລະກິດປົກປັກຮັກສາ ແລະ ສ້າງສາປະເທດຊາດ ແລະ ມີສ່ວນໄດ້ຮັບຜົນຕອບແທນຕາມໝາກຜົນຂອງຕົນອຸດທິດ.

[2]. ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍ:

- ຄາດຄະເນວ່າຮອດປີ 2015 ປະເທດເຮົາຈະມີພົນລະເມືອງປະມານ 6,9 ລ້ານຄົນ, ດ້ວຍ ຈັງຫວະການຂະຫຍາຍຕົວຂອງພົນລະເມືອງ ໃນລະດັບ 2% ຕໍ່ປີ ແລະ ແມ່ຍິງຜູ້ໜຶ່ງເກີດຢູ່ໃນໄວ ຈະເລີນພັນມີລູກປະມານ 4-5 ຄົນ.

- ຄອບຄົວປະຊາຊົນມີທຶນຢູ່ອາໄສ, ມີທຶນດົນທຳການຜະລິດ, ໄດ້ປະກອບອາຊີບທຶນເໝາະສົມ, ຄອບຄົວພະນັກງານລັດຖະກອນ-ກຳມະກອນຕ້ອງມີທຶນຢູ່ອາໄສທຶນເໝາະສົມໂດຍຄອບຄົວພໍ້ແມ່, ຕົນເອງ ແລະ ອົງການທຶນຕົນສັງກັດຊ່ວຍໜູນ, ສ້າງແລະພັດທະນາຄອບຄົວໃຫ້ໜັ້ນຄົງເຂັ້ມແຂງ ແລະ ສາມາດຫຼຸດພົ້ນຈາກຄວາມທຸກຍາກ.

- ໃຫ້ທຸກຄົນມີວິກເຮັດງານທຳ ປະກອບສ່ວນຕໍ່ການພັດທະນາ ໂດຍແມ່ນນາຍບ້ານ, ການ ຈັດຕັ້ງ, ຂະແໜງການກ່ຽວຂ້ອງມີພັນທະຊ່ວຍໜູນ.

- ທຸກຄອບຄົວເປັນເຈົ້າຕົນເອງ ເພື່ອສ້າງທຶນຢູ່ອາໄສທຶນເໝາະສົມ, ພະນັກງານລັດຖະກອນ, ກຳມະກອນຕ້ອງມີທຶນຢູ່ອາໄສ ໂດຍແມ່ນຕົນເອງ ແລະ ອົງການທຶນຕົນສັງກັດຊ່ວຍໜູນ

- ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາຄອບຄົວໃຫ້ໜັ້ນຄົງ ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ສາມາດຫຼຸດພົ້ນຈາກຄວາມທຸກຍາກ

- ເພື່ອມີພົນລະເມືອງທີ່ດຳລົງຊີວິດໃນຕົວເມືອງ, ເທດສະບານຕ່າງໆໃຫ້ສົມສ່ວນກັບລະດັບ ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ເຮັດໃຫ້ພົນລະເມືອງໃນຕົວເມືອງມີລະບອບສະຫວັດດີການທີ່ສູງຂຶ້ນ.

[3]. ແຜນງານໂຄງການຈຸດສຸມຈຳນວນໜຶ່ງ:

- ໂຄງການຈັດຕັ້ງການຜຶກອົບຮົມຄວາມຮູ້, ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບປະຊາກອນໃຫ້ກຸ່ມເປົ້າ ໝາຍຕ່າງໆໃນທົ່ວປະເທດ.

- ໂຄງການຈັດພົມ ແລະ ເຜີ້ຍແຜ່ປຶ້ມ, ແຜ່ນພັບທີ່ໃຫ້ຄວາມ ຮູ້, ຂໍ້ມູນຂ່າວສານແກ່ປະຊາກອນ.

- ໂຄງການສ້າງນິຕິກຳກ່ຽວກັບປະຊາກອນ ແລະ ການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ສະຖິຕິກ່ຽວກັບປະຊາກອນ.

- ໂຄງການສຳຫລວດພົນລະເມືອງ ປີ 2015 ແລະ ໂຄງການອື່ນໆ..

[4]. ມາດຕະການ:

- ດຳເນີນການສຳຫລວດ ແລະ ວິໄຈທ່າອ່າງການຂະຫຍາຍຕົວຂອງ ພົນລະເມືອງ.

• ເພີ່ມທະວີການໂຄສະນາເພີ່ມແຜ່, ສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບການວາງແຜນຄອບ

ຄົວ, ການລົງທຶນລູກຢ່າງຖືກຫຼັກອານາໄມດ້ວຍຫຼາຍຮູບຫຼາຍວິທີ

• ຂະຫຍາຍຕາໜ່າງການສຶກສາ, ການບໍລິການສາທາລະນະສຸກ ໂດຍສະ ເພາະຈຸດບໍລິການຮັກສາສຸຂະພາບໃຫ້ເໝາະສົມ, ເພີ່ມຈຳນວນຄູ, ແພດໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນໂດຍສະເພາະແມ່ນແພດຊ່ວຍເກີດລູກ.

• ຄົ້ນຄວ້ານະໂຍບາຍສົ່ງເສີມຄຸນນະພາບຂອງພົນລະເມືອງ ເປັນຕົ້ນ: ນະໂຍບາຍບໍ່ເສຍຄ່າໃນການເກີດລູກ ແລະ ບົນບົວຮັກສາ ສຸຂະພາບສຳລັບຄົນທຸກຍາກ; ນະໂຍບາຍດ້ານທີ່ຢູ່ອາໄສ, ຄ່າແຮງງານ, ເງິນເດືອນ ແລະ ການພັກຜ່ອນ.

• ບັບປຸງການແບ່ງງານ, ແບ່ງຄວາມຮັບຜິດຊອບ ການຄຸ້ມຄອງຄູ ແລະ ພົນລະເມືອງລະຫວ່າງຂະແໜງການຕ່າງໆ.

2. ການພັດທະນາ ແລະ ສົ່ງເສີມຄວາມສະເໝີພາບລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍ

[1]. ທິດທາງ:

ຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມຄວາມສະເໝີພາບລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນການປັບປຸງສິດ

ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງແມ່ຍິງຕິດພັນກັບຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກນ້ອຍ ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ແມ່ຍິງ ໄດ້

ຍົກລະດັບການສຶກສາດ້ານຄວາມຮູ້ວິຊາຊີບ ແລະ ດ້ານວິຊາການຕ່າງໆ ການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ໄດ້ຮັບການບໍລິການສາທາລະນະສຸກ, ການມີວັກເຮັດ

ງານທຳໃນລະບົບຈ້າງງານໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ເພື່ອເຂົ້າຮ່ວມ ຂະບວນການພັດທະນາຕົນເອງ ແລະ

ຂະບວນການພັດທະນາປະເທດຊາດຢ່າງມີຄຸນນະພາບ, ສ້າງ ວັກເຮັດງານທຳ, ປຸກລະດົມຂະບວນການ 3 ດີ,

ຮັບປະກັນການປະຕິບັດສິດທິຄວາມສະເໝີພາບ ລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍ, ຖານະດ້ານເສດຖະກິດ, ຖານະດ້ານສັງຄົມ ແລະ ຖານະດ້ານຄອບຄົວໃຫ້ຖືກ

ຕ້ອງ, ເລັກເຊິ່ງ ແລະ ກວ້າງຂວາງ. ກຳຈັດຮັດແອບທຸກການຈຳແນກ ແລະ ການໃຊ້ຄວາມຮູ້ແຮງ ຕໍ່ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ,

ສ້າງພະນັກງານເພດຍິງຊົນເຜົ່າໃຫ້ໄດ້ທັງປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ. ສືບຕໍ່ຫັນລົງຮາກຖານ ເພື່ອສຶກສາອົບຮົມແນວຄິດ ແລະ

ເຕົ້າໂຮມຄວາມສາມັກຄີ ຂອງບັນດາແມ່ຍິງໃຫ້ມີຄວາມໝັ້ນຄົງແໜ້ນ, ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມໃນຂະບວນການພັດທະນາຢ່າງຫ້າວຫັນ

ແລະ ນັບມື້ຫຼາຍຂຶ້ນ; ຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມງານສິລະປະທາງດ້ານ ຫຼັກຖານທີ່ເປັນທາງແຮງຂອງແມ່ຍິງ ເພື່ອສ້າງໂອກາດການມີວັກ ເຮັດງານທຳ ແລະ ສ້າງລາຍໄດ້ໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວ ແລະ ແມ່ຍິງເອງ.

[2]. ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍ:

- ສຶກສາອົບຮົມການເມືອງແນວຄິດຂອງແມ່ຍິງລາວບັນດາເຜົ່າ ໃຫ້ເຊື່ອມຊື່ມແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງພັກ ແລະ ລັດຖະບານ ຢ່າງໜັກ ແໜ້ນ, ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ມີສະຕິລະວັດຕິດຕໍ່ກິນອາຫານ ບາຍຫນ້າບໍ່ປົນໄດຍ ສັນຕິຂອງສັດຕູ ໃຫ້ໄດ້ 80% ຂອງສະມາຊິກສະຫະພັນແມ່ຍິງ.

- ສູ້ຊົນເພື່ອມຈຳນວນເພດຍິງເຂົ້າໃນຄະນະນຳ ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງພັກ-ລັດ-ມະຫາຊົນຂັ້ນຕ່າງໆໃຫ້ໄດ້ 15% ຂຶ້ນໄປ.

- ຝຶກອົບຮົມຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ທາງດ້ານທິດສະດີ ແລະ ດ້ານ ວິຊາການໃຫ້ແກ່ແມ່ຍິງໃຫ້ໄດ້ 20% ຂອງສະມາຊິກສະຫະພັນແມ່ຍິງທັງ ໝົດ.

- ເຮັດໃຫ້ແມ່ຍິງໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ໂດຍຜ່ານສື່ແມ່ຍິງລາວໃຫ້ກວມເອົາ 50% ຂອງຈຳນວນແມ່ຍິງ.

[3]. ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການຈຸດສຸມ:

- ໂຄງການຝຶກອົບຮົມຍົກລະດັບທິດສະດີການເມືອງ, ຄວາມສາມາດດ້ານຕ່າງໆໃຫ້ແກ່ແມ່ຍິງ

- ໂຄງການຂະຫຍາຍມູນເຊື້ອ, ອະນຸລັກ ແລະ ສົ່ງເສີມວັດທະນະທຳອັນດີງາມ

- ໂຄງການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມບົດບາດຍິງ- ຊາຍໃນວົກງານການນຳພາ

- ໂຄງການພັດທະນາລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານດ້ານບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ໂຄງການອື່ນໆ..

[4]. ມາດຕະການ:

1). ປັບປຸງກົນໄກການປະສານງານກັບບັນດາຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນສູງ ກວ່າເກົ່າໃນການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການກົດຂີ່ ຂູດຮົດທາງເພດ ແລະ ການ ຄ້າມະນຸດ, ເພື່ອຄວາມຮັບຮູ້ ແລະ ເສີມສ້າງຄວາມສາມາດໃຫ້ແກ່ ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ ໃນການຫຼຸດຜ່ອນ ແລະ ກົມຄວາມພ້ອມຮັບມືກັບໄພພິບັດ.

2). ການໂຄສະນາອົບຮົມ ແລະ ເຜີຍແຜ່:

- ເພື່ອທະວີການໂຄສະນາ ເຜີຍແຜ່ ກ່ຽວກັບພາລະບົດບາດ, ສິດ ແລະ ຄວາມສະເໝີພາບລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍໃຫ້ກວ້າງຂວາງ.

- ສຶກສາອົບຮົມ, ສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ປັບປຸງແມ່ຍິງໃຫ້ ມີທັດສະນະຄະຕິທີ່ຖືກຕ້ອງ ກ່ຽວກັບບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ເພື່ອໃຫ້ ເຂົາເຈົ້າມີພຶດຕິກຳທີ່ເໝາະສົມໃນການສຶກສາອົບຮົມ ແລະ ເບິ່ງ ແຍງດູແລລູກ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ: ການເຊື່ອຖືຮີດຄອງປະເພນີທີ່ເປັນ ຜົນກະທົບຕໍ່ການດູແລຮັກສາສຸຂະພາບ, ການນິຍົມໃຫ້ເດັກຍິງຊ່ວຍ ວົກຄອບຄົວຫຼາຍກວ່າທີ່ຈະໃຫ້ເຂົ້າຮົບ ແລະ ອື່ນໆ.

- ເພື່ອມທະວີການສຶກສາອົບຮົມຄວາມສາມັກຄີແມ່ຍິງລາວບັນດາ
ເຜົ່າທຸກຊັ້ນຄົນໃຫ້ເຂົ້າໃຈ
ບົດບາດຂອງແມ່ຍິງໃນສັງຄົມລາວ.

- ເພື່ອແຜ່ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການພັດທະນາແລະປົກປ້ອງແມ່ຍິງ;
ເຊື່ອມສາມບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ແຜນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດເຂົ້າ
ໃນແຜນພັດທະນາຂອງບັນດາຂະແໜງການກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ.

3). ການພັດທະນາແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ:

- ເພື່ອມທະວີການປຸກລະດົມຂົນຂວາຍວຽກງານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ
ສິດທິໃນການຢູ່ລອດ, ການ
ພັດທະນາ, ການປົກປ້ອງແລະການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງເດັກໃນແຕ່ລະຂັ້ນ;
ປຸກລະດົມອຳນາດການປົກຄອງແຕ່ລະຂັ້ນ, ທຸກການຈັດຕັ້ງໃນສັງຄົມ,
ບັນດາພາກສ່ວນເສດຖະກິດແລະປະຊາຊົນປະກອບສ່ວນທຶນຮອນ,
ສະຕິບັນຍາ ແລະ ແຮງງານເຂົ້າໃນການປະຕິບັດວຽກງານແມ່ ແລະ
ເດັກເພື່ອໃຫ້
ວຽກງານດັ່ງກ່າວເປັນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຄອບຄົວແລະຂອງທົ່ວປວງຊົນ
ນ.

- ສ້າງຂີດຄວາມສາມາດໃຫ້ແກ່ແມ່ຍິງໂດຍການຝຶກອົບຮົມ, ຍົກ
ລະດັບຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດທາງດ້ານວິຊາການຕ່າງໆໃຫ້ແກ່ແມ່ຍິງ.

- ສົ່ງເສີມແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍໃຫ້ໄດ້ຮັບການຍົກລະດັບທາງ
ດ້ານການສຶກສາເທື່ອທຳອິດພ້ອມກັບເພດຊາຍໃນທຸກລະດັບ ແລະ ສາມາດເຂົ້າ
ເຖິງການບໍລິການສາທາລະນະສຸກຢ່າງທົ່ວເຖິງ.

3. ການສົ່ງເສີມຄວາມກ້າວໜ້າຂອງແມ່ຍິງ

[1]. ທິດທາງ:

ຮັບປະກັນການປະຕິບັດສິດທິ ແລະ ການໄດ້ຮັບການພັດທະນາທິ
ເທົ່າທຳມະຊາດລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍໃນດ້ານເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳ-ສັງຄົມ
ແລະ ຄອບຄົວ ເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າກາຍເປັນກຳລັງແຮງຮ່ວມສຳຄັນໃນການ
ສ້າງສາພັດທະນາປະເທດ.

ຮັບປະກັນໃຫ້ຍຸດທະສາດການສົ່ງເສີມຄວາມກ້າວໜ້າຂອງ
ແມ່ຍິງໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຢ່າງເປັນຮູບປະທຳ, ຄວາມ
ຕ້ອງການຂອງເພດຍິງ-ເພດຊາຍ ໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂຢ່າງສະເໝີພາບ
ກັນລວມທັງຫຼຸດຜ່ອນຄວາມແຕກຕ່າງກັນທາງດ້ານເງື່ອນໄຂ, ໂອກາດທາງ
ດ້ານການສຶກສາ, ການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ໄດ້ຮັບການບໍລິການສາທາລະນະສຸກ,
ສົ່ງເສີມການມີວຽກເຮັດງານທຳໃນລະບົບຈັດຕັ້ງການໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ.

[2]. ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍ:

ສ້າງຂະບວນການແມ່ຍິງຢ່າງມີຈຸດສຸມ ແນໃສ່ເຮັດໃຫ້ແມ່ຍິງ
ໄດ້ຮັບການພັດທະນາໃນທຸກດ້ານ,

ສົ່ງເສີມສິດສະເໜີພາບລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍ ໃນຄອບຄົວ ແລະ ສັງຄົມ ເທື່ອລະກ້າວ; ເປີດກວ້າງການເຂົ້າຮ່ວມຂອງແມ່ຍິງບັນດາເຜົ່າໂດຍ ສະເພາະແມ່ນຂະບວນການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ, ຫຼຸດຜ່ອນການຖາງປ່າເຮັດ ໄຮ່ ແລະ ຂະບວນການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ; ເຮັດໃຫ້ແມ່ຍິງໄດ້ປະກອບເຂົ້າ ໃນຕຳແໜ່ງຕັດສິນບັນຫາຕ່າງໆມີຈຳນວນເພີ່ມຂຶ້ນ ເຮັດໃຫ້ ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍໄດ້ຮັບການໂພຊະນາການທຶນ, ການບໍລິການ ສາທາລະນະສຸກທຶນ, ມີຄຸນນະພາບ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການບໍລິການກ່ອນ ເກີດລູກ, ການເກີດລູກທຶນ, ສະອາດ ແລະ ປອດໄພ.

ຄາດໝາຍລະອຽດມີດັ່ງນີ້:

- ສູ້ຊົນເພີ່ມຈຳນວນເພດຍິງເຂົ້າໃນຄະນະນຳ ຂອງອົງການຈັດ ຕັ້ງພັກ-ລັດ-ມະຫາຊົນຂັ້ນຕ່າງໆ ໃຫ້ໄດ້ 15% ຂຶ້ນໄປ, ເປັນພະນັກງານ ຫວັດແຫລ່ງໃຫ້ໄດ້ 20% ຂອງພະນັກງານທັງໝົດ.
- ສູ້ຊົນໃຫ້ມີຈຳນວນເພດຍິງເປັນສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ ໄດ້ 30% ຂຶ້ນໄປ.
- ເພີ່ມຈຳນວນເພດຍິງໄດ້ຮັບການຜຶກອົບຮົມ ກ່ຽວກັບ ເຕັກນິກການຜະລິດກະສິກຳ, ປຸງແຕ່ງ, ຫັດຖະກຳ ແລະ ການບໍລິການໃຫ້ ໄດ້ 20% ຂຶ້ນໄປ.
- ເພີ່ມຈຳນວນແມ່ຍິງໃຫ້ໄດ້ຮັບການຍົກລະດັບໃນທຸກຂະແໜງວິ ຊາອາຊີບ.
- ສູ້ຊົນເພີ່ມອັດຕາສ່ວນເພດຍິງປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການ ພັດທະນາ ກວມເອົາ 40% ຂອງກຳລັງແຮງງານທັງໝົດ (ໃຫ້ບຸລິມະສິດແກ່ ເພດຍິງໃນການຈ້າງງານ) ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາ.
- ເພີ່ມການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງເພດຍິງເຂົ້າໃນການວາງແຜນ ແລະ ນະ ໂຍບາຍການພັດທະນາຕ່າງໆ ຂອງຂະແໜງການໃຫ້ນັບມື້ຫຼາຍຂຶ້ນ.
- ສ້າງໂອກາດໃຫ້ເພດຍິງ, ເດັກຍິງໄດ້ເຂົ້າຖືງານບໍລິການ ຕ່າງໆທາງສັງຄົມໃຫ້ເທົ່າທັມກັບເພດຊາຍ.

[3]. ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການຈຸດສຸມ:

- ສ້າງນະໂຍບາຍ ແລະ
ເພີ່ມທະວີການໂຄສະນາສົ່ງເສີມການເພີ່ມຈຳນວນແຮງງານຍິງໃນ ຕະຫຼາດແຮງງານ.
- ໂຄງການຄຸ້ມຄອງສິດທິດ້ານແຮງງານ ແລະ
ເພີ່ມທະວີການໂຄສະນາສົ່ງເສີມຈຳນວນ
ແມ່ຍິງເຂົ້າສູ່ຕະຫຼາດແຮງງານ.
- ໂຄງການຜຶກອົບຮົມຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ວິຊາຊີບການຜະລິດ ກະສິກຳ, ການປຸງແຕ່ງແລະ ການບໍລິການໃຫ້ແກ່ແມ່ຍິງ.
- ໂຄງການສ້າງຂອບການຕ້ານການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ແມ່ຍິງ.
- ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈພາລະບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ໂຄງການອື່ນໆ.

[4]. ມາດຕະການ:

- ເພື່ອ ມາດຕະການສາມາດ ກຳນົດ ແມ່ນ ຍິ່ງລາວບັນດາເຜົ່າ ແລະ ບັນດາຊັ້ນຄົນໃຫ້ ເປັນປຶກແຜ່ນ ໂດຍ ການຈັດຕັ້ງຜູ້ກອບຮົມທາງດ້ານການເມືອງແນວຄິດ, ລັດຖະທຳມະນູນ, ກົດໝາຍເປັນແຕ່ລະໄລຍະ.

- ປະສານສົມທົບກັບພາກສ່ວນຕ່າງໆ ຄົ້ນຄວ້າຫຼັກສູດຜູ້ກອບຮົມ ແລະ ດຳເນີນການຜູ້ກອບຮົມໃຫ້ແກ່ແມ່ຍິງ.

- ສືບຕໍ່ຈັດກອງປະຊຸມເຜີຍແຜ່ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການພັດທະນາ ແລະ ປົກປ້ອງແມ່ຍິງ; ພ້ອມທັງເຊື່ອມສານບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ແຜນ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດເຂົ້າໃນແຜນພັດທະນາຂອງບັນດາຂະແໜງການ ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ.

- ເພື່ອ ມາດຕະການຄົ້ນຄວ້າ, ເກັບກຳຂໍ້ມູນ ເພື່ອ ນຳໃຊ້ໃນການ ສຶ່ງເສີມການເຂົ້າຮ່ວມຂອງແມ່ຍິງໃນຂະບວນການພັດທະນາທຸກລະດັບ.

- ເພື່ອ ມາດຕະການຮູ້ໃຫ້ແກ່ຜູ້ປົກຄອງໃນການລົງລູກ, ທັງຍິງ ແລະ ຊາຍ, ໃຫ້ກາຍເປັນຊັບ ພະຍາກອນມະນຸດທີ່ມີຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດ.

4. ການພັດທະນາວົງການແມ່ ແລະ ເດັກ

[1]. ທິດທາງ:

ຮັບປະກັນການຈັດຕັ້ງຜັນຂະຫຍາຍນະໂຍບາຍຂອງພັກ-ລັດ ດ້ານວົງການແມ່ ແລະ ເດັກ ໃນການເບິ່ງແຍງດູແລສ, ຂະພາບແມ່ ແລະ ເດັກ, ການພັດທະນາເດັກຢ່າງຮອບດ້ານ ພ້ອມທັງໄດ້ຮັບ ການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຕາມລະບົບກົດໝາຍຂອງລັດຖະບານທີ່ໄດ້ກຳນົດ ໂດຍສະ ເພາະແມ່ນການຄ້າຂາຍເດັກ, ຄ້າປະເວນີເດັກ ແລະ ສິ່ງລາມືກອານາຈານຕໍ່ເດັກ.

[2]. ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍ:

- ສູ້ຊົນໃຫ້ໄດ້ຈັດກອງປະຊຸມຄົບຄະນະຂອງຄະນະກຳມະທິການເພື່ອ ອແມ່ ແລະ ເດັກແຫ່ງ ຊາດ ແລະ ກອງປະຊຸມຄະນະກຳມະທິການເພື່ອ ອແມ່ ແລະ ເດັກ ທີ່ວປະເທດ ໃຫ້ໄດ້ 1 ຄັ້ງຕໍ່ປີ ເພື່ອ ຕິດຕາມກວດກາ ຄືນການເຄື່ອນໄຫວວົງການແມ່ ແລະ ເດັກໃນແຕ່ລະຂັ້ນ.

- ຈັດກອງປະຊຸມວິຊາການ 3-5 ຄັ້ງ ຮ່ວມກັບຂະແໜງການຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອປຶກສາ ຫາລື ການກະກຽມຮັບບົດລາຍງານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍ ສິດທິເດັກ 2 ສະບັບ.

- ຈັດກອງປະຊຸມຄົບຄະນະຂັ້ນແຂວງ ແລະ ຂັ້ນເມືອງ 2 ຄັ້ງຕໍ່ປີ ເພື່ອຕິດຕາມກວດກາ ວຽກງານແມ່ ແລະ ເດັກ ແລະ ວຽກງານສົດທິດັກ ຢູ່ ຂັ້ນແຂວງ ແລະ ຂັ້ນເມືອງ.

- ການນຳຄະນະກຳມາທິການເພື່ອແມ່ ແລະ ເດັກແຫ່ງຊາດລົງເອົາໜ້າທີ່ໜີ້ສູ່ ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ 10 ຄັ້ງຕໍ່ປີ ໂດຍມີການຜັດປັບກັນໄປໃຫ້ໄດ້ 16 ແຂວງ ແລະ ການນຳຄະນະກຳມາທິການເພື່ອແມ່ ແລະ ເດັກຂັ້ນ ແຂວງລົງຊຸກຍູ້ ວຽກງານແມ່ ແລະ ເດັກ ຂັ້ນເມືອງໃຫ້ໄດ້ 5-10 ຄັ້ງຕໍ່ປີ.

- ກອງເລຂາຄະນະກຳມາທິການເພື່ອແມ່ ແລະ ເດັກ ລົງເອົາໜ້າທີ່ຕິດຕາມໂຄງການຮ່ວມມືດ້ານ ວຽກງານແມ່ ແລະ ເດັກ ແລະ ວຽກງານສົດທິດັກ ກັບຂະແໜງການຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃຫ້ໄດ້ 8 ຄັ້ງຕໍ່ປີ.

- ຈັດຜຶກອົບຮົມ ຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ ຄວາມສາມາດໃຫ້ແກ່ພະນັກງານ ໃນການເຜີຍແຜ່ກົດ ໝາຍ ວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ, ສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສົດທິດັກ ແລະ ອື່ນໆໃຫ້ໄດ້ 6 ຄັ້ງຕໍ່ປີ.

- ຈັດກອງປະຊຸມໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ວຽກງານແມ່ ແລະ ເດັກ, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງ ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ, ສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສົດທິດັກໃຫ້ແກ່ຄູ/ອາຈານ, ເດັກນ້ອຍ ແລະ ຊາວໜຸ່ມໃຫ້ໄດ້ 2 ຄັ້ງຕໍ່ປີ.

[3]. ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການຈຸດສຸມ:

ເພື່ອບັນລຸຕາມທິດທາງ ແລະ ຄາດໝາຍສູງຂຶ້ນຂ້າງ ເທິງຄະນະກຳມາທິການ ເພື່ອແມ່ ແລະ ເດັກແຫ່ງຊາດ ຈະຕ້ອງສຸມໃສ່:

- ໂຄງການຜຶກອົບຮົມໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ຄວາມຮູ້ດ້ານກົດໝາຍ, ນິຕິກຳ ແລະ ສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສົດທິດັກ.

- ໂຄງການພັດທະນາຄວາມຮູ້ ຄວາມສາມາດ ໃຫ້ແກ່ພະນັກງານທີ່ເອົາໜ້າທີ່ວຽກງານແມ່ ແລະ ເດັກ ແລະ ວຽກງານສົດທິດັກຢູ່ ສູນກາງແລະທ້ອງຖິ່ນ.

- ໂຄງການຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ຊຸກຍູ້ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແນວທາງນະໂຍບາຍ, ກົດ ໝາຍ, ນິຕິກຳ ແລະ ແຜນການການສົ່ງເສີມສຸຂະພາບແມ່ ແລະ ເດັກ.

- ໂຄງການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ເດັກນ້ອຍ ແລະ ຊາວໜຸ່ມເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນວຽກ ງານທີ່ພົວພັນເຖິງບັນຫາເດັກນ້ອຍ ແລະ ໂຄງການອື່ນໆ.

[4]. ມາດຕະການ:

- ເພື່ອມທະວີຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ຄະນະກຳມາທິການເພື່ອແມ່ ແລະ ເດັກ ໃນການປະຕິບັດນະ ໂຍບາຍວັດກຽນແມ່ ແລະ ເດັກ ໃຫ້ເໝາະສົມ ແລະ ກວ້າງຂວາງ. ເພື່ອມທະວີກົນໄກປະສານງານ ລະດັບຊາດໃນແຕ່ລະຂັ້ນ ໂດຍການບັບປຸງລະບົບການຈັດຕັ້ງ ແລະ ແບບແຜນວິທີເຮັດວຽກຂອງກົນ ໄກດັ່ງກ່າວໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ, ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບສະພາບການຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະໄລຍະ.

- ເພື່ອມທະວີການບຸກລະດົມຂົນຂວາຍ ການເຂົ້າຮ່ວມເຄື່ອນໄຫວວັດກຽນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ສິດທິໃນການຢູ່ລອດ, ການພັດທະນາການປົກປ້ອງ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງເດັກໃນແຕ່ລະຂັ້ນ.

- ບຸກລະດົມອຳນາດການປົກຄອງແຕ່ລະຂັ້ນ, ທຸກການຈັດຕັ້ງໃນສັງຄົມ, ບັນດາພາກສ່ວນ ເສດຖະກິດ ແລະ ປະຊາຊົນປະກອບສ່ວນທຳນຽມ, ສະຕິບັນຍາເຂົ້າໃນການປະຕິບັດວັດກຽນແມ່ ແລະ ເດັກເພື່ອໃຫ້ວັດກຽນດັ່ງກ່າວເປັນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຄອບຄົວ ແລະ ຂອງທົ່ວປວງຊົນ.

- ເຜີຍແຜ່ແນວທາງນະໂຍບາຍ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ກົດໝາຍ ແລະ ສົນທິສັນຍາ ວ່າດ້ວຍ ສິດທິເດັກ ໃຫ້ມີການຮັບຮູ້ຢ່າງກວ້າງຂວາງໃນທົ່ວສັງຄົມ.

2.2.7. ການພັດທະນາເຍົາວະຊົນ ແລະ ຊາວໜຸ່ມ

[1]. ທິດທາງ:

ສ້າງຄົນລູ້ນໜຸ່ມໃຫ້ມີນ້ຳໃຈຮັກຊາດ, ຮັກລະບອບປະຊາທິປະໄຕໄປພ້ອມໆກັບການພັດທະນາຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດ ແລະ ທັກສະຊີວິດ ເພື່ອໃຫ້ກາຍເປັນຜູ້ສືບທອດອຸດົມການປະຕິວັດ, ວັດທະນະທຳອັນດີງາມຂອງຊາດ ແລະ ຂອງເຜົ່າ ແລະ ເພື່ອຮອງຮັບຄວາມກ້າວໜ້າທາງດ້ານເຕັກນິກ-ວິທະຍາສາດ ແລະ ການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທຳນຽມຂອງປະເທດ.

- ສຶກສາອົບຮົມການເມືອງແນວຄິດ ດ້ວຍຫລາຍຮູບຫລາຍວິທີ ເພື່ອສ້າງໃຫ້ເຍົາວະຊົນ-ຊາວໜຸ່ມມີນ້ຳໃຈຮັກຊາດ ມີຄວາມສາມັກຄີກັບຫມູ່ເພື່ອນທັງພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກ, ຈຳແນກມິດ ແລະ ສັດຕູຢ່າງຈະແຈ້ງ, ຖືເອົາການແຂ່ງຂັນ 2 ສາມ 3 ດີ 4 ພັດທະນາ ຂອງຊາວໜຸ່ມ ແລະ 3 ດີ 4 ຮູບ ຂອງເຍົາວະຊົນ ເປັນໃຈກາງໃນການເຄື່ອນໄຫວ.

- ສ້າງໃຫ້ຊາວໜຸ່ມ ມຮູ້ຄຸນຄ່າຂອງການອອກແຮງງານເປັນບໍ່ເກີດຂອງຄວາມຮັ່ງມີທາງດ້ານວັດຖຸ ແລະ ຈິດໃຈ, ຮັກສາຊີບ, ຮັກສາ, ຂະພາບຂອງຕົນເອງ, ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ນຳໃຊ້ສິ່ງແວດລ້ອມ ທຳມະຊາດ ແລະ ສັງຄົມໃຫ້ຍືນຍົງ, ສ້າງຊາວໜຸ່ມອາສາສະໝັກ ເພື່ອຊ່ວຍເຫຼືອປະຊາຊົນພາຍຫຼັງເກີດໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ ແລະ ເພື່ອຄວາມຮັບຮູ້ໃນການກວມຄວາມພ້ອມຮັບມືຈາກໄພພິບັດ ດັ່ງກ່າວ.

- ສ້າງໄວໜຸ່ມໃຫ້ເປັນຜູ້ປະກອບການ ແລະ ຕອບສະຫນອງໄດ້ຕາມຄວາມຮ້ອງຂໍ້ຕ້ອງການຂອງສັງຄົມ ໂດຍສະເພາະຕະຫລາດແຮງງານທຳມະຊາດ ແລະ ຕ່າງປະເທດ.

- ສົ່ງເສີມໃຫ້ຊາວໜຸ່ມເຂົ້າຮ່ວມທຸກການເຄື່ອນໄຫວຂອງອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊຸມ, ໃຫ້ກາຍເປັນນັກຮຽນ, ນັກສຶກສາປັນຍາຊຸມທົ່ວປະເທດ ນັບແບບຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດ ບໍ່ວ່າຢູ່ໃນເວລາຮຽນ ແລະ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນວົນກະທັ້ງສັງຄົມຕ່າງໆ.

[2]. ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍ :

--ເອົາໃຈໃສ່ພັດທະນາໃຫ້ຊາວໜຸ່ມ ແລະ ເຍົາວະຊົນ ມີສຸຂະພາບພາລະນະໄມເຂັ້ມແຂງທາງດ້ານ ຮ່າງກາຍ ແລະ ມັນສະຫມອງ ເຮັດໃຫ້ຄົນລູກໜຸ່ມ ມາຍເປັນກຸ່ມອັນກຳລັງແຮງ ແລະ ເປັນກະ ດູກສັນຫລັງຂອງຊາດ, ຄາດໝາຍລະອຽດດັ່ງນີ້ :

- ສູ້ຊົນໃຫ້ເຍົາວະຊົນ-ຊາວໜຸ່ມ ໄດ້ເຂົ້າເປັນສະມາຊິກຂອງ ອົງການຕົນຫລາຍກວ່າ 30%.

- ສ້າງຫນ່ວຍຊາວໜຸ່ມແບບຢ່າງ 2 ສາມັກຄີ 3 ດີ 4 ພັດທະນາ ແລະ ກອງເຍົາວະຊົນ ນຳຫນ້າ ໃຫ້ໄດ້ຫລາຍກວ່າ 50% ຂອງຈຳນວນຫນ່ວຍທັງຫມົດ.

- ເຜີ້ກອົບຮົມການເມືອງທົ່ວໄປໃຫ້ຖ້ວນແຖວຊາວໜຸ່ມ ແລະ ເຍົາວະຊົນ ນອກ ແລະ ໃນໂຮງຮຽນໃຫ້ກວມຫລາຍກວ່າ 60% ຕໍ່ປີ ແລະ ສູ້ ຊົນຝຶກອົບຮົມສົມມິແຮງງານໃຫ້ຊາວໜຸ່ມໃນທຸກແຂວງ

- ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ບັນດາຊາວໜຸ່ມ ແລະ ເຍົາວະຊົນ ໄດ້ມີໂອກາດພັດທະນາຕົນເອງ, ຮຽນ ຈົບການສຶກສາແຕ່ລະຂັ້ນໃຫ້ນັບມື້ນັບກວມອັດຕາສ່ວນຫລາຍຂຶ້ນ.

- ສົມທົບກັບກະຊວງສຶກສາ ຈັດເຜີ້ກອົບຮົມວິຊາຊີບເຄື່ອນທີ່ໃຫ້ກັບຊາວໜຸ່ມໃນຂະແຫນງອາ ຊີບທົ່ວ ມີຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫລາດແຮງງານ, ສ້າງ ແລະ ສົ່ງເສີມຜູ້ປະກອບການຫນຸ່ມໃຫ້ນັບມື້ນັບຫລາຍຂຶ້ນ.

[3]. ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການຈຸດສຳຄັນ:

- ໂຄງການສ້າງກຸ່ມອາຊີບໃຫ້ຊາວໜຸ່ມຕົວແບບ.
- ໂຄງການຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບຊາວໜຸ່ມຊຸມນະບົດ.
- ໂຄງການສົ່ງເສີມພອນສະຫວັນຫົວຄິດປະດິດສ້າງ.

- ໂຄງການເຜີຍກອບຮົມຄວາມຮູ້ ທີ່ ວໄປ ແລະ ການ
ເມືອງໃຫ້ ຊາວຫນຸ່ມ-ເຍົາວະຊົນ ນອກໂຮງຮຽນ ແລະ ໂຄງການອື່ນໆ.

[4]. ມາດຕະການ:

- ຈັດຕັ້ງຜັ່ນຂະຫຍາຍຜົນສຳເລັດ ແລະ
ມະຕິ ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ ຂອງຊາວຫນຸ່ມ ມກໍ່ຄື ພັກຢ່າງ
ກ້ວາງຂວາງເລິກເຊິ່ງໃນຫມູ່ ຊາວຫນຸ່ມ. ພ້ອມກັນນີ້,
ຕ້ອງຫັນທິດທາງວຽກງານອອກເປັນໂຄງການ, ແຜນການ ແລະ ກິດຈະກຳ
ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົວຈິງໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

- ຄົ້ນຄວ້າດັດແປງແບບວິທີນຳພາ, ແບບວິທີເຮັດວຽກ,
ລະບອບປະສານງານລະຫວ່າງຂັ້ນ ເທິງ, ຂັ້ນລຸ່ມ, ສາຍຕັ້ງ, ສາຍຂວາງ
ໃຫ້ລະອບດັດກວ່າເກົ່າ.

- ຊຸກຍູ້ຂະບວນການແຂ່ງຂັນ 2 ສາມັກຄີ 3 ດີ 4 ພັດທະນາ
ຢ່າງແຂງແຮງຕິດພັນກັບການສ້າງຫນ້າວິທະຍາສາດ ຮູ້ ນຳພາຮອບດ້ານ.

- ສຸມໃສ່ຫັນພະນັກງານລົງກຳລັງສ້າງຮາກຖານ
ໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງແມ່ນຫັນລົງປັບປຸງ ແລະ
ສ້າງຄະນະຊາວຫນຸ່ມຂັ້ນບູຮານ,
ບ້ານຈຸດສຸມພັດທະນາໃຫ້ມີຄວາມຫນັກແຫນ້ນທາງດ້ານການເມືອງ
ແນວຄິດ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ, ຮັບປະກັນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ 4 ເນື້ອໃນ 4
ຄາດຫມາຍ ຂອງການກຳລັງສ້າງຮາກຖານ.

2.2.8. ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ

[1]. ທິດທາງ:

ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ວິທະຍາສາດ-ເຕັກໂນໂລຊີ ໃຫ້ກາຍເປັນກຳລັງ
ຊຸກຍູ້ຂະບວນວັດທະນະທຳ ແລະ ຍືນຍົງ, ຖື
ການຄົ້ນຄວ້ານຳໃຊ້ວິທະຍາສາດ-ເຕັກໂນໂລຊີໃໝ່ ທີ່ແບບເໝາະ
ກັບຕົວຕົວຈິງຂອງປະເທດເຮົາເພື່ອຮັບໃຊ້ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-
ສັງຄົມ, ສ້າງພື້ນຖານເຕັກນິກ-ເຕັກໂນໂລຊີໃຫ້ການຫັນເປັນອຸດສາ
ຫະກຳ-ທັນສະໄໝ, ການຂະຫຍາຍຕົວທາງເລິກ, ປະກອບ
ສ່ວນໃຫ້ຜູ້ຜະລິດສິນຄ້າ, ການທຸລະກິດ
ການບໍລິການໃຫ້ມີມາດຖານສາມາດແຂ່ງຂັນກັບສາກົນ, ມີຄຸນນະພາບ
ແລະ ມີປະສິດທິຜົນສູງ;
ເປັນກົນໄກຫັນການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານລັດເຂົ້າສູ່ຄວາມທັນສະໄໝ
(ລັດຖະບານເອເລັກໂຕຣນິກ), ສຸມການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນຳໃຊ້ວິທະຍາສາດ
ໃນຂະແໜງທີ່ປະເທດເຮົາປະເຊີນໜ້າກັບສິ່ງທ້າທາຍ (ດ້ານນໍ້າມັນ
ເຊື້ອເພີງ), ພະລັງງານແສງຕາເວັນ, ພະລັງງານປະລະມະນູ ແລະ ຂະແໜງການ
ທີ່ເປັນທາງແຮງຕົ້ນຕໍແນວພັນສັດ, ພັນພືດຊະນິດໃໝ່.
ສິ່ງເສີມຫຼື ວອດປະດິດສ້າງ ຂອງປະຊາຊົນໄປສູ່ເສດຖະກິດ-

ພູມປັນຍາແລະຫັນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດໃຫ້ຕິດພັນການສອນ-ການຮຽນ, ການນຳໃຊ້ໃນພາກທຸລະກິດ.

[2]. ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍ :

- ປັບປຸງລະບົບນິຕິກຳ - ລະບົບການທົ່ວໄປຂອງກັບການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ, ການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ການປົກປ້ອງລິຂະສິດ.

- ສຳເລັດໂຄງການຄຸ້ມຄອງລະບົບບໍລິຫານລັດດ້ວຍເອເລັກໂທນິກໃຫ້ກວ້າງຂວາງ, ຂະຫຍາຍລະບົບຕາໜ່າງໃຫ້ເຊື່ອມຕໍ່ທຸກເມືອງ ແລະ ຂັ້ນບ້ານໃຫ້ໄດ້ 20% ຂອງບ້ານທັງໝົດໃນປີ 2015. ຫັນການບໍລິຫານຂອງທຸກຫ້ອງການລັດໃຫ້ເປັນແບບອັດຕະໂນມັດໃຫ້ກວມເອົາອັດຕາສ່ວນ 30% ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງທັງໝົດ.

- ສ້າງສຳເລັດມາດຖານແຫ່ງຊາດຂອງຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ ແລະ ກ້າວໄປສູ່ມາດຕະຖານສາກົນ (ISO), ຄຸ້ມຄອງຫົວໜ່ວຍວັດແທກ, ປົກປ້ອງຊັບສິນທາງປັນຍາ ແລະ ຂຶ້ນທະບຽນການຄ້າ ເພື່ອສ້າງຄວາມຍຸຕິທຳແກ່ສັງຄົມ ແນໃສ່ເພີ່ມປະສິດທິພາບ ແລະ ຄວາມສາມາດໃນການແຂ່ງຂັນທາງດ້ານເສດຖະກິດ.

- ສູ້ຊົນຄົ້ນຄວ້າໃຫ້ໄດ້ເຕັກໂນໂລຊີໃໝ່ທີ່ເປັນມິດກັບສິ່ງແວດລ້ອມ, ປະຊາຊົນທີ່ໄວ້ໄນສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ເປັນຕົ້ນ: ປຸ່ມຊີວະພາບ, ນ້ຳມັນໄບໂອດີແຊວ, ເຕົາແກ້ດຊີວະພາບ, ພະລັງນ້ຳ, ພະລັງລົມ, ພະລັງແສງແດດ ແລະ ກ້າວໄປສູ່ການຄົ້ນຄວ້ານຳໃຊ້ພະລັງງານປະລະມະນູ ເພື່ອເສດຖະກິດ. ດັດ ແປງ ແລະ ພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີໂດຍສະເພາະແມ່ນການອອກແບບ ແລະ ການກໍ່ສ້າງເຮືອນແກ້ວ.

- ຄົ້ນຄວ້າແນວພັນເຂົ້າທົ່ວໃຫ້ສະມັດຕະພາບສູງ ແລະ ພຶດເສດຖະກິດ ໃຫ້ຊາວກະສິກອນນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດ ເພື່ອເປັນສິນຄ້າທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການຫຼາຍໃນທ້ອງຕະຫຼາດພາຍໃນ ແລະ ສາມາດສົ່ງອອກ.

- ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ຊາວກະສິກອນ ໄດ້ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີໃໝ່ທີ່ສາມາດຫຼຸດຜ່ອນຕົ້ນທຶນການຜະລິດ, ຫຼຸດຜ່ອນແຮງງານ, ໃຊ້ເວລາສັ້ນແຕ່ຜົນຜະລິດມີສະມັດຕະພາບສູງ.

- ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາວິທະຍາສາດໃນຂົງເຂດຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ, ເຕັກໂນໂລຊີພັນທຸກຳ, ລະບົບນິເວດວິທະຍາເພື່ອສ້າງທ່າແຮງໃຫ້ແກ່ການເຕີບໂຕຂອງເສດຖະກິດ, ສ້າງສວນອຸທິຍານວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ ເພື່ອເປັນຄັງສະສົມທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ເປັນບ່ອນສຶກສາຄົ້ນຄວ້າຂອງລູກຫຼານໃນອະນາຄົດ.

- ສ້າງລະບົບສື່ສານດ້ານໂທລະຄົມມະນາຄົມ, ສະຖານີວິທະຍ, ແລະ ໂທລະພາບ ຜ່ານຈານ ດາວທັມ.

[3]. ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການຈຸດສຳຄັນ:

- ໂຄງການປັບປຸງ ແລະ ສ້າງນິຕິກຳດ້ານຊັບສິນທາງປັນຍາ.
- ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາພະລັງງານຊີວະພາບ.
- ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ພະລັງງານທົດແທນ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນທາດອາຍຜິດເຮືອນແກ້ວ.
- ໂຄງການສ້າງລະບົບບໍລິຫານລັດແບບເອເລັກໂຕຣນິກໄລຍະ 2.
- ໂຄງການດາວທັມລາວ ແລະ ໂຄງການອື່ນໆ.

[4]. ມາດຕະການ:

- ຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດໃນຫົວຂໍ້ຕ່າງໆ ເພື່ອຮັບໃຊ້ໃຫ້ແກ່ຂະບວນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ປະສານສົມທົບລະຫວ່າງການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ-ເຕັກໂນໂລຢີກັບການສົດສອນ ແລະ ການຜະລິດຕົວຈິງ.

- ນຳໃຊ້ຜົນສຳເລັດຂອງການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດຂອງພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນເຂົ້າໃນການພັດທະນາວິທະຍາສາດຂອງປະເທດ ເພື່ອຍົກລະດັບຄຸນນະພາບຂອງວົນກຽມວິທະຍາສາດ ກໍ່ຄືການສ້າງສາ ແລະ ພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງປະເທດ.

- ລັດຖະບານກຳນົດຫົວຂໍ້ບົດຄົ້ນຄວ້າ, ທົດລອງແລະສະໜອງທຶນທຶນຈຳເປັນເຂົ້າໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາທາງວິທະຍາສາດທຳມະຊາດ ແລະ ສັງຄົມ ; ໂດຍສະເລ່ຍ 1-2% ຂອງງົບປະມານການລົງທຶນໃນແຕ່ລະປີ.

- ເຕົ້າໂຮມນັກວິທະຍາສາດ, ນັກຄົ້ນຄວ້າພາຍໃນຢ່າງກວ້າງຂວາງແລະມີນະໂຍບາຍຈູງໃຈ ຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ,

ຜູ້ຄົ້ນພົບບັນຫາໃໝ່ໃນສາຂາຕ່າງໆເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າດຳເນີນການຄົ້ນຄວ້າໃຈຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ແລະ ສ້າງຜົນງານທີ່ດີ, ເພື່ອມທະວີການພົວພັນຮ່ວມມືດ້ານຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ພັດຕິກຳດ້ານຕ່າງໆ, ປັບປຸງສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ສະພາວິທະຍາສາດຂະແໜງຕ່າງໆໃຫ້ເປັນອົງການເຕົ້າໂຮມປັນຍາຊື່ນ, ເຕົ້າໂຮມກ້ອນສະໜອງຂອງສັງຄົມ.

2.2.9. ການເສີມສ້າງຄວາມສາມັກຄີທົ່ວປວງຊື່ນ

- ກໍ່ລ້າງແຮງຂອງການພັດທະນາຍາມໃດ ກໍ່ຕົດພັນກັບຄວາມສາມັກຄີຂອງປວງຊື່ນລາວທັງຊາດ ແລະ ຄວາມປອງດອງລະຫວ່າງເຜົ່າ, ຊັ້ນຄົນ, ເພດໄວ, ສາດສະໜາ ແລະ ບຸກຄະລະກອນໃນສັງຄົມດ້ວຍກັນ. ການເສີມສ້າງຄວາມສາມັກຄີທົ່ວປວງຊື່ນໃນການພັດທະນາປະເທດຊາດ ແມ່ນ: ການພິທັກຮັກສາ ແລະ ການພັດທະນາສາສະໜາໃຫ້ມີຄວາມເຫຼື້ອມໃສ

ສັດທາຂອງປະຊາຊົນ, ຫລັກສິນທໍາ, ຄຸນນະທໍາຂອງແຕ່ລະສາສະໜາ; ເສີມຂະຫຍາຍບົດບາດຂອງເຈົ້າກົກ-ເຈົ້າເຫຼົ້າ, ພະນັກງານບໍານານ-ອາວຸໂສແລະ ຜູ້ມີບົດບາດໃນສັງຄົມ ໃຫ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການສຶກສາອົບຮົມລູກຫຼານ ແລະ ຄົນລຸ້ນໜຸ່ມໃຫ້ກວ້າງຂວາງ ແລະ ເລິກເຊິ່ງກວ່າເກົ່າ.

- ເອົາໃຈໃສ່ແກ້ໄຂບັນຫາສາສະໜາໃຫ້ມີຄວາມສະຫງົບ ໂດຍການຂົນຂວາຍ, ສຶກສາອົບຮົມ, ເຕົ້າໂຮມຄວາມສາມັກຄີ ແລະ ຄຸ້ມຄອງສາສະໜາຕ່າງໆ ໃຫ້ເຄື່ອນໄຫວຕາມຫຼັກສິນທໍາຂອງສາສະໜາ ແລະ ດໍາລັດ 92/ນຍ ວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປັ້ງການເຄື່ອນໄຫວສາສະໜາ.

- ປຸກລະດົມຊັບພະຍາກອນຕ່າງໆ ໂດຍສະເພາະແມ່ນອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມຕ່າງໆໃຫ້ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ແລະ ເປັນໄປຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລັດຖະທໍາມະນູນ; ອອກແຮງສຶກສາອົບຮົມຊາວໜຸ່ມ, ເຍົາວະຊົນ ແລະ ອະນຸຊົນໃຫ້ກາຍເປັນກໍາລັງແຮງຂອງຊາດທີ່ມີຄຸນນະພາບ, ເປັນຄົນຍຸກໃໝ່ທີ່ບໍ່ມີມື້ໄປດ້ວຍຄວາມສົງໄສທາງດ້ານຈິດໃຈ, ມີຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ ແລະ ມີວິໄສທັດອັນກວ້າງໃກ ໃນການພັດທະນາປະເທດຊາດໃນໄລຍະໃໝ່.

- ສ້າງເຄື່ອນໄຫວໃຫ້ແມ່ຍິງໄດ້ມີໂອກາດຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດ ຄວາມຄຸ້ມຄອງ, ກັບເພດຊາຍ, ສົ່ງເສີມຄວາມສະເໝີພາບລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍ ໃຫ້ກວ້າງຂວາງ; ເອົາໃຈໃສ່ສ້າງພະນັກງານເພດຍິງຊົນເຜົ່າໃຫ້ໄດ້ທັງປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ; ເຮັດໃຫ້ຄົນລາວຮັບຮູ້ໄດ້ຄຸນຄ່າຂອງການອອກແຮງງານ ເຊິ່ງເປັນແຫລ່ງບໍ່ເກີດແຫ່ງຄວາມຮັ່ງມີ ທາງດ້ານວັດຖຸ ແລະ ຈິດໃຈ, ມີລະບົບວິໄນ, ຮັກການອອກແຮງງານ ມີນ້ຳໃຈຊ່ວຍເຫຼືອ ເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ; ຮັບປະກັນການປະຕິບັດລະບົບຫຼັກການ ແລະ ປົກປັ້ງສິດທິນປະໂຫຍດຂອງກໍາມະກອນ ແລະ ຊາວຜູ້ອອກແຮງງານໃຫ້ໄດ້ຮັບຄວາມເປັນທໍາ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທໍາ.

- ເພີ່ມທະວີການໂຄສະນາ, ຂົນຂວາຍ, ດຶງດູດພົນນ້ອງເຊື້ອຊາດລາວທີ່ໄປດໍາລົງຊີວິດຢູ່ຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ອວ່າຍໜຶ່ງມາສູ່ປະເທດຊາດ ປະກອບສ່ວນສະຕິປັນຍາ ແລະ ຊັບສິນເຂົ້າໃນການພັດທະນາປະເທດໃຫ້ມີເສັ້ນຊື່ເຂັ້ມແຂງ.

ລັດສົ່ງເສີມໃຫ້ກຸ່ມວິຊາຊີບຕ່າງໆສ້າງຕັ້ງສະມາຄົມຂອງຕົນຕາມດໍາລັດນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ວ່າດ້ວຍສະມາຄົມ ສະບັບ ເລກທີ 115/ນຍ, ລົງວັນທີ 29 ເມສາ 2009 ຊຶ່ງການຈັດຕັ້ງສະມາຄົມ ເຫລົ່ານັ້ນສ້າງຂຶ້ນເພື່ອເຕົ້າໂຮມຄວາມສາມັກຄີ, ເຕົ້າໂຮມວິຊາການ, ເຕົ້າໂຮມທຶນຮອນເພື່ອດໍາເນີນການຜະລິດ, ທຸລະກິດ, ເຄື່ອນໄຫວລັດຖະການ, ແຕ່ລັດບໍ່ສົ່ງເສີມໃຫ້ສ້າງຕັ້ງສະມາຄົມເຄື່ອນໄຫວດ້ານການເມືອງໃດໆ, ສະມາຄົມ ເຫລົ່ານັ້ນຕ້ອງເຄື່ອນໄຫວພາຍໃຕ້ກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ

ມີແນວທາງອັນດັບອີ່ມ: ເສີມສ້າງຄວາມສາມັກຄີຮັກຊາດ ແລະ ພັດທະນາຊາດລາວ ໃຫ້ສັນຕິພາບ, ເອກະລາດ, ປະຊາທິປະໄຕ, ເອກະພາບ, ວັດທະນາຖາວອນ.

- ດຶງດູດຍາດແຍ່ງກໍາລັງແຮງ, ຄວາມເປັນມິດສະຫາຍ ແລະ ທຶນຮອນຈາກປະເທດເພື່ອນມິດ ສາກົນ ເຂົ້າໃນການພັດທະນາປະເທດຕາມແນວທາງການຕ່າງປະເທດຂອງພັກວາງອອກ.

2.2.10. ການແກ້ໄຂປະກົດການຫຍໍ້ທໍ້ທາງສັງຄົມ ແລະ ການແກ້ໄຂບັນຫາຢາເສບຕິດ

1). ການແກ້ໄຂປະກົດການຫຍໍ້ທໍ້ທາງສັງຄົມ

[1]. ທົດທາງ:

ໄປຄົງຄູ່ກັບໝາກຜົນຂອງການພັດທະນາເສດຖະກິດຕາມກົນໄກເສດຖະກິດຕະຫຼາດ ໄດ້ເກີດມີປະກົດການຫຍໍ້ທໍ້ຕ່າງໆທີ່ຫຼີກລ້ຽງບໍ່ໄດ້. ປະກົດການດັ່ງກ່າວເປັນການກົດໜ່ວງຖ່ວງດຶງບາດກ້າວການພັດທະນາແລະຄວາມເຫຼື້ອມໃສຂອງລະບອບໃໝ່. ບົດບາດຂອງລະບອບໃໝ່ຂອງພວກເຮົາ, ຊຶ່ງທົດທາງຕົ້ນຕໍແມ່ນຍຶດຖືການສຶກສາອົບຮົມໄປພ້ອມກັບການດຳເນີນການທາງບໍລິຫານ ແລະກົດໝາຍຢ່າງແຂງແຮງ. ການປ້ອງກັນ ແລະ ການແກ້ໄຂປະກົດການຫຍໍ້ທໍ້ ໃນແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີຄັ້ງທີ VII ຕ້ອງສຸມໃສ່ດຳເນີນການຢ່າງແຂງແຮງ ໂດຍເຮັດແນວໃດໃຫ້ຜູ້ທີ່ປະຕິບັດຕາມລະບົບກົດໝາຍໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງ ແລະ ຜູ້ທີ່ລະເມີດລະບົບກົດໝາຍຖືກລົງໂທດ; ຈຳກັດການແຜ່ຂະຫຍາຍປະກົດການຫຍໍ້ທໍ້ແຕ່ຫົວໜ້າ ໂດຍການອົງໃສ່ປະຊາຊົນ, ມະຫາຊົນ ແລະທຸກພາກສ່ວນຂອງສັງຄົມເຂົ້າຮ່ວມໃນການແກ້ໄຂບັນຫາ.

[2]. ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍ:

1). ຈຳກັດ ແລະ ຕ້ານການສໍ້ລາດບັງຫຼວງໃນສັງຄົມ ດ້ວຍການສຶກສາອົບຮົມແນວຄິດໃຫ້ທຸກຄົນມີຄຸນສົມບັດສົນທິປະຕິວັດ, ປະຕິບັດລະບົບກົດໝາຍຢ່າງເຂັ້ມງວດ ແລະ ມີລະບົບຕິດຕາມກວດກາຢ່າງເປັນລະບົບປົກກະຕິ.

2). ຫລຸດຜ່ອນການເກີດອຸປະຕິເຫດດ້ວຍການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ໃຫ້ທຸກຄົນປະຕິບັດກົດລະບົບຈໍລະຈອນຢ່າງເຄັ່ງຄັດ ແລະ ຈຳກັດຄວາມມື້ນເມົາສຸລາ.

3). ແກ້ໄຂບັນຫາປະກົດການການເລື້ອມລ້ຳໃນສັງຄົມ ກໍ່ຄືການຫລຸດໂຕນດ້ານລາຍໄດ້ຂອງກຸ່ມຄົນແລະ ຫລຸດຜ່ອນໄລຍະຫ່າງກັນ ແລະ ຫລຸດໂຕນລະຫວ່າງເຂດແຄວ້ນ, ຕົວເມືອງ-ຊົນນະບົດ.

4). ແກ້ໄຂບັນຫານຫວ່າງງານໃຫ້ພົນລະເມືອງດ້ວຍການຈັດຫາງານ
ຕາມລະດູການໃຫ້ຊາວຊົນ
ນະບົດ ແລະ
ການກັບຄືນຂອງແຮງງານລາວຈາກຕ່າງປະເທດ,
ລະດົມທຶນພັດທະນາສົມ ແຮງງານ

ໃນກິດຈະການຂອງຕົນຢ່າງມີມາດຖານຄົບຖ້ວນ.

5). ບັ້ງກັນ ແລະ ແກ້ໄຂປະກົດການໃສ່ເພນີ, ການປຸ້ນຈີ້ ແລະ
ປະກົດການຫວີ້ນກົນຝູມ ເພື່ອຍ ດ້ວຍການສຶກສາອົບຮົມ,
ການກ່າວເຕືອນ ແລະ ດຳເນີນການຕາມລະບົບກົດໝາຍ.

2). ການແກ້ໄຂບັນຫາຢາເສບຕິດ

[1]. ທິດທາງ:

ສືບຕໍ່ປະຕິບັດຄຸນຄ່າສາດແລະມາດຕະການການແກ້ໄຂ
ບັນຫາຢາເສບຕິດທັງ 4 ດ້ານໄປ ພ້ອມກັນ: ການແກ້ໄຂບັນຫາການຜະລິດ,
ຊົມໃຊ້, ການລັກລອບຄ້າຂາຍ ແລະ ການກໍ່ອາດຊະຍາກຳທີ່ຕິດພັນກັບຢາ
ເສບຕິດຢ່າງຖີ່ຖູງຊາດ

ໂດຍຍຶດທິດທາງການຕ້ານແລະສະກັດກັ້ນເປັນຫຼັກ,

ການຫັນໄປສູ່ອາຊີບອື່ນທີ່ໝັ້ນຄົງ,

ປະຕິບັດກົດໝາຍຢ່າງເດັດຂາດຕໍ່ຜູ້ກະທຳຜິດແລະຊ່ວຍປື່ນປົວ
ພະ

ຍາບານຜູ້ທີ່ເປັນທາດຢາເສບຕິດໃຫ້ເປັນພົນລະເມືອງດີ,

ເອົາຂະບວນມະຫາຊົນໃນທ້ອງຖິ່ນນັ້ນເຂົ້າ

ຮ່ວມການແກ້ໄຂຢາເສບຕິດຢ່າງກວ້າງຂວາງ ເພື່ອໃຫ້ບັນຫາຢາເສບຕິດ

ໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂທັງເປັນການປະກອບສ່ວນເຮັດໃຫ້ປະຊາຄົມອາຊີບ

ໄດ້ປອດຈາກຢາເສບຕິດພາຍໃນປີ 2015.

[2]. ຄາດໝາຍ:

- ສູ້ຊົນພັດທະນາບ້ານເພື່ອຫັນປະຊາຊົນໄປປະກອບອາຊີບອື່ນ
ໃຫ້ໄດ້ປະມານ 300 ບ້ານຕໍ່ປີ,

- ສູ້ຊົນປື່ນປົວຄົນຕິດຜິ່ນຢູ່ຕາມບ້ານຕ່າງໆໃຫ້ໄດ້
ປະມານ 3.000 ຄົນຕໍ່ປີຂອງຄົນຕິດຜິ່ນທັງໝົດ,

- ສູ້ຊົນປື່ນປົວຄົນຕິດຢາບ້າໃຫ້ໄດ້ປະມານ 2.000 ຄົນຕໍ່
ປີຂອງຄົນຕິດຢາທັງໝົດ,

- ສູ້ຊົນ

ຕິດຕາມກວດກາບໍລິເວນທີ່ມີຄວາມສ່ຽງໃນການລັກລອບປຸກ

ຜິ່ນຢ່າງເປັນປົກກະຕິ.

- ສູ້ຊົນເພື່ອຈຳນວນປະຊາຊົນເຂົ້າຮ່ວມການຜຶກອົບຮົມ ແລະ
ການເຜີຍແຜ່ຜົນຮ່າຍຂອງຢາເສບຕິດໃຫ້ໄດ້ປະມານ 300.000 ຄົນຕໍ່ປີ.

[3]. ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການ:

- ໂຄງການພັດທະນາອາຊີບໃໝ່ ເພື່ອທົດແທນອາຊີບການປູກຝັງ ພື້ນແລະລົບລ້າງຄວາມທຸກຍາກສ່ວນບໍ່ຜູ້ທີ່ເຄີຍຕິດຝັງ.
- ໂຄງການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ໃຫ້ສັງຄົມເຫັນຜົນຮ່າຍຂອງຢາເສບຕິດ.
- ໂຄງການຫວຽດຜ່ອນການຊົມໃຊ້ຢາເສບຕິດ.
- ໂຄງການປັບປຸງສູນດັດສ້າງ ແລະ ວິຊາຊີບໃຫ້ແກ່ຜູ້ຕິດຝັງ 4 ສູນ ແລະ ໂຄງການອື່ນໆ.

[4]. ມາດຕະການ:

- ເປີດຂະບວນການສຶກສາອົບຮົມ ແລະ ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ຢ່າງກວ້າງຂວາງ, ແທນເຖິງ ແລະ ເລີກເຊິ່ງດ້ວຍຫລາຍຮູບການ ເພື່ອປູກຈິດສຳນຶກໃຫ້ຄົນໃນທົ່ວສັງຄົມເຫັນໄດ້ເຖິງພິດໄພ ແລະ ຜົນຮ່າຍຂອງຢາເສບຕິດ, ປຸກລະດົມໃຫ້ເຂົາເຈົ້າໄດ້ເປັນເຈົ້າການເຂົ້າຮ່ວມໃນການສະກັດກັ້ນ ແລະ ຕ້ານຢາເສບຕິດປະເພດຕ່າງໆ,
- ລົງທຶນຈັດສັນພູມລຳເນົາບ່ອນທຳມາຫາກິນຕິດພັນກັບການຫັນເອົາປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າໄປປະກອບອາຊີບອື່ນທີ່ໜັ້ນຄົງ ເພື່ອທົດແທນການປູກຝັງ,
- ດຳເນີນການປຶ້ມປົວຄົນຕິດຝັງ ທີ່ຍັງເຫລືອໃຫ້ສຳເລັດໄດ້ ໂດຍພື້ນຖານ ແລະ ສືບຕໍ່ປັບປຸງ ແລະ ນຳໃຊ້ສູນປຶ້ມປົວ ແລະ ພື້ນພູສຸຂະພາບຜູ້ຕິດຢາເສບຕິດແຫ່ງຕ່າງໆໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ,

ດຳເນີນການພົວພັນຮ່ວມມືກັບບັນດາປະເທດທີ່ມີຊາຍແດນຮ່ວມກັນ ເພື່ອພ້ອມກັນສະກັດກັ້ນ ແລະ ຕ້ານການຄ້າຂາຍ ແລະ ລຳລົງຂົນສົ່ງຢາເສບຕິດ ແລະ ສານເສມືຕິ້ນທີ່ເປັນເຄື່ອງຂ້າຍ ເຊື່ອມຕໍ່ລະຫວ່າງ ປະເທດໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນສູງ; ສືບຕໍ່ຍາດແຍ່ງການຊ່ວຍເຫລືອດ້ານທຶນຮອນຈາກ ສາກົນ ເພື່ອນຳມາຜັນຂະຫຍາຍ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນແມ່ບົດແຫ່ງຊາດເພື່ອຄວບຄຸມຢາເສບຕິດໃຫ້ປະສົບຜົນສຳເລັດຕາມລະດັບຄາດໝາຍ.

2.3. ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ຄຸ້ມຄອງພັດທະນາທຶນ

2.3.1. ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ, ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ

[1]. ທິດທາງ:

ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງປະເທດເຮົາ ແມ່ນການເຕີບໂຕທາງດ້ານເສດຖະກິດທຶນ

ແຂງແຮງຕິດພັນກັບການພັດທະນາທີ່ຍືນຍົງໄປຕາມທິດສະໜີຂັບວ, ການພັດທະນາສະອາດໂດຍຖືເອົາຄຸນນະພາບ, ປະສິດທິຜົນ, ໜາກຜົນ ແລະ ຄວາມສາມາດແຂ່ງຂັນຂອງເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດທີ່ອີງໃສ່ພູມປັນຍາເປັນບູລິມະສິດ; ພັດທະນາເສດຖະກິດຕ້ອງກຳນົດບົດທຳອິດທຳອິດທຳອິດ, ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມໄປພ້ອມກັບການສົ່ງເສີມຄວາມກ້າວໜ້າ ແລະ ຄວາມຍຸຕິທຳໃນສັງຄົມ, ການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ, ຍົກສູງລາຍໄດ້ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ. ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ກັບມາດຕະການປັບຕົວເຂົ້າກັບ ແລະ ມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (NAPA and NAMA) ໂດຍອີງຕາມເງື່ອນໄຂ ແລະ ຄວາມສາມາດຕົວຈິງຂອງປະເທດເຮົາ ກໍ່ຄື ຮັບປະກັນຄວາມຍືນຍົງທາງດ້ານ ສິ່ງແວດລ້ອມເປັນຕົ້ນ ການປົກປັກຮັກສາບໍ່ໄມ້, ດິນ, ຊັບພະຍາກອນບໍ່ແຮ່, ແຫຼ່ງນໍ້າ ແລະ ຊີວະນາໆພັນອື່ນໆ ດ້ານ ຮ່ຽມຂອງຊາດໃຫ້ຄົງຢູ່ຕະຫຼອດໄປ ນັບການປະກອບສ່ວນສໍາຄັນຕໍ່ການບັນລຸເປົ້າໝາຍສະຫວ່າງສະຫວ່າງດ້ານການພັດທະນາທີ່ 7.

[2]. ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍ ແລະ ມາດຕະການ:

1). ຊຶ່ງເຊດຊັບພະຍາກອນນໍ້າ, ອຸຕຸນິຍົມອຸທິກກະສາດ:

- ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍ, ຍຸດທະສາດ, ແຜນດຳເນີນງານ ແລະ ບັນດານິຕິກຳຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ເພື່ອຮັບປະກັນເຮັດໃຫ້ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນນໍ້າໄດ້ຮັບປະໂຫຍດສູງສຸດ ແລະ ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ລະບົບນິເວດໜ້ອຍທີ່ສຸດ ພ້ອມທັງຮັກສາປ່າຍອດນໍ້າ.
- ດຳເນີນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າແບບປະສົມປະສານໃນລະດັບອ່າງແມ່ນໍ້າ ແລະ ສ້າງຕັ້ງຄະນະກຳມະການອ່າງແມ່ນໍ້າໃຫ້ໄດ້ 5 ອ່າງ: ນໍ້າງຸ່ມ, ນໍ້າເທີນ-ກະດິງ, ເຊບຸ້ງໄຟ, ເຊບຸ້ງຫຍ້າ ແລະ ເຊກອງ. ພ້ອມດ້ວຍກັນນັ້ນ ສ້າງຕັ້ງກອງທຶນຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພັດທະນາອ່າງແມ່ນໍ້າ ໂດຍອີງໃສ່ຫລັກການຜູ້ສ້າງຜົນກະທົບເປັນຜູ້ຈ່າຍ.
- ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງລະບົບນິຕິກຳໃຫ້ເປັນລະບົບຄົບຖ້ວນ ເປັນຕົ້ນ: ປັບປຸງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນແຫລ່ງນໍ້າ, ສ້າງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການລະອບດຳເນີນງານບັນດາເອກະສານທາງດ້ານນິຕິກຳ ເພື່ອຮັບໃຊ້ການພັດທະນາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ.
- ເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງຕັ້ງໜ້າໃນການເຄື່ອນໄຫວຂອງຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ ແລະ ຄຸ້ມຄອງວຽກງານສາກົນ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນນໍ້າໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ.
- ສ້າງນະໂຍບາຍ, ຍຸດທະສາດ ແລະ ນິຕິກຳໃນວົງການອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ; ປັບປຸງ ແລະ ຂະຫຍາຍຕາໜ່າງສະຖານີອຸຕຸນິຍົມ, ອຸທິກກະສາດ, ອຸຕຸນິຍົມ, ສະຖານີວັດແທກອາກາດຍານສູງໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານ ເພື່ອແນໃສ່ການສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ມີຄຸນນະພາບດີກວ່າເກົ່າ.
- ສ້າງລະບົບເຕີ້ອນໄພລ່ວງໜ້າແຫ່ງຊາດ ເພື່ອເຮັດໜ້າທີ່ພະຍາກອນໄພນໍ້າຖ້ວມ, ໄພແຫ້ງ ແລ້ງ ແລະ ແຈ້ງເຕີ້ອນໄພທຳມະຊາດ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ.

• ປັບປຸງ ແລະ ຍົກລະດັບຕາໜ່າງສະຖານີອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ ແລະ ສະຖານີ ຕິດຕາມແຜ່ນດິນໄຫວ ໃນຂອບເຂດທີ່ ວປະເທດ.

• ປັບປຸງຕາໜ່າງສະຖານີອຸຕຸນິຍົມ ການບົນ ເພື່ອບໍລິການໃຫ້ແກ່ ການຄົມມະນາຄົມທາງອາກາດ.

• ພື້ນຜູ້ ແລະ ປັບປຸງຕາໜ່າງສະຖານີ ອຸຕຸນິຍົມ ກະເສດ ໃນຂອບເຂດທີ່ ວປະເທດ ເຊິ່ງເປັນກຸ່ມ ແຈສຳຄັນເພື່ອຮັບໃຊ້ ການຜະລິດກະສິກຳເປັນສິນຄ້າ, ການບັບຕົວເຂົ້າກັບການບໍລິໂພກ ກາດ ແລະ ແຜນງານຄ້າປະກັນສະບັງອາຫານ ຕາມທິດຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ ເທື່ອລະກ້າວ.

• ປະເມີນຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ດຳເນີນການສ້າງຕັ້ງລະບົບເຕືອນໄພ ລ່ວງໜ້າຢູ່ບໍລິເວນທີ່ ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງສູງ ເປັນຕົ້ນ ແຂວງ ຫລວງນໍ້າທາ, ໄຊຍະບູລີ, ບໍລິຄຳໄຊ, ຄຳມ່ວນ, ສະຫວັນນະເຂດ, ສາລະວັນ, ຈຳປາສັກ, ເຊກອງ ແລະ ອື່ນໆ.

2). ຂົງເຂດສິ່ງແວດລ້ອມ:

- ປັບປຸງກົດໝາຍຄ່າ ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານວິຊາການ ນັບແຕ່ ສູນກາງລົງ ຮອດທ້ອງຖິ່ນ ໃຫ້ສາມາດດຳເນີນວຽກງານວິຊາສະເພາະຂອງຕົນໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນກວ່າເກົ່າ; ສ້າງຕັ້ງ ແລະ ສ້າງ ຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ ແກ່ ທ້ອງການຕິດຕາມກວດກາ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຢູ່ 25 ຕົວເມືອງ.

- ປັບປຸງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ, ສ້າງນິຕິກຳທີ່ ຕິດພັນກັບການຄວບຄຸມ ມົນລະພິດ ເພື່ອບັບໃຊ້ ຕາມມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງສານເສມ.

- ສົ່ງເສີມໃຫ້ ທຸກໂຄງການລົງທຶນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດຳລັດວ່າ ດ້ວຍການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມຢ່າງເຂັ້ມງວດ; ດຳເນີນ ການຕິດຕາມກວດກາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສ້າງຄຸ້ມຂອງບໍລິເວນໂຄງການພັດທະນາຢ່າງເປັນລະບົບ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນກວ່າເກົ່າ.

- ສືບຕໍ່ແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ເຄັ່ງຮັອນ ແລະ ພື້ນເດັ່ນ ທີ່ ເກີດຂຶ້ນໃນໂຄງການລົງທຶນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດຈຳນວນໜຶ່ງໃຫ້ສຳ ເລັດ, ຄວບຄຸມການນຳໃຊ້ສານເສມ, ການກຳຈັດສິ່ງເສດເຫຼືອ, ມົນລະ ພິດ, ຂີ້ຝຸ່ນໃນຕົວເມືອງນ້ອຍ-ໃຫຍ່, ຕາມເສັ້ນທາງຫລວງ, ແມ່ນ້ຳ ລ່າເຊ, ຫ້ວຍຮອງໜອງບຶງ ແລະ ຄອງລະບາຍນ້ຳ.

- ສົ່ງເສີມ ແລະ ພັດທະນາ ການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ, ສ້າງທ້ອງຖິ່ນຂອງແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ກາຍເປັນ ທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົວແບບ ແລະ ຂະຫຍາຍໄປສູ່ ການສ້າງທ້ອງຖິ່ນຂອງຢູ່ບໍລິເວນແຂວງ ຫລື ພາກທີ່ມີ ໂຄງການພັດທະນາ ກໍ່ຄື ຂະຫຍາຍຕາໜ່າງທ້ອງສະໝຸດ ແລະ ຜືກອົບຮົມປະຈຳພາກ, ແຂວງ ແລະ ບາງເມືອງຈຸດສຸມ.

- ສົ່ງເສີມໃຫ້ ຂະແໜງການສຶກສາ ນຳເອົາວິຊາສົ່ງແວດລ້ອມ ເຂົ້າໃນຫຼັກສູດການສອນໃນ ທຸກລະດັບ, ຊຸກຍູ້ ສົ່ງເສີມຂະບວນການ ສ້າງປະເທດລາວໃຫ້ ເປັນປະເທດສີຂຽວ, ສະອາດ ແລະ ງາມຕາ ດ້ວຍຫຼາຍຮູບ ການ ເປັນຕົ້ນ ຂະບວນການໂຮງຮຽນຂຽວ, ການສ້າງຈິດສຳນຶກແກ່ ສັງຄົມ ໃຫ້ ນັບມື້ ນັບກວ້າງຂວາງ.

- ປັບປຸງ ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍກົນໄກດ້ານການເງິນ ເພື່ອຮອງຮັບການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານ ວິຊາສະເພາະໃຫ້ ໝັ້ນຄົງຂຶ້ນ ເທື່ອລະກ້າວ.

- ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາສິນທິສັນຍາ, ອະນຸສັນຍາ ແລະ ຂໍ້ຕົກລົງສາກົນ ດ້ານສົ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ ສປປ ລາວ ເຂົ້າເປັນພາຄີຢ່າງຕັ້ງໜ້າ. ເພີ່ມທະວີການຮ່ວມມືສາກົນ, ເຂົ້າ ຮ່ວມການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ເຈລະຈາໃນເວທີສາກົນ ເພື່ອຍາດແຍ້ງການ ຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານວິຊາການ ແລະ ທຶນຮອນມາສະໜັບສະໜູນການເຄື່ອນ ໄຫວວຽກງານສົ່ງແວດລ້ອມໃນສປປ ລາວ.

- ຮັບປະກັນ ອັດຕາການປົກຫຸ້ມປ່າໄມ້ ໃຫ້ ກວມ 65% ຂອງເນື້ອທີ່ ທົ່ວປະເທດ.

3). ຂົງເຂດການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ:

- ປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຕົ້ນຕໍ ເຊັ່ນ: ກະສິກຳ-ປ່າໄມ້, ພະລັງງານ, ອຸທົກກະສາດ, ໂຄງລ່າງຕົວເມືອງ, ອຸດສະຫະ ກຳ ແລະ ສາທາລະນະສຸກ ເພື່ອດຳເນີນການຄົ້ນຄວ້າທີ່ ເລິກເລິກເຊິ່ງ ກ່ຽວກັບຜົນກະທົບຈາກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ແຫຼ່ງປ່ອຍອາຍ ພິດເຮືອນແກ້ວ, ກຳນົດທາງເລືອກທີ່ ເໝາະສົມໃນການປັບຕົວ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ສ້າງເປັນ ແຜນງານ 5 ປີ ຄັ້ງທີ 1 (2011-2015) ເພື່ອຜັນຂະຫຍາຍ ມູນເຊື້ອສາດວ່າ ດ້ວຍການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ໃຫ້ ຕິດພັນກັບແຜນພັດທະນາຂະ ແໜງການກ່ຽວຂ້ອງ, ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ແລະ ມູນເຊື້ອສາດການລົບລ້າງຄວາມທຸກຍາກແຫ່ງຊາດ.

- ປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງປັບປຸງ ແລະ ເຊື່ອມສານລະບົບນິຕິກຳທີ່ ກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ເປັນຕົ້ນ: ລະບົບການກ່ຽວກັບການປ່ອຍອາຍພິດເຮືອນແກ້ວ ແລະ ການ ນຳໃຊ້ ເຕັກໂນໂລຊີສະອາດທີ່ ເປັນມິດຕໍ່ ສົ່ງແວດລ້ອມເຂົ້າໃນ ລະບົບນິຕິກຳຂອງຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ.

- ສ້າງຕັ້ງກົນໄກ ແລະ ສົ່ງເສີມການພັດທະນາສະອາດ Clean Development Mechanism (CDM) ແລະ ສົນເຊື່ອກາກບອນ(Carbon: C) ໂດຍຮັບປະກັນໃຫ້ ເກີດຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດແກ່ ສປປ ລາວ.

- ສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ, ສ້າງຖານຂໍ້ມູນ, ສະຖິຕິ ແລະ ການຄາດຄະເນລ່ວງໜ້າກ່ຽວກັບ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ໂດຍການ ສ້າງຕັ້ງລະບົບເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າ ແລະ ຕິດຕັ້ງຕົວແບບຈຳລອງ ຕິດຕາມສະພາບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດກັບຕົວຊີ້ບອກທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ.

- ນໍາເອົາການສຶກສາກ່ຽວກັບວິທະຍາສາດດ້ານຊັ້ນບັນຍາກາດ, ລະບົບພູມອາກາດ(ລະດູການຕ່າງໆ), ສະພາບອຸນະພູມສະເລ່ຍຂອງໂລກ, ສະພາບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ເຂົ້າໃນລະບົບການສຶກສາສາມັນໃນທຸກລະດັບຕາມຄວາມເໝາະສົມ ຄວບຄູ່ກັບການສົ່ງເສີມວຽກງານການສ້າງຈຸດສໍານຶກໃຫ້ແກ່ມວນຊົນກ່ຽວກັບບັນຫາດັ່ງກ່າວ.

- ເຂົ້າຮ່ວມການເຈລະຈາໃນເວທີສາກົນ, ສູ້ຊົນຍາດແຍ້ງການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານວິຊາການ, ທາງດ້ານທຶນຮອນ ເພື່ອສະໜອງໃຫ້ແກ່ການເຄື່ອນໄຫວບໍ່ເປັນທຸກສະພາບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການຫວຸດຜ່ອນຜົນກະທົບການປ່ອຍອາຍພິດເຮືອນແກ້ວໃນ ສປປ ລາວ.

4). ວຽກງານຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ:

- ສຸມໃສ່ຫັນຈາກການແກ້ໄຂການຊ່ວຍເຫຼືອບັນເທົາທຸກ ແລະ ພື້ນຜູ້ຫຼັງຈາກໄພພິບັດ ມາເປັນການຫ້າງຫາກະກຽມຄວາມພ້ອມເພື່ອຕ້ານກັບໄພພິບັດ ເປັນຕົ້ນໄພນໍ້າຖ້ວມ, ແຫ້ງແລ້ງ, ດິນເຈື່ອນ ແລະ ອັກຄີໄພ.

- ສຸມໃສ່ສ້າງຂັດຄວາມສາມາດ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ໂດຍເອົາຊຸມຊົນເປັນໃຈກາງ ແລະ ເປັນເຈົ້າການໃນການແກ້ໄຂບັນຫາໄພພິບັດ.

- ສຸມໃສ່ການສ້າງລະບົບເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າໂດຍເອົາໃຈໃສ່ປັບປຸງ ແລະ ຂະຫຍາຍລະບົບຕາໜ່າງສະຖານີ ເກບກຳຂົນສົ່ງ ມູນອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດໃນເຂດສ່ວນໜ້າໄພ ແລະ ຕາມອ່າງແມ່ນໍ້າໃນທົ່ວປະເທດ.

- ເອົາໃຈໃສ່ເກັບກຳຂໍ້ມູນອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ ພ້ອມທັງຕິດຕາມການພະຍາກອນອາກາດ ແລະ ນໍ້າໃຫ້ຊັດເຈນ ເພື່ອອອກຂ່າວເຕືອນໄພສະພາບສຸກເສີນທາງດ້ານສະພາບອາກາດ ແລະ ນໍ້າໄດ້ທັນເວລາ.

- ສ້າງລະບົບສາງ ເພື່ອເກັບເຄື່ອງບັນເທົາທຸກສຸກເສີນທົ່ວຊາດ ແລະ ລະພາກ ແລະ ບາງ ແຂວງທີ່ມີຄວາມສ່ຽງສູງກັບການເກີດໄພພິບັດ ເພື່ອຮັບປະກັນໃນການຊ່ວຍເຫຼືອປະຊາຊົນ ຜູ້ປະສົບໄພພິບັດໄດ້ຢ່າງທັນການ ແລະ ການພື້ນຜູ້ໄພພິບັດຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ.

• ປະສານງານ ແລະ ຮ່ວມມືກັບຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ, ອົງກອນເສດຖະກິດທຸກລະດັບ ແລະ ເອກະຊົນ ເພື່ອພ້ອມກັນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຍຸດທະສາດຫວຸດຜ່ອນໄພພິບັດ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາລະເບີດທີ່ຍັງບໍ່ທັນແຕກໃຫ້ສໍາເລັດຜົນ.

[3]. ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການຈຸດສຸມ:

• ໂຄງການປັບປຸງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ; ທົບທວນ ແລະ ປັບປຸງ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນແຫຼ່ງນໍ້າ, ສ້າງກົດໝາຍໃຫ້ມີຄື: ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ.

- ໂຄງການສ້າງຍຸດທະສາດວ່າດ້ວຍການເຕີບໂຕສີຂຽວ ພ້ອມແຜນດຳເນີນງານ ແລະ ກົນໄກທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອຄວາມຍືນຍົງທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ.

- ໂຄງການຜັນຂະຫຍາຍຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດວ່າດ້ວຍການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ພ້ອມ ທັງກຳນົດແຜນດຳເນີນການດັດປັບ ແລະ ຫລຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.

- ໂຄງການສະໜັບສະໜູນ ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ.

- ໂຄງການສ້າງຂັດຄວາມສາດມາດດ້ານການຈັດຕັ້ງ ແລະ ບຸກຄະລະກອນ ໃນການຄຸ້ມຄອງກົນໄກການພັດທະນາທີ່ສະອາດ ແລະ ສິນເຊື່ອກາກບອນ.

- ໂຄງການສ້າງຫ້ອງທົດລອງ ສິ່ງແວດລ້ອມອ້າງອີງແຫ່ງຊາດ ເພື່ອກາຍເປັນມາດຖານອ້າງອີງໃນການກວດສອບ ແລະ ຢັ້ງຢືນການດຳເນີນການບໍລິການດ້ານການກວດກາຄຸນນະພາບສິ່ງແວດລ້ອມ.

- ໂຄງການອະນຸລັກ ແລະ ພັດທະນາດິນບໍລິເວນນ້ຳ 2 ແຫ່ງ ຕາມສົນທິສັນຍາຮາມຊາ ຄື ດິນບໍລິເວນເມືອງຈຳພອນ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ແລະ ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ຢູ່ບຶງກວດໂງ່ງ ເມືອງ ປະທຸມພອນ ແຂວງຈຳປາສັກ.

- ໂຄງການຄຸ້ມຄອງ

ຊັບພະຍາກອນນ້ຳແບບປະສົມປະສານໃນຂອບເຂດອ້າງແມ່ນ້ຳຂອງ, ອ້າງແມ່ນ້ຳຂ້າມຜ່ານຊາຍແດນ ແລະ ອ້າງແມ່ນ້ຳສາຂາ ແມ່ນ້ຳຂອງທີ່ມີທ່າແຮງດ້ານການພັດທະນາ ເປັນຕົ້ນ (ອ້າງແມ່ນ້ຳງື່ມ, ນ້ຳເທິນ-ນ້ຳກະດິງ, ເຊບັ້ງໄຟ, ເຊບັ້ງຫວິງ, ເຊກອງ ແລະ ອື່ນໆ)

- ໂຄງການສ້າງຕັ້ງລະບົບເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າແຫ່ງຊາດ ເພື່ອເຮັດໜ້າທີ່ພະຍາກອນໄພນ້ຳຖ້ວມ, ໄພແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ແຈ້ງເຕືອນໄພທຳມະຊາດ.

- ໂຄງການປັບປຸງ ແລະ ຍົກລະດັບ ຕາໜ່າງສະຖານີອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ ແລະ ສະຖານີຕິດຕາມແຜ່ນດິນໄຫວ ໃນຂອບເຂດທີ່ວປະເທດ ແລະ ໂຄງການອື່ນໆ

- ມາດຕະການ:

- ເພື່ອມທະວີການດຳເນີນວຽກງານການເມືອງແນວຄິດ ຢ່າງເປັນລະບົບເຊື່ອມຊຶມແນວທາງ ນະໂຍບາຍຂອງພັກ, ລະບົບກົດໝາຍຂອງລັດ, ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ- ສັງຄົມຂອງຊາດ ແລະ ມະຕິຄຳສັ່ງຂອງຂັ້ນເທິງຢ່າງເປັນປົກກະຕິ.

- ເພື່ອມທະວີການເຜີຍແຜ່ ແລະ ສ້າງຈິດສຳນຶກ ໃນທຸກພາກສ່ວນໃນສັງຄົມ ໃຫ້ເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບຄວາມໝາຍຄວາມສຳຄັນ ໃນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ, ອຸຕຸນິຍົມ-ອຸທິກກະສາດ, ການແຈ້ງເຕືອນໄພທຳມະຊາດ ແລະ ການອະນຸລັກຊີວະນາໆພັນ.

- ເພື່ອມທະວີການປະສານສົມທົບ ກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ຕິດພັນກັບການເພີ່ມທະວີ ການຮ່ວມມືກັບສາກົນ ແລະ ພາກພື້ນ ໃນຂົງເຂດວັດທະນະຊັບພະຍາ ກອນນ້ຳ, ສິ່ງແວດລ້ອມ, ອຸຕຸນິຍົມ-ອຸທິກກະສາດ, ຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງໄພພິບັດ ແລະ ລະບົບເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າ ເພື່ອແລກປ່ຽນບົດຮຽນ, ຄວາມຮູ້ ແລະ ທຶນຮອນ.

- ສ້າງກົນໄກໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ການປະເມີນຜົນ ບັນດາ ໂຄງການດ້ານຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, ສິ່ງແວດລ້ອມໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ມີປະສິດທິພາບ ເພື່ອຮັບປະກັນ ຄວາມຍືນຍົງ.

- ເຊື່ອມສານເອົາວັດທະນະຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, ສິ່ງແວດລ້ອມ, ອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ ເຂົ້າໃນຫຼັກສູດການຮຽນການສອນ ທັງໃນລະບົບສາມັນສຶກສາ ແລະ ລະບົບການສຶກສາຊັ້ນສູງ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລ.

- ປຸກລະດົມຢ່າງກວ້າງຂວາງ ໃນທົ່ວສັງຄົມ ເພື່ອເປີດບັນເຊ່ງຂັ້ນ ຂະບວນການຮັກຊາດ ແລະ ພັດທະນາ ເພື່ອສ້າງປະເທດລາວເປັນປະເທດສີຂຽວ, ສະອາດ ແລະ ງາມຕາ.

- ປັບປຸງຍົກລະດັບ ລະບົບການຈັດຕັ້ງ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ໃຫ້ກາຍເປັນພະແນກ ແລະ ໃນຂັ້ນເມືອງໃຫ້ເປັນຫ້ອງການເອກະລາດ ລວມທັງການຫັນລົງຮາກ ຖານ ແລະ ການແບ່ງຄວາມຮັບພິຊອບລະຫວ່າງຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ.

- ຍົກສູງຂີດຄວາມສາມາດ ຂອງອົງການຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ກໍ່ຄື ການພັດທະນາ ແລະ ບຳລຸງສ້າງບຸກຄະລາກອນ ເພື່ອຮັບປະກັນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, ສິ່ງແວດລ້ອມ, ອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນສູງ.

2.3.2. ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພັດທະນາທິດິນ

[1]. ທິດທາງ:

ສິ່ງເສີມການນຳໃຊ້ໄປພ້ອມໆກັບການປົກປັກຮັກສາທິດິນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດໃຫ້ຍືນຍົງ, ຮັບປະກັນປະສິດທິພາບທິດິນ ຍາວນານ ແລະ ໝາກຜົນຂອງໜ້າດິນ, ພື້ນດິນໃນລະດັບສູງ ບໍ່ໃຫ້ມີຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ; ເຮັດໃຫ້ພື້ນລະ ເມືອງລາວມີສິດນຳໃຊ້ທິດິນເພື່ອດຳລົງຊີວິດ, ສ້າງທິດິນຢູ່ອາໄສ ແລະ ທຳການຜະລິດຕາມກົດໝາຍ, ກຳນົດຢ່າງເປັນເອກະພາບ, ຫັນທິດິນ ໃຫ້ເປັນທິດິນ, ເປັນແຫຼ່ງສ້າງຄວາມຮັ່ງມີໃຫ້ປະຊາຊົນ ແລະ ປະເທດຊາດ ທັງຮັບປະກັນສິດຄຸ້ມຄອງລວມສູນ ແລະ ກຳມະສິດຂອງລັດ, ຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນການລະເມີດກົດໝາຍ, ການສ້າງຮັ່ງຄູນມິຈາກທິດິນທິດິນ ລະເມີດກົດໝາຍ.

[2]. ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍ:

1. ສຳຫຼວດຈັດສັນ, ແບ່ງເຂດ ແລະ ຈັດປະເພດທິດິນ:

- ສ້າງແຜນຈັດສັນທິດິນຂັ້ນມະຫາພາກ, ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນການນຳໃຊ້ທິດິນແຫ່ງຊາດ, ແຜນຈັດສັນການນຳໃຊ້ທິດິນລະດັບແຂວງ, ລະດັບເມືອງ ໃຫ້ສຳເລັດໃນຂອບເຂດທິດິນປະເທດ.

- ສ້າງແຜນຈັດສັນທິດິນຈຸນລະພາກ (ແຜນຈັດສັນລະອຽດ) ໂດຍສະເພາະແມ່ນແຜນການນຳໃຊ້ທິດິນລະດັບບ້ານ ແລະ ກຸ່ມບ້ານໃຫ້ສຳເລັດໃນຂອບເຂດທິດິນປະເທດ.

- ມອບໝາຍຄວາມຮັບຜິດຊອບຄຸ້ມຄອງນຳໃຊ້ທິດິນໃຫ້ການຈັດ ຕັ້ງ ແລະ ບຸກຄົນຕາມແຜນການຈັດສັນການນຳໃຊ້ທິດິນແຫ່ງຊາດ, ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບົບການທິດິນກຳນົດໄວ້.

- ສູ້ຊົນອອກໃບຕາດິນໃຫ້ສຳເລັດ 1 ລ້ານຕອນເພື່ອເຮັດໃຫ້ການຄຸ້ມຄອງທິດິນເຂົ້າສູ່ລະບົບ, ມີຄວາມສະຫງົບ ແລະ ຍຸຕິທຳ.

- ຄຸ້ມຄອງອັດຕາສ່ວນສາດ ແລະ ສ້າງຖານຂໍ້ມູນຂ່າວສານທິດິນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດດ້ວຍລະບົບຄອມພິວເຕີ.

2. ເກັບກຳລາຍຮັບຈາກທິດິນ:

- ສູ້ຊົນເກັບກຳລາຍຮັບຈາກທິດິນໃຫ້ໄດ້ຄົບຖ້ວນ ເຊັ່ນ: ຄ່າທຳນຽມການນຳໃຊ້ທິດິນ, ຄ່າເຊົ່າ, ຄ່າສຳປະທານ, ຄ່າໂອນສິດການນຳໃຊ້ທິດິນ ແລະ ລາຍຮັບອື່ນໆຈາກທິດິນຕາມກົດໝາຍກຳນົດໄວ້ ເພື່ອສ້າງລາຍຮັບເຂົ້າງົບປະມານແຫ່ງຊາດໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 15% ຕໍ່ປີ.

- ສູ້ຊົນສ້າງລາຍຮັບຈາກທຶນດິນໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 3 ເທົ່າຕົວຫຼື ເທົ່າກັບ 5% ຂອງລາຍຮັບງົບປະມານແຫ່ງຊາດ.

3. ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ງານໂຍບາຍ, ນິຕິກຳ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບທຶນດິນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ:

- ປັບປຸງ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທຶນດິນໃຫ້ສຳເລັດ.
- ປັບປຸງ ລັດຖະບັນຍັດ, ດຳລັດ ແລະ ນິຕິກຳຕ່າງໆ ໃຫ້ສອດຄ່ອງຕາມກົດໝາຍທີ່ໄດ້ປະກາດໃຊ້.

[3]. ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການຈຸດສຳຄັນ:

- ໂຄງການຈັດສັນທຶນດິນຂັ້ນຈຸນລະພາກຢູ່ຂັ້ນບ້ານ, ກຸ່ມບ້ານ ແລະ ເມືອງ;
- ໂຄງການຄຸ້ມຄອງ ທຶນດິນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດແບບຍືນຍົງ;
- ໂຄງການສ້າງຖານຂໍ້ມູນທຶນດິນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ;
- ໂຄງການຈັດສັນທຶນດິນ ແລະ ອອກໃບຕາດິນ;
- ໂຄງການສຳຫຼວດກວດກາຄືນການເຮົາດິນລັດ ແລະ ຄົນໄຕນໜີ້ໄປຕ່າງປະເທດ ແລະ ເປັນຂອງ ບຸກຄົນທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລົງກວດກາເນື້ອທຶນດິນຈະໃຫ້ເຊື່ອາຫຼືສຳປະທານ;
- ໂຄງການຈັດສັນທຶນດິນຕົວເມືອງ, ເຂດຈະໃຫ້ເຊື່ອາຫຼືສຳປະທານ ແລະ ເຂດພູດທະນາ ທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການລົງທຶນຫຼາຍກວ່າໝູ່;
- ໂຄງການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ອົງການຄຸ້ມຄອງທຶນດິນແຕ່ລະຂັ້ນ;
- ໂຄງການເກັບລາຍຮັບຈາກທຶນດິນ; ໂຄງການປັບປຸງ ແລະ ສ້າງນິຕິກຳກ່ຽວກັບທຶນດິນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ;
- ໂຄງການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ, ນິຕິກຳຕ່າງໆທີ່ພົວພັນກັບທຶນດິນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ໂຄງການອື່ນໆ.

[4]. ມາດຕະການ:

1). ການຈຸດສຳຄັນ ແລະ ນຳໃຊ້ທຶນດິນ:

- ດຳເນີນການສຳຫຼວດເກັບກຳຂໍ້ມູນ, ຈັດສັນ, ຈັດແບ່ງເຂດ, ຈັດແບ່ງປະເພດ, ສ້າງແຜນ ທຶນດິນ ແລະ ສ້າງແຜນແມ່ບົດ ເພື່ອວາງແຜນຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ທຶນດິນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ, ເຂດແຄວ້ນ ແລະ ທົ່ວປະເທດ ໂດຍການປະສານສົມທົບລະຫວ່າງອົງການຄຸ້ມຄອງທຶນດິນ, ຂະແໜງການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທຶນ

ດິນ ແລະ ອົງ ການບົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອສະເຫນີລັດຖະບານ ແລະ ສະພາ ແຫ່ງ ຊາດພິຈາລະນາຮັບຮອງເອົາໃນປີ 2010-2011.

- ສ້າງແຜນທີ່ ແລະ ແຜນພັດທະນາການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ເພື່ອໃຫ້ເຫັນໄດ້ ເຖິງເຂດທີ່ສາມາດ ພັດທະນາໄດ້ ງ່າຍ ແລະ ເຂດທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການພັດທະນາ ແລະ ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ.

2). ການກວດກາ ແລະ ໂຄສະນາເສຍແຜ່ລະບົບການຕ່າງໆ:

- ດຳເນີນການກວດກາ ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມ ລະບົບກົດຫມາຍ, ທີ່ດິນທີ່ຖືກຈັບ ຈອງໄວ້ ຕໍ່ບໍ່ຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດຂອງອົງການຈັດຕັ້ງ, ນິຕິບຸກຄົນ, ບຸກຄົນ ຖ້າຫາກພົບ ເຫັນວ່າມີການກະທຳທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ແລະ ບໍ່ສອດຄ່ອງກັບ ກົດຫມາຍຈະຕ້ອງດຳເນີນການຢ່າງເດັດຂາດຕາມລະບົບກົດ ຫມາຍທີ່ ໄດ້ກຳນົດໄວ້.

- ການໂຄສະນາເສຍແຜ່, ສຶກສາອົບຮົມໃຫ້ທີ່ວສັງຄົມຮັບຮູ້, ເຄົາລົບ ແລະ ປະຕິບັດນະໂຍບາຍ, ລະບົບກົດຫມາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ທີ່ດິນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ດ້ວຍຮູບການຈັດປະຊຸມ, ສຳມະນາ, ອອກຂ່າວສື່ມວນຊົນ ແລະ ກຳນົດເຂົ້າໃນຫວັກສູດການສຶກສາ.

3). ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ອົງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນແຕ່ລະ ຂັ້ນ ດ້ວຍການບຳລຸງກໍ່ສ້າງພະນັກງານລັດຖະກອນໃຫ້ມີຄຸນທາດການ ເມືອງ, ມີຄວາມຊື່ສັດບໍລິສຸດ ແລະ ຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດດ້ານວິຊາສະ ເພາະເພື່ອໃຫ້ສາມາດນຳໃຊ້ເຕັກນິກວິຊາການທີ່ທັນສະໄຫມ ເຂົ້າໃນ ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຕາມຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ.

3. ການພັດທະນາວິສາຫະກິດ

ວິສາຫະກິດມີບົດບາດສຳຄັນໃນການຂະຫຍາຍກຳລັງການຜະລິດ, ເປັນ ອົງປະກອບສຳຄັນຂອງການດຳເນີນທຸລະກິດ, ເປັນຜູ້ສະໜອງທີ່ຮັບໃຊ້ ບັດໃຈການຜະລິດ: (ທຶນຮອນ, ທີ່ດິນ, ແຮງງານ ແລະ ເຕັກນິກ) ທັງເປັນ ຜູ້ຜະລິດ ແລະ ຈຳໜ່າຍຜະລິດຕະພັນສິນຄ້າ. ດັ່ງນັ້ນ, ການພັດທະນາ ວິສາຫະກິດໃນຕໍ່ໜ້າເປັນທັງເປົ້າໝາຍ ແລະ ເປັນທັງໜ້າທີ່ ສຳຄັນໜຶ່ງຂອງແຜນການ 5 ປີຄັ້ງທີ VII, ໂດຍສົ່ງເສີມໃຫ້ມີ ຫລາຍຮູບຫລາຍແບບວິສາຫະກິດ, ເສດຖະກິດຄອບຄົວທີ່ນຳໃຊ້ພູມ ບັນຍາຊາວບ້ານ, ຜູ້ປະກອບການຕ່າງໆ: ວິສາຫະກິດເອກະຊົນຂະໜາດກາງ ແລະ ຂະໜາດນ້ອຍ (SMEs), ວິສາຫະກິດປະສົມ ແລະ ວິສາຫະກິດເປັນລະບົບ ແບບບໍລິສັດ... ໃຫ້ຂະຫຍາຍຕົວເສດຖິກກິດໜ້າຍ, ການຮ່ວມຕົວ ເຂົ້າກັນເປັນກຸ່ມສາມາດມີກຳລັງແຂ່ງຂັນທັງເປັນເຈົ້າຕົນເອງໃນ ລະບົບເສດຖະກິດຕະຫລາດ.

ຮັບປະກັນເຮັດໃຫ້ເງື່ອນໄຂສະເພາະຕົວຂອງວິສາຫະກິດເປັນລະບົບ ຂຶ້ນ: ສິດທິທາງຊັບສິນຢ່າງຈະແຈ້ງ, ຜູ້ໃດລົງທຶນແມ່ນຜູ້ນັ້ນ ໄດ້ຮັບໜ້າກຜົນ ແລະ ແມ່ນຜູ້ນັ້ນເອງເປັນຜູ້ແບກຄວາມສ່ຽງໄພ.

3.1. ວິສາຫະກິດຂອງລັດ

[1]. ທິດທາງ:

ສ້າງວິສາຫະກິດຂອງລັດໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ເປັນພື້ນຖານຂອງການພັດທະນາປະເທດ, ເພື່ອ ປະຕິບັດພາລະບົດບາດ ທີ່ສໍາຄັນໃນລະບົບເສດຖະກິດຕະຫຼາດຕາມທິດສະດີ ມື້ນິຍົມ ແລະ ຮັບປະ ກັນໃຫ້ເສດຖະກິດມະຫາພາກມີສະເຖຍລະພາບ. ປັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາວິສາຫະກິດ ໃຫ້ຕົວພັນ ກັບກົນໄກຕະຫຼາດ ໃຫ້ນັບມື້ນັບເຕີບໃຫຍ່ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ສາມາດແຂ່ງຂັນຢູ່ພາຍໃນ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນໄດ້. ໂດຍເລັ່ງໃສ່ປັບປຸງຖານະການເງິນ, ການຈັດ ຕັ້ງ-ບຸກຄະລາກອນ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງບຸລິຫານ ເພື່ອກ້າວໄປສູ່ການ ຫັນເປັນລະບົບບໍລິສັດຂອງລັດທີ່ເຂັ້ມແຂງຮອບດ້ານ ພ້ອມທັງ ຮັບປະກັນໃຫ້ການດໍາເນີນທຸລະກິດມີປະສິດທິຜົນສູງ.

[2]. ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍ:

- ສ້າງແຜນຍຸດທະສາດການພັດທະນາວິສາຫະກິດ-ທຸລະກິດຂອງລັດ ແລະ ກຳນົດຄືນໃຫ້ແຈ້ງພາລະບົດບາດຂອງບຸລິສັດ ເຊັ່ນ: ດໍາເນີນ ທຸລະກິດເພື່ອຫາກໍາໄລ ແລະ ຮັບໃຊ້ໜ້າທີ່ການເມືອງຕາມແນວທາງນະ ໂຍບາຍຂອງພັກ ແລະ ກົດໝາຍຂອງລັດ, ເປີດກວ້າງສິດເປັນເຈົ້າຕົນເອງ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຊັບສິນຂອງລັດທີ່ມອບໃຫ້.

- ຈັດຕັ້ງ ແລະ ພັດທະນາບັນດາກຸ່ມວິສາຫະກິດເພື່ອສ້າງຖານ ກຳລັງແຮງທາງດ້ານຊັບສິນ, ຄວາມຮູ້ສະຕິບັນຍາ ແລະ ເຕັກນິກວິທະຍາ ການຕ່າງໆທີ່ສາມາດແຂ່ງຂັນໃນຕະຫຼາດພາຍໃນ ແລະ ສາກົນ ເຊັ່ນ: ກຸ່ມ ການຜະລິດ-ການບໍລິການ ແລະ ການກໍ່ສ້າງ ໃຫ້ເຕີບໃຫຍ່ຂະຫຍາຍຕົວ ຕາມກົນໄກຕະຫຼາດທີ່ມີການວາງແຜນ.

- ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ກວດກາ-ດັດແກ້ ບັນດານິຕິກຳຕ່າງໆ ທີ່ຕົວພັນເຖິງທຸລະກິດ-ວິສາຫະກິດ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແນວທາງຂອງ ພັກ ແລະ ນະໂຍບາຍຂອງລັດຖະບານ ທັງໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບກົນໄກເສດຖະກິດ ຕະຫຼາດ; ສ້າງເງື່ອນໄຂ ແລະ ກາລະໂອກາດອັນສະດວກໃຫ້ແກ່ການເຄື່ອນ ໄຫວທຸລະກິດ-ວິສາຫະກິດເພື່ອລະກ້າວ.

- ດໍາເນີນການສຳຫຼວດກວດກາເພື່ອຈັດຕັ້ງຄືນໃໝ່, ວິສາ ຫະກິດຂອງລັດ ອັນໃດທີ່ເປັນຍຸດທະສາດ, ອັນໃດຄວນຮັກສາໄວ້ເປັນຂອງ ລັດ 100%, ອັນໃດຄວນຫັນເປັນວິສາຫະກິດປະສົມ ແລະ ຫຼຸ້ນສ່ວນ, ອັນໃດ ຄວນປັບປຸງໃຫ້ມີປະສິດທິພາບສູງຂຶ້ນ, ອັນໃດຄວນຫັນໄປສູ່ຮູບ ການອື່ນ, ອັນໃດຄວນຍຸບລົກຫຼື ປະກາດລົ້ມລະລາຍ.

- ຄົ້ນຄວ້າສ້າງຕັ້ງບໍລິສັດທີ່ເປັນຍຸດທະສາດ ໂດຍທີ່ລັດຈະຕ້ອງລົງທຶນ 100%. ວິສາຫະກິດທີ່ລັດຖືຫຸ້ນ 51% ຂຶ້ນໄປລັດຈະຕ້ອງເປັນເຈົ້າການໃນການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານໂດຍກົງເຊັ່ນ: ອຸດສາຫະກຳປັ່ນຊາດ, ອຸດສາຫະກຳຜະລິດໄຟຟ້າ, ນໍ້າປະປາ, ອຸດສາຫະກຳຜະລິດວັດຖຸກໍ່ສ້າງ, ບໍລິສັດທັນຍາຫານ, ສື່ສານ, ໂທລະຄົມ, ການບິນ ແລະ ວິສາຫະກິດຍຸດທະສາດອື່ນໆ.

- ສ້າງໃຫ້ໄດ້ບັນດາວິສາຫະກິດທີ່ເຂັ້ມແຂງທຸກດ້ານ, ເປີດກວ້າງທຸລະກິດປະສົມພາຍໃນ ແລະ ກັບຕ່າງປະເທດ, ສ້າງທຸກເງື່ອນໄຂໃຫ້ທຸລະກິດ-ວິສາຫະກິດຂອງທຸກພາກສ່ວນເສດຖະກິດຕ່າງໆປະຕິບັດຕາມລະບົບກົດໝາຍຂອງລັດຢ່າງຄົບຖ້ວນ, ເຂັ້ມງວດ ແລະ ຖືກຕ້ອງ.

- ສູ້ຊົນໃຫ້ລັດມອບສິດເປັນເຈົ້າຢ່າງຂາດຕົວຕໍ່ຊັບສິນ-ທຶນຮອນທີ່ລັດມອບໃຫ້ບໍລິສັດລັດ ເພື່ອຄວາມສະດວກໃນການດຳເນີນທຸລະກິດຕາມເປົ້າໝາຍ, ແນວທາງ ແລະ ກົດໝາຍຂອງລັດ.

- ສຸມໃສ່ກໍ່ສ້າງ ແລະ ຂະຫຍາຍໃຫ້ໄດ້ກຳລັງການຜະລິດໃນບັນດາພາກສ່ວນເສດຖະກິດຕ່າງໆຢ່າງແຂງແຮງ ແລະ ຕອບສະໜອງໄດ້ຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດ ທີ່ມີພື້ນຖານເຕັກນິກທີ່ທັນສະໄໝ, ມີສົມມິດແຮງງານເກັ່ງ ໂດຍເລີ່ມຈາກຫົວໜ່ວຍຄອບຄົວ, ບ້ານ ແລະ ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດຂຶ້ນມາ.

- ສູ້ຊົນເປີດກວ້າງ ແລະ ແບ່ງຂັ້ນຄຸ້ມຄອງລັດວິສາຫະກິດ-ວິສາຫະກິດປະສົມພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ, ທຸລະກິດຮ່ວມມືປະຊາຊົນ ຢູ່ໃນຂະແໜງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນຢ່າງຊັດເຈນ ຕາມເຈົ້າທຶນ-ຂະໜາດທຶນ ແລະ ເຕັກນິກຢ່າງຂາດຕົວຕາມແຕ່ລະໄລຍະຂອງການພັດທະນາ.

- ສູ້ຊົນສ້າງໃຫ້ໄດ້ແຜນຍຸດທະສາດການພັດທະນາທຸລະກິດ-ວິສາຫະກິດທຸກພາກສ່ວນ.

[3]. ມາດຕາການ:

- ສຶກສາອົບຮົມໃຫ້ທຸກພາກສ່ວນທີ່ມີໜ້າທີ່ຊຶ້ນຳ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ສົ່ງເສີມເຂົ້າໃຈຢ່າງເລິກເຊິ່ງກ່ຽວກັບກົດໄກເສດຖະກິດຕະຫຼາດທີ່ມີການວາງແຜນເພື່ອສ້າງຄວາມເປັນເອກະພາບ ແລະ ພ້ອມກັນຕັດສິນໃຈສູ້ຊົນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບແນວທາງ ແລະ ນະໂຍບາຍຂອງລັດຖະບານ.

- ຕ້ອງຫັນທິດທາງ, ເປົ້າໝາຍ, ຄາດໝາຍສູ້ຊົນ ແລະ ແຜນງານທີ່ວາງອອກໃຫ້ເປັນນິຕິກຳ ແລະ ແຜນການລະອຽດ ຢູ່ໃນຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນທັງຢູ່ສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ.

- ຕ້ອງມີຄວາມຕັດສິນໃຈສູງໃນການລົງທຶນເຂົ້າໃສ່ບາງທຸລະກິດທີ່ເປັນຂັ້ນນຳ ແລະ ເປັນເຈົ້າພາທາງໃຫ້ແກ່ວິສາ

ຫະກິດອື່ນໆ, ພ້ອມທັງ ບຸກລະດົມທຸກພາກສ່ວນທຸລະກິດເຂົ້າຮ່ວມ
ໃນຂະບວນກໍ່ສ້າງເສດຖະກິດຢ່າງມີປະສິດທິຜົນສູງ.

- ສ້າງໃຫ້ມີອົງກອນ, ກົງຈັກຊ່ວຍວັກທິດຂັ້ນແຂວງ ສອດຄ່ອງ
ກັບການຂະຫຍາຍຕົວຂອງກຳລັງການຜະລິດ, ມີບຸກຄະລາກອນທີ່ມີຄວາມ
ຮູ້, ຄວາມສາມາດ ເພື່ອເຮັດໜ້າທີ່ຄຸ້ມຄອງຕົວສາທະກິດທັງ
ຂັ້ນມະຫາພາກ ແລະ ຈຸນລະພາກ.

- ມີລະບົບປະສານງານ ແລະ ແບ່ງຂັ້ນຄຸ້ມຄອງທີ່ຈະແຈ້ງ
ລະຫວ່າງບັນດາກະຊວງ ຂະແໜງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການ
ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ສົ່ງເສີມວິສາຫະກິດສາມາດເອົາອັນໃຫ້ວ່າງມີ
ປະສິດທິຜົນ ແລະ ກ້າວເຂົ້າສູ່ລະບົບບໍລິສັດທີ່ມີຄວາມເຂັ້ມ
ແຂງຮອບດ້ານ, ສາມາດແກ່ງແຍ່ງຕະຫຼາດພາຍໃນ ແລະ ສາກົນໄດ້.

3.2. ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍແລະ ກາງ (SMEs):

[1]. ທິດທາງ:

ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງໃຫ້ບັນດາວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ
ໃຫ້ມີຄວາມເຕີບໃຫຍ່ ຂະຫຍາຍຕົວ
ແລະ ສາມາດເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າກັບເສດຖະກິດໃນຂະບວນການຜະລິດ ແລະ
ແລກປ່ຽນສິນຄ້າຂອງພູມິພາກ ແລະ ສາກົນ ແລະ
ສາມາດແຂ່ງຂັນພາຍໃຕ້ຂອບການເປີດເສລີທາງການຄ້າ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ
ການສ້າງ ປະຊາຄົມເສດຖະກິດອາຊີບ ພາຍໃນປີ 2015.

[2]. ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍ:

- ສູ້ຊົນໃຫ້ອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວຂອງຜົນຜະລິດ ສະເລ່ຍບັນລຸ
15% ຕໍ່ປີຂຶ້ນໄປ.
- ສູ້ຊົນ
ໃຫ້ອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວຂອງຫົວໜ່ວຍວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ
ກາງ ຂຶ້ນທະບຽນ 13% ຕໍ່ປີຂຶ້ນໄປ.
- ສູ້ຊົນໃຫ້ອັດຕາການສ້າງວັກເຮັດງານທຳ ເພີ່ມຂຶ້ນ 10%
ຕໍ່ປີຂຶ້ນໄປ.
- ສູ້ຊົນໃຫ້ອັດຕາສ່ວນແຮງງານໃນວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ
ກາງ ກວມເອົາຫຼາຍກວ່າ 85%
ຂອງຈຳນວນແຮງງານທັງໝົດໃນຂົງເຂດທຸລະກິດ.

ເພື່ອສຳເລັດຄາດໝາຍດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງສຸມໃສ່ບັນດາວັກງານຈຸດ
ສຸມດັ່ງນີ້:

- ປັບປຸງສະພາບແວດລ້ອມທາງດ້ານລະບົບການ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ
ລັດຕໍ່ການເອົາອັນໃຫ້ວ່າງລະກິດໂດຍການທົບທວນ ແລະ ປັບປຸງບັນດາ
ລະບົບການ ແລະ ວິທີປະຕິບັດທີ່ເປັນອຸປະສັກຕໍ່ການຈັດຕັ້ງ ແລະ
ການດຳເນີນທຸລະກິດ, ພິຈາລະນາສ້າງກົນໄກທີ່ເໝາະສົມໃນການປະເມີນ

ຜົນກະທົບຂອງບັນດາລະບົບການໃນຂົງເຂດເສດຖະກິດທີ່ສ້າງຂຶ້ນ ແລ້ວ ແລະ ກຳລັງຈະສ້າງຂຶ້ນໃໝ່.

- ບົບປຸງການເຂົ້າຫາແຫຼ່ງທຶນຂອງວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງໂດຍການເພີ່ມຄວາມສາມາດຂອງສະຖາບັນການເງິນທີ່ໃຫ້ ບໍລິການສິນເຊື້ອ, ພັດທະນາໃຫ້ມີຜະລິດຕະພັນ ແລະ ການບໍລິການ ດ້ານການເງິນໃຫ້ມີຫຼາຍຮູບຫຼາຍສີ ໂດຍສະເພາະແມ່ນວິທີ ການສະໜອງສິນເຊື້ອທີ່ບໍ່ອາໄສຫຼັກຊັບຄ່າປະກັນ ແລະ ມີໄລຍະຍາວ ເຊັ່ນ: ການຄ່າປະກັນເງິນກູ້, ກອງທຶນເພື່ອລົງທຶນຮ່ວມ, ການ ເຊື້ອຊື້ອຸປະກອນ ແລະ ພາຫະນະການຜະລິດ.

- ກໍ່ສ້າງຜູ້ປະກອບການໃໝ່ໂດຍການຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມໃຫ້ ຊາວໜຸ່ມ, ບັນຍາຊົນ, ແມ່ຍິງເຂົ້າມາມີບົດບາດເປັນຜູ້ປະກອບການ ເພີ່ມຂຶ້ນ, ສ້າງໃຫ້ມີສູນບົ່ມເພາະທຸລະກິດ, ມີກົນໄກໃນການສົ່ງ ເສີມການສຳປະທານທຸລະກິດ SME, ສະໜອງການຜຶກອົບຮົມ ແລະ ໃຫ້ການ ປຶກສາແບບຄົບວົງຈອນແກ່ຜູ້ເລີ່ມຕົ້ນທຸລະກິດໃໝ່.

- ເພີ່ມທະວີການໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ການບໍລິການ ພັດທະນາທຸລະກິດ.

- ເພີ່ມທະວີການຮ່ວມມືທຸລະກິດລະຫວ່າງວິສາຫະກິດຂະໜາດ ໃຫຍ່, ຂະໜາດກາງ ແລະ ນ້ອຍ ໂດຍການສ້າງລວມ ແລະ ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບໂອກາດດ້ານທຸລະກິດຂອງ SMEs ຈາກການລົງທຶນ ແລະ ການດຳເນີນທຸລະກິດຂອງວິສາຫະກິດຂະໜາດໃຫຍ່; ສ້າງກົນໄກ, ນະໂຍບາຍ ແລະ ສິ່ງຈູງໃຈໃຫ້ວິສາຫະກິດຂະໜາດໃຫຍ່ມາໃຊ້ບໍລິການ ແລະ ການສະໜອງຂອງ SMEs.

- ສົ່ງເສີມການເພີ່ມຜະລິດຕະພາບເພື່ອຍົກລະດັບຄຸນນະພາບ ແລະ ມາດຕະຖານຂອງຜະລິດຕະພັນ ແລະ ການບໍລິການຂອງວິສາຫະກິດ ຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ, ສ້າງໃຫ້ມີແຜນດຳເນີນງານແຫ່ງຊາດເພື່ອຍົກ ສູງຜະລິດຕະພາບຂອງການຜະລິດ ແລະ ການອອກແຮງງານໃນທົ່ວສັງຄົມ.

- ສົ່ງເສີມການເຂົ້າຫາຕະຫຼາດ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕະຫຼາດຂອງວິສາ ຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ.

- ໃຊ້ມາດຕະການເພີ່ມທະວີຄວາມສາມາດໃນການປະກອບອາຊີບດ້ວຍຕົນ ເອງ ແລະ ກໍ່ສ້າງ ນັກທຸລະກິດລາວ ໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ສາມາດແຂ່ງຂັນໄດ້.

[3]. ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການຈຸດສຸມ:

ເພື່ອບັນລຸຕາມທິດທາງ ແລະ ຄາດໝາຍສູງຊັ້ນ ການພັດທະນາວິສາ ຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ຈະຕ້ອງສຸມໃສ່ລະດັບທຶນມາຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ 7 ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການຈຸດສຸມ ຄື: ໂຄງການພັດທະນາ SME , ມູນ ຄ່າ 8,78 ຕື້ກີບ ໃນນີ້: ທຶນພາຍໃນ 5 ຕື້ກີບ ແລະ ທຶນຕ່າງປະເທດ(ເລັ່ງໃສ່ຊ່ວຍເຫຼືອລ້າ) 3.78 ຕື້ກີບ ແລະ ໂຄງການອື່ນໆ.

[4]. ມາດຕະການ:

- ເພີ່ມທະວີການປະສານງານກັບທຸກພາກສ່ວນເສດຖະກິດເພື່ອເຮັດໃຫ້ການປະຕິບັດວຽກງານດຳເນີນໄປຢ່າງມີຊຸດສຸມຫຼືກວ່າວຽກງານອື່ນໆ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຊ່ອງຫວ່າງຄວາມຮັບຜິດຊອບ.
- ກຳນົດແຫຼ່ງທຶນ, ລະດົມທຶນ ແລະ ຈັດສັນທຶນຢ່າງເໝາະສົມ.
- ຍົກສູງບົດບາດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງໜ່ວຍງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຢູ່ຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ.
- ເພີ່ມທະວີການປະກອບສ່ວນຂອງພາກເອກະຊົນ ແລະ ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມຫຼາຍຂຶ້ນ, ສ້າງສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ຜູ້ປະກອບການຫຼາຍຂຶ້ນ. ຊອກຫາຕະຫຼາດ ແລະ ສ້າງຄວາມສາມາດໃນການແຂ່ງຂັນໃຫ້ຜະລິດຕະພັນລາວຫຼາຍຂຶ້ນ.
- ຜືກອົບຮົມນັກທຸລະກິດລາວດ້ານວິຊາຊີບ, ກົດໝາຍ, ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ການຕະຫຼາດ
- ຫັນເອົາຊັບສິນຂອງບໍລິສັດເປັນທຶນ, ຫັນບໍລິສັດຈຳກັດເປັນບໍລິສັດມະຫາຊົນຕາມຄວາມເໝາະສົມເພື່ອຈົດທະບຽນເຂົ້າໃນຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ.

3.3. ວິສາຫະກິດປະຊາຊົນ, ວິສາຫະກິດປະສົມ ແລະ ຫຸ້ນສ່ວນ

[1]. ທິດທາງ:

ພັດທະນາວິສາຫະກິດປະສົມໃຫ້ມີຄວາມຫລາກຫລາຍ, ມີຄວາມເປັນເອກະພາບ, ມີຄວາມເປັນເຈົ້າການ, ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບສູງ ແລະ ມີຜົນປະໂຫຍດຮ່ວມກັນ. ປັບປຸງສະມັດຕະພາບຂອງການຜະລິດ ແລະ ຄວາມສາມາດແຂ່ງຂັນໃຫ້ສູງຂຶ້ນ. ສົ່ງເສີມການເຂົ້າຫາຕະຫລາດທັງພາຍໃນ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ.

[2]. ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍ:

- ສູ້ຊົນໃຫ້ທົ່ວປະເທດມີຫົວໜ່ວຍວິສາຫະກິດເພີ່ມຂຶ້ນທັງປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ;
- ສຸມໃສ່ສົ່ງເສີມບັນດາວິສາຫະກິດປະຊາຊົນ, ປະສົມ ແລະ ຫຸ້ນສ່ວນໃຫ້ມີບົດບາດຫຼາຍຂຶ້ນໃນສັງຄົມ ພ້ອມທັງສາມາດເຂົ້າຫາແຫຼ່ງຈຳໜ່າຍສິນຄ້າ ແລະ ສ້າງສິນໃຫ້ແກ່ສິນຄ້າໃຫ້ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ.

[3]. ມາດຕະການ:

- ປັບປຸງສ້າງອົງການ ຫລື ໜ່ວຍງານຮັບຜິດຊອບສະເພາະໃນການຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມການດຳເນີນງານຂອງ

ພາກສ່ວນທຸລະກິດ ຫລື ວິສາຫະກິດ ຢ່າງເປັນຮູບປະທຳ ແລະ ໄປຕາມທິດການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ.

- ສ້າງເງື່ອນໄຂ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອີ້ນອ່ານວຍດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ດ້ານນິຕິກຳຕ່າງໆ ເພື່ອພັດທະນາວິສາຫະກິດໃຫ້ເຕີບໃຫຍ່ຂະຫຍາຍຕົວ ໂດຍການທົບທວນ ແລະ ປັບປຸງຄືນບັນດານິຕິກຳຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບທຸລະກິດ ແລະ ວິສາຫະກິດໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແນວທາງຂອງພັກ ແລະ ນະໂຍບາຍຂອງລັດຖະບານ, ສ້າງກາລະໂອກາດ ແລະ ເງື່ອນໄຂອັນດີໃຫ້ທຸລະກິດ ແລະ ວິສາຫະກິດໄດ້ເອີ້ນອ່ານໄຫວຢ່າງຄ່ອງຕົວ, ເພື່ອມີຄວາມສາມາດໃນການແຂ່ງຂັນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດເທື່ອລະກ້າວຕາມກົນໄກເສດຖະກິດຕະຫຼາດທີ່ມີການຄຸ້ມຄອງ ດັດສົມຂອງລັດຢ່າງມີປະສິດທິຜົນສູງ.

- ເອົາໃຈໃສ່ຜຶກອົບຮົມ ມບຸກຄະລາກອນຂັ້ນຜູ້ບໍລິຫານ, ພະນັກງານ ແລະ ສ້າງສົມແຮງງານໃຫ້ນາຍຊ່າງ, ກຳມະກອນ ໂດຍຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ ຄວາມສາມາດທາງດ້ານເຕັກນິກ ກວື້ຊາກການຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ເປັນປຶກກະຕິ ເພື່ອສ້າງໃຫ້ໄດ້ບັນດາວິສາຫະກິດທີ່ເປັນຍຸດທະສາດທີ່ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງທຸກດ້ານ, ເປີດກວ້າງທຸລະກິດປະສົມພາຍໃນ ແລະ ກັບຕ່າງປະເທດ.

- ປັບປຸງນິຕິກຳ, ນະໂຍບາຍ ລະບົບການ ໃຫ້ແທດເໝາະກັບເງື່ອນໄຂຕົວຈິງຂອງປະເທດ.

- ສືບຕໍ່ປັບປຸງ ແລະ ຫັນເປັນທັນສະໄໝລະບົບການຂຶ້ນທະບຽນວິສາຫະກິດ ໃນຂອບເຂດທີ່ປະເທດ ເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມກະທັດຮັດງ່າຍດາຍ ແລະ ວ່ອງໄວຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ ເພື່ອໃຫ້ບັນດາວິສາຫະກິດທີ່ຍັງບໍ່ທັນຂຶ້ນທະບຽນຫັນເຂົ້າສູ່ລະບົບຕະຫຼາດຂຶ້ນ.

- ສືບຕໍ່ຈັດເວທີປຶກສາຫາລື ແລະ ແລກປ່ຽນຄວາມຄິດເຫັນລະຫວ່າງພາກລັດ ແລະ ພາກສ່ວນທຸລະກິດ ເພື່ອພ້ອມກັນແກ້ໄຂບັນຫາ ຫຼື

ອຸປະສັກໃນການດຳເນີນທຸລະກິດຢ່າງທັນການ.

- ຈັດຕັ້ງການເຜີຍແຜ່ລະບົບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນການຂຶ້ນທະບຽນກາປະທັບ ແລະ ລະບົບການກ່ຽວກັບພາສີ, ສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດໃຫ້ກັບທະນາຄານ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃນເວລາຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດຂໍ້ກູ້ຢືມເງິນ, ເພື່ອມີຄວາມສັກສິດໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດານິຕິກຳໃນຂົງເຂດເສດຖະກິດ ເພື່ອສ້າງຫຼັກຄຳປະກັນໃຫ້ແກ່ຜູ້ສະໜອງສິນເຊື້ອ ແລະ ທັງເປັນການປັບປຸງການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງທຶນຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ.

- ສືບຕໍ່ພັດທະນາເອົາຫຼັກສູດສ້າງຜູ້ປະກອບກິດຈະການເຂົ້າໃນລະບົບການສຶກສາສາມັນ, ອາຊີວະສຶກສາ ແລະ ການສຶກສາຊັ້ນສູງເພື່ອໃຫ້ພວກເຂົາເຈົ້າໄດ້ມີວິທີການຈັດຕັ້ງ, ການບໍລິຫານທຸລະກິດໃນເວລາປະກອບການດ້ານທຸລະກິດ.

- ບັບປຸງດ້ານການປະສານງານ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ: ໃຫ້ມີຄວາມໂປ່ງໃສໃນຂະບວນການພິຈາລະນາຄຳຮ້ອງຂໍອະນຸຍາດລົງທຶນ, ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ມີບົດບາດໃນການໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ ການພັດທະນາທຸລະກິດທັງພາກລັດ ແລະ ພາກທຸລະກິດ ເພື່ອສາມາດສະໜອງ ການບໍລິການ ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຕ່າງໆ

ໃຫ້ແກ່ບັນດາຫົວໜ່ວຍວິສາຫະກິດຢ່າງມີປະສິດທິພາບ.

- ເພີ່ມທະວີການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມື ແລະ ເຕັກນິກຕ່າງໆຈາກສາກົນ ແລະ ພາກພື້ນເຂົ້າໃນວົກ ງານສົ່ງເສີມວິສາຫະກິດ ແລະ ທຸລະກິດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ການວິໄຈ ແລະ ການໃຫ້ຄຳປຶກສາ ດ້ານທຸລະກິດ, ການວິໄຈຕ້ອງໄດ້ສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມ.

- ສ້າງສູນກາງລວບລວມບັນດາເອກະສານນິຕິກຳ ແລະ ເຄື່ອງມືຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການພັດທະນາພາກວິສາຫະກິດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ ເພື່ອໃຫ້ມີຈຸດສູນລວມ ຈະສະດວກໃນການຕິດຕາມ ແລະ ສາມາດກວດສອບໄດ້ງ່າຍຂຶ້ນ.

- ສ້າງກົນໄກເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການຮ່ວມມື ລະຫວ່າງວິສາຫະກິດຂະໜາດໃຫຍ່ ແລະ ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ເພື່ອໃຫ້ທັງສອງກຸ່ມໄດ້ມີການນຳໃຊ້ຜະລິດຕະພັນ ແລະ ມີການແລກປ່ຽນປະສົບການເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ ອັນເປັນການຍົກມາດຕະຖານຜະລິດຕະພັນ ແລະ ການບໍລິການຂອງວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ຂຶ້ນໄປເປັນກ້າວໆ.

4. ການພັດທະນາເຂດແຄວ້ນ ແລະ ທ້ອງຖີ່

4.1. ການພັດທະນາຕາມພາກ

[1]. ທິດທາງ:

ການພັດທະນາເຂດແຄວ້ນເປັນສິ່ງຈຳເປັນພາະວິໄສ ເພື່ອສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ທຸກເຂດແຄວ້ນໃນທົ່ວປະເທດຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງສົມສ່ວນ ແລະ ວ່ອງໄວບົນພື້ນຖານການເສີມຂະຫຍາຍທາງແຮງຂອງແຕ່ລະພາກ ແລະ ມີໂຄງປະກອບເສດຖະກິດແທດເຫມາະກັບແຕ່ລະເຂດ; ພ້ອມດ້ວຍກັນນັ້ນ, ກໍ່ສ້າງ ສາຍພົວພັນເຊື່ອມໂຍງລະຫວ່າງບັນດາເຂດໃຫ້ມີຄວາມກົມກຽວ, ຂະຫຍາຍຕົວໄວ ແລະ ຫມັ້ນທົ່ວໆ, ມີປະສິດທິຜົນສູງສຸດ, ມີຄວາມອາດສາດມາດແຂ່ງຂັນ, ສາມາດຫລຸດຜ່ອນຄວາມແຕກຕ່າງ ລະຫວ່າງການພັດທະນາໃນແຕ່ລະພາກ.

ສູນໃສ່ລົງທຶນຢ່າງມີຈຸດສູນເຂົ້າໃນການພັດທະນາສູນກາງເສດຖະກິດຂອງ 3 ພາກ ທີ່ມີທ່າກ້າວກະໂດດໃນການຂະຫຍາຍຕົວບົນພື້ນຖານຂອງການພັດທະນາຕົວເມືອງແກນກາງທີ່ມີພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ແລະ ການບໍລິການທັນສະໄຫມ, ບັນດາເຂດອຸດສາຫະກຳຈຸດສູນ ດ້ວຍການເອົາໃຈໃສ່ພັດທະນາຂະແໜງການອຸດສາຫະກຳທີ່ສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມສູງ ແລະ ມີຂະໜາດໃຫຍ່ ເຊັ່ນ: ອຸດສາຫະກຳຜະລິດໄຟຟ້າ, ປຸງແຕ່ງເຂົ້າ ແລະ ສະບັງອາຫານ, ປຸງແຕ່ງໄມ້, ຜະລິດຝັ່ງ, ນຳຊີວະພາບ, ຕັດຫຍິບ, ຂຸດ

ຄື້ນ ແລະ ບຸງແຕ່ງແຮ່ທາດ (ຄຳ, ກື້ວ, ເຫລັກ, ແຮ່ບຶກສືດ...), ອຸດສາຫະກຳຜະລິດວັດຖຸກຳສ້າງ, ກື້ນຈັກ, ສື້ນຄ້າເອເລັກໂຕນິກ, ເຄື່ອງຊື້ມໃຊ້ຊື້ນສູງ ບື້ນພື້ນຖານຂອງການສ້າງຕັ້ງເຂດອຸດສາຫະກຳ, ກຸ່ມອຸດສາຫະກຳ ແລະ ເຂດຜະລິດເພື່ອສື້ງອອກ ເພື່ອສ້າງແຮງກະຕຸ້ນໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດຂອງເຂດແຄວ້ນ, ພ້ອມທັງສື້ງຜົນກະທົບໄປຊຸກດັນການພັດທະນາເຂດໃກ້ຄື້ງທີ່ມີທ່າແຮງທາງດ້ານວັດຖຸດິບ ແລະ ຕະຫລາດຜະລິດຕະພັນຂະຫຍາຍຕົວ.

ຈັດສັນ ແລະ ພັດທະນາຕົວເມືອງແກນກາງໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງບັນດາເຂດເຊັ່ນ: ເມືອງຫລວງພະບາງ (ແຂວງຫລວງພະບາງ), ເມືອງໄຊ (ແຂວງອຸດົມໄຊ) ຢູ່ພາກເໜືອ, ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ ແລະ ເມືອງໄກສອນ ພົມວິຫານ (ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ) ຢູ່ພາກກາງ ແລະ ເມືອງປາກເຊ (ແຂວງຈຳປາສັກ) ຢູ່ພາກໃຕ້ ໃຫ້ມີບົດບາດເປັນແກນກາງການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ທັງເປັນແນວຫນ້າໃຫ້ແກ່ຂະບວນການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄຫມດ້ວຍລະບົບພື້ນຖານໂຄງລ່າງທັນສະໄຫມ ຮັບປະກັນໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາບັນດາຂະແໜງການອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການບໍລິການປາຍແຫລມ, ຕອບສະຫນອງຄວາມຮື້ກຮ້ອງຕ້ອງການໃນການເຊື່ອມໂຍງກັບສາກົນກັບບັນດາຕົວເມືອງແກນກາງ ຂອງແຕ່ລະເຂດ, ນອກຈາກບົດບາດເປັນສູນກາງການເມືອງ, ເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ເຕັກນິກວິທະຍາສາດ ແລະ ວຍຸຮັກສາບົດບາດການເຊື່ອມຕໍ່ພາຍໃນເຂດ ແລະ ບັນດາເຂດ ເພື່ອກ້າວສູ່ການນຳໃຊ້ແຫລ່ງກຳລັງແຮງງານຢ່າງເໝາະສົມ, ຫັນປ່ຽນໂຄງສ້າງການຜະລິດ ແລະ ພັດທະນາຕະຫລາດສື້ນຄ້າ. ພ້ອມດ້ວຍກັນນັ້ນ, ກໍ່ເອົາໃຈໃສ່ການຮ່ວມມືລົງທຶນ, ການຄ້າ ແລະ ການບໍລິການກັບບັນດາປະເທດໃນພາກພື້ນ.

ອີງໃສ່ຈຸດພິເສດ, ທ່າແຮງ ແລະ ເງື່ອນໄຂຕົວຈິງ, ການພັດທະນາແຕ່ລະພາກພື້ນມີດັ່ງນີ້:

4.1.1. ເຂດພາກເໜືອ

[1]. ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍ:

ຍູ້ແຮງການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດຂອງເຂດ. ສູ້ຊົນຮອດປີ 2015 ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນໄດ້ສະເລ່ຍຕໍ່ຫົວຄົນໃຫ້ໄດ້ 1.700 ໂດລາສະຫະລັດ. ຫັນປ່ຽນໂຄງປະກອບເສດຖະກິດຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ໂດຍຂະແໜງກະສິກຳກວມ 42%, ອຸດສາຫະກຳກວມ 34% ແລະ ບໍລິການ ກວມ 27% ຂອງໂຄງປະກອບ GDP. ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງພົນລະເມືອງສະເລ່ຍ 2% ຕໍ່ປີ, ຮອດປີ 2015 ຄາດວ່າຈະມີພົນລະເມືອງ ປະມານ 2,7 ລ້ານຄົນ. ສູ້ຊົນຫຼຸດຜ່ອນອັດຕາຄວາມທຸກຍາກໃຫ້ຕໍ່າກວ່າ 8% ໃນປີ 2015 ແລະ ອັດຕາບ້ານທຸກຍາກໃຫ້ຕໍ່າກວ່າ 20% ໃນປີ 2015.

[2]. ຂະແໜງບຸລີມະສິດ:

1. ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ-ທຶນຈຳເປັນຕົ້ນຕໍເຊັ່ນ:

+ ທາງລົດໄຟ:

ສາຍຕັ້ງ ຄື: ບໍ່ແຕ່ນ ຫລວງນໍ້າທາ-ວັງຈັນ (ທາງລົດໄຟ ອາຊີນ-ຈີນ, ເຊື່ອມຕໍ່ ໄປຫາ ກຳປູເຈຍ ແລະ ສົງກະໂປ ໂດຍຜ່ານ ສປປ ລາວ).

ສາຍຂວາງ ຄື: (1) ທາງພູຄູນ-ໂພນສະຫວັນ-ຊາຍແດນຫວັດນາມ (ທາງເຊື່ອມຕໍ່ ສົງກະໂປ-ລາວ-ຫວັດນາມ) ແລະ (2) ທາງເມືອງເງິນ (ຊາຍແດນລາວ-ໄທ) ໂຕຈາງ (ຊາຍແດນລາວ-ຫວັດນາມ, ທາງເຊື່ອມຕໍ່ ໄທ-ລາວ-ຫວັດນາມ).

+ ທາງບົກ:

ສ້າງເສັ້ນທາງ 3 ສາຍ ຄື: (1) ແຕ່ລານຕຸຍ ແຂວງຜົ້ງສາລີ (ຊາຍແດນລາວ-ຈີນ) ຜ່ານແຂວງອຸດົມໄຊ, ຫລວງພະບາງ ເຖິງ ວັງຈັນ, (2) ແຕ່ເມືອງແອດ ແຂວງຊຸ້ງຂວາງ (ຊາຍແດນລາວ-ຫວັດນາມ) ຮອດເມືອງທ່າໂທມ ແລະ (3) ແຕ່ເມືອງສົງແຂວງຫລວງນໍ້າທາ (ຊາຍແດນລາວ-ຈີນ) ຜ່ານແຂວງບໍ່ແກ້ວ ຫາເມືອງແກ່ນທ່າວ ແຂວງໄຊຍະບູລີ (ຊາຍແດນລາວ-ໄທ).

ສ້າງເສັ້ນທາງສາຍຂວາງ 5 ສາຍ ຄື: (1) ແຕ່ເມືອງໃຫມ່ (ຊາຍແດນລາວ-ຫວັດນາມ) ຮອດຫ້ວຍຊາຍ (ຊາຍແດນລາວ-ໄທ), (2) ແຕ່ດ່ານປາຫ່າງ (ຊາຍແດນລາວ-ຫວັດນາມ) ຫາ ຊຸ້ງຮອນ (ຊາຍແດນລາວ-ໄທ), (3) ແຕ່ດ່ານຊາຍແດນສາກົນ ຫ້ວຍຊາຍ ຫາເມືອງວັງທອງ, (4) ແຕ່ດ່ານຊາຍແດນນໍ້າກັນ (ຊາຍແດນລາວ-ຫວັດນາມ) ຮອດເມືອງເງິນ (ຊາຍແດນລາວ-ໄທ) ແລະ (5) ແຕ່ເມືອງຫມອກໃຫມ່ (ຊາຍແດນລາວ-ຫວັດນາມ) ຮອດເມືອງຊຸ້ງ.

ສ້າງບັນດາເສັ້ນທາງເຊື່ອມຕໍ່ບັນດາທາງຫລວງແຫ່ງຊາດ ແລະ ທາງທ້ອງຖິ່ນຕ່າງໆທຶນມີຄວາມຈຳເປັນ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ.

+ ພັດທະນາທາງນໍ້າ: ປັບປຸງເສັ້ນທາງນໍ້າຂອງຕອນເຫນືອໃຫ້ເຮືອບັນທຸກສິນຄ້າຂະໜາດ 300 ໂຕນ ສາມາດຄົມມະນາຄົມໄປ-ມາໄດ້.

+ ພັດທະນາສະໜາມບິນ:

- ສຸມໃສ່ຍົກລະດັບສະໜາມບິນ ຫລວງພະບາງ, ຕາມມາດຖານ 4C, ເຮືອບິນຂະໜາດກາງ (ປະເພດ C ຄື: B737, A320...), ອາຄານໂດຍສານໃຫ້ສາມາດຮັບໄດ້ປະມານປີລະ 1,2 ລ້ານ ເທື່ອຄືນ, ເປັນສະໜາມບິນສາກົນອັນດັບ 2 ຮອງຈາກນະຄອນຫລວງວັງຈັນ ແລະ ຕອບສະໜອງໃຫ້ເຮືອບິນປະເພດ D ຂຶ້ນ-ລົງໄດ້.

- ສຸມໃສ່ປັບປຸງສະໜາມບິນຢູ່ພາກເຫນືອ ໂດຍສະເພາະແມ່ນຢູ່ຫລວງນໍ້າທາ, ບໍ່ແກ້ວ ແລະ ຮັບປະກັນໃຫ້ເຮືອບິນຂະໜາດ 70 ບ່ອນນຶ່ງ ຂຶ້ນ-ລົງໄດ້ປົກກະຕິ. ປັບປຸງຍົກລະດັບເດີນບິນ ຢູ່ເມືອງວັງໄຊ ແຂວງຫ້ວຍ ໃຫ້ສາມາດນຳໃຊ້ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ເພື່ອສ້າງເງື່ອນໄຂເອື້ອອຳນວຍໃຫ້ແກ່ນທ່າວ ອົງທ່າວພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໄປຢູ່ບົນຢາມສະຖານທຶນປະຫວັດສາດ ຈຳນວນ ປະກອບ ສ່ວນໃນການພັດທະນາເຂດການປະຕິວັດເກົ່າໃຫ້ທົບທຸກກັບເຂດອື່ນຂອງປະເທດ.

- ຂະຫຍາຍການກໍ່ສ້າງສະຖານີ ແລະ ລານຈອດຍົນ, ສະຖານີ ຄຸ້ມຄອງ, ສາງນໍ້າມັນ, ໂທລະຄົມສື່ສານ, ການບັນລຸ ແລະ ອື່ນໆ.

2. ພັດທະນາ 4 ຂະແໜງການຕົ້ນຕໍ ຕາມທິດຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທຸນະໂນມະສາດ --:

ກ. ກະສິກຳ-ປ່າໄມ້:

• ຊຸກຍູ້ການພັດທະນາອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ ທີ່ມີທ່າແຮງແຂ່ງຂັນ: ສ້າງສູນກຳແປ້ງໄມ້ ແລະ ທິດລອງແນວພັນ ເພື່ອສົ່ງເສີມແນວພັນທີ່ດີ ຢ່າງກ້ວາງຂວາງ, ເລັ່ງບັບປຸງຊະນິດແນວພັນພືດລົ້ມລຸກ, ໄມ້ເສດຖະກິດ ແລະ ສັດ.

• ຊຸກຍູ້ການຜະລິດສະບັງອາຫານ: ສ້າງສູນຜະລິດແນວພັນເຂົ້າທີ່ດີ ມີຄຸນນະພາບ ຢູ່ແຂວງ ຫຼວງນໍ້າທາ, ໄຊຍະບູລີ ແລະ ແຂວງວຽງຈັນ; ສ້າງສູນຜະລິດແນວພັນສາວີ ຢູ່ແຂວງຫົວພັນ, ໄຊຍະບູລີ, ຫຼວງນໍ້າທາ ແລະ ບໍ່ແກ້ວ, ສ້າງສູນຜະລິດແນວພັນຖົ່ວເຫຼືອງ ຢູ່ແຂວງຫົວພັນ ແລະ ແຂວງຊຽງຂວາງ, ສ້າງສູນຜະລິດແນວພັນມັນຕົ້ນຢູ່ແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ຫຼວງນໍ້າທາ; ນອກນັ້ນ ຍັງ ສ້າງສູນຜະລິດແນວພັນພືດເສດຖະກິດທີ່ມີຄຸນນະພາບຢູ່ບັນດາແຂວງພາກເຫນືອ ເຊັ່ນ: ມັນ, ອັອຍ, ໄມ້ໃຫ້ຫມາກ, ພືດຜັກ ແລະ ຊາ. ສ້າງສູນແນວພັນຫມູ ຢູ່ເມືອງໄຊ; ສ້າງສູນລ້ຽງໂງ່ວພັນເຂດສູງ ຢູ່ແຂວງຊຽງຂວາງ ແລະ ຫົວພັນ; ສ້າງສູນສາທິດລ້ຽງປາ ແລະ ຜະລິດແນວພັນປານ້ຳຈືດ ຢູ່ແຂວງໄຊຍະບູລີ ແລະ ແຂວງວຽງຈັນ....,

• ຊຸກຍູ້ການຜະລິດກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ ແບບທຸລະກິດ: ກະສິກຳສີຂຽວ, ພັດທະນາອື່ນໆ ແລະ ເຄືອຄ່າຍ ຈຳຫນ່າຍ ຄວບຄູ່ ກັບການດຶງດູດການລົງທຶນ ແລະ ອື່ນໆ.

• ສ້າງສູນພັດທະນາໄມ້ເສດຖະກິດ: ສົ່ງເສີມການປູກໄມ້ເສດຖະກິດທີ່ມີທ່າແຮງຢູ່ເຂດທີ່ມີເງື່ອນໄຂເໝາະສົມ ແລະ ລາຄາແພງເພື່ອສົ່ງອອກ ເຊັ່ນ: ຢາງພາລາ, ອັອຍ, ຫມາກເຍົາ, ຄັ້ງ, ໄມ້ປ່ອງ, ຫວາຍ, ນໍ້າມັນພືດ, ອາຫານສັດ, ໄມ້ ແລະ ອື່ນໆ.

ຂ. ອຸດສາຫະກຳພະລັງງານໄຟຟ້າ ແລະ ບໍ່ແຮ່:

• ສຸມໃສ່ພັດທະນາເຂື່ອນໄຟຟ້າ ນໍ້າຕົກຂະຫນາດໃຫຍ່ ຕາມລຳແມ່ນໍ້າຂອງ, ສາຂາແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ພະລັງງານຄວາມຮ້ອນຈາກຖ່ານຫີນລົກໄນ (ທີ່ຫົງສາ ແຂວງໄຊຍະບູລີ).

• ສຸມໃສ່ການພັດທະນາເຂື່ອນໄຟຟ້າຂະຫນາດນ້ອຍທີ່ມີປະສິດທິຜົນທາງດ້ານເສດຖະກິດ.

• ຂະຫຍາຍຕາຫນ່າງໄຟຟ້າສູງ ຕ່າງປະເທດເພື່ອຊຸກຍູ້ການສົ່ງອອກແລະເປີດກວ້າງຕະຫລາດ.

• ເຊື່ອມໂຍງການພັດທະນາຂະແໜງໄຟຟ້າ ໄປພ້ອມກັບການພັດທະນາຂະແໜງບໍ່ແຮ່ ເພື່ອຍຸກສູງຄວາມອາດສາມາດຂອງຂະແໜງພະລັງງານ ໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ.

• ສຳຫລວດ ແລະ ຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ ທີ່ເປັນທາງແຮງພັດທະນາຂອງ ພາກເຫນືອ.

• ພັດທະນາອຸດສາຫະກຳຫລອມໂລຫະທີ່ມີຢູ່ໃຫ້ນັບມື້ນັບ ເຂັ້ມແຂງ ໂດຍຖືເອົາອຸດສາຫະກຳຫລອມເຫລັກ, ຊືນ, ກົ່ວ, ສັງກະສີ, ຄຳ ເປັນຕົ້ນຕໍ.

• ການຜະລິດວັດສະດຸກໍ່ສ້າງ ໂດຍສຸມໃສ່ການຜະລິດຊີມັງ, ຊີມັງເສັ້ນແຫລັກ, ດິນຈີ້, ດິນຂຸ້ນ, ປູນແລະອື່ນໆ.

• ພັດທະນາອຸດສາຫະກຳເຄມີ ເປັນຕົ້ນແມ່ນເຄມີກູ່ລົວ, ດ່າງ, ເກືອໂຊດຽມ, ປຸຍກາລີ ໂດຍສະເພາະແມ່ນຢູ່ແຂວງວຽງຈັນ.

ຄ. ການບໍລິການ, ການຄ້າ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວ:

• ສຸມໃສ່ວຽກງານພົວພັນການຄ້າ ແລະ ການຄ້າຊາຍແດນ ກັບປະເທດ ອ້ອມຂ້າງ, ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ສສ ຫວຽດນາມ, ສປປ ຈີນ, ພະມ້າ ແລະ ໄທ ລວມທັງຊອກຫາຕະຫລາດ.

• ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງລະບົບການບໍລິການຜ່ານຕາມເສັ້ນທາງ ເລກທີ 3, ເລກທີ 2 ແລະ ເລກທີ 13 ໃຫ້ເປັນລະບົບຄົບຊຸດ, ສະດວກ ແລະ ວ່ອງໄວ.

• ສ້າງສູນກາງວາງສະແດງ ແລະ ຈຳຫນ່າຍຜະລິດຕະພັນປັດສານພິດ (ຢູ່ຫລວງພະບາງ, ຫລວງນ້ຳທາ, ຫ້ວຍຊາຍ, ອຸດົມໄຊ ແລະ ຜົ້ງສາລີ).

• ສຸມໃສ່ພັດທະນາການທ່ອງທ່ຽວ ໂດຍການຍາດແຍ້ງເອົາຜົນປະ ທິບູນສູງສຸດຈາກການຮ່ວມມືກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ, ເປັນຕົ້ນ ແມ່ນ ການປະຕິບັດແຜນງານທ່ອງທ່ຽວຂອງ GMS, ອາຊຽນ, ເຄືອຄ່າຍ ຮ່ວມມືທ່ອງທ່ຽວສາກົນ, ສາມລົມພັດທະນາ, ສີ່ລົມພັດທະນາ ແລະ ປະເທດອ້ອມຂ້າງ.

• ສຸມໃສ່ພັດທະນາວຽກງານໄປສະນີ ແລະ ໂທລະຄົມມະນາຄົມເພື່ອ ເຊື່ອມໂຍງ, ເປັນທາງຜ່ານໃຫ້ແກ່ບັນດາປະເທດອ້ອມຂ້າງເຊັ່ນ : ສປປ ຈີນ, ພະມ້າ, ໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ.

3. ຂະແໜງສັງຄົມ:

ສຸມໃສ່ວຽກງານການສຶກສາ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ການສຶກສາພາກບັງຄັບ ໃຫ້ບັນລຸຜົນໃນປີ 2015,

-ຂະຫຍາຍ ແລະ ປັບປຸງມະຫາວິທະຍາໄລສຸພານຸວົງ ເພື່ອຮອງຮັບນັກ ສຶກສາຈາກບັນດາແຂວງພາກເຫນືອໃຫ້ຫລາຍຂຶ້ນ, ສ້າງໂຮງຮຽນວິຊາຊີບ ສຳລັບແຂວງພາກເຫນືອ ຢູ່ແຂວງອຸດົມໄຊ, ສຸມໃສ່ຫລຸດຜ່ອນອັດຕາ ການຕາຍຂອງແມ່ ແລະ ເດັກ, ການຂາດສານອາຫານ, ກໍ່ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ໂຮງຫມໍຫລວງພະບາງໃຫ້ສາມາດຮອງຮັບການປິ່ນປົວປະຊາຊົນຢູ່ບັນດາ ແຂວງພາກເຫນືອ, ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນ ຕິດພັນກັບການ ພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ ແລະ ການຈັດສັນອາຊີບຄົງທົນ.

4. ຂະແໜງສົ່ງແອດລັອມ:

ເອົາໃຈໃສ່ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ນຳໃຊ້ຊັບ ພະຍາກອນທຳມະຊາດໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ. ບັນດາການລົງທຶນທີ່ຕິດພັນ ກັບການຂຸດຄົ້ນຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການຕັດໄມ້, ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍ່ໄມ້, ການຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ ແລະ ອື່ນໆ ທີ່ ໄດ້ປ່ອຍມົນລະພິດຕ້ອງໄດ້ມີການດຳເນີນການສຶກສາລະອບດຽວຜົນ ກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ. ເອົາໃຈໃສ່ປົກປັກຮັກສາບ່າ ຍອດນ້ຳຢ່າງຈົບຖ້ວນເພື່ອຮັກສາແຫລ່ງຕົ້ນນ້ຳ, ຊີວະນາໆພັນ, ຊັບພະຍາກອນບໍ່ໄມ້ໃຫ້ອຸດົມສົມບູນ ແລະ ເພື່ອການທ່ອງທ່ຽວທຳ ມະຊາດ.

[3]. ຈັດວາງຈຸດສຸມການພັດທະນາຕາມຮູບແບບ“1334”ດັ່ງນີ້:

- ສຸມໃສ່ພັດທະນາ 1 ສູນກາງເສດຖະກິດຂອງພາກເໜືອ ຢູ່ແຂວງຫລວງພະບາງ;
- ສຸມໃສ່ພັດທະນາ 3 ເຂດອຸດສາຫະກຳ ຢູ່ 3 ແຂວງ ຄື: ແຂວງວຽງຈັນ, ຊຽງຂວາງ ແລະ ແຂວງອຸດົມໄຊ;
- ສຸມໃສ່ພັດທະນາ 3 ແລວທາງເສດຖະກິດ ຄື: ບໍ່ແຕ້ນ-ວຽງຈັນ, ຫ້ວຍຊາຍ-ໄຕຈາງ ແລະ ເມືອງເງິນ-ໜອງແຮດ;
- ສຸມໃສ່ພັດທະນາ 4 ເຂດເສດຖະກິດຊາຍແດນ ຄື: ບໍ່ແຕ້ນ, ຫ້ວຍຊາຍ-ຕົ້ນເຜີ້ງ, ໜອງແຮດ ແລະ ແກ່ນທ້າວ.

ຈຸດສຸມໃນການພັດທະນາຂອງບັນດາແຂວງພາກເໜືອມີດັ່ງນີ້:
ຜົ້ງສາລີ:

- ສົ່ງເສີມການປູກພືດ ແລະ ຕົ້ນໄມ້ອຸດສາຫະກຳເປັນສິນຄ້າ ທີ່ມີຕະຫລາດຮັບຮອງແລ້ວ ເຊັ່ນ: ຫມາກແຫນ່ງ, ຊາ, ຫມາກຂ່າ, ຫມາກເດືອຍ, ຫມາກງາ, ສາລີ, ອ້ອຍ, ຕົ້ນປ່າ, ໄມ້ເກດສະຫນາ ແລະ ອື່ນໆ ໂດຍຕິດພັນກັບການປຸງແຕ່ງເອົາສຳເລັດຮູບຢູ່ກັບ ທີ່.
- ສ້າງຕັ້ງໂຮງງານປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນກະສິກຳທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານ ເຊັ່ນ: ໂຮງງານປຸງແຕ່ງຊາ, ໂຮງງານບົດແປ້ງ, ໂຮງງານນຳຕານທີ່ມີ ຂະຫນາດການຜະລິດ 1.000 ໂຕນ/ປີ, ໂຮງງານ ປຸງແຕ່ງຢາງພາລາ ຂຶ້ນຕື່ມ.
- ຂະຫຍາຍຕາຫນ່າງໄຟຟ້າໄປສູ່ຊົນນະບົດ.
- ຊຸກຍູ້ການສຳຫຼວດ ແລະ ກໍ່ສ້າງເຂື່ອນໄຟຟ້ານ້ຳອູ 8.

ຫຼວງນ້ຳທາ:

- ສົ່ງເສີມການປູກພືດສະບັບຊາຫານ ເຊັ່ນ: ເຂົ້າ, ສາລີ, ອ້ອຍ ແລະ ອື່ນໆ.
- ສົ່ງເສີມການປູກຢາງພາລາ ໂດຍຕິດພັນກັບການປຸງແຕ່ງ.
- ເອົາໃຈໃສ່ການຄຸ້ມຄອງການຂຸດຄົ້ນແຮ່ທາດ ເຊັ່ນ: ຖ່ານຫີນ, ຄຳ ແລະ ຫອງແດງ.
- ຂະຫຍາຍຕາຫນ່າງໄຟຟ້າໄປສູ່ຊົນນະບົດ.
- ສືບຕໍ່ສຸມໃສ່ປັບປຸງສ້າງເຂດເສດຖະກິດພິເສດບໍ່ແຕ້ນ- ແດນຄຳໃຫ້ໄດ້ຮັບການພັດທະນາຢ່າງມີຄຸນນະພາບ.
- ກໍ່ສ້າງສູນກາງເຊື່ອມຕໍ່ດ້ານໄປສະນີ ແລະ ໂທລະຄົມມະນາຄົມ

ແຂວງບໍ່ແຕ້ວ:

- ປັບປຸງ ແລະ ສ້າງສູນພັດທະນາກະສິກຳ ເພື່ອຕອບສະຫນອງແນວ ພັນພືດ-ພັນສັດ; ສົ່ງເສີມ

ການປຸກພືດປອດສານພິດ ແລະ ເພີ່ມມູນຄ່າສິນຄ້າໂດຍຜ່ານການ
ປຸງແຕ່ງ ເຊັ່ນ: ສາລີ, ຖົ່ວ; ສົ່ງເສີມການລ້ຽງສັດແບບເປັນຜາ
ມ.

- ບັບປຸງແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວດ້ານທຳມະຊາດ, ປະຫວັດສາດ ແລະ
ວັດທະນະທຳລົບຕາມແຄມຂອງ ແລະ ເສັ້ນທາງ R3.
- ກໍ່ສ້າງຕາຜັ່ງເຈື່ອນ ຕາມລຳແມ່ນ້ຳຂອງ ຢູ່ເມືອງຕົ້ນ
ເຜື້ງ ແລະ ເມືອງຫ້ວຍຊາຍ.
- ກໍ່ສ້າງ ແລະ ຍົກລະດັບເສັ້ນທາງແຕ່ ເມືອງຜາອຸດົມ-ເມືອງປາກ
ແບ່ງ; ເສັ້ນທາງເມືອງຜາອຸດົມ-ເມືອງຮຸ່ນ; ເສັ້ນທາງລົບແຄມຂອງ
ຕອນເໜືອ ແຕ່ບ້ານມອມ-ຊົງກົກ ແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ; ເສັ້ນທາງ
ລົບແຄມຂອງຕອນໃຕ້ ແຕ່ປາກທາ-ກ້ອນຕົ້ນ-ບ້ານຫ້ວຍເລົ່າ ຊາຍ
ແດນແຂວງໄຊຍະບູລີ.
- ສ້ອມແປງ ແລະ ບັບປຸງບັນດາທ່າເຮືອຂົນສົ່ງສິນຄ້າ ແລະ
ໂດຍສານທົ່ວແລ້ວຕາມລຳແມ່ນ້ຳຂອງ.
- ກໍ່ສ້າງ ແລະ ຂະຫຍາຍລະບົບສະໜາມບິນ “Runway, Taxi way”.
- ສຸມໃສ່ສ້າງເຂດເສດຖະກິດພິເສດເມືອງຕົ້ນເຜື້ງໃຫ້ສຳເລັດໂດຍ
ພົ້ນຖານ
- ບັບປຸງລະບົບໄປສະນີ ແລະ ໂທລະຄົມມະນາຄົມໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ
ສູງຂຶ້ນ, ໃນນັ້ນບັບປຸງເສັ້ນທາງເຊື່ອມໂຍງກັບປະເທດໄທ ແລະ
ພະມ້າ ເພື່ອຊຸກຍູ້ຂະແໜງການໃຫ້ເປັນທັນສະໄໝ.

ອຸດົມໄຊ:

- ---ສົ່ງເສີມປຸກພືດສິນຄ້າ (ສາລີ, ຖົ່ວເຫລືອງ, ຖົ່ວດິນ ແລະ
ພືດອື່ນໆ); ນອກນັ້ນ ສຸມໃສ່ຜະລິດຊາຫອມ, ປຸງແຕ່ງມັນຕົ້ນ.
- ສົ່ງເສີມປຸກໄມ້ອຸດສາຫະກຳ (ປູກ ແລະ ປຸງແຕ່ງຢາງພາລາ, ປູກ
ໄມ້ວິກ, ໄມ້ສັກ ແລະ ໄມ້ເກດສະຫນາ),
- ສຸມໃສ່ສ້າງໂຮງງານປຸງແຕ່ງແຮ່ທາດຢູ່ເຂດອຸດສາຫະກຳຢູ່
ເມືອງນາຫມໍ້ ໂດຍຖືເອົາເປົ້າຫມາຍແຮ່ເຫລັກ ຢູ່ເມືອງຫລາ,
ແຮ່ທາດແດງ ເມືອງປາກແບ່ງ, ເມືອງຮຸ່ນ ແລະ ນາຫມໍ້, ແຮ່ຊີນ-
ສົ່ງກະສິ ເມືອງນາໝໍ້ ແລະ ອື່ນໆ.
- ສູ້ຊົນໃຫ້ສຳເລັດການສ້າງຕັ້ງໂຮງງານຊີມັງ ແລະ ໂຮງງານປຸງ
ແຕ່ງເກືອຢູ່ເມືອງນາຫມໍ້.
- ສ້າງເຂດເສດຖະກິດສະເພາະ ຕິດພັນກັບການທ່ອງທ່ຽວເມືອງປາກ
ແບ່ງ.
- ສ້າງສູນກາງຄຸ້ມຄອງຄື້ນຄວາມຖີ່ສຳລັບເຂດຫມາກເໜືອ

ຫຼວງພະບາງ:

- ສ້າງໃຫ້ແຂວງຫລວງພະບາງ ກາຍເປັນແຫລ່ງທ່ອງທ່ຽວດ້ານ
ວັດທະນະທຳ, ທຳມະຊາດ ແລະ ປະຫວັດສາດອັນສຳຄັນຂອງສປປລາວ, ອະນຸ
ລັກມະລະດົກໂລກທາງດ້ານວັດທະນາ ທຳ, ທຳມະຊາດໄວ້ໃຫ້ຢືນຢົງ
ແລະ ພັດທະນາໃຫ້ມີຄຸນຄ່າເປັນທີ່ດຶງດູດນັກທ່ອງທ່ຽວທ່ຽວ
ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ.

- ສົ່ງເສີມ ແລະ ພັດທະນາຜະລິດຕະພັນທ່ອງທ່ຽວ ເຊັ່ນ: ການແກະສະລັກ, ຜະລິດຕະພັນຈັກສານໄມ້ປ່ອງ, ຫວາຍ, ເຄື່ອງເງິນ, ເຄື່ອງຄຳ, ສ້າງພື້ນຖານການປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນທ່ອງທ່ຽວ ທີ່ຕິດພັນກັບຮູບແບບການດຳລົງຊີວິດແບບດັ້ງເດີມ.
- ຍົກລະດັບສະຫນາມບົນຫລວງພະບາງໃຫ້ເປັນສະຫນາມບົນອະນຸພາກພື້ນ, ສາມາດຮອງຮັບເຄື່ອງບົນແອບັດສ໌ A320.
- ສຳຫລວດ, ອອກແບບ ແລະ ກໍ່ສ້າງຂົວຂ້າມນ້ຳຂອງ ເມືອງຫລວງພະບາງ-ເມືອງຈອມເພັດ.
- ສູ້ຊົນສ້າງໃຫ້ໄດ້ທ່າເຮືອໃຫຍ່ ເພື່ອຮອງຮັບໃນການຂົນສົ່ງສິນຄ້າ ແລະ ໂດຍສານຈາກຊາຍແດນຈີນ-ຫລວງພະບາງ.
- ຊຸກຍູ້ການສຳຫລວດ ແລະ ກໍ່ສ້າງເຂື່ອນໄຟຟ້າຕາມລຳແມ່ນ້ຳຂອງ....
- ສ້າງສູນກາງອົນເຕີເນັດຄວາມໄວສູງ ແລະ ສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານເພື່ອຊຸກຍູ້ການຄົ້ນຄວ້າ ທະນະທຳ ແລະ ຮີດຄອງປະເພນີຂອງເມືອງມໍລະດົກໂລກໃຫ້ກວ້າງຂວາງໄປສູ່ສາກົນ.
ນອກນັ້ນ, ສົ່ງເສີມການປູກຖົ່ວແຮ ເພື່ອປ່ອຍຄັ້ງ, ປູກຫມາກເດືອຍ, ປູກພືດປອດສານພິດ ແລະ ລ້ຽງສັດເພື່ອສະຫນອງໃຫ້ແກ່ການບໍລິການການທ່ອງທ່ຽວ.

ໄຊຍະບູລີ:

- ສຸມໃສ່ປູກພືດສະບັງອາຫານ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ: ເຂົ້າ, ສາລີ, ຫມາກເດືອຍ, ຜັກປອດສານພິດ ເພື່ອບໍລິໂພກພາຍໃນ ແລະ ປ້ອນໂຮງງານປຸງແຕ່ງ;
- ສຸມໃສ່ປູກຕົ້ນໄມ້ອຸດສາຫະກຳ ເຊັ່ນ: ໄມ້ສັກ, ຍາງພາລາ;
- ລົງມືກໍ່ສ້າງໂຮງງານໄຟຟ້າຖ່ານຫີນລົກໄນຢູ່ເມືອງຫົງສາ;
- ສ້າງເຂດການຄ້າຊາຍແດນ ຢູ່ເມືອງເງິນ ແລະ ເມືອງແກ່ນທ້າວ;
- ກໍ່ສ້າງຕາຜັ່ງເຈື່ອນ ຕາມລຳນ້ຳເຫືອງ;
- ກໍ່ສ້າງຂົວຂ້າມນ້ຳຂອງ ຢູ່ເມືອງປາກລາຍ (ທ່າເຮືອ ເມືອງໄຊຍະບູລີ, ປາກຄອນ ຫລວງພະບາງ).

ຊຸບົງຂວາງ:

- ສົ່ງເສີມການລ້ຽງສັດໃຫຍ່ ເພື່ອເປັນສິນຄ້າປາຍແຫຼ່ງສົ່ງອອກປະເທດເພື່ອນບ້ານ ແລະ ການປຸງແຕ່ງສະບັງອາຫານ;
- ສົ່ງເສີມການທ່ອງທ່ຽວທາງດ້ານທຳມະຊາດ, ວັດຖຸບູຮານ ແລະ ປະຫວັດສາດ;

- ສ້າງຕັ້ງຂະບວນການສາທາລະນະ ໂດຍເນັ້ນໃສ່ການປຸງແຕ່ງແຮ່ທາດ ເຊັ່ນ: ຄຳ ແລະ ສຳເລັດການສຳຫຼວດແຮ່ເຫຼັກ ເພື່ອສາມາດດຳເນີນການຂຸດຄົ້ນ.
- ສຸມໃສ່ສຳເລັດການສ້າງຊຸມລະປະທານນ້ຳແທ້ ເພື່ອສົ່ງເສີມການປຸກເຂົ້າ, ສາລີ ແລະ ພືດສະ ບົງອາຫານອື່ນໆ.
- ສ້າງເສັ້ນທາງຜ່ານດ້ານໄປສະນີ ແລະ ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ເພື່ອ ເຊື່ອມໂຍງກັບພາກເໜືອຂອງຫວຽດນາມ.

ຫົວໜ້າ:

- ພັດທະນາການທ່ອງທ່ຽວປະຫວັດສາດ, ວັດທະນະທຳ;
- ສຳຫຼວດຄວາມເປັນໄປໄດ້ໃນການສ້າງສະຫນາມບົນຫົວໜ້າ;
- ຂະຫຍາຍຕາຂ່າຍໄຟຟ້າໄປສູ່ບັນດາເມືອງ ແລະ ຊຸມນະບົດໃຫ້ສຳເລັດໂດຍເມື່ອນຖານ;
- ກໍ່ສ້າງເສັ້ນທາງ 6A, 6B ອອກສູ່ຊາຍແດນຫວຽດນາມ;
- ສຳຫຼວດຄວາມເປັນໄປໄດ້ໃນການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນໄຟຟ້ານ້ຳຕົກນ້ຳ ແອດ.....
- ປັບປຸງ ແລະ ກໍ່ສ້າງເມືືນຖານໂຄງລ່າງທຳອິດ ຈຳເປັນໃຫ້ແກ່ ການທ່ອງທ່ຽວປະຫວັດສາດ ແລະ ວັດທະນະທຳ.
- ສ້າງເສັ້ນທາງຜ່ານດ້ານໄປສະນີ ແລະ ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ເພື່ອ ເຊື່ອມໂຍງກັບພາກເໜືອຂອງຫວຽດນາມ.

ແຂວງວຽງຈັນ:

- ສົ່ງເສີມການປຸກພືດທຳອິດ ເປັນປາຍແຫຼມ ເຊັ່ນ: ເຂົ້າຈ້າງ ເພື່ອປ້ອນໂຮງງານເບຍຢູ່ 4 ເມືອງ ທົ່ງພົ້ງ ແລະ ຊະນາຄາມ, ສາລີ ເພື່ອປ້ອນໂຮງງານຫົວອາຫານສັດ ຢູ່ ເຂດລ້ອງ ເມືອງທຸລະຄົມ, ວຽງວັງ, ກາສີ ແລະ ຊະນະຄາມ, ຫມາກເດືອນ, ແລະ ພືດຜັກຕ່າງໆ.
- ກໍ່ສ້າງຂົວຂ້າມນ້ຳງື່ມຢູ່ທົ່ງບ້ານເມືອງເກົ່າ;
- ຊຸກຍູ້ການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນໄຟຟ້າໃຫ້ສຳເລັດ ເຊັ່ນ: ນ້ຳງື່ມ II, ນ້ຳງື່ມ III, ນ້ຳເລິກ 1/2, ນ້ຳເລິກ I, ນ້ຳແກນ...
- ກໍ່ສ້າງຕາຜັ່ງເຈື່ອນຕາມລຳແມ່ນ້ຳຂອງ;
- ສ້າງຂະບວນການສຸມເສດຖະກິດ-ວັດທະນະທຳ ຢູ່ເມືອງໂພນໂຮງ ແລະ ເມືອງວຽງວັງ ເປັນໃຈກາງການທ່ອງທ່ຽວ-ບໍລິການ ໂດຍຫັນໃຫ້ ເປັນຕົວເມືອງນ້ອຍທັນສະໄຫມ.
- ພັດທະນາການທ່ອງທ່ຽວອ້າງນ້ຳງື່ມເຂດຫນ້າເຂື່ອນ, ສ້າງຕັ້ງ ສູນບໍລິການການທ່ອງທ່ຽວ ຢູ່ວຽງວັງ ແລະ ບັນດາ ການທ່ອງທ່ຽວເຊື່ອມຕໍ່ ບັນດາແຂວງພາກກາງ ແລະ 4 ແຂວງພາກ ເໜືອຕອນລຸ່ມ.

4.1.2. ເຂດພາກກາງ

[1]. ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍ:

ສູນຊີວະນິດໃຫ້ການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດໃນລະດັບສູງ ແລະ ຫມັ້ນທົ່ວ ໂດຍເລັ່ງ ໃສ່ພັດທະນາອຸດສາຫະກຳການປຸງແຕ່ງທີ່ດຶງດູດແຮງງານຫຼາຍ ແນໃສ່ເພື່ອເຮັດໃຫ້ອັດຕາສ່ວນແຮງ ງານໃນບັນດາຂະແໜງທີ່ບໍ່ແມ່ນກະສິກຳເພີ່ມຂຶ້ນ. ສູນຊີວະນິດປີ 2015 ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນສະເລ່ຍຕໍ່ຫົວຄົນໃຫ້ໄດ້ 2.200 ໂດລາສະຫະລັດ. ໂຄງປະກອບເສດຖະກິດໃນປີ 2015 ຂະແໜງກະສິກຳກວມ 23%, ອຸດສາຫະກຳກວມ 42% ແລະ ບໍລິການກວມ 35% ຂອງໂຄງປະກອບ GDP. ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງພົນລະເມືອງສະເລ່ຍ 2% ຕໍ່ປີ, ຮອດປີ 2015 ຄາດ ວ່າຈະມີພົນລະເມືອງປະມານ 3 ລ້ານຄົນ.

ລະດົມກຳລັງແຮງສັງຄວມ, ຂຸດຄົ້ນທ່າແຮງບໍ່ມາດຊຸມ ແລະ ທ່າແຮງໄດ້ບົບຂອງເຂດຢ່າງ ພະສິດທິຜົນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ເຂດພາກກາງກາຍເປັນເຂດຈຸດສຸມພັດທະນາໄວ, ຫມັ້ນທົ່ວ, ນຳຫນ້າໃນ ການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄຫມ, ກາຍເປັນກຳລັງແຮງໃນຂະບວນການພັດທະນາເສດ ຖະກິດ- ສັງຄົມຂອງທົ່ວປະເທດ ແລະ ເປັນຈຸດເຊື່ອມຕໍ່ເສດຖະກິດພາກເໜືອ ແລະ ພາກໃຕ້ຂອງປະເທດ, ເປັນຈຸດໃຈກາງການບໍລິການຜ່ານຂອງພາກພື້ນ ເຊັ່ນ: ທ່າເຮືອເທິງບົກ (Dry sea-port), ເຂດເສດຖະກິດພິເສດ, ການບໍລິການຜ່ານ, ສະໜາມບິນສາກົນ.

[2]. ຂະແໜງບູລິມະສິດ:

1. ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ-ທີ່ຈຳເປັນຕົ້ນຕໍເຊັ່ນ:
ຄືນຄັ້ງສ້າງທາງດ່ວນ ຫຼື ທາງລົດໄຟ

ເຊື່ອມຕໍ່ລະຫວ່າງພາກເໜືອ, ພາກກາງ ແລະ ພາກ ໃຕ້ເພື່ອຮັບໃຊ້ວຽກງານຄົມມະນາຄົມ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການຂົນສົ່ງສິນຄ້າໃຫ້ໄດ້ທັງປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ ໂດຍໃຊ້ເວລາສັ້ນ.

- ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງທີ່ຈຳເປັນ ແລະ ສາມາດນຳໃຊ້ຮ່ວມກັນ ລະຫວ່າງບັນດາແຂວງ.

2. ພັດທະນາ 4 ຂະແໜງການຕົ້ນຕໍຕາມທິດຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄຫມ --:

ກ. ຂະແໜງກະສິກຳ-ປ່າໄມ້: ສຸມໃສ່ການປູກເຂົ້າ, ອ້ອຍ, ຢາງພາລາ, ມັນຕົ້ນ, ປູກມອນ ລ້ຽງມ້ອນ, ໄມ້ເກດສະໜາ, ໄມ້ວິກ, ຕົ້ນໄມ້ກິນໝາກ, ພືດຜັກອຸດສາຫະກຳໄລຍະສັ້ນ, ລ້ຽງສັດນ້ອຍ ເຊັ່ນ: ໝູ, ແບ້, ສັດປີກ ແລະ ສົ່ງເສີມການລ້ຽງປາ.

ຂ. ຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ, ພະລັງງານໄຟຟ້າ ແລະ ບໍ່ແຮ່:
ສືບຕໍ່ ຢູ່ ແຮງພັດທະນາຂະແໜງ ອຸດສາຫະກຳຈຳນວນໜຶ່ງ
ທີ່ ເປັນທາງແຮງ ແລະ ດຶງດູດແຮງງານ ຈຳນວນຫຼາຍ ເຊັ່ນ:
ອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງ-ກະສິກຳ-ປ່າໄມ້, ພະລັງງານ-ໄຟຟ້າ, ບໍ່ແຮ່,
ໂຮງງານປະກອບຊັ້ນສ່ວນ, ຕັດຫຍິບ, ວັດສະດຸກໍ່ສ້າງ.

ຄ. ຂະແໜງບໍລິການ, ການຄ້າ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ:

- ສຸມໃສ່ພັດທະນາບໍລິການແບບຄົບວົງຈອນ (Logistic) ໂດຍສະເພາະ
ການອຳນວຍຄວາມສະດວກດ້ານການຄ້າ ແລະ ການຂົນສົ່ງຜ່ານແດນໃຫ້ວ່ອງ
ໄວຂຶ້ນກວ່າເກົ່າທີ່ຜ່ານເສັ້ນທາງເລກ 9, 8 ແລະ 12;

- ດ້ານການຄ້າ: ສຸມໃສ່ຂະຫຍາຍຕາໜ່າງການຄ້າພາຍໃນ, ການສົ່ງ
ອອກສິນຄ້າທີ່ມີທ່າແຮງໄດ້ປັບເປັນຕົ້ນແມ່ນ: ໄຟຟ້າ, ແຮ່ທາດ,
ສິນຄ້າຫັດຖະກຳ, ຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ, ການຄ້າຜ່ານ ແລະ ການ
ຄ້າຊາຍແດນ;

- ດ້ານການທ່ອງທ່ຽວ: ສຸມໃສ່ຂຸດຄົ້ນ ແລະ
ພັດທະນາແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວແບບອະນຸລັກ ເຊັ່ນ: ທ່ອງທ່ຽວທຳມະຊາດ,
ປະຫວັດສາດ ແລະ ວັດທະນະທຳ; ໂດຍສະເພາະສະເໜີແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທຳມະ
ຊາດບໍລິເວນ ພູພົ້ນນາກາຍພູຫີນປູນ ໃຫ້ອົງການ UNESCO ພິຈາລະນາ
ເປັນທຳມະຊາດມໍລະດົກໂລກ, ພັດທະນາແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວຮ່ອງຮອຍໄດໂນ
ເສົາ ຢູ່ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ, ກຳແພງຫີນ ຢູ່ແຂວງຄຳມ່ວນ,
ປັບປຸງການບໍລິການ ການທ່ອງທ່ຽວທາງດ້ານປະລິມານ ແລະ
ຄຸນນະພາບ ເປັນຕົ້ນ: ເສັ້ນທາງເຂົ້າແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວ,
ພາຫະນະຂົນສົ່ງ, ທີ່ພັກອາໄສ, ການບໍລິການທາງດ້ານອາຫານ ແລະ
ເຄື່ອງດື່ມ, ການບໍລິການນຳທ່ຽວ
ເພື່ອຕອບສະໜອງໄດ້ຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດທ່ອງທ່ຽວ;
ພັດທະນາ ແລະ ສົ່ງເສີມການທ່ອງທ່ຽວໃຫ້ມີຄວາມຫລາກຫລາຍ ແລະ
ມີສິດສັນຕາມລະດູການທ່ອງທ່ຽວ ໂດຍສຸມໃສ່ສົ່ງເສີມ
ການທ່ອງທ່ຽວເຊື່ອມຕໍ່ 3 ປະເທດຫວຽດນາມ-ລາວ-ໄທ ຕາມເສັ້ນທາງເລກ
8, 9, ແລະ ເລກ 12 ໃຫ້ມີລັກສະນະຄົບວົງຈອນ.

- ດ້ານໄປສະນີ ແລະ ໂທລະຄົມມະນາຄົມ: ສ້າງສູນກາງດ້ານໄປສະ
ນີເຊື່ອມໂຍງກັບອະນຸພາກພື້ນ ແລະ ສ້າງສູນກາງໂທລະຄົມມະນາຄົມ
ໃຫ້ເປັນພື້ນຖານໂຄງລ່າງແຫ່ງຊາດ.

3. ຂະແໜງສັງຄົມ:

ສຸມໃສ່ພັດທະນາດ້ານສັງຄົມ ເພື່ອຕອບສະໜອງການພັດທະນາຂະ
ແໜງບຸລິມະສິດທາງດ້ານເສດຖະກິດ ເຊັ່ນ:

- + ດ້ານສຶກສາ: ຂະຫຍາຍໂຮງຮຽນອາຊີວະສຶກສາສຳລັບພາກກາງໃນຂະ
ແໜງວິຊາຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ວິຊາໄຟຟ້າ, ບໍ່ແຮ່, ຫັດຖະກຳ, ກໍ່ສ້າງ, ການ
ນຳທ່ຽວ, ການປຸງແຕ່ງ, ການບໍລິການທາງ ຜ່ານເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມ
ຕ້ອງການຂອງຂະແໜງການບຸລິມະສິດ, ຂະຫຍາຍມະຫາວິທະຍາໄລສະຫວັນນະ

ເຂດໃຫ້ ເປັນມະຫາວິທະຍາໄລ ສຳລັບພາກກາງທີ່ ສາມາດຮອງຮັບນັກສຶກສາ ໃຫ້ໄດ້ທັງປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ.

+ ດ້ານສາທາ: ສືບຕໍ່ ປັບປຸງ ແລະ ຍົກລະດັບເຄື່ອງມືອຸປະກອນ ການແພດຂອງໂຮງໝໍພາກກາງທີ່ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດໃຫ້ ທັນສະໄໝໃຫ້ ຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ, ຍົກລະດັບຈັດຮຽນຂອງແພດປົ່ນປົວ, ປັບປຸງການ ບໍລິການການປົ່ນປົວ.

+ ດ້ານແຮງງານ: ສຸມໃສ່ ຄຸ້ມຄອງແຮງງານເຄື່ອນຍ້າຍ ແລະ ຍົກ ລະດັບສົມມຸດຕິຖານພາຍໃນ ເພື່ອຕອບສະໜອງກັບຄວາມຕ້ອງການແຮງງານ ຂອງຂະແໜງທີ່ ເປັນບູລິມະສິດ ເຊັ່ນ: ໄຟຟ້າ, ບໍ່ແຮ, ຫັດຖະກຳ, ກໍ່ສ້າງ, ການນຳທົ່ວ, ການປຸງແຕ່ງ ແລະ ການບໍລິການຜ່ານ.

4. ຂະແໜງສົ່ງແວດລ້ອມ:

ສຸມໃສ່ ຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ເປັນຕົ້ນ: ບ່າໄມ້, ບໍ່ແຮ, ແຫຼ່ງນ້ຳ, ທີ່ ດິນໃຫ້ ມີຄວາມຍືນຍົງ ແລະ ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ ສົ່ງແວດ ລ້ອມໜ້ອຍທີ່ ສຸດ. ໃນເຂດທີ່ ມີການສຳຫຼວດ ແລະ ຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ ຕ້ອງມີ ການຕິດຕາມ ແລະ ກວດກາ ຢ່າງເປັນ ປົກກະຕິ ເພື່ອໃຫ້ ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຫຼື ຜູ້ລົງທຶນ ປະຕິບັດຕາມສັນຍາຢ່າງເຄັ່ງຄັດ ໂດຍສະເພາະ ການປັບປຸງປົວແປງໃຫ້ ຢູ່ ໃນ ສະພາບທີ່ ດີ.

[3]. ຈັດວາງຈຸດສຸມການພັດທະນາ

ສຸມໃສ່ ພັດທະນາສູນກາງເສດຖະກິດຢູ່ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ເຂດ ອຸດສາຫະກຳ ຢູ່ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ, ສູນກາງທ້ອງທີ່ ບົວ ແລະ ບໍລິການ ຢູ່ ແຂວງຄຳມ່ວນ, ສື່ ແລວທາງເສດຖະກິດຕາເວັນ ອອກ-ຕາເວັນຕົກ ແລະ ເໜືອ-ໃຕ້ ຄື: ບ້ານເລົ່າ-ແກ່ວເໜືອ (ທາງເລກທີ 8), ສະຫວັນນະເຂດ- ແດນ ສະຫວັນ (ທາງເລກທີ 9), ທ່າແຂກ-ກົວມຸຢາ (ທາງເລກທີ 12), ນະຄອນຫຼວງ-ສະຫວັນນະເຂດ (ທາງເລກທີ 13ໃຕ້).

ສຸມໃສ່ ພັດທະນາເສດຖະກິດພິເສດສະຫວັນ-ເຊໂນ ແລະ ເຂດການຄ້າ ເສລີ ແດນສະຫວັນ (ສະຫວັນນະເຂດ) ຕິດກັບຊາຍແດນລາວ-ຫວຽດນາມ ຢູ່ ແຂວງກວາງຈີ. ພ້ອມດ້ວຍນັ້ນ, ກໍ່ພັດທະນາບັນດາເຂດເສດຖະກິດ ດ້ານ ຊາຍແດນລາວ-ຫວຽດນາມ.

ຈຸດສຸມໃນການພັດທະນາຂອງບັນດາແຂວງພາກກາງມີດັ່ງນີ້:

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ:

- ສຸມໃສ່ ການປຸກເຂົ້າຈ້າງປ້ອນໂຮງງານອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງພາຍ ໃນໂດຍສຸມໃສ່ 3 ເມືອງ: ເມືອງຫາດຊາຍຟອງ, ໄຊທານີ ແລະ ປາກງື່ມ;
- ປຸກສາວີແຂງປ້ອນໂຮງງານຫົວອາຫານສັດ;
- ປຸກມອນ ເພື່ອພັດທະນາອາຊີບລ້ຽງໝີ່ ແລະ ເພື່ອສະຫນອງໂຫມໃຫ້ ແກ່ ຕະຫຼາດພາຍໃນ ໂດຍເລັ່ງໃສ່ ເມືອງປາກງື່ມ, ສັງທອງ ແລະ ເມືອງໄຊທານີ;

- ບຸກມັນຕົ້ນ ເພື່ອສະຫນອງໂຮງງານຜະລິດແບ່ງມັນຕົ້ນ ໃດຍ ເລັ່ງໃສ່ 5 ເມັືອງ: ສັງຄອງ, ປາກງື່ມ, ສີໂຄດຕະບອງ, ນາຊາຍທອງ ແລະ ເມືອງໄຊທານີ;
- ສຸມໃສ່ ພັດທະນາຕະຫຼາດໃຫຍ່ ເຊັ່ນ: ຕະຫຼາດເຊີ້າ, ຕະຫຼາດ ຫນອງຈັນ, ຕະຫຼາດທາດຫຼວງ, ຕະຫຼາດສີໄຄ ໃຫ້ກາຍເປັນ ຕະຫຼາດທີ່ ທັນສະໄຫມ;
- ສ້າງເຂດອຸດສາຫະກຳເພື່ອສົ່ງອອກ ແລະ ນິຄົມອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າຫຼັກ 21 ໃຫ້ສຳເລັດ ເພື່ອເປັນເງື່ອນໄຂຊຸກຍູ້ ໃຫ້ຕະຫຼາດຈຳຫນ່າຍສິນຄ້າ ແລະ ຂະຫຍາຍຕາຫນ່າງການຄ້າ;
- ສຳຫຼວດ ແລະ ກໍ່ສ້າງທາງດ້ວນວົງຈັນ-ວັງວົງ;
- ກໍ່ສ້າງຕາຜັ່ງເຈື່ອນຕາມລຳແມ່ນ້ຳຂອງຈຸດທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ສູງ.
- ສ້າງສູນກາງເຊື່ອມໂຍງກັບອະນຸພາກພື້ນ ໃນດ້ານໄປສະນີ, ໂທລະ ຄົມ, ອິນເຕີເນັດ, ໄອທິ ໂດຍສະເພາະແມ່ນສູນຄຸ້ມຄອງການຊຳລະສະ ສາງດ້ານການເງິນອອນລາຍ, ສູນຂໍ້ມູນເອເລັກໂຕຣນິກແຫ່ງຊາດ, ສູນຮັກສາຄວາມປອດໄພດ້ານຂໍ້ມູນອິນເຕີເນັດ, ລະບົບເຕືອນ ໄພພິບັດ, ສູນກາງ (e-application), ສູນຄຸ້ມຄອງຄື້ນຄວາມຖີ່ ວິທະຍາແຫ່ງຊາດ, ສູນຄຸ້ມຄອງລະຫັດອິນເຕີເນັດແຫ່ງຊາດ, ສູນຄຸ້ມຄອງການເປັນທາງຜ່ານດ້ານໄອຊີທິ.

ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ

- ສົ່ງເສີມການບຸກພື້ນໄລຍະສັ້ນ ເຊັ່ນ: ເຂີ້າ, ຢາສູບ, ສາລີ, ມັນຕົ້ນ ແລະ ພືດຜັກອື່ນໆ ເພື່ອບໍລິໂພກ ພາຍໃນ ແລະ ສະຫນອງໃຫ້ແກ່ອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງ;
- ສົ່ງເສີມການລົງສັດເປັນຝາມ;
- ຊຸກຍູ້ການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນໄຟຟ້າ: ນ້ຳເຫີນ1, ເຫີນຫີນບູນພາກຂະຫຍາຍ, ນ້ຳງົບ1, ນ້ຳເຫີນ4;
- ດຳເນີນການສຳຫຼວດແຮ່ທາດຕ່າງໆ: ແຮ່ຄຳ ນາກະດົກ, ແຮ່ກີ້ວ, ຫີນປູນ ແລະ ຫີນກູນິດ;
- ກໍ່ສ້າງຍົກລະດັບເສັ້ນທາງເລກ ID, ເສັ້ນທາງວົງທອງ-ໄຊຈຳພອນ- ຊາຍແດນແທງທຸຍ ສສ. ຫວຽດ ນາມ, ສຳຫຼວດ ແລະ ກໍ່ສ້າງທາງ IE (ຄຳເກີດ-ນາກາຍ);
- ສ້າງຕັ້ງເຂດອຸດສາຫະກຳ ໃດຍເນັ້ນໃສ່ອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງ: ຢາງພາລາ, ໄມ້ເກດສະຫນາ, ຫົວອາຫານສັດໃຫຍ່ ແລະ ປຸງແຕ່ງແຮ່ທາດ;
- ກໍ່ສ້າງຕາຜັ່ງເຈື່ອນຕາມລຳແມ່ນ້ຳຈຸດເມືອງທ່າພະບາດ, ເມືອງປາກຊັນ ແລະ ເມືອງປາກກະດິງ.

- ສ້າງລະບົບເຊື້ອມໂຍງເປັນທາງຜ່ານດ້ານໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ອິນເຕີເນັດ.

ຄຳມ່ວນ:

- ສົ່ງເສີມການປູກເຂົ້າກ້າກີບດບົວ ຢູ່ເຂດເຊບັ້ງໄຟ, ຫີນບູນ, ພັດທະນາເຂດລຸ່ມເຮືອນຈັກນ້ຳເທິງ 2 ແລະ ເທິງຫີນບູນເພື່ອປູກເຂົ້າ ແລະ ພືດກະສິກຳຕ່າງໆ;
- ພັດທະນາຕົວເມືອງທ່າແຂກເປັນເມືອງທ່າທ່າທ່າ ບົວໂດຍເຊື້ອມຕໍ່ທາງເລກ 12;
- ພັດທະນາເຂດຫົວຂົວເປັນເຂດເສດຖະກິດພິເສດ;
- ສົ່ງເສີມການບໍລິການຜ່ານ;
- ສຳເລັດການກໍ່ສ້າງຂົວຂ້າມແມ່ນ້ຳຂອງລາວ-ໄທ;
- ກໍ່ສ້າງຕາຜັ່ງເຊື້ອມຕາມລຳແມ່ນ້ຳຈຸດເມືອງຫີນບູນ.

ສະຫວັນນະເຂດ:

- ປັບປຸງສູນຄົ້ນຄວ້າ, ວິໄຈ,
ສູນບໍລິການເຕັກນິກແນວພັນໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ;
- ສົ່ງເສີມການປູກພືດ ແລະ ຕົ້ນໄມ້ອຸດສາຫະກຳຕ່າງໆ ເພື່ອສະໜອງໃຫ້ແກ່ການບໍລິໂພກ ແລະ ປຸງແຕ່ງພາຍໃນ ເຊັ່ນ: ເຂົ້າ, ຖົ່ວ, ສາວີ, ອ້ອຍ, ຜັກປອດສານພິດ, ມັນຕົ້ນ, ຝ້າຍ, ປູກມອນ ແລະ ອື່ນໆ;
- ສຳຫຼວດ ແລະ ກໍ່ສ້າງເຂື່ອນໄຟຟ້າເຊບັ້ງຫວັງ 3 (ນ້ຳເຊໂບນ), ເຂື່ອນໄຟຟ້າຕາດສະແດນ;
- ສົ່ງເສີມການທູ້ທ່າທ່າ ບົວທຳມະຊາດ, ນິເວດວິທະຍາ,
ມູນເຊື້ອປະຫວັດສາດ ແລະ ວັດທະນະ ທຳ
ໂດຍເນັ້ນໃສ່ການພັດທະນາເສັ້ນທາງເລກ 9;
- ສ້າງເຂດການຄ້າຊາຍແດນ ແດນສະຫວັນ ໃຫ້ກາຍເປັນຕົວເມືອງນ້ອຍ ແລະ ເປັນສູນກາງຄ້າຂາຍ-ບໍລິການດ້ານຕາເວັນອອກ;
- ສຸມໃສ່ສ້າງສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ສະຫວັນ-ເຊໂນ.
- ສູນກາງຄຸ້ມຄອງການບໍລິການໄປສະນີທາງຜ່ານກັບໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ, ສ້າງສູນອິນເຕີເນັດແຫ່ງຊາດສຳຮອງ, ສ້າງລະບົບເຊື້ອມໂຍງເປັນທາງຜ່ານດ້ານໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ອິນເຕີເນັດ.

4.1.3. ເຂດພາກໃຕ້

[1]. ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍ:

ຢູ່ແຮງການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດໃນຈັງຫວະໄວ ໂດຍເນັ້ນໃສ່ພັດທະນາອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງທີ່ດຶງດູດແຮງງານຫຼາຍ ແນໃສ່ເຮັດໃຫ້ອັດຕາສ່ວນແຮງງານ ໃນບັນດາຂະແໜງທີ່ບໍ່

ແມ່ນກະສິກຳເພີ່ມຂຶ້ນ. ສູ້ຊົນຮອດປີ 2015 ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນ ພາຍໃນໄດ້ສະເລ່ຍຕໍ່ຫົວຄົນໃຫ້ໄດ້ 1.300 ໂດລາ ສະຫະລັດ. ໂຄງປະກອບເສດຖະກິດໃນປີ 2015 ຂະແໜງກະສິກຳກວມ 30%, ອຸດສາຫະກຳກວມ 36% ແລະ ບໍລິການກວມ 34% ຂອງໂຄງປະກອບ GDP. ການຂະຫຍາຍຕົວ ຂອງພົນລະເມືອງສະເລ່ຍ 2%ຕໍ່ປີ, ຮອດປີ 2015 ຄາດວ່າຈະມີພົນລະເມືອງປະມານ 1,4 ລ້ານຄົນ.

[2]. ຂະແໜງບຸລິມະສິດ:

1. ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ-ທຶນຈຳເປັນຕົ້ນຕໍເຊັ່ນ:

- ຄົ້ນຄວ້າສ້າງທາງດ່ວນ ຫຼື ທາງລົດໄຟ ລະຫວ່າງພາກກາງ ແລະ ພາກໃຕ້ ເພື່ອຮັບໃຊ້ ວົງກວນ ຄົມມະນາຄົມ ແລະ ຂົນສົ່ງສິນຄ້າ ໃຫ້ໄດ້ທັງປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ.

- ບັບປຸງສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ-ທຶນຈຳເປັນທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ຮ່ວມກັນ ນຳມາປະສິດທິຜົນລະຫວ່າງ ບັນດາ ແຂວງພາກໃຕ້ ເຊັ່ນ: ເສັ້ນທາງ ຫຼວງສາຍຕັ້ງ 1J ຈາກຊາຍແດນກຳປູເຈຍ-ອັດຕະປື ຜ່ານເມືອງພູວິງ- ເສັ້ນທາງ 1I ເມືອງລະມາມ-ເສັ້ນທາງເລກທີ 16-ເສັ້ນທາງ 1H-1G-ເມືອງ ນອງ-ເມືອງພົນ-ເສັ້ນທາງເລກ 9 (ເສັ້ນທາງ GMS). ເສັ້ນທາງສາຍຂວາງ: (1) ເສັ້ນທາງ 18A (ອັດຕະປື-ປະທຸມພອນ)-ເສັ້ນທາງ 13 ໃຕ້. (2) ເສັ້ນທາງ 10B-ເມືອງປາກເຊ-ເສັ້ນທາງ 13 ໃຕ້-ດ່ານວັງເຕົ້າ (ຊາຍແດນລາວ-ໄທ); (3) ເສັ້ນທາງເລກທີ 15A (ຊາຍແດນລາວ-ຫວຽດນາມ)-ເສັ້ນທາງ 15B - ເສັ້ນທາງເລກທີ 13 ໃຕ້ ເຂດນາບົ່ງ ແຂວງສາລະວັນ. ສ້າງ ບັນດາເສັ້ນທາງເຊື່ອມຕໍ່ບັນດາທາງຫຼວງແຫ່ງຊາດ ແລະ ທາງທ້ອງ ຖິ່ນຕ່າງໆທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນສູງ.

2. ພັດທະນາ 4 ຂະແໜງການຕົ້ນຕໍຕາມທິດຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ:

ກ. ຂະແໜງການກະສິກຳ-ປ່າໄມ້:

ສຸມໃສ່ການຜະລິດສິນຄ້າສະບັງອາຫານເປັນຕົ້ນແມ່ນເຂົ້າ, ຜັກ, ກາ ເຟ, ຊາ, ໝາກແໜ່ງ, ໝາກຖຸລົບ, ຜະລິດພືດ ແລະ ຕົ້ນໄມ້ ອຸດສາຫະກຳ ເປັນຕົ້ນ: ຢາງພາລາ, ໝາກມ່ວງຫິມະພານ, ຕົ້ນມອນ; ສຸມໃສ່ລ້ຽງປາ, ສັດປີກ, ໝູ, ແບ້.

ຂ. ຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ, ພະລັງງານໄຟຟ້າ ແລະ ບໍ່ແຮ່: ສຸມໃສ່ ພັດທະນາໄຟຟ້າພະລັງ ງານນຳເຊັ່ນ: ເຊຂະຫມານ1, ເຊຂະຫມານ0, ນຳກົງ1, ນຳກົງ2, ນຳກົງ3, ເຊບົນ-ເຊນູນ ອຸຍ, ເຊບົນ-ຫວຍຊອຍ, ເຊກອງ3, ເຊກ ອງ4 ແລະ ເຊກອງ5, ບັນດາໂຄງການຂຸດຄົ້ນ ແລະ ປຸງແຕ່ງທອງແດງ ຢູ່ ແຂວງຈຳປາສັກ, ບຶກຊິດ (ອາລູມິນຸມ) ຢູ່ ແຂວງ ອັດຕະປື ແລະ ແຂວງຈຳປາ ສັກ, ຂຸດຄົ້ນແຮ່ ຄຳ ວົງຕ ແຂວງອັດຕະປື, ຖ່ານຫີນ ຢູ່ ແຂວງສາລະ

ວັນ ແລະ ແຂວງເຊກອງ, ອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງໄມ້, ປຸງແຕ່ງສະບັງອາຫານ, ຫັດຖະກຳເຊັ່ນ: ຕໍ່າແຜ່ນ, ຕໍ່າຜ້າໄຫມ, ເຄື່ອງປັ້ນດັນເຜົາ.

ຄ. ການບໍລິການ, ການຄ້າ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ:

- ການຄ້າ: ສຸມໃສ່ຂະຫຍາຍຕາໜ່າງການຄ້າລະຫວ່າງບັນດາແຂວງພາກໃຕ້, ການຄ້າຊາຍແດນ, ການສົ່ງອອກສິນຄ້າກະສິກຳ ເປັນຕົ້ນ: ເຂົ້າກິນ, ກາເຟ, ຊາ, ໝາກແໜ່ງ ແລະ ປະເພດຜັກຕ່າງໆ.

- ການທ່ອງທ່ຽວ: ສຸມໃສ່ພັດທະນາແຫລ່ງ ແລະ ການບໍລິການທ່ອງທ່ຽວທຳມະຊາດ ແລະ ປະຫວັດສາດ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ວັດພູຈຳປາສັກ, ນ້ຳຕົກຄອນພະເພັງ-ຫລີ່ຜີ, ເຂດມະຫານະທົສີພັນດອນ ແລະ ແຫລ່ງທ່ອງທ່ຽວອື່ນໆຢູ່ແຕ່ລະແຂວງ.

- ສ້າງສູນກາງຄຸ້ມຄອງຄົ້ນຄວາມຖີ່ໃຫ້ສາມາດຄຸ້ມຄອງວັດທະນະທຳ ດ້ານກ່າວ ຢູ່ພາກໃຕ້, ສ້າງລະບົບເຊື່ອມໂຍງດ້ານໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ອິນເຕີເນັດເຊື່ອມກັບໄທ, ກຳປູເຈຍ ແລະ ພາກໃຕ້ຂອງຫວຽດນາມ.

3. ຂະແໜງສັງຄົມ:

- ດ້ານສຶກສາ: ຂະຫຍາຍໂຮງຮຽນອາຊີວະສຶກສາສຳລັບພາກໃຕ້ໃນຂະແໜງວິຊາຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ວິຊາໄຟຟ້າ, ຫັດຖະກຳ, ກໍ່ສ້າງ, ການນຳທ່ຽວ, ການປຸງແຕ່ງ ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງຂະແໜງການບູລິມະສິດ, ຂະຫຍາຍມະຫາວິທະຍາໄລຈຳປາສັກ ໃຫ້ເປັນມະຫາວິທະຍາໄລສຳລັບພາກໃຕ້ທີ່ສາມາດຮອງຮັບນັກສຶກສາໃຫ້ໄດ້ທັງປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ, ປັບປຸງໂຮງຮຽນວິຊາຊີບຢູ່ແຕ່ລະແຂວງ.

- ດ້ານສາທາ: ສືບຕໍ່ປັບປຸງ ແລະ ຍົກລະດັບເຄື່ອງມືອຸປະກອນການແພດຂອງໂຮງໝໍພາກໃຕ້ທີ່ແຂວງຈຳປາສັກໃຫ້ທັນສະໄໝຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ, ຍົກລະດັບຈັດການບັນດາແພດປິ່ນປົວ, ປັບປຸງການບໍລິການສາທາລະນະສຸກໃຫ້ມີປະສິດທິພາບສູງຂຶ້ນ.

- ດ້ານແຮງງານ: ສຸມໃສ່ພັດທະນາສົມມຸດຕິຖານໃນດ້ານຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ການຝຶກອົບຮົມທາງດ້ານການຜະລິດກະສິກຳ-ຫັດຖະກຳ, ຊ່າງກໍ່ສ້າງ, ຊ່າງໄຟຟ້າ, ສ້ອມແປງ, ການນຳທ່ຽວ, ການປຸງແຕ່ງ ເພື່ອຍົກສະມັດຕະພາບແຮງງານໃຫ້ສູງຂຶ້ນ.

4. ຂະແໜງສົ່ງແອດລັອມ:

ສຸມໃສ່ຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ເປັນຕົ້ນ: ປ່າໄມ້, ແຫຼ່ງນ້ຳ, ທີ່ດິນໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ ແລະ ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ສົ່ງແອດລັອມໜ້ອຍທີ່ສຸດ. ເອົາໃຈໃສ່ວັດທະນະທຳ ການຝຶກປ່າໄມ້ໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບທີ່ດິນໂດຍໄວ, ສ້າງລະບົບເຕືອນໄພ ແລະ ປ້ອງກັນໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ ໂດຍສະເພາະ ໄພນ້ຳຖ້ວມ

ສ້າງແຜນພື້ນຜູ້ທີ່ມີປະສິດທິຜົນ.

[3]. ຈັດວາງຈຸດສຸມການພັດທະນາ

ສຸມໃສ່ພັດທະນາໜຶ່ງສູນກາງເສດຖະກິດຂອງພາກໃຕ້ ຢູ່ແຂວງຈຳປາສັກ; ເອົາໃຈໃສ່ພັດທະນາສາມເຂດອຸດສາຫະກຳຢູ່ແຂວງອັດຕະປື, ແຂວງເຊກອງ ແລະ ແຂວງສາລະວັນ; ສຸມໃສ່ພັດທະນາ 4 ແລວທາງເສດຖະກິດຄື: ຈຳປາສັກ-ເວີນຄາມ (ຊາຍແດນກຳປູເຈຍ); ວັງເຕົ້າ-ຈຳປາສັກ-ສາລະວັນ-ຊາຍແດນຫວັດນາມ ແລະ ຈຸດແຍກທາງເລກທີ 13 ໃຕ້-ບ້ານແຫວນ (ຊາຍແດນລາວ-ຫວັດນາມ). ສຸມໃສ່ພັດທະນາເຂດເສດຖະກິດຊາຍແດນ ຄື: ວັງເຕົ້າ ແຂວງຈຳປາສັກ, ພູເກືອ ແຂວງອັດຕະປື, ດາກຕະອອກ ແຂວງເຊກອງ, ລະໂວ ແຂວງສາລະວັນ ແລະ ພູວົງ ແຂວງອັດຕະປື.

ຈຸດສຸມໃນການພັດທະນາຂອງບັນດາແຂວງພາກໃຕ້ ມີດັ່ງນີ້:
ແຂວງຈຳປາສັກ:

- ສົ່ງເສີມການປູກກາເຟ, ພືດຜັກປອດສານພິດ, ຊາ ແລະ ໝາກໄມ້ໃຫ້ໝາກ ຢູ່ເຂດພູພົ້ງບໍລິເວນ ເມືອງປາກຊ້ອງ. ປູກຢາງພາລາ, ໝາກມ່ວງຫົມະພານ ແລະ ໝາກໄມ້ໃຫ້ໝາກຢູ່ເຂດເຊື້ອມຕໍ່ພູພົ້ງ ບໍລິເວນກັບທົ່ງພົ້ງ. ປູກເຂົ້າ, ການລ້ຽງປາ, ການປູກມອນລ້ຽງມ້ອນ ແລະ ການປູກພືດຕະກຸນຖົ່ວ ຢູ່ເຂດລົບແຄມແມ່ນ້ຳຂອງ ກວມເອົາ 8 ຕົວເມືອງ. ລ້ຽງສັດ, ການປູກມັນຕົ້ນ ແລະ ໝາກເຢົາ ເພື່ອການຜະລິດທົນແທນພະລັງງານ.
- ພັດທະນາແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທ່າມະຊາດເກາະດອນຕອນໃຕ້ ສີພັນດອນ, ເຂດອະນຸລັກປາຂ່າວ ຂອງ ແລະ ບັນດາເກາະດອນຕ່າງໆ. ພັດທະນາແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວວັດທະນະທຳ-ວັດຖຸບູຮານ ວັດພູຈຳປາສັກຕິດພັນກັບການທ່ອງທ່ຽວທ່າມະຊາດ.
- ຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມບໍລິສັດສຳປະທານ ຂຸດຄົ້ນແຮ່ປົກສົດ.
- ກູ້ສູ້ຮັກສາພື້ນຖານໂຄງລ່າງເພື່ອເອົາອຳນວຍຄວາມສະດວກຢູ່ເຂດຈຸດສຸມການຜະລິດອຸດສາຫະກຳຫວັກ 16 ເມືອງປາຈົງ, ຫວັກ 12 ເມືອງ ໂພນທອງ, ຫວັກ 30 ເມືອງ ຊະນະສົມບູນ ແລະ ເຂດບໍລິການການຄ້າ ຊາຍແດນວັງເຕົ້າເມືອງໂພນທອງ, ຫນອງນົກຂົນ ເມືອງໂຂງ.
- ສ້າງຂົວຂ້າມແມ່ນ້ຳຂອງ ຈຸດບ້ານຫາດ-ດອນໂຂງ, ຫົວໂຂງແຫລມ-ດອນສັນ, ສ້າງທ່າບຸກຫົວໂຂງ-ບ້ານນາຕານ ແນໃສ່ເພື່ອຮັບໃຊ້ວົງຈອນການທ່ອງທ່ຽວ. ກູ້ສູ້ຮັກສາຂົວຂ້າມນ້ຳເຊໂດນ ແຫຼ່ງທ່າສາມ, ສືບຕໍ່ກູ້ສູ້ຮັກສາທາງປາກຊ້ອງຫ້ວຍກອງ ເພື່ອເຊື້ອມຕໍ່ກັບບ້ານໃຫມ່ ແຂວງອັດຕະປື, ສືບຕໍ່ກູ້ສູ້ຮັກສາທາງປາກ 14C ແຕ່ເມືອງມຸນ-ບ້ານປ່າກ້ວຍ ເພື່ອເຊື້ອມຕໍ່ໂຄງການສາມລ່ວມລະກົດ. ສືບທາງບ້ານເສດ-ບ້ານໂສດ-ນາປາກບົບ ເພື່ອເຊື້ອມຕໍ່ໂຄງການສາມຫວັດເສດຖະກິດ.

- ປັບປຸງ, ງເສັ້ນທາງການເດີນເຮືອທາງນ້ຳຂອງ(ແຕ່ ບ້ານໃຫມ່ ສົງ ສຳພັນ ວົງຮອດອນຄອນ ເມືອງໂຂງ) ແລະ ເສັ້ນທາງເດີນເຮືອຕາມລຳ ນ້ຳເຊໂດນ.
- ຍົກລະດັບເດີນບິນປາກເຊ ແລະ ບໍລິການໃຫ້ໄດ້ ມາດຕະຖານສາກົນ.
- ສ້າງສູນຄຸ້ມຄອງຄວາມຖີ່ ວິທະຍາ, ລະບົບເຊື້ອມໂຍງດ້ານໂທລະ ຄົມກັບປະເທດໄທ ແລະ ກຳປູເຈຍ

ອັດຕະປື:

- ສຳເລັດ ແລະ ນຳໃຊ້ ໂຄງການກໍ່ສ້າງຊົນລະປະທານເຊບົນ 1.500 ເຮັກຕາ.
- ສົ່ງເສີມການປູກເຂົ້າຢູ່ ເຂດທົ່ງພົງ, ປູກຢາງພາລາ ແລະ ຕົ້ນໄມ້ ອຸດສາຫະກຳເຈຍ.
- ລົງມືກໍ່ສ້າງເຂື່ອນໄຟຟ້າ ເຊຂະຫມານ1, ສຳຫຼວດເຂື່ອນໄຟຟ້າ ເຊບົນ-ຫ້ວຍຊອຍ, ນ້ຳກົງ1, ນ້ຳກົງ 2, ນ້ຳກົງ 3, ເຊບົນ-ເຊນ້ຳ ນ້ອຍ
- ລົງມືຂຸດຄົ້ນບໍ່ຄຳວັງຕັດ, ສຳຫຼວດບໍ່ທອງແດງ, ບົກຊິດ, ຊືນ, ສັງກະສີ.
- ກໍ່ສ້າງເສັ້ນທາງ 18A ອັດຕະປື-ປະທຸມພອນ, ທາງ 1J ແລະ ຂົວເຊຂະ ຫມານ ອັດຕະປື-ຊາຍແດນກຳປູເຈຍ ແລະ ເສັ້ນທາງ ອັດຕະປື-ຈຳປາສັກ; ອັດຕະປື-ເຊກອງ.
- ສຳຫຼວດ ແລະ ປັບປຸງສະຫນາມບິນອັດຕະປື.
- ກໍ່ສ້າງໂຮງຫມໍ່ຂະຫນາດ 200 ຕົ້ງ.
- ສ້າງລະບົບເຊື້ອມໂຍງດ້ານໂທລະຄົມກັບປະເທດຫວຽດນາມ

ສາລະວັນ:

- ສົ່ງເສີມການປູກເຂົ້າ, ລ້ຽງສັດ, ພືດອຸດສາຫະກຳ: ກາເຟ, ມັນ ຕົ້ນ, ມັນດ້າງ, ສາລີ, ກ້ວຍ, ຢາງພາລາ;
- ກໍ່ສ້າງຕະຫຼາດຊາຍແດນລາວ-ຫວຽດນາມ (ເມືອງສະຫມໍ່ວຍ) ແລະ ພັດທະນາເຂດອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງກະສິກຳ;
- ສືບຕໍ່ກໍ່ສ້າງໂຄງການແກ້ງຄອງຫຼວງ ເມືອງລະຄອນເພັງ;
- ກໍ່ສ້າງເສັ້ນທາງ 15B (ສາລະວັນ-ນາບົ້ງ), ທາງ 1G (ແຍກ 15B-ຊາຍ ແດນສະຫວັນນະເຂດ); ກໍ່ສ້າງເສັ້ນທາງ 15A-ເມືອງຕຸ້ມລານ;
- ກໍ່ສ້າງຕາຟັ່ງເຈື້ອນຕາມລຳແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ແມ່ນ້ຳເຊໂດນ;
- ຊອກຄົ້ນສຳຫຼວດແຮ່ທາດເຊັ່ນ: ແຮ່ກົ່ວ, ດິນຂາວ, ຖ່ານຫີນ, ເຫຼັກ, ທອງ, ຄຳ;
- ສຳເລັດການກໍ່ສ້າງໂຮງງານຊີມັງ.

ເຊກອງ:

- ສົ່ງເສີມການເຮັດກະເສດສຸ່ມຢູ່ 2 ເມືອງທ່າແຕງ ແລະ ລະມາມ;

- ສິ່ງເສີມການລົງສັດແບບເປັນຝາມ;
- ສິ່ງເສີມການປູກກາເຟ ແລະ ປູກພືດທາດແປ້ງ ແລະ ພືດອຸດສາຫະກຳເຊັ່ນ: ເຜືອກ, ມັນ, ມັນຕົ້ນ, ຖົ່ວເຫຼືອງ, ຖົ່ວດິນ ແລະ ພືດຜັກເພື່ອເປັນສິນຄ້າສະຫນອງພາຍໃນ;
- ລົງມືກໍ່ສ້າງຊົນລະປະທານເຊບບົນ-ເຊນຳນ້ອຍ;
- ກໍ່ສ້າງເສັ້ນທາງເຊກອງ-ກະລົມ; ເຊກອງ-ດາກຈຶ່ງ-ຊາຍແດນຫວັດນາມ;
- ຊຸກຍູ້ການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນໄຟຟ້າ: ຫ້ວຍລຳພັນ, ເຊຂະຫມານ 4, ເຊກອງ 4, ເຊກອງ 5, ເຊກອງ 3 ແລະ ຫ້ວຍດາກອີເມົນ;
- ຊຸກຍູ້ການສຳຫຼວດແຮ່ທາດ ເຊັ່ນ: ແຮ່ຄຳ, ແຮ່ບົກຊືດ, ແຮ່ເຫຼັກ, ແຮ່ຖ່ານຫີນ;
- ສຳຫຼວດ ແລະ ກໍ່ສ້າງເສັ້ນທາງອອກສູ່ຊາຍແດນລາວ-ຫວັດນາມ; ພັດທະນາການທ່ອງທ່ຽວ ແບບທຳມະຊາດ, ປະຫວັດສາດ ແລະ ວັດທະນະທຳ.

4.2. ການພັດທະນາຕາມພູມສັນຖານ

1) ເຂດພູດອຍ ແລະ ເຂດຫ່າງໄກສອກຫລີກ:

ສຸມໃສ່ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຕາມທິດເສັ້ນຂະຫຍາຍກຳລັງແຮງງານພາຍໃນຂອງແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ ນຳໃຊ້ແຕ່ມສ່ວນສົມທົບກັບການນຳໃຊ້ງົບປະມານຂອງລັດຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ.

ສຸມໃສ່ສ້າງພູມຖານໂຄງລ່າງເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ຊ່ວຍຫນູນ ແລະ ສ້າງເງື່ອນໄຂທີ່ອຳນວຍໃຫ້ແກ່ການຜະລິດ, ຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດຂອງຄົວເຮືອນທຸກຍາກ, ເຂດທຸກຍາກ ເພື່ອສາມາດບັນເທົາຄວາມຕ້ອງການ, ກ່ຽວກັບການຫລຸດພູມສັນຖານຈາກຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ໃຫ້ດີຂຶ້ນຢ່າງຫມັ້ນຄົງ.

ສຸມໃສ່ຈັດສັນພູມລຳເນົາ ແລະ ບ່ອນທຳມາຫາກິນຄົງທີ່ ຖາວອນໃຫ້ປະຊາຊົນໃນເຂດເປົ້າຫມາຍໂດຍສືບຕໍ່ດຳເນີນການມອບດິນ-ມອບບ່າຕິດພັນກັບການຢຸດຕິການຖາງບ່າເຮັດໄຮ່ເລື້ອຍລອຍຢ່າງສິ້ນເຊີງ ດ້ວຍການຫັນໄປສູ່ການຄຸ້ມຄອງບ່າໄມ້ແບບຍືນຍົງ ໂດຍມີຄວາມສົມດຸນລະຫວ່າງການນຳໃຊ້ ແລະ ການປົກປັກຮັກສາ.

ເສີມຂະຫຍາຍທ່າແຮງດ້ານທຶນເພື່ອພັດທະນາກະສິກຳເປັນສິນຄ້າ ເປັນຕົ້ນແຜ່ນດິນ ຕົ້ນໄມ້ອຸດສາຫະກຳ, ຕົ້ນໄມ້ກິນຫມາກ ເພື່ອຊົມໃຊ້ພາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກ, ປູກປ່າເພື່ອເປັນວັດຖຸດິບຕິດພັນກັບການອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງທີ່ມີເຕັກໂນໂລຊີທີ່ສະໄຫມ.

ເອົາໃຈໃສ່ພັດທະນາແຫວນງ່າທ່ອງທ່ຽວທຳມະຊາດ ແລະ ວັດທະນະທຳບັນດາເຜົ່າ ເພື່ອເສີມຂະຫຍາຍມູນຄ່າທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ປະຫວັດສາດ, ວັດທະນະທຳຂອງບັນດາເຂດ; ພ້ອມດ້ວຍກັນນັ້ນ ກໍ່ເປີດກວ້າງການຄ້າກັບບັນດາປະເທດໃກ້ຄຽງ.

2) ເຂດທົ່ງພື້ນ: ສຸມໃສ່ພັດທະນາພູມຖານໂຄງລ່າງຕາມທິດທັນສະໄຫມ ເພື່ອສືບຕໍ່ການຜະລິດ ແລະ ການຂົນສົ່ງສິນຄ້າ ໂດຍມີການເຊື່ອມຕໍ່ບັນດາເຂດ ແລະ ພາກພື້ນ ແນໃສ່ເພີ່ມມູນຄ່າຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ ແລະ ຍົກສູງຄຸນນະພາບກະສິກຳ, ລົງສັດ; ເອົາໃຈໃສ່ວັດຖຸ

ງານຄ້າປະກັນທາງດ້ານສະບັບຮາຫານໃຫ້ທົ່ວປະເທດດ້ວຍການຈັດວາງການ
ຜະລິດຄືນໃຫມ່ຕາມທິດຫລາກຫລາຍອາຊີບ ແລະ ນຳໃຊ້ທິດນິຍົມ າງມີ
ປະສິດທິຜົນ, ຕິດພັນກັບການຍົກສູງເຕັກໂນໂລຊີ, ປັບປຸງແນວພັນ
ແລະ ພັດທະນາອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງ. ພັດທະນາບັນດາເຂດຜະລິດຜະລິດ
ຕະພັນກະສິກຳເປັນສັນຄ້າຈຸດສຸມ (ເຂົ້າ, ຕົ້ນໄມ້ອຸດສາຫະກຳ, ຕົ້ນ
ໄມ້ກິນຫມາກ, ສູດນ້ຳ...).

ສຸມໃສ່ພັດທະນາບັນດາຂະແໜງອຸດສາຫະກຳທີ່ມີບົດບາດເປັນ
ຫົວຈັກແກ່ດິ່ງ, ຄວບຄຸມກັບການເອົາໃຈໃສ່ພັດທະນາອຸດສາຫະກຳທີ່ນຳ
ໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີສູງ ເພື່ອປັບປຸງພື້ນຖານການຜະລິດຕາມທິດຫນຶ່ງ
ເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທີ່ນະໂຫມ.

ພັດທະນາຢ່າງແຂງແຮງບັນດາຂະແໜງການຕົ້ນຕໍ ແລະ ຂະແໜງການ
ສະຫນູນສະຫນູນຕ່າງໆເຊັ່ນ: ການເງິນ, ການທ່ອງທ່ຽວ, ການສຶກສາ,
ສາທາລະນະສຸກ, ວິທະຍາສາດ-ເຕັກໂນໂລຢີ, ການບໍລິການທີ່ມີມູນຄ່າ
ເພີ່ມ ແລະ ປະສິດທິຜົນສູງ.

ເພີ່ມທະວີການກໍ່ສ້າງຊັບພະຍາກອນມະນຸດທີ່ມີຄຸນນະພາບສູງ
ເພື່ອຮອງຮັບຄວາມຕ້ອງການໃນການພັດທະນາໂດຍສະເພາະບັນດາຂະແໜງການ
ປາຍແຫວມ.

3) ເຂດຊາຍແດນ:

ສຸມໃສ່ພັດທະນາເຂດຊາຍແດນ ໂດຍເລີ່ມຈາກການຄັດເລືອກເອົາຕົວ
ເມືອງທີ່ສະພາບແວດລ້ອມເອື້ອອຳນວຍ ໂດຍຖືເອົາເສັ້ນທາງຫຼວງ
ແຫ່ງຊາດເປັນຍຸດທະສາດຫຼັກ, ປັບປຸງ ແລະ ຈັດສັນເຂດຊາຍແດນເມືອງຄືນ
ໃຫມ່; ດຳເນີນຕາມຮູບແບບ 6 ບໍດໃຈ ເຊັ່ນ: ເສັ້ນທາງ, ໄຟຟ້າ, ນ້ຳປະປາ,
ໄປສະນີ, ໂທລະຄົມ ແລະ ລົດໂດຍສານ; ສ້າງຕະຫຼາດໃຫ້ເປັນສູນກາງທາງ
ດ້ານການຄ້າເພື່ອເຕີ້້ນໂຮມປະຊາຊົນໃນເຂດຊາຍແດນ ແລະ ຊາຍແດນໃຫ້
ເປັນກຸ່ມເປັນກຸ່ມ. ສຸມໃສ່ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງເຂດເສດຖະກິດ
ຊາຍແດນທີ່ສຳຄັນ ເຊັ່ນ: ຊຸບຊຸກ (ຊາຍແດນລາວ-ພະມ້າ), ບໍ່ເຕັນ (ຊາຍ
ແດນລາວ-ຈີນ), ນ້ຳກັນ-ໄຕຈາງ (ຊາຍແດນລາວ-ຫວຽດນາມ), ບໍ່ແຕນ (ຊາຍ
ແດນລາວ-ໄທ), ເຂດດ່ານພູເກືອ-ວຽດ ຊາຍແດນລາວ-ກຳປູເຈຍ-ຫວຽດນາມ
ເພື່ອສ້າງເງື່ອນໄຂໃນການດຳເນີນທຸລະກິດຂາເຂົ້າ-ຂາອອກ, ທ່ອງທ່ຽວ
ແລະ ການບໍລິການຂົນສົ່ງຜ່ານແດນ. ໃຫ້ບຸລິມະສິດເສດໃນການຍົກ
ລະດັບເສັ້ນທາງຫຼວງເຊື້ອມຕັ້ງກັບບັນດາດ່ານຊາຍແດນ ແລະ ລະບົບ
ເສັ້ນທາງອອກຫາດ່ານຊາຍແດນຂຶ້ນກັບເຂດສາມຫລ່ວງພັດທະນາລາວ-
ຫວຽດນາມ-ກຳປູເຈຍ (ແຂວງສາລະວັນ, ອັດຕະປື, ເຊກອງ, ຈຳປາສັກ); ເຂດສາມ
ລ່ວງພັດທະນາລາວ-ໄທ-ກຳປູເຈຍ (ແຂວງສາລະວັນ, ຈຳປາສັກ). ຖ້າມີເງື່ອນ
ໄຂກໍ່ເອົາໃຈໃສ່ກໍ່ສ້າງທາງລົບຕາມຊາຍແດນ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດຕິດຕາມ
ກວດກາສະພາບຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ທັງເປັນການກະຕຸ້ນການພັດທະນາຢູ່
ເຂດດ່ານກ່າວ. ພ້ອມດ້ວຍກັນນັ້ນ, ກໍ່ຕ້ອງຈຸດສຸມທຶນເຂົ້າໃສ່ການ
ພັດທະນາເຂດຫຍຸ້ງຍາກ, ເປີດກວ້າງການແລກປ່ຽນຜ່ານຊາຍແດນ, ສ້າງ
ເງື່ອນໄຂໃຫ້ແກ່ເຂດທຸກຍາກໃນການດຳເນີນກິດຈະກຳເພື່ອສ້າງລາຍຮັບ
ເພີ່ມ, ເອົາໃຈໃສ່ວຽກງານສະຫວັດດີການສັງຄົມ, ຫລຸດຜ່ອນຄວາມແຕກ
ຕິດໃນການພັດທະນາທົ່ວທັງ, ຊຸກດັນການພັດທະນາເສດຖະກິດ
ເຂດຫຍຸ້ງຍາກ, ປະຕິບັດຫນ້າທີ່ພັດທະນາເສດຖະກິດຄວບຄຸມກັບການ
ປົກປັກຮັກສາອຳນາດອະທິປະໄຕຂອງຊາດ.

4.3. ການພັດທະນາຕົວເມືອງ

1. ການຈັດວາງຈຸດສູນ, ມຕົວເມືອງ

ຖືເອົາເມືອງເທດສະບານເປັນຈຸດສູນ, ມີຈາກາງພັດທະນາ ແລະ ຈຸດພົບ ເສັ້ນທາງຂອງເມືອງເປັນຈຸດສູນໃນການເຊື່ອມໂຍງ. ວາງແຜນປັບປຸງ ລະບົບຕົວເມືອງ, ຈຸດສູນທີ່ຢູ່ອາໄສຄົນໃຫມ່ໃຫ້ສອດຄ່ອງ ແລະ ເຫມາະສົມ. ພັດທະນາບັນດາຕົວເມືອງຕົວເມັດ ນັກບການຈັດວາງເຂດ ອຸດສາຫະກຳ, ສູນກາງເສດຖະກິດຂອງເຂດ. ສ້າງຕົວເມືອງໃຫ້ມີຫລາຍຮູບ ຫລາຍສີສັນ. ເລັ່ງສ້າງຕາງຫນ້າງານຄົມມະນາຄົມເຂດຊານເມືອງ, ຊຸກຍູ້ການພັດທະນາຕົວເມືອງນ້ອຍທີ່ມີລັກສະນະພິເສດໃນທຸກຮູບ ແບບໃຫ້ກາຍເປັນລະບົບຕົວເມືອງທີ່ເຫມາະສົມ. ສ້າງໃຫ້ມີຜະລິດ ຕະພັນທີ່ເປັນເອກະລັກຂອງຕົນເອງ. ເຮັດໃຫ້ຕົວເມືອງນ້ອຍກາຍເປັນ ບ່ອນຮອງຮັບຂອງການເຄື່ອນຍ້າຍກຳລັງແຮງງານຢ່າງພົບພໍ້, ຂະຫຍາຍການ ສ້າງວັດຖຸຮັດງານທຳໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນໃນເຂດດ້ານກ່າວ, ຄົບຖ້ວນກັບນັ້ນ ກໍຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມກຳລັງແຮງງານຊົນນະບົດໃຫ້ເຂົ້າສູ່ຂະແຫນງ ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການບໍລິການຫລາຍຂຶ້ນ.

ການວາງແຜນພັດທະນາຕົວເມືອງ ຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ເຖິງການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງ ແລະ ການປັບຕົວເຂົ້າການດຶງດູດຜູ້ອາກາດ.

OE ພາກເຫນືອ: ສ້າງຫລວງພະບາງໃຫ້ກາຍເປັນສູນກາງຂອງພາກເຫນືອ, ສ້າງເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ, ເມືອງແປກ ແຂວງຊຽງຂວາງ ໃຫ້ກາຍເປັນສູນ ກາງດ້ານອຸດສາຫະກຳ ແລະ ເປັນຈຸດເຊື່ອມໂຍງເພື່ອນຳໃຊ້ທີ່ຕັ້ງຂອງ ຕົວເມືອງເປັນທ່າແຮງ ແລະ ສົ່ງຜົນປະໂຫຍດໄປສູ່ຂົງເຂດອື່ນ. ພ້ອມ ດ້ວຍກັນນັ້ນ ກໍລົງທຶນກໍ່ສ້າງລະບົບຄົມມະນາຄົມ, ໄຟຟ້າ, ນໍ້າປະປາ ແລະ ສາທາລະນະສຸກ ຢູ່ບັນດາຕົວເມືອງປົກຄຸມທ່າແຮງເຊັ່ນ: ເມືອງຊຳເຫນືອ (ແຂວງຫົວພັນ) ແລະ ເມືອງຜົ້ງສາລີ ດ້ວຍຫນ້າທີ່ ເປັນສູນກາງທາງດ້ານການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ຊົມໃຊ້ຜະລິດ ຕະພັນຂອງທ້ອງຖິ່ນ, ປະກອບສ່ວນໃນການດັດສົມການເຄື່ອນຍ້າຍ ຂອງ ປະຊາຊົນເຂົ້າໃນສູນກາງຂອບເຂດ ແລະ ສ້າງຄວາມສົມດຸນໃນການພັດທະນາ.

OE ພາກກາງ: ຖືເອົານະຄອນຫລວງວຽງຈັນ ເປັນກຳລັງໜູນໃນການ ຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດຄົບຖ້ວນກັບແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ເພື່ອໃຫ້ ກາຍເປັນສູນກາງການຂະຫຍາຍຕົວຂອງພາກ, ຊຸກຍູ້ການລົງທຶນ, ເປີດ ກວ້າງ ແລະ ຫັນເປັນທັນສະໄໝຂອງບັນດາຕົວເມືອງປົກຄຸມ ເຊັ່ນ: ເມືອງວຽງຄໍາ (ແຂວງວຽງຈັນ), ປາກຊັນ (ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ), ທ່າແຂກ (ແຂວງຄຳ ມ່ວນ). ພ້ອມດ້ວຍກັນ ກໍລົງທຶນພັດທະນາບັນດາຕົວເມືອງ ທີ່ນອນ ຢູ່ຕາມເສັ້ນທາງຕາເວັນອອກ-ຕາເວັນຕົກ ທີ່ຂຶ້ນກັບແຂວງ ສະ

ຫວັ່ນນະເຂດ ເຊັ່ນ : ເມືອງອຸທຸມພອນ, ອາດສະພັງທອງ, ທ່າພະລານໄຊ, ເມືອງພິນ ແລະ ເຊໂປນ.

CE ພາກໃຕ້ : ຖືເອົາປາກເຊ (ແຂວງຈຳປາສັກ) ເປັນສູນກາງເສດຖະກິດ ແລະ ເຕັກນິກວິທະຍາສາດ, ເປັນຂົວຕໍ່ຕົ້ນຕໍ ໃນການພົວພັນເສດຖະກິດກັບເຂດພາກກາງ, ພາກເໜືອ ແລະ ບັນດາປະເທດໃກ້ຄຽງ. ວົງທຶນກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງບັນດາຕົວເມືອງປົ່ນອ້ອມ ເຊັ່ນ: ສາລະວັນ, ສາມັກຄີໄຊ, ໄຊເສດຖາ (ແຂວງອັດຕະປື), ລະມາມ (ແຂວງເຊກອງ), ບັນດາຕົວເມືອງເປັນຂົວຕໍ່ ໃນການພັດທະນາລະຫວ່າງສູນກາງພັດທະນາກັບບັນດາເຂດຜະລິດສິນຄ້າ ແລະ ຕະຫຼາດພາຍໃນ ເຊັ່ນ : ໄຊເສດຖາ, ສາມັກຄີໄຊ (ແຂວງອັດຕະປື), ຄົງເຊໂດນ (ແຂວງສາລະວັນ), ທ່າແຕງ (ແຂວງເຊກອງ), ປາກຊ້ອງ, ປະທຸມພອນ (ແຂວງຈຳປາສັກ).

**2. ການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງຂອງເມືອງ
ການຈັດວາງເຂດເມືອງຊາຍແດນແລະ ດ່ານຊາຍແດນ:**

ກຳນົດ ແລະ ຈັດວາງຜັງເມືອງໃຫ້ສົມບູນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ການສະໜອງລະບົບນໍ້າປະປາ, ລະບົບກຳຈັດນໍ້າເປື້ອນ, ຕາໜ່າງໄຟຟ້າ, ໄປສະນີ ໂທລະຄົມ, ເສັ້ນທາງ, ຂົວ, ການຮັກສາຄວາມສະອາດສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອສິ່ງເສດເຫຼືອ. ພ້ອມກັນນັ້ນ, ກໍ່ເພີ່ມທະວີວົກງານກໍ່ສ້າງສິ່ງທຶນຕິດພັນກັບການບໍລິການໃຫ້ສົມບູນແບບຂຶ້ນ.

ເລັ່ງໃສ່ການພັດທະນາເມືອງ ແລະ ດ່ານຊາຍແດນ ໂດຍເລີ່ມຈາກການຄ້ວຍເອົາເມືອງ ທີ່ມີສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອຳນວຍ, ມີການພັດທະນາໃນລະດັບໜຶ່ງ ແລະ ມີສະພາບເສດຖະກິດທີ່ເຂັ້ມແຂງເປັນຈຸດສຸມແລ້ວຄ່ອຍໆຂະຫຍາຍອອກສູ່ເຂດອື່ນ. ຖືເອົາເສັ້ນທາງຫຼວງແຫ່ງຊາດເປັນຍຸດທະສາດຫຼັກ, ປັບປຸງ ແລະ ຈັດສັນເຂດຊານເມືອງຄືນໃໝ່. ດຳເນີນຕາມໂຄງການ " 6 ບັດໄຈ " ເຊັ່ນ: ເສັ້ນທາງ, ໄຟຟ້າ, ນໍ້າປະປາ, ໄປສະນີ, ວິດໂດຍສານ ແລະ ໂທລະສັບ. ເອົາໃຈໃສ່ວົກງານການສະໜອງຕ່າງໆ, ໂດຍສະເພາະ ການສະໜອງໄຟຟ້າ ແລະ ການລະບາຍນໍ້າໃນຂົງເຂດເທດສະບານເມືອງ ແລະ ແຂວງ, ຊຸກຍູ້ການພັດທະນາເຂດຊານເມືອງ, ເພື່ອເຕີ້ນໂຮມປະຊາຊົນໃນເຂດຊານເມືອງ ແລະ ເຂດຊາຍແດນ ໃຫ້ຢູ່ເປັນກຸ່ມກ້ອນ, ສ້າງຕະຫຼາດເປັນສູນກາງທາງດ່ານການຄ້າ, ເອົາໃຈໃສ່ປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນເພື່ອສົ່ງອອກໄປສູ່ຕະຫຼາດຂອງຈີນ ແລະ ບັນດາປະເທດອາຊີບັນ.

CE ພາກເໜືອ: ພັດທະນາດ່ານຕົ້ນຕໍ ເຊັ່ນ: ບໍ່ເຕັນ (ແຂວງຫຼວງນໍ້າທາ), ຫ້ວຍຊາຍ-ຕົ້ນເຜີ້ງ (ແຂວງບໍ່ແກ້ວ), ໜອງແຮດ (ແຂວງຊຽງຂວາງ), ແລະ ແກ່ນທ້າວ (ແຂວງໄຊຍະບູລີ). ພັດທະນາດ່ານນໍ້າເງິນ (ເມືອງເງິນ, ແຂວງໄຊຍະບູລີ), ດ່ານນາແມວ (ແຂວງຫົວພັນ), ດ່ານລານຕຸຍ ແລະ ດ່ານໄຕຈ່າງ (ແຂວງຜົ້ງສາລີ) ໃຫ້ເປັນດ່ານລະດັບຊາດ.

OE ພາກກາງ: ພັດທະນາດ່ານຕົ້ນຕໍ ເຊັ່ນ: ນ້ຳພາວ (ເມືອງຄຳເກີດ ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ), ນ້ຳເພື່ອ, ທ່າແຂກ (ແຂວງຄຳມ່ວນ), ແດນສະຫວັນ (ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ), ພັດທະນາດ່ານ ບ້ານວັງ (ແຂວງວຽງຈັນ) ໃຫ້ເປັນດ່ານສາກົນ.

OE ພາກໃຕ້: ພັດທະນາດ່ານວັງເຕົ້າ-ຊ່ອງເມັກ (ແຂວງຈຳປາສັກ) ແລະ ດ່ານພູເກືອ (ແຂວງອັດຕະປື) ໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານ.

ເພີ່ມທະວີການກໍ່ສ້າງເຂດດ່ານຊາຍແດນ ແລະ ດ່ານສາກົນທີ່ສຳຄັນຢູ່ແຂວງທີ່ມີເງື່ອນໄຂ, ບັບປຸງເສັ້ນທາງເຂດຊາຍແດນ, ລະບົບໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ເຊັ່ນ: ໄຟຟ້າ, ນ້ຳປະປາ ແລະ ອື່ນໆ. ກວດກາລະບົບການຈັດເກັບພາສີ ຊາຍແດນ, ລະບົບກວດຜ່ານສິນຄ້າຜ່ານແດນ, ບັບປຸງລະບົບການເຮັດວຽກໃຫ້ວ່ອງໄວ ແລະ ຊັດເຈນ, ໂດຍການນຳໃຊ້ເທັກໂນໂລຊີທີ່ທັນສະໄຫມ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຂັ້ນຕອນການກວດກາສິນຄ້າ, ພາຫະນະຜ່ານເຂົ້າ-ອອກ ຫັນໄປສູ່ລະບົບຜ່ານປະຕູດວ້ວ ແລະ ສະຖານີດວ້ວ.

4.4. ການສ້າງບ້ານພັດທະນາ ແລະ ເຂດຈຸດສຸມ

4.4.1. ການສ້າງບ້ານພັດທະນາ

ປະຕິບັດຍຸດທະສາດການພັດທະນາແບບມີຈຸດສຸມ, ສ້າງກຸ່ມບ້ານຫລືເຂດທີ່ມີເງື່ອນໄຂ ແລະ ມີທ່າແຮງໄດ້ປົບໃຫ້ເປັນເຂດກຳລັງແຮງ ແລະ ເປັນຕົວເມືອງທຳນະໂຫມ ເພື່ອສ້າງພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນເອົາໃຈໃສ່ພັດທະນາຂະແໜງການຜະລິດ ແລະ ບໍລິການທີ່ມີມູນຄ່າເພີ່ມສູງ ແລະ ມີຄວາມສາມາດໃນການຂະຫຍາຍການຜະລິດ. ພ້ອມດ້ວຍກັນນັ້ນ ກໍລົງທຶນຢ່າງເຫມາະສົມເພື່ອຊຸກດັນການພັດທະນາເສດຖະກິດຢູ່ບັນດາເຂດທີ່ມີການພັດທະນາຊຸກຊ້າ, ໂດຍການສຸມໃສ່ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ເປັນຕົ້ນ ແມ່ນ ຄົ້ນຄວ້າຄຸ້ມຄອງ, ຊົນລະປະທານ, ໄຟຟ້າ, ໂຮງຮົບ ແລະ ພື້ນຖານສາທາລະນະສຸກ ເພື່ອສ້າງເງື່ອນໄຂສະດວກໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ ແນໃສ່ຍົກສູງຄຸນນະພາບຊີວິດການເປັນຢູ່ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນໃນເຂດດັ່ງກ່າວໃຫ້ດີຂຶ້ນ.

ເສີມຂະຫຍາຍທ່າແຮງ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດບົ່ມຊ້ອນຢູ່ແຕ່ລະເຂດໃນການຊ່ວຍເຫລືອເຊື່ອມຊຶມ ແລະ ກົນທາງດ່ານເສດຖະກິດ ເພື່ອສ້າງຕັ້ງ ແລະ ນຳໃຊ້ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນໃນການກໍ່ສ້າງ, ການຈັດສັນ ແຫລ່ງກຳລັງແຮງ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມແຜນດຳເນີນງານຂອງບັນດາໂຄງການ ເພື່ອບັນລຸເປົ້າຫມາຍຂອງການພັດທະນາແຕ່ລະເຂດແຄວ້ນ ແລະ ຂະແໜງການ.

+ ການເຄື່ອນຍ້າຍ ແລະ ຈັດສັນພູມລຳເນົາປະຊາຊົນ

ຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມການເຄື່ອນຍ້າຍປະຊາຊົນທີ່ຢູ່ກະແຈກກະຈາຍມາຢູ່ຕົ້ນໂຮມກັນເປັນຈຸດສຸມ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາຄວາມທຸກຍາກ. ເລືອກເອົາເຂດທີ່ມີເງື່ອນໄຂສະດວກໃນການພັດທະນາລົບຕາມເສັ້ນທາງຫລືເຂດທີ່ໃກ້ກັບຕົວເມືອງ (ຊານເມືອງ), ຍົກຍ້າຍປະຊາ

ຊົນຜູ້ທຸກຍາກທີ່ອາໄສຢ່າງກະແຈກກະຈາຍໃນເຂດພູສູງເຂົ້າມາອາໄສໃນເຂດທີ່ກຳນົດໄວ້ ເພື່ອບໍ່ບໍ່ງຽມພູນຖານການດຳລົງຊີວິດໃຫ້ດີຂຶ້ນ, ຊ່ວຍເຫລືອທາງດ້ານວິຊາການປູກຝັງ, ລົງສັດ, ການພັດທະນາຫຼັດຖະກຳ ແລະ ການບໍລິການການ ທ່ອງທ່ຽວເພື່ອເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນທີ່ຍົກຍ້າຍເຂົ້າມາອາໄສຕາມເຂດທີ່ກຳນົດໄວ້ ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມຂະບວນການພັດທະນາການຜະລິດ ແລະ ຫລຸດພົ້ນອອກຈາກຄວາມທຸກຍາກເທື່ອລະກ້າວ.

ສູນມູນນີ້ເຂົ້າໃນການປະຕິບັດນະໂຍບາຍ ແລະ ບັນດາໂຄງການບຸລິມະສິດຂອງລັດຖະບານ, ຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມການພັດທະນາເຂດທີ່ທຸກຍາກກັບດານ ໂດຍການປັບປຸງບັນຮູບແບບການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຢ່າງກະແຈກກະຈາຍມາເປັນຈຸດສຸມ. ຍາດແຍ້ງເອົາການຊ່ວຍເຫລືອຈາກອົງການສາກົນ ແລະ ບັນດາປະເທດຕ່າງໆ ເພື່ອກໍ່ສ້າງພູນຖານໂຄງລ່າງຊົນນະບົດ, ຖືເອົາຫມູ່ບ້ານທຸກຍາກ ແລະ ກຸ່ມບ້ານທຸກຍາກເປັນຈຸດສຸມ ໃນການແກ້ໄຂບັນຫາຄວາມທຸກຍາກຢ່າງສະຫມ່ຳສະເຫມີ.

ເອົາໃຈໃສ່ພັດທະນາອຸດສາຫະກຳໃນເຂດຊົນນະບົດ ໂດຍການນຳໃຊ້ທ່າແຮງໄດ້ປົບປຸງທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ການກະສິກຳ ໄປຕາມທິດຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທຸນສະໄຫມ, ພັດທະນາຕາມຮູບແບບ“ບໍລິສັດ+ ແຮງງານ+ຕະຫລາດ” ແລະ ຮູບແບບການສົ່ງຈອງລ່ວງຫນ້າ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ກາຍເປັນອຸດສາຫະກຳ.

ພ້ອມດ້ວຍກັນນັ້ນ ກໍ່ເອົາໃຈໃສ່ຈັດສັນພູມລຳເນົາ ແລະ ອາຊີບຄົງທີ່ໃຫ້ປະຊາຊົນຕິດພັນກັບການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຢ່າງສະຫມ່ຳ ແຫມ່ນ. ການຍົກຍ້າຍປະຊາຊົນຜູ້ທຸກຍາກໄປຕັ້ງຖິ່ນຖານໃຫມ່ຕ້ອງມີການສຳຫລວດ, ວາງແຜນ ແລະ ກຳນົດນະໂຍບາຍຢ່າງລະອຽດຈະແຈ້ງ ເພື່ອຍົກລະດັບຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນໃຫ້ນັບມື້ນັບດີຂຶ້ນ.

+ ສ້າງຕັ້ງເຂດຜະລິດສິນຄ້າກະສິກຳຕິດພັນກັບອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງ ແລະ ໃຫ້ບຸລິມະສິດແກ່ການຜະລິດເພື່ອສົ່ງອອກ

ຈັດສັນບັນດາເຂດຜະລິດເຂົ້າທີ່ມີສະມັດຕະພາບສູງ, ເຂດປູກຕົ້ນໄມ້ອຸດສາຫະກຳໄລຍະສັ້ນ, ເຂດປູກຜັກປອດສານພິດ, ເຂດລົງສັດນຳຈຸດສຸມ ແລະ ເຂດລົງສັດຂະຫນາດໃຫຍ່ ຢ່າງແທດເຫມາະ ໂດຍການນຳໃຊ້ທ່າແຮງໄດ້ປົບປຸງທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ແຫລ່ງກຳລັງແຮງຂອງແຕ່ລະເຂດເພື່ອຕອບສະຫນອງຄວາມຕ້ອງການໃນການຊົມໃຊ້ພາຍໃນ ແລະ ຜະລິດເປັນສິນຄ້າສົ່ງອອກເປັນຕົ້ນ: ເຂົ້າ, ກາເຟ, ຊີ້ນ, ປາ, ຜະລິດຕະພັນໄມ້, ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງສົມທົບກັບການຂຸດຄົ້ນ ແລະ ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນບໍ່ໄມ້ແບບຍືນຍົງ ເພື່ອສ້າງແຫລ່ງວັດຖຸດິບໃຫ້ແກ່ຂະແຫນງອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ການປຸງແຕ່ງເພື່ອສົ່ງອອກ.

ສ້າງຕັ້ງກຸ່ມບ້ານຈຸດສຸມໃຫ້ແກ່ການຈັດສັນທີ່ຢູ່ອາໄສ ແລະ ສ້າງວັກເຮັດງານທຳໃຫ້ປະຊາຊົນ, ສ້າງຕັ້ງຕົວເມືອງຊົນນະບົດທີ່ເປັນຈຸດສຸມໃຫ້ມີຫລາຍອາຊີບ, ດ້ວຍການເອົາໃຈໃສ່ການພັດທະນາບັນດາອາຊີບຫຼັດຖະກຳທີ່ເປັນມູນເຊື້ອ, ຊຸກຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມກິດຈະກຳທີ່ບໍ່ແມ່ນກະສິກຳທີ່ມີທ່າແຮງ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງ ເພື່ອສະຫນອງຄວາມຕ້ອງການພາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກ

ເພື່ອຫັນແຮງງານທີ່ເຮັດວຽກຢູ່ໃນກະສິກໍາຢູ່ຊົນນະບົດ ມາເຮັດວຽກໃນຂະແຫນງອຸດສາຫະກໍາ-ທິດຖະກໍາ ແລະ ການບໍລິການ.

4.4.2. ການພັດທະນາເຂດຈຸດສຸມ

ເລັ່ງໃສ່ພັດທະນາ 6 ຈຸດສຸມ ຢູ່ແຂວງວຽງຈັນ (ກຸ່ມບ້ານລ່ອງແຈ້ງ, ກຸ່ມບ້ານເມືອງອອມ, ກຸ່ມບ້ານເມືອງອ່າວເມືອງໄຊສົມບູນ ແລະ ກຸ່ມຜາລະແວກເມືອງຮົ່ມ), ແຂວງຊຽງຂວາງ (ກຸ່ມບ້ານສັນຫຼວງເມືອງ ພູຄູນ ແລະ ກຸ່ມບ້ານນ້ຳສົມ ເມືອງຜາໄຊ) ແລະ ຈຸດສຸມ ຈໍານວນໜຶ່ງຕື່ມອີກຢູ່ພາກໃຕ້ ໂດຍການສືບຕໍ່ຈັດສັນບ້ານ, ກຸ່ມບ້ານ ແລະ ສ້າງອາຊີບຄົງທີ່ໃຫ້ປະຊາຊົນ; ກໍ່ສ້າງພື້ນຖານ ໂຄງລ່າງຈໍານວນໜຶ່ງທີ່ຈໍາເປັນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ເສັ້ນທາງເຊື່ອມຕໍ່ລະຫວ່າງບ້ານ, ກຸ່ມບ້ານໃຫ້ສາມາດທົ່ວໄດ້ ສອງລະດູ ເພື່ອສ້າງເງື່ອນໄຂເອົາອໍານວຍໃນການດໍາລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນ; ຊຸກຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມການຜະລິດເປັນສິນຄ້າຂອງປະຊາຊົນ, ສ້າງກຸ່ມບ້ານ ແລະ ຄອບຄົວຕົວແບບໃນການຜະລິດ ເປັນສິນຄ້າ; ສົ່ງເສີມ ແລະ ຍົກລະດັບການສຶກສາ, ສາທາລະນະສຸກໃຫ້ກວ້າງຂວາງ ແລະ ທົ່ວເຖິງ; ສົ່ງເສີມ ແລະ ອະນຸລັກມູນເຊື້ອວັດທະນະທໍາອັນດີງາມຂອງຊາດ ແລະ ຂອງບັນດາເຜົ່າ; ບູລະນະ ແລະ ປັບປຸງກົງຈັກອໍານາດການປົກຄອງຢູ່ທ້ອງຖິ່ນຮາກຖານໃຫ້ມີຄຸນນະພາບໃຫມ່, ມີຄວາມປອດໄພ.

4.5. ການພັດທະນາເຂດເສດຖະກິດພິເສດ

ເພື່ອເຮັດໃຫ້ກິດຫມາຍການລົງທຶນສະບັບໃຫມ່ໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຜົນຂະຫຍາຍຕໍ່ໜ້າ, ດັ່ງນັ້ນຄວິດຄູ່ໄປກັບການພັດທະນາຂະແຫນງການ ຕ້ອງມີການພັດທະນາແບບພິເສດໃນໄລຍະ 5 ປີຕໍ່ໜ້າ, ສູນໃສ່ບັນດາເຂດເສດຖະກິດພິເສດທີ່ໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງແລ້ວ ແລະ ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອົາອໍານວຍໃນການສ້າງຕັ້ງເຂດເສດຖະກິດສະເພາະໃຫ້ບັນດາເຂດອື່ນໆໃນທົ່ວປະເທດ ໂດຍຖືເອົາປະເທດອ້ອມຂ້າງເປັນຕະຫຼາດທີ່ສໍາຄັນເພື່ອດຶງດູດການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດເຂົ້າລາວນັບມື້ນັບຫຼາຍຂຶ້ນ; ເອົາໃຈໃສ່ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາອຸດສາຫະກໍາປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນ ເພື່ອສົ່ງອອກເປັນຕົ້ນຕໍ, ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງລະບົບການຄ້າທາງເອເລັກໂທຣນິກ (E-Commerce) ເພື່ອຊຸກຍູ້ຜະລິດຕະພັນສິນຄ້າສົ່ງອອກຂອງລາວສາມາດແຂ່ງຂັນໃນຕະຫຼາດສາກົນໄດ້ ໂດຍສະເພາະແມ່ນກັບ ສປ ຈີນ, ສສ ຫວຽດນາມ, ໄທ ແລະ ບັນດາປະເທດອາຊີນອກອື່ນໆ.

ເອົາໃຈໃສ່ ພັດທະນາເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ເຊັ່ນ:

• ພັດທະນາເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ບໍ່ເຕັນ ແຂວງຫຼວງນໍ້າທາ:
ໃຫ້ເປັນເຂດການຄ້າທຳມະຊາດ ການສົ່ງອອກໂດຍພື້ນຖານ ເພື່ອດຶງດູດນັກທຸລະກິດຈີນ ແລະ ນັກລົງທຶນຕ່າງປະເທດອື່ນໆ ເຂົ້າມາ ລົງທຶນຢູ່ເຂດດັ່ງກ່າວ. ສົ່ງເສີມກິດຈະກຳການສົ່ງອອກເພື່ອສ້າງລາຍຮັບເປັນເງິນຕາຕ່າງປະເທດ ແລະ ສິນຄ້າສົ່ງອອກຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດ ສປປ ຈີນ ແລະ ປະເທດອື່ນໆ ເພື່ອຊຸກຍູ້ພາກເຫນືອຂອງລາວ ມີການພັດທະນາໄວ ແລະ ດີຂຶ້ນ.

• ພັດທະນາເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ຕົ້ນເຜີ້ງ ແຂວງບໍ່ແກ້ວ:
ຍ່າງຮອບດ້ານ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ ເຂດດັ່ງກ່າວ ເປັນສູນກາງທາງອຸດສາຫະກຳ-ການຄ້າ, ການເງິນ, ການບໍລິການ, ການທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ເປັນເຂດການຜະລິດສິນຄ້າເພື່ອສົ່ງອອກ ຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດຕ່າງປະເທດ ພ້ອມ ທັງພັດທະນາເປັນຕົວເມືອງໃຫມ່ ທີ່ສະໄຫມ ເພື່ອຊຸກຍູ້ການພັດທະນາເຂດພາກເຫນືອໃຫ້ໄວຂຶ້ນ.

• ພັດທະນາເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ສະຫວັນ-ເຊໂນ: ໃຫ້ເປັນສູນ ກາງແຫ່ງການຮ່ວມມືທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ອຸດສາຫະກຳ-ການຄ້າ, ການເງິນ, ການບໍລິການ ແລະ ການພັດທະນາດ້ານເຕັກໂນໂລຊີທີ່ສະໄຫມ ໂດຍນຳ ໃຊ້ທ່າແຮງທາງດ້ານທີ່ຕັ້ງ ໃນການເປັນທາງຜ່ານຂອງສະໜອງພາກພື້ນ ແນໃສ່ເຊື່ອມໂຍງເສດຖະກິດຂອງຊາດເຂົ້າກັບເສດຖະກິດຂອງພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ. ເພື່ອເປັນແຫຼ່ງສະໜອງວັກເຮັດງານທຳ ແລະ ຜູ້ກອບຮົ່ມ ໃຫ້ແກ່ພະນັກງານ, ກຳມະກອນໃຫ້ມີຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ, ຖອດຖອນ ບົດຮົ່ມ ແລະ ປະສົບການດ້ານການບໍລິຫານ ແລະ ຄວາມຊຳນານງານລະດັບສູງ ປະກອບສ່ວນໃຫ້ແກ່ການຍົກລະດັບຊີວິດການເປັນຢູ່ທາງດ້ານວັດຖຸ, ແລະ ຈິດໃຈຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າໃຫ້ດີຂຶ້ນເທື່ອລະກ້າວ.

• ພ້ອມດ້ວຍກັນນັ້ນ ໃນແຜນການ 5 ປີ 2011-2015 ສູ່ຊຸມສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອຳນວຍໃນເຂດທີ່ມີເງື່ອນໄຂ ເພື່ອສ້າງເປັນເຂດເສດຖະກິດພິເສດທີ່ມີກຳເນີດ ເຊັ່ນ: ເຂດເສດຖະກິດພິເສດທີ່ຈຳປາສັກ, ທ່າແຂກ (ແຂວງຄຳມ່ວນ), ແຂວງຫົວພັນ ແລະ ແຂວງໄຊຍະບູລີ..

ນອກຈາກການພັດທະນາເຂດເສດຖະກິດພິເສດແລ້ວ ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ພັດທະນາເຂດ ເສດຖະກິດສະເພາະທີ່ມີກຳເນີດ ເພື່ອເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາເຂດແຄວ້ນ, ໃນນັ້ນ ເອົາໃຈໃສ່ ສ້າງໃຫ້ເປັນສວນອຸດສາຫະກຳທີ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ເຂດຮ່ວມມືເສດຖະກິດຊາຍແດນ ຫຼື ສູນ ການຄ້າຊາຍແດນແຫ່ງໃຫມ່ ຢູ່ເມືອງແກ່ນທ້າວ ແຂວງໄຊຍະບູລີ, ເມືອງຫນອງແຮດ ແຂວງຊຽງຂວາງ, ເມືອງຄຳເກີດ ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ, ເມືອງທ່າແຂກ ແຂວງຄຳມ່ວນ, ເຂດການຄ້າເສລີແດນ ສະຫວັນ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ແລະ ແຂວງຈຳປາສັກ

ເພື່ອເປັນການດຶງດູດນັກລົງທຶນ ຈາກບັນ
 ດາປະເທດແຖບອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້ ແລະ
 ບັນດາປະເທດທີ່ພັດທະນາແລ້ວ ໂດຍນຳໃຊ້ທ່າ
 ແຮງທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ
 ເພື່ອພັດທະນາອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນທີ່ເປັນ ເອກະລັກ
 ແລະ ສາມາດແຂ່ງຂັນ
 ເພື່ອສົ່ງອອກຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດອາຊີບັນ ແລະ
 ຕະຫຼາດສາກົນ. ນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ
 ເພື່ອພັດທະນາອຸດສາຫະກຳ ເບື້ອງ ແລະ ສົນຄ້າໃຊ້ສອຍປະຈຳວັນ
 ເພື່ອຕອບສະຫນອງຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດພາຍໃນ.

ເອົາໃຈໃສ່ເຂດສາມຫຼ່ຽມພັດທະນາລາວ-ຫວຽດນາມ-ກຳປູເຈຍ (CLV):

- ສ້າງເຂດຮ່ວມມືເສດຖະກິດຊາຍແດນ ລາວ-ຫວຽດນາມ ຢູ່
 ພູເກື້ອ ແຂວງອຸດຕະປື ໃຫ້
 ເປັນເຂດການຄ້າຊາຍແດນທີ່ມີການສົ່ງອອກເປັນພື້ນຖານ ແລະ
 ເປັນຕະຫຼາດທຸລະກິດສະເພາະ ເພື່ອດຶງດູດນັກລົງທຶນ ຈາກ ສສ
 ຫວຽດນາມ ແລະ ປະເທດອື່ນໆ ເຂົ້າມາລົງທຶນຢູ່ເຂດດັ່ງກ່າວ. ພັດທະ
 ນາກິດຈະກຳການສົ່ງອອກ ເພື່ອສ້າງລາຍຮັບເປັນຕາຕ່າງປະເທດ
 ແລະ ສະຫນອງສົນຄ້າສົ່ງອອກ ຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດຫວຽດນາມ
 ແລະ ປະເທດອື່ນໆ.

- ພັດທະນາເຂດດ້ານຊາຍແດນ ດາກຕະອອກ
 ໃຫ້ເປັນເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ໂດຍອາໄສ ທ່າແຮງຂອງດ້ານສາກົນ ແລະ
 ເຂດພັດທະນາອຸດສາຫະກຳ ຢູ່ເມືອງດາກຈື່ງ ແລະ ມີເສັ້ນທາງທີ່
 ສັ້ນໃນການອອກສູ່ທ່າເຮືອດານັງ ສສ ຫວຽດນາມ, ສ້າງເຂດດັ່ງກ່າວ
 ເພື່ອດຶງດູດການລົງທຶນ ຈາກ ຕ່າງປະເທດ,
 ກໍ່ສ້າງລະບົບບໍລິການການທ່ອງທ່ຽວທີ່ມີເອກະລັກຂອງທ້ອງຖິ່ນ
 ແລະ ເຂດການຜະ ລິດສິນຄ້າ
 ເພື່ອສົ່ງອອກຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດຕ່າງປະເທດ
 ເພື່ອຊຸກຍູ້ໃຫ້ເຂດສາມຫຼ່ຽມພັດທະນາມີການພັດທະນາໄວຂຶ້ນ.

- ສ້າງເຂດຮ່ວມມືເສດຖະກິດຊາຍແດນ ຫຼື
 ສູນການຄ້າຊາຍແດນແຫ່ງໃຫມ່ ຢູ່ເມືອງສະ ຫມ້ວຍ ແຂວງສາລະວັນ
 ເພື່ອດຶງດູດນັກລົງທຶນຈາກຕ່າງປະເທດ
 ເຂົ້າໃນຂະແໜງອຸດສາຫະກຳປຸງ ແຕ່ງຜະລິດຕະພັນທີ່ເປັນເອກະລັກ
 ແລະ ສາມາດແຂ່ງຂັນໄດ້; ເອົາໃຈໃສ່ຜະລິດສິນຄ້າໃຊ້ສອຍປະ ຈຳວັນ
 ເພື່ອຕອບສະຫນອງຄວາມຕ້ອງການຂອງເຂດສາມຫຼ່ຽມພັດທະນາ ແລະ
 ພາຍໃນປະເທດ, ພ້ອມທັງ
 ສົ່ງເສີມການສົ່ງອອກຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດອາຊີບັນ.

- ສ້າງເຂດ ເມືອງພູວິງ ແຂວງອຸດຕະປື
 ເປັນເຂດຮ່ວມມືເສດຖະກິດຊາຍແດນ ລາວ-ກຳ ປູເຈຍ
 ໂດຍເນັ້ນເອົາການຄ້າຊາຍແດນ ແລະ ການສົ່ງອອກເປັນພື້ນຖານ,

ດຶງດູດນັກລົງທຶນ ຈາກກຳ ປູເຈຍ, ຫວຽດນາມ ແລະ ປະເທດອື່ນໆ
ເຂົ້າມາພັດທະນາອຸດສາຫະກຳການຜະລິດສຳລັບສົ່ງອອກ
ທຶນລາວມີທ່າແຮງ ແລະ ໄດ້ບົບ
ເພື່ອຕອບສະຫນອງຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດຕ່າງປະເທດ ໂດຍ
ສະເພາະແມ່ນກຳປູເຈຍ.

ມາດຕະການ:

+ ບັບປຸງ ແລະ ຍົກລະດັບຄຸນນະພາບ ແລະ ປະສິດທິພາບຂອງລະບົບ
ຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ທັນສະໄຫມ, ສົ່ງເສີມ
ການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີຂ່າວສານທຶນກ່າວໜ້າ ເຂົ້າໃນວົງການການຄຸ້ມ
ຄອງບໍລິຫານ.

+ ເພີ່ມທະວີການໂຄສະນາຂົນຂວາຍດຶງດູດການລົງທຶນ ຢ່າງ
ກວ້າງຂວາງ ດ້ວຍຫຼາຍວິທີ ໂດຍສຸມໃສ່ໂຄສະນາທາງສື່ມວນຊົນ, ສື່
ສົ່ງພິມ ແລະ ສື່ເອເລັກໂທຣນິກ; ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ຜ່ານທາງ
ສະຖານທູດ, ສະຖານກົງສູນທີ່ປະຈຳຢູ່ຕ່າງປະເທດ ແລະ ບັນດາໜ່ວຍງານ
ຂອງລັດ, ນອກນັ້ນກໍ່ເຜີຍແຜ່ໃນເວທົກອງປະຊຸມສຳມະນາ, ງານວາງສະແດງ
ສິນຄ້າ ແລະ ກິດຈະກຳຕ່າງໆ ຊຶ່ງຜ່ານການຮ່ວມມືກັບບັນດາປະເທດໃນ
ອະນຸພາກພື້ນ, ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ແລະ ສະຖາບັນການເງິນ ຫຼື ການ
ພົບປະກັບນັກລົງທຶນໂດຍກົງ ເພື່ອສ້າງໂອກາດໃນການສົ່ງເສີມການ
ລົງທຶນ.

+ ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອຳນວຍໃຫ້ແກ່ການລົງທຶນ ໂດຍ
ການສຸມໃສ່ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ລະບົບສາທາລະນະພະໄພກ, ລະບົບ
ບຳບັດນ້ຳເປື້ອນ, ສົ່ງເສດເຫຼືອ; ສ້າງກຳລັງແຮງງານໃຫ້ໄດ້ທັງ
ປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ.

+ ພັດທະນາຂັດຄວາມສາມາດຂອງພະນັກງານ ແລະ ບຸກຄະລາກອນໃຫ້ສູງ
ຂຶ້ນ, ພ້ອມທັງບັບປຸງກົນໄກການບໍລິຫານຂອງເຂດໃຫ້ເປັນລະບົບຄ່ອງ
ຕົວ ເພື່ອໃຫ້ການບໍລິຫານແກ່ຜູ້ລົງທຶນຢ່າງມີປະສິດທິພາບ
ແລະ ເປັນທີ່ປະທັບໃຈ.

+ ຮັບປະກັນການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ໂດຍເອົາການພັດທະນາເຂດ
ດ້ງກ່າວຕິດພັນກັບການພັດທະນາສັງຄົມ ແລະ ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງ
ແວດລ້ອມ ໂດຍການເອົາໃຈໃສ່ຢ່າງຈິງຈັງສູນກະທົບທາງດ້ານ
ສົ່ງແວດລ້ອມກ່ອນ ຈະພິຈາລະນາອະນຸມັດໂຄງການລົງທຶນຕັ້ງແຕ່
ຫົວທີ່; ຊຸກຍູ້ຂະແໜງການຜະລິດທີ່ບໍ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ສົ່ງ
ແວດລ້ອມ, ສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ສະອາດ, ສົ່ງເສີມການ
ສ້າງເຂດສີຂົວ, ບຳບັດນ້ຳເປື້ອນ ແລະ ສົ່ງເສດເຫຼືອໃນເຂດອຸດສາຫະ
ກຳ.

5. ການພັດທະນາຂົງເຂດລັດ

ເສີມຂະຫຍາຍລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນ, ສ້າງລັດແຫ່ງກົດໝາຍຂອງປະຊາຊົນໂດຍປະຊາຊົນ ແລະ ເພື່ອປະຊາຊົນ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບການພັດທະນາເສດຖະກິດຕາມກຸ້ນໄກຕະຫຼາດ ແລະ ເຊື່ອມໂຍງກັບສາກົນ, ປັບປຸງ ແລະ ປະຕິບັດການແບ່ງຂັ້ນຄຸ້ມຄອງລະຫວ່າງສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ລະຫວ່າງຂະແໜງການຂອງສູນກາງ, ລະຫວ່າງສາຍຕັ້ງ-ສາຍຂວາງ ແລະ ມອບຄວາມ ຮັບຜິດຊອບ ໃຫ້ອົງການປົກຄອງຢູ່ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນໃຫ້ຈະແຈ້ງ ໂດຍ ປະຕິບັດຕາມທິດສູນກາງເຮັດໜ້າທີ່ຄຸ້ມຄອງມະຫາພາກ (ປັບປຸງ, ສ້າງກົດໝາຍ ແລະ ລະບົບການຕ່າງໆ; ກຳນົດນະໂຍບາຍ ແລະ ຍຸດທະສາດການພັດທະນາລະດັບປະເທດ, ອອກລະບົບການຄຸ້ມຄອງລັດ-ຄຸ້ມຄອງສັງຄົມ...), ເອົາໃຈໃສ່ບໍລິການປະຊາຊົນໃຫ້ມີຄວາມສະດວກ, ວ່ອງໄວ ແລະ ແທດຕົວຈິງ; ສຳລັບທ້ອງຖິ່ນແມ່ນ ສ້າງໃຫ້ແຂວງເປັນຫົວໜ່ວຍຍຸດທະສາດ, ເມືອງເປັນຫົວໜ່ວຍເຂັ້ມແຂງຮອບດ້ານ, ບ້ານເປັນຫົວໜ່ວຍຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

5.1. ອົງການນິຕິບັນຍັດ:

- ທິດທາງ:

ເພື່ອຄວາມສັກສິດຂອງກົດໝາຍ ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍຄວາມເປັນປົກແຜ່ນຂອງອົງການໃນ ອຳນາດລັດໃຫ້ໜັກແໜ້ນເຂັ້ມແຂງກວ່າເກົ່າ. ເພື່ອມາລະບົດບາດຂອງອົງການຕົວແທນແຫ່ງສິດອຳນາດ ແລະ ຜົນ ປະໂຫຍດຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າໃຫ້ໜັກແໜ້ນເຂັ້ມແຂງ ເພື່ອພິຈາລະນາຮັບ ຮອງເອົາກົດໝາຍໃຫ້ຄ່ອງຕົວ ແລະ ມີຄຸນນະພາບຫຼາຍຂຶ້ນ; ປະຕິບັດພາລະບົດບາດຕິດຕາມກວດ ກາໃຫ້ແຂງແຮງ, ມີຈຸດສຸມ ແລະ ແທດເຖິງ ເພື່ອມາລະບົດການລົງພົບປະໃກ້ສິດຕິດແທດປະຊາຊົນຢູ່ ເຂດເລືອກຕັ້ງຕ່າງໆ; ເພື່ອມາລະບົດການປະສານສົມທົບລະຫວ່າງອົງການ ຕົວແທນແຫ່ງສິດອຳນາດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງປະຊາຊົນ; ເສີມຂະຫຍາຍການ ມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນການຕິດຕາມກວດກາ ການຄຸ້ມຄອງລັດ-ຄຸ້ມ ຄອງສັງຄົມ ຂອງບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງລັດ.

ອົງການກວດສອບແຫ່ງລັດ ມີພາລະບົດບາດໃນການກວດກາ ແລະ ກວດ ສອບການເຄື່ອນໄຫວຂອງອົງການບໍລິຫານລັດ, ທັງເປັນເຈົ້າການໃນການ

ຄື້ນຄື້ວາ ແລະ ນຳສະເໜີ ວິທີການແກ້ໄຂບັນຫາຕ່າງໆ ແກ່ລັດຖະບານ ໃຫ້ ທັນກັບສະພາບການ.

- ຄາດໝາຍຕື້ນຕໍ່ :

ສື່ບຕໍ່ ເພີ່ມທະວີບົດບາດ ແລະ

ຍົກສູງຄວາມສາມາດໃນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຂອງສະພາ

ແຫ່ງຊາດໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນຂຶ້ນດ້ວຍການ:

- ສື່ບຕໍ່ ບັບປຸງກົງຈັກການຈັດຕັ້ງ

ຂອງສະພາແຫ່ງຊາດໃຫ້ສົມຄູ່ກັບທິດຕັ້ງ, ພາລະບົດບາດ ຂອງຕົນ ເປັນຕື້ນແຜ່ນການບັບປຸງການຈັດຕັ້ງ ແລະ

ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຂອງຄະນະສະມາຊິກ

ສະພາແຫ່ງຊາດປະຈຳເຂດເລືອກຕັ້ງ, ຫ້ອງວ່າການສະພາແຫ່ງຊາດ ແລະ ຫ້ອງວ່າການສະພາແຫ່ງ

ຊາດປະຈຳເຂດເລືອກຕັ້ງໃຫ້ມີຄຸນນະພາບສູງຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ.

- ຍົກສູງຄວາມສາມາດຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ

ກໍ່ຄືສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດໃນການພິຈາລະນາ, ຕົກລົງບັນຫາພື້ນຖານຂອງປະເທດຊາດທີ່ນຳເຂົ້າພິຈາລະນາໃນກອງປະ

ຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ ແຕ່ລະຄັ້ງໃຫ້ແທດຕົວຈິງ, ມີຄຸນນະພາບ, ສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄດ້ ແລະ ເຊື່ອມໂຍງດ້ານເສດຖະກິດກັບສາກົນ.

- ເພີ່ມທະວີບົດບາດການຕິດຕາມກວດກາ

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລັດຖະທຳມະນູນ ແລະ ກົດໝາຍ ຢູ່ໃນບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ຢ່າງມີຈຸດສຸມ

ຖືກກັບບັນຫາທີ່ສັງຄົມຕັ້ງຂຶ້ນ, ພ້ອມທັງຕິດຕາມ ຊຸກຍູ້ການແກ້ໄຂຜົນຂອງການຕິດຕາມກວດກາໃນແຕ່ລະບັນຫາໃຫ້ມີຄວາມ ຫນັບໜ້າ ບັນຍັດຢ່າງຕັ້ງໜ້າ.

- ສ້າງກົນໄກ, ລະບົບການ

ເພື່ອເພີ່ມທະວີການປະສານງານລະຫວ່າງສະພາແຫ່ງຊາດ,

ຄະນະສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດປະຈຳເຂດເລືອກຕັ້ງກັບຂະແໜງການອົງການ ຈັດຕັ້ງລັດ, ແນວລາວ ສ້າງຊາດ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນຢູ່ສູນກາງ

ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອຮັບປະກັນການປະຕິບັດສິດ, ໜ້າ ທີ່ຂອງແຕ່ລະອົງການຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

- ໂຄງການຈຸດສຸມ:

- ໂຄງການຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ດ້ານກົດໝາຍໃຫ້ແກ່ສະມາຊິກສະພາ ແຫ່ງຊາດ.

- ໂຄງການບັບປຸງກົນໄກການປະສານງານ

ໃນການແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງຂໍຄວາມເປັນທຳຂອງປະຊາຊົນ.

• ໂຄງການສຶກສາກ່ຽວກັບວິທີການ ແລະ
ຂອບເຂດການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ກົດໝາຍໃຫ້ເຂົ້າ
ສູ່ຊີວິດຕົວຈິງຂອງສັງຄົມ.

• ໂຄງການສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ປະຊາຊົນມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຕິດຕາມ
ກວດກາ ແລະ ວິທີການ ສະໜອງຂໍ້ມູນໃຫ້ແກ່ສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດ
ແລະ ໂຄງການອື່ນໆ.

- ມາດຕະການ:

• ເພີ່ມທະວີການສ້າງ, ຝຶກອົບຮົມຄວາມຮູ້ ຄວາມສາມາດ ແລະ
ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຂອງພະນັກງານການຂັ້ນສູງ,
ພະນັກງານລັດຖະກອນຕ່າງໆ ການບໍລິການຮັບໃຊ້ປະຊາຊົນ, ສ້າງໃຫ້ເຂົາ
ເຈົ້າມີເງື່ອນໄຂປະກອບສ່ວນພັດທະນາຫຼາຍຂຶ້ນ.

• ປັບປຸງ ແລະ ສ້າງກົນໄກຕິດຕາມກວດກາຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ
ຕໍ່ອົງການລັດຖະບານ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ, ອົງການຍຸຕິທຳ,
ທະນາຍຄວາມ, ໄອຍະການ ແລະ ເພີ່ມທະວີ
ການກວດກາຂອງປະຊາຊົນຕໍ່ສະມາຊິກສະພາ,
ຄະນະສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດໃນເຂດເລືອກຕັ້ງ.

5.2. ອົງການບໍລິຫານ:

- ທິດທາງ:

ປັບປຸງອົງການບໍລິຫານຕາມທິດກະທັດຮັດ, ສົມເຫດສົມຜົນ
ແລະ ມີປະສິດທິພາບ ໂດຍ

ສະເພາະແມ່ນການປັບປຸງກົງຈັກການຈັດຕັ້ງຂອງບັນດາກະຊວງ,
ອົງການຢູ່ສູນກາງໃຫ້ສາມາດປະຕິບັດພາລະບົດບາດໄດ້ຢ່າງຄ່ອງຕົວ,
ກົງຈັກຢູ່ທ້ອງຖິ່ນໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ເປັນເຈົ້າການໃນ
ການປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຢູ່ທ້ອງຖິ່ນຕົນ.

ເອົາໃຈໃສ່ພັດທະນາຖັນແຖວພະນັກ ງານດ້ວຍການສ້າງ,
ບຳລຸງຢົກລະດັບຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດໃຫ້ຮອບດ້ານ ເປັນຕົ້ນ
ແມ່ນດ້ານ ການເມືອງ, ການປົກຄອງ, ວິຊາການ, ຈັນຍາບັນ ແລະ ຈັນຍາທຳ
ເພື່ອປົກປ້ອງສິດຜົນປະໂຫຍດ ອັນຊອບທຳຂອງພົນລະເມືອງ.

- ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍ:

• ປັບປຸງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍລັດຖະບານ,
ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ, ກົດໝາຍ
ວ່າດ້ວຍລັດຖະກອນ ແລະ ລະບົບການອື່ນໆ
ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເພື່ອເປັນບ່ອນອົງໃນການຄຸ້ມຄອງລັດ,
ຄອງສັງຄົມ.

- ສູ້ຊົນຫັນລະບົບລັດຖະກອນໃຫ້ເປັນກົດໝາຍໃຫ້ສຳເລັດໃນ 5ປີ ຕໍ່ໜ້າ; ພ້ອມທັງປັບປຸງລະບອບເງິນເດືອນ ແລະ ການໃຫ້ຄ່າຕອບແທນຕ່າງໆຢ່າງເໝາະສົມ.

- ປັບປຸງກົດໝາຍຈັດຕັ້ງຂອງລັດຖະບານ ແລະ ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນໃຫ້ກະທັດຮັດ, ສົມເຫດສົມຜົນ; ສູ້ຊົນນຳໃຊ້ເຕັກນິກ ແລະ ວິທີການຄຸ້ມຄອງທີ່ທັນສະໄຫມເຂົ້າໃນວົງການບໍລິຫານຢ່າງຕັ້ງໜ້າ.

- ເອົາໃຈໃສ່ພັດທະນາຫຼັກສູດຝຶກອົບຮົມ ແລະ ຈັດຝຶກອົບຮົມໃຫ້ຜູ້ບໍລິຫານຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຂັ້ນບ້ານຢ່າງເປັນປົກກະຕິ.

- ປັບປຸງກົດໝາຍຈັດຕັ້ງຂອງລັດຖະບານ ແລະ ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນໃຫ້ກະທັດຮັດ, ສົມເຫດສົມຜົນ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາການຊໍາຊ້ອນວົງການເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ ລະຫວ່າງກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ.

- ໂຄງການຈຸດສຸມ:

- ໂຄງການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານຂັ້ນເມືອງ.

- ໂຄງການສ້າງຫຼັກສູດ, ຕຳລາ ແລະ ຝຶກອົບຮົມພະນັກງານລັດຖະກອນ.

- ໂຄງການສ້າງຫຼັກສູດ, ຕຳລາ ແລະ ຝຶກອົບຮົມພະນັກງານຂັ້ນບ້ານ.

- ໂຄງການກວດກາ ແລະ ປັບປຸງການກຳນົດຕຳແໜ່ງງານຢູ່ຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ.

- ໂຄງການຈັດພົມ ແລະ ໂຄສະນາເພື່ອແຜ່ຂ່າຍ, ດູດທະສາດພັດທະນາການປົກຄອງ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ແລະ ຄູດທະສາດພັດທະນາອົງການບໍລິຫານແຫ່ງລັດ ຮອດປີ 2020 ແລະ ໂຄງການອື່ນໆ.

- ມາດຕະການ:

- ພັດທະນາລະບອບ ແລະ ລະບົບການບໍລິຫານ, ບໍລິຫານຂອງລັດຖະບານຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນໃຫ້ເປັນລະບົບລະບົບ, ມີກົດໝາຍ ແລະ ນິຕິກຳຮັບຮອງ.

- ເອົາໃຈໃສ່ພັດທະນາຄວາມຮູ້-ຄວາມສາມາດ ຂອງພະນັກງານລັດຖະກອນຂັ້ນຕ່າງໆ ໂດຍການສ້າງຄູດທະສາດການຄຸ້ມຄອງລັດຖະກອນ ແລະ ຄູດທະສາດການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ພັດທະນາລັດຖະກອນເພື່ອຕອບສະໜອງໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງປະເທດ.

- ເອົາໃຈໃສ່ ຄົ້ນຄວ້າ, ກຳນົດມາດຖານຈະແຈ້ງ ໃນການຄັດເລືອກ ແລະ ສ້າງພະນັກງານສົບທອດຢ່າງເປັນລະບົບຕໍ່ເນື່ອງ ເພື່ອປັບປຸງ ແທນຕໍາແໜ່ງງານທັງພັກ ແລະ ລັດໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບສະພາບການໃນແຕ່ລະ ໄລຍະ;

ພັດທະນາລະບົບການຄຸ້ມຄອງລັດຖະກອນໃຫ້ມີຄຸນນະພາບໂດຍນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ທັນສະໄຫມ ແລະ ມີຄວາມສອດຄ່ອງ

5.3. ອົງການຕຸລາການ:

1. ສານປະຊາຊົນ:

- ທີ່ດູທາງ:

ຮັບປະກັນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ ບົກບັ້ງ ອົງກົດໝາຍໃຫ້ມີຄວາມສັກສິດ, ເຂັ້ມງວດ ແລະ ມີຄວາມຍຸຕິທຳ, ເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນໄດ້ເຂົ້າເຖິງຂະບວນການຍຸຕິທຳ, ໄດ້ຮັບການບົກບັ້ງ ແລະ ໄດ້ໃຊ້ສິດທິພື້ນຖານຂອງຕົນບົນພື້ນຖານກົດໝາຍ; ເອົາໃຈໃສ່ພັດທະນາຄຸນນະພາບຂອງສານໃນການຄົ້ນຄວ້າ, ສ້າງ, ປັບປຸງ ແລະ ຍົກສູງພາລະບົດບາດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງສານ, ຮັບປະກັນໃຫ້ການພິຈາລະນາໄຕ່ສວນ ແລະ ຕັດສິນຄະດີຢູ່ໃນສານປະຊາຊົນຂັ້ນຕ່າງໆໃຫ້ມີຄວາມໂປ່ງໃສ.

- ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍ:

- ສູ້ຊົນໃຫ້ລະບົບສານປະຊາຊົນໃຫ້ໄດ້ຮັບການພັດທະນາ ແລະ ຫຍັບເຂົ້າໃກ້ມາດຖານລະດັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນເທື່ອລະກ້າວ.

- ສູ້ຊົນສ້າງຕັ້ງສານບົກຄອງ, ສານແຮງງານ ແລະ ສານເດັກໃຫ້ເປັນລະບົບຄົບຊຸດ.

- ພົກອົບຮົມດ້ານວິຊາການໃຫ້ບຸກຄະລາກອນ 4 ຊຸດ/ປີ ຊຸດລະ 45-60 ຄົນ.

- ບຳລຸງສ້າງຜູ້ພິພາກສາ 1 ຄັ້ງ/ປີ (ໄລຍະ 6 ເດືອນ) ຄັ້ງລະ 50 ຄົນ.

- ໂຄງການຈຸດສຸມ:

- ໂຄງການກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງຂອງສານປະຊາຊົນແຕ່ລະຂັ້ນ.
- ໂຄງການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ.
- ໂຄງການປະກອບອຸປະກອນຮັບໃຊ້ອັນຈໍາເປັນໃຫ້ແກ່ສານປະຊາຊົນ ແລະ ໂຄງການອື່ນໆ.

- ມາດຕະການ:

- ເພີ່ມທະວີການຄຸ້ມຄອງທາງດ້ານການຈັດຕັ້ງ, ປັບປຸງ ແລະ ສ້າງຂໍ້ກຳນົດຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບການປະຕິບັດກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍສານປະຊາຊົນ.

- ສ້າງພື້ນຖານວັດຖຸ, ເຕັກນິກຢູ່ໃນສານປະຊາຊົນຂັ້ນຕ່າງໆ ໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ເຮັດໜ້າທີ່ ຄຸ້ມຄອງມະຫາພາກ ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ.

- ເອົາໃຈໃສ່ຄົ້ນຄວ້າການສະໜອງ ແລະ ແລກບໍ່ປັນຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານທາງດ້ານກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ກົດໝາຍໃນພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ.

2. ໄອຍະການ:

- ທິດທາງ:

ສຸມໃສ່ຈັດຕັ້ງຜັນຂະຫຍາຍ ແລະ ເຜີຍແຜ່ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ອົງການໄອຍະການສະບັບປັບປຸງໃໝ່, ເອົາໃຈໃສ່ພັດທະນາ ແລະ ຍົກສູງຄຸນນະພາບການຕິດຕາມກວດກາການປະຕິບັດກົດໝາຍ; ຍົກສູງຄຸນນະພາບຂອງ ບຸກຄະລາກອນໃຫ້ມີຄວາມຮູ້ ຄວາມສາມາດ ທາງດ້ານວິຊາສະເພາະ, ປັບປຸງ ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການບໍລິຫານໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ຄ່ອງຕົວ ຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ.

- ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍ:

- ການປັບປຸງກົດໝາຍ ແລະ ການແກ້ໄຂຄະດີ: ສູ້ຊົນເຮັດໃຫ້ກົດໝາຍມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ, ສະຫງົບ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ, ເອົາໃຈໃສ່ ເປັນພິເສດໃນການປັບປຸງອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນເຂດ ແລະ ພາກ ໃຫ້ສາມາດປະຕິບັດໜ້າທີ່ໄດ້ຕາມກົດໝາຍກຳນົດໄວ້. ສູ້ຊົນແກ້ໄຂຄະດີໃຫ້ໄດ້ 90% ຂອງຈຳນວນຄະດີ ອ້າງ ແລະ ຄະດີໃໝ່.

- ການພັດທະນາບຸກຄະລາກອນ: ສ້າງ ແລະ ບຳລຸງພະນັກງານທາງດ້ານການເມືອງແນວຄິດ, ຄຸນສົມບັດ, ຈັນຍາທຳ, ຈັນຍາບັນ ຂອງໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ; ບຳລຸງສ້າງພະນັກງານໃຫ້ມີຄວາມຮູ້ ຄວາມສາມາດທາງດ້ານວິຊາການ ໂດຍການສ້າງຫຼັກສູດການຝຶກອົບຮົມວົງການໄອຍະການໃຫ້ໄດ້ 3 ຫຼັກສູດພື້ນຖານ ເຊັ່ນ: ຫຼັກສູດກ່ຽວກັບວົງການການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ, ວົງການໄອຍະການ, ຫຼັກສູດສຳລັບພະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ ແລະ ຫຼັກສູດຜູ້ຊ່ວຍພະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ.

- ການສະໜອງອຸປະກອນ ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ: ປະກອບວັດຖຸ ອຸປະກອນອື່ນໆ ໃຫ້ແກ່ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ວິຊາສະເພາະ ເພື່ອຮັບປະກັນການແກ້ໄຂຄະດີໃຫ້ຖືກຕ້ອງຊັດເຈນ. ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ຫ້ອງການສະຖານທີ່ເຮັດວົງການຂອງອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນແຕ່ລະຂັ້ນ.

- ໂຄງການຈຸດສຸມ:

- ໂຄງການປັບປຸງຂໍ້ມູນຂ່າວສານວົງການໄອຍະການໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ

- ໂຄງການຕິດຕາມກວດກາການປະຕິບັດກົດໝາຍໃນການດຳເນີນຄະດີຢູ່ສານ

- ໂຄງການກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງຂອງອົງການໄອຍະການແຕ່ລະຂັ້ນ ແລະ ໂຄງການອື່ນໆ

- ມາດຕະການ:

• ສ້າງກົນໄກຕິດຕາມກວດກາການເຄື່ອນໄຫວດ້ານວັດຖຸກຳມະຊາສະເພາະຂອງພະນັກງານ ພາຍໃນລະບົບອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນໃຫ້ສາມາດຕິດຕາມການປະຕິບັດກົດໝາຍຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ ສືບສວນ-ສອບສວນໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ.

• ປະສານສົມທົບກັບທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນການຄົ້ນຄວ້າບັບປຸງຄົນບັນດາຂັ້ນກຳນົດ, ຂັ້ນແນະນຳຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມກວດກາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍໃຫ້ເປັນລະບົບ.

6. ການປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ

6.1. ການປ້ອງກັນຊາດ

[1]. ທິດທາງ:

ເພີ່ມທະວີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ຍົກສູງຄວາມສາມາດກົມພັອມສູງຮັບຂອງກຳລັງປ້ອງກັນຊາດຂອງປະຊາຊົນ, ສຸມໃສ່ບັບປຸງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ວັດຖຸ-ເຕັກນິກ, ປະກອບພາຫະນະ, ອາວຸດຍຸດໂທປະກອນທີ່ທັນສະໄຫມເທື່ອລະກ້າວ; ຍົກລະດັບຄຸນນະພາບຊີວິດຂອງພະນັກງານພາຍໃນກຳລັງປະກອບອາວຸດໃຫ້ມີຄວາມພ້ອມໃນທຸກດ້ານ ໂດຍການລົງທຶນກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງທີ່ຈຳເປັນ.

ອອກແຮງກຳລັງສ້າງກຳລັງປກຊ ໃຫ້ນັບມື້ໜັກແໜ້ນເຂັ້ມແຂງຮອບດ້ານ ເປັນຕົ້ນ ດ້ານຄຸນທາດການເມືອງ, ຍົກສູງກຳລັງແຮງສູງຮັບ, ເສີມຂະຫຍາຍທາດແທ້ປະຕິວັດ ແລະ ມູນເຊື້ອວິນຍານຂອງປະຊາຊົນລາວ; ກໍ່ສ້າງ-ບຳລຸງພະນັກງານໃຫ້ມີທັດສະນະຫຼັກໝັ້ນການເມືອງໜັກແໜ້ນ, ມີສະຕິລະວັງຕົວສູງ, ຈຳແນກມິດ-ສັດຕູຢ່າງຈະແຈ້ງ, ມີຄວາມອົງອາດກ້າແກ່ນ ເດັດດ່ຽວຜ່ານຜ່າຄວາມຫຍຸ້ງຍາກນາໆປະການເພື່ອຮັກສາອຳນາດອະທິປະໄຕຂອງຊາດ, ຄວາມເປັນລະບົບຮັບຮັບອຍຂອງສັງຄົມ; ກຳແໜ້ນ ແລະ ຕັ້ງໜ້າປະຕິບັດແນວທາງປ້ອງກັນຊາດທີ່ວ່າປວງຊຸນ; ມີຄວາມເດັດຂາດ, ກ້າຫານ, ມີໄຫວພົກໃນການແກ້ໄຂບັນຫາ ຫຼື ກໍລະນີຕ່າງໆຢ່າງມີສະຕິ, ມີຄວາມກົມພັອມ ແລະ ເສຍສະຫຼະສູງ, ເຄົາລົບ ແລະ ປະຕິບັດວິໄນຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ເດັດດ່ຽວຜ່ານຜ່າໄດ້ໝັ້ນແນວທາງການຕ່າງປະເທດຂອງພັກສືບຕໍ່ປະຕິບັດນະໂຍບາຍພົວພັນແບບຫຼາຍທິດ, ຫຼາຍຜ່າຍ ແລະ ຫຼາຍຮູບແບບ; ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມພາຍນອກທີ່ເອື້ອອຳນວຍໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ການປົກປັກຮັກສາປະເທດຊາດ; ສືບຕໍ່ເພີ່ມທະວີການພົວພັນຮ່ວມມືກັບກຳລັງປກຊ ຂອງບັນດາປະເທດເພື່ອນມິດຍຸດທະສາດ ແລະ ຂະຫຍາຍການພົວພັນມິດຕະພາບອັນເປັນມູນເຊື້ອ, ເສີມຂະຫຍາຍການພົວພັນຮ່ວມມືກັບບັນດາປະເທດໃກ້ຄຽງ, ຕັ້ງໜ້າເຂົ້າຮ່ວມການເຄື່ອນໄຫວໃນກອບອາຊີບັນໃນການຕໍ່ຕ້ານອິດທິກໍ່ການຮ້າຍ, ອາດສະຍາກຳຂ້າມຊາດ ແລະ ອື່ນໆ.

[2]. ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍ:

- ສູ້ຊົນຫຼັງເອົາພະນັກງານລົງກໍ່ສ້າງຮາກຖານການເມືອງຕິດພັນກັບການພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ ການປັບປຸງກຳລັງປກຊ ຂຶ້ນທ້ອງຖິ່ນ, ກຸ່ມບ້ານ ແລະ ບ້ານໃຫຍ່ ເປັນລະບົບຄູ່ບຸກຄົນ, ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງທາງດ້ານວິຊາສະເພາະ, ສ້າງບ້ານໃຫຍ່ ເຂັ້ມແຂງກົມພັດທະນາບ້ານ, ການອຸບາຍທຳລາຍຂອງກຸ່ມຄົນບໍ່ດີ, ເປັນບ່ອນໝັ້ນສູ້ຮົບ.

- ສູ້ຊົນປະກອບພາຫະນະ, ອຸປະກອນເຕັກນິກໃຫ້ແກ່ກຳລັງປກຊ ໃຫ້ມີຄວາມທັນສະໄໝ ແລະ ພົ້ນໜ້າກັບຄວາມຕ້ອງການໃນການເຄື່ອນໄຫວວິຊາສະເພາະປ້ອງກັນຊາດ.

- ສູ້ຊົນເອົາໃຈໃສ່ປັບປຸງກຳລັງສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງຂອງກຳລັງປກຊ, ມີທ້ອງຖານສຳນັກງານ, ມີບ່ອນຜຶກແອບ ແລະ ບ່ອນເຮັດການຜະລິດເພື່ອແກ້ໄຂຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງພະນັກງານໃຫ້ດີຂຶ້ນ.

- ສູ້ຊົນກໍ່ສ້າງກຳລັງປກຊ ໃຫ້ທັນສະໄຫມເປັນກ້າວໆ ປະກອບສ່ວນຢ່າງສົມກົດເຂົ້າໃນພາລະກິດປົກປັກຮັກສາ ແລະ ສ້າງສາປະເທດຊາດ.

- ສູ້ຊົນເພື່ອມທະວີການຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ ເປັນຕົ້ນບັນດາປະເທດສ່ວນໃຫຍ່ ມັນຍັງມີເອື້ອອຸດທະສາດ, ບັນດາປະເທດໃກ້ຄຽງ ແລະ ໃນກອບການພັດທະນາຂອງອາຊີໃຫ້ສູງຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ.

- ສູ້ຊົນເພື່ອມວິທິການນຳພາຂອງຄະນະນຳ-ອຳນາດການປົກຄອງຂຶ້ນຕ່າງໆ ທາງສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນຕໍ່ກຳລັງປກຊ ຢ່າງແຂງແຮງ.

[3]. ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການຈຸດສຸມ:

ເພື່ອບັນລຸຕາມທິດທາງ ແລະ ຄາດໝາຍສູ້ຊົນ ການພັດທະນາວົນກງານປ້ອງກັນຊາດ ຈະຕ້ອງສຸມໃສ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ:

- ໂຄງການກໍ່ສ້າງທາງຫຼວງແຫ່ງຊາດ 1D.
- ໂຄງການທະລຸທາງຊ່າຫໍ້-ປາກນໍ້າສົມແຂວງຊຸບົງຂວາງ.
- ໂຄງການທະລຸ-ຍົກລະດັບເສັ້ນທາງ ບ້ານຂົງ-ພູສາມເສົ້າ-ບ້ານດອນເມືອງຊຸບົງຮອນ.
- ໂຄງການທະລຸ-ຍົກລະດັບທາງຫາດສາ-ນໍ້າປຸ່ງ ແຂວງຜົ້ງສາລີ.
- ໂຄງການກໍ່ສ້າງໂຮງຮຽນຊ່າງແສງ ແລະ ໂຄງການອື່ນໆ.

[4]. ມາດຕະການ:

- ເພື່ອມທະວີການປະກອບພາຫະນະ ແລະ ອຸປະກອນຊ່ວຍຫນຸນໃຫ້ກຳລັງປກຊ ຢູ່ບັນດາພື້ນທີ່ຈຸດສຸມສຳຄັນ, ພູດອຍ, ຊາຍແດນ ເພື່ອມີຕັ້ງອັນໄຂພົ້ນໜ້າ ຕ້ານຢູ່ກັບທຸກກະແສນິທິ ສັບສິນ ແລະ ກໍ່ຄວາມສະຫງົບສຸກທາງການເມືອງ ແລະ ຄວາມເປັນລະບົບຮັບຮູ້ອຍຂອງສັງຄົມ.

- ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ກໍ່ສ້າງພື້ນຖານອຸດສາຫະກຳປ້ອງກັນຊາດ ຈຳເປັນຈຳນວນຫນຶ່ງໃຫ້ແທດເຫມາະກັບເງື່ອນໄຂຕົວຈິງຂອງລາວ ເພື່ອເປັນເຈົ້າການຮັບປະກັນການປະກອບໃຫ້ກຳລັງປ້ອງກັນຊາດໃຫ້ພົ້ນໜ້າ, ຖືສຳຄັນຕໍ່ລັກສະນະທິມິຜົນຫລາຍດ້ານຂອງອຸດສາຫະກຳປ້ອງກັນຊາດ, ສັບຊ້ອນ ແລະ ປັບປຸງບັນດາທຸລະກິດ, ບັນດາພື້ນຖານປ້ອງກັນຊາດ ເພື່ອຮັບໃຊ້ໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຫລາຍຂຶ້ນກວ່າ

ເກີດ, ເສີມຂະຫຍາຍຄວາມສາມາດຮັບໃຊ້ວົງການປ້ອງກັນຊາດໃນເວລາທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການ.

- ເພີ່ມທະວີຄວາມສາມາດໃນການຄຸ້ມຄອງ, ປ້ອງກັນຊາຍແດນ, ເຂດນ່ານຟ້າຂອງປະເທດຊາດ, ຖ້ອຍວົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ວົງການປ້ອງກັນຕິດພັນກັບວົງການການຈັດສັນຄືນໃຫ້ປະຊາຊົນຢູ່ເຂດຊາຍແດນ, ສ້າງເຂດເສດຖະກິດປ້ອງກັນຊາດຕ່າງໆຢູ່ບໍ່ນາພື້ນທີ່ຢູ່ດທະສາດ, ກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຢູ່ຕາມເສັ້ນຊາຍແດນຕ່າງໆ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ຢູ່ບໍ່ນາດ່ານຕ່າງໆ, ຊຸກຍູ້ການກໍ່ສ້າງລະບົບເສັ້ນທາງກວດກາລາດຕະເວນຕາມຊາຍແດນ, ເສັ້ນທາງອອກສູ່ຊາຍແດນ, ລະບົບປັບປຸງຄຸ້ມຄອງປ້ອງກັນຊາຍແດນ.

- -ເຊິດຊູຄວາມຫນັກແຫນ້ນທາງການເມືອງ, ບູລະນະການຈັດຕັ້ງກຳລັງປະກອບອາວຸດ, ເພີ່ມທະວີຄວາມອາດສາມາດກົມພ້ອມຕໍ່ສູ້, ພ້ອມທັງຈະປະເຊີນຫນ້າກັບບໍ່ນາກຳລັງປະຕິກິນໃນທຸກສະຖານະການ ເພື່ອຮັກສາຄວາມສະຫງົບທາງການເມືອງ ແລະ ຄວາມເປັນລະບົບຮັບຮັບສຸຂະພາບທາງສັງຄົມ.

- ປັບປຸງ ແລະ ສ້າງວິທີຄຸ້ມຄອງແຫວນລ່າຍຮັບແບບໃຫມ່, ປັບປຸງກົນໄກຮັບປະກັນທາງດ້ານການເງິນໃຫ້ແກ່ວົງການປ້ອງກັນຊາດ. ປົວແປງຊີວິດການເປັນຢູ່ທາງດ້ານວັດຖຸ ແລະ ຈິດໃຈໃຫ້ແກ່ທະຫານໃຫ້ດີຂຶ້ນບາດກ້າວຫນຶ່ງ.

6.2. ການປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ

[1]. ທິດທາງ:

ກໍ່ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງກຳລັງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບໃຫ້ໜັກແໜ້ນທາງດ້ານການເມືອງແນວຄິດ, ມີຈັບຄູ່ທຳ, ຈັບຄູ່ບັນ, ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງທາງດ້ານການຈັດຕັ້ງບັນຊາ ແລະ ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານວິຊາສະເພາະ ເພື່ອເປັນຫລັກແຫລ່ງແກ່ນສານ ໃນການຮັກສາຄວາມສະຫງົບປອດໄພ ແລະ ຄວາມເປັນລະບົບຮັບຮັບໃນສັງຄົມ; ເພີ່ມທະວີການກໍ່ສ້າງກຳລັງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ຢູ່ຮາກຖານບ້ານ ໃຫ້ສາມາດຮັບປະກັນຄວາມສະຫງົບປອດໄພ; ປັບປຸງກົນໄກ ແລະ ລະບົບການຕ່າງໆ ດ້ານການຕິດຕາມກວດກາການເຂົ້າ-ອອກເມືອງ, ການຄຸ້ມຄອງພົນລະເມືອງໃຫ້ມີຄວາມເປັນລະບົບ ສະດວກ ແລະ ຮັດກຸ້ມ.

[2]. ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍ:

- ຮັບປະກັນຄວາມສະຫງົບ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງສັງຄົມສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ແກ່ການເອື້ອອຳນວຍໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ.
- ຮັບປະກັນໃຫ້ກຳລັງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບມີຢູ່ມີກິນ, ມີສະຖານທີ່ຢູ່ອາໄສ ແລະ ມີຄ່າຍທົ່ວໜັ້ນຄົງ ແລະ ພົ້ງພໍເປັນຕົ້ນແມ່ນ ສຸມໃສ່ກໍ່ສ້າງລະບົບໂຮງໝໍຂອງກຳລັງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບໃຫ້ທັນສະໄຫມ, ກໍ່ສ້າງລະບົບຄ້າຍກອງບັນຊາການ ປກສ ເມືອງ ແລະ ແຂວງ, ກໍ່ສ້າງລະບົບຄ້າຍຄຸ້ມຂັງ ເພື່ອປະຕິບັດນະໂຍບາຍຂອງພັກ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາສິດທິມະນຸດ.

- ລະດົມທຸກກຳລັງແຮງສັງລວມຂອງສັງຄົມ ເພື່ອປະຕິບັດພັນທະ ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບໃນທຸກພື້ນທີ່ຂອງປະເທດ.
- ສ້າງບັນປອດຄະດີໃຫ້ໄດ້ຫລາຍຂຶ້ນ, ແກ້ໄຂປະກົດການຫຍໍ້ ທີ່ຕ່າງໆໃຫ້ໄດ້ຢ່າງຂາດຕົວ.
- ຫັນການປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ໃຫ້ທັນສະໄຫມເປັນກ້າວໆ ທົບ ທັນກັບສະພາບການໃໝ່ ໃນປະຈຸບັນ ແລະ ອະນາຄົດ.

[3]. ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການຈຸດສຸມ:

ເພື່ອບັນລຸຕາມທິດທາງ ແລະ ຄາດໝາຍສູງ ຊຶ່ງ ການພັດທະນາວັດ ງານປ້ອງກັນຊາດ ຈະຕ້ອງສຸມໃສ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ:

- ໂຄງການກໍ່ສ້າງລະບົບຄ້າຍຄຸມຂັງວັດກຽມປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ແຂວງຜົ້ງສາວີ
- ໂຄງການກໍ່ສ້າງລະບົບຄ້າຍຄຸມຂັງວັດກຽມປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ
- ໂຄງການກໍ່ສ້າງລະບົບຄ້າຍຄຸມຂັງວັດກຽມປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ແຂວງຊຸບົງຂວາງ
- ໂຄງການກໍ່ສ້າງສູນຜຶກແອບ ແລະ ນຳໃຊ້ໜ້າວິຊາສະເພາະ
- ກໍ່ສ້າງອາຄານຮັບຄະນະວິຊາຕ່າງໆ ວັດອາດອນຕີ້ວ ແລະ ໂຄງການອື່ນໆ.

[4]. ມາດຕະການ:

- ບຸກລະດົມພົນແມ່ປະຊາຊົນປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນວັດກຽມປ້ອງ ກັນຄວາມສະຫງົບ ຖືເອົາວັດກຽມປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບເປັນໜ້າທີ່ ການເມືອງ ແລະ ເປັນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງໝົດທຸກຄົນ.
- ເພື່ອມທະວີພື້ນຖານວັດຖຸ ແຕ່ງການໃຫ້ແກ່ການປະຕິບັດ ໂຄງການແຫ່ງຊາດ ກໍ່ຕໍ່ການປ້ອງກັນຜູ້ຜ່າຜົນກົດຫມາຍ, ປາບປາມ ຢາເສບຕິດ, ຄວາມປອດໄພທາງຄົມມະນາຄົມ, ດັບເຜີ້ງ. ເພື່ອມທະວີຄວາມສາ ມາດຂອງກຳລັງສຸກເສີນ ເຊັ່ນ: ໄພທຳມະຊາດ ແລະ ການກໍ່ການຮ້າຍຕ່າງໆ.
- ສືບຕໍ່ສົ່ງຜະນຽນງານວັດຖຸກໍ່ສ້າງຮາກຖານພັດທະນາບ້ານຢ່າງ ຕໍ່ເນື່ອງ, ປັບປຸງກຳລັງກອງທຸກສູນ ປກສ ຂັ້ນບ້ານ ແລະ ກຸ່ມບ້ານໃຫ້ ເປັນລະບົບຄຸ້ມຄອງ ແລະ ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງທາງດ້ານວິຊາສະເພາະ.

7. ການຮ່ວມມືກັບສາກົນ ແລະ ພາກພື້ນ

7.1. ການຮ່ວມມືກັບບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ

ສືບຕໍ່ຍື່ນຕາມພື້ນໃນແນວທາງການຕ່າງປະເທດ ສັນຕິພາບ, ເອກະລາດ, ມິດຕະພາບ ແລະ ຮ່ວມມືຢ່າງສະເຫມີຕົ້ນສະເຫມີປາຍ ແລະ ເປີດກ້ວາງການພົວພັນກັບບັນດາປະເທດ, ເຂດແຄ້ວ ແບບຫລາຍທິດ- ຫລາຍຝ່າຍ ແລະ ຫລາຍລະດັບ ບົນພື້ນຖານຍື່ນຕາມພື້ນຜິດໂຫຍ ດຂອງຊາດ; ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມພາຍນອກອັນອຳນວຍໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາ

ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ການປົກປັກຮັກສາປະເທດຊາດ ດ້ວຍການ
 ຍືດຫມັ້ນໃນທົດສະນະເປັນເຈົ້າການ ແລະ ມີທ່າທີອັນຕັ້ງໜ້າ
 ເພື່ອເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າກັບສາກົນ ແລະ ພາກພື້ນ, ເສີມຂະຫຍາຍກຳລັງ
 ແຮງພາຍໃນຊາດ ແລະ ກຳລັງແຮງຂອງຍຸກສະໄຫມເຂົ້າໃນການພັດທະນາປະເທດ
 ເຮົາ; ສືບຕໍ່ປັບປຸງ, ເພີ່ມທະວີການພົວພັນມິດຕະພາບ, ຄວາມ
 ສາມັກຄີ ແລະ ການຮ່ວມມືກັບບັນດາປະເທດສັງຄົມນິຍົມ, ໃນນັ້ນສືບ
 ຕໍ່ຄວາມສາມັກຄີແບບພິເສດ ແລະ ການຮ່ວມມືຮອບດ້ານກັບ ສສ
 ຫວຽດນາມ, ເສີມຂະຫຍາຍສາຍພົວພັນທີ່ເປັນມູນເຊື້ອກັບ ສປ ຈີນ
 ບົນຈິດໃຈບ້ານໃກ້ເຮືອນຄົງທີ່ດີ, ເປັນເພື່ອນມິດທີ່ດີ ແລະ
 ເປັນຄູ່ຮ່ວມມືທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້; ເສີມຂະຫຍາຍການພົວພັນທີ່ດີກັບປະ
 ເທດອ້າຍນ້ອງອື່ນໆ, ຮັດແຫນ້ນການພົວພັນຮ່ວມມືກັບບັນດາປະເທດ
 ໃກ້ຄຽງທີ່ມີຊາຍແດນຮ່ວມກັນ, ຕັ້ງໜ້າເຂົ້າຮ່ວມການເຄື່ອນໄຫວ
 ຂອງອາຊຽນບົນພື້ນຖານຜົນປະໂຫຍດລວມ ແລະ ຊ່ວຍເຫລືອເຊື່ອມ
 ຮັກ ກັນ ຕາມຫວັດການພື້ນຖານຂອງອາຊຽນ; ສືບຕໍ່ພົວພັນກັບບັນດາປະ
 ເທດພັດທະນາແລ້ວ ແລະ ບັນດາປະເທດທີ່ກຳລັງພັດທະນາ, ຂະບວນການບໍ່
 ຮ່ວມກຸ່ມ, ກຸ່ມ 77, ກຸ່ມປະເທດທີ່ໃຊ້ພາສາຝຣັ່ງ, ກຸ່ມປະເທດ
 ກຳລັງພັດທະນາທີ່ບໍ່ຕິດກັບທະເລ ແລະ ກັບບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງ
 ສາກົນອື່ນໆ ໂດຍແນໃສ່ເຮັດໃຫ້ບັນດາປະເທດ ແລະ
 ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ກາຍເປັນຄູ່ຮ່ວມທີ່ເຂັ້ມແຂງ, ໝັ້ນຄົງ
 ແລະ ຍາວນານ.

ຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມການພົວພັນຮ່ວມມື, ຂົນຂວາຍ ແລະ ຍາດແຍ່ງ
 ທີ່ນຊ່ວຍເຫລືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ໂດຍຜ່ານຂະບວນການໂຕະມົນ
 ຈາກບັນດາປະເທດເພື່ອນມິດ, ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ແລະ ສະຖາບັນການ
 ເງິນ ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໂດຍສະ
 ເພາະແມ່ນເລັ່ງລະດົມທີ່ນຈາກຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາທີ່ສຳຄັນເຊັ່ນ:

+ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາສອງຝ່າຍ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ຍີ່ປຸ່ນ, ສປ ຈີ
 ນ, ຝຣັ່ງ, ສ.ເກົາຫລີ, ສະຫະພາບຢູໂຣບ, ກູເວດ, ບັນດາປະເທດໃນຕາເວັນ
 ອອກກາງ ແລະ ບັນດາປະເທດສັງຄົມນິຍົມອ້າຍນ້ອງ ເຊັ່ນ: ສປ ຈີນ, ສສ
 ຫວຽດນາມ, ອາດີດປະເທດສັງຄົມນິຍົມ ສາທາລະນະລັດຮົງກາລີ ແລະ
 ອື່ນໆ.

+ ບັນດາກອງທຶນລະຫວ່າງຊາດ ແລະ ບັນດາສະຖາບັນການເງິນສາກົນ
 ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ, ທະນາຄານໂລກ, ກອງທຶນສາກົນ
 ເພື່ອການພັດທະນາກະສິກຳ ແລະ ອື່ນໆ.

+ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາຫລາຍຝ່າຍ.
 + ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນທີ່ບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານ.

7.2. ການຮ່ວມມືໃນຂອບອາຊີບ:

(1) ສູນຊີວິດກະກຽມຄວາມພ້ອມເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍ ການສ້າງ ປະຊາຄົມເສດຖະກິດອາຊີບໃຫ້ໄດ້ ໃນປີ 2015 ຊຶ່ງມີບັນດາວົງການສຳຄັນ ດັ່ງນີ້:

+ ສ້າງລະບົບນິຕິກຳທີ່ ສະຫນັບສະຫນູນການສ້າງຕະຫລາດຮ່ວມ ແລະ ຮາກຖານການຜະລິດດົວຂອງອາຊີບ ເຊັ່ນ: ສ້າງຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ ການເຄື່ອນຍ້າຍສິນຄ້າ, ການໃຫ້ການບໍລິການ, ການລົງທຶນ, ການໄຫວ ຂອງທຶນ, ການເຄື່ອນຍ້າຍແຮງງານ.

- + ບົ່ບປຸງຈຸດປະສານງານອາຊີບໃຫ້ມີປະສິດທິພາບຍິ່ງຂຶ້ນ.
- + ຈັດລົງບັນດາຂະແໜງການບຸລິມະສິດ ທີ່ຈະເຊື່ອມໂຍງກັບອາ

ຊີບ ແລະ ສືບຕໍ່ຂະຫຍາຍການເຊື່ອມໂຍງໃນຂະແໜງກະສິກຳ.

+ ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອຳນວຍໃຫ້ເກີດການແຂ່ງຂັນ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ໂດຍສະເພາະສ້າງຄວາມ ອາດສາມາດໃຫ້ພະນັກງານຂະແໜງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງດ້ານວິຊາສະເພາະ, ພາສາ ຕ່າງປະເທດ ແລະ ຖືກຮຽນບົດຮຽນໃນການຮ່າງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະ ໂຍບາຍການແຂ່ງຂັນ, ສົ່ງເສີມຊັບສິນທາງບັນຍາ, ສືບຕໍ່ພັດທະນາ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງໃນການຄົມມະນາຄົມ ເພື່ອສ້າງ ສປປ ລາວ ເປັນເຂດເຊື່ອມຕໍ່ (Land Link) ໃນທາງບົກ (ລວມທັງເສັ້ນທາງລົດໄຟ), ທາງນໍ້າ ແລະ ທາງອາກາດ ທັງໃນຂອບສອງຝ່າຍກໍຄື ຂອບອາຊີບ, ບົ່ບປຸງວົງ ການການແກບອາກອນ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ວົງການການຄ້າແບບ ເອເລັກໂທຣນິກ (E-commerce).

+ ສະຫນັບສະຫນູນການພັດທະນາທີ່ມີຄວາມສະເຫມີພາບ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າໝາຍຍຸດທະສາດຂອງການພັດທະນາທຸລະ ກິດຂະຫນາດນ້ອຍ ແລະ ກາງຂອງອາຊີບ ແລະ ກອບວົງການຂອງຂໍ້ລິເລີ່ມ ເພື່ອເຊື່ອມໂຍງອາຊີບ (Initiative for ASEAN Integration ຫລື IAI).

+ ຂະຫຍາຍການເຊື່ອມໂຍງລະຫວ່າງອາຊີບ ແລະ ເສດຖະກິດໂລກ ເຊັ່ນ: ການສ້າງຄວາມສອດຄ່ອງກັນລະຫວ່າງນະໂຍບາຍການພົວພັນກັບພາຍນອກຂອງ ປະເທດສະມາຊິກ ແລະ ລະດົມການຊ່ວຍເຫລືອໃນການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໃຫ້ແກ່ພາກອຸດສາຫະກຳຂອງບັນດາສະມາຊິກອາຊີບໃຫມ່ ກຳປູເຈຍ, ສປປ ລາວ, ມົນມ້າ ແລະ ຫວຽດນາມ (CLMV) ເພື່ອໃຫ້ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມຕ່ອງ ໂສ້ການຜະລິດຂອງສາກົນ.

+ ເຜີຍແຜ່ວົງການອາຊີບໃຫ້ພາກລັດ ແລະ ພາກທຸລະກິດ ລວມທັງພາກເອກະຊົນ ເພື່ອສ້າງປະໂຫຍດ ແລະ ຄວາມພ້ອມໃນການເຂົ້າຮ່ວມປະຊາຄົມອາຊີບໃນປີ 2015.

+ ຈັດສັນງົບປະມານສຳລັບການເຄື່ອນໄຫວວົງການອາຊີບໃຫ້ສອດຄ່ອງ ກັບວົງການຕົວຈິງ.

(2) ສຸມໃສ່ປະຕິບັດພັນທະຜູກພັນໃນການສ້າງເຂດການຄ້າເສລີອາ ຊີບ (AFTA), ເຊື່ອງມືຫນ້າວົງກົ້ນຕໍດັ່ງນີ້:

+ ຍົກເລີກພາສີນຳເຂົ້າທຸກສິນຄ້າໃຫ້ໄດ້ 80% ໃນໄລຍະ 2012-2013, ຍົກເລີກລາຍການສິນຄ້າທີ່ອ່ອນໄຫວ (Sensitive List) ເຖິງປີ 2015 ແລະ ຄື້ນຄວາມໂຍະຍານໃຫ້ບາງລາຍການສິນຄ້າທີ່ອ່ອນໄຫວເຖິງປີ 2018.

+ ຍົກເລີກສິ່ງກົດຂວາງທີ່ບໍ່ແມ່ນພາສີໃຫ້ໄດ້ພາຍ ໃນປີ 2015 ແລະ ມີການໂຍະຍານໃຫ້ບາງລາຍການສິນຄ້າອ່ອນໄຫວເຖິງປີ 2018.

ມາດຕະການເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມີດັ່ງນີ້:

+ ເອົາໃຈໃສ່ປັບປຸງຂັ້ນຕອນການນຳເຂົ້າ-ສົ່ງອອກ ໃຫ້ມີຄວາມສະດວກ, ໂປ່ງໃສ, ມີຄວາມເຊື່ອຖື ແລະ ຈຳກັດເວລາໃນການດຳເນີນການໃຫ້ຫນ້ອຍລົງ.

+ ສ້າງຄວາມເປັນເອກະພາບ ແລະ ປັບປຸງມາດຖານກ່ຽວກັບຂັ້ນຕອນການຄ້າ ແລະ ດ່ານພາສີອາກອນ, ການສ້າງສົ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການຫມູນວບົນຂໍ້ມູນຂ່າວສານເພື່ອສ້າງຄວາມສະດວກໃນການຊຳລະສະສາງໃຫ້ແກ່ຜູ້ຊື້ ແລະ ຜູ້ຂາຍ.

7.3. ການຮ່ວມມືໃນຂອບຂອງການພັດທະນາອະນຸພາກພື້ນແມ່ນ້ຳຂອງ (GMS)

--ສືບຕໍ່ສົ່ງເສີມ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວົງການການຮ່ວມມື ໃນຂອບເຂດຂອງການພັດທະນາແມ່ນ້ຳຂອງຕອນລຸ່ມ (GMS) ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນໂດຍສະເພາະສຸມໃສ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນປະຕິບັດງານວົງຈັ່ນເພື່ອການພັດທະນາ GMS ສຳລັບປີ 2009-2012 ເພື່ອໃຫ້ມີການເຕີບໂຕຂອງເສດຖະກິດ, ຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ, ສົ່ງເສີມການພັດທະນາສັງຄົມ ແລະ ສະຫນັບສະຫນູນການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ. ຈຸດສຸມຂອງແຜນປະຕິບັດງານວົງຈັ່ນແມ່ນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາໂຄງການທີ່ສຳຄັນໃນຂະແໜງບູລິມະສິດຕ່າງໆ ໃນຂະແໜງການຂົນສົ່ງ, ພະລັງງານ, ກະສິກຳ, ການລົງທຶນ, ການສ້າງຄວາມສະດວກທາງການຄ້າ, ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ສົ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວ ບາງວົງກຈຸດສຸມມີດັ່ງນີ້:

ສ້າງບັນດາເສັ້ນທາງເຊື່ອມຕໍ່ທີ່ສຳຄັນ GMS ເຊັ່ນ: ຊຸກຍູ້ການສ້າງຂົວຂ້າມນ້ຳຂອງ ຢູ່ແຂວງບໍ່ແກ້ວ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ແລວທາງເຊື່ອມຕໍ່ເຫນືອ-ໃຕ້ ຢູ່ທາງພາກເຫນືອຂອງລາວມີຄວາມສົມບູນ; ສະຫນັບສະຫນູນໃຫ້ການຍົກລະດັບເສັ້ນທາງຫລວງພະບາງ-ທັນໂຮ (ຫວຽດນາມ) ໃຫ້ສຳເລັດຕາມແຜນ, ລະດົມເອົາການຊ່ວຍເຫລືອເພື່ອຂະຫຍາຍທາງລົດໄຟຈາກທ່ານາແລ້ງ ແລະ ຊຸກຍູ້ການສ້າງເສັ້ນທາງເຊື່ອມຕໍ່ຕາເວັນອອກ-ຕາເວັນຕົກເສັ້ນທີ 2 ຜ່ານແຂວງຄຳມ່ວນ.

- - ມາດຕະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ສະຫນັບສະຫນູນວົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງມີດັ່ງນີ້:

+ ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອີ້ນອໍານວຍໃນການຫັນແລວທາງການຂົນສົ່ງເປັນແລວທາງເສດຖະກິດ.

+ ຊຸກຍູ້ໃຫ້ພາກສ່ວນເອກະຊົນມີສ່ວນຮ່ວມໃນຂະແໜງການຂົນສົ່ງ, ອໍານວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການຈັດຜຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບການຂົນສົ່ງ.

+ ແກ້ໄຂບັນດາຜົນກະທົບດ້ານລົບຈາກການພັດທະນາການຂົນສົ່ງ.

+ ສ້າງຄວາມຫມັ້ນໃຈທາງດ້ານເສດຖະກິດມະຫາພາກ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງທາງດ້ານການເມືອງ, ມີຄວາມໂປ່ງໃສໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຕ່າງໆ ເປັນຕົ້ນແມ່ນຂະບວນການດຳເນີນເອກະສານການຄ້າຕ່າງໆ, ຄວາມສາມາດອາດຄະເນຕໍ່ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ຄວາມຫນ້າເຊື່ອຖືທາງດ້ານຂໍ້ມູນຂ່າວສານ.

+ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ສະຖາບັນຕ່າງໆ ເພື່ອໃຫ້ສະຫນອງການບໍລິການທີ່ສະດວກແລະ ວ່ອງໄວຫລາຍກວ່າເກົ່າ.

+ ສົ່ງເສີມການແຂ່ງຂັນລະຫວ່າງຫົວຫນ່ວຍທຸລະກິດພາຍໃນ ເພື່ອສ້າງຄວາມກະຕືລືລົ້ນໃນການພັດທະນາຕົນເອງ ແລະ ສາມາດແຂ່ງຂັນກັບສາກົນໄດ້.

+ ສົ່ງເສີມ ແລະ ຊ່ວຍເຫລືອບັນດາຫົວຫນ່ວຍທຸລະກິດໃຫ້ສ້າງຄວາມແຕກຕ່າງຂອງຜະລິດຕະພັນ, ໃຫ້ມີລັກສະນະສະເພາະ ເພື່ອສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມ.

+ ສືບຕໍ່ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ສໍາຄັນ ເຊັ່ນ: ຂັ້ນຕອນການເຊື່ອມໂຍງຂອງລາວ, ບັນດາຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ພັນທະຕ່າງໆຂອງລາວ ເພື່ອແນໃສ່ໃຫ້ທຸກພາກສ່ວນມີຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບສິດ, ຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍຈາກການເຊື່ອມໂຍງຕ່າງໆ.

7.4. ການຮ່ວມມືໃນຂອບສັນຍາແມ່ນ້ຳຂອງວ່າດ້ວຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ

ສືບຕໍ່ຕັ້ງຫນ້າຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສັນຍາ 1995 ວ່າດ້ວຍການພັດທະນາອ່າງແມ່ນ້ຳແບບຍືນຍົງ

ໂດຍຜ່ານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຍຸດທະສາດ 2011-2015 ຂອງຄະນະກຳມາທິການແມ່ນ້ຳຂອງ ສາກົນ ແລະ ຜູ້ນຳຂະຫຍາຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາແຜນງານບູລິມະສິດໃຫ້ປະກົດຜົນເປັນຈິງ; ສູນຊີ້ນຳຄະນະກຳມາທິການແມ່ນ້ຳຂອງ ສາກົນເປັນກຳມະສິດຂອງປະເທດສະມາຊິກ, ເຊື່ອມສານເອົາແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນງານຕ່າງໆ ໃນກອບແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນ ເຂົ້າສະຫນັບສະຫນູນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ; ຊຸກຍູ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຜູ້ນຳຂະຫຍາຍບັນດາລະບົບການ, ສົ່ງເສີມການຮ່ວມມື ການພັດທະນາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳລະຫວ່າງປະເທດໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງຕອນລຸ່ມໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນສູງສຸດ.

ມາດຕະການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ສິ່ງເສີມວັດການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງມີດັ່ງນີ້:

- ເຜີ້ຍແຜ່ບັນດາລະບົບການທີ່ຖືກຮັບຮອງຈາກສະພາມົນຕີຄະນະກຳມາທິການແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນ ແລະ ສ້າງບັນດາບົດແນະນຳທາງວິຊາການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.
- ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ພັດທະນາບຸກຄະລາກອນໃນຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບວັດການພັດທະນາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳ.
- ຜັນຂະຫຍາຍຍຸດທະສາດຂອງຄະນະກຳມາທິການແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນໃຫ້ເປັນແຜນງານ ແລະ ໂຄງການລະອຽດ ໂດຍເຊື່ອມສານເຂົ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ.
- ສູບຕໍ່ຮ່ວມມືກັບບັນດາປະເທດພາຄີສັນຍາແມ່ນ້ຳຂອງ ໃນການພັດທະນາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳໃນອ້າງແມ່ນ້ຳຂອງຮ່ວມກັນ.

7.5. ການກະກຽມເຂົ້າເປັນສະມາຊິກຂອງອົງການການຄ້າໂລກ

ເອົາໃຈໃສ່ເປີດກວ້າງຕະຫຼາດ, ຍາດແຍ່ງເອົາທຶນຮອນ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ເພື່ອເປັນການກະກຽມຄວາມພ້ອມໃນການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄຫມ; ສູ້ຊົນປະຕິບັດບັນດາຄາດໝາຍຕ່າງໆທີ່ກຳນົດໃນແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VII ແລະ ຍຸດທະສາດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຮອດປີ 2020 ໃຫ້ປະກົດຜົນເປັນຈິງ. ເພື່ອສູບຕໍ່ກະກຽມຄວາມພ້ອມໃນການເຂົ້າເປັນສະມາຊິກອົງການການຄ້າໂລກ, ໂດຍການສຸມໃສ່ບັນດາໜ້າວຽກມີດັ່ງນີ້:

- + ເພີ່ມທະວີການປະສານງານລະຫວ່າງກະຊວງ-ຂະແໜງການ ແລະ ຮ່ວມມືກະສາຫາລືກັບ ກົມວິຊາການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມຄືບໜ້າໃນການປັບປຸງບັນດານິຕິກຳກໍ່ຄື ນະໂຍບາຍຕ່າງໆ ໃຫ້ຈະແຈ້ງໃນການຕອບຂໍ້ ເຈາະຈີ້ ມຂອງບັນດາສະມາຊິກອົງການການຄ້າໂລກ, ໃນນັ້ນ; ຕ້ອງມີການຈັດບູລິມະສິດໜ້າວຽກທີ່ສຳຄັນ ແລະ ຮີບດ່ວນ ພ້ອມທັງມີແຜນປະຕິບັດງານຂອງທຸກພາກສ່ວນ ເພື່ອສາມາດຕິດຕາມ, ປະເມີນຜົນ ແລະ ຂໍ້ການຊີ້ນຳໃຫ້ທັນເວລາ.
- + ສູບຕໍ່ທົບທວນບັນດານິຕິກຳຕ່າງໆ ແລະ ປັບປຸງບັນດາລະບົບຫວັກການໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບກົດລະບົບຂອງອົງການການຄ້າໂລກ ເປັນຕົ້ນ ແມ່ນ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍມາດຕະຖານ, ສິດທິທາງປັນຍາ, ຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານ ແລະ ອື່ນໆ.
- + ສິ່ງເສີມການພັດທະນາຍຸດທະສາດກ່ຽວກັບການຕະຫລາດຂອງຫົວຫນ່ວຍທຸລະກິດສິ່ງອອກເຊັ່ນ: ຂະແໜງເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມ, ກາເຟ ແລະ ຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ.
- + ສະຫນັບສະຫນູນການພັດທະນາຂະແໜງການປີ້ນອ້ອມ (Backward ແລະ Forward linkage) ຢູ່ ສປປ ລາວ ເພື່ອຊ່ວຍຫຼຸດຜ່ອນການ

ເອົາ ອົງການນຳເຂົ້າ ວັດຖຸ ດິບຈາກພາຍນອກ ເພາະວ່າ ນອກຈາກຈະເປັນ ການສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມ ແລະ ຮັກສາມູນຄ່າ (value retention) ໃຫ້ ຜະລິດ ຕະພັນຫລາຍຂຶ້ນ ແລ້ວ, ຍັງຊ່ວຍແກ້ໄຂບັນຫາກ່ຽວກັບ ບຸກຄົນ ກຳເນີດຂອງສິນຄ້າ (rule of origin) ເຊິ່ງຈະເຮັດໃຫ້ ສປປ ລາວ ນຳໃຊ້ ບັນດາບູລິມະສິດ ຫລື ສິດທິພິເສດຕ່າງໆ ໄດ້ ຢ່າງເຕັມທີ່.

+ ເພີ່ມທະວີ ວິກິດການເຜີຍແຜ່ ກ່ຽວກັບ ການເຊື່ອມໂຍງ ເສດຖະກິດ ກັບ ສາກົນ ກໍ່ຄື ການເຂົ້າ ເປັນສະມາຊິກ ອົງການການຄ້າ ໂລກໃຫ້ ແກ່ ພະນັກງານ, ນັກຄົ້ນຄວ້າ, ນັກທຸລະກິດ ແລະ ທຸກຄົນໃນ ສັງຄົມ, ໃຫ້ ຮັບຮູ້ ກ່ຽວກັບ ຂະບວນການກະກຽມຄວາມພ້ອມໂດຍຜ່ານການຝຶກອົມຮົມ, ສຳມະນາ ແລະ ຜ່ານສື່ ໂຄສະນາໃນຫຼາຍຮູບແບບຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ.

8. ການຫັນເປັນ ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ

[1]. ທິດທາງການຫັນເປັນ ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ ຢູ່ ປະເທດເຮົາ

ສິບຕໍ່ເຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດ ຍຸດທະສາດຫັນເປັນ ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ ເຊິ່ງແມ່ນ ຫນ້າທີ່ ຮູ້ ບຸກຄົນ ສະເພາະໜ້າ ແລະ ຍາວນານ ບົນ ເສັ້ນທາງແຫ່ງການສ້າງຄວາມມັ່ງຄົ້ນ ແຂ່ງຂັນ ໃຫ້ ແກ່ ປະເທດຊາດ ແລະ ຄວາມຮູ້ ງົມ ຜາສຸກ ແກ່ ປະຊາຊົນ ບັນດາເຜົ່າ ຢ່າງຕັ້ງໜ້າ; ຊຸກຍູ້ ການຫັນເປັນ ບັນດາປະເພນີ ທີ່ ການທຳມາຫາກິນທີ່ ຫລາຍຫລາຍ, ນຳໃຊ້ ກຳລັງແຮງບຸກຄົນ ອັນດ້ານ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງປະເທດ ໃຫ້ ເກີດປະໂຫຍດສູງສຸດ; ກຳນົດ ຂະແໜງການ ແລະ ບົລິເວນເຂດແຄວ້ນ ທີ່ ມີ ຕັ້ງ ອັນຂີ້, ມີ ທ່າແຮງຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ແລະ ມີ ຈຸດສຸມ ເພື່ອ ຫຼຸດຜູ້ ອັນຄວາມແຕກຕ່າງໃນລະດັບການພັດທະນາກັບ ປະເທດອື່ນໆ ໄວ້ ຂຶ້ນ ດ້ວຍການສະສົມ ທາງທາງດ້ານ ເງິນຕາ, ປະສົບການ ແລະ ຄວາມຮູ້ ຄວາມສາມາດໃຫ້ ຫຼາຍຂຶ້ນ, ເສີມສ້າງ ຄວາມສາມາດ ແຂ່ງຂັນ ຂອງເສດຖະກິດ ໃຫ້ ສູງຂຶ້ນ. ສຸມໃສ່ ພັດທະນາຂະແໜງການຫລັກທີ່ ເປັນທ່າແຮງ (ຂະ ແໜງກະສິກຳ-ປູງແຕ່ງ, ອຸດສາຫະກຳພະລັງງານໄຟຟ້າ, ອຸດສາ ຫະກຳທັງ ທີ່ ບໍ່ ຈຳເປັນ, ອຸດສາຫະກຳ ບໍ່ ແຮງ ແລະ ອຸດສາຫະກຳ ວັດສະດຸ ກໍ່ ສ້າງ) ຕັ້ງ ແຕ່ ຫົວໜ້າ ຄົງຄຸ້ມ ກັບ ການພັດທະນາບັນດາຂະແໜງການທີ່ ເປັນ ພື້ນຖານໃນການຊຸກຍູ້ ແລະ ເອົາ ອອກມາໃຫ້ ແກ່ ຂະບວນ ການຫັນເປັນ ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ ເຊິ່ງ: ການພັດທະນາ ຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ການ ພັດ ທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ ວິທະຍາສາດ-ເຕັກໂນໂລຊີ, ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງ ລ່າງ ແລະ ການບົລິການຜ່ານ.

[2]. ບາດກ້າວໃນການຫັນເປັນ ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ:

ແນວຄວາມຄິດໃນການຫັນເປັນ ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ ຢູ່ ສປປ ລາວ ໄດ້ ລິເວີ ມຕັ້ງ ແຕ່ ສປປ ລາວ ໄດ້ ຮັບ ການສະຖາປະນາ ໃນປີ 1975 ເປັນຕົ້ນມາ ໂດຍໄດ້ ກຳນົດ ຢູ່ ໃນເອກະສານ ມະຕິ ຕ່າງໆ ຂອງພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ນັບແຕ່ ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ ຄັ້ງທີ III ເປັນຕົ້ນມາ; ພາຍ ຫລັງ ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ ຄັ້ງທີ VII, ໄດ້ ມີ ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ

ຮັບຮອງຍຸດທະສາດຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝເຖິງປີ 2020, ຈາກນັ້ນກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຄັ້ງທີ VIII ໄດ້ກຳນົດແຈ້ງວ່າ "ພວກເຮົາຕ້ອງຕັ້ງໜ້າປະຕິບັດແຜນຍຸດທະສາດຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝເໜືອລະກ້າວ ເໜືອ ບັນລຸເປົ້າໝາຍອັນຍາວໄກຂອງພັກ". ສຳລັບຂັ້ນຕອນໃນການພັດທະນາ ໄລຍະ 2001-2020 ໄດ້ກຳນົດຢູ່ໃນຍຸດທະສາດຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝດັ່ງນີ້:

- ຂັ້ນຕອນທີ 1: ແຕ່ປີ 2001-2005 ສຳເລັດການກະກຽມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງຂອງຂະແໜງການອຸດສາຫະກຳ ແລະ ຂະແໜງການອື່ນໆ ທີ່ປື້ນອັອມໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ສາມາດຢູ່ລອດໄດ້ດ້ວຍການແຂ່ງຂັນ ພາຍຫວັງປີ 2008 ດ້ວຍການປະຕິບັດລະບົບການຂອງການຄ້າເສລີ AFTA.

- ຂັ້ນຕອນທີ 2: ແຕ່ປີ 2006-2010 ໄດ້ສືບຕໍ່ປັບປຸງ ແລະ ກໍ່ສ້າງເງື່ອນໄຂທີ່ເປັນປະຖົມບັດໃຈຂອງຂະແໜງການຕ່າງໆໃຫ້ໄດ້ໃດຍພື້ນຖານຄື: ມີລະບົບການປົກຄອງ ແລະ ຄຸ້ມຄອງທີ່ເຂັ້ມແຂງ ໜ້າເຊື່ອຖື, ຊັບພະຍາກອນມະນຸດພົບພໍໃນລະດັບໜຶ່ງ, ມີພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມສະດວກດີໃດຍພື້ນຖານ, ຮັກສາເສດຖະກິດມະຫາພາກທີ່ມີຄວາມໝັ້ນທົ່ງ, ລົບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ການຖາງປ່າເຮັດໃຫ້ແບບເລື່ອນລອຍ, ພັດທະນາອຸດສາຫະກຳບາງຂະແໜງທີ່ເປັນປາຍແຫວມ ແລະ ທີ່ເປັນພື້ນຖານເປັນຕົ້ນ ຂະແໜງໄຟຟ້າ, ການສຶກສາ, ການນຳໃຊ້ວິທະຍາສາດເຕັກໂນໂລຊີທັງດ້ານປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ.

- ຂັ້ນຕອນທີ 3: ແຕ່ປີ 2011-2020 ສຳເລັດໃດຍພື້ນຖານການສ້າງປະຖົມບັດໃຈຕ່າງໆໃຫ້ແກ່ການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝໃນຂົງເຂດຕົ້ນຕໍ, ພື້ນຖານອຸດສາຫະກຳທີ່ເປັນທ່າແຮງ ແລະ ປາຍແຫວມຈຳນວນໜຶ່ງ.

[3]. ເນື້ອໃນ ແລະ ຄາດໝາຍສຳລັບແຜນ 5 ປີ:

1. ຫັນປ່ຽນໂຄງປະກອບເສດຖະກິດ:
 ໂຄງປະກອບເສດຖະກິດໄດ້ມີການຫັນປ່ຽນຕາມທິດຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝສ້າງແສງໃຫ້ເຫັນອຸດສາຫະກຳໃນໂຄງປະກອບນັບມື້ນັບກວມອັດຕາຫລາຍຂຶ້ນເຊັ່ນ: ໃນປີ 1985 ຂະແໜງກະສິກຳ ກວມເອົາ 70,7%, ອຸດສາຫະກຳ ກວມພົງ 10,9% ແລະ ບໍລິການ ກວມ 18,4% ຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ; ມາຮອດສົກປີ 2009-2010 ຂະແໜງກະສິກຳ ກວມເອົາພົງສ່ວນນ້ອຍຂອງເສດຖະກິດ ເປັນ 29%, ອຸດສາຫະກຳ ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 25,5% ແລະ ການບໍລິການ ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 39,2%. ອີງໃສ່ທ່າອ່ຽງດັ່ງກ່າວ ໃນປີ 2015 ສູງຊື່ນໃຫ້ໂຄງປະກອບເສດຖະກິດມີທ່າອ່ຽງຫັນປ່ຽນຕາມທິດການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝຢ່າງຕັ້ງໜ້າ, ໂດຍໃຫ້ກະສິກຳ -ປ່າໄມ້ ກວມປະມານ 23%, ອຸດສາຫະກຳ ກວມປະມານ 39% ແລະ ການບໍລິການ ກວມປະມານ 38%.

2. ຫັນເປັນທັນສະໄໝ:

ສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ເຕັກນິກ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ທັນສະໄໝ ເຂົ້າໃນການຜະລິດ ເພື່ອເພີ່ມປະສິດທິພາບ ຂອງຜົນຜະລິດ ແລະ ແຮງງານ; ເອົາໃຈໃສ່ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີຢ່າງມີປະສິດທິ ຜົນ, ຂະຫຍາຍນິເວດເຕັກນິກ ຫລື ນິເວດເຕັກນິກກະສິກຳ; ຄົ້ນຄວ້າ ເຕັກໂນໂລຊີສຳລັບການປັບປຸງການຜະລິດແບບພື້ນບ້ານເພື່ອສາມາດ ຄ້ຳປະກັນສະບັບຊາຫານ ແລະ ຫາວິທີການຫລຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກໄພທຳ ມະຊາດ.

- ນຳໃຊ້ເຕັກນິກເຂົ້າໃນອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງ; ຜະລິດວັດສະດຸ ກໍ່ສ້າງ; ພະລັງງານບໍ່ແຮງ ໂດຍຊອກໃຫ້ໄດ້ການຜະລິດທີ່ສາມາດຫລຸດ ຕົ້ນທຶນ, ແລະ ນຳໃຊ້ພະລັງງານໜ້ອຍກວ່າ.

- ນຳໃຊ້ລະບົບການບໍລິການຜ່ານທີ່ຄົບຊຸດ (Logistic).

- ໃນຂະແໜງວັດທະນະທຳ-ສັງຄົມ ເພີ່ມສັດສ່ວນການນຳໃຊ້ ເຄື່ອງມືອຸປະກອນທີ່ເປັນດິຈິຕອນຕໍ່ປະຊາກອນໃຫ້ສູງຂຶ້ນ, ເພີ່ມອັດຕາການເຂົ້າເຖິງອິນເຕີເນັດຂອງປະຊາກອນ.

- ໃນຂະແໜງການເງິນ-ທະນາຄານນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ທັນສະໄໝ ເຂົ້າໃນການບໍລິການຈັດການແບບຄົບວົງຈອນ, ການບໍລິການດ້ານການ ເງິນຜ່ານທາງໄປສະນີ, ດ້ວຍຮູບແບບເອເລັກໂທຣນິກ, ດ້ວຍບັດເຄຣດິດ.

3. ສ້າງຄວາມສາມາດແຂ່ງຂັນຂອງເສດຖະກິດ ແລະ ສ້າງການສະສົມການ

ພັດທະນາໃນຂະແໜງການຕົ້ນຕໍຈຳນວນໜຶ່ງ:

+ ຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝໃນຂະແໜງກະສິກຳ ໂດຍ ເນັ້ນໜັກການຫັນເປັນຊົນລະກະເສດ, ຫັນເປັນກົນຈັກ, ປັດປ່ອຍ ແຮງງານຂອງຊາວນາຈາກການປົກຄຸມນາມາໃຊ້ເຄື່ອງຈັກໄດ້ແທນ ແລະ ຈັດ ຕັ້ງກຸ່ມການຜະລິດໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ສຸມການລົງທຶນ ໃສ່ບັນດາໂຄງການລົງທຶນທີ່ມີປະສິດທິຜົນ, ສ້າງສູນຄົ້ນຄວ້າ ທົດລອງການຜະລິດແນວພັນໃໝ່, ຝຸ່ນ, ຢາປາບສັດຕູພືດ...

+ ໃນຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ: ເນັ້ນໜັກການຜະລິດອຸປະກອນກໍ່ສ້າງ, ຫລອມເຫລັກກ້າ, ຂຸດຄົ້ນປຸງແຕ່ງແຮ່ທາດ, ອັນຍາມະນີ, ເຂື່ອນ ໄຟຟ້ານ້ຳຕົກ, ໄຟຟ້າດ້ວຍຖ່ານຫີນ; ອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງໄມ້ ຄຸນນະພາບສູງ, ສ້າງເຂດອຸດສາຫະກຳ...

+ ໃນຂະແໜງ ຍທຂ: ເນັ້ນໜັກການກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ: ທາງ ລົດໄຟ, ທາງລົດດ່ວນ, ປັບປຸງ, ຂະຫຍາຍສະໜາມບິນ, ສ້າງເຂດບໍລິການ ຄົບຊຸດ (Logistics).

+ ໃນຂະແໜງໂທລະຄົມ-ຂ່າວສານ: ເນັ້ນໜັກການ ຂະຫຍາຍໂຄງລ່າງດ້ານໂອຊີທິ ເຊັ່ນ: ສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ,

ອິນເຕີເນັດ, e-application, ການຈັດສັນຄື້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍາ, ໂທລະພາບ, ວິທະຍາ.

+ ໃນຂະແໜງໂທລະຄົມ-ຂ່າວສານ: ເນັ້ນໜັກການຂະຫຍາຍໂຄງລ່າງ ແລະ ຂະຫຍາຍຄວາມຖີ່ຂອງເຄືອຂ່າຍ ດ້ານໄອຊີທິ ເຊັ່ນ: ສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ອິນເຕີເນັດ, e-application, ການຈັດສັນຄື້ນຄວາມຖີ່ວິທະຍາ, ໂທລະພາບ, ໂທລະພົມທາງໄກ, ວິທະຍາ ແລະ ອື່ນໆ.

+ ໃນຂະແໜງການບົກຄອງບໍລິຫານ, ວັດທະນະທຳສັງຄົມ: ເນັ້ນໜັກການຂະຫຍາຍອັດຕາສ່ວນນຳໃຊ້ຄອມພິວເຕີ, ການຊຳລະສະສາງ ດ້ວຍບັດເຄຣດິດ, E-ການສຶກສາທາງໄກ, E-ການເງິນ-ທະນາຄານ, E-ການຄ້າ.

+ ໃນຂະແໜງປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ເນັ້ນໜັກການຂະຫຍາຍອຸປະກອນ, ກວດສ້ອງວົງຈອນ, ລາດາ, ປະກອບຍຸດໂທປະກອນປ້ອງກັນຕົວທັນສະໄໝ.

[4]. ມາດຕະການ:

1). ປະຕິບັດນະໂຍບາຍຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມການຜະລິດພາຍໃນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການຜະລິດ-ທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍ, ຂະໜາດກາງ ໃຫ້ສາມາດນຳໃຊ້ເຕັກນິກ ແລະ ວິທະຍາການໃໝ່ ເພື່ອຍົກສູງສະມັດຕະພາບການຜະລິດ ແລະ ປະສິດທິຜົນທາງດ້ານເສດຖະກິດໃຫ້ສູງຂຶ້ນ; ສົມທົບການກໍ່ສ້າງໃຫ້ມີກິດຈະການໃຫຍ່ ເພື່ອມີທຶນຮອນຕິດພັນກັບການສົ່ງເສີມການຜະລິດຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ; ເສີມສ້າງຄວາມສາມາດແຂ່ງຂັນທາງເສດຖະກິດຂອງປະເທດໃຫ້ສູງຂຶ້ນເປັນກ້າວໆ ໂດຍຕິດພັນກັບການເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກົມກວັດ.

2). ຈັດສັນ ແລະ ນຳໃຊ້ແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ເພື່ອຮັບປະກັນທຸດແຫຼ່ງການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ, ຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ເຕັກນິກ-ວິທະຍາສາດໃໝ່ເຂົ້າໃນການຜະລິດກະສິກຳ; ປະຢັດພະລັງງານ, ປະຢັດວັດຖຸດິບ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ.

3). ດຳເນີນການຈັດສັນບັນດາໂຮງງານອຸດສາຫະກຳອອກສູ່ເຂດພື້ນທີ່ໃກ້ກັບແຫລ່ງວັດຖຸດິບ, ເຂດທີ່ມີຜົນກະທົບໜ້ອຍຕໍ່ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ເຂດທີ່ມີແຮງງານຫລາຍ ແນໃສ່ເພື່ອເພີ່ມການຈ້າງງານ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນການເຄື່ອນຍ້າຍແຮງງານເຂົ້າສູ່ຕົວເມືອງ.

4). ເອົາໃຈໃສ່ພັດທະນາທາງເຕັກໂນໂລຢີໃຫຍ່ໃຫ້ເປັນສູນກາງຊຸກຍູ້ຫລື ແກ່ດຶງການພັດທະນາໃນເຂດພື້ນທີ່ອ້ອມຮອບ ຫລື ເຂດໃກ້ຄຽງ ເຮັດໃຫ້ຕົວເມືອງເປັນຕົວກະຕຸ້ນການພັດທະນາຊຸມນະບົດ ເພື່ອຫລຸດຜ່ອນຄວາມແຕກຕ່າງດ້ານການພັດທະນາລົງເປັນກ້າວໆ; ປະຕິບັດນະໂຍບາຍສ້າງສວນອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງເພື່ອສົ່ງອອກ ແລະ ເຂດເສດຖະກິດສະເພາະ ຢູ່ບໍລິເວນທີ່ເໝາະສົມ; ເອົາໃຈໃສ່ຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມກິດຈະການສົ່ງອອກຄ້າຍຸກກັບກິດຈະການການຜະລິດເພື່ອຊົມໃຊ້ພາຍໃນ.

5). ສືບຕໍ່ ປະຕິບັດນະໂຍບາຍເປີດກວ້າງການຮ່ວມມື ແລະ ການ ເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ເພື່ອດຶງດູດການລົງທຶນ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອ-ກູ້ຢືມ ເຂົ້າໃນການພັດທະນາຂະແໜງການ ແລະ ບໍລິເວນເຂດແຄ້ວນທົ່ວ ມີທ່າແຮງ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ໂຄງການຂະໜາດໃຫຍ່ ເພື່ອສ້າງຖານການເຕີບໂຕໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ຮັບໃຊ້ການເຊື່ອມໂຍງ ລະຫວ່າງປະເທດ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງທຶນສະດວກ ແລະ ທຶນສະໄໝ ເຊັ່ນ: ທາງລົດໄຟ, ທາງດ່ວນ, ສະໜາມບິນ, ລະບົບບໍລິການຂົນສົ່ງ ແລະ ຄ່າບັນຖາຍສິນຄ້າ ແລະ ອື່ນໆ.

III. ມາດຕະການ ແລະ ກົນໄກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VII

VII

1. ຊຸກຍູ້ການເຕີບໂຕດ້ານເສດຖະກິດມະຫາພາກ

- ສືບຕໍ່ ນຳໃຊ້ ຫຼາຍພາກສ່ວນເສດຖະກິດ, ອອກແຮງລະດົມ ແລະ ຂຸດຄົ້ນແຫວນ ທຶນທົ່ວ ສັງຄົມ ລວມທັງການລະດົມທຶນຜ່ານກົນໄກຕະຫຼາດທຶນ ໃຫ້ໄດ້ ຢ່າງຕໍ່າ 32% ຂອງ GDP ໂດຍເອົາໃຈໃສ່ ປະຕິບັດນະໂຍບາຍ ແລະ ມາດຕະການຕ່າງໆ ເພື່ອລະດົມ, ຂຸດຄົ້ນ ແລະ ນຳໃຊ້ ແຫວນ ທຶນຈາກທຸກພາກສ່ວນເສດຖະກິດເຂົ້າໃສ່ ການພັດທະນາ ເຊັ່ນ: ງົບປະມານຂອງລັດ, ທຶນຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ, ການລົງທຶນຂອງເອກະຊົນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ, ສົນເຊື່ອທະນາຄານ ແລະ ທຶນຂອງປະຊາຊົນ. ຍົກສູງປະສິດທິຜົນ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງທຶນ, ຫລຸດຜ່ອນການຮົ່ວໄຫຼ ແລະ ການພູມເພື່ອຍໃນການລົງທຶນຂອງລັດ, ເພື່ອມທະວີການຮ່ວມມືກັບບັນດາປະເທດເພື່ອນມິດ ແລະ ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນເພື່ອຍາດແຍ່ງເອົາການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກພາຍນອກ.

ເອົາໃຈໃສ່ ຢ່າງແຂງແຮງຕໍ່ ຮູບການຂະຫຍາຍວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ຂະໜາດ ກາງ, ເສດຖະກິດຄອບຄົວ, ໃຫ້ສ້າງຕັ້ງກຸ່ມການຜະລິດຍູ່ ຊົນນະບົດ, ເຊື່ອມໂຍງບໍລິການຄ້າຍຄືກັບວິສາຫະກິດຊົນນະບົດ. ທຸກຂະແໜງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອມທະວີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການຂຸດຄົ້ນລາຍຮັບຮ່ວງສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ຢ່າງສຸດຄວາມສາມາດ, ປະຕິບັດລະບົບກົດໝາຍດ້ານພາສີ-ອາ ກອນໃຫ້ເຂັ້ມງວດ, ຮີບຮ້ອນແກ້ໄຂບັນຫາທຶນເປັນຊ່ອງຫວ່າງໃນການເກັບລາຍຮັບ, ສະກັດກັ້ນການຄ້າຂາຍເຖິງ ອັນໃຫ້ເຂັ້ມງວດຂຶ້ນຕື່ມ.

--- ປະຕິບັດບັນດາທິດທາງ ແລະ ມາດຕະການຕົ້ນຕໍ ເພື່ອຊຸກຍູ້ການເຕີບໂຕ ແລະ ຮັກສາ ສະຖຽນລະພາບເສດຖະກິດມະຫາພາກ. ອັນສຳຄັນແມ່ນ ຮັບປະກັນການດຸ່ນດ່ຽງມະຫາພາກ: ດຸ່ນດ່ຽງ ການລົງທຶນ, ດຸ່ນດ່ຽງງົບປະມານ, ດຸ່ນດ່ຽງຂາອອກ-ຂາເຂົ້າ, ດຸ່ນດ່ຽງການຊົມໃຊ້ ແລະ ການສະສົມ, ດຸ່ນດ່ຽງແຮງງານ, ດຸ່ນດ່ຽງວັດຖຸດິບ-ພະລັງງານ, ການສະສົມທຶນເພື່ອແກ້ໄຂໜີ້ສິນ, ລະບົບການເງິນ -ເງິນຕາ (ເງິນເຟີ້, ອັດຕາແລກປ່ຽນ...), ແຮງງານ, ວັດຖຸດິບ ເພື່ອຜະລິດທຸລະກິດ; ປະຕິບັດນະໂຍບາຍລາຄາທຶນສອດຄ່ອງກັບກົນໄກຕະຫຼາດ ແລະ ຄຸ້ມຄອງບາງລາຄາສິນຄ້າທີ່ເປັນຍຸດທະສາດ; ບູລະນະກົນໄກເສດຖະກິດຕະຫຼາດ ປະສານສົມທົບກັບກົນໄກການວາງແຜນ, ຍົກສູງປະສິດທິພາບຂອງ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຄວາມສັກສິດຂອງວັດຖຸກຸ້ມຄອງລັດ-ຄຸ້ມຄອງສັງຄົມ; ປະຕິບັດມາດຕະການ ປະຫຍັດແຫ່ງຊາດຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ; ສະແຫວງຫາ ແລະ ສະດຸ້ງໄວຕໍ່ການຜັນແປຂອງເສດຖະກິດໂລກ-ພາກພື້ນ, ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ການພະຍາກອນໄພພິບັດທຳມະຊາດ.

- ເພື່ອອັດຕາສ່ວນການລົງທຶນຂອງລັດຈາກງົບປະມານ ໂດຍການສູ້ຊົນເພື່ອລາຍຮັບພາຍໃນໃຫ້ສູງຂຶ້ນ ແລະ ນຳໃຊ້ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ ສູງສຸດ; ລົງທຶນຢ່າງມີຈຸດສຸມຕາມແຜນງານ ແລະ ໂຄງການບູລິມະສິດຂອງລັດຖະບານ; ປະຕິບັດນິຕິກຳ ແລະ ຂໍ້ກຳນົດຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການສ້າງ ແລະ ຄຸ້ມຄອງໂຄງການລົງທຶນຂອງລັດຢ່າງເຄັ່ງຄັດ ໂດຍສະເພາະ ໃຫ້ເອົາໃຈໃສ່ຂັ້ນຕອນການປະເມີນໂຄງການ ກ່ອນເອົາເຂົ້າແຜນ (ບົດວິພາກເສດຖະກິດທີ່ລະອຽດອົບຊຸດ), ເຂັ້ມງວດຂັ້ນຕອນການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ, ການຕິດຕາມກວດກາ-ປະເມີນຜົນ ແລະ ປະຕິບັດຫົວໜ່ວຍລາຄາກໍ່ສ້າງ; ຫ້າມປະຕິບັດໂຄງການ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບຮອງຈາກສະພາແຫ່ງຊາດ; ຕັ້ງໜ້າແກ້ໄຂໜີ້ສິນໃຫ້ຫຼຸດລົງເທື່ອລະກ້າວ; ປະຕິບັດວິໄນແຜນການ-ການເງິນຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

- ສູ້ຊົນອອກແຮງລະດົມການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ກູ້ຢືມ ຈາກບັນດາປະເທດຮ່ວມມືສອງຝ່າຍ, ສະຖາບັນການເງິນສາກົນ ແລະ ຫຼາຍຝ່າຍທັງບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາເກົ່າ ແລະ ໃໝ່ ດ້ວຍຫຼາຍຮູບການທີ່ກວ້າງຂວາງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ; ຕ້ອງມີການກຳນົດແຜນງານ ແລະ ສ້າງໂຄງການລະອຽດ ເພື່ອຮອງຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ຮູ້ໄດ້ຄວາມຕ້ອງການທີ່ແທ້ຈິງ.

- ເປັນເຈົ້າການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນສູງສຸດ ໂດຍຕ້ອງບັນລຸຕົວຊີ້ວັດພື້ນຖານ

ຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ເພື່ອສ້າງຄວາມເຊື່ອໝັ້ນໃຫ້ແກ່ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ.

- ຕ້ອງສູ້ຊົນຍາດແຍ່ງລະດົມທົນຈາກບັນດາທະນາຄານ ພັດທະນາອາຊີ ບໍ່ໃຫ້ຫຼຸດ 75 ລ້ານ ໂດລາສະຫະລັດຕໍ່ປີ, ໃນນັ້ນອາດຈະຢູ່ໃນຮູບການກູ້ຢືມ ເຊັ່ນ: ກູ້ຢືມດອກເບ້ຍຜ່ອນຜັນ ແລະ ກູ້ຢືມ ແບບທຸລະກິດ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນໃຫ້ແກ່ການລົງທຶນຂອງພາກເອກະຊົນ, ກູ້ຢືມຈາກກອງທຶນພັດທະນາການຮ່ວມມືດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສືບຕໍ່ຍາດແຍ່ງການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກທະນາຄານໂລກ ໃຫ້ໄດ້ 80 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດຕໍ່ປີ.

- ສືບຕໍ່ຍາດແຍ່ງການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກຜູ້ໃຫ້ທຶນລາຍໃຫຍ່ ເປັນຕົ້ນ ຍີ່ປຸ່ນ ແລະ ບັນດາປະເທດຜູ້ໃຫ້ທຶນໃຫມ່ ເຊັ່ນ: ປະເທດກູເວດ ແລະ ອິນເດຍ; ຄົງຄູ່ກັນນັ້ນ, ຍາດແຍ່ງເອົາການຊ່ວຍ ເຫຼືອກັບບັນດາປະເທດເພື່ອນມິດຍຸດທະສາດຕ່າງໆ.

- ອອກແຮງສຸດຂີດເພື່ອດຶງດູດການລົງທຶນຂອງພາກເອກະຊົນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໂດຍການປະຕິບັດນະໂຍບາຍ, ກົນໄກສົ່ງເສີມຢ່າງຕັ້ງໜ້າ, ໂດຍສະເພາະ ໃຫ້ຮັບຮ້ອນສ້າງຕັ້ງໜ່ວຍງານບໍລິການຜ່ານປະຕູດົວ ໃຫ້ມີຄວາມສະດວກ, ວ່ອງໄວ ແລະ ໂປ່ງໃສ, ມີການກຳນົດໜ້າວຽກ, ຄວາມ ຮັບຜິດຊອບໃຫ້ແຈ້ງຊຸດເຈນສະເພາະໜ່ວຍງານ ແລະ ຂະແໜງການທຶນ ກ່ຽວຂ້ອງ.

- ສ້າງເປັນບັນຊີໂຄງການຮັບການລົງທຶນໃໝ່ ເພື່ອດຶງດູດເອົາ ການລົງທຶນຂອງພາກເອກະຊົນໃນແຕ່ລະໄລຍະ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ບັນດາ ໂຄງການໃຫຍ່ລະດັບຊາດ ເຊັ່ນ: ໂຄງການຊົນລະກະເສດ, ໂຄງການກໍ່ສ້າງທາງ ລົດໄຟ, ທາງດ່ວນ, ສະໜາມບິນ, ໂຮງໝໍທັນສະໄຫມ, ໂຮງຮົບບຸຽງແຕ່ງທາດ, ຂະແໜງບໍລິການທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ໂຄງການອື່ນໆ ໃຫ້ທັນກັບການລ່ວງ ມຂອງແຜນການ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VII.

- ເອົາໃຈໃສ່ສົ່ງເສີມຊ່ວຍເຫຼືອບັນດານັກລົງທຶນທີ່ໄດ້ຮັບ ອະນຸຍາດໄປແລ້ວ, ສຳລັບບໍລິສັດໃດທີ່ບໍ່ມີຄວາມສາມາດຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດໂຄງການໄດ້ຕາມກຳນົດເວລາຕ້ອງດຳເນີນການຖອນໃບອະນຸຍາດ ຫຼື ຍົກເລີກສັນຍາແລ້ວນຳເອົາໂຄງການນັ້ນຂຶ້ນໃນບັນຊີ ເພື່ອໄປ ຂົນຂວາຍດຶງດູດເອົາຜູ້ລົງທຶນອື່ນທີ່ມີທ່າແຮງມາລົງທຶນ ແທນ.

- ການສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບການລົງທຶນຄວນມີຫຼາຍ ຮູບແບບ ແລະ ຂໍ້ມູນຄວນລະອຽດຄົບຖ້ວນ ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ທີ່ລົງທຶນ ສາມາດວິເຄາະ-ວິໄຈ ແລະ ຕັດສິນໃຈມາລົງທຶນໄດ້ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ການ ສະໜອງຂໍ້ມູນຜ່ານເວບໄຊ ແລະ ຜ່ານຮູບແບບອື່ນໆ.

- ຈັດກອງປະຊຸມເຜີຍແຜ່ ແລະ ແລກປ່ຽນບົດຮຽນກ່ຽວກັບການລົງທຶນທີ່ ວຽນເທດໃຫ້ ເປັນບຸກຄົນ, ມີການປັບປຸງຄະນະຄຸ້ມຄອງການລົງທຶນຂັ້ນສູນກາງ, ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ໜ່ວຍງານລົງທຶນຂອງກະຊວງກ່ຽວຂ້ອງໃຫ້ ສອດຄ່ອງໃນແຕ່ລະໄລຍະ ມີຄວາມເປັນເອກະພາບກ່ຽວກັບກົນໄກຄຸ້ມຄອງ, ນະໂຍບາຍ ແລະ ມາດຕະການອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວກັບການດຶງດູດ ແລະ ອະນຸມັດການລົງທຶນ.

- ຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມການລົງທຶນເຂົ້າໃສ່ ບັນດາເຂດເສດຖະກິດສະເພາະ ເຊັ່ນ: ເຂດເສດຖະກິດບໍ່ເຕັ້ນ, ເຂດເສດຖະກິດເມືອງຕົ້ນເຜີ້ງ, ເຂດເສດຖະກິດສະຫວັນນະເຂດ-ເຊໂນ ແລະ ເຂດອື່ນໆ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການລົງທຶນມີຈຸດສຸມ ແລະ ສ້າງຄວາມສະດວກໃນການຕິດຕາມກວດກາ.

2.

ມາດຕະການບັນລຸ ເປົ້າໝາຍສະຫວັດສະຫວັດດ້ານການພັດທະນາ (9 ເປົ້າໝາຍ, 20 ຄາດໝາຍ, 63 ຕົວຊີ້ວັດ ແລະ 218 ກິດຈະກຳ)

- 9 ເປົ້າໝາຍສະຫວັດສະຫວັດດ້ານການພັດທະນາມີຄື: 1. ລົບລ້າງຄວາມທຸກຍາກແລະໄພອຶດຫົວ (ລວມມີ 3 ຄາດໝາຍ, 9 ຕົວຊີ້ວັດ); 2. ໃຫ້ທຸກຄົນໄດ້ຮັບການສຶກສາຢ່າງທົ່ວເຖິງ (ລວມມີ 1 ຄາດໝາຍ, 3 ຕົວຊີ້ວັດ); 3. ສົ່ງເສີມບົດບາດຍິງ-ຊາຍແລະສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ແມ່ຍິງ (ລວມມີ 1 ຄາດໝາຍ, 4 ຕົວຊີ້ວັດ); 4. ຫລຸດຜ່ອນການເສຍຊີວິດຂອງເດັກນ້ອຍ (ລວມມີ 1 ຄາດໝາຍ, 3 ຕົວຊີ້ວັດ); 5. ສົ່ງເສີມສຸຂະພາບຂອງແມ່ (ລວມມີ 2 ຄາດໝາຍ, 6 ຕົວຊີ້ວັດ); 6. ສະກັດກັ້ນການແຜ່ລະບາດຂອງ HIV, ໄຂ້ຍຸງ ແລະ ພະຍາດຕິດຕໍ່ອື່ນໆ (ລວມມີ 2 ຄາດໝາຍ, 10 ຕົວຊີ້ວັດ); 7. ຮັບປະກັນຄວາມຍືນຍົງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ (ລວມມີ 3 ຄາດໝາຍ, 6 ຕົວຊີ້ວັດ); 8. ສ້າງຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາໃນຂອບເຂດທົ່ວໂລກ (ລວມມີ 4 ຄາດໝາຍ, 19 ຕົວຊີ້ວັດ); 9. ຫລຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຂອງລະເບີດບໍ່ທັນແຕກໃນ ສປປ ລາວ (ລວມມີ 3 ຄາດໝາຍ, 3 ຕົວຊີ້ວັດ)

ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາເປົ້າໝາຍທີ່ສຳຄັນຂ້າງເທິງນີ້ ເຊິ່ງເປັນການປຸງພື້ນຖານໃຫ້ກັບການຫຼຸດຜົນອອກຈາກສະຖານະພາບປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ (LDC) ຂອງ ສປປ ລາວ ໃນປີ 2020, ພວກເຮົາຈະຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ ບັນດາມາດຕະການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຄື:

- ບັນດາຂະແໜງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນເຊື່ອມຊຶມ, ກຳແໜ້ນເນື້ອໃນຈິດໃຈຂອງເປົ້າໝາຍສະຫວັດສະຫວັດດ້ານການພັດທະນາ, ເປັນຕົ້ນແມ່ນເປົ້າໝາຍ, ຄາດໝາຍ,

ຕົວຊີ້ວັດ ແລະ ກົດຈະກຳທີ່ ນອນໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ, ທັງແບ່ງງານ, ແບ່ງຄວາມຮັບຜິດຊອບໃຫ້ພະນັກງານຂອງຕົນ ຢ່າງຈະແຈ້ງ. ຜູ້ທີ່ຖືກມອບໝາຍໃຫ້ເອົາໃຈໃສ່ປະຕິບັດກຳນົດໝາຍ, ແຜນວຽກ, ກົດຈະກຳ, ກຳກັບ ແຫລ່ງທຳນຽມ, ລາຍງານສ່ອງແສງຢ່າງເປັນປົກກະຕິ.

- ລັດຖະບານເປັນຜູ້ມອບໝາຍ ແລະ ແບ່ງງານໃຫ້ກະຊວງ-ອົງການ, ທ້ອງຖິ່ນຮັບຜິດຊອບ ເປົ້າໝາຍ, ຄາດໝາຍ, ຕົວຊີ້ວັດ, ກົດຈະກຳໃນຕະຫລອດ 5 ປີ ແລະ ເປັນແຕ່ລະປີ ດ້ວຍນິຕິກຳທີ່ຊັດເຈນ, ທັນການ. ກະຊວງ-ອົງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນມອບໝາຍ ແລະ ແບ່ງງານໃຫ້ໜ່ວຍງານ (8 ໜ່ວຍງານ) ທີ່ໄດ້ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນແລ້ວ. ໜ່ວຍງານກ່ຽວຂ້ອງເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບຕິດຕາມ, ກວດກາການປະຕິບັດງານຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນກ່ຽວຂ້ອງຢ່າງເປັນປະຈຳ.

- ຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມການຜະລິດທີ່ເປັນມິດກັບສະພາບແວດລ້ອມ ເພື່ອຄຳປະກັນສະບັບອາຫານ, ສ້າງວັກເຮັດງານທຳຕິດພັນກັບການຍົກສູງຄຸນນະພາບຂອງແຮງງານ ແລະ ລະດັບສົມແຮງງານໃຫ້ກ້າວຂຶ້ນສູ່ມາດຕະຖານສາກົນເພື່ອລະກ້າວ ເພື່ອສ້າງເງື່ອນໄຂລາຍຮັບເພີ່ມໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນສູງຂຶ້ນໂດຍສະເພາະແມ່ນຜູ້ທຸກຍາກ.

- ປັບປຸງກົນໄກການບໍລິການທາງດ້ານການສຶກສາ ແລະ ສາທາລະນະສຸກ ໃຫ້ແທດເໝາະກັບເງື່ອນໄຂຕົວຈິງ ເພື່ອສະໜອງໃຫ້ໄດ້ທັງປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ. ຮັບປະກັນຄວາມສະເໝີພາບໃນການສຶກສາ ຮ່ຳຮູ້ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການ ຢ່າງທົ່ວເຖິງ; ພ້ອມນັ້ນກໍເອົາໃຈໃສ່ຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມການພັດທະນາຂົງເຂດວັດທະນະທຳ-ສັງຄົມໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ສາມາດຂະຫຍາຍຢ່າງທົ່ວເຖິງໃນຂອບເຂດທີ່ວ່າປະເທດ.

- ສ້າງ ແລະ ຂະຫຍາຍຕາໜ່າງການບໍລິການສາທາລະນະສຸກໃຫ້ເຖິງປະຊາຊົນ ເປັນຕົ້ນ ເຂດຢູ່ຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ແລະ ທຸລະກິດດານ, ຮັບປະກັນການປ້ອງກັນ ແລະ ປົ່ນປົ່ວພະຍາດ ໃຫ້ທົ່ວເຖິງປະຊາຊົນທຸກຄົນ. ສ້າງເງື່ອນໄຂໃນການຮັກສາສຸຂະພາບຂອງແມ່ ແລະ ເດັກ ເພື່ອຫລຸດຜ່ອນອັດຕາການຕາຍຂອງແມ່ ແລະ ເດັກ.

- ເອົາໃຈໃສ່ວຽກງານເກັບກູ້ລະເບີດບໍ່ທັນແຕກອອກຈາກຂົງເຂດທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ເພື່ອຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມການຜະລິດ ແລະ ປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງເຂົາເຈົ້າໃຫ້ດີຂຶ້ນ.

- ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດສູງສຸດ, ມີຄວາມຍືນຍົງ ແລະ ຕິດພັນສະໜິດແໜ້ນກັບການປົກປັກຮັກສາສະພາບແວດລ້ອມ.

- ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ຜົນສຳເລັດທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ກ້າວໜ້າ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ໃຫ້ເອົາໃຈໃສ່ຄົ້ນຄວ້າ-ທົດລອງວິທະຍາສາດສຳລັບ ຮັບໃຊ້ໃຫ້ແກ່ວຽກງານການ ສົດສອນ ແລະ ການບໍລິການສາທາລະນະສຸກ ເປັນຕົ້ນ: ເຄື່ອງມືການແພດ, ຄົ້ນຄວ້າປຸງ

ແຕ່ງຢາທຶນມີຄຸນນະພາບ ແລະ ມີເຕັກນິກທຶນທັນສະໄຫມໃນການ
ປຶ້ນປົວ, ສະກັດກັ້ນພະຍາດລະບາດ.

- ບັບປຸງລະບົບຕິດຕາມກວດກາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຕ່ລະ
ເປົ້າໝາຍ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ເພື່ອຖອດຖອນບົດຮົ່ວ ແລະ ຊອກຫາວິທີ
ແກ້ໄຂໃຫ້ທັນເວລາ.

- ອົງການກ່ຽວຂ້ອງຂອງລັດຖະບານ (ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ,
ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, ກະຊວງການເງິນ)
ສົມທົບກັບອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນເພື່ອລະດົມ, ຈັດສັນແຫວ່ງທຶນ
ເຂົ້າໃສ່ເປົ້າໝາຍ, ຄາດໝາຍ, ກິດຈະກຳ,
ແນະນຳວິທີການຈັດສັນທຶນໃຫ້ໄປຮອດໄປເຖິງປະຊາຊົນ, ໃບ່ງໃສ,
ສາມາດກວດສອບໄດ້, ຊຶ່ງໃນໄລຍະແຕ່ນີ້ ຮອດປີ 2015
ຄວນລະດົມທຶນເຂົ້າໃສ່ການບັນລຸ ເປົ້າໝາຍສະຫວັດສະຫວັດດ້ານການ
ພັດທະນາທັງໝົດ 6,3 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ, ໃນນັ້ນຈາກ ODA 4,4
ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ, ຈາກລັດຖະບານປະມານ 630 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ,
ພາກສ່ວນຕ່າງໆ ໃນສັງຄົມປະມານ 1,27 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ;
ເພີ່ມທະວີປະສານສົມທົບກັບຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ແລະ ປະ
ເທດເພື່ອນມິດໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຕ່ລະເປົ້າໝາຍ,
ກິດຈະກຳໃຫ້ສອດຄ່ອງ, ອາດເລືອກເຟັ້ນ ເອົານັກວິຊາການ,
ຕົວແບບທີ່ດີຈາກຕ່າງປະເທດມາປະຕິບັດ.
ພະຍາຍາມສ້າງບັນຍາກາດທີ່ດີກັບຄູ່ຮ່ວມ
ຮ່ວມພັດທະນາດ້ວຍການຈັດໃຫ້ມີການພົບປະ, ກອງປະຊຸມຕ່າງໆ
ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ. ເຊື່ອມສານຍຸດ
ທະສາດຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ ແລະ
ການບັບໂຕເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້າອາ
ກາດເຂົ້າໃນແຜນພັດທະນາຂອງຂະແໜງການ.

**3. ມາດຕະການພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ
ລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ແລະ
ປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ
ເພື່ອໃຫ້ການພັດທະນາມີຄວາມຍືນຍົງ**

- ຮີບຮັອນຈັດສັນມອບບຸກຄົນ-ມອບບ່າ ຕິດພັນກັບການຈັດ
ສັນອາຊີບຄົງທີ່ ແລະ ທຸ້ຍຮູ້ຖ່າວອນໃຫ້ປະຊາຊົນ ພ້ອມທັງສຸມ
ທຶນຮອນເຂົ້າໃສ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ
ຢູ່ຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ ຫຼື ເຂດຈຸດສຸມພັດທະນາທີ່ຈຳເປັນ.

- ເພີ່ມທະວີກິດສ້າງຮາກຖານ-ພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ ລຶບລ້າງ
ຄວາມທຸກຍາກ ໂດຍຖືເອົາວັດທະນະສັງຄົມ ແລະ ກຸ່ມບ້ານພັດທະນາ
ເປັນໃຈກາງຕາມ 4 ເນື້ອໃນ 4 ຄາດໝາຍ ຕາມຄຳສັ່ງແນະນຳລາຍທຶນ 03/ກມສພ,

ລົງວັນທີ 30 ພຶດສະພາ 2011 ໂດຍສືບຕໍ່ ສ້າງແຜນພັດທະນາຂັ້ນກຸ່ມ ບ້ານແບບມີສ່ວນຮ່ວມຢູ່ເມືອງຕ່າງໆ ໄປພ້ອມກັບການສ້າງຄວາມສາມາດໃຫ້ແກ່ພະນັກງານຂັ້ນແຂວງ ແລະ ຂັ້ນເມືອງໃຫ້ມີຄວາມສາມາດຫຼາຍຂຶ້ນ.

- ພັດທະນາຕະຫຼາດແຮງງານ ໂດຍການສ້າງເຄືອອາຍຕະຫຼາດແຮງງານໃຫ້ກວ້າງຂວາງ ເພື່ອໃຫ້ຄົນທຸກຍາກສາມາດຊອກວົກເຮັດງານທຳທີ່ເໝາະສົມ, ມີລາຍຮັບເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ສາມາດຍົກລະດັບຊີວິດການເປັນຢູ່ໃຫ້ດີຂຶ້ນ.

- ເພີ່ມທະວີການສ້າງຈິດສຳນຶກໃຫ້ແກ່ທຸກຊັ້ນຄົນໃນຂອບເຂດທີ່ວປະເທດ ໃຫ້ມີສ່ວນຮ່ວມຢູ່ທັງໝົດໃນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນຳ ແລະ ສົ່ງແວດລ້ອມ ; ສືບຕໍ່ດຳເນີນການຈັດສັນທີ່ດິນປະເພດຕ່າງໆໃຫ້ສຳເລັດໂດຍໄວ ເພື່ອເປັນບ່ອນອົງໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ຕິດຕາມສະພາບການປ່ຽນແປງດິນໄຟຟ້າອາກາດຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມຢູ່ທັງໝົດ. ຕິດຕາມບັນດາກິດຈະການ ແລະ ໂຄງການລົງທຶນທີ່ມີບັນຫາສົ່ງແວດລ້ອມ ໃຫ້ສາມາດແກ້ໄຂຜົນກະທົບຕໍ່ສະພາບແວດລ້ອມໄດ້ຢ່າງຖ້ວງທັນ.

4. ມາດຕະການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ

- ສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການນຳໃຊ້ເຕັກນິກ-ເຕັກໂນໂລຊີທັນສະໄໝ, ຍົກສູງສະມັດຕະພາບການຜະລິດ, ຂະຫຍາຍເນື້ອທີ່ການຜະລິດໃນເຂດທີ່ມີເງື່ອນໄຂ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຕົ້ນທຶນໃນການຜະລິດ, ພ້ອມທັງຍົກສູງວັດຖຸກຳລັງການກຳປັ່ນພະຍາດລະບາດຂອງພືດ ແລະ ສັດປະເພດຕ່າງໆ.

- ນະໂຍບາຍດ້ານພາສີອາກອນ ແລະ ນະໂຍບາຍການຄ້າ ຕ້ອງໃຫ້ມີລັກສະນະກະຕຸກຊຸກຍູ້ໃຫ້ມີການຂະຫຍາຍຕາໜ່າງການຕະຫຼາດນັບແຕ່ຂອດຂາຍຍົກ-ຂາຍຍ່ອຍ, ຂອດການເກັບມ້ວນ ແລະ ປຸງແຕ່ງລວມໄປເຖິງຂອດບໍລິການຂົນສົ່ງເຊັ່ນ: ການສ້າງສາງເຢັນ, ໂຮງອົບ, ຂະຫຍາຍໂຮງງານປຸງແຕ່ງ, ມີລະບົບໂຮງສົເຊີ້າ, ໂຮງຂ້າສັດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ໂຮງງານອາຫານສັດທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານ.

- ຫັນການຜະລິດກະສິກຳຕິດພັນກັບການເຮັດຊົນລະກະເສດ ເພື່ອຊຸກຍູ້ການຜະລິດ ແລະ ເພີ່ມຜະລິດຕະພາບຂອງສິນຄ້າກະເສດໃຫ້ສູງຂຶ້ນ; ສະຫງວນພື້ນທີ່ດິນກະສິກຳໄວ້ໃຫ້ພົງພໍສຳລັບການຜະລິດສະບັງອາຫານ, ພ້ອມທັງສຸມໃສ່ພັດທະນາຢ່າງເປັນລະບົບຄົບຊຸດຢູ່ 7 ທົ່ງພົງບູລີມະສິດ ແລະ ບັນດາທົ່ງພົງນ້ອຍຢູ່ພາກເໜືອ ແລະ ເຂດພູດອຍ.

- ພັດທະນາບຸກຄະລາກອນໂດຍການຫັນເອົາພະນັກງານທີ່ມີຄວາມຮູ້ຄວາມຊຳນານກ່ຽວກັບສັດຕະວະແຜດ ແລະ ພະນັກງານສົ່ງເສີມລົງແນະນຳ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອທັງໝົດ ທີ່ຍັງຂາດແຄນ, ກຳນົດຄວາມຕ້ອງການພັດທະນາໃຫ້ລະອຽດໃນແຕ່ລະເຂດຈຸດສຸມ, ໂດຍໃຫ້ກຸ່ມບ້ານໜຶ່ງມີປະມານ 3-5 ຄົນລົງໄປນຳພາປະຊາຊົນເຮັດຕົວຈິງ.

- ນຳໃຊ້ເຕັກນິກແລະເຕັກໂນໂລຊີທີ່ນັບສະໄໝເຂົ້າໃນຂະບວນການຜະລິດເປັນຕົ້ນແມ່ນການປຸງແຕ່ງເພື່ອຍົກສູງຄຸນນະພາບສິນຄ້າສົ່ງອອກໃຫ້ມີມູນຄ່າສູງຂຶ້ນແລະສາມາດແຂ່ງຂັນໄດ້.

- ມີນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ, ລາຄາແລະສິນເຊື່ອ: ດຶງດູດການລົງທຶນເຂົ້າໃສ່ວົງການການກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ເຊັ່ນ: ການສ້າງຕະຫລາດຂາຍຍົກ-ຂາຍຍ່ອຍຜົນຜະລິດກະສິກຳ, ຕະຫລາດຊຸມນະບູນ, ຕະຫລາດຊາຍແດນ; ສ້າງລະບົບສາງ, ສົ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການເກັບຮັກສາແລະປຸງແຕ່ງຜົນຜະລິດຫລາຍໆຮັບກໍ່. ສ້າງກອງທຶນຄຳປະກັນລາຄາສິນຄ້າກະສິກຳໂດຍນຳໃຊ້ຮູບການບໍລິການຜູກພັນສອງສິ້ນລະຫວ່າງຜູ້ຜະລິດແລະຜູ້ລົງທຶນເກັບຊື້. ຄຸ້ມຄອງຕະຫລາດສິນຄ້າແລະລາຄາເພື່ອຮັກສາສະຖັບນະພາບຂອງເສດຖະກິດແລະປົກປ້ອງຜູ້ບໍລິໂພກ. ສ້າງກົນໄກ, ນະໂຍບາຍທາງດ້ານການເງິນ-ສິນເຊື່ອໃຫ້ເປັນລະບົບ. ນອກນີ້, ສືບຕໍ່ວົງການໂຄສະນາ ແລະ ການຈັດວາງສະແດງສິນຄ້າແລະພວກທະນາຍົກ ທີ່ຂອງສິນຄ້າໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານສາກົນ.

- ຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມການພັດທະນາວິສາຫະກິດເຮັດໃຫ້ຖານການຜະລິດໂດຍກົງຂອງສັງຄົມເພີ່ມຂຶ້ນ ໂດຍການເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດໃນການສົ່ງເສີມພັດທະນາວິສາຫະກິດ-ທຸລະກິດເປັນຕົ້ນ ນວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍແລະ ກາງ, ວິສາຫະກິດຊຸມນະບູນແລະອື່ນໆເພື່ອສ້າງໃຫ້ມີຜະລິດຕະພັນທີ່ຫລາກຫລາຍ ແລະ ມີຄຸນນະພາບສູງ, ມີຕົ້ນທຶນທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ສາມາດສະໜອງຕະຫລາດພາຍໃນ ແລະ ທາງສາມາດແຂ່ງຂັນໄດ້ກັບອະນຸພາກພື້ນ ແລະ ກ້າວຂຶ້ນສູ່ມາດຕະຖານສາກົນເທື່ອລະກ້າວ.

- ສ້າງສາຍພົວພັນສະໜິດແໜ້ນລະຫວ່າງການຜະລິດ, ການປຸງແຕ່ງ ແລະ ການຈຳໜ່າຍ ທາງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ພ້ອມທັງສ້າງໃຫ້ໄດ້ສູນກາງອຸດສາຫະກຳໃນແຕ່ລະເຂດແຄວ້ນເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ການພົວພັນການຜະລິດມີຄວາມສອດຄ່ອງກົມກືວ ແລະ ຊ່ວຍດຶງດູດການຂະຫຍາຍຕົວຂອງອຸດສາຫະກຳຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ.

5. ເອົາໃຈໃສ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ, ສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ວິທະຍາສາດເຕັກໂນໂລຊີ

- ຕັ້ງອົງກອນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝໃນທຸກຂົງເຂດວົງການທາງພາກລັດ ແລະ ທຸລະກິດ ຍ່າງເໝາະສົມ ໂດຍມີການຄົ້ນຄວ້າສ້າງເປັນແຜນງານ ແລະ ໂຄງການທີ່ສອດຄ່ອງກັບສະພາບຕົວຈິງແນໃສ່ຍຸ້ງການພັດທະນາທຸກຂະແໜງການ ແລະ ທຸກຂົງເຂດວົງການ, ນຳໃຊ້ວິທະຍາສາດໃໝ່ ແລະ ບົດຮຽນຈາກປະເທດໃກ້ຄຽງເຂົ້າໃນການຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມການຜະລິດ ແລະ ການບໍລິການສ້າງລາຍໄດ້ໃຫ້ດຳເນີນໄປຕາມຄວາມກ້າວໜ້າທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ວິທະຍາການຂອງໂລກ.

- ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ຜົນສຳເລັດທາງວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ກ້າວໜ້າ ໂດຍການຄັດເລືອກເຕັກນິກ-ວິທະຍາສາດທີ່ຈຳເປັນ ແລະ

ແທດເໝາະກັບສະພາບເສດຖະກິດຂອງປະເທດ; ໃນນີ້, ເອົາໃຈໃສ່ຄົ້ນຄວ້າ ທົດລອງວິທະຍາສາດສຳລັບການຜະລິດ ແລະ ການປຸງແຕ່ງກະສິກຳ, ການ ພັດທະນາອຸດສາຫະກຳໃຫ້ທັນສະໄຫມ ແລະ ເປັນຫົວຈັກຫຼັກຂອງການ ພັດທະນາປະເທດ ທັງເປັນການເພີ່ມຄວາມສາມາດໃນການແຂ່ງຂັນທາງດ້ານ ເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ເປັນຕົ້ນ: ເຄື່ອງມືການແພດ, ຄົ້ນຄວ້າປຸງແຕ່ງ ຢາທຳມະຊາດ ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ມີເຕັກນິກທີ່ທັນສະໄຫມໃນການປື້ມປົວ ແລະ ສະກັດກັ້ນພະຍາດລະບາດອື່ນໆ

- ພັດທະນາອຸດສາຫະກຳພະລັງງານປະເພດຕ່າງໆ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ ມີພະລັງງານພົ້ງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ແລະ ການສ້າງ ຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານພະລັງງານ; ປະຕິບັດໃຫ້ໄດ້ຄູ່ຄວາມກະຕືລືລົ້ນເລື່ອຍ ໃຜຜ້າຢູ່ຊັ້ນນະບົດ ແລະ ບັນດາໂຄງການລົງທຶນດ້ານອຸດສາຫະກຳແຮ່ ທາດໃຫ້ເປັນຈົ່ງຕາມທິດປຸງແຕ່ງເປັນຜະລິດຕະພັນສຳເລັດຮູບ ຫຼື ເຄື່ອງສຳເລັດຮູບ ທີ່ມີມູນຄ່າເພີ່ມສູງຂຶ້ນ, ສົ່ງເສີມ ອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງຜົນຜະລິດກະສິກຳດ້ວຍນະໂຍບາຍທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ເກີດຕ້ອງໄສ້ລະຫວ່າງການຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ອຸດສາຫະກຳ.

6. ເພື່ອມທະວີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການບຳລຸງສ້າງ ແລະ ນຳໃຊ້ພະນັກງານບຸກຄະລາກອນ

- ເອົາໃຈໃສ່ພັດທະນາດ້ານຊັບພະຍາກອນມະນຸດຢ່າງກວ້າງຂວາງ ໂດຍການສຸມທຶນ ແລະ ສຸມກຳລັງເຂົ້າໃນການພັດທະນາຄົນໃຫ້ມີຄວາມ ຮູ້, ມີສະຕິປັນຍາ ແລະ ມີຄວາມຊຳນານງານ, ມີທັດສະນະຄະຕິທີ່ ຖືກຕ້ອງ. ເອົາໃຈໃສ່ພັດທະນາຄົນທາງດ້ານຈິດໃຈໃຫ້ສົມຄູ່ກັບຄວາມ ຈະເລີນທາງດ້ານວັດຖຸ, ສ້າງຄຸນສົມບັດສົນທຳປະຕິວັດອັນຈົບງາມ ເພື່ອໃຫ້ການພັດທະນາຄົນເປັນກຳລັງຊຸກດັນໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ມີການຄາດຄະເນຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ມີມາດຕະການ ເພື່ອຕອບສະໜອງແຮງງານໃຫ້ໄດ້ທັງປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ.

- ເອົາໃຈໃສ່ເພື່ອມທະວີສ້າງຄວາມກົມກວັດລະຫວ່າງການພັດທະນາ ເສດຖະກິດກັບການພັດທະນາສັງຄົມ-ວັດທະນະທຳ, ລະຫວ່າງຄວາມຈະເລີນ ແລະ ຄວາມຢູ່ດີກິນດີທາງດ້ານວັດຖຸກັບການສ້າງຄວາມສົວໄລ ຫຼື ອະລິຍະທຳທາງດ້ານຈິດໃຈ.

- ເອົາໃຈໃສ່ສ້າງບຸກຄະລາກອນປະເພດຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ກຳມະກອນ ວິຊາຊີບ, ນາຍຊ່າງ, ນັກວິຊາການ, ວິສະວະກອນ, ຜູ້ຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ ແລະ ຜູ້ຈັດການໃຫ້ໄດ້ທັງປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ ເພື່ອຕອບສະໜອງ ຄວາມຮັບຮ້ອງຕ້ອງການຂອງການພັດທະນາ. ໂດຍສະເພາະແມ່ນການສ້າງ ແລະ ນຳໃຊ້ບຸກຄະລາກອນ ເຂົ້າໃນການສ້າງຊຸກຍູ້ການຜະລິດເພື່ອສ້າງວັກ ເຮັດງານທຳ, ຍົກສູງຄຸນນະພາບຂອງແຮງງານ ແລະ ລະດັບສົມແຮງງານໃຫ້ ກ້າວຂຶ້ນສູ່ມາດຕະຖານສາກົນເທື່ອລະກ້າວ; ປັບປຸງກົນໄກການ ບໍລິຫານທາງດ້ານການສຶກສາ ແລະ ສາທາລະນະສຸກ ໃຫ້ແທດເໝາະກັບ

ເງື່ອນໄຂຕົວຈິງ ເພື່ອສະໜອງໃຫ້ໄດ້ທັງປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ. ພ້ອມນັ້ນ ກໍເອົາໃຈໃສ່ຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມການພັດທະນາຂົງເຂດ ວັດທະນະທຳ-ສັງຄົມ ໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ສາມາດຂະຫຍາຍອອກຢ່າງ ທົ່ວເຖິງໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ; ສ້າງ ແລະ ຂະຫຍາຍຕາໜ່າງການ ບໍລິການສາທາລະນະສຸກໃຫ້ເຖິງປະຊາຊົນ ເປັນຕົ້ນ ເຂດຫ່າງໄກສອກ ຫຼີກ ແລະ ທຸລະກິດນານ, ຮັບປະກັນການປ້ອງກັນ ແລະ ປົ່ນປົ່ວພະຍາດ ທົ່ວເຖິງປະຊາຊົນທຸກຄົນ.

- ທຸກຂະແໜງການສາຍຕັ້ງ, ນັບທັງຫົວໜ່ວຍວິສາຫະກິດຂະໜາດໃຫຍ່ ຕ້ອງກໍ່ສ້າງ ແລະ ເຜີ້ກອົບຮົມຖັນແຖວພະນັກງານ, ກຳມະກອນປະເພດຕ່າງໆ ໃຫ້ພົ້ນຮູ້ກັບຄວາມຕ້ອງການແຜນງານ-ໂຄງການ, ກິດຈະການ, ສົ່ງເສີມນັກວິຊາການຂອງລາວເປັນບູລິມະສິດຂອງການຈັດຫາຕ່າງແໜ່ງ ງານສຳຄັນ.

7. ບັນຫາການປະສານງານ ແລະ ການແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ພົວພັນກັບຫຼາຍ ຂະແໜງການ

ໃຫ້ແຕ່ລະອົງການທຸກໆອົງເອົາໃຈໃສ່ດູແລງ:

- ຂະແໜງກະສິກຳ-ປ່າໄມ້

ເປັນໃຈກາງໃນການປະສານງານກັບຂະແໜງການທຸກໆອົງ ຢູ່ສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ໃນການຄຸ້ມຄອງປະກັນສະບັງອາຫານ ໂດຍການວາງແຜນ ແລະ ດູແລງບັນດາບັນຫາ ຜະລິດສະບັງອາຫານໃນລະດັບຄົວເຮືອນ, ຄຸ່ມຄອງ ແລະ ສັງຄົມຜະລິດຕະພັນກະສິກຳທີ່ສະອາດ ແລະ ປອດໄພ.

- ຮັບປະກັນການຄ້າປະກັນສະບັງອາຫານ

ລວມທັງການຜະລິດພືດພັນໃຫ້ມີຄວາມຫຼາກ ຫຼາຍຕາມລະດູການ ແລະ ຕາມການປ່ຽນແປງຂອງສະພາບອາກາດ.

- ຂະແໜງສາທາລະນະສຸກ ເປັນໃຈກາງໃນການປະສານງານກັບຂະແໜງ ການກໍ່ຕັ້ງຂັ້ນຢູ່ສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ກໍ່ຕັ້ງບັນດາໂຄງການໄພຊະນາການ, ສ້າງລະບົບຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນແບບເຊື່ອມສານກັບຫຼາຍຂົງເຂດ ແລະ ເຮັດການເຜີຍແຜ່ໂຮງຮຽນໄພຊະນາການຢ່າງເປັນປະຈຳ, ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ໃຫ້ມວນຊົນໄດ້ເຂົ້າໃຈຢ່າງທົ່ວເຖິງຕົວບັນດາໂຄງການໄພຊະ ນາການ, ເນື້ອໜັກການກວດ ກາຄວບຄຸມຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານ.

- ອົງການຄຸ້ມຄອງທຸກໆອົງ: ເປັນເຈົ້າການປະສານ ສົມທົບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການສັງເກດ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດໜ້າຍຄຸ້ມຄອງທຸກໆອົງ ຢ່າງທົ່ວເຖິງ ແລະ

ຂະຫຍາຍການຈັດສັນ, ຂຸ້ນທະບຽນ ແລະ ນຳໃຊ້ທຸກໆດ້ານ, ມອບດ້ານໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນທີ່ຂາດແຄນທີ່ດິນບຸກຜັງເພື່ອ ທຳການຜະລິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ຂະໜາດກາງ.

- ອົງການຊັບພະຍາກອນນຸ່ງ ແລະ ສຸ່ງແວດລ້ອມ: ເປັນເຈົ້າການ ປະສານສົມທົບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຢູ່ສູນກາງ ແລະ ທ້ອງ ຖິ່ນ ຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ການຂຸດຄົ້ນ ໃຫ້ຕົວຕົວພັດທະນາການຄຸ້ມຄອງອຸປະກອນຕາມສູນກາງ ແລະ ຄຸ້ມຄອງອຸປະກອນລະຜິດທຸກໆຜູ້ກະທົບ ຕາມສູນກາງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານ ແລະ ກິດຈະກຳ ໃນການປັບຕົວເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້າອາກາດ.

- ຂະແໜງສຶກສາ: ພັດທະນາ ແລະ ເຊື່ອມສານວົບກງານໄພຊະນາການ ແລະ ມາດຕະການໃນການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ ເຂົ້າໃນຫລັກສູດການສຶກສາ ທັງໃນ ແລະ ນອກລະບົບໂຮງຮຽນ, ສົມທົບກັບພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງເຮັດການສຳຫລວດ ເພື່ອປະເມີນສະພາບໄພຊະນາການຂອງເດັກໃນໂຮງຮຽນ; ເອົາໃຈໃສ່ບັນຫາຄວາມ ສະເໝີພາບລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍ ໃນການສຶກສາຢູ່ທຸກລະດັບ.

- ຂະແໜງແຮງງານ-ສະຫວັດດີການສັງຄົມ: ເປັນເຈົ້າການປະສານ ສົມທົບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໂດຍເລັ່ງໃສ່ການຝຶກສົມແຮງງານ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ຝຶກໃຫ້ແກ່ແຮງງານໜຸ່ງ ມທັງຢູ່ໃນ ຊຸມນະບົດ ແລະ ໃນເຂດຕົວເມືອງ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ສຸ່ມໃສ່ການຝຶກອົບຮົມສົມແຮງງານໃຫ້ແກ່ ຍິງໜຸ່ງ. ຖືເອົາວົບກງານແກ້ໄຂລະເບີດບໍ່ທັນແຕກ ແລະ ມາດຕະການໃນການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງ ຈາກໄພພິບັດເປັນວົບກງານສ້າງຄວາມສະຫງົບສຸກ ແລະ ເປັນຍຸດທະສາດໜຶ່ງໃນການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ.

- ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ: ນຳເອົາວົບກງານໄພຊະນາການເຂົ້າໃນແຜນການເຄື່ອນໄຫວ ຂອງຕົນ; ພ້ອມທັງບຸກລະດົມໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານດ້ານໄພຊະນາການ, ຄວາມສຳຄັນຂອງບົດບາດຍິງ-ຊາຍ, ການແກ້ໄຂບັນຫາສັງຄົມ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນ ບັນຫາຢາເສບຕິດ ແລະ ອື່ນໆ ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າມີຄວາມເຂົ້າໃຈເລິກເຊິ່ງ ແລະ ພ້ອມກັນຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດ.

8. ເພື່ອມທະວີຄວາມສັກສິດໃນການຄຸ້ມຄອງລັດ ແລະ ຄຸ້ມຄອງສັງຄົມ

- ບັບປຸງອຳນາດລັດໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ, ມີຄວາມສັກສິດ, ປອດໃສ ແລະ ຮັບໃຊ້ປະຊາຊົນຢ່າງແທ້ຈິງ ໂດຍມີກົງຈັກການຈັດຕັ້ງທີ່ສົມ ຄູ່ ແລະ ກະທັດຮັດສົມເຫດສົມຜົນ; ເດັດດ່ຽວກຳຈັດປັດເປົ້າພະຍາດ

ອາດຍາສິດ, ການສັ່ງລັດບັງຫຼວງ ແລະ ປະກົດການຫຍໍ້ທໍ້ຕ່າງໆໃນ ກົງຈັກລັດ ກໍ່ຄື ໃນຖິ່ນແຖວພະນັກງານໃນການເຂົ້າຮ່ວມຂະບວນການ ພັດທະນາ ແລະ ສ້າງສາປະເທດຊາດ.

- ບັບບຸງການບໍ່ປົນແປງໃໝ່ ໃນຂົງເຂດເສດຖະກິດໃຫ້ດຳເນີນໄປ ຕາມທິດ ແລະ ຈຸດໝາຍທີ່ວາງໄວ້ ໂດຍການຍົກສູງພາລະບົດບາດຂອງລັດ ໃຫ້ຄຸ້ມຄອງເສດຖະກິດຢ່າງມີປະສິດທິພາບ, ຮັບປະກັນໃຫ້ມີການ ຂະຫຍາຍຕົວຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ມີຄວາມໝັ້ນທົ່ງ; ເສີມສ້າງຄວາມສະເໝີ ພາບ ແລະ ຄວາມຍຸຕິທຳໃນຂະບວນວິວັດແຫ່ງການພັດທະນາ ຫລຸດຜ່ອນຄວາມແຕກຕ່າງກັນລະຫວ່າງການພັດທະນາຕົວເມືອງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ (ຊົນນະບົດ) ໃຫ້ໄດ້ເໝາະກ້າວ ຮັບປະກັນເຮັດໃຫ້ການກະຈາຍລາຍໄດ້ ຄວາມເປັນທຳໃນລະດັບອັນແນ່ນອນ ແລະ ທົ່ວເຖິງ; ແກ້ໄຂບັນຫາແບບຮອບດ້ານຄົບຊຸດ ເຊັ່ນ: ວາງນະໂຍບາຍຢ່າງຊັດເຈນ ແລະ ຈະແຈ້ງ ໂດຍເນັ້ນຄຸ້ນນະພາບ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດ ຊອບເປັນສຳຄັນ ບໍ່ຄວນເນັ້ນເບິ່ງແຕ່ບັນຫາທີ່ຮອນພວ້ຽນຢ່າງດັບວ.

- ຮັບປະກັນການດຸ່ນດ່ຽງເສດຖະກິດມະຫາພາກເປັນຕົ້ນ ດຸ່ນ ດ່ຽງທຶນ, ດຸ່ນດ່ຽງຂາອອກ-ຂາເຂົ້າ, ດຸ່ນດ່ຽງແຮງງານ, ດຸ່ນດ່ຽງງົບປະມານ ແລະ ເງິນຕາໃຫ້ມີຄວາມສົມດຸ່ນ.

- ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທຶນຂອງລັດ, ການເຄື່ອນໄຫວຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມລະບົບກົດໝາຍ, ມີປະສິດທິຜົນ, ປະຢັດ, ສະກັດກັ້ນປາກົດການຫຍໍ້ທໍ້ທາງດ້ານການເງິນ ແລະ ງົບປະ ມານແຫ່ງລັດ, ປະກອບສ່ວນເຮັດໃຫ້ການຄຸ້ມຄອງລັດ, ຄຸ້ມຄອງເສດຖະກິດມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ, ໂປ່ງໃສ, ສົ່ງເສີມການລົງທຶນ ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ແລະ ຊຸກຍູ້ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງ ຄົມໃຫ້ນັບມື້ຂະຫຍາຍຕົວ ແລະ ໝັ້ນຄົງ.

- ເພີ່ມອັດຕາການສະສົມທັງຂອງພາກລັດ, ເອກະຊົນ ແລະ ທົ່ວ ລະບົບທະນາຄານ ເພື່ອຮັບປະກັນໄດ້ແຫຼ່ງທຶນໃນການພັດທະນາພ້ອມ ທັງຮັບປະກັນສະຖຽນລະພາບຂອງເສດຖະກິດມະຫາພາກໂດຍລວມ.

- ສົ່ງເສີມກົນໄກເສດຖະກິດຕະຫຼາດທີ່ມີການວາງແຜນຢ່າງ ເປັນລະບົບຄົບຊຸດ, ຈຳກັດທຸກຮູບການເກື້ອກູ້ນ, ຫຼີກລ້ຽງການໃຊ້ ຈ່າຍຜູ້ເຜີຍໂດຍມີການໄລ່ລົງປະໂຫຍດ, ຕົ້ນທຶນ ແລະ ປະສິດທິ ຜົນຂອງການລົງທຶນຢ່າງຊັດເຈນ.

- ບັນດາກະຊວງ-ອົງການລັດຂັ້ນສູນກາງ ຕ້ອງໄດ້ເຮັດບົດບາດໃນ ການຄຸ້ມຄອງມະຫາພາກ ຢ່າງເຂັ້ມແຂງ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ຄວາມ ຮັບຜິດຊອບຂອງຂະແໜງການຕົນໃຫ້ປະກົດຜົນເປັນຈິງ; ຄົ້ນຄວ້າບັບ ບຸງ ແລະ ອອກນະໂຍບາຍລະບົບກົດໝາຍໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບສະພາບການ ພັດທະນາແຕ່ລະໄລຍະ; ພ້ອມທັງຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ຊ່ວຍຊຸມູນ

ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຫົວໜ້າ ວຍຈຸນລະພາກໃນການປະຕິບັດວຽກງານໃຫ້
ຖືກຕ້ອງ ແລະ ໄດ້ຮັບຜົນດີ.

- ເພື່ອມາຮັບການປະຕິບັດລະບົບການ, ບັນດາກົດໝາຍ ແລະ ມາດ
ຕະການຕ່າງໆທີ່ລັດຖະບານຮັບຮອງຢ່າງເຄັ່ງຄັດ, ຄົບຖ້ວນ ກັນນັ້ນ
ກໍ່ ເດັດຂາດຮ່ວມກັນຕ້ານການສໍ້ລາດບັງຫຼວງຢ່າງຈິງຈັງ.

9. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ- ສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VII ແລະ ການແບ່ງຂັ້ນຄຸ້ມຄອງ

9.1. ການແບ່ງຂັ້ນຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງແຕ່ລະຂັ້ນ

ເພື່ອຮັບປະກັນການບັນລຸເປົ້າໝາຍການພັດທະນາເສດຖະກິດ-
ສັງຄົມ ທີ່ວາງໄວ້ໃຫ້ໄດ້ ໝາກຜົນບັນດາລັດຖະມົນຕີ, ຫົວໜ້າ
ອົງການທົບທວນຄືນ, ບັນດາເຈົ້າແຂວງ-ເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງຕ້ອງ
ໄດ້ ຍົກສູງຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການຊີ້ນຳໜ່ວຍງານຕ່າງໆ ທີ່ຂຶ້ນ
ກັບຕົນເຮັດສຳເລັດໜ້າທີ່ທີ່ໄດ້ມອບໝາຍ ໂດຍມີການແບ່ງຄວາມ
ຮັບຜິດຊອບໃຫ້ແຈ້ງ ແຕ່ຂັ້ນສູນກາງຫາຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນຮາກຖານ
ເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມສະດວກ ແລະ ສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄດ້ຢ່າງມີ
ຜົນສຳເລັດ ແລະ ປະສິດທິຜົນ. ແຕ່ລະຂັ້ນມີໜ້າທີ່ ຮັບຜິດຊອບ
ດັ່ງນີ້:

- ລັດຖະບານ: -ລາຍງານສະພາບຈັດຕັ້ງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-
ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ, ແຜນການລົງທຶນຂອງລັດ ແລະ ແຜນງົບປະມານແຫ່ງລັດ
ຕໍ່ກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ ແລະ ທຸກໆປີ ນຳສະເໜີ ອອກດຳລັດ ດວ່າດ້ວຍ
ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ
ພາຍຫຼັງທີ່ມີມະຕິຕົກລົງຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ
ອອກເປັນອັນລະອບດິນໃນທຸກໆປີ ແລະ ທຸກໆ 5 ປີ.

- ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ: ອອກບົດແນະນຳລະອບດັກບົວກັບ
ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ,
ແຜນການລົງທຶນຂອງລັດພາຍຫຼັງທີ່ລັດຖະ
ບານອອກດຳລັດ ດວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການດັ່ງກ່າວ;
ມີໜ້າທີ່ສະຫຼຸບ, ສັງລວມ, ຕີລາຄາ ແລະ ລາຍງານສະພາບການຈັດຕັ້ງ
ປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ແລະ ການລົງທຶນຂອງ
ລັດປະຈຳສົກປີ ແລະ ປະເມີນໄລຍະກາງສະໄໝ ໃຫ້ລັດຖະບານຢ່າງເປັນ
ປົກກະຕິ.

- ກະຊວງການເງິນ: ເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມການສະໜອງ ແລະ ການ
ນຳໃຊ້ງົບປະມານຂອງລັດ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ບັນດາລາຍຈ່າຍຕ່າງໆ,
ນັບທັງລາຍຈ່າຍເຂົ້າໃນບັນດາໂຄງການລົງທຶນຂອງລັດ ຂອງບັນດາກະຊວງ,

ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ. ສະຫຼຸບ, ສັງລວມສະພາບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການນຳໃຊ້ງົບປະມານທັງໝົດຂອງລັດຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ເພື່ອລາຍງານລັດຖະບານ. ສະເພາະການນຳໃຊ້ງົບປະມານເຂົ້າໃນການລົງທຶນຂອງລັດໃນແຕ່ລະງວດ ໃຫ້ສົ່ງເຖິງກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ກ່ອນວັນທີ 10 ຂອງເດືອນທ້າຍງວດ ເພື່ອລາຍງານໃຫ້ລັດຖະບານຢ່າງເປັນປົກກະຕິ.

- ບັນດາກະຊວງ ແລະ ອົງການ: ມີໜ້າທີ່ ສະຫຼຸບ, ສັງລວມ ແລະ ລາຍງານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ, ແຜນງົບປະມານ ແລະ ແຜນການລົງທຶນຂອງລັດໃນຂອບເຂດທີ່ຕົນຮັບຜິດຊອບ ເປັນແຕ່ລະງວດ, 6ເດືອນ, ປະຈຳປີ, ເຄື່ອງສະໄໝ ແລະ 5ປີ ແລ້ວສົ່ງເຖິງ ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ແລະ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການລົງທຶນຂອງລັດ ໃນຂັ້ນຂອງຕົນໃຫ້ ຖືກຕ້ອງຕາມລະບົບກົດໝາຍ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ.

ໃນກໍລະນີທີ່ ບັນດາກະຊວງ ແລະ ອົງການ ໄປຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການລົງທຶນຂອງລັດຢູ່ທ້ອງຖິ່ນໃດຕ້ອງມີການປະສານສົມທົບ ວຽກງານກັບທ້ອງຖິ່ນນັ້ນ.

ໃນກໍລະນີທີ່ ບັນດາກະຊວງ ແລະ ອົງການ ຈະມອບໂຄງການໃຫ້ທ້ອງຖິ່ນປະຕິບັດ ໃຫ້ມອບແຕ່ຫົວທີ່ ເລີ່ມແຕ່ຂັ້ນການແຕ່ງຕັ້ງຄະນະຮັບຜິດຊອບໂຄງການລົງທຶນຂອງລັດ.

- ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ: ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການລົງທຶນຂອງລັດໃນຂັ້ນຂອງຕົນ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມລະບົບກົດໝາຍ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ; ໃນກໍລະນີທີ່ ບັນດາກະຊວງ ແລະ ອົງການໄດ້ມອບໂຄງການລົງທຶນຂອງລັດໃຫ້ທ້ອງຖິ່ນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນັ້ນ ກໍ່ໃຫ້ທ້ອງຖິ່ນປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ; ໃນກໍລະນີທີ່ ມີລາຍຮັບເກີນແຜນໃນພູດລາຍ ຮັບຂອງແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ ກໍ່ສາມາດນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການລົງທຶນຂອງລັດ ແຕ່ຕ້ອງປະຕິບັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມມາດຕາ 25 ແລະ ມາດຕາ 35 ຂອງກົດໝາຍລົງທຶນຂອງລັດ ແລະ ໃຫ້ມີການກວດກາຢ່າງເຂັ້ມງວດ; ໃນກໍລະນີ ລາຍຮັບທີ່ ເປັນພູດຂອງທ້ອງຖິ່ນເກັບບໍ່ໄດ້ຕາມແຜນປະຈຳສົກປີ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍງົບປະມານແຫ່ງລັດ. ນອກນັ້ນ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ນຍັງມີໜ້າທີ່ ສະຫຼຸບ, ສັງລວມ ແລະ ລາຍງານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ແຜນການລົງທຶນຂອງລັດ ໃນຂອບເຂດທີ່ຕົນຮັບຜິດຊອບ ໃຫ້ ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, ບັນດາກະຊວງ, ອົງການ ເປັນແຕ່ລະງວດຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ພາຍຫຼັງທີ່ ໄດ້ປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການຂັ້ນຂອງຕົນ ພ້ອມກັບຜົນຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການລົງທຶນຂອງລັດທີ່ ບັນດາກະຊວງ, ອົງການໄດ້ມອບໝາຍໃຫ້.

**9.2. ການປະສານງານລະຫວ່າງສາຍຕັ້ງ -ສາຍ
ຂວາງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານ ແລະ ໂຄງການ**

ເພື່ອມທະວີວຽກງານການບໍລິຫານການປະຕິບັດແຜນພັດທະນາ
ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຢູ່ໃນບັນດາຂະແໜງການຂັ້ນຕ່າງໆດັ່ງນີ້:

- ຮັບປະກັນບັນລຸເປົ້າໝາຍພັດທະນາເສດຖະກິດ-
ສັງຄົມທີ່ໄດ້ວາງໄວ້ ແລະ ປະຕິບັດໃຫ້ໄດ້ຮັບໝາກຜົນ
ບັນດາລັດຖະມົນຕີ, ຫົວໜ້າອົງການທີ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ,
ບັນດາເຈົ້າແຂວງ ແລະ ເຈົ້າອົງນະຄອນຫຼວງ
ຕ້ອງໄດ້ຍົກສູງຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການຊີ້ນຳໜ່ວຍງານຕ່າງໆ
ທີ່ຂຶ້ນກັບຕົນເຮັດສຳເລັດໜ້າທີ່ທີ່ໄດ້ຮັບມອບໝາຍ
ຊີ້ນຳໂດຍກົງເພື່ອແກ້ໄຂບັນດາຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກ, ສິ່ງຄັງຄ້າງ, ຂໍ້
ສະເໜີ ແລະ ບັນຫາຕ່າງໆທີ່ຮາກຖານສະເໜີຂຶ້ນມາ.

- ຕ້ອງຫັນບັນດາລະບົບການ-ບໍລິຫານໃຫ້ງ່າຍດາຍກະທັດຮັດ.
ຖືເອົາຜົນສຳເລັດແລະປະສິດທິຜົນໃນການເອົາໜ້າໜີ້ສິດ-
ທຸລະກິດ ເຮັດໃຫ້ສະພາບເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຢູ່ໃນແຕ່ລະແຂວງ,
ຕົວເມືອງມີຄວາມສະຫງົບປອດໄພ
ເປັນໄມ້ຫຼາວ ດັ່ງເກດຈົງເພື່ອຕີລາຄາຜົນງານຂອງຕົນ.

- ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ບັນດາກະຊວງ, ເອົາການທົບທຸກ ແລະ
ບັນດາກົມ ໄດ້ເຮັດວຽກຮ່ວມ
ກັນຢ່າງສະໜິດແໜ້ນກວ່າເກົ່າໃນໂຄງການທີ່ພົວພັນກັບຫຼາຍພາກສ
່ວນ ເຊັ່ນ: ວຽກງານກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ອຸດສາຫະກຳ ແລະ
ສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນຕົ້ນ. ປະສານສົມທົບກັບ ຄະນະຊີ້ນຳພັດທະ
ນາຊັ້ນນະບົດ ແລະ ລັດຖະມົນຕີ ທຸກອາກແຫ່ງຊາດ.

- ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ
ເປັນເຈົ້າການໃນການປະສານສົມທົບກັບກະຊວງ ການເງິນ ແລະ
ທະນາຄານແຫ່ງລັດ ເພື່ອຊີ້ນຳການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ
ຄຸ້ມຄອງຂະຫຍາຍການ ຜະລິດສິນຄ້າ
ການລົງທຶນໂດຍກົງຕາມນະໂຍບາຍເສດຖະກິດ ການເງິນ-ເງິນຕາ
ຢ່າງກົມກືວ ແລະ ສົມສ່ວນ ທັງຮັບປະກັນ
ໃຫ້ເສດຖະກິດມະຫາພາກມີສະຖຽນລະພາບຢ່າງຕັ້ງໜ້າ. ສ້າງລະບົບ

ສະຖິຕິແຫ່ງຊາດໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ,
ມີຈຳນວນພະນັກງານສະຖິຕິທີ່ພົ້ນໄປໃນການເກັບກຳ ແລະ ສະໜອງ
ບັນດາຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ຈຳເປັນໃນການວິເຄາະວິໄຈ
ເພື່ອຮັບໃຊ້ໃຫ້ແກ່ການກຳນົດບັນດານະໂຍບາຍພັດທະນາເສດຖະກິດ-
ສັງຄົມ. ສ້າງບັນດາໜ່ວຍງານສະຖິຕິ ຂຶ້ນຢູ່ແຕ່ລະກະຊວງ ແລະ
ທ້ອງຖິ່ນ. ຈັດຕັ້ງລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານກົວເກັບເສດຖະກິດ-
ສັງຄົມທີ່ໂປ່ງໃສ ມີຄວາມສູງ ຢູ່ກົມສະຖິຕິ.

- ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ
ເປັນເສນາທິການໃຫ້ແກ່ລັດຖະບານ ໃນການປະ
ສານສົມທົບກັບບັນດາກະຊວງ, ຂະແໜງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ
ໃນການສັງເກດຕີລາຄາສະພາບການເອົາໜ້າໜີ້ສິດ-ວຽກງານ

ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ເພື່ອສ້າງເປັນບົດລາຍງານ
ສະເໜີຕໍ່ກອງປະຊຸມລັດຖະບານໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

- ມີການປະສານງານລະຫວ່າງຂະແໜງການຂັ້ນສູນກາງດ້ວຍກັນ,
ລະຫວ່າງຂະແໜງການກັບທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ລະຫວ່າງທ້ອງຖິ່ນດ້ວຍ
ກັນຢ່າງເປັນລະບົບປົກກະຕິ; ມີການປະສານຢ່າງກົມກວັດ ລະຫວ່າງຂະ
ແໜງເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ. ບັນດາຂະແໜງການຕ້ອງກຳນົດນະໂຍບາຍພັດທະນາ
ຂະແໜງການຂອງຕົນຢ່າງຈະແຈ້ງ, ມີການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຢ່າງ
ເປັນລະບົບ, ມີແຜນພັດທະນາຂະແໜງການສາຍຕັ້ງແຕ່ສູນກາງລົງຮອດ
ທ້ອງຖິ່ນຮາກຖານຂັ້ນບ້ານ.

- ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VII ຕ້ອງສ້າງໃຫ້
ໄດ້ຂອບປະເມີນຜົນທີ່ຊັດເຈນ, ມີກົນໄກຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ຕີລາຄາ
ສະພາບການຈັດຕັ້ງຢ່າງເປັນຮູບປະທຳ ແລະ ເປັນລະບົບ. ທຸກຂະແໜງການ
ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ຕ້ອງໄດ້ສ້າງລະບົບການຕິດຕາມສະພາບການຈັດຕັ້ງ
ປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຕົນ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດລາຍ
ງານຜົນຄວາມຄືບໜ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການພ້ອມທັງສະພາບ
ການພົ້ນເດັ່ນທັງດ້ານດີ ແລະ ດ້ານອ່ອນ ໃຫ້ແກ່ອົງການຄຸ້ມຄອງ
ມະຫາພາກ ກໍ່ຄືລັດຖະບານຢ່າງຄົບຖ້ວນ ແລະ ຊັດເຈນ ເພື່ອຄົ້ນຄວ້າ
ມາດຕະການສົ່ງເສີມ ຫຼື ຕອບໂຕ້ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນຢ່າງທັນການ; ໃນ
ນີ້, ບັນຫາໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນ ແມ່ນການສ້າງແຜນເຄື່ອນໄຫວເພື່ອ
ຕິດຕາມ, ຊຸກຍູ້, ກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນຢ່າງເປັນລະບົບ ແຕ່ຂັ້ນ
ສູນກາງ, ແຂວງ ແລະ ເມືອງ, ໂດຍໃຫ້ຕິດພັນກັບແຜນເງິນ ແລະ ແຜນຄົນ.
ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ເປັນໃຈກາງໃນການປະສານງານກັບກະຊວງ-
ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນຕ່າງໆ ເພື່ອຕິດຕາມສະພາບການ
ດູ່ນດ່ຽງມະຫາພາກ ແລະ ການພັດທະນາ.

9.3. ຜົນຂະຫຍາຍແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງ ທີ VII ໃຫ້ເຂົ້າສູ່ພາກຕົວຈິງຂອງຂະແໜງການແລະ ທ້ອງຖິ່ນ-ຮາກຖານ

- ບັນດາກະຊວງ ແລະ ອົງການທົດບາດເອົາອັດຕະໂນມັດສູນກາງ
ເຮັດບົດບາດຄຸ້ມຄອງມະຫາພາກ
ເປັນຜູ້ຈັດການໃຫຍ່ໃນຂະແໜງການຂອງຕົນ ໂດຍຫັນບັນດາຄາດໝາຍ
ແຜນງານ, ໂຄງການຂອງແຜນການ 5 ປີ
ອອກເປັນຂອງຂະແໜງການຕົນເອງເປັນແຜນການປະຈຳປີ ໂດຍໃຫ້ສອດຄ່ອງ
ລະຫວ່າງແຜນງານ, ແຜນເງິນ, ມາດຕະການປະຕິບັດ, ພ້ອມດ້ວຍກັນນັ້ນ,
ກໍ່ກຳນົດຂອບຕິດຕາມການປະຕິບັດຕົວຈິງ; ໃຫ້ຈັດຕັ້ງການໂຄສະ
ນາເຜີຍແຜ່, ມອບໝາຍຄວາມຮັບຜິດຊອບໃຫ້ສາຍຕັ້ງຢູ່ແຂວງ, ເມືອງ
ແລະ ປະກອບບຸກຄະລາກອນ, ຜູ້ກອບຮົມວິຊາການຢ່າງເລິກເຊິ່ງ.

- ອົງການປົກຄອງແຂວງເປັນຜູ້ສັງລວມແຜນງານ-
 ໂຄງການລະດັບຊາດ, ລະດັບພາກ ແລະ
 ລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ເປັນແຜນພັດທະນາທ້ອງຖິ່ນໃຫ້ກົມກວດ
 ຖືໂຄງການໃຫ້ ຍລະດັບຊາດທີ່ ປະຕິບັດຢູ່ໃນແຂວງຕົນ
 ເປັນສ່ວນສຳຄັນຂອງການຍູ້ ການເຕີບໂຕຂອງ GDP,
 ຕ້ອງເຂົ້າຮ່ວມຊຸກຍູ້, ຕິດຕາມ, ກວດກາ, ສະເໜີແນະນຳ ທີ່ປະຕິບັດ
 ແລະ ລະດັບປະຊາຊົນເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ; ປະສານເອົາໂຄງ
 ການລະດັບພາກເຂົ້າໃນແຜນງານຂອງແຂວງ ແລະ
 ຖືເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງການລົງທຶນໃນແຂວງ ໂດຍ
 ໃຫ້ມີສ່ວນຮ່ວມຮັບຜົດຊອບ, ທັງປະກອບສ່ວນກໍ່ສ້າງ ແລະ ບຳລຸງຮັກສາ.

- ສ້າງເມືອງໃຫ້ເປັນຫົວໜ່ວຍແຜນການ ແລະ ການເງິນ
 ທີ່ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ສາມາດປະ ຕິບັດ
 ພາລະບົດບາດຂອງຕົນຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ.

- ເພີ່ມທະວີການປະສານງານຂອງບັນດາຂະແໜງການສາຍຕັ້ງປະຈຳຢູ່
 ແຂວງ ໂດຍໃຫ້ມີ ການເຄື່ອນໄຫວໄປໃນລວງດ້ວຍກັນ,
 ນຳໃຊ້ກົນໄກປະຕູດ້ວຍ ໃນການຕິດຕາມ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ
 ສະຫຼຸບລາຍງານໝາກຜົນ ໃນການປະຕິບັດໃຫ້ສາຍຕັ້ງຂອງໃຜລາວ.

- ລັດຖະບານ, ອົງການປົກຄອງແຂວງ-ເມືອງ
 ອອກນິຕິກຳມອບໝາຍຄວາມຮັບຜິດຊອບ
 ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປັນແຕ່ລະປີໃຫ້ຊັດເຈນ,
 ກຳນົດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງກະຊວງ-ອົງການ ກັບ ແຂວງ ແລະ
 ລະຫວ່າງແຂວງກັບແຂວງໃນພາກດ້ວຍກັນ, ລະຫວ່າງແຂວງກັບເມືອງ
 ຢ່າງຈະແຈ້ງ.

- ເພີ່ມທະວີການປົກສາຫາລື
 ລະຫວ່າງພາກລັດກັບພາກທຸລະກິດ, ສົ່ງເສີມການມີສ່ວນຮ່ວມ
 ຂອງພາກທຸລະກິດທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດເຂົ້າໃນການສ້າງ ແລະ
 ປະຕິບັດແຜນປະຈຳປີ, 6 ເດືອນ, ປັບປຸງ
 ແກ້ໄຂຂອບເຂດເປັນອຸປະສັກໃຫ້ພາກທຸລະກິດຕາມສິດ ແລະ
 ໜ້າທີ່ຂອງອົງການບໍລິຫານລັດ.

**9.4. ການຕິດຕາມ ແລະ ການປະເມີນຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ
 ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຄັ້ງທີ VII**

ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ
 ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການຄັ້ງ ເປັນໜ້າທີ່ທີ່ ສຳຄັນ ໂດຍ
 ສະເພາະແມ່ນການຕີລາຄາຜົນບັດຮັບ ແລະ
 ປັບປຸງແຜນໃນແຕ່ລະປີໃຫ້ສອດຄ່ອງ ແລະ
 ສາມາດບັນລຸໄດ້ເຖິງຈຸດປະສົງຄາດຫວາຍທີ່ກຳນົດໄວ້.
 ທຸກພາກສ່ວນຂອງລັດຖະບານຕັ້ງແຕ່
 ສູນກາງລົງໄປເຖິງທ້ອງຖິ່ນຈະຕ້ອງມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງໃກ້ຊິດ ແລະ
 ຫ້າວຫັນໃນຂະບວນການຕິດຕາມ ກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ

ເນື້ອຈາກວ່າທຸກຜົນສຳເລັດຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄັ້ງນີ້
ລວມທັງການປະຕິບັດພື້ນທະນາໃນກອບຂອງເປົ້າໝາຍສະຫວັດສະຫວັດ ແລະ
ແຜນດຳເນີນງານຂອງບຸກຄົນແຊນສຳລັບປະເທດ ອົບພິດທະນາລັດ
ແຕ່ຈະສະແດງໃຫ້ເຫັນໄດ້ໃນຂະບວນການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ.

ການຕິດຕາມກວດກາຕ້ອງໃຫ້ເຫັນໄດ້ໃນສອງລະດັບຄື: (1)
ການຕິດຕາມກວດກາບັນດາບັດໃຈນຳເຂົ້າ ແລະ ຜົນງານຕ່າງໆ ຫລື
ຮ້ອງວ່າການຕິດຕາມກວດກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, (2) ການ
ຕິດຕາມກວດກາຫມາກຜົນໂດຍລວມ ຫລື
ຮ້ອງວ່າການຕິດຕາມກວດກາຜົນກະທົບ. ລັດຖະບານມີຄວາມສາມາດ
ໃນການຕິດຕາມການຈັດສັນບັນດາບັດໃຈການນຳເຂົ້າ ເພື່ອການຜະລິດ
ທັງຫລາຍເຊັ່ນ : ລາຍຈ່າຍພາກລັດ
ເຊັ່ນລວມມີການຊ່ວຍເຫລືອຂອງຕ່າງປະເທດ ແລະ ລາຍຈ່າຍຕໍ່ພະນັກງານ
ແລະ ເຊັ່ນດ້ວຍກັບການຕິດຕາມກວດກາຜົນໄດ້ຮັບ ຫລື ຜົນງານຕ່າງໆ
ຕົວຢ່າງ: ຈຳນວນເນື້ອທີ່ນາທີ່ນຳໃຊ້ນຳຈາກຊົນລະປະທານ,
ການສະຫນອງແນວພັນຕ່າງໆ, ຈຳນວນສັດລ້ຽງ, ຈຳນວນໂຮງຮັບ, ໂຮງຫມໍ,
ຈຳນວນບ້ານທີ່ມີນ້ຳສະອາດ, ໄລຍະເສັ້ນທາງທີ່ສ້າງຂຶ້ນໃຫມ່ ແລະ
ອື່ນໆເປັນຕົ້ນ.

ທ້ອງຖິ່ນຕ້ອງເປັນຜູ້ທີ່ສາມາດນຳເອົາເປົ້າໝາຍຍຸດທະສາດ
ລວມຂອງປະເທດ ເພື່ອຈັດຕັ້ງຜັນຂະຫຍາຍໃຫ້ເປັນອັນລະອຽດສະເພາະຂອງ
ທ້ອງຖິ່ນ. ແຂວງສ້າງຍຸດທະສາດຂອງແຂວງໂດຍກຳນົດແຈ້ງກ່ຽວກັບຍຸດ
ທະສາດ ຫລື ເປົ້າໝາຍດ້ານມະຫາພາກໂດຍລວມຂອງແຂວງ ເຊິ່ງປະກອບ
ສ່ວນໃຫ້ແກ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າໝາຍຂອງຊາດ. ພ້ອມດ້ວຍກັນ
ນັ້ນ, ແຂວງ ແລະ ແຕ່ລະຂະແໜງການຂອງແຂວງຕ້ອງພົວພັນກັບໜ່ວຍງານ
ຄຸ້ມຄອງມະຫາພາກຂອງສູນກາງຢ່າງສະໜິດແໜ້ນ ແລະ ເປັນປຶກກະຕິ
ເພື່ອສາມາດຕິດຕາມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດໃນລະດັບແຂວງຢ່າງ
ມີປະສິດທິຜົນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນລະດັບສູນ
ກາງຢ່າງຈະແຈ້ງ. ແຂວງຕ້ອງເກັບກຳ, ສັງລວມ ຂໍ້ມູນຂອງຕົນຢ່າງຄົບ
ຖ້ວນ ແລະ ຊັດເຈນເປັນລະບົບເພື່ອສະໜອງໃຫ້ແກ່ສູນກາງ. ດັ່ງນັ້ນ,
ແຂວງຕ້ອງມີລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ດີ ແລະ ຕິດພັນກັບຫ້ອງການ
ຂອງເມືອງຢ່າງຈະແຈ້ງ.

ປະຕິບັດລະບອບການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ການສະຫຼຸບຕີລາຄາ (ປະ
ເມີນຜົນ) ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການ ຢ່າງເປັນລະບົບປຶກກະຕິ.

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ

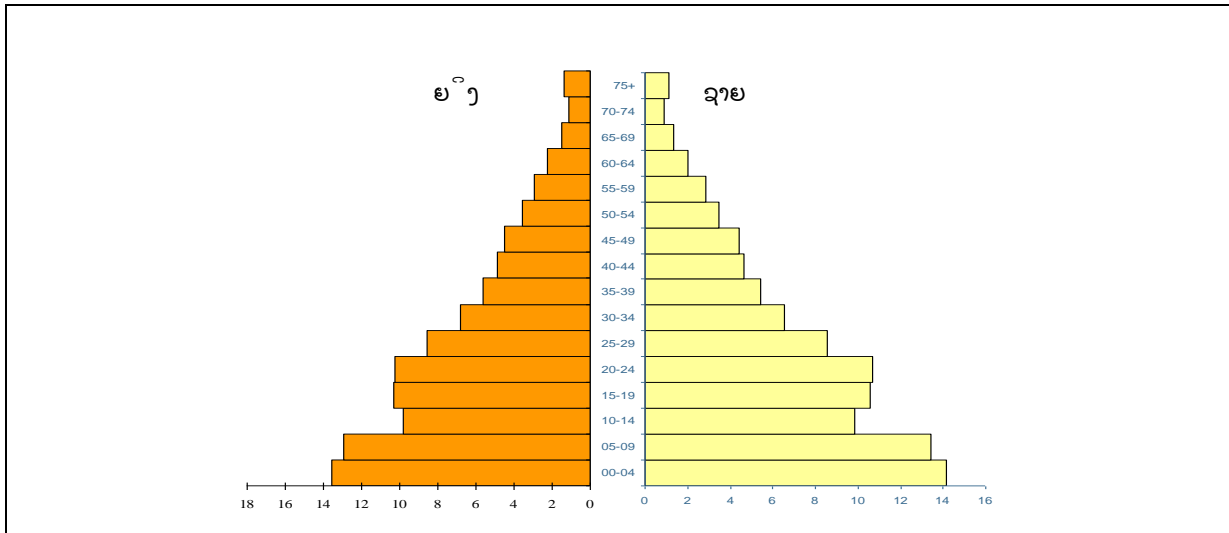
**ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1: ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍຂອງແຜນການແລະ
ຜົນການຈັດຕັ້ງ
ປະຕິບັດແຜນການ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VI (ສັງລວມ 5 ປີ)**

ລ/ດ	ຕົວຊີ້ບອກ	ຫົວໜ່ວຍ	2006-2010 (ແຜນການ)	2006-2010 (ປະຕິບັດ)
1	ຜົນລະເມືອງທັງໝົດ (ທ້າຍໄລຍະ)	ຝຸ່ນຄືນ	6.168	6,256
2	ອັດຕາການເຕີບໂຕຂອງ GDP	%	>7,5	7.9
	- ກະສິກໍາ	%	3-3,4	4.0
	- ອຸດສາຫະກໍາ	%	13-14	12.6
	- ບໍລິການ	%	7,5-8	8.4
3	ການແບ່ງປັນຕາມສັດສ່ວນ GDP	%	100	100.0
	- ກະສິກໍາ	%	36	30.4
	- ອຸດສາຫະກໍາ	%	36.4	26.1
	- ບໍລິການ	%	27,6	37.2
	- ອາກອນຜະລິດຕະພັນ ແລະ ພາສີຂາເຂົ້າສຸດທິ	%	-	6.3
4	ລາຍໄດ້ຕໍ່ຫົວຄົນຫຼື GDP ຕໍ່ຫົວຄົນ (ປີສຸດທ້າຍຂອງແຜນ)	ລ້ານກີບ	9,72	8.7
	ລາຍໄດ້ຕໍ່ຫົວຄົນຫຼື GDP ຕໍ່ຫົວຄົນ*** ປີສຸດທ້າຍຂອງແຜນ	ໂດລາ	823	1.069
5	ລາຍຮັບ	ຕື້ກີບ	36.243	38.055
	- ລາຍຮັບ(ລົບການຊ່ວຍເຫຼືອອອກ)	ຕື້ກີບ	30.685	32.310
	- ການຊ່ວຍເຫຼືອ	ຕື້ກີບ	5.558	5.745
6	ລາຍຈ່າຍ	ຕື້ກີບ	46.683	49.008
7	ຂາດດຸນງົບປະມານ			
	- ຂາດດຸນງົບປະມານ(ລາຍຮັບ ບໍ່ ການຊ່ວຍເຫຼືອ)	ຕື້ກີບ	- 10.440	- 10.953

	.- ຂາດດຸນງົບປະມານ(ລາຍຮັບລົບການຊ່ວຍເຫຼືອ)	ຕື້ກີບ	- 15.998	- 16.698
8	ບໍລິມາດເງິນໃນຂອດຈໍລະຈອນ(M2)**	ຕື້ກີບ	57,625	49,949
	- ອັດຕາເພີ່ມຂຶ້ນ (ເທົ່າໃດລະຫວ່າງ 9/2010)	%	7.0	8.14
	- ອັດຕາເພີ່ມຂຶ້ນ (ສະເລ່ຍ 5ປີ)	%	7.0	5.1
9	ອັດຕາແລກປ່ຽນຕາຕ່າງປະເທດ			
	- ກີບ/ໂດລາສະຫະລັດ* (ສະເລ່ຍ 5ປີ)	ກີບ/ໂດລາ	11,179.8	9,198.2
	- ກີບ/ໂດລາສະຫະລັດ* (ເທົ່າໃດລະຫວ່າງ)	ກີບ/ໂດລາ	11,681	8,372
10	ຂາດດຸນງົບປະມານຄັ້ງ*	ລ້ານໂດລາ	- 1,325	- 921.6
	- ຂາດອອກ*	ລ້ານໂດລາ	4,031	5,690.8
	- ຂາດເຂົ້າ*	ລ້ານໂດລາ	4,671	6,612.5
11	ດຸນງົບປະມານຊໍາລະປົກກະຕິ (CAB)	ລ້ານໂດລາ	- 72	29
12	ລົງທຶນທັງໝົດ(ລັດ + ເອກະຊົນ)	ຕື້ກີບ	73,940	62,747
	ລັດ	ຕື້ກີບ	23,590	24,747
	ເອກະຊົນ	ຕື້ກີບ	50,350	38,000
13	ສັດສ່ວນຕ່າງໆຕໍ່ GDP			
	ບໍລິມາດເງິນໃນຂອດຈໍລະຈອນ (M2)/GDP	%	24.44	22.7
	ລາຍຮັບ (+ການຊ່ວຍເຫຼືອອອກ)/GDP	%	14-16	17.31
	ລາຍຮັບ (ຫັກການຊ່ວຍເຫຼືອອອກ)/GDP	%	14,03	14.5
	ລາຍຈ່າຍ/GDP	%	20-22	22.29
	ຂາດດຸນງົບປະມານ/GDP	%	- 6-8	-4.98
	.- ຂາດດຸນງົບປະມານ ນັບທັງການຊ່ວຍເຫຼືອ	%	- 6,86	- 4.36
	.- ຂາດດຸນງົບປະມານ ລົບການຊ່ວຍເຫຼືອ	%	- 8,61	- 7.44
	ດຸນງົບປະມານຊໍາລະປົກກະຕິ (CAB)/GDP	%	na	- 0.80

ກຸ່ມອາຍ, (Age Group)	ປີ 2010 (Year 2010)		ປີ 2015 (Year 2015)	
	ຍິງ (Male)	ຊາຍ (Female)	ຍິງ (Male)	ຊາຍ (Female)
0-14	1.161.664	1.190.880	1.252.619	1.291.622
15-64	1.845.850	1.824.046	2.060.779	2.043.170
65+	125.545	108.201	137.257	116.930

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ກົມສະຖິຕິ ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການວັງທຶນ (ການຄາດຄະເນ ໂດຍອີງໃສ່ຂໍ້ມູນການສຳຫຼວດພົນລະເມືອງ 1995 ແລະ 2005)

**ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 3: ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍຂອງແຜນການແລະຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ
ແຜນການ 5ປີ ຄັ້ງທີ VI (ສັງລວມແຕ່ລະປີ)**

No.	ຕົວຊີ້ບອກ	ຫົວໜ່ວຍ	2005/06 (ປະຕິບັດ)	2006/07 (ປະຕິບັດ)	2007/08 (ປະຕິບັດ)	2008/09 (ປະຕິບັດ)	2009/10 (ປະຕິບັດ)
1	ພົນລະເມືອງທັງໝົດ*	ພັນຄົນ	5.746	5.868	5.990	6.111	6.186
2	ອັດຕາການເຕີບໂຕຂອງ GDP	%	8,2	8,0	7,8	7,6	7,9
	- ກະສິກໍາ	%	2,0	7.1	4,9	3,0	3,0
	- ອຸດສາຫະກໍາ	%	13,3	6,6	9,0	16,6	17,7
	- ບໍລິການ	%	9,7	9,2	9,5	6,9	6,7
3	ການແບ່ງປັນຕາມສັດສ່ວນ GDP	%	100	100	100	100	100
	- ກະສິກໍາ	%	31,2	31,0	30,3	30,4	29,0
	- ອຸດສາຫະກໍາ	%	26,7	26,8	26,0	24,9	26,0
	- ບໍລິການ	%	35,7	35,7	37,0	38,4	39,0
	- ອາກອນຜະລິດຕະພັນ ແລະ ພາສີຂາເຂົ້າສຸດທິ		6,4	6,5	6,6	6,3	6,3
4	ມູນຄ່າ GDP	ຕື້ກີບ	34.222	39.345	44.777	47.225	54.282
5	ລາຍໄດ້ຕໍ່ຫົວຄົນ ຫຼື GDP ຕໍ່ ຫົວຄົນ	ລ້ານກີບ	5.96	6.71	7.48	7,73	8,70
		ໂດລາ	573.0	687	818	906	1.069
6	ລາຍຮັບ	ຕື້ກີບ	5.108	6.134	7.312	8.365	11.136

	- ລາຍຮັບ (ລົບການຊຸ້ຍເຫຼືອອອກ)	ຕື້ກີບ	4.412	5.460	6.617	7.222	8.599
	- ການຊຸ້ຍເຫຼືອ	ຕື້ກີບ	696	674	695	1.143	2.537
7	ລາຍຈ່າຍ	ຕື້ກີບ	7.402	8.074	9.694	10.465	13.373
8	ຂາດດຸນງົບປະມານ						
	- ຂາດດຸນງົບປະມານນັບທັງການຊຸ້ຍເຫຼືອ	ຕື້ກີບ	-2.294	-1.940	-2.382	-2.100	-2.237
	- ຂາດດຸນງົບປະມານລົບການຊຸ້ຍເຫຼືອ	ຕື້ກີບ	-2.991	-2.614	-3.077	-3.243	-4.774
9	ບໍລິມາດເງິນໃນຂອດຈໍລະຈອນ (M2)**	ຕື້ກີບ	5.203	6.101	8.867	10.780	18.999
	- ອັດຕາໄພເງິນເຟີ້ (ທ້າຍໄລຍະ)	%	4,7	5,6	3,2	3,9	8,4
	- ອັດຕາໄພເງິນເຟີ້ (ສະເລ່ຍ)	%	8,0	4,1	7,9	0,7	4,7
10	ຂາດດຸນການຄ້າ*	ລ້ານໂດລາ	-178,16	-141,94	-311,26	-408,25	117,97
	- ຂາອອກ*	ລ້ານໂດລາ	882,0	922,7	1,091,9	1,005,3	1.788,9
	- ຂາເຂົ້າ*	ລ້ານໂດລາ	1.060	1.064,6	1,403.2	1,413.5	1,671.0
11	ດຸນການຊຳລະປົກກະຕິ (CAB)*	ລ້ານໂດລາ	51	107	91	-132	na
12	ລົງທຶນທັງໝົດ (ລັດ + ເອກະຊົນ)	ຕື້ກີບ	10.654,15	13.632,29	14.342,00	15.385,92	16.200,27
	ລັດລົງທຶນ	ຕື້ກີບ	3.649	2.614,6	3.442	3.329,9	5.125,3
	ເອກະຊົນລົງທຶນ	ຕື້ກີບ	7.005,2	11.017,7	10.900	12.056,0	11.075,0
13	ສັດສ່ວນຕ່າງໆຕໍ່ GDP						
	ບໍລິມາດເງິນໃນຂອດຈໍລະຈອນ (M2)/GDP	%	15,2	15,5	19,8	22,8	24,9

ລາຍຮັບ (+ການຊຸກຍູ້ສອກ)/GDP	%	14,9	15,6	14,7	17,7	20,5
ລາຍຮັບ (ຫັກການຊຸກຍູ້ສອກ)/GDP	%	12,9	13,9	13,2	15,3	15,8
ລາຍຈ່າຍ/GDP	%	20,3	20,6	19,8	22,2	24,6
ຂາດດຸນງົບປະມານ/GDP	%					
.- ຂາດດຸນງົບປະມານນັບທັງການຊຸກຍູ້ສອກ	%	-5,4	-5,0	-5,4	-4,5	-4,1
.- ຂາດດຸນງົບປະມານລົບການຊຸກຍູ້ສອກ	%	-7,4	-6,7	-6,9	-6,9	-8,7
ດຸນຊຳລະປົກກະຕິ (CAB)/GDP	%	-7,2	1,4	2,5	1,7	-2,4
ຂາດດຸນການຄ້າ/GDP	%	-5,0	-3,4	-5,9	-7,3	-5,2
ຂາສອກ/GDP*	%	24,9	21,9	20,7	17,9	18,2
ຂາເຂົ້າ/GDP*	%	29,9	25,3	26,6	25,1	23,4
ລວມການລົງທຶນ/GDP	%	31,1	34,6	32,02	32,6	29,9
ລັດລົງທຶນທັງໝົດ/GDP	%	10,7	6,6	7,7	7,1	9,5
ເອກະຊົນລົງທຶນທັງໝົດ/GDP	%	20,5	28,0	24,34	25,5	20,4

ໂຕເລັກ:

1. * ສັງຄົມຄຸ້ມຄອງທຶນ
2. ມາດຕະຖານນິເວນ ສ່ວນປະກອບປະຕິບັດ 2010 ແຕ່ 1/2 ຄັ້ງໃນ 2001 ແຕ່ 2009 ດັ່ງນັ້ນ ມາດຕະຖານນິເວນ ສ່ວນປະກອບປະຕິບັດ 2009 ແຕ່ 2010
3. ສ່ວນປະກອບສ່ວນປະກອບຂອງ ສ່ວນປະກອບປະຕິບັດ ສ່ວນປະກອບປະຕິບັດ ສ່ວນປະກອບປະຕິບັດ ສ່ວນປະກອບປະຕິບັດ
4. ** ສ່ວນປະກອບປະຕິບັດ (M2) ສ່ວນປະກອບປະຕິບັດ 2009 ສ່ວນປະກອບປະຕິບັດ 2010 ສ່ວນປະກອບປະຕິບັດ

**ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 4: ຕາຕະລາງສັງລວມຄວາມທຸກຍາກ, ຊ່ອງວ່າງ, ຄວາມຮຸນແຮງຂອງຄວາມທຸກຍາກ
ແລະ ຄວາມແຕກໂຕນຂອງສັງຄົມ**

ລ.ດ	ຊື່ ແຂວງ ແລະ ເຂດ	ການຊົມໃຊ້ ຂອງຄົວເຮືອນ ສະເລ່ຍຕໍ່ ເດືອນ		ອັດຕາຄວາມທຸກຍາກ						ຊ່ອງຫວ່າງຄວາມທຸກຍາກ		ຄວາມຮຸນແຮງຂອງຄວາມທຸກຍາກ		ຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບ	
				ລວມ		2002/2003		2007/2008		2002/2003	2007/2008	2002/2003	2007/2008	2002/2003	2007/2008
		2002/2003	2007/2008	2002/2003	2007/2008	ຕົວເມືອງ	ຊົນນະບົດ	ຕົວເມືອງ	ຊົນນະບົດ						
		2002/2003	2007/2008	2002/2003	2007/2008	ຕົວເມືອງ	ຊົນນະບົດ	ຕົວເມືອງ	ຊົນນະບົດ	2002/2003	2007/2008	2002/2003	2007/2008	2002/2003	2007/2008
	ໂພ່ນສະຫວັນ	1.089,4	2.170,7	33,5	27,6	19,7	37,6	17,4	31,7	8,0	6,5	2,8	2,3	32,6	33,3
	ອຸດົມສຸດ	1.703,0	2.950,2	19,7	17,4					4,1	3,4	1,3	1,1	34,8	30,0
	ຊຽງຂວາງ	854,3	1.826,1	37,6	31,7					9,2	7,7	3,2	2,8	30,3	33,3
1	ຊຽງຮາງ	975,5	1.975,7	37,9	32,5	30,6	39,1	14,6	36,5	9,4	7,7	3,3	2,7	30,7	33,3
1	ອຸດົມສຸດ	762,5	1.258,6	50,8	46,0	36,8	52,7	5,6	50,1	11,8	11,8	4,0	4,2	22,2	29,0
2	ຊຽງຂວາງ	1.028,6	1.654,6	22,8	30,5	26,0	22,1	7,8	35,7	4,1	6,1	1,1	1,8	25,4	30,0
3	ອຸດົມສຸດ	802,6	1.734,9	45,1	33,7	38,9	46,2	13,0	38,6	10,8	8,6	3,6	3,3	24,7	33,3
4	ອຸດົມສຸດ	821,8	1.279,0	21,1	32,6	24,5	20,6	17,9	35,3	5,3	7,9	1,9	2,8	29,1	29,0

5	ໂມງໂມງໂມງໂມງ	1.116,9	2.177,6	39,5	27,2	29,7	40,6	13,5	30,8	10,4	5,5	3,7	1,6	31,5	3
6	ໂມງໂມງໂມງໂມງ	939,2	1.471,5	51,5	50,5	26,1	54,8	28,6	52,7	13,9	13,6	5,2	4,9	28,9	2
7	ໂມງໂມງໂມງໂມງ	1.100,6	3.035,4	25,0	15,7	29,8	23,7	15,3	15,8	5,8	3,0	1,9	0,9	34,6	4
II	ໂມງໂມງໂມງໂມງ	1.236,7	2.389,1	35,4	29,8	20,1	39,0	22,2	33,5	7,1	6,9	2,6	2,5	31,0	3
1	ໂມງໂມງໂມງໂມງ	1.898,9	3.183,1	16,7	15,2	15,6	20,2	15,3	15,2	3,4	3,4	1,0	1,2	36,0	3
2	ໂມງໂມງໂມງໂມງ	1.043,5	2.191,0	41,6	42,0	19,7	46,6	16,6	48,1	8,4	13,4	3,0	6,0	31,5	3
3	ໂມງໂມງໂມງໂມງ	1.189,5	1.857,5	19,0	28,0	12,4	19,9	14,9	31,7	12,3	6,2	5,5	2,0	31,5	3
4	ໂມງໂມງໂມງໂມງ	961,5	2.019,1	28,7	21,5	15,1	37,0	18,1	22,4	3,4	4,3	0,9	1,3	27,9	3
5	ໂມງໂມງໂມງໂມງ	872,3	1.871,8	33,7	31,4	23,8	35,9	37,2	29,8	5,5	6,7	1,5	2,2	28,9	3
6	ໂມງໂມງໂມງໂມງ	960,7	2.365,0	43,1	28,5	23,2	48,0	22,2	34,6	7,7	6,1	2,6	2,1	31,3	3
II	ໂມງໂມງໂມງໂມງ	909,3	1.948,0	32,6	22,8	12,8	35,5	11,3	25,5	7,6	5,6	2,5	2,1	31,4	3
1	ໂມງໂມງໂມງໂມງ	683,8	1.455,9	54,3	36,3	12,4	57,1	3,1	38,7	13,1	9,1	4,3	3,3	27,1	3
2	ໂມງໂມງໂມງໂມງ	803,7	1.518,7	41,8	51,8	25,6	44,6	19,5	59,3	11,8	19,1	4,7	9,3	30,7	3
3	ໂມງໂມງໂມງໂມງ	1.053,3	2.299,5	18,4	10,0	11,0	19,8	12,0	9,3	3,6	1,6	1,1	0,4	29,9	2
4	ໂມງໂມງໂມງໂມງ	837,9	1.759,7	44,0	24,6	16,7	47,3	9,0	28,9	11,6	4,6	4,1	1,3	29,4	3

ໝາຍເຫດ: * ການຄິດໄລ່ ອັດຕາສ່ວນຄວາມທຸກຍາກພາກກາງແມ່ນບໍ່ໄດ້ລວມເອົາພະລັງງານຂອງວັດຖຸຈັບນຳ.

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 5:
**ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-
 ສັງຄົມ**
5 ປີ ຄັ້ງທີ VII (2011-2015)

ລ/ດ	ລາຍການ	ຄາດໝາຍ
1	ພົ້ນລະເມືອງໃນປີ 2015 (ພັນຄົນ)	6,9
2	ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ(ລາຄາໃນປີ)ໃນປີ 2015(ຕື້ກີບ)	101.400
	ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ(ລາຄາໃນປີ) ໃນປີ 2015 (ລ້ານໂດລາ)	11.929
3	ອັດຕາການເຕີບໂຕຂອງເສດຖະກິດ (GDP) ສະເລ່ຍຕໍ່ປີ	> 8%
	- ຂະແໜງກະສິກໍາ	3,5%
	- ຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ	15%
	- ຂະແໜງບໍລິການ	6,5%
4	ໂຄງປະກອບຕໍ່ GDP ປີ 2015	100%
	- ຂະແໜງກະສິກໍາ	23%
	- ຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ	39%
	- ຂະແໜງບໍລິການ	38%
5	ລາຍໄດ້ຕໍ່ຫົວຄົນ ຫລື GDP ຕໍ່ຫົວຄົນ ໃນປີ 2015 (ລ້ານກີບ)	14,5
	ລາຍໄດ້ຕໍ່ຫົວຄົນ ຫລື GDP ຕໍ່ຫົວຄົນ ໃນປີ 2015 (ໂດລາ)	1.700
6	ຂະແໜງການຄ້າ	
	- ອັດຕາການສົ່ງອອກຕໍ່ປີ	18%
7	ຂະແໜງທະນາຄານ	
	- ອັດຕາເງິນເຟີ້	< 8%

	-ອັດຕາແລກປ່ຽນ (ກີບ/ໂດລາສະຫະລັດ)	8.500 (+/-5%)
	-ອັດຕາການສະສົມທົ່ວລະບົບທະນາຄານຕໍ່ GDP	39,5%
8	ຂະແໜງການເງິນ	
	-ລາຍຮັບຕໍ່ GDP	19-21%
	-ລາຍຈ່າຍຕໍ່ GDP	22-25%
	-ຂາດດຸນງົບປະມານຕໍ່ GDP	3-5%
	-ຄ່າສະສົມແຫ່ງລາຍຮັບພາຍໃນ	2-5%
9	ການລົງທຶນ	
	ການລົງທຶນທັງໝົດຕໍ່ GDP	32%
	<u>ສັດສ່ວນຕໍ່ການລົງທຶນລວມທັງໝົດ:</u>	
	-ການລົງທຶນຂອງລັດ	10-12%
	-ການຊ່ວຍເຫຼືອລາຍຮັບແລະກຸສົນ	24-26%
	-ການລົງທຶນເອກະຊົນພາຍໃນແລະຕ່າງປະເທດ	50-56%
	-ການປ່ອຍສິນເຊື້ອແລະການລົງທຶນຂອງປະຊາຊົນ	10-12%
	<u>ກອບການແບ່ງທຶນລວມທັງໝົດ:</u>	
	-ການລົງທຶນໃສ່ຂະແໜງເສດຖະກິດ	30%
	-ການລົງທຶນໃສ່ຂະແໜງສັງຄົມ	35%
	-ການລົງທຶນໃສ່ການກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງ (ທາງແລະເຄຫາສະຖານ)	35%
10	ແຮງງານແລະການຈ້າງງານ	
	-ກວດແຮງງານທັງໝົດອາການມວນກຮວດງານທຳ (ລ້ານຄົນ)	3,26

	-ແຮງງານທີ່ສາມາດສະໜອງໄດ້ (ລ້ານຄົນ)	3,17
	-ກຳລັງແຮງງານໃນຂະແໜງກະສິກຳ	70%
	-ກຳລັງແຮງງານໃນຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ	7%
	-ກຳລັງແຮງງານໃນຂະແໜງບຸລິມະສິດ	23%
11	ຄາດໝາຍທາງສັງຄົມ	
	-ອາຍຸຍືນສະເລ່ຍ	67ປີ
	◦ ເພດຊາຍ	66ປີ
	◦ ເພດຍິງ	68ປີ
	-ອັດຕາຄວາມທຸກຍາກໃນປີ 2015	19%
	-ອັດຕາສ່ວນເດັກນ້ອຍລຸ່ມ 5 ປີທີ່ມີ ນ້ຳໜັກຕໍ່າກວ່າມາດຕະຖານ	22%
	-ອັດຕາຄອບຄົວທຸກຍາກໄດ້ຊຸມໃສ່ໄຟຟ້າ ຕໍ່ຄອບຄົວທຸກຄົນ	80%

ເອກະສານຊໍ້ອນທ້າຍ6: ບັນດາເປົ້າໝາຍ, ຄາດໝາຍ ແລະ ຕົວຊີ້ວັດໃນMDGs

ເປົ້າໝາຍທີ 1: ລົບລ້າງຄວາມທຸກຍາກແລະ ໄພອຶດຫົວ

ລ/ດ	ຕົວຊີ້ວັດ	1990	2000	2005	ຄາດໝາຍ 2015	ພາກສ່ວນຮ່ວມ ບຸກຄົນ
ຄາດໝາຍ 1A: ຫລຸດຮັດຕາສ່ວນຂອງຈຳນວນປະຊາກອນທີ່ມີລາຍຮັບຕໍ່າກວ່າ 1 ໂດລາຕໍ່ມື້ ລົງໃຫ້ໄດ້ເຄື່ອງຫນຶ່ງລະຫວ່າງປີ 1990-2015						
1	ອັດຕາສ່ວນຂອງຈຳນວນປະຊາກອນທີ່ຢູ່ຕໍ່າກວ່າເສັ້ນຄວາມທຸກຍາກ(%)	46 (1992)		27,6 (2008)	24	ຫ້ອງການຊີ້ນຳພາ ດທະນາຊນນະບຸດ ແລະ ລົບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, ກະຊວງການເງິນ, ກະຊວງກະສິກໍາ, ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ, ອົງການຊີ້ບຸລະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ສົ່ງແອດລັອມ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນໆ
2	ອັດຕາສ່ວນລະດັບການຫລຸດໂຕນກັ້ນຂອງຄວາມທຸກຍາກ (%)	12 (1992)		8 (2002)	6	
3	ອັດຕາສ່ວນການຊົມໃຊ້ຕົວຈິງຂອງກຸ່ມປະຊາກອນທີ່ສຸດ (%)	9 (1992)		8 (2002)	ບໍ່ມີ	
ຄາດໝາຍ 1B: ຫລຸດຮັດຕາສ່ວນຄົນຂາດສານອາຫານໃນປີ 1990 ລົງໃຫ້ໄດ້ເຄື່ອງຫນຶ່ງໃນປີ 2015						
4	ອັດຕາສ່ວນເດັກນ້ອຍລຸ່ມ 5 ປີທີ່ມີນ້ຳໜັກຕໍ່າກວ່າມາດຕະຖານ (%)	44 (1993)	40	37 (2006)	22	ຫ້ອງການຊີ້ນຳພາ ດທະນາຊນນະບຸດ ແລະ ລົບລ້າງຄວາມທຸກຍາກແຫ່ງຊາດ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, ກະຊວງການເງິນ, ກະຊວງກະສິກໍາ-ປ່າໄມ້, ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ, ອົງການຊີ້ບຸລະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ສົ່ງແອດລັອມ
5	ອັດຕາສ່ວນເດັກນ້ອຍລຸ່ມ 5 ປີທີ່ເຕັ້ຍ (%)	48 (1993)	42	40 (2006)	34	
6	ອັດຕາສ່ວນປະຊາກອນທີ່ມີລະດັບການກິນອາຫານຕໍ່າກວ່າມາດຕະຖານ (%)	32 (1993)	28	22 (2006)	21	
ຄາດໝາຍ 1C: ບັນລຸການຈ້າງງານ ແລະ ການມີວຽກເຮັດງານທຳຢ່າງເໝາະສົມ ລວມທັງແມ່ຍິງ ແລະ ໄວໜຸ່ມ						

7	ອັດຕາການເຕີບໂຕຂອງ GDP ຕໍ່ຄົນທີ່ເຮັດວຽກ (%)			8,5	ບໍ່ມີ	ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, ກະຊວງ ແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ, ກະຊວງການເງິນ, ກະຊວງສຶກສາ ແລະ ກະຊວງກະສິກໍາ-ປ່າໄມ້
8	ອັດຕາສ່ວນການມີວັກເຮັດງານທຳຂອງປະຊາກອນ (%)			49	ບໍ່ມີ	
9	ອັດຕາສ່ວນການເຮັດວຽກຄົນເຮງ(ລວມທັງຊ່ວຍຄອບຄົວ) ຕໍ່ການຈ້າງງານທັງໝົດ (%)			88	ບໍ່ມີ	

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ບົດລາຍງານຄວາມຄືບໜ້າຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ MDG II ຂອງ ສປປ ລາວ 2008, ການສຳຫຼວດພົນລະເມືອງ 1995, 2005, LECS1, LECS2, LECS3, LECS4, MICs2, MICs

ເປົ້າໝາຍທີ 2: ໃຫ້ທຸກຄົນໄດ້ຮັບການສຶກສາຂັ້ນປະຖົມສູງທົ່ວເຖິງ

ລ/ດ	ຕົວຊີ້ບອກ	1990	2000	2005	ຄາດໝາຍ 2015	ພາກສ່ວນຮັບຜິດຊອບ
ຄາດໝາຍ2: ຮັບປະກັນໃຫ້ເດັກທຸກຄົນຢູ່ທົ່ວທຸກຫົນແຫ່ງ, ທັງຍິງ ແລະ ຊາຍສາມາດຮັບຈົບຫຼັກສູດຂັ້ນປະຖົມສູງທົ່ວເຖິງກັນພາຍໃນປີ 2015.						
1	ອັດຕາເຂົ້າຮັບສູດຂັ້ນປະຖົມ (%)	58 (1991)		89.2 (2008)	98	ຫ້ອງການຊີ້ນຳພັດທະນາຊຸມນະບູ ດ ແລະ ລືບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, ກະຊວງການເງິນ, ກະຊວງກະສິກໍາ, ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ, ອົງການຊີ້ບຸລະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ສົ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນໆ
2	ອັດຕາສ່ວນຂອງນັກຮຽນທີ່ເຂົ້າຮັບຊັ້ນປ1 ທີ່ສືບຕໍ່ຮຽນຮອດຊັ້ນປ5 (%)	47.7 (1991)		67 (2008)	95	
3	ອັດຕາການຮູ້ໜັງສືໃນກຸ່ມອາຍຸ 15-24 ປີ (%)		78.5 (2001)	84	99	

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ບົດສະຫລຸບລາຍງານປະຈຳປີຂອງກະຊວງສຶກສາ, ການສຳຫຼວດພົນລະເມືອງ2005, ການສຳຫຼວດຄວາມຮູ້ໜັງສືແຫ່ງຊາດ 2001

ເປົ້າໝາຍທີ 3: ສິ່ງເສີມບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ແມ່ຍິງ

ລ/ດ	ຕົວຊີ້ບອກ	1990	2000	2005	ຄາດໝາຍ 2015	ພາກສ່ວນ ບຜິດຊອບ
ຄາດໝາຍ3: ລົບລ້າງຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍ ຢູ່ໃນການສຶກສາທຸກລະດັບ						
1	ອັດຕາສ່ວນການເຂົ້າຮັບຂອງເດັກຍິງຕໍ່ເດັກຊາຍໃນ:					ກະຊວງສຶກສາ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, ກະຊວງການເງິນ, ສູນກາງຊາວໜຸ່ມປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ, ສູນກາງສະຫະພັນແມ່ຍິງ, ສູນກາງແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະພາແຫ່ງຊາດ
	ຊັ້ນປະຖົມ (%)	77 (1991)		86 (2006)	100	
	ມັດທະຍົມຕົ້ນ (%)	66 (1990)		78 (2006)	100	
	ມັດທະຍົມຕອນປາຍ (%)	56 (1991)		74 (2006)	100	
	ແລະ ຊັ້ນສູງ (%)	49 (1991)		62 (2006)	100	
2	ອັດຕາສ່ວນແມ່ຍິງທີ່ຮູ້ໜັງສື ທົ່ວປະເທດ ຜູ້ຊາຍທີ່ຮູ້ໜັງສືໃນກຸ່ມອາຍຸ 15-24 ປີ (%)	81.5 (1995)		ບໍ່ມີ	100	
3	ອັດຕາສ່ວນແມ່ຍິງເຮັດວຽກ ໃນຂະແໜງ ທີ່ບໍ່ແມ່ນກະສິກໍາ (%)	38 (1995)		50 (2006)	ບໍ່ມີ	
4	ອັດຕາສ່ວນສະມາຊິກສະພາທີ່ເປັນແມ່ຍິງ (%)	6.3		25 (2008)	ບໍ່ມີ	

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ບົດສະຫວ່າງປະຈຳປີ ຂອງກະຊວງສຶກສາ, ການສຳຫຼວດພື້ນລະເມືອງ 2005, ການສຳຫຼວດຄວາມຮູ້ໜັງສືແຫ່ງຊາດ, ການສຳຫຼວດເສດຖະກິດ 2007

ເປົ້າໝາຍທີ 4: ຫລຸດຜ່ອນການເສຍຊີວິດຂອງເດັກນ້ອຍ

ລ/ດ	ຕົວຊີ້ບອກ	1990	2000	2005	ຄາດໝາຍ 2015	ພາກສ່ວນຮ່ວມຮັບ
ຄາດໝາຍ4: ຫລຸດອັດຕາການຕາຍຂອງເດັກໃຫ້ໄດ້ 2/3 ໃນປີ 2015						
1	ອັດຕາການຕາຍຂອງເດັກລູກ, ມ 5 ປີ ຕໍ່ເດັກເກີດມີຊີວິດ 1.000 ຄົນ			98	80	ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ, ກະຊວງສຶກສາ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, ກະຊວງການເງິນ, ສູນກາງຊາວໜຸ່ມປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ, ສູນກາງສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ, ສູນກາງແນວລາວສ້າງຊາດ
2	ອັດຕາສ່ວນເດັກນ້ອຍຕໍ່ກວ່າ 1 ປີ ຕໍ່ເດັກເກີດມີຊີວິດ 1.000 ຄົນ			70	49	
3	ອັດຕາການສັກຢາກັ່ນໝາກແດງໃຫ້ເດັກນ້ອຍ 1 ປີ (%)			69	90	

ແຫລ່ງຂໍ້ມູນ: ການສຳຫຼວດພົນລະເມືອງ 1995, 2005 ແລະ ການສຳຫຼວດສຸຂະພາບຈະເລີນພັນ 2000

ເປົ້າໝາຍທີ 5: ສິ່ງເສຍໃຈ, ຂະພາບຂອງແມ່

ລ/ດ	ຕົວຊີ້ບອກ	1990	2000	2005	ຄາດໝາຍ 2015	ພາກສ່ວນຮ່ວມຮັບ
ຄາດໝາຍ5A: ຫລຸດຜ່ອນການຕາຍຂອງແມ່ລົງໃຫ້ໄດ້ 3/4						
1	ອັດຕາການຕາຍຂອງແມ່ (ຕໍ່ເດັກເກີດມີຊີວິດ 100.000 ຄົນ)			405	260	ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ, ສູນກາງຊາວໜຸ່ມປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ, ສູນກາງສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ
2	ອັດຕາການເກີດໂດຍມີແຜດຊ່ວຍ (%)			23	49	
ຄາດໝາຍ5B: ຮັບປະກັນການເຊື່ອຖືງານບໍລິການສຸຂະພາບຈະເລີນພັນຢ່າງທົ່ວເຖິງ						
1	ອັດຕາຄຸ້ມກຳເນີດ			38	55	ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ, ກະຊວງສຶກສາ, ສູນກາງຊາວໜຸ່ມປະຊາ

2	ອັດຕາການຈະເລີນພັນ			76	ບໍ່ມີ	ຊົນປະຕິວັດລາວ, ສູນກາງສະຫະພັນແມ່ຍິງ
3	ອັດຕາການປົກຄຸມການກວດກາໜີ້ເກີດ			28,5	69	
4	ອັດຕາການຄຸມກຳເນີດທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການບໍລິການ Unmet need for family planning			27	50	

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ການສຳຫຼວດພົນລະເມືອງ 1995, 2005 ແລະ ການສຳຫຼວດສຸຂະພາບຈະເລີນພັນ 2000 ແລະ 2005

ເປົ້າໝາຍທີ 6: ສະກັດກັ້ນການແຜ່ລະບາດຂອງ HIV, ໄຂ້ຍຸງ ແລະ ພະຍາດຕິດຕໍ່ອື່ນໆ

ລ/ດ	ຕົວຊີ້ບອກ	1990	2000	2005	ຄາດໝາຍ 2015	ພາກສ່ວນຮ່ວມ ດຊອບ
ຄາດໝາຍ 6A: ສະກັດກັ້ນການແຜ່ລະບາດຂອງ HIV/AIDS						
1	ອັດຕາການຕິດເຊື້ອ HIV ໃນກຸ່ມປະຊາກອນທົ່ວໄປ (%)			0.1 (2007)	< 1	ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ, ກະຊວງສຶກສາ, ສູນກາງຊາວໜຸ່ມປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ, ສູນກາງສະຫະພັນແມ່ຍິງ
2	ອັດຕາການຕິດເຊື້ອ HIV ໃນກຸ່ມປະຊາກອນ 15-24 ປີ (%)			ບໍ່ມີ	< 5	
3	ອັດຕາການຕິດເຊື້ອ HIV ໃນກຸ່ມສາວບໍລິການ 15-49 ປີ (%)			2 (2004)	< 5	
4	ອັດຕາການຊົມໃຊ້ຖົງຢາງອານາໄມໃນກຸ່ມສາວບໍລິການ (%)			54,4 (2004)	ບໍ່ມີ	
ຄາດໝາຍ 6B: ສະກັດກັ້ນການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດໄຂ້ຍຸງ ແລະ ພະຍາດຕິດຕໍ່ອື່ນໆ						

1	ອັດຕາການຕາຍຍ້ອນໄຂ້ຍຸງຕໍ່ປະຊາກອນ 100.000 ຄົນ			0.4 (2006)	0,2	ກະຊວງສາທາລະນະສຸກສູນກາງຊາວໜຸ່ມ ປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ, ສູນກາງສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ
2	ອັດຕາການເປັນໄຂ້ຍຸງຕໍ່ປະຊາກອນ 1.000 ຄົນ			3 (2006)	ບໍ່ມີ	
3	ອັດຕາສ່ວນເດັກນ້ອຍນອນໃນມຸ້ງ (%)			87 (2006)	95	
4	ອັດຕາການເປັນວັນນະໂລກ ຕໍ່ປະຊາກອນ 100.000 ຄົນ			306	240	
5	ອັດຕາຄົນເປັນວັນນະໂລກທີ່ກວດພົບແລະໄດ້ຮັບການປິ່ນປົວໂດຍມີແພດຕິດຕາມໂດຍກົງ (DOTS) (%)			72 (2007)	70	
6	ອັດຕາຄົນເປັນວັນນະໂລກ ແລະ ໄດ້ຮັບການປິ່ນປົວໂດຍມີແພດຕິດຕາມໂດຍກົງ (DOTS) (%)			90 (2007)	85	

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ສູນຕ້ານເອດ, ກະຊວງສາທາ, ອົງການອານາໄມໂລກ, UNAIDS, MICs2, MICs3

ເປົ້າໝາຍທີ 7: ຮັບປະກັນຄວາມຍືນຍົງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ

ລ/ດ	ຕົວຊີ້ບອກ	1990	2000	2005	ຄາດໝາຍ 2015	ພາກສ່ວນຮ່ວມຜິດຊອບ
ຄາດໝາຍ7A: ຜົນຂະຫຍາຍບັນດາຫຼັກການພັດທະນາແບບຍືນຍົງເຂົ້າໃນນະໂຍບາຍ, ແຜນງານຂອງປະເທດ ແລະ ປັບປຸງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ສູນເສຍ						
1	ອັດຕາສ່ວນການປົກຫຸ້ມຂອງປ່າໄມ້ %		42 (2002)		65	ກະຊວງກະສິກໍາ-ປ່າໄມ້, ອົງການຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ

2	ອັດຕາການຊົມໃຊ້ ອົກຊີແຊນ			18 (2006)	ບໍ່ມີ	ສິ່ງແວດລ້ອມ, ອົງການວິທະຍາສາດ
3	ອັດຕາສ່ວນແຫຼ່ງນໍ້າທັງໝົດທີ່ນໍາໃຊ້				ບໍ່ມີ	ເຕັກໂນໂລຢີແຫຼ່ງຊາດ, ກະຊວງສຶກສາທິການ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ

ຄາດໝາຍ7B: ຫລຸດຜ່ອນການສູນເສຍຊີວະນາໆພັນ

1	ອັດຕາສ່ວນພືດພັນໄມ້ຫລືສັດທີ່ເກີດຖືກຮຸກຮານ ແລະ ຈະສູນພັນ			1,6 (2004)	ບໍ່ມີ	ກະຊວງກະສິກໍາ-ປ່າໄມ້, ອົງການຊັບພະຍາກອນນໍ້າແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ອົງການວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຢີແຫຼ່ງຊາດ, ກະຊວງສຶກສາທິການ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ
---	---	--	--	---------------	-------	---

ຄາດໝາຍ7C: ຫລຸດຜ່ອນອັດຕາສ່ວນປະຊາກອນບໍ່ສາມາດເຂົ້າຖືງູນໍ້າສະອາດໃຫ້ເຫລືອເຄື່ອງໝື່ງໃນປີ 2015

1	ອັດຕາສ່ວນປະຊາກອນຊົມໃຊ້ນໍ້າສະອາດ (%)			74 (2008)	80	ກະຊວງສຶກສາທິການ, ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ
2	ອັດຕາສ່ວນປະຊາກອນຊົມໃຊ້ວິດຖ່າຍ (%)			49 (2008)	60	

ແຫລ່ງຂໍ້ມູນ: ກົມປ່າໄມ້, ກະຊວງກະສິກໍາ, ອົງການນໍ້າແລະສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງສາທາ

ເປົ້າໝາຍທີ 8: ສ້າງຄູ່ຮ່ວມງານດ້ານການພັດທະນາໃນຂອບເຂດທີ່ວໂລກ.

(ສຳລັບເປົ້າໝາຍນີ້ແມ່ນຍັງຢູ່ໃນຂັ້ນຕອນການກຳນົດຄາດໝາຍຂອງຕົວຊີ້ວັດຕ່າງໆ ດັ່ງນັ້ນ ຈຶ່ງບໍ່ທັນສາມາດຄາດຄະເນໄດ້ວ່າມີຄວາມບັນໄປໄດ້ທີ່ຈະບັນລຸ ຫລືບໍ່)

ລ/ດ	ຕົວຊີ້ບອກ	1990	2000	2005	ຄາດໝາ	ພາກສ່ວນຮ່ວມຮ່ວມ ບຸກຄົນ
-----	-----------	------	------	------	-------	------------------------

					ຍ 2015	
ຄາດໝາຍ8A: ສ້າງລະບົບການຄ້າ ແລະ ການເງິນທີ່ເປີດກວ້າງບົນພື້ນຖານລະບົບຫຼັກການ, ສາມາດຄາດຄະເນໄດ້ລ່ວງໜ້າ ແລະປາສະຈາກການກົດກັ້ນແບ່ງແຍກ						
1	ອັດຕາພາສີທີ່ເກັບຈາກການສົ່ງອອກຜະລິດຕະພັນກະສິກໍາ, ເຄື່ອງນຸ່ງ ແລະ ແຜ່ນແຜ່ ເພື່ອພັດທະນາເສດຖະກິດຕະຫຼາດໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບສປປ ລາວ:					ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ-ການຄ້າ, ກະຊວງການເງິນ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, ກະຊວງຍື່ນທາງການ ແລະ ຂົນສົ່ງ, ອົງການໄປສະນີ ແລະ ໂທລະຄົມມະນາຄົມ, ອົງການວິທະຍາສາດເຕັກໂນໂລຊີແຫ່ງຊາດ.
2	ສະຖານະພາບ MFN			8		
	ຂໍ້ຕົກລົງສິດທິພິເສດທາງການຄ້າ			6	ບໍ່ມີ	
3	ສັດສ່ວນການສົ່ງອອກຜະລິດຕະພັນກະສິກໍາ, ເຄື່ອງນຸ່ງ, ແຜ່ນແຜ່ (ເປັນມູນຄ່າ) ເພື່ອພັດທະນາເສດຖະກິດຕະຫຼາດຈາກການຍົກເວັ້ນພາສີ			99	ບໍ່ມີ	
4	ລາຄາພາສີທີ່ນຳເຂົ້າຕໍ່ 1 ຕູ້ container(U\$)			1.690	ບໍ່ມີ	
5	ລາຄາພາສີທີ່ສົ່ງອອກຕໍ່ 1 ຕູ້ container(U\$)			1.420	ບໍ່ມີ	
ຄາດໝາຍ8B: ເພີ່ມຄວາມເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ກັບຄວາມຈຳເປັນພິເສດຂອງບັນດາປະເທດກຳລັງພັດທະນາທີ່ບໍ່ມີຊາຍແດນຕິດກັບທະເລ						

1	ອັດຕາສ່ວນການຊ່ວຍເຫຼືອສອງຝ່າຍ ຂອງປະເທດ OECD ຕໍ່ກັບການບໍລິການທາງສັງຄົມ			35 (2004)	ບໍ່ມີ	ກະຊວງອຸດສະຫະກຳ-ການຄ້າ, ກະຊວງການເງິນ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, ກະຊວງ ໂຍທາທິການ-ຂົນສົ່ງ, ອົງການໄປສະນີ ແລະ ໂທລະຄົມມະນາຄົມ, ອົງການວິທະຍາສາດ ແຕ່ກັນໃນຊື່ແຫ່ງຊາດ
2	ອັດຕາສ່ວນການຊ່ວຍເຫຼືອສອງຝ່າຍ ຂອງປະເທດ OECD ເພື່ອການພັດທະນາ				ບໍ່ມີ	
3	ສັດສ່ວນການຊ່ວຍເຫຼືອທົບກັບ GDP, ລາຍຮັບຕໍ່ຫົວຄົນ (US\$)			1.060 (2006)	ບໍ່ມີ	
4	ສັດສ່ວນການຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອການພັດທະນາທົບກັບ GNI			12 (2006)	ບໍ່ມີ	
5	ສັດສ່ວນການຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອສ້າງຂີດຄວາມສາມາດ ດ້ານການຄ້າ				ບໍ່ມີ	
6	ສັດສ່ວນການຊ່ວຍເຫຼືອລ້າຕໍ່ປະເທດ ອື່ນ ພັດທະນາຄື ສປປ ລາວ			1,5 (2006)	ບໍ່ມີ	
7	ສັດສ່ວນການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງປະເທດ OECD ທີ່ສປປ ລາວ ໄດ້ຮັບທົບກັບ GDP			5,4 (2006)	ບໍ່ມີ	
ຄາດໝາຍ8C: ການແກ້ໄຂບັນຫາໜີ້ສິນ						
1	%ການບໍລິການທາງໜີ້ສິນທົບກັບການສົ່ງອອກສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ			35 (2004)	ບໍ່ມີ	ກະຊວງອຸດສະຫະກຳ-ການຄ້າ, ກະຊວງການເງິນ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, ກະຊວງ ໂຍທາທິການ-ຂົນສົ່ງ, ອົງການໄປສະນີ ແລະ ໂທລະຄົມມະນາຄົມ, ອົງການວິທະຍາສາດ ແຕ່ກັນໃນຊື່ແຫ່ງຊາດ
ຄາດໝາຍ8D: ການຮ່ວມມືກັບພາກເອກະຊົນເພື່ອເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນໄດ້ນຳໃຊ້ເທັກໂນໂລຊີໃໝ່						

1	ການນຳໃຊ້ໂທລະສັບຕໍ່ 100 ຄົນ			1,6 (2006)	ບໍ່ມີ	ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ-ການຄ້າ, ກະຊວງການເງິນ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, ກະຊວງໂຍທາທິການ-ຂົນສົ່ງ, ອົງການໄປສະນີ ແລະ ໂທລະຄົມມະນາຄົມ, ອົງການວິທະຍາສາດເຕັກໂນໂລຊີແຫ່ງຊາດ
2	ການນຳໃຊ້ໂທລະສັບມືຖືຕໍ່ 100 ຄົນ			13,5 (2006)	ບໍ່ມີ	
3	ການນຳໃຊ້ອິນເຕີແນັດຕໍ່ 100 ຄົນ			0,08 (2006)	ບໍ່ມີ	
4	ການເຂົ້າເຖິງລາຍການວິທະຍຸ ກະຈາຍສຽງ		46 (2002)		ບໍ່ມີ	
5	ການເຂົ້າເຖິງການຮັບຊົມໂທລະພາບ		41 (2002)		ບໍ່ມີ	

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ບົດລາຍງານການຊ່ວຍເຫລືອຂອງຕ່າງປະເທດ, UN, OECD

ເປົ້າໝາຍທີ 9: ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກລູກລະເບີດບໍ່ທັນແຕກໃນສປປ ລາວ

ລ/ດ	ຕົວຊີ້ບອກ	1990	2002	2009	ຄາດໝາຍ 2015	ພາກສ່ວນ ຮັບຜິດຊອບ
ຄາດໝາຍ 9A: ຮັບປະກັນການເກັບກູ້ລະເບີດອອກຈາກພື້ນທີ່ ກະສິກຳໃຫ້ສໍາເລັດໃນປີ 2020						
1	ເນື້ອທີ່ທີ່ປາສະຈາກມົນລະພິດຈາກລະເບີດເພີ່ມຂຶ້ນ (ເຮັກຕາ)		842	4.114		ຄະນະກຳມະທິການເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາລະເບີດບໍ່ທັນແຕກທີ່ຕິດກັບຢູ່ສປປລາວ, ກະຊວງແຮງງານສະຫວັດດີການສັງຄົມ, ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ

							ິ່ນ
ຄາດໝາຍ9B: 50%							
1	ຈໍານວນຜູ້ບາດເຈັບ ແລະ ຕາຍຍ້ອນຖືກກະທົບຈາກລະເບີດໄດ້ຮັບການລາຍງານ (ຄົນ)			300 (2008)	150		ຄະນະກຳມະທິການເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາລະເບີດບໍ່ທັນແຕກທົ່ງຕົກຄ້າງຢູ່ສປປລາວ, ກະຊວງແຮງງານສະຫວັດດີການສັງຄົມ, ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ
ຄາດໝາຍ9C: ຮັບປະກັນການປົ່ນປົວແລະຝຶ້ນຝຸ້ນຜູ້ທີ່ລອດຊີວິດຕາມສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍລະເບີດລູກຫວ່ານ, ບອມບີບໍ່ທັນແຕກ							
1	ຈໍານວນຜູ້ລອດຊີວິດທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອເຕັມທີ່ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອດີຂຶ້ນ(ຄົນ)				20.439		ຄະນະກຳມະທິການເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາລະເບີດບໍ່ທັນແຕກທົ່ງຕົກຄ້າງຢູ່ສປປລາວ, ກະຊວງແຮງງານສະຫວັດດີການສັງຄົມ, ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ

ເອກະສານຊໍ້ ອນທ້ າຍ7: ອະທິ ບາຍຄຳສັ ບ

1) ແຜນພັ ດທະນາເສດຖະກິ ດ-ສັ ງຄົ ມແຫ່ ງຊາດ: $-i^{3/4}\ddot{A}\ll\text{o}\text{m}$ $\hat{\epsilon}\text{o}\text{O}\hat{\epsilon}^{3/4}\text{m}$,
 $\text{£}^{3/4}\text{O}\ddot{\text{I}}^{3/4}\ddot{\text{A}}-\ddot{\text{j}}^{3/4}-2\ddot{\text{k}}\text{O}\hat{\epsilon}^{1/2}-\text{¾}\ddot{\text{A}}\text{i}\text{O}\ll\text{1}/\text{2}$ $\text{j}\text{o}\text{O}\text{CE}\text{j}\ddot{\text{k}}\text{m}\text{£}\text{o}'$ $\hat{\epsilon}\text{t}-\text{i}\ddot{\text{k}}\text{O}\ll\text{1}/\text{2}\text{R}^{3/4}-\text{1}/\text{2}-\ddot{\text{A}}\text{i}\text{o}^{\text{a}}\text{O}\text{!}\text{1}/\text{2}^{23/4}-\ddot{\text{A}}\text{1}\text{E}\text{m}-$
 $\text{£}^{3/4}\text{O}\ll\text{k}\text{O}\ll\text{m}^{\text{o}}\text{m}-\ddot{\text{A}}^{\text{o}}\text{o}^{3/4}-$.

- ແຜນພັ ດທະນາເສດຖະກິ ດ-ສັ ງຄົ ມແຫ່ ງຊາດ ແມ່ ນເຄື ື່ ອງມື ີ ໃນການ
ຜັນຂະຫຍາຍ ແລະ ຈັ ດຕັ ັ ງປະຕິ ບັ ດແນວທາງຂອງພັ ກ ແລະ ການຄຸ ັ ມຄອງ
ເສດຖະກິ ດຂອງລັ ດ ດັ ວຍການກຳ ນົ ດອອກເປັ ັ ນນະໂຍບາຍ, ມາດຕະການ, ເປັ ັ ນແຜນ
ງານ, ໂຄງການ ແລະ ວົ ດກຽນລະອົ ດ ໃນແຕ່ ລະໄລຍະ ແນໃສ່ ບັ ັ ນລຸ ເປີ ັ ຫມາຍສູ ງ
ສຸ ດ ທິ ີ ພັ ກໄດ້ ກຳ ນົ ດໄວ້ ຄື: ກໍ ື່ ສ້ ັ ງປະເທດຊາດໃຫ້ ຮັ ັ ງມື ີ ເຂັ້ ມ
ແຂງ, ສັ ງຄົ ມສົ ວິ ໄລຍ ຸ ຕິ ທຳ, ປະຊາຊົ ັ ນສັ ັ ງມື ີ ຜາສຸ ກ.

+ ແຜນພັ ດທະນາເສດຖະກິ ດ-ສັ ງຄົ ມແຫ່ ງຊາດ ປະກອບດ້ ວຍ:

- ແຜນພັ ດທະນາໄລຍະຍາວ ແມ່ ນແຜນພັ ດທະນາທິ ີ ມື ື ດສະນະສັ ັ ງ
ລວມທິ ດທາງ, ໜ້ ັ ທິ ີ ແລະ ເປີ ັ ຫມາຍຍຸ ດທະສາດ ໄລຍະ10 ຂື້ ັ ນ
ໄປ ຫລື ເອີ ື່ ນວ່ ັ ຍຸ ດທະສາດການພັ ດທະນາ.
- ແຜນພັ ດທະນາໄລຍະກາງ ແມ່ ນແຜນພັ ດທະນາ ຊື້ ັ ງມື ີ ໄລຍະການ
ປະຕິ ບັ ດຕໍ່ ັ ກວ່ ັ 10 ປື ິ ລົ ງມາ ເຊັ ັ ນ: ແຜນແມ່ ບົ ດການ
ພັ ດທະນາ, ແຜນພັ ດທະນາ ໄລຍະ 5 ປື ິ.
- ແຜນພັ ດທະນາ ໄລຍະສັ້ ັ ນ ແມ່ ນແຜນພັ ດທະນາທິ ີ ຜັນຂະຫຍາຍ
ລະອົ ດ ທິ ດທາງ, ໜ້ ັ ທິ ີ ແຜນພັ ດທະນາໄລຍະກາງ ຫລື ເອີ ື່ ນວ່ ັ
ແຜນພັ ດທະນາ ປະຈຳປື ິ (1ປື ິ).

+ ແຜນພັ ດທະນາເສດຖະກິ ດ-ສັ ງຄົ ມ ປະກອບ ມື ີ:

- ແຜນພັ ດທະນາເສດຖະກິ ດ-ສັ ງຄົ ມແຫ່ ງຊາດ
- ແຜນພັ ດທະນາຂອງຂະແໜງການ ແລະ ອົ ງການຂັ້ ັ ນສູ ນກາງ
- ແຜນພັ ດທະນາ ເຂດແຄ້ ວນ ຫລື ບໍ ັ ລິ ວນເສດຖະກິ ດຂອງປະເທດ
- ແຜນພັ ດທະນາເສດຖະກິ ດ-ສັ ງຄົ ມ ຂອງແຂວງ, ນະຄອນຫລວງ
- ແຜນພັ ດທະນາເສດຖະກິ ດ-ສັ ງຄົ ມ ຂອງເມື ີ ອງ
- ແຜນພັ ດທະນາເສດຖະກິ ດ-ສັ ງຄົ ມ ຂອງເທດສະບານ
- ແຜນພັ ດທະນາເສດຖະກິ ດ-ສັ ງຄົ ມ ຂອງບ້ ັ ນ ຫລື ກຸ ື ມບ້ ັ ນ

2) ແຜນບຸ ກທະລຸ ແມ່ ນແຜນການ ທິ ີ $-\text{j}\text{E}^{\text{o}}\text{m}-\ddot{\text{A}}\text{i}\text{m}-\ddot{\text{A}}\text{1}\text{E}-\ddot{\text{A}}\text{1}\ddot{\text{k}}-\text{1}/\text{2}-\text{2}\ddot{\text{k}}\text{O}\hat{\epsilon}^{1/2}-\text{¾}-\hat{\epsilon}\text{t}-\text{o}'-\hat{\epsilon}\text{o}\text{O}$
 $\hat{\epsilon}^{3/4}\text{m}-\ddot{\text{A}}\text{R}^{\text{O}}-\text{m}\ddot{\text{I}}\text{E}^{3/4}$, $-\ddot{\text{A}}\text{R}^{\text{O}}-\text{j}\text{E}^{3/4}$, $-\text{j}\text{1}/\text{2}-\ddot{\text{A}}\text{O}\text{O}$ $\text{R}\text{O}-\ddot{\text{A}}\text{1}\text{E}-\ddot{\text{A}}\text{R}^{\text{O}}-\text{£}\text{E}^{\text{o}}-\ddot{\text{A}}-\ddot{\text{k}}-\text{£}\text{E}^{\text{o}}-\ddot{\text{A}}-$, $-\ddot{\text{A}}\text{O}\text{E}-\text{k}^{\text{o}}-$
 $\text{A}^{\text{o}}\text{o}^{3/4}-\text{R}\text{O}-\ddot{\text{A}}\text{O}\text{E}$, ຮັ ັ ບປະກຸ ັ ນໄດ້ ການປະຕິ ບັ ດບຸ ັ ນດາຈຸ ດຫມາຍ ແລະ
ຄາດຫມາຍທິ ີ ວາງອອກ ໂດຍສະເພາະແມ່ ນການບຸ ັ ນລຸ ຄາດຫມາຍໃນບາງດ້ ັ ນຢ່ ັ ງ
ໂດດເດັ ັ ນ. ການບຸ ກທະລຸ ເຫລີ ັ ັ ນຈະຕັ ັ ອງສົ ັ ງຜົ ັ ນກະທິ ບຕໍ່ ັ ການ

ປ່ຽນແປງຕາມທິດທາງຕັ້ງໜ້າ ແລະ ໃນການຍົກລະດັບຊີວິດການເປັນ
ຢູ່ຂອງປະຊາຊົນຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ແລະ ມີຄວາມໝາຍທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ການ
ເມືອງ. 4 ເປົ້າໝາຍໃນການບຸກທະລູ ສະເພາະແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-
ສັງຄົມນີ້ໄດ້ຜັນຂະຫຍາຍອອກດັ່ງນີ້: (1).

ບຸກທະລູດ້ານຈົນຕະນາການ

ກ່ອນອັນແມ່ນຕ້ອງລົບລ້າງຜົນສະທ້ອນ ຂອງກົນໄກລວມສູນອາດ
ຍາສິດ, ບໍລິຫານເກື້ອກູນຢ່າງສິ້ນເຊີງ,
ຫນີໄປສູ່ກົນໄກເສດຖະກິດຕະຫລາດທິມີການຄຸ້ມຄອງຂອງລັດ,
ຢຶດຫມູ່ນເອົາການພັດທະນາເສດຖະກິດເປັນໃຈກາງ,
ສ້າງຄວາມກົມກວີວລະຫວ່າງ ການພັດທະນາເສດ ຖະກິດ
ກັບການພັດທະນາວັດທະນະທຳ-ສັງຄົມ,
ເສີມຂະຫຍາຍກຳລັງແຮງຂອງທຸກພາກສ່ວນເສດ ຖະກິດ
ເຂົ້າໃນການຂະຫຍາຍກຳລັງການຜະລິດຢ່າງແຂງແຮງ,
ສ້າງຄວາມສາມາດແຂ່ງຂັນເພີ່ມຂຶ້ນ
ໃນຂະບວນວິວັດແຫ່ງການເຊື່ອມໂຍງສາກົນ,
ຮັບປະກັນໃຫ້ການພັດທະນາດ້ານນີ້ໄປຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ, ມີ
ຄວາມໝັ້ນທົ່ງ ແລະ ຍືນຍົງ. (2).

ບຸກທະລູດ້ານການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແມ່ນການ

ບຸກທະລູດ້ານການສຶກສາ ໃຫ້ມີຄຸນນະພາບສູງ,
ລົງທຶນໃສ່ຂົງເຂດການສຶກສາ ແລະ ສາທາລະນະສູງກ
ຕາມກຳນົດຫມາຍທິວາງໄວ້; ນຳໃຊ້ເສດຖະກິດພູມບູນຢາໃຫ້ຫລາຍຂຶ້ນ;
ສ້າງກຳລັງແຮງແລະວິຊາການທິວຊຳນານງານ; ສ້າງຖານແຖວນັກທຸລະກິດ,
ນັກຄຸ້ມຄອງ, ຜູ້ຈັດການທິວສົມຄູ່ກັບການພັດທະນາເສດ
ຖະກິດຕາມກົນໄກຕະຫລາດ ແລະ ການເຊື່ອມໂຍງເສດຖະກິດສາກົນ.
ປັບປຸງລະບົບນຳໃຊ້ກຳລັງແຮງງານໃຫ້ມີຄວາມເໝາະສົມ ແລະ
ສ້າງລະບອບຈຸງໃຈເພື່ອຮັບໃຊ້ການສ້າງສາພັດທະນາ; ຮັບປະ
ກັນການຫັນແຮງງານກະສິກຳ ເຂົ້າເປັນແຮງງານອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍລິການ
ໃຫ້ນັບມື້ນັບຫລາຍຂຶ້ນ (3). ບຸກທະລູດ້ານລະບົບກົນໄກລະບອບ,
ລະບົບການບໍລິຫານ: ກ່ອນອັນແມ່ນຕ້ອງບຸລະນະການ ບໍລິຫານ ແລະ
ການບໍລິການໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ໃບ່ງໃສ,

ສ້າງສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກແກ່
ການແຂ່ງຂັນທິວສະເຫມີພາບຕໍ່ຫນ້າກົດຫມາຍ ແລະ
ການເຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທິວສະໄຫມ;
ແກ້ໄຂຂອດການປະສານງານໃຫ້ດີ, ທິວສະໄ ຫມ ແລະ
ເຂົ້າກັບລະບົບຂອງສາກົນ, ໂດຍຖືເອົາການບຸກ
ທະລູດ້ານນີ້ ຕິດພັນກັບຂະບວນວິວັດແຫ່ງການເຊື່ອມໂຍງສາກົນ ທິວສະໄຫມ ທິວສະໄຫມ ທິວສະໄຫມ
ມີເສດຖະກິດອາຊີບັນ ແລະ ການ ກະກວັມເຂົ້າເປັນສະມາຊິກ WTO A1/2 (4).

ບຸກທະລູດ້ານການແກ້ໄຂຄວາມ ທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນ

ດ້ວຍການຂຸດຄົ້ນແຫວນ່ງທິວສະໄຫມ ແລະ
ດ້ວຍນະໂຍບາຍສິ່ງເສີມເປັນພິເສດ, ສ້າງພື້ນຖານ ໂຄງລ່າງ
ທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຢ່າງມີຈຸດສຸມ

ໂດຍຮັບປະກັນໃຫ້ມີການຄົມມະນາຄົມທາງບົກ (ລວມທັງ ທາງລົດໄຟ), ທາງອາກາດ ແລະ ທາງນໍ້າ ມີຄວາມໂລ່ງລ່ວນ, ເຊື່ອມຕິດຈອດກັນ ແຕ່ສູນກາງຫາທ້ອງຖິ່ນ, ເຊື່ອມຈອດກັບປະເທດໃກ້ຄຽງ ແລະ ສາກົນ; ພ້ອມກັນນີ້, ກໍ່ມີຕາໜ່າງໄຟຟ້າ, ເຄືອຄ້າຍໂທລະ ຄົມມະນາຄົມ, ການສື່ສານ, ນໍ້າປະປາ ແລະ ອື່ນໆທັງໝົດຈຳເປັນ.

3) ການຈັດສັນງົບປະມານການລົງທຶນຂອງລັດ

ໝາຍເຖິງການຈັດສັນທຶນຈາກງົບປະມານຂອງລັດ (ພາຍ ໃນ ແລະ ODA) ໃຫ້ໂຄງການຕ່າງໆຂອງຂະແໜງການ, ທ້ອງຖິ່ນ ໂດຍອີງຕາມນະໂຍບາຍ ຂອງລັດ, ລັກສະນະ, ຈຸດເລັດຂອງແຕ່ລະຂະແໜງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນຕາມກຳນົດໝາຍທຶນກຳນົດໄວ້ບົນພື້ນຖານດັດຊະນີ ຫຼື ຕົວຊີ້ວັດທາງເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ.

4) ກຳນົດໝາຍໃນການຈັດສັນງົບປະມານ (Budget allocation norm):

ການຈັດສັນງົບປະມານການລົງທຶນຂອງລັດ ໃຫ້ແກ່ອົງການປົກຄອງ ທ້ອງຖິ່ນແມ່ນອີງໃສ່ກຳນົດໝາຍ ທີ່ລັດຖະບານວາງອອກໃນແຕ່ລະ ໄລຍະດັ່ງນີ້:

1. ແຜນຍຸດທະສາດການພັດທະນາ.
2. ລະດັບຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ການພັດທະນາ.
3. ລະດັບລາຄາສິນຄ້າ.
4. ພັດທະນາໃນການປະກອບສ່ວນດ້ານລາຍຮັບງົບປະມານແຫ່ງລັດ.
5. ເນື້ອທີ່ພູມສັນຖານ.
6. ຈຳນວນປະຊາກອນ.
7. ຈຳນວນຫົວໜ່ວຍບໍລິຫານການປົກຄອງ.

5) ການຫັນຊັບສິນເປັນທຶນ: ແມ່ນການນຳໃຊ້ທຸກໆແຮງບົ່ມຊັອນ (ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ບັນດາລິຂະສິດ ແລະ ສິດທິອື່ນໆ...) ໂດຍການປະ ເມີນເປັນມູນຄ່າ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດໃນອານາຄົດມານຳໃຊ້ເປັນທຶນຮອນໃນ ການພັດທະນາໃນປະຈຸບັນ.

6) ການຫັນເປັນອຸດສະຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ: ແມ່ນແບບວິທີການ ພັດທະນາກຳລັງການຜະລິດ ແລະ ການພົວພັນການຜະລິດຢ່າງກົມກວັດກັນ ແລະ ມີປະສິດທິພາບ ປະສິດທິຜົນສູງ, ແມ່ນການຫັນປ່ຽນ ຢ່າງຮອບດ້ານ, ເລິກເຊິ່ງ ຕໍ່ການເຄື່ອນໄຫວການຜະລິດ-ທຸລະກິດ ການ ບໍລິຫານ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຈາກສະພາບທີ່ເຄື່ອນໄຫວ ໃຊ້ແຮງງານ, ອຸປະກອນແບບຫັດຖະກຳເປັນຕົ້ນຕໍ ມາສູ່ການນຳໃຊ້ແຮງ ງານພ້ອມດ້ວຍເຕັກໂນໂລຊີ, ແບບວິທີທີ່ທັນສະໄໝ ແລະ ພາຫະນະການ ຜະລິດໃໝ່ ຕັ້ງຢູ່ບົນພື້ນຖານອຸດສະຫະກຳ ແລະ ຜະລິດຕະພາບຂອງງານ ສູງກວ່າ. ຊຶ່ງເປົ້າໝາຍສຸດທ້າຍ ແມ່ນພັດທະນາສັງຄົມໃຫ້ພົ້ນ

ຈາກສັງຄົມກະສິກຳຫຼ້າຫຼັງ, ແບບປະຖົມປະຖານ, ອາໄສທຳມະຊາດ ໃຫ້
ຄ່ອຍໆກາຍເປັນສັງຄົມອຸດສະຫະກຳ.

ສຳລັບປະເທດເຮົາ ການຫັນເປັນອຸດສະຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ
ແມ່ນບາດກ້າວເດີນອັນແນ່ນອນທີ່ຈະຕ້ອງເປັນໄປໃນຂະບວນການ
ພັດທະນາຢູ່ ສປປລາວ ແລະ ກໍ່ແມ່ນເສັ້ນທາງດົວ ເພື່ອນຳ ພາປະເທດ
ຫຼຸດພົ້ນອອກຈາກຄວາມດ້ອຍພັດທະນາ ແລະ ກ້າວສູ່ລະບອບສັງຄົມ
ນິຍົມ.

- 7) **ຫົວຈັກການພັດທະນາ (Engine development):** ຂະແໜງການທີ່ເປັນທາງແຮງ
ແລະ ເປັນບັດໃຈຕົ້ນຕໍໃນການຂັບເຄື່ອນການພັດທະນາ.
- 8) **ຫົວຈັກອຸດສະຫະກຳ (Engine industry):** ຂະແໜງອຸດສະຫະກຳທີ່ເປັນທາງແຮງ
ໃນການຂັບເຄື່ອນການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດໃຫ້ແກ່ອຸດສະຫະກຳ.
- 9) **ບັນຊີຮັບກິດການລົງທຶນ (Project Calling List):**
ບັນຊີໂຄງການທີ່ມີການປະເມີນຄວາມເປັນໄປໄດ້ ເປື້ອງຕົ້ນແລ້ວ (ມີ
ບົດສະເໜີໂຄງການ/project profile) ເພື່ອນຳ
ມາສະເໜີຕໍ່ນັກລົງທຶນເອກະຊົນເອກະຊົນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ
ເພື່ອສະດວກໃນການກຳນົດໂຄງການທີ່ຕ້ອງການພັດທະນາ ແລະ ການລະດົມ
ທຶນ.
- 10) **ການວາງແຜນພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (Sustainable development plan):**
ແມ່ນຂະບວນການວາງ ແຜນແບບໜຶ່ງທີ່ມີລັກສະນະເປັນວົງຈອນ,
ພົວພັນເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ, ສາມາດບັບບໍ່ຝຸດຮົດ, ຍັງຖືເປັນ
ຂະບວນການທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ມີ
ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ສອດຄ່ອງກົມກວັດກັບທາງດ້ານການພັດ
ທະນາເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳ-ສັງຄົມ ແລະ
ປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມໃຫ້ມີຄວາມສົມດຸນ.
- 11) **ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ:** ແມ່ນການພັດທະນາທີ່ມີຄວາມຕໍ່ເນື່ອງ,
ໝັ້ນທົນ, ມີຄວາມສອດຄ່ອງກົມກວັດ ແລະ ສົ່ງຜົນກະທົບທາງລົບ
ຕໍ່ສັງຄົມ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມໜ້ອຍທີ່ສຸດ.
- 12) **ຊົນລະກະເສດ (Agri-Irrigation/Comprehensive Agricultural Development)** ແມ່ນການ
ພັດທະນາທີ່ລວມມີການກໍ່ສ້າງຊົນລະປະທານ,
ການພັດທະນາກະສິກຳທີ່ປື້ນອັນ ແລະ ການບັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່
ຂອງປະຊາຊົນ. ຄຸນລັກສະນະຂອງໂຄງການຊົນລະກະເສດມີດັ່ງນີ້:
1) ໂຄງການສ້າງຊົນລະປະທານຕ້ອງແມ່ນໂຄງການທີ່ເລືອກເອົາຈຸດທີ່
ມີນ້ຳໄຫລ ຈາກລະດັບສູງຫາຕ່ຳເພື່ອຮັບປະກັນປະສິດທິພາບ ແລະ
ປະສິດທິຜົນຂອງການລົງທຶນ. ຜູ້ລົງທຶນຕ້ອງເປັນຜູ້ເຮັດທຸລະ
ກິດແບບຄົບວົງຈອນແຕ່ຕົ້ນຫາປາຍ.

- 2) ມີການບຸຽງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນກະສິກໍາຢູ່ເຂດພື້ນທີ່ໂຄງການດັ່ງກ່າວເພື່ອຊົມໃຊ້ພາຍໃນແລະສົ່ງອອກ.
- 3) ມີການສ້າງບ້ານພັດທະນາ ຢູ່ເຂດພື້ນທີ່ຊົນລະປະທານດັ່ງກ່າວ, ການສ້າງວັກເຮັດງານທຳ ແລະ ເປັນແຫວນຜະລິດສະບັງອາຫານໃຫ້ແກ່ເຂດປະຊາຊົນໃນຊົນນະບົດອ້ອມຂ້າງເຂດພື້ນທີ່ໂຄງການດັ່ງກ່າວ.

13) ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP: Gross Domestic Product): ແມ່ນມູນຄ່າເພີ່ມຂອງຜະລິດຕະພັນ ແລະ ການບໍລິການທີ່ຖືກສ້າງຂຶ້ນໃຫມ່ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ (ລວມທັງຂອງຕ່າງປະເທດທີ່ສ້າງຂຶ້ນຢູ່ພາຍໃນປະເທດ) ໃນໄລຍະເວລາໜຶ່ງປີ.

14) ຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນຕໍ່ຫົວຄົນ (GDP per capita) ແມ່ນຕົວເລກສະເລ່ຍຂອງຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນຕໍ່ພົນລະເມືອງໜຶ່ງຄົນ.

15) ໂຄງການໃຫຍ່ລະດັບຊາດ (Mega-Project) ແມ່ນບັນດາໂຄງການ ຫລື ກຸ່ມໂຄງການທີ່ມີມູນຄ່າສູງກວ່າ 500 ຕື້ກີບ/50 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດຂຶ້ນໄປ, ເປັນໂຄງການລະດັບຊາດ ແລະ ສາມາດສ້າງຜົນໄດ້ຮັບໃນໄລຍະແຜນການ 5 ປີ.

16) ປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ (Least Developed Country ຫລື LDC) ປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ ແມ່ນຊື່ສຳລັບປະເທດທີ່ມີດັດຊະນີໝາຍການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນແຕ່ລະໄລຍະໂດຍບົບທົບກັບທຸກປະເທດໃນໄລກ ແມ່ນຕໍ່າທີ່ສຸດ. ຄະນະກຳມະທິການເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດໄດ້ກຳນົດມາດຖານ ແລະ ເງື່ອນໄຂປະເທດດ້ອຍພັດທະນາດັ່ງນີ້:

- 1). ແມ່ນປະເທດທີ່ມີພົນລະເມືອງໜ້ອຍກວ່າ 75 ລ້ານຄົນ;
- 2). ລາຍໄດ້ແຫ່ງຊາດ (Gross National Income- GNI) ສະເລ່ຍຕໍ່ຄົນຕໍ່າກວ່າ 750 ໂດລາຕໍ່ປີ;
- 3). ດັດຊະນີຊັບສິນມະນຸດ (Human Asset Index – HAI) ຕໍ່າກວ່າ 58
- 4). ດັດຊະນີຄວາມບໍ່ໝັ້ນຄົງທາງດ້ານເສດຖະກິດ (Economic Vulnerability Index – EVI)

ສູງກວ່າ 38.-

ເພື່ອຫຼຸດພື້ນຈາກບັນຊີປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ, ຕ້ອງບັນລຸໄດ້ 2 ໃນ 3 ມາດຖານດັ່ງນີ້:

- 1). ລາຍໄດ້ແຫ່ງຊາດ (GNI) ສະເລ່ຍຕໍ່ຄົນໄດ້ສູງກວ່າ 900 ໂດລາຕໍ່ປີ;

2). ດັດຊະນີ ຊັບສົມມະນຸດ (HAI) ໃນລະດັບ 64 (ປີ 2006)

3). ດັດຊະນີ ຄວາມບໍ່ໝັ້ນຄົງດ້ານເສດຖະກິດ (EVI) ໃນລະດັບ 38.-

ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ໂດຍຫຼັກການແລ້ວ ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດໄດ້ປະເມີນ ແລະ ກຳນົດມາດຖານໃໝ່ ໃນທຸກໆ 3 ປີ ໂດຍການຍົກລະດັບມາດຖານດັ່ງກ່າວສູງຂຶ້ນໄປເລື້ອຍໆ (ຕົວຢ່າງລາຍລະອຽດ) ©, ມ--^a1/2i³4^ມ--i÷È'-ສ':

³ / ₄ ©-« ³ / ₄ - $\hat{A}^{2^{\circ}}$ - $\hat{I} \hat{D} \hat{C} \hat{2} \hat{i}$ - $\pounds \hat{3} \hat{4} \hat{j}$ - ¹ / ₂ - $\hat{A} \hat{e} \hat{C}$ - $\hat{C} \hat{E} \hat{0}^{\circ}$ - 2 $\hat{n} \hat{C} \hat{e} \hat{1} \hat{2}$ - ³ / ₄ - $\hat{A}$ - $\hat{S} \hat{3} \hat{4}$ - $\hat{o}$ 1990	³ / ₄ ©-« ³ / ₄ - $\hat{A}^{2^{\circ}}$ - $\hat{I} \hat{D} \hat{C} \hat{2} \hat{i}$ - $\pounds \hat{3} \hat{4} \hat{j}$ - ¹ / ₂ - $\hat{A} \hat{e} \hat{C}$ - $\hat{C} \hat{E} \hat{0}^{\circ}$ - 2 $\hat{n} \hat{C} \hat{e} \hat{1} \hat{2}$ - ³ / ₄ - $\hat{i} \hat{g} \hat{n} \hat{R}$ - $\hat{o}$ 2000
<p>1. $\hat{i} \hat{3} \hat{4}$-$\hat{A} \hat{C} \hat{E}$-$\hat{a} \hat{O}$-$\hat{E} \hat{o}$-: «$\hat{o} \hat{A} \hat{0} \hat{o} \hat{3} \hat{4}$ GDP $\hat{A}$-$\hat{n}$-$\hat{a} \hat{o}$, ຂ້າງ$\pounds \hat{1} \hat{4}$ມ $\hat{i} \hat{g} \hat{n} \hat{R}$-¹/₂$\hat{A} \hat{e} \hat{C}$$\hat{i} \hat{g} \hat{n} \hat{R}$²$\hat{n} \hat{C} \hat{e} \hat{1} \hat{2}$-³/₄. $\pounds \hat{3} \hat{4} \hat{C} \hat{I} \hat{3} \hat{4}$-$\pounds \hat{3} \hat{4} \hat{C} \hat{I} \hat{3} \hat{4}$-$\hat{I} \hat{D} \hat{C} \hat{2} \hat{i}$-: $\hat{I} \hat{3} \hat{4}$$\hat{i}$, $\hat{E} \hat{3} \hat{4}$ 700 $\hat{A} \hat{C}$-$\hat{i} \hat{3} \hat{4}$ (ສໍາລັບ $\hat{o}$ 1991), $\hat{I} \hat{3} \hat{4}$$\hat{i}$, $\hat{E} \hat{3} \hat{4}$ 800 $\hat{A} \hat{C}$-$\hat{i} \hat{3} \hat{4}$ (1994) ແລະ $\hat{I} \hat{3} \hat{4}$$\hat{i}$, $\hat{E} \hat{3} \hat{4}$ 900 $\hat{A} \hat{C}$-$\hat{i} \hat{3} \hat{4}$ (1997)</p> <p>2. $\hat{n} \hat{C} \hat{e} \hat{1} \hat{2}$-$\hat{o} \hat{S} \hat{n} \hat{R}$-$\hat{i} \hat{o}$-¹/₂-$\hat{C}$ (HAI): $\pounds \hat{E} \hat{3} \hat{4}$-$\hat{i} \hat{2}$-$\hat{A} \hat{i}$, $\hat{C} \hat{3} \hat{4}$ 3 $\hat{n} \hat{C} \hat{e}$-$\hat{S} \hat{1} \hat{2}$-$\hat{o}$ $\pounds \hat{3} \hat{4} \hat{j}$-$\hat{a} \hat{o}$, $\hat{S} \hat{S}$, $\hat{n} \hat{C}$-$\hat{C}$, ມ--$\hat{s}$: a. $\hat{A} \hat{2}$-¹/₂-³/₄-$\hat{j} \hat{3} \hat{4}$-: $\pounds \hat{C}$, --$\hat{j} \hat{3} \hat{4}$--$\hat{R} \hat{D} \hat{i} \hat{o}$-$\hat{A} \hat{2}$-$\hat{j} \hat{3} \hat{4}$-$\hat{i} \hat{o}$-$\hat{i} \hat{o}$ $\hat{a} \hat{O}$-$\hat{E} \hat{o}$--$\hat{a} \hat{O}$-$\hat{o} \hat{e}$ b. $\hat{i} \hat{3}$-$\hat{C}$¹/₂-$\hat{2} \hat{3} \hat{4} \hat{R}$: $\hat{o} \hat{3} \hat{4}$--$\hat{o}$--$\hat{i} \hat{2}$-$\hat{A} \hat{i}$, " c. $\hat{j} \hat{3} \hat{4}$--$\hat{i} \hat{o} \hat{j} \hat{3} \hat{4}$: $\hat{o} \hat{n} \hat{C} \hat{3} \hat{4}$-$\hat{j} \hat{3} \hat{4}$--$\hat{A} \hat{C} \hat{I} \hat{3} \hat{4}$--$\hat{i} \hat{3} \hat{4}$--$\hat{S}$--¹/₂«$\hat{o}$' - $\hat{A} \hat{i} \hat{1} \hat{2}$ $\hat{n} \hat{C} \hat{e} \hat{1} \hat{2}$ «$\hat{o}$ $\hat{A} \hat{i} \hat{1} \hat{2}$ $\hat{o} \hat{n} \hat{C} \hat{3} \hat{4}$-$\hat{j} \hat{3} \hat{4}$--$\hat{o} \hat{E} \hat{I} \hat{n} \hat{C} \hat{a} \hat{i} \hat{o}$-$\hat{C} \hat{o} \hat{a}$- $\hat{o} \hat{E} \hat{A}$ $\hat{i} \hat{3} \hat{4}$ $\hat{E}$ $\pounds \hat{3} \hat{4}$ $\hat{C} \hat{I} \hat{3} \hat{4}$-$\hat{I} \hat{D} \hat{C} \hat{2} \hat{i}$- $\hat{A} \hat{E}$--$\hat{i} \hat{3} \hat{4}$$\hat{i}$, $\hat{E} \hat{3} \hat{4}$ 52 ສໍາລັບປີ 1992.</p> <p>-3. $\hat{n} \hat{C} \hat{e} \hat{1} \hat{2}$-$\hat{o} \hat{E}$, ³/₄-$\hat{i} \hat{3} \hat{4} \hat{j} \hat{3} \hat{4}$«$\hat{E} \hat{3} \hat{4}$--$\hat{A} \hat{i} \hat{C}$«¹/₂$\hat{i} \hat{o} \hat{C}$ $\pounds \hat{U} \hat{3} \hat{4} \hat{i} \hat{2}$-$\hat{A} \hat{i}$, $\hat{C} \hat{3} \hat{4}$ 4 $\hat{n} \hat{C} \hat{e}$-$\hat{S} \hat{1} \hat{2}$-$\hat{o}$ $\pounds \hat{3} \hat{4} \hat{j}$-$\hat{a} \hat{o}$, $\hat{S} \hat{S}$, $\hat{n} \hat{C}$-$\hat{C}$, ມ--$\hat{s}$: a. $\hat{i} \hat{n} \hat{C}$-$\hat{i} \hat{E}$, --$\hat{C} \hat{o} \hat{a}$-$\hat{C}$¹/₂-$\hat{A} \hat{i} \hat{j} \hat{3} \hat{4}$--$\hat{o} \hat{i} \hat{2}$$\hat{i} \hat{o} \hat{C}$-$\hat{A}$- GDP b. $\hat{i} \hat{n} \hat{C}$-$\hat{i} \hat{E}$, --$\hat{C} \hat{o} \hat{a}$-$\hat{A}$»$\hat{a}$-$\hat{a} \hat{3} \hat{4}$--$\hat{A}$--$\hat{C} \hat{o} \hat{a}$-$\hat{A} \hat{C}$- $\hat{o} \hat{C} \hat{i} \hat{3} \hat{4} \hat{i} \hat{2} \hat{j} \hat{3} \hat{4}$ $\hat{a} \hat{O}$-$\hat{A}$»$\hat{a}$-$\hat{a} \hat{3} \hat{4}$--$\hat{e} \hat{n} \hat{C} \hat{a} \hat{i} \hat{o} \hat{C}$ c. $\hat{j} \hat{3} \hat{4}$--$\hat{S} \hat{o}$'-$\hat{A} \hat{S} \hat{E}$-²/₁$\hat{i} \hat{n} \hat{C}$-$\hat{a} \hat{3} \hat{4}$--$\hat{a} \hat{O}$-$\hat{E} \hat{o}$--$\hat{a} \hat{O}$-$\hat{o}$ d. $\hat{n} \hat{C} \hat{e}$-$\hat{i} \hat{2}$-$\hat{o} \hat{j} \hat{3} \hat{4}$--$\hat{i} \hat{3} \hat{4}$--$\hat{o} \hat{O} \hat{i}$-$\hat{o} \hat{i} \hat{2}$$\hat{i} \hat{o} \hat{C}$-$\hat{a} \hat{i} \hat{2}$ $\hat{n}$--$\hat{i} \hat{o}$--$\pounds \hat{E} \hat{3} \hat{4}$-</p>	<p>1. $\hat{i} \hat{3} \hat{4}$-$\hat{A} \hat{C} \hat{E}$-$\hat{a} \hat{O}$-$\hat{E} \hat{o}$-: $\pounds \hat{3} \hat{4}$«$\hat{I} \hat{3} \hat{4}$»$\pounds \hat{3} \hat{4} \hat{j}$-$\hat{I} \hat{D} \hat{C} \hat{2} \hat{i}$-: $\hat{I} \hat{3} \hat{4}$$\hat{i}$, $\hat{E} \hat{3} \hat{4}$ 1,035 $\hat{A} \hat{C}$- $\hat{i} \hat{3} \hat{4} \hat{j}$$\hat{i} \hat{g} \hat{n} \hat{R}$-$\hat{o}$</p> <p>2. $\hat{n} \hat{C} \hat{e}$-$\hat{i} \hat{2}$-$\hat{o} \hat{S} \hat{n} \hat{R}$-$\hat{i} \hat{o}$-¹/₂-$\hat{C}$ (HAI): $\pounds \hat{E} \hat{3} \hat{4}$-$\hat{i} \hat{2}$-$\hat{A} \hat{i}$, $\hat{C} \hat{3} \hat{4}$ 3 $\hat{n} \hat{C} \hat{e}$-$\hat{S} \hat{1} \hat{2}$-$\hat{o}$ $\pounds \hat{3} \hat{4} \hat{j}$-$\hat{a} \hat{o}$, $\hat{S} \hat{S}$, $\hat{n} \hat{C}$-$\hat{C}$, ມ--$\hat{s}$: a. $\hat{A} \hat{2}$-¹/₂-³/₄-$\hat{j} \hat{3} \hat{4}$-: $\pounds \hat{C}$, --$\hat{j} \hat{3} \hat{4}$--$\hat{R} \hat{D} \hat{i} \hat{o}$-$\hat{A} \hat{2}$-$\hat{j} \hat{3} \hat{4}$-$\hat{i} \hat{o}$-$\hat{i} \hat{o}$ $\hat{a} \hat{O}$-$\hat{E} \hat{o}$--$\hat{a} \hat{O}$-$\hat{o} \hat{e}$ b. $\hat{i} \hat{3}$-$\hat{C}$¹/₂-$\hat{2} \hat{3} \hat{4} \hat{R}$: $\hat{o} \hat{n} \hat{C} \hat{3} \hat{4}$-$\hat{j} \hat{3} \hat{4}$--$\hat{A} \hat{i}$-«$\hat{S} \hat{o}$, $\hat{o} \hat{C}$-$\hat{C} \hat{o} \hat{a}$-$\hat{A} \hat{C} \hat{i} \hat{j}$ ($\hat{a} \hat{O}$-$\hat{j}$, $\hat{E} \hat{3} \hat{4}$ 5 $\hat{o}$) c. $\hat{j} \hat{3} \hat{4}$--$\hat{i} \hat{o} \hat{j} \hat{3} \hat{4}$: $\hat{o} \hat{n} \hat{C} \hat{3} \hat{4}$-$\hat{j} \hat{3} \hat{4}$--$\hat{A} \hat{C} \hat{I} \hat{3} \hat{4}$--$\hat{i} \hat{3} \hat{4}$--$\hat{S}$--¹/₂«$\hat{o}$' - $\hat{A} \hat{i} \hat{1} \hat{2}$ $\hat{n} \hat{C} \hat{e} \hat{1} \hat{2}$ «$\hat{o}$ $\hat{A} \hat{i} \hat{1} \hat{2}$ $\hat{o} \hat{n} \hat{C} \hat{3} \hat{4}$-$\hat{j} \hat{3} \hat{4}$--$\hat{o} \hat{E} \hat{I} \hat{n} \hat{C} \hat{a} \hat{i} \hat{o}$-$\hat{C} \hat{o} \hat{a}$- $\hat{o} \hat{E} \hat{A}$ $\hat{i} \hat{3} \hat{4}$ $\hat{E}$ $\pounds \hat{3} \hat{4}$ $\hat{C} \hat{I} \hat{3} \hat{4}$-$\hat{I} \hat{D} \hat{C} \hat{2} \hat{i}$- $\hat{A} \hat{E}$--$\hat{i} \hat{3} \hat{4}$$\hat{i}$, $\hat{E} \hat{3} \hat{4}$ 68</p> <p>3. $\hat{n} \hat{C} \hat{e}$-$\hat{i} \hat{2}$-$\hat{o} \hat{E}$, ³/₄-$\hat{i} \hat{E}$¹/₄«$\hat{E} \hat{3} \hat{4}$--$\hat{A} \hat{i} \hat{C}$«¹/₂$\hat{i} \hat{o} \hat{C}$: $\pounds \hat{E} \hat{3} \hat{4}$-$\hat{i} \hat{2}$-$\hat{A} \hat{i}$, $\hat{C} \hat{3} \hat{4}$ $\hat{n} \hat{C} \hat{e}$-$\hat{C} \hat{3} \hat{4}$-$\hat{n} \hat{C} \hat{e}$-$\hat{i} \hat{2}$-$\hat{o}$ $\pounds \hat{3} \hat{4} \hat{j}$-$\hat{a} \hat{o}$, $\hat{S} \hat{S}$, $\hat{n} \hat{C}$-$\hat{C}$, ມ--$\hat{s}$: a. $\hat{i} \hat{n} \hat{C}$-$\hat{i} \hat{E}$, --$\hat{C} \hat{o} \hat{a}$-$\hat{C}$¹/₂-$\hat{A} \hat{i} \hat{j} \hat{3} \hat{4}$--$\hat{o} \hat{i} \hat{2}$$\hat{i} \hat{o} \hat{C}$-$\hat{A} \hat{i} \hat{1} \hat{2}$ $\hat{j} \hat{3} \hat{4}$-- $\hat{R} \hat{D} \hat{i} \hat{o} \hat{j} \hat{3} \hat{4}$--$\hat{a} \hat{O}$ GDP b. $\hat{n} \hat{C} \hat{e}$-$\hat{i} \hat{2}$-$\hat{o} \hat{j} \hat{3} \hat{4}$--$\hat{i} \hat{3} \hat{4}$--$\hat{o} \hat{O} \hat{i}$-$\hat{o} \hat{i} \hat{2}$$\hat{i} \hat{o} \hat{C}$-$\hat{a} \hat{i} \hat{2}$ $\hat{n}$--$\hat{i} \hat{o}$-- $\pounds \hat{E} \hat{3} \hat{4}$- c. $\hat{a} \hat{o}$, $\hat{S} \hat{S}$, $\hat{n} \hat{C}$-$\pounds \hat{3} \hat{4}$ $\hat{C} \hat{I} \hat{3} \hat{4}$-$\hat{R} \hat{D} \hat{i} \hat{o}$-$\pounds \hat{E} \hat{o} \hat{a}$-$\hat{C} \hat{o} \hat{a}$-$\hat{j} \hat{3} \hat{4}$--$\hat{o} \hat{i} \hat{2}$$\hat{i} \hat{o} \hat{C}$- $\hat{i} \hat{1} \hat{2}$$\hat{i} \hat{o} \hat{j} \hat{3} \hat{4}$ d. $\hat{a} \hat{o}$, $\hat{S} \hat{S}$, $\hat{n} \hat{C}$-$\pounds \hat{3} \hat{4}$ $\hat{C} \hat{I} \hat{3} \hat{4}$-$\hat{R} \hat{D} \hat{i} \hat{o}$-$\pounds \hat{E} \hat{o} \hat{a}$-$\hat{C} \hat{E} \hat{3} \hat{4}$--$\hat{j} \hat{3} \hat{4}$--$\hat{i} \hat{3} \hat{4}$--$\hat{o} \hat{O} \hat{i}$- $\hat{o} \hat{i} \hat{2}$$\hat{i} \hat{o} \hat{C}$-$\pounds \hat{E} \hat{3} \hat{4}$ -$\hat{A} \hat{i} \hat{1} \hat{2}$ $\hat{n} \hat{C} \hat{e}$$\hat{i} \hat{2}$-$\hat{o} \hat{j} \hat{3} \hat{4}$- e. $\hat{C} \hat{1} \hat{2}$$\hat{i} \hat{3} \hat{4} \hat{C} \hat{C} \hat{o} \hat{a}$-¹/₂$\hat{S} \hat{3} \hat{4} \hat{j} \hat{3} \hat{4}$- (»$\hat{o} \hat{E} \hat{A}$-$\hat{A} \hat{i} \hat{j} \hat{3} \hat{4}$-$\hat{i} \hat{o} \hat{C}$) -$\hat{A} \hat{i}$ $\pounds \hat{3} \hat{4}$ $\hat{C} \hat{I} \hat{3} \hat{4}$-$\hat{I} \hat{D} \hat{C} \hat{2} \hat{i}$-$\hat{A} \hat{E}$-: $\hat{i} \hat{E} \hat{3} \hat{4}$ 31</p>

- $\hat{A} \hat{1} \hat{U} \hat{E} \hat{C} \hat{D}$ - $\hat{o}$ -: $\hat{j} \hat{3} \hat{4}$ - $\hat{S} \hat{3} \hat{4}$ - $\hat{A} \hat{i} \hat{3} \hat{4}$ - $\hat{E} \hat{3} \hat{4}$ - $\hat{o} \hat{a}$ - $\hat{j} \hat{3} \hat{4}$ -- $\hat{i} \hat{3} \hat{4}$ $\hat{1} \hat{2}$ - $\hat{i} \hat{3} \hat{4}$ - $\hat{S} \hat{3} \hat{4} \hat{C}$, 2000
ຂໍ້ມູນ ຫລັງສຸດ ໃນປີ 2009 (updated 2009, Ref: <http://www.unohrrls.org/en/ldc/related/59/>):
ເລື່ອຫລັບ, ດຳລັບ ນອກຈາກບັນຊີ ປະເທດ ອຸດທະຍາ, ຕ້ອງບັນລຸ, 1,086 ໂດລາສະຫະລັດ.

ບັນຊີ ລາຍຊື່ ປະເທດ ອຸດທະຍາ ໃນປະຈຸບັນ (ຂໍ້ມູນ ຫລັງສຸດ 29 ມັງກອນ 2009, ຈຳນວນປະເທດ ອຸດທະຍາມີທັງໝົດ 48 ປະເທດ): ທະວີບອາຟຣິກາມີ 33 ປະເທດ, ທະວີບອາຊີມີ 9 ປະເທດ, ທະວີບອາເມລິກາມີ 1 ປະເທດ, ທະວີບໂອເຊອານີຍາມີ 5 ປະເທດ.

ສາມາດ ືກາ (33 ປະເທດ):	ອາຊີ (9 ປະເທດ):	ອາເມລິກາ(1 ປະເທດ):	ໂອເຊອາເນຍ (5 ປະເທດ):
<ul style="list-style-type: none"> • Angola • Benin • Burkina Faso • Burundi • Central African Republic • Chad • Comoros • Democratic Republic of the Congo • Djibouti • Equatorial Guinea • Eritrea • Ethiopia • Gambia • Guinea • Guinea-Bissau • Lesotho • Liberia • Madagascar • Malawi • Mali • Mauritania • Mozambique • Niger • Rwanda • São Tomé and Príncipe • Senegal • Sierra Leone • Somalia • Sudan • Togo • Tanzania • Uganda • Zambia 	<ul style="list-style-type: none"> • Afghanistan • Bangladesh • Bhutan • Cambodia • East Timor • Laos • Myanmar • Nepal • Yemen 	<ul style="list-style-type: none"> • Haiti 	<ul style="list-style-type: none"> • Kiribati • Samoa • Solomon Islands • Tuvalu • Vanuatu